

H. Eccl. 220

1780. H. C.

G

H. Edd (H. 220.

R

I N D E X
ROMANO-CATHOLICVS:
sive,
HISTORICA DEMONSTRATIO
CONTINUATÆ FIDEI
ROMANO-CATHOLICÆ,
Per Inductionem, Successionemque Saculorum à
CHRISTO Nato quindenorum:
EX
ANNALIBVS ECCLESIASTICIS
CÆS. BARONII ET ABRAH. BZOVII
strictim elucubrata,
A V T O R E
F. IOANNE ANDREA COPPENSTEI-
nio Mandalensi Ordinis Prædicatorum Theologo
& Parocho Heidelbergæ.
Moguntia Sumptibus IOAN. THEOBALDI
SCHÖNVEITTERI.
ANNO clō Idc XXV.

VICIT
HEROSES

VBEGET
GENOTES

SCOPVS AVTORIS.

Historiam haut Scopvs est *Sacram* contexere; Verum
Historia è *Sacrâ* deducere FIRMAMENTA
VNIVS FIDEI ROMANÆ CONTINVATÆ,
Dum ter quina poli dispensat sæcula Titan.

Sub calcem

Ex Bellarmino Baroni Chronologiam
Rerum sacrarum placuit sub Schemate paruo
Condere; neu cuius forsân Quid vota requirant.

CAVSSA OPERIS.

- I. *Vt, quæ Fidei Controuersa docui quaternis Opusculis ex Theologia; eadem hic doceamus ex Continuata Vniuersali Historia.*
- II. *Vt hodierni in Aulis, Curijs, Rebus pub. & Cancellarijs POLITICI, suæ habeant Spongiam Vanitatis, aut impietatis; Profanis Sacra posthabentes, a remiscetes.*
- III. *Vt in Vna Ecclesia Romano-catholica Conseruata maius Dei opus & miraculum quam in Orbe Condito, conseruatoque, cernatur.*

NON EGO SED

AVTORES reddit BARONIVS, ac ABRAH BZOVIVS.

ILL

N V N C V P A T O R I A .

I L L V S T R I S S I M O
D O M I N O , D .

IOANNI T SERCLAS
COMITI AB TYLLI, BARONI
A WARBEIS, DOMINO IN BALASTRE,
Montigny & Braitenegg. &c. Sac. Cæsareæ, Hunga-
ricæ, ac Boemicæ Maiestatis. &c. nec non Ser.^{mi} Ele-
ctoris Bauariæ. &c. Generali Gubernatori exer-
citus, Confiliario, ac respectiue Cu-
biculario, &c.

V I C T O R I G L O R I O S O ; D O M I N O M E O
P A T R O N O ;
F O E L I C I T E R A G E R E .

*Honorem , cui Honorem:
ad beatam Felicitatem.*

VÆ elaboro; his & Principes Heroas honoro;
Illustissime Comes, Heros inuicte; præstoque Debi-
tum pro Bono Publico; idq; in Heidelbergæ, Tyl-
lianæ Victoriæ Tropæo. Hic, vbi V I C T O R, ipsis
Victoriæ Suæ diebus, mihi rite supplicanti Conuentum Prædi-
catorum Clementissime restituiſti. Oportebat me dudum ani-
mi, pro tam Heroico Beneficio grati, ſignificationem feciſſe te-
ſtatam; ſed dilatam hucusque, non ablatam, ſcio, probabit Illu-
ſtriſſima Co Va. Adeo Lucubrationum mearum partes alias
identidem alius ſibi præuendicabat.

Ex quo namque Parochiam Heidelbergensem intraui per
Ostium Pastor; primas studiorum meorum Tutelari Patrono

loci S. Petro dedicare debui, in *Heidelbergensi Catechismo* à me *Ex-calvinizato*; Secundas in *Caluinistico Speculo* ad Ciues Heidelber-
 genes meosque Compalatinianos directo; deferre debui R^{mo}
 Ordinario Wormatiensi Episcopo, Parochiæ meæ Collatori;
 Tertias lucubrationum mearum in *Nucleo Concionum* Serenissi-
 mo Electori Bauariæ, vt meo hic Mecænati ac Nutricio, conse-
 craui, cum fausta Meritissimi Honoris Electoralis Gratulatio-
 ne. Quartas in meis *Luthero-Caluinisticis Controuersis*, velut
 monumentum Honoris ex me debiti, iure Principali reposce-
 bat Serenissimus Archidux Leopoldus: Cuius parere debui Se-
 renitati.

Quintas laborum meorum, secundum hosce *Tantos, Tyllia-
 na Excellentia*, & vero in me immerentem Sua Specialis Benefi-
 centia, diu tacite postulabat. Enimvero Tua, *Illustrissime Comes*,
Illustrior Pietas, Sueta Votis superare Cælum, Diuos, DEVM; illa
 tot tantis Victoriis ab DEO, Diuis, hominibusque contestata
 orbi, ac adprobata *Pietas*, inuictique *Viri Virtus* Heroica; illa
 supplici mihi Clementissime inclinata, Sacro Prædicatorum
 Ordini, ereptum diu in Heidelbergæ Conuentum restituit; Ac
 datis etiam de super Literis ad D. Gubernatorem Suum,
 eandem Pietatis Suæ Restitutionem factam commendauit, ad
 vltiorem Protectionem: Quin additis adhæc Patentibus, exu-
 sti, heu, Conuentus restaurationem, in quorumcunque Fideli-
 um auxiliarem Pietatem recommendauit.

Quocirca, *quid retribuam Domino Victoriosi Restitutori*
meo pro omnibus, quæ retribuit mihi? Equidem ab ipsa Restitutio-
 nis factæ hora prima dixi: *Calicem Salutaris accipiam, & Nomen*
Domini inuocabo pro salute Victoriosi Restitutoris nostri. Quo
 quid amplius in Ecclesia DEI? in S. Ordine Dominicano?

Nunc demum adiicio Minutum hoc *Historicam continuatæ*
Fidei Romano Catholicæ Demonstrationem: Hancque Illustrissimæ
 Celsitudinis V^æ Auspicio, in signū gratitudinis meæ, humiliter

Do,

NVNCVPATORIA.

Do, Dico, Consecroque;
Precor, accipe Donum, Victor:

DEVS, accipe Votum;
vt *Tyllianam Pietatem Pius*, pro cuius Ecclesia militat inuicta,
perenniter fortunes, ac foelicitates æternum!

ITA VOVEO!

Heidelbergæ 28. Martii, anno Iubilæo 1625.

Illustrissimæ Cel.^{nis} Væ

Seruus in Christo ac Cliens

*F. Ioannes Andreas Coppenstein
Ord. Præd. Theol. ac Paro-
chus Heidelbergæ.*

AVTORIS PRÆFATIO METRICA.

LECTOR AVE.

Quæris;

Quid? Cur? Qui? Qualia præstem?

I.
Quid?

*Annorum à CHRISTO per Sæcula singula ductam
Historiâ sub teste FIDEM dare stat ROMANAM.
Ac tibi DEMONSTRARE, VNAM subsistere Veram,
Heresium vanas tot Sæctas inter obortas.*

II.
Cur?

Hoc Opus: At iustam conaminis accipe Causam.

*I. Nostro ANTI-in CHRISTO Sæctas Sacra Pagina Verbi
Scripti convincit: 2. Rursum, in LVTHERO-CALVINISTA;
Traditio damnat: 3. GENE-moxALOGIA nepotum
Nostratum; à priscis repetita retro Heresiarchis;
Abstentos Cætus Maledicti Fulmine stringit:*

4. ANTI-que PAPISTES MENDAX proprio arguit ore.

*Scilicet istud erat super unum; Vincere Sæctas,
Atque Docere Fidem Factis, per Sæcula retro
Singula testatis. I. GENE-quos ALOGIA calavit
Hæreticos breuiter; potes hic cognoscere plenè.*

2. Gestaq; Paparum; 3. Decreta que Conciliorum;

4. Consensumque Patrum stabilem, Fideiq; Petrinæ:

5. Et Varia Historiæ, cui fert Ecclesia nomen.

III.
Quo-
modo?

Porro discite MODVM; quæque hunc comitantur, habeto;

I. Est BREVITAS; II. sed CLARA; mihi curtissima cura.

*III. Historiæ AVTORES quæris? BARONIUS unus
Exhibet, ecce tibi, cunctos; & BZOVIVS alter.*

IV. Scriptorum, atque Patrum mitto sacra Scripta citare:

Isthoc sat fecisse alios; Ego dicere QVI sint.

V. Tunc quære STYLV M, dum RES densat à refertur:

Nil ambit cultura; nihil quoq; dextera sordet;

Scriptorem sed agit Sacrum moderamine casto;

Se Rebus vere gestis comitque, colitque.

VI. Plurima præterit; sed paucis plurima reddit,

Et potiora. VII. Nihil pugno Ratione vel villo

Discurso; annatim REM tantum narro patrata.

Tu tecum Discurrere licet; Ego pandere Gesta;

VIII. Et Rem narratam CONCLVSIO stringere talis;

ERGO

- Dic age: Num sincera FIDES hoc constitit ævo?
 35 At SIC PAPISTIS RES stat ROMANA, FIDESQUE.
 Non SIC REM seruat Luthero-caluinista, FIDEMQUE.
 IVRE SVO PROPRIO Papa atque Ecclesia gaudet:
 Quis Quid Ei AVGVSTVS Proprio de Iure remisit?
 ANTI ne CHRISTVS erat quisquam hoc ROMANVS in ævo?
 40 Quod ego sic repeto, dum singula secula claudo;
 Tu repetens infer post singula FACTA relata:
 ROMANAMQUE FIDEM cernes testarier ACTA:
 Hæresium & technas Isdem damnarier ACTIS.
 IX. In VARIIS, mihi crede, meis mirabere FACTA.
 45 FACTA docent, testante Deo, quæ ECCLESIA VERA est.
 Vere gesta refert meater CENTVRIA quina,
 In maiusue, minusue nihil tibi finxerit vsquam:
 Magdenburgensis veluti Centuria FINXIT.
 Pol! Quot FACTA fero, mihi tam victoria multa
 50 Parta venit; Scripsi; Vici: Victoria CHRISTI est;
 Continua est Fidei Romana. Gloria CHRISTO!
 Ecce MODVM scripti; Nunc accipe QVALIA pandam.
 I. Aspice, quot Papas Sanctos Miracla celebrant?
 Pauca ego de Papis: VARIIS ea namque reservo.
 55 Quorundam, fateor, cur calem PROBAPUDENDA?
 II. Aspice; PONTIFICVM DECRETA Salubria signo:
 Consigno Scriptas, Non scriptas TRADITIONES.
 Non PATER est Papa, non Papa est dissonus vlli
 Papa; nisi dirum forte quem Schisma notasset.
 60 III. Aspice; Quodque Aeuum quot serbuit HÆRESIARCHIS?
 Insignes tantum memoro; transmitto minutos.
 IV. Aspice, quot, quantos SANCTOS quodque extulit ævum.
 Quos tamen haud omnes celebro; vix censeo paucos.
 V. Paucula in exemplum cito Dogmata Relligionis
 65 Quoquo ævo; nostro quæ disputat HÆRESIS ævo.
 VI. SCRIPTORESQUE, PATRESQUE Sacros quot protulit ætas
 Quæque tibi? VII. Aetatum constans CONCORDIA quanta?
 VIII. CONTINVATA FIDES, Romana Gloria Gentis,
 Quam Vario, & certo munimine substitit VNA?
 70 IX. CONCILIVM ne putas Alij, aut Sibi, dicere contra?
 Ævum sic ævo; sic Orbi consonat Orbis;
 Romaque sic Orbi: Ceu Romæ subditur Orbis.

IV.
Qua-
lia?

Non

P R Æ F A T I O M E T R I C A

Non est Orba Fides Romana; sed Orbi ea perstat!

X. IMPERII *se multa tulit* Mutatio? *Multa*
Regnorum, ac Legum *metamorphosis*, & Politia?
NULLA PETRI PETRÆ. Romana Ecclesia semper
Statque, Stetit, Stabitque DEO; dum Ecclesia Stabit
VNA DEO, Summo Romæ sub Præsule PAPA.
In minus, IMPERIUM; in maiusque Ecclesia, creuit.

75

Numquid adhuc queris, Quid? Cur? Qui? Qualis præsens.
Hæc cape; VIVE; FAVE: Mihin te PRECARE. VALETO.

80

S Æ C V L A

Nominibus quæque suis
TITVLO.

Si minus attingit TITVLVS totum vndique VERVM;
Attamen adludens haud procul error abit.

S Æ C V L V M

I. Ethnicum: sed vero. Christianum.	VI. Italo-gothicum; & Sectarium.
II. Ethnico-Christianismum.	VII. Monothelicum & Longobar-
III. Christiano-hæreticum.	dum.
IV. Christianum.	VIII. Iconoclasticum, & Saraceni-
V. Christiano-arianum.	cum.
	IX. Sceptico-germanicum.
	X. Antipapisticum, seu Romano-
	schismaticum.
	XI. Ferreum, seu Politico-schismaticum.
	XII. Monasticum & Crucesignatum.
	XIII. Turcicum.

C E N S V R A M

Cuiusquam nec requisivi; nec requirendam duxi: Adeo su-
pra omnem & Censuram, & Exceptionem *Baroniana* sunt om-
nia & *Brouiana*.

At
Talia reddo Mea.

COP-

COPPENSTEINII

HISTORICA DEMONSTRATIO CONTINUATÆ FIDEI ROMANO-CATHOLICÆ

Per Inductionem, Successionemque Sæ-
culorum à CHRISTO quindenorum:

EX

ANNALIBVS ECCLESIASTI-
CIS CÆSARIS BARONII ET BZO-
VII STRICTIM ELVCVBATA.

Acceptæ Religionis Diuinæ Traditio non scripta
ab Orbe Condito.

DEI VNIVS VERI cultum ac
Religionem accepit Adam
anno Orbis Conditi I.

I. Quam vbi ritè TRADI-

TAM per Seth, Enos, Cainam, Malale-
el, Iaret, Enoch, Mathufalam, & La-
mech, sanctè custodisset; diem vixit vl-
timum *anno 930.* ante diluvium annis

726. quod in *annum Or. C. 1656.* incidit, tenuitque totum.

II. NOE natus *anno Or. Con. 1056.* acceptam Religionem porro TRADIDIT, ac proferebat per Sem, Arphaxad, Cainam, Sale, Heber, Phalech, Reu, Sarug, Nahhor, Thare, & Abraham: vixitque annos ipsos 950. mortuus *anno Or. Cond. 2006.*

III. ABRAHAM natus *anno Or. Con. 1978.* vixit annos 175. acceptamque TRADIDIT Religionem eandem per Isaac, & Iacob, diemque clausit *anno Or. Con. 2153.*

IV. IACOB natus *anno Or. Cond. 2138.* ipsam Liberis XII. Patriarchis commendans, annis vixit 147. A quibus DEI Cultus idem ad usque MOSEN descendit, natus *anno Or. Con. 2403.*

V. MOSES *anno Or. Cond. 2483.* ætatis suæ anno 80. Dux Israelis ex Ægypto LEGEM accepit in deserto, Summusque simul & Princeps in politicis, & PONTIFEX in Sacris; constituto in His Vicario suo & Successore AARONE; in illis OSVE suffecto sibi; finem viuendi fecit anno circumductionis in deserto quadragesimo.

Tenuit autem exinde ceu Summorum Pontificum, sic & Vnius veræ Fidelium Ecclesiæ continuata successio usque ad IESVM CHRISTVM.

VI. Pontificum vero Iudæorum erat successio talis:

Hæc à Mose ad usque Machabæos fuit talis.

1. Aron.
2. Eleazar.
3. Phinees.
4. Heli.
5. Achiroph.
6. Abiathar.
7. Sadoch.
8. Æhimas.
9. Azarias.
10. Azarias II. tempore Ozia.
11. Vrias.
12. Sobna tempore Ezechia.
13. Eliachim, tempore Manassæ.
14. Helcias, tempore Iosia.
15. Sarea, occisus à Nabuchodonosor.
16. Iosedech, in captiuitate.
17. Iesus, eius filius.
18. Ioacim.
19. Eliafib.
20. Ioadas.
21. Ioannes.
22. Iaddus.
23. Onias.
24. Simeon.
25. Eleazar II.
26. Manassæ.
27. Onias II.
28. Simeon II.
29. Onias III.
30. Aleimus.
31. Iudas Machabæus.

Atque hi Religionis vnius veræ Custodes, Præsidesque fuerunt, Summi Pontifices in Sacris, ab *anno Or. Cond. 2520.* usque ad *annum Or. Con. 3823.* qui Iuda primus erat: & tenuerunt Sacra quæ præscripta, quæ Tradita, sub Ducibus, quindenis, ab Iesue ad Iudam, per annos 1300.

VII. Continuata porro Successio est ab Iudæ anno 1. qui fuit *Orb. Con.* 3823. sub Ducibus quatuor vsque ad Aristobulum, per annos 58.

Itemque sub Regibus nouem per annos 373. processit ad vsque Caiphā; sub quo mortuus resurrexit Christus, *anno Or. Cond.* 4016.

Aristobulus autem *anno O. Con.* 3882. primus post Regem Sedechiam diadema sibi regium imposuit, teste *Ioseph. li. 15. antiq. c. 18.* defecitque Sceptrum Iudæ cum Agrippa iuniore *anno Orb. Con.* 4055. Christi nati *anno* 72. sub Vespasiano Christiana interim Religione latè orbem peragrante.

VIII. Sceptro autem & Pontificio legitimis Iudæorum deficientibus, Religio nis facies fœda ab Sæctis fuit, varietateque dissecta.

I. PHARISÆI, non multo ante aduentum Christi nati, Samai & Hillel autoribus, ait *Hier. in Is. 8.* Et orti ex his SCRIBÆ Scripturam interpretantes, dogmatizabant *pruatas Traditiones, legis negligentes: Fato tribuebant omnia: Animarum iudicia sub terra fieri: Esse Transanimationem Pythagoricam; sed bonorum duntaxat hominum: malorum animas æternum cruciari: Astronomie cultum esse sacrum.*

Scripturas vitiose interpretabantur: Hypocrisis & specie Sanctitatis nundinabantur.

II. SADDUCÆI, à Sadoch orti, negabant esse resurrectionem, angelum, Spiritumque vllum Animas cum corporibus extingui aiebant: Inter sese feris moribus discrepabant; erga exteros inhumani.

III. ESSENI inter se dilecti Samaritæ erant; (de quibus infra *anno* 574.) cū Iudæis nec Templum, nec Sacrificia, nec Ceremonias communes habebāt; Solum Pentateuchum agnoscebant: resurrectionem & Sp. S. negabant.

IV. SEBVSÆI & CORTHENI varia festiuitatum celebratione dissidebant.

V. DOSITHÆI ab animatis abstinebant: superstitiose Sabbatizabant sic, vt quo quem loco situque Sabbatum oppressisset, eodem immotus staret: Monogamiam, & multi Virginitatem colebant.

VI. HEMEROBAPTISTÆ, ex Phariseis & Saducæis conflati, rebantur viuere hominem non posse, nisi quotidie mergeretur aquis.

VII. NAZARÆI Pentateuchum nō recipiebant, ab animatis abstinebant vt immundis.

VIII. OSSENI & HERODIANI Herodem esse Messiam iactabant, eo quod is defectum Iudæ Sceptrum excepisset.

IX. Has inter sectas Iudæorum, vt rara, suspirabat tamen vera iustorum Religio; vt Simeonis, Annæ, Zachariæ, Elisabethæ, Iosephi, Mariæ. &c.

IESV CHRISTI NATI

SÆCVLVVM PRIMVM IVDÆO- ETHNICVM.

I. **I**ESV CHRISTI *Signa Venturi* complura memorant S. Biblia, genti facta Iudæorum: at Gentibus data, produnt Historiæ. Vt, *Vaticinia* de nascituro Seruatore cecinere Sibyllæ; quarum carmina Romani solícite conquisierunt, & religiose obseruata custodierunt: eorum curâ soli Summo Sacrorum Pontifici demandatâ: libros, ex plus bis millenis fatidicis græcis latinis que oblati, Sibyllinos sub Palatini Apollinis basi inclusit Augustus:

2. *Statuas* Capitolinas fulmen stravit.

3. *Literæ* Legum in columnis sunt oblitteratæ.

4. Trans Tiberim *fons oleo* fluxit diem solidum:

5. *Tres soles* visi:

6. *Sol tres* intra *circulos* stetit; quorum vnus spicas ignitas euibrabat:

7. Augustus visa Virgine in aere cū infante, in Capitolio erexit *Aram Pri-*

mogeniti DEI: Vbi post Constantinus Deiparæ collocavit *Ædem* dictam *Aram cæli*:

8. *Delphicum* obmutuit, pluraque oracula.

II. IESVM CHRISTVM verum Deum ac Hominem, præter cœlestia, terrestria, & infera, suapte vox, doctrina, & opera sunt testata: pariterque eam, quâ fundauit, Vnicam Ecclesiam. Ecclesiæ porro eiusdem & Veritatem, & continuatam perseuerantiam docuit, docet, docebitque porro Continuatio Pontificum Romanorum: S. Patrum & Scriptorum: Multiplicatio Hæresium, & S. Conciliorum, Sanctorum, Miraculorum. &c.

PON-

PONTIFICVM ROMA-
NORVM A CHRISTO

Cœpta, Continuataque
Successio.

IESVS CHRISTVS Homo DEVS
Summus Sacerdos secundum ordinē
Melchisedech in æternum & PONTI-
FEX TER OPTIMVS MAXIMVS;
& per excellentiam solus. Porro cæteri
fuerunt, sunt, eruntque ipsius vnus Vi-
carij; & suimet ipsorum, non CHRISTI
Successores.

Atque istorum & Officij autoritate;
& Iurisdictionis potestate fuit P R I-
MVS PETRVS Apostolus, super quem,
non qua personam particularem, sed
Caput ac Pastorem, fundauit Ecclesi-
am Christus. Quin Cœlum digressus,
Petrus Monarcha Primatum ac Papa-
tum ingressus est *anno Christinati 34.*
Claruit rebus multis & Ecclesiasticè &
Miraculosè gestis, & eximia vitæ sancti-
tate. *Sedit Romæ annos 24. Men. 5. dies 11.*
Eius vitæ periodum reddidimus in Lu-
thero. cal. p. 2. q.

2. S. LINVS *anno* 51. Claudio Chri-
stianos proſcribente, Petroque Iero-
ſolymam confuga, abſentis agit Vica-
rium Romæ donec *anno* 68. rediret Pe-
trus cum Paulo Romam ad opitulan-
dum afflictiſ ab perſecutore Nerone.
At *Anno* 69. Petro ſufficitur in Sede A-
poſtolica: Interficitur martyrio *anno* 80.
expletis in Pontificatu *an. ii. M. 2. D. 23.*

3. S. CLETVS succedit; decedit mar-
tyrio anno 93. Sedit A. 12. M. 7. D. 2.

4. S. CLEMENS creatur *anno 93.* De
quo in saeculo secundo.

CONCILIA APOSTOLICA
SÆCVLI
PRIMI.

CHRISTVS IESVS omnium quæ
in cœlis ac in terris sunt, Pontifi-
cumque suorum summorum Romæ;
Pontifex Summus, & ter Opt. Maxi-
mus, quandam Christianis Concilijs
quasi formam præbuit *Mat. 16.* admo-
nens congregatos Apostolos primum
vt à fermento cauerent Phariseorum
ac Saducæorum: Dein grauiissimam om-
nium quæstionum quæstionem propo-
nit definiendam: *Quem dicunt homines
esse Filium hominis?* Et, *Quem vos me esse
dicitis?* Definitque Petrus, vt Papa fu-
turus, infallibiliter; infallibilemque re-
cepit & promissionem: *anno Christi nati.*
33. Exinde Domino in cœlos hinc egres-
so successerunt ordine.

HIEROSOLYMITANA CONCILIA quatuor.

I. Anno 34. Apostolis in cœnaculo
Ioannis Marci congregatis,angebatur
Petrus de Apostolorum numero com-
plendo, sibi non tantum Gregem, sed
& Pastores gregis esse commissos pu-
tans, causam Electionis Matthiæ in lo-
cum Proditoris proponit peractæ in
forma scrutinij, & præmissa oratione
dederunt sortes; & cecidit sors super Matthi-
am.

II. Concilium in causa electionis Diaconorum VII. Cardinalium, *Act.*

6. Quo eodem tempore Petrus Apostolorum Princeps Iacobum Alphæi, seu Minorem consecrauit Ierosolymorum Episcopum, præsentibus Ioanne & Iacobo Zebedæi: Vnde mos inoleuit, ut non minus, quam à tribus, consecraretur Episcopus. Idque anno 34.

III. Concilium in causa Symboli Apostolorum componendi, anno 44. antequam dispergerentur in orbem, ut Vnam haberent formam prædicationis; & suam quisque tesseram Apostolus.

IV. Concilium item Anno 51. in causa Legalium abrogandorum, *Act.* 19. Vbi Paulus & Barnabas sententiam Concilij perscripserunt.

Item Petrus de Vocatione Gentium differuit: conscriptaque definitio ad cæteras est, missaque Ecclesias per Paulum & Barnabam.

Vnde mos obtinuit mittendi Legatos ad Concilium, vel ex eodem ad Papam.

CANONES APOSTOLORVM.

S. Clemens Papa collegit 50. Canones ut Leoni P.P. placuit: ut Zephyrino, 60. ut Synodo sexta 82. Atque eas fidei regulas seu Constitutiones esse factas Antiochiæ testantur S. Patres: queis & post Apocalypsim locum dedere primum. Eorum hæc summa est.

1. Episcopus à duobus aut tribus Episcopis ordinetur.

2. Ab uno Diaconus & ceteri Clerici.

3. Nihil præter Ordinationem Domini, in Sacrificio offeratur.

4. Cum S. Oblatio celebratur offerri licet ad luminaria & thymiamata.

5. Primitiæ omnium Episcopo, & Presbyteris domum mittantur; non super altare; qui eas inter Clericos diuidant.

6. Vxorem propriam non abiciat: sc. quasi soluto matrimonij vinculo: Secedant tamen ab eis, ut Synodus VI. Generalis habet Can.

12.

7. Curas seculares non assumant.

8. Pascha ante Vernale æquinoctium non celebretur cum Iudæis.

9. Omnes de Clero in Missis communicent.

10. Fideles non exeant Ecclesia, nisi communicarint.

11. Cum excommunicato loquens, sit excommunicatus.

12. Item cum eo orans.

13. Excommunicatus non suscipiatur in alia ecclesia sine Commendatitijs.

14. Episcopo liceat de una ad aliam transire ecclesia ob maiorem profectum animarum.

15. Presbyteris non liceat propriam relinquere ecclesiam.

16. Qui eos susceperit, excommunicetur.

17. Bigamo non liceat Gradum ecclesiasticum suscipere.

18. Viduam ducenti item non liceat.

19. Ducens viduam fratris aut filiam fieri Clericus nequeat.

20. Clericus fideiussionibus inseruiens abiciatur.

21. Eunuchus per insidias, aut persecutionem, aut naturam factus, fieri Episcopus possit.

22. Seipsum abscindens, Clericus non fiat.

23. Cle-

23. Clericus se eunuchizans abijciatur.
24. Laicus se castrans triennio excommunicetur.
25. Episcopus fornicator deponatur.
26. Itemque Clericus.
27. Soli Cantores & Lectores nubere possint.
28. Episcopus aut Presbyter peccantes fideles non verberent.
29. Gradu clericali depositus si exerceat ministerium Ordinis, excommunicetur.
30. Ordinatus simoniace deiiciatur; ordinans excommunicetur.
31. Per seculares intrans in Ecclesiasticam dignitatem deponatur.
32. Presbyter, seorsum conuentus agens, deponatur.
33. Ab abstento abstineant omnes, nec recipiatur, nisi mortuo excommunicante.
34. Nec Episcopus sine Commendatitiis in aliena Ecclesia recipiatur.
35. Plurium Episcoporum sit unus Metropolitanus, cui omnes pareant.
36. Episcopo non liceat aliena in prouincia Ordinare.
37. Proprium non recipiens Episcopum, excommunicetur.
38. Bis quoquo anno Concilia celebrentur.
39. Episcopo non liceat ex bonis ecclesiae aliquid condonare parentibus.
40. Episcopi bona sint à bonis Ecclesiae diuisa.
41. Temporalium aequae ac spiritalium cura ad Episcopum pertineat.
42. Ebriosus in Clero excommunicetur.
43. Item Lector aut Cantor.
44. Item Vsurarius in Clero.
45. Item orans cum haereticis.
46. Item baptismum ab haereticis sumens.
47. Baptizatum rebaptizans deponatur.
48. Dimittens uxorem, ducensque aliam, excommunicetur.
49. In baptismo trina fiatmersio.
50. Abstiniens carnibus, non ob aliud bonum, excommunicetur.
51. Presbyter non recipiens paenitentem deponatur.
52. In Festis abstiniens carnibus ob abominationem, deponatur.
53. Clericus, in caupona cibum sumens deponatur.
54. Item Episcopum calumnians Clericus.
55. Calumniator Clerici excommunicetur.
56. Exprobrans alteri defectum corporis inculpabilem, excommunicetur.
57. Episcopus aut Presbyter negligens in erudiendo Clero, segregetur: se non corrigens, deponatur.
58. In necessitate iidem Clericos alant.
59. Prauos libros bono sub titulo extrudens deponatur.
60. Accusatio delicti contra fidem non recipiatur in Clero.
61. Negans Christum ex metu, eiiciatur.
62. Comedens de suffocato, iudicetur.
63. Cum haereticis orans deponatur.
64. Clericus percussor deponatur: Laicus, excommunicetur.
65. Item qui in Sabbato aut Dominico ieiunarit.
66. Violator virginis eam ducat.
67. Bis ordinati deponantur.
68. Clericus, non obseruans Quadragesimam, deponatur.
69. Cum Iudeis ieiunare non liceat.
70. Ethnicis aut Iudeis dans luminaria, excommunicetur.

71. Surripiens oleum aut ceram ex templo excommunicetur.

72. Item Vasa sacra in vsum profanum sumens.

73. Contra Episcopum procedatur eum vocando; vocatus tertio non comparens, damnetur.

74. Delatio contra Episcopum non accipitur à Iudæo; nec ab uno solo.

75. Episcopus non conferat consanguineis bona Ecclesie.

76. Monoculus, aut claudus, si dignus sit, fieri Episcopus possit.

77. At non fiat mutus, surdus, cæcus, corpore lesus.

78. Dæmoniacus nec fiat Clericus, nec oret cum Christianis.

79. Neophytus non fiat Episcopus.

80. Episcopus se negotijs secularibus non impl. cet.

81. Seruus non fiat Clericus, nisi manu- missus.

82. Episcopus militia vacans deponatur.

83. Conuictus Imperatorem aut Magistratum Clericus deponatur, Laicus excommunicetur.

84. Libri qui sint Canonici.

In sequentibus Concilijs dīetorum Canonum quorundam fieri contigit seu declarationes, seu in accedente mutationes, pro variatione temporum, locorum. &c.

IMPERATORVM ACTA IN SÆCVLO I.

1. OCTAVIANVS AVGVSTVS promulgat edictum capitationis per orbem. Virginitatis studium propagat decretis ac premijs.	Anno Christi nati I	psum gladio interfecit.	70
2. CLA. TIBERIVS proscribit Magos. Sibyllinos genuinos seligit à spurijs. Iudeos Vrbe submouet. Christum inter Deos referri studens à Senatu impeditur. Moritur.	IO 17 19 19 34 37	6. GALBA. 7. OTTO. 8. VITELLIVS imperant unus ex alio, anno unico. 9. VESPASIANVS Iudeam exscindit. Contra Vitellium cogitur ad Imperium. Falsa ei miracula tribuuntur, & cum Tito victam Iudeam triumphat. Omnes è stirpe David quarit ad necem.	70 69 71 73 73 81
3. CA. CALIGVLA Herodem cum Herodiade perpetuo multat exilio. Statuis erectis vult Deus coli. A coniuratis cum Augusta trucidatur.	40 41 43	IO. TITVS VESPASIANVS parcit Christianis in obsidione Ierosol. Veneno tollitur à fratre Domitiano. II. DOMITIANVS libidinosissimus libidinem edictis coercet, & tyrannizat: Vestales lapsas defodi viuas iubet.	72 83 84 84
4. CL. TIB. DRVSVS Caij Colossos demolitur, & Idololatriam Romæ edictis abrogat. Necatur veneno à coniuge.	45 57	Deus appellari affectat. Persecutionem II. mouet in Christianos, & S. Ioannem Euang. relegat.	92 94
5. NERO Reuocat in Vrbe Iudeos & Christianos. Agrippinam matrem interfici curat. Romam incendit, orditurque persecutionem in Christianos. Senecam præceptorem occidit. Magia conquirat magistros. Petrum & Paulum martyrizat. Deficientibus ab eo Ducibus sei-	57 61 64 67 68 69	Reliquias stirpis David seruat. Ob tyrannidem necatur: eius memoriâ ex tabulis omnibus erasâ. 12. COCCIUS NERVA exul fit quod Tyaneus eum fore Imperatorem prædixit. Imperator Christianos & Iudeos exules reuocat. Adoptato Traiano moritur.	98 84 99 100

SCRIPTORES infidelium floruerunt hoc æuo: Lilius, Ovidius, Plutarchus, Lucanus, Probus, Iuuenalis, Quintilianus, Philo Iudæus, Iosephus.

SS. PATRVM ET SCRIPTORVM CONCORDIA sub Papis Sæculi II.

S. MATTHÆVS è telonio vocatus ad Discipulatum, *anno* 31. eligitur ad Apostolatam *an.* 32. Cerintho autem contra S. Petrum murmur excitante, quod Gentibus euangelizasset, viso Linteo iussus; & Apostolorum instante dispersione, hi *an.* 41. Matthæo negotium dederunt, vt Euangelium conscriberet. Quod S. Bartholomæus descriptum contulit secum ad Indos: S. Barnabas vero circumtulit idem, ac demum secum in sepulchrum iussit inferri.

S. MARCVS, vnus euntium retro ab Domino, *Ioan.* 6. per S. Petrum reductus, ei comes fuit eunti Romam, *anno* 44. Hic postquam Romanam instituisset Ecclesiam, sic, vt qui Catholicus, idē & Romanus diceretur; inque renunciata Antiochena sibi S. Euodius surrogasset: Marcum misit Alexandriam; in illum prius, quod ab se prædicatum audisset Euangelium, compendio literis mandare: græcaque scriptum confirmavit.

S. LVCAS, *anno* 51. comes adhæret Paulo ferenti nomen IESV coram Gentibus. Id temporis quod Romæ Iudæi

tumultum in Christianos cissent, Claudio vtrosque ex Vrbe pellente; Petrus, cognita per reuelationem contentione Antiochenâ, contra Paulum eam concitante Cerintho; quod necessaria ad salutem esset Circumcisio; Ierosolymâ pergens, Concilium de legalibus celebrat, cum Paulo, Ioanne, Iacobo, Barnaba, Senioribus & presbyteris. Vbi Iudæizantibus damnatis, Paulus censuit reprehensibilem Petrum; non quod errasset in vllam fidei regulam committendo; ceu Marcionitæ, Valentiniani, Porphyriusque calumniabantur: nec, quod simulate egisset; gentilizare namque licebat Petro; Sed propter consequens illud, quod Petro, (qui Antiochiæ libere cum gentibus Christianis comederat) iam tum Ierosolymis quasi iudaizans, in cibo, gentes Christianas ad iudaizandum mouisse videretur.

Haud longe post Lucas Pauli iussu, ob Genealogistas, in Achaia conscribit Euangelium, *anno* 58. Acta Apostolorum finiuit *an.* 61. vitam duxit cœlibem annis 84. Medicus & pictor egregius, Christi & Sanctissimæ Matris eius, Petri ac Pauli imagines ad viuum expressas reliquit. Ex suspensio ad oliuâ in Achaia oleum medicinale manauit. Eius S. reliquias ex Achaia transtulit Constantinopolim Constantinus Imp, *anno* 358. Claras miraculis.

S. IOANNES Virgo ad Apostolatam vocatur *anno* 31. Baptizat cum Petro discipulos Christi; eligiturque cum cæteris *anno* 32. Cum Petro mittitur ad confirmandos Samaritanos *an.* 35. Cum B. Virgine, in Apostolorum diuisione, tendit.

tendit in Asiam minorem *anno* 44. In oleo bulliente illæsus Romæ, ab Domitiano in Pathmum relegatus prædica-
uit *anno* 92. & Apocalypsim scripsit ibi-
dem *anno* 94. Demum ab Nerua exilio
absolutus redit Ephesum *anno* 99. Scri-
bitque contra hæreticos Euangelium
& Epistolas, inclytus miraculis.

S. PAVLVS, vita, miraculis, scriptis-
que Epistolis vir omnino diuinus eccle-
sias fundauit, & orbem illustrauit.

S. Petrus, Iacobus, Iudas Ecclesiam
quoque Epistolis informarunt.

S. DIONYSIVS *anno* 52. à S. Paulo
conuersus, à Clemente Papa, cum Ru-
stico & Eleutherio in Galliam missus
scripsit de cœlesti Hierarchia, deque
diuinis nominibus &c.

S. IGNATIVS, S. Ioannis discipu-
lus epistolas reliquit, priscis dictas
Promptuarium Diuinarum Traditio-
num.

Idem Antiochiæ primus choris al-
ternis canere docuit, cum Angelos eo-
dem ritu SS. Trinitatem laudantes au-
disset. *anno* 93.

S. LINVS Papa scripsit epistolas de
martyrio SS. Petri ac Pauli *anno* 70.

S. Clemens Papa cōscripsit Cōstitu-
tiones Apostolicas, & epistolas, Cano-
nes Apostolorum, Liturgiam, Libros
recognitionum.

S. POLYCARPVS Episcopus &
Martyr scripsit ad Philipenses.

S. MARTIALIS S. Petri discipulus
epistolam dedit ad Burdegalenses.

PRESBYTERI Achaïæ perscripse-
runt Acta S. Andree quo um præ-
cipuus Papias Episcopus
Hierosol.

DOGMATA SÆCVLI

I. Nouatoribus contra- ria. Exempli gra- tia.

I. *De Sacrificio Missæ* scripsit Liturgi-
am S. Iacobus Ierosolymitanus, qua O-
rientales vtuntur: Item composuit ali-
am S. Clemens l. 8. *Const. c. 16. 17.* quam
Concil. Constantinop. c. 32. recepit, &
S. Martialis eam commendat. S. An-
dreæ vox est apud Presbyteros Achaïæ:
*Ego Sacrifico Deo vero, non carnes vitulorum,
sed Agni immaculati in altari.*

II. *Veritatem Corporis & Sanguinis Chri-
sti in Eucharistia* confiteretur S. Ignatius ep.
ad Smyrn. S. Dionys. in Eccl. Hierar. c. 3.
S. Martialis.

III. *Orationem pro defunctis* habet S. Ia-
cobus in Liturgia, S. Clemens l. 8. *Const.*
c. 41. S. Dionys. in Eccl. Hierarchia pas-
sim.

Vnde dogma de Purgatorio confir-
matur.

IV. *Inuocationem Sanctorum præsertim
Angelicam Salutationem*, S. Iacobus intu-
lit in Liturgiam.

V. *Virginum institutum* commendat
S. Ignatius ad Antiochenos, Tarsenses,
& Heronem.

VI. *Monasticen* laudat S. Dionysius in
Eccl. Hierarchia.

VII. *Ceremonias* præscribit S. Clemens
lib. *Const. S. Dionys. in Eccl. Hierar.* ab
Apostolis introductas.

VIII. *Crucis signum* commendat S.

Dionysius *cap. de defunctis: Martialis* ad Burdegala. c. 8. ait: *Crucem Domini semper in mente, in ore, in signo tenete. Crux enim est armatura vestra.*

IX. *Ieiunia ecclesiastica, Quadragesimam statuunt Canones Apostolorum can. 68. 69. ab S. Clemente collecti. Item S. Ignatius ep. ad Philippen.*

X. *Ecclesiasticos Ordines annumerat S. Ignatius ep. 10. & 11. S. Dionys. in Eccl. Hierar. eis munia assignat.*

XI. *Imaginum cultum ostendunt Vmbra Petri, sanatrix ægrorum. Imago non manufacta, Abagaro Edessenorum Regi à Christo missa: Philippico parat victoriam. Statua Christi ex solido metallo, quam Paneade Syrophœnissa Domino statuit. Quas Christi & Deiparæ plinxit imagines S. Lucas.*

XII. *Primatum S. Petri confitentur S. Ignatius, S. Clemens in epistolis ad Romanos: S. Cletus de passione Petri & Pauli. Plura infra in Varijs. Pauca nunc suffecerint: sic enim ire per plura licebit.*

HÆRESIARCHÆ IN Sæculo I. dissoni Pa- pis.

I. SIMON MAGVS Samaritanus, è vico oriundus, à S. Philippo in Samaria baptizatus, apostatauit in *Primogenitum Satanae*, ait S. Ignat. epist. ad Trall. omnium hæreticorum Pater, simiusq; diaboli, videns baptizari in nomine Patris & Filij & Spir. S. finxit anno 35. teste Iren. l. 1. c. 20, quod quasi Pater in Sama-

ria descendisset; quasi Filius Dei inter Iudæos apparuerit: quasi Sp. Sanctus in Gentibus videatur.

2. Vt Paulus Christum; ita se ipse dicebat esse *Virtutem Dei.*

3. Vt Christus venit redimere & saluare: ita iactabat, se propter Selenam ouem perditam venisse, vt assumeret eā, vinculis liberaret, saluaret homines per agnitionem sui.

4. Vt Christus venit ad opera diaboli soluenda: ita se venisse aduersus Angelos prauos, qui Selenam matrem omnium cælo expulissent.

5. Loco Corporis & Sanguinis Domini in Sacrificio ipse sanguine menstruo & semine sacrificabat.

6. Vt Simon Petrus sororem; sic ipse Selenam quæstuariam circumducebat.

7. Pro exorcismis utebatur incantationibus.

8. Docebat amatoria, fugam martyrij, idola adorari, solā gratiā saluari homines, non ex operibus; sibi credentes esse liberos, agerent quæ vellent.

9. Discipulos fecerat Menandrum, Saturnium, Basilidem, Carpocratem, Cherinthum, Ebionem, Nicolaum, Cerdonem, Marcionem, philosophos nomine Christianos, plurimorum seductores. Statuam Simonis in figura Iouis, & Helenæ specie Mineræ, adorari docebant; & ipsi ex alijs adinuenti noui Hæresiarchæ facti.

II. S. Petrus, Act. 8. eius Simoniam cum ipso anathematizauit.

Anno 44. Deum se ac Christum prædicans Romæ sui Selenæque statuas erexit adorandas, subscriptas ita: *Simoni Deo.*

Deo.

Deo Sancto. At eodem anno S. Petrus contra eum aduenit in Urbem.

At *anno 63.* quia Nero tenebatur Magiae studio, impense Simoni deuotus erat, praesertim quod Icarium volatum polliceretur. Interea, dum ad hoc spectaculum in aula nutriretur, faciebat ambulare statuas, ex lapidibus panes; se in flammis illaesum volutabat; in serpentem, in aurum, aliasque in bestias vertebat; per fores clausas intrabat, ferrea vincula soluebat, spectra varia dabat, vasa & supellectilem domus seipsa ad ministerium mouere faciebat, quos volebat conuiuas, boue sacrificato vescentes, morbis varijs afficiebat, si eum praestigiatores dixissent. Volatu aliquando se iam oculis hominum abstulerat; cum ecce orante S. Petro, ac dicente; Si homo Dei sum, verusque IESU CHRISTI Apostolus, doctor pietatis; impero Satanis ut eum dimittant quò lapsu comminuatur. Ruit; coxendicem, talosque pedum fregit; & periit.

II. CHERINTHVS *anno 35.* Sim. Magi factus discipulus, S. Petro suam cum Gentibus conuersationem exprobrabat, *anno 41.* At *anno 60.* profitebatur Christum non Deum, sed merum fuisse hominem, Angelis inferiorem: ita Tertul. de praescient. c. 48. Ideo S. Paulus scripsit ad Colossenses, c. 2. quod sit *Caput omnis principatus. &c.*

III. BASILIDES quoque diuidebat Christum à IESU, sic, quasi B. V. Maria fuisset mater IESU, non CHRISTI. Sic Iesum crucifixum, non Christum; quod Christus se aut subtraxisset, aut se in Simonis Cyrenæi speciem mutasset, impassibilis ipse.

Ideo peruulgata late hac hæresi Paulus datus ad Ephesios, Colossenses, Laodicenos, & Corinthios epistolis contestatus est se *predicare Christum, & hunc crucifixum.* Hinc in omnib. ecclesijs Crucifixus proponi cœptus pro titulo: Hinc crucis signum in frontibus vsitari. Vnde Cyrillus Catechesi 13. *Non pudeat vos Crucifixum confiteri; sed in fronte confidenter signaculum crucis digitis imprimatur, & in omnibus alijs crux fiat, in panibus comedendis, in poculis bibendis, in egressu & ingressu, ante somnum recumbendo & surgendo, cundo & quiescendo.*

S. Hippoclytus Martyr l. de consum. sac. Antichristi notam esse dixit, quod prohibebit, ne quis crucem in fronte pingat. Vide *BZouium anno 60. §. 3.*

IV. EBION, euersâ Ierosolymâ, extinctisque Sectis, ex eis obsecrum monstrum consarcinauit. *anno 74.* S. Paulum calumniabatur, fuisse Græcum natum, æstro in filiam Sacerdotis factum profelytum; at hac potiri nequisse, ideo ad impugnandam legem verum.

Petrum traducebat ut Hemerobaptistam, ab animatis abstinentem, Virginitatem damnantem, cogentem omnes nubere.

Dogmatizabat: duos ad rerum dominium ordinatos: *Christum* ad futurum sæculum, velut vnum ex Angelis, sed his maiorem esse creatum, & ex viro pro creatam, eundemque se Adamo induisse, & postea exuisse.

Diabolum vero alterum accepisse mundum hunc in sortem. Eum damnauit S. Ioannes, in i. c. 4. S. Ignatius ad Philadelphios, ut verum Simonis Magi discipulum.

V. MENANDER Samarita, Magi discipulus item, *anno* 74. quicquid Magister suus se esse dixerat, id & de se affirmabat, negans saluari quemquam, nisi in suo nomine baptizatum; suos nunquam morituros spondebat.

VI. NICOLAITÆ, ortum traxerunt ab Nicolao, Simonis Magi discipulo facto, *anno* 35. non ab Nicolao è LXXII. vno Diacono pio, teste *Baron. to. 1. anno* 68. Docebant *communes uxores esse; voluptatem vero finem hominis ultimum; id. lothya vorabant.* Ex oī cunctis nomen Nicolaitarum mutarunt in *Gnosticos* velut sapientiæ studiosos. De his infra *anno* 120. & 142. Supradicti ex philosophis Hæresiarchæ facti sunt. Vt iure Tertulianus dixerit *Philosophos hæreticorum Patres.*

V A R I A

Orthodoxæ Fidei Testimonia Historica in Sæculo I.

ANNO I. CHRISTI NATI fecit indicium *Stella* sub cælo; non firmamento infixæ, nec Angelus fuit; sed nova factura Dei ac Virtus, quæ oculos rapiens raperet & mentem ad inquirendum natum regem orbis.

Magi tres de ea inde ab Balaamo, per Arabum Traditionem edocti; ipsi Arabes, non Persæ, non Chaldæi; genus ad Abrahamum referebant, ex Cethura, vel Agar propagatum; stellarumque mire obseruans, ob vaticinium Balaa-

mi; præsertim Sapientiores gentis Sabæ; quales Magi: quos Origeni placuit dicere dæmonum excantores; qui, quando statuæ & oracula obmutuere, alium inquisissent. Sed dicit hoc, non docet: probat nemo.

Munera obtulerunt, qualia regibus victis abstulerat Abraham: Et attulit Salomon Regina Saba sapientissima. *Die XIII.* post Christum natum aduenerunt; non biennio post.

Idco Ecclesia ab Origine diem XIII. Epiphaniæ Sacrum semper celebrauit triregium.

Herodiæ ac Ierosolymæ toti ab eis accidit *turbatio*: quæ a ixit Simeonis ac Annæ vaticinatio: quo maturatū magis ac cruentum cecidit Infanticidium; vt ne proprio filio pepercerit Herodes: diceretque Augustus, Satius est, quam filium, esse porcum Herodis.

In Aegyptum fuga Iosephi ac Mariæ, Angeli admonitu, cædi eripuit IESVM. Cui in Aegyptum illato Persis arbor obuia se inflexisse traditur, perstareque incuruam, eiusque folia vim accepisse quosque morbos persanandi: Item idola corruisse, fugisse dæmonia totā Aegypto, quæ denuo idcirco euasit tanto religiosior ab S. Eremitis culta, quo supersticiosior extiterat.

Locus deserti, qui latebram Christi dedit, nobilitatus est *horto balsami* optimi: quem irrigat *Fonticulus* felicitatis vndæ, ex quo Deipara IESVM abluere solet; *Lapis* quoque lotioni Marianæ seruiens in sancta veneratione est Saracenis. Qui, quo latiora horti felicitatis spatia rigarentur, in balsami feri vndulas fonticu-

lia.

li alio è fonte riuum corriuarunt, qui illi permixtus funderet latius benedictionem. Iidem hodieque *lampadem* alunt perpetem in loco, quem Deipara incoluit.

S. Ioannem Præcurforem abscondit ab occidione Zacharias primum; deinde mater cum eo fugitans in spelæo interioris deserti latitauit, dum post diem XL. spiritum Deo redderet; pueri vero curam ageret Angelus, donec sui potēs eremiticam continuaret.

Zacharias autem iussu tyranni, ob subductum filiolum, occitus est iuxta templum, effususque sanguis in vestibulo templi, perennes sui maculas filicibus assignat.

Iudas Galileus, indignum ratus ab libero populo tributum dependi & Cæsarem appellari *Dominum* ab colentibus DEVM *Dominum*, occasione descripti orbis, Galilæos sollicitauit ad defectionem.

Vnde sectæ *Galileorum*, negantium pro Cæsare fas sacrificare. Sed idcirco eorum sanguine miscuit sacrificia Herodes.

ANNO II. Iudæis fidem Cæsari iurantibus, iurare Pharisei renuerunt; & cum eis hominum sex milia; quos male multauit Herodes: erriti cæteri dicti tabant, cedendum esse Decreto Dei.

ANNO VIII. Herode foeda ac dira mortē sublato;

ANNO IX. *consurgens Ioseph, accepit Puerum & matrem eius, & venit in Nazaret Galilææ*, incolens domum Christi nati iam aliam, ab illa, in qua fuit Annunciatus; Hanc Angeli in Dalmatiam, inde Lauretum, transportarunt.

Isthinc Christiani dicti fuerunt Galilæi, & Nazaræni: nec diu.

ANNO XII. IESVS sedit inter sedentes ac docentes, & interrogantes; ad idæam ac formam seu Concilij, seu Magisterij in Ecclesia Doctoralis. Inuentus porro *erat subditus illis*, adeo in fabili etiam obsequio. Cætera de Christi infantia aut anilia sunt fabulamenta, aut figmenta Iuliani & hæreticorum; certe apocrypha omnia. Certa solum & vera ista:

1. IESVS Diuinitas, & Humanitas incarnati: *Ioan. 1. & Genealogia Mat. 1.*

2. Ioannis ortus: *Luc. 2.*

3. Annunciatio, *Luc. 1.*

4. Iosephi hæsitatio, *Mat. 1.*

5. Ioannis natiuitas, &

6. Christi.

7. Magorum aduentus:

8. Purificatio;

9. Fuga,

10. Infanticidium,

11. Reditus,

12. Inuentio in templo:

13. Ioannis prædicatio, & testimonia de Christo.

Post hæc secuta est Prædicatio Christi. Interim Romæ agant 8000. Iudæorum, ne Regem habeant, obtinentque Terrarchas facta regni diuisione quadripartita.

ANNO XVI. Exempto fatis Augusto succedit Tiberius, qui statuam sibi, templumue poni vetat, *Dominum* uedici; *Cuncta*, inquit, *mortalium incerta; quantoque plus est quis adeptus, hoc magis expositus ludibrio est.*

ANNO XVII. Sacerdotium Iudæorum conferunt Præsides Romani, qui

qui inde ab Herode sibi vendicarunt & Regnum, & *Stolam Sacerdoty Summi*. Hanc asseruarant in turris cella obfignata; vsusque ipsius erat interno solum anni ieiunio.

Rationale, & *Sardonix* ab annis retro ducentis, euibrare solitum splendorem in Sacris, vel ante bellum, consulentibus Deum, desierunt. Græci id dicebant *ἄδυλον*, oraculum.

Nimirum annis circiter LX. post Simonem Machabæum Iudæos fecit tributarios Romanis victor Cn. Pompeius; qui Hircano, contra fratrem Aristobulum contendenti, Pontificium confirmavit: cui successerunt Herodes Ascalonita, Archelaus, Herodes Antipas, Herodes Agrippa, Agrippa iunior: cum quo *regnum Iudæorum defecit*, sub annum Orbis conditi 4055. anno post Christum natum LXXII. cum *regnum Aegypti* 40. annis ante defecisset cum Cleopatra.

ANNO XIX. Tiberius ipse fatidicos *Sibyllarum libros* inspexit, correxit; eo quod eorum nomine falsa quædam de Urbis interitu spargerentur.

ANNO XXIX. XXX. Prædicat Baptista Ioannes.

ANNO XXXI. dicto, Isa. 61. *Placabilis & Acceptabilis annus*, primus Prædicationis Christi.

Speluncam in Sina iam deseruerat Baptista, cum facta est vox super Ioannem, ut prædicaret *Pœnitentiam*. Eam plus 200. annis post Ioannes anachoreta ingressus, toto triduo febriebat; abiturum apparens Baptista manere iussit, idq; vice altera; promittit ei sanitatem, si persistere velit isthic, ubi annos ipse XXX.

degisset. Assentiens sanatur. Demum ibidem est templum cum monasterio constructum. Itaque *Ioannes Monachorum princeps* recte dicitur ab Hieronymo.

2. Ille baptizans IESVM cernere Sanctissimam meruit Trinitatem, quantum fas homini. Locus Baptismi in Iordane vim habet sanandi lepram: ecclesiaque ibidem constructa condecoratus est.

3. In deserto ieiunat Dominus.

4. Missio fit ad Ioannem percunctata. *Tu quis es?*

5. Vocatur Andreas, Simon, Philippus, Ioannes & Iacobus.

6. Aqua in vinum vertitur; nuptiarum sponfus erat Simon Cananæus Zelotes, non Ioannes, prout ex male intellecto Augustino putatur. Locum miraculi S. Helena nobili basilica illustravit: Tempus annum pluribus Deus cōsignat miraculis fontium, eo die vino manantium: Vt in insula Andro; ubi idcirco incolæ templum posuere Bacho: Nili pars ea hora fit vinum.

7. E templo eijciuntur negotiatores tempore Paschali.

8. Docetur Nicodemus nocturnus: & plures à Christo, quam Ioanne baptizantur, *Ioan. 3.*

9. Ioannes in vinculis prædicatur à Christo.

10. Colloquitur Samaritanæ IESVS, conuertitque Sichimitas.

11. Reguli filius sanatur; *Io. 4.*

12. Capharnaum eligit in suam, ac primum prædicat in Galilæa.

13. E naui prædicans, vocat Apostolos captura piscium attonitos.

14. Dæ-

14. Dæmoniacum curat Capharnaum.

15. Socrumque Petri sanat, pluresque alios.

16. In desertum secedens inuenitur, retinetur.

17. Galilæam pertransit sanando omnes.

18. Tres eum sequi volentes, sed non ut oportuit, reprehendit.

19. Mare, ventosque sedat.

20. Legionem dæmonum mittit in porcos, & mare.

21. Demissus per tectum paralyticus sanatur.

22. Mattheum vocat; curque sui non ieiunent, docet.

23. Iairi filiam suscitatur, curatque Hæmorrhoidiam; à qua *statua* Christo ærea ponitur; cuius herba, ad pedes excrefcens, morbos curat.

24. Cæcum illuminat, mutumque pellit dæmonium.

Abagarus regulus dat Christo, Christus ipsi *epistolam*: itemque & *Imaginem* sui, ut Conc. Nicænum credidit, ex prægressis miraculis quibus eam Deus condecorauit: ut quæ impressa pallio dederit victoriam Philippico sub Mauritio Imp. contra Persas. Græci celebrant de ea festiuitatem 17. Kal. Sept.

ANNO XXXII. 1. IESVS ad probaticam sanat languidum.

2. Calumniantibus respondet.

3. Vellentes Sabbato spicas excusat.

4. Manum aridam sanat.

5. Eligit XII.

6. Docet Beatitudines.

7. Docet perfectionem Christianā præ legali: &c.

8. Leprosus mundatur.

9. Centurionis puer sanatur.

10. Viduæ filius suscitatur.

11. Ioannes in carcere legat ad Christum.

12. Peccatrix conuertitur.

13. Mutum & cæcum dæmonium pellitur: Beatus venter. &c.

14. Parabola seminantis, zizaniorum, Seminis, Sinapis, thesauri. &c.

15. Male in patria habetur.

16. Mulieres circumducit prædicans.

17. Mittit prædicatum Apostolos cum potestate in dæmones.

18. Fama IESVS ad Herodem fertur.

19. Plectitur Baptista.

20. Miraculum in 5. panibus.

21. Fugit regnum, mari cum Petro inambulat.

22. De Eucharistiæ effectu prænunciat.

ANNO XXXIII. 1. De lotionem manuum, & traditionibus hominum.

2. Filia Cananæ sanatur.

3. Item surdus & mutus.

4. In 7. panibus miraculum.

5. Signum è cælo petitur.

6. Fermentum doctrinæ cauendum.

7. Cæcus in Betsaida curatur.

8. Claues Petro promittuntur.

9. Petrus ut Satana reprehenditur.

10. Quid sit Christum sequi.

11. Transfiguratur.

12. Dæmonium eiicere nequierunt Apostoli.

13. Iterum mors & resurrectio Christi prædicatur.

14. Didrachma soluitur.
15. De primatu disputant discipuli.
16. Signa faciens, nec sequens Christum, non reprehenditur.
17. Paruulos non scandalizandos.
18. Peccans frater corripiendus.
19. Rationem ponit cum Ieruis.
20. Clam ascendit ad festum tabernaculorum.
21. Arcetur hospitio à Samaritis.
22. X. leprosi curantur.
23. In Scænopegia in templo IESVS docet.
24. Laudatur à missis comprehensum eum.
25. Adulteram dimittit.
26. Subducit se lapidantibus.
27. Cæcum natum illuminat.
28. Qui Pastor & oues?
29. Selegit misitque LXXII.
30. Exprobrat ciuitatibus.
31. Reuersis LXXII, gratias agit Deo.
32. Lapsus in latrones suscipitur.
33. Martha Iesum hospitatur.
34. Vim, modumque orandi docet.
35. Parabola de lucerna.
36. In prandio arguit cupidos primarum.
37. Varia docet, erigitque incuruam, hydropicum curat Sabbato.
38. De cœna magna.
39. De sequela Christi cum cruce. &c.
40. Se è manibus eripit disputantium in templi encœnijs.
41. Secedit trans Iordanem.
42. De oue & drachma.
43. De prodigo.
44. De iniquo dispensatore.

45. De insolubili Matrimonio.
 46. De Epulone.
 47. De scandalo, ignoscendum.
 48. De aduentu ad iudicium.
 49. De iniquo Iudice.
 50. De Phariseo & Publicano.
 51. Paruulis imponit manus.
 52. Diuitem adol. inuitat ad renuntiationem.
 53. De præmio sequacium Christi.
 54. De conductis in vineam.
- Fons Siloe*, precibus Isaïæ productus, in obsidione sub Ezechia, Iudæis solis scaturiebat; Gentilibus arefcebat. Hinc ad eundem Iudæi appoluerunt Isaïæ sepulcrum.
- Idem, quia Sabbato tantum manabat aquis, dictus est *sabbaticus*.
- ANNO XXXIV. I. Lazarus resuscitatur.
2. Initur Conciliū de Iesu perdendo.
 3. Passionem prædicit.
 4. Zebedæis abnuat petitionem Primatus.
 5. Cæcus ad Ierico illuminatur.
 6. De Zachæo.
 7. De Xmnis.
 8. Duo cæci extra Ierico sanatis.
 9. Cœnans perungitur.
 10. Asino cum palmis inuehitur in urbem, ritu nouo, nusquam solito, soli- usque Dei proprio. Ea ipsa *PALMA* sola perstitit, cæteris à Tito arboribus excis- sis vniuersis. Titus in monte Oliueti castra posuit, vbi Christus super ciuitatem fleuit.
 11. Eijcit templo negotiantes, ficul- neæ maledicit.
 12. Quæritur à Gentibus.
 13. De Baptistæ baptismo quæritur.
 14. Duo

14. Duo filij diffimiliter obediunt patri.

15. De vinitoribus homicidis.

16. De nuptijs filij Regis.

17. De tributo Cæsari:

18. De resurrectione quæritur:

19. De primo mandato, & Patre Christi.

20. Scribæ audiendi, & cauendi.

21. Vitia Scrib. & Phariseorum depingit.

22. Pauperulæ munus.

23. Euersionem templi prædicit.

24. Secutura mala.

25. De urbis euersione.

26. De signis aduentus vltimi.

27. Paratos esse iubet.

28. De X. Virginibus, Talentis, & Iudicio extremo.

29. Concilium de perdendo IESU.

30. Agnus paschalis præparatur.

Paschæ & Azymæ solennitates erant diuersæ; eodem tamen die agitabantur, sed vespero connumerato.

In Paschate singuli è vulgo erant Sacerdotes, victimantes à prima ad vndecimam horam, epulantes communiter. Festi initium, finisque tuba dabatur. Pascha etiam dies singuli 7. sequentes Azymorum dicebantur; & omne Sacrificium.

Eiusdem Cæne duplex mensa seruabatur: prior Agni, altera Azymorum; ante vtramque lauabantur. Cœnatoria vestis erat Syndon, sine qua discumbere nefas.

Post secundam mēsam Azymorum, Christus vt apophoretum, instituit Eucharistiā, sic, veluti pro more Iudæi totā azymorū, & poculū benedicere consue-

rant, & præbere singulis. Mos sacrificandi sub vesperum tenuit in Africa diu: Pariter quidam pertendebant conferendum baptismum agentibus in ætate Christi: Sed hi sunt refutati; illorum mos obsoleuit.

Calix argenteus, sextarium gallicum continens, asseruatur Ierosolymis ille, quo Dominus est vsus.

31. Pedes lauat.

32. Proditor denunciatus egreditur.

33. Hymno dicto, de primatu contententes, reprehenduntur.

34. Dat Mandatum nouum.

35. Sermonem habet post Cœnam.

36. Orat pro sua clarificatione, discipulis, Fidelibusque futuris.

37. Orat in agonia hortii. Ferunt petram, cui innixus orauit, cessisse genibus vt caram, ac etiamnum genuum ostendere vestigia. Ideo lapis ille intra ecclesiam nunc visitur inditus muro.

Fertur & in lapidibus torrentis impressa Christi vestigia cerni.

38. Christus Annæ sistitur, à Caïpha examinatur, illuditur, negatur à Petro.

39. Iterum à Caïpha examinatus damnatur.

40. Iuda fœde disrupto, ager figuli emitur.

41. A Pilato examinatur:

42. Herodes spretum remittit Pilato.

43. Barraba dimisso, flagellatur, coronatur, traditur crucifigendus.

44. Crucem baiulat.

45. Flentes admonet IESUS.

46. Crucifigitur, mortui latus aperitur, sepelitur, custoditur.

Columnam Christi tangunt multi fascijs, & has vt sanctificatas reuerenter asseruant, morbosque perfanant. *Corona* reuirescere videtur; ideo sarta olim nulla ferebantur in honorem coronati. Passim festiuo honore colitur.

Locus crucifixionis Dominicæ est, qui immolationis fuit Isaaci, quique sepulturæ Adam; idemque dein & damnatorum locus erat.

Velo scisso visa columba cándida euolare templo.

In terræmotu superliminare templi decidit: auditique angeli tutelares templi dicere, *Transeamus hinc.*

S. Instrumenta passionis omnia sunt asseruata;

Crux inter multos diuisa manet integra, nec cariem sentit.

Terra S. Sepulcri valet aduersum complures morbos, dæmones. &c. *Hesperius* pauxillo Terræ templum posuit.

Ante *Sepulcrum* lampades ardent honori merito.

Longinus, reclamatione corruptis custodibus in ablatis Christi rumore; militiæq; obnunciatis prædicat Christum in Cappadocia.

Ioseph Arimat. post sepultum Dominum à militibus Romanis fit nexus; at suspensis diuinitus muris carceris liberatur à Christo resurgente.

Post Resurrectionem

Hæc manifestata est 1. Mulieribus per angelos,

2. Magdalenæ;

3. Iterum mulieribus:

4. Custodes eam annunciant.

5. Euntibus in Emaus apparet:

6. Collectis absque S. Thoma:

7. Præsente Thoma;

8. Ad mare septenis apparet, Petro commendat oues.

9. In Galilæa se ostendit, suos mittit cum potestate: S. Spiritum promittit; in cælos ascendit.

Pilati ad Tiberium de Christo epistola constat; eam recitante Tiberio Senatus spreuit.

Maximinus tyrannus *falsa Acta Christi & Pilati* vulgat, quæ in Ludis doceantur pueri, vt sic horrore erga Christum imbuantur.

De Sibylla libris refert ad Senatum Quintilianus Tribunus plebis: sed iam ante erant discussi à Collegio Sacerdotum iussu Tiberij; sc. vt ijs conuincerentur Gentiles.

Vestigia Christi ascendentis quia Orientem spectant, etiam Christiana templa eodem vertuntur; & orantes.

Ex vestigijs quantumuis terræ sumatur, eorum tamen forma inconfusa permanet.

Ecclesia isti inædificanda loco in nulum coniungi fornitem valuit; neque pauperi humus; quæ omnem accessorium respuit. Nunc lapis cum vestigiis est à Turca positus supra portam clausam Orientalem.

Post Ascensionem

Electione Matthiæ à Petro facta per sortes schedarum in urnam missarum, data est *formula Canonica electionis*. Misso
Sp.

Sp. Sancto cum ebrij credebantur, Petrus omnium defensionem primus suscepit, & prædicatione 3000. hominum conuegit & baptizauit in nomine IESU; in quo implicite Patrem & Sp. S. contineri definiuit Stephanus PP.

Horarum Canoniarum antiquitas indicatur ex eo, quod Petrus & Ioannes ad Horam nonam accendebant in templum oratum. Perleuerabant item in *fractione panis* quotidie. *Diaconi septem* potissimum sunt ad mensas electi Sacras; etiam ad Communes. Et quo rectius munus exequerentur plures sub se Ordines habebant, ait Ignatius, *Hypodiaconos, Lectores, Cantores, Ianitores, Laborantes, Exorcistas, Confessores*. Viduæ eligebantur in *Diaconissas*, quæ portas seruant mulierum; sicut virorum viri; nam separati degebant: quæq; eleemosynas mulieribus dispensarent. *Presbyteræ, Episcopæ* dicebantur quarum mariti in Presbyteros aut Episcopos fuerant electi: Erant autem laicæ, non sacræ. Petrus præsentibus Ioanne & Iacobo Zebedæi ordinat Iacobum minorem in primum Episcopum Ierosol. Vndemos manauit in Ecclesiam, ut Ordinatio fieri debeat minimum coram duobus Episcopis.

Iacobus gestauit bracteam auream in capite; indicio, Regale esse Sacerdotium Christi iuxta ordinem Melchisedech, qui Rex & Sacerdos erat.

Ioannes in capite gestauit laminam auream: inde mos, ut Episcopi gestarent Cidarim bractearam, ceu Regales Sacerdotes.

Stephanum diu vetitum sepeliri, humauit Gamaliel cum planctu magno; scilicet pro more cum lampadibus, suffitu, pan-

no candido, &c. quæ sunt solatia & certorum indicia viuus. Planctus tenebat 70. dies: Hinc mos *Exequiarum*, & Suffragiorum pro defunctis in debito pænæ, seu culpæ venialis; non mortalis.

Persecutio dira sæuit post necem S. Stephani Paulina. In qua Nicodemus exul à Gamaliele receptus alebatur ut Confessor Domini.

ANNO XXXV. ab occisione S. Stephani plus 15. millibus Christianis ex Iudæa dispersis, Philippus Diaconus Samaritanis prædicauit; conuersisque plurimis, Apostoli Principem suum rogarunt Petrum, ut de facta gentium conuersione videret.

Venit, vidit & in Nationes descendere Sp. Sanctum. *Act. 10.* Quare tunc imponebat manus super eos, id est, Confirmationis Sacramentum eis impendebat: quod Episcopalis est muneris: ut, baptizare & prædicare, Diaconi. Vnde ea Confirmatio à S. Cypr. *epist. 72.* dicitur à S. Cruce impressa, *Dominicum signaculum*, à Clemente Alex. apud Eusebium l. i. ca. 17. *Sigillum Domini*, quo illuminatum adulescentem S. Ioannes Euangelista obsignauit. Ab vnctione dicitur *Chrismatis Sacramentum* à Cypriano *epist. 70.* Tertul. l. de resurr. ait, *Caro ungitur, ut anima consecratur, muniatur; & spiritu obumbratur, ac illuminetur.* Vide Bzouium an. 35. §. 6.

ANNO XXXVI. Ex Saulo fit Paulus, vnus è multis in Christianorum persecutionem emissis; Christiani vero accusabantur à Iudæis Atheismi.

ANNO XXXVII. Caiphas, vitæ pertæsus, sibi mortem consciscit. Pilatus Romæ grauissimorum scelerum reus peragitur.

ANNO XXXVIII. Agrippa in carcerem compingitur; quod mortem effert Tiberio imprecatus; at à Caio exolutus pro ferrea donatur aurea catena pari in pondere; & coronatur anno insecuto.

ANNO XXXIX. Paulus visitat Petrum Ierosolymis, ut Principem Apostolorum. Petrus vero Syriam peragrās ac visitans *Sedem primam* collocat *Antiochia*; tenuitque annis 7.

ANNO XLI. Petrus diuino iussu recipit Gentes: id quod exprobrans ei Cherinthus excitat murmur aduersus Petrum. Sed vicit Dei gratia.

Ex eo & cæteri Apostoli ierunt in dispersionem gentium; at prius *Matthæus* scribit *Euangelium*, sic iubentibus Apostolis. Id descriptum Bartholomæus contulit ad Indos. Barnabas cum eodem humatus est. *Pilatus* exul Viennæ sese confodit.

ANNO XLIII. Quia hæresiarcharum sectatores DISCIPULOS sese vocabant; idcirco Fideles, ad differentiam, nomen Discipuli in CHRISTIANI mutarunt, Antiochiæ primum in erecta ab S. Petro ecclesia; iam tum populosissimos. Vnde S. Ignatius epist. 6. *Qui alio nomine appellatur præter HOC, hic non est Dei; nec accipit prophetiam, Is. 62. Vocabitur tibi Nomen, quod os Domini nominauit, & erit populus sanctus.* Hinc posteri Antiocheni sumpserunt animos, ait S. Chrys. hom. 7. in Mat. ut Primatum in totum orbem Christianum affectarent. Ethnici per despectum dicebant *Chrestus*, & *Chrestianus*.

Nomine, FRATRES, etiam gloriabantur CREDENTES.

Verum cum Carpocratiani teste *Epiph. hæresi* 27. & 29. inuaderent nomen *Christiani*; cœptum est superaddi cognomen CATHOLICI. Vnde Pacianus ad Symmachum Nouatianum; *CHRISTIANVS mihi nomen est; CATHOLICVS verò cognomen. Illud me nuncupat, istud ostendit. Hoc probor; inde significor.*

ANNO XLIV. S. Iacobus, frater Domini, Episcopus Ierosolymitanus, Hispanias adiit, ac Deiparæ posuit ecclesiam apud Cæsaraugustanos; ut fert Traditio. Descenderat noctu S. Iacobus cum Discipulis, ad ripam Iberi, ad orandum: vbi & vidit choros Angelorum, auditque concinentes: *Aue Maria gratia plena*: Alios vero respondentes, *Benedicamus Domino*. Mediam quoque inter eos conspexit B. Mariam cum filio & S. Ioanne Euangelista, iubentem, isthic sibi *Ædiculam* extrueret, vbi ipsam in columna vidisset; fore ut ibi suam flagrantibus opem ferret. Dictum, factum. Calixtus III. in Bulla an. 1465. testatur. Interea anno eodem Petrum educit carcere per Angelum Ecclesiæ oratio: *Diuisioque Apostolorum*, ob instantē persecutionem secundam, fit SYMBOLI APOSTOLICI causa condendi; cuius articulos singulos singulis tribuit Apostolis S. Augustinus, *serm.* 115. *de tempore*. Quod exinde lueuit ante Cōcilia recitari; ita, ut conditum, sic & Traditione custoditum sola; nulla accessione facta; quod id nulla Romæ coorta hæresis vnquam postularit. Monet vero S. Augustinus id diutius mane cuique recitandum Christiano.

Eodem anno, facto Collectarum initio pro pauperibus in Ecclesia per Paulum & Bar-

& Barnabam, cunctis de Clero Antiochiæ ieiunantibus, & sacrificantibus illis benedixit Sp. Sanctus: Segregate mihi Saulum & Barnabam in opus, ad quod assumpsi eos. Tunc ieiunantes & orantes, IMPONENTESQUE EIS MANUS: ut, ait Chrys. hom. 27. in Act. cum potestate prædicarent, scil. Sacris eo ritu initiati, quæ prius fuerat nuda potestas prædicandi extraordinaria ex DEO; nunc vero ab Ecclesiastico Magistratu ordinaria. Atque hac etiam hodie ab Orthodoxis discernuntur hæretici, currentes non missi.

Paulus autem continuo post inaugurationem raptus, 2. Cor. 12. audiuit arcana, quæ non licet homini loqui.

Caiani confinxerunt Euangelium Iudæ proditoris; alij alia apocrypha.

ANNO XLV. Princeps Apostolorum in Vrbe urbium principe principem fundavit Ecclesiam Romanam, Cathedra Petri dicato die solenni: Ea vero lignea hodieque in Vaticana custoditur testis, SS. Patrum panægyricis celebrata. Vnde S. Cyprianus li. de Vnit. Eccl. docet; quod, qui Cathedram Petri deserit, in Ecclesia se esse non confidat. Et S. Hieron. ep. 57. & 58. ait, Quicumque Cathedra Petri iungitur; Meus esse confidat. Quicumque extra hanc domum comederit Agnum, profanus est. &c. Vide Bzouium. §. 2. S. Petrus institutâ rite Cathedrâ Romanâ Monarchiæ, primam scripsit Epistolam encyclicam ad Orientales ex Vrbe, id est, ex Babylone, respectu illius quæ fuit caput idololatriæ. Eam terminat isto; Salutate inuicem in osculo sancto, in signum Pacis.

Receptus inde fuit in Ecclesia ritus, ut in Missa post orationem Dominicam

ad Pax vobiscum, viri seorsim, seorsim foeminæ inuicem osculentur. At mali mores fecerunt osculum transferri ad tabellam, quæ singulis osculanda præberetur.

S. Marcus, Petri comes indiuiduus, scribit compendio Euangelium Petri iussu. A quo missus Alexandriam, isthic instituit ecclesiam, & scriptum Romæ Euangelium vertit græcè: quod nunc Venetiis est.

Fundata iam Ecclesia Romæ sic, ut dici Romanum, & Catholicum reciprocè pro eodem caperetur. Quocirca Petrus Antiochenæ renunciâns ecclesiæ surrogat sibi S. Euodius.

ANNO XLVI. S. Petrus Missiones complures frequentauit ad diuersa, dis-sitaque loca: quarum inde ab Christo repetiuit exempla.

ANNO XLVII. S. Thecla illustrissimo renunciat sponso, facta Pauli discipula Virgo, ait Greg. Nyss. Idcirco accusante sponso bestiis obiecta, tum in flammâ iniecta, utrobique permansit illæsa; ferro demum recepto Martyr cœlo recipitur. Eius exemplum Virginitatis est tropæum.

ANNO XLVIII. Deipara obdormiens in cœlum assumpta est: interfuit sepultura S. Dionysius. Apocrypha censentur, conuectos miraculo Apostolos, præter Thomam, serius allatum: Iudæo tumbam euersuro manus aruisse: cingulum ei cœlitus missum, &c.

ANNO LI. Quia Iudæi, Christianorum hostes iurati, Romæ turbas ciebant, omnes edicto proscribuntur à Claudio. Petrus simul cedere coactus varijs peragratis, institutisq; Ecclesijs, de-

demum Ierosolymis celebrat Concilium cum Paulo, Ioanne, Iacobo, Barnaba & Senioribus, ad abolendam Circumcisionem; cuius causa Cherinthus insurgens contra Paulum: Item ad damnandos hæreticos, pettentes *Vetus cum Novo Test. seruandum esse*. Item à suffocatis abstinendum; idque pro tempore, quo inter Christianos debebant plures ex Iudæis, quam Gentibus. Hinc Petrus Antiochiæ cum Christianis è gentibus ea comedit; Ierosolymis vero non; quod plures ibi è Iudæis essent Christiani. Visus tamen Paulo fuit reprehensibilis, non ob factum; sed ob consequens facti, quod eius exemplo gentes mouerentur ad similiter iudaizandum.

De Nocturnis Vigilijs vide Baronium hic.

ANNO LIII. Paulus in 2. Thes. 2. iubet TRADITIONES teneri, quas didicisti siue per sermonem, siue per epistolam. Quarum Apologiam vide in BZouio hoc an. 9. 2.

ANNO LV. Pauli sudaria, & semicinctia tactu sanationes faciebant: quæ, ait Gennad. de Eccl. dog. 172. qui negare voluerit, iam non Christianus, sed Euzomianus, & Vigilantianus credendus est. Vnde contra Iulianum vox est Greg. Nazianfeni: *S. Martyrum corpora idem possunt quod anima, siue manibus contrectentur, siue honorentur. &c.*

Exorcizantibus filiis Sceux insultant maligni, Act. 19. *Iesum scio Paulum, noui: vos autem qui estis?* Simul infiliens in eis spiritus nequam pene expectorauit multatos male. EXORCISMVS vero Christianus longe felicius est, testibus Iustino, Cypr. Prudentio, Ignatio ep. 12. ad Antioch. In eo non solum adiuratione

vtimur, sed & ceremonijs alijs, exemplo Christi; nam surdum & mutum, vt verbo sanare potuit, tamen apprehensum de turba seduxit; *Et misit digitos suos in auriculas eius: Et expuens tetigit linguam eius; Et suspiciens in cælum ingemuit: Et ait illi, Ephatha.* Atque vim nostris inesse Exorcismis quotidiana fit hodieque testis experientia, haud secus ac in primitiua Ecclesia de qua sic Prudentius in Apotheosi contra Iudæos: -- *Torquetur Apollo*

Nomine percussus Christi, nec fulmina Verbi

Ferre potest: agitant miserum tot verbera lingua;

Quot laudata DEI resonant miracula Christi.

Intonat Antistes Domini; Fuge callide serpens,

Exue te membris, & spiras solue latentes: Mancipium Christi, fur corruptissime, vexas.

Desine; Christus adest, humani corporis ultor. &c.

Has inter voces medias Cyllenius ardens Eiulat, & notos suspirat Iupiter ignes.

II. Porro ex casu filiorum Sceux territi cum Iudæis, tum Gætes, Nomen IESU admirati iuxta sunt & venerati. Christiani etiam metu icti pio, Act. 19. *veniebant CONFITENTES & Annunciantes ACTVS SVOS.* Non qualis Baptistæ fiebat multorum confessio Mat. 3. Nam hæc erat catechumenorum, ante Baptismum ritusque mere externi: at Christiana est regenerantium, post baptismum, cum reali peccatorum remissione. Atque huius Confessionis, cum singulorum peccatorum enumeratione antiquitatem exemplis ac testimonijs illustribus

bus reddit testatam Baronius & Bzo-
uius hoc anno.

IV. De PœNITENTIARIIS autem
PUBLICIS in Ecclesia etiam sub Decio
manifeste docent ibidem. Mendaciiq;
conuincitur Socrates Nouatianus hæ-
reticus, narrans Nectarium Constan-
tinopolitanum publicos Pœnitentiar-
ios abrogasse, liberumque fecisse, ut pro
sua quisque conscientia ageret Synaxes.
Non ita; sed conuiuit Nouatianis, id hæ-
reticè factitantibus. Propter quod & S.
Gregorius Nyssenus arguitur. *Deinde;*
Nectarius iussit secretam ad aurem cō-
fiteri; non publica ad omnes enuncia-
tione conscientie; idq; propter quendam
reuelatæ casum Confessionis. Idem Pœ-
nitentiarium sacrilegum mouit officio;
non ipsam sustulit Pœnitentiam: quin
singillatim peccata confiteri, ex Institu-
to Christi, vsuque Ecclesiæ mandauit:
neque aliter ad synaxin quenquam ad-
mitti. Ista successor Nectarij S. Chry-
sostomus testatur *hom. 83. in Mat. & hom.*
60. ad Antiochenos.

Et vero homini Sacerdoti confiten-
dum est; non solum soli Deo: Vnde S.
Augustinus *homil. 49. Nemo sibi dicat:*
Occulte ago, apud Deum ago: nouit Deus, qui
mibi ignoscit; quia in corde ago. Ergo sine cau-
sa dictum est; Quæ solueritis in terra, soluta e-
runt in cæl.? Ergo sine causa Claves datae sunt
Ecclesiæ? Frustramus Euangelium DEI; fru-
stramus verba Christi. *Ephesini non frustra*
ACTVS suo Paulo confitebantur.

Namque sciebant illum posse peccata sol-
uere, & medelam salutarem ulceri appo-
nere.

ANNO LVII. Prima ad Corinthi-
os epistola plurimum Ecclesiæ Rituum

sacrorum aperuit magisterium.

I. EXCOMMUNICANDI ius in fœ-
deratos districtum, quod est Ligandi po-
testas: cuius cœptus est vsus à Deo in
Ada ex Paradiso exclusissimo. Vide Ba-
ron. & Bzonium. Inde IUDICIA seu
Consistoria ECCLESIASTICA dima-
narunt, in laicos? imo & in Reges exer-
cita: Fabianus Imperatorem Philippū,
Ambrosius Theodosium, Symmachus
Anastasium; &c. excommunicauit. Est
namque Regale Sacerdotium à Chri-
sto Rege Sacerdote summo, secundum
Ordinem Melchisedech Regis ac Sa-
cerdotis. Sacerdotij igitur est iudicare
causas & sæculares, & ecclesiasticas in-
de ab exordio suo.

II. DIVORTIVM ad altiora vota
conuolantium, ad tribunal hoc sacrum
pertinere docuit Paulus: decernens,
posse ex mutuo consensu, ad tempus,
aut perpetuo separari coniuges, ut ora-
tioni vacent; non quidem soluto matri-
monio; sed vsu sibi sponte interdicto, in
separatione lecti, ac etiam tecti, teste
S. Cypr. *l. de singularit. Cler.* Altior enim
coniunctio est in castitate, quam con-
iugio.

III. MATRIMONIUM quoque Ma-
gnum esse Sacramentum prædicauit; ob
mysterium, quod significat; & gratiam,
quam conciliat. Huic testando Tradi-
tio est Apostolica, ait S. Ignatius *ep. 11.* ut
nubentes cum Episcopi arbitrio con-
iungantur; indicio, nuptias coiri iuxta
mandatum Domini, non ob concupi-
scentiam, Hoc est: Cui vult, nubat; tantum
in Domino, nimirum iuxta ritus Eccle-
siæ; Cui sponsus & sponsa offerendi, ut
de consensu iudicet Sacerdos; dexteras

d

iun-

iungat; annulo subarratos obsignet; Benedicat; in Missa Deo offerat commendatos, & Eucharistia cibet. De quibus eximiè *Tert. l. de pudicit.*

IV. VIRGINITATEM eain Epistola procul antefert matrimonij seu conjunctioni, seu castæ separationi. Inde Corinthijs orta VELATIO Sacrarum Virginum Græciam, barbarasque nationes peruasit, Collegijs earum ac viduarum passim constitutis. teste *Ignatio ep. 8. 10. 12. 13. Tertul. &c.* Vt S. Cyprianus l. de habitu virg. dicat orbem iisdem repletum.

V. ECCLESiarum dedicationem docet ibidem Paulus; quod ad eas conveniendum; quæ in eis se gerant. Ampliores domus ab Apostolis in ecclesias dedicabantur; ut Romæ Pudens Senator suam dedit S. Petro, dictam *Titulus Pastoris*. Suam Euprepia Pio I. in *Titulum ad Missas celebrandas*. Ecclesiarum situs erat versus Oriëntem. Altaria tot erant quot Martyr. sepulcra. Pro forib. plerumque salientes erant, ut Christianus lotus oret, ait Traditio apostolica apud *Clem. lib. 8. Constitut. cap. 28.* Cui laua-ero successit AQUA BENEDICTA, ad valvas opposita peccatis leuionib. expiandis. Ornati templorum sancte studebatur, ac picturæ: in primis CRUX in titulum erigebatur in cunctis. Vnde *Laetantius in carmi. de passio:*

*Quisquis ades, mediq; subis ad limina tēpli,
Siste parū; In fontēq; tuo pro crimine passū
Respice me, me corde animo, me in pectore
serua. Ille Ego, qui casus homini in quondam
miseratus acerbo.*

Huc veni. Ita ad statuam Crucifixi.

Synonyma templi erant in primis:

Oratorium, Dominicum, Basilica, Memoria Martyrum, Martyrium, Concilium Sanctorum, Titulus, Ecclesia. In Indiæ vrbe S. Thomæ, crux facelli sanguine S. Thomæ visitur aspersa; quæ anno 1561. ad Euangelium, sub Missa sudauit sanguinē, fulgore circumfusa resplenduit, ignotasque momento literas ostendit; quibus Brachmannæ duo lectis historiam S. Thomæ contineri affirmabant.

VI. EUCHARISTIA in templis & Conficiebatur, & Dispensabatur, & Asseruabatur, & Adorabatur.

RITVS communicandi seruabantur ex verbo Tradito, non scripto. Vnde I. Cor. II. *Cetera, cum venero, disponam:* Vt, quod à ieiunis communicandum; pro viuis ac defunctis offerendum: Eleuatione proponendum ut adoretur: Communicaturis præco clamabat, *Sancta Sanctis:* dans S. communionem dicebat, *Corpus Christi;* recipiens, Amen. id est, *hoc est verum.* Ambr. de Sacr. li. 4. c. 5. Viri concuā dexterā, fœminæ lintheo candido S. Hostiam excipiebant, fumebantq; quādo libebat. Moshic durauit ad vsq; an. 900. Synodus sexta vetuit ea *Receptacula.*

Romani & Africani quotidie communicabant: postea solis Dominicis; secumque deferebant domum, sumpturi per septimanam: Id quod Hormisda Papa abrogauit Occidente toto: Orientales morem retinuerunt: Iter in ituri longius secum Eucharistiam deferebant in euentum. In templis vero asseruabatur plerumque suspensis columbis inclusa; idque sub vna specie; in qua & communicabant pro arbitrio: Si qui indigne; aut morte subita peribant; aut

ob-

oblecti à Satana vexabantur; idque saepe; non semper.

VII. STIPENDIA CLERICI accipiebant ex cuiusque sponte oblatis, Episcopo factis; distribuenti ea per mensuram sportulam: unde *sportulantes* dicti. Ipsi et gentiles olim Decimas Sacerdotibus offeriebant, manubiasque vouebant: teste *Lipsio in Admirandis. l. 3. c. de decim.*

VIII. In epistola ad Timotheum Ephesi Episcopum Hymenaeum & Alexandrum tradidit Satanæ; quod bona opera à fide separantes circa fidem naufragassent. Item declarat à fide discedentes Saturnium & Ebionem, ait Irenaeus l. 1. c. 23. & Ignat. ad Philadelph. quod prohibebant nubere, dicentes Matrimonium esse doctrinam diaboli; Et abstinere à cibis, quos Deus creauit. &c. scil. ab animatis, ut erant Encratitæ, Marcionitæ, & Manichæi seculis temporibus. De quo in nostro *Luthero caluinista p. 4. q. 89. 94.*

ANNO LVIII. Episcopos & Presbyteros instituere Titum iubebat Paulus, eos, qui essent siue crimine, sicut DEI Dispensatores, Successores Apostol. futuri.

Presbyteri namque in Nouo Test. erant, quod in Vetere Leuitæ; scil. Episcoporum Assessores & Consiliarij. Quid differrent gradu, docetur i. Tim. 5. *Aduersus presbyterum*, ut subditum tuum, accusationem non accipies, ceu Iudex eius, nisi sub duobus aut tribus testibus. Vnde Hiero. contra Luciferianum: *Imponit manus Episcopus; non presbyter.* Sicut à Philippo baptizati Samaritæ, Confirmantur à S. Pet. iuxta, *Tu conuersus confirma fratres tuos.* Vide *S. Igna. ep. 5. 7. 9. 11.*

COELIBATVM commendat isto: *Vnius uxoris virum.* Cretenses enim Ic-

gibus à puero nubere cogebantur: ut ibi coelibem reperire non fuerit: proinde polygamiam statuit esse ad sacros Ordines impedimentum: Eo quod, ait Hieron. epist. 50. *Apostoli fuerant aut Virgines, aut post nuptias Continentes.* Quodque ait Epiph. in Compēd. *Sanctū Sacerdotiū sit ex virginibus ut plurimū procedens.* &c.

II. OBEDIENTIAM Fidei Paulus ad Romanos commendat; volens & cæteras nationes ad eorum credere formā. Ita S. Patres ibidem.

III. Idem Troade prolapsus è cœnaculo Eutychum præmissa Fractione panis, seu Missa à mortuis suscitauit. Quo in actu sacro lampadum fuit usus multus; ceu hodieque cereorum: Quem S. Hieronymus contra Vigilantium asserit, & miraculis Deus. *Greg. Dial. 3. c. 30. S. Paulinus apud Turon. de S. Mart. c. 2.*

IV. DOMINICA quoque dies notatur culta tunc in eo: *Vna Sabbati*, qua Troade prædicatum, cœnatum: Corinthijs Collectæ factæ. Vnde S. Ignatius epist. 6. ad Magnesiam. *Post Sabbatū omnis Christi amator Dominicū celebret diem:* quo scil. *vna Sabbati* Christus resurrexit: & Pet. celebrauit Pascha; ait Beda *Retract. in Act. c. 20. Aug. serm. 251. de tēpore.*

V. FESTA B. Ma. Apostolorum, in primis Martyr. ait Clem. *Constit. 8. c. 39.* celebrari debet post Christū. Sic & S. PP. cæteri, ac Concilia. Antiquitati par celebritas eorundem semper fuit, hominumque pietas vngentium, osculantium sepulcra, facientium Collectas, erogantium pecunias: Nec tamen ab vlla sibi metuentium idololatria. Festis fideles per Cursorem conuocabantur, ob diritatem ethnicorum; non villo signo publico.

SÆCVLVVM SECVNDVMETHNI- CO-CHRISTIANIS- SIMVM.

ROMANORVM PONTIFICVM CON- TINVATA SVCCESSIO.

5. S. LEMENS *anno* 93. sur-
rogatur Cleto, Petri
Pauliq; discipulus, cum
innumeros cōuertisset
Ecclesiæ præses inclytus, accusatus à
Traiano deportatur exul in Chersone-
sum, *an.* 100. Vbi in ergastulo positus
fontē producēs precib. plurimos Chri-
sto lucrificat, ecclesiasq; construxit.

XL. Quo efferatus Traianus, cæsā
Christianorum turbā maximā, Papam
in altum abiecit. Orātibus vero cæteris
Fidelibus, mare ad tria fere milliaria re-
cedens, *an.* 102. ijs aditum aperuit: vbi
in marmoreo sarcophago sacrum eius
corpus repertū est: Simul reuelatū disci-
pulis, fore quotannis recessurū fretū i-

pso septiduo; quò eius festiuitas ibi per-
agatur: proinde nec emouere sacrum
corpus attentarent. Nec factum secus:
teste S. Ephrām Episcopo Chersonis.
Sedit annos 9. men. 4. Constitutiones
Clementis reddidimus supra sæculo 1.
in *epist. anno* 112.

6. S. ANACLETVS, cum sedisset an-
nos 9. men. 3. suo Traiano coronatur
martyrio.

Trium Sancti Petri Sedium Patri-
archalium principem esse Romanam
affirmat.

DECREUIT in *Epist.* 1. Sacerdotes,
quando Domino sacrificant, non soli
hoc agere debent; sed testes secum ha-
beant, in sacratis Deo locis; Episcopus
vero

vero plures, quam alius Sacerdos. Per-
acta Consecratione, omnes ministri
communicent. Sic Apostoli statuerunt,
& S. Romana tenet Ecclesia. *Ibidem*: si
difficiliores ortæ fuerint quæstiones,
ad Sedem Apostolicam, (si appellatum
fuerit,) referantur. Quoniam Apostoli
hoc statuerunt, iussu Domini, Tu es
Petrus. *In epist. 2.* Initium Sacerdotij
fuit Aaron; licet Melchisedech & alij
spontanea voluntate, non Sacerdotali
autoritate obtulerint; Filij eius Presby-
terorum in Nouo Testamento demon-
strarunt figuram. §. 12. c. *In nouo.* Post
Christum à Petro Sacerdotalis cœpit
ordo: & ipsum cæteri Apostoli Princi-
pem eorum esse voluerunt.

Filius est æqualis Patri. *In Epist. 3.* Ro-
mana Ecclesia, non ab Apostolo, sed ab
ipso Domino Primatum obtinuit super
vniuersas ecclesias. *Ibid.* Petrus & Pau-
lus S. Romanam Ecclesiam sua morte
consecrarunt.

7. S. EVARISTVS, natione Græcus,
TITVLOS in Ecclesiam infert. Sicut e-
nim Fiscales nomen aut imaginem Re-
gis in velo prætendebant ædibus, immu-
nitatis causa: ita factum ædibus, quæ in
templorum vsum vertebantur. Tales
Papa hîc septem Titulos in Vrbe designa-
uit VII. Presbyteris: quos demum S.
Syluester CARDINALES nominauit,
qui inter alia curam gererent paupe-
rum.

Vitam officiumque consummat
martyrio sub Adriano, anno 121. cum fe-
disset annos 9. m. 3.

DECRETA Euaristi. *Epist. 1. ad Afri-
canos.*

Non fit Coniugium fidelium, nisi

ab his qui super ipsam fœminam domi-
nationem habent. Sacerdotaliter, vt
mos est, benedicatur, & biduo vel ora-
tionibus vacent, & castitatem custodi-
ant; vt bonæ proles generentur, & Do-
mino in actibus placeant. Aliter præ-
sumpta, non coniugia, sed adulteria po-
tius esse non dubitate. *In epist. 2.* Episco-
pus Ecclesiam suam non dimittat; nec
alteri se ambitus causa coniungat.

8. S. ALEXANDER succedit in &
Pontificatu, an. 121. & martyrio sub A-
driano, anno 132. cum sedisset annos 10.
m. 5. Scripto constituit traditum aqua
misceri calicem. Item *AQUAM lustra-
lem* cum sale benedici, ad vsum domi-
cuiusque, & in templis; sicut panes Chri-
stus; oleum Apostoli, Matthæus aquam
benedixit, teste Clem. Const. l. 8. ca. 35.
ad diaboli præstigias dissoluendas.

DECRETA Alexandri I. in episto-
la ad omnes Orthodoxos: *In Sacrificio
Missarum panis tantum; & vinum aqua
mixtum offeratur.*

*Quia utrumque ex latere eius in passione
sua profluxisse legitur.*

II. *Ibidem.* Aquam sale conspersam po-
pulis benedicimus; vt eâ cuncti aspersi san-
ctificentur ac purificentur: Quod & omni-
bus sacerdotib. faciendum esse mandamus.

*Nam si cinis vitula, aspersus sanguine,
populum sanctificabat; multo magis aqua
sale aspersa, diuinis precibus sacrata.*

*Et si sale asperso per Heliseum Prophe-
tam sterilitas aqua sanata est; quanto magis
diuinis precibus sacrata sterilitatem re-
rum auferet humanarum, & insidias dia-
boli auerteret, & coinquinos sanctificabit.*

9. S. SIXTVS Pontificatum iniit anno 132. Martyrio vitam finiuit anno 142.

Constituit, vt Sacerdote Missam inchoante, populus cantaret *Sanctus*: Item sacra Vasa tangi solum ab sacris: *FORMATARVM* ab Papa Rom. dandarum vsum instituit, quas exhibeant in Episcopatum seu parochiam ingressuri: quo certior constaret communio Fidei eiusdem contra hæreticos.

Dicebantur etiam *literæ Communicatoria, Canonica, Pacifica.* &c. Titulum *Vniuersalis Episcopi Apostolica Ecclesiæ* usurpauit primus. S. Victor se titulauit, *Pontifex Maximus, Episcopus Episcoporum*: ita Tert. de pudic. c. 1 Sedit an. 10. vno mēse min.

10. S. TELESOPHORS Græcus, ex Anachoreta creatus Papa anno 142. subiit martyrium sub Antonino, anno 154. sedit annos 11. M. 9. triduo minus.

QUADRAGESIMALE Ieiunium cum varie ieiunaretur, sanciuit ieiunari VII. hebdomadis ante pascha: Item nocte Natali media Missam, duasque porro celebrari: Adijci Missæ *Gloria in excelsis*. Hæresin damnauit Valentinianam.

11. S. HYGIVS ex Atheniensi philosopho Papa anno 154. fit martyr anno 158. sedit annis 4. minus 2. diebus.

Hic *CLERVM* ordinauit in gradus ex apostolica Traditione: Patrinum & matrinam baptismo adhibuit.

12. S. PRVS. 1. Italus fit Papa, anno 158. Iudaizantes in celebrando *PASCHATE* coercuit, mandato, diem XV. esse paschalem debere, non XIV. Sic apparens ei Angelus iusserat: teste *Hermetilib. Pastoris*. Suum sibi vitæ exitum reuelatum scribit S. Iusto Viennensi Episcopo anno 164. quo purpuratur Martyrio,

cum sedisset annis 9. M. 6. minus diebus tribus.

Sanciuit hæreticum ex Iudæis venientem, rebaptizari: quod formulam baptismi deprauarent Cherinthiani. Itē, Prædia sacris vsibus dicata, minime alienari debere: Blasphemum excommunicari. Idem in epistola ad Italos scribit: *Petistis, vt omnes vobis retrotemporum Cōsuetudines seruarentur, quæ à Petri Apostolorum Principis Ordinationum initijs hætenus Vetustas longa seruauit. Et quidem Nos Consuetudinem laudamus: quæ tamen contra Fidem Catholicam nil usurpare dignoscitur.*

13. S. ANICETVS, natione Syrus, succedit anno 164. cui dissentiens primum S. Polycarpus, in Asia Episcopus Smirnenfis demum consensit in Paschate XV. die celebrando. Decessit martyrio, anno, 175. cum sedisset annos 9. minus mensibus tribus, diebusq; 7. Sanciuit, *neu Cler. cus comam* nutret; *sed Rasuram phericam* gereret in vertice.

14. S. SOTER è Campania tublegitur anno 175. Coronatur Martyrio anno 179. sedit annos 5. minus 12. dieb. Quia Montanistarum fœminæ Sacra tractabant; ideo S. Soter vetuit, ne monacha, vel Diaconissa pallam attingeret, aut Incensum poneret in Ecclesia. Ieiune sacrificandum, & præsentem alio Sacerdote. Item: *Iuramentū incautū, q̄ obseruatū in peiorem vergat exitum, salubri consilio mutandum nouerimus.* Item, In Cœna Domini omnibus communicandum, exceptis excommunicatis.

15. S. ELEUTHERVS Neapolitanus, anno 179. Papa sedit annos 15. Dies, 23. obiit in martyrio, nascitur, an. 194. Martyrem

tyrem Ecclesia Rom. appellat, quod & Confessores sic appellaret. Definiit: Omnes escas in se bonas esse.

16. S. VICTOR continuo succedit anno 194. Hæresiarcham Theodotum excommunicat anno 196. fingentem esse Christum nudum hominem, solâ iustitiæ prærogatiuâ præ cæteris excellentiorem. Negarat in patria Bizantij Christum: ad probrum sibi exprobratum fugit Romam: & hic obiectantibus aiebat, *Hominem, non Deum, negavi.* Vide infra.

Anno 198. Orta per Asiam controversia de Paschali die, in Concilium Episcopi coeunt, Præsidente Theophilo Cæsariensi; licentiam conferente S. Victore. Hic Patres docebant mundum esse conditum in Vere, lunâ plenâ, in æquinoctio, inque Dominica, propter eiusdem benedictiones: Quia in ea

1. Tenebræ sunt remotæ:

2. Populus eductus Ægypto:

3. Manna datum primo:

4. Iussitque Moses; ut esset dies primus & ultimus observatus:

5. *Hæc dies, quam fecit Dominus* Resurgens: Ergo die Dominica, Luna XV. celebrandum est Pascha. At è contra Asiani luna XIV. celebrandum contendebant Pascha; quod ita inde ab Apostolis accepissent.

Verum quia aliarum omnium Ecclesiarum Traditio docebatur contra Iudæizantes in Asia plerosque, idcirco hi causa ceciderunt, abstinenti facti ab S. Victore ut *Quartodecimani*; Idque propter hæreticos pertinaciter Ecclesiæ in eo contradicentes: Etsi per diu in Schismate eo perstiterint Asiani, accedentibus ad eos Nouatianis:

Sedit itaque S. Victor annis 9. & aliquot menses.

Vtri-

Vtriusque Orbis

IMPERATORVM ACTA IN SÆCVLO II.

13. TRAIANVS Imperat. fit. <i>Lustrans exercitum relegat 2000. Christianorum.</i>	Anno Christi nati 100.	<i>Moritur, interque Diuos refertur.</i>	158
<i>A persecutione remittit ob nimi- am multitudinem Christianorum; & moritur.</i>	109.	16. AVRELIVS creatus mori- <i>tur.</i>	163
14. HADRIANVS Persecutio- <i>nem incipit suam,</i>	118.	17. LVCIVS VERVS videt spon- <i>sam à demone obsessam liberari ab E- piscopo.</i>	153
<i>Remittit, sibi templa consecrans.</i>	120.	<i>Et filium per S. Politum.</i>	168
<i>Ierusalem restaurans nominat Ae- liam.</i>	132	<i>Apoplexia moritur inter Diuos re- latus.</i>	170
<i>Iudaos extinguit, porcum sub porta Ierosol. suspendens. Loca Christi passi profanat.</i>	137	18. COMMODOVS succedit patri <i>vita turpissimus</i>	179
<i>Inedia se conficit.</i>	137	<i>Strangulatur ob tyrannidem & in Diuis numeratur.</i>	194
15. ANTONINVS Pius prestigi- <i>is miranda patrat</i>	140	19. PERTINAX imperat 82. dies <i>necatur.</i>	195
<i>Pacem reddit Ecclesia.</i>	139	20. SEVERVS bene de Christia- <i>nis meretur.</i>	194
<i>Libros Sibyllinos & prophetarum vetat.</i>	141	<i>At diram mox persecutionem pa- rat.</i>	204
	142	<i>Filius ensẽ stringit in eũ: moritur.</i>	213

Concilia Sæculi II. consona Papis.

I. PALÆSTINVM, an. 198. in causa
paschatis contra Quartodecimanos, &
Asianas ecclesias, quæ Traditionem su-
am de luna XIV. ab Ioanne acceperat,

ob neophytos tantisper toleratam, do-
nec Synagoga cum honore sepeliretur.
Ita Euseb. l. 5. c. 22. Tert. l. de præscr. Aug.
hæres. 29.

II. ROMANVM sub Victore, ea-
dem ex causa, annoque eodem de-
creto,

SS.

SS. Patrum, ac Scriptorum
Concordia, sub Papis
Sæculi II.

S. IUSTINVS Samarita, philosophorum sectis omnium pertentatis, diuinitus ad doctrinam Christi capeffendam instruitur *anno* 130. à Sene, qui ad ripam maris obambulati apparuit, eum catechisauit, simul disparuit, dato monitu: *At tu precibus tibi ante omnia lucis portas aperiri opta; talium enim dare intelligentiam Dei, Christi que est.* Baptizatus igitur aduersus gentilium in Christianos calumnias apologiam conscribit *anno* 147. ad Antoninum Imp. ac alteram contra Crescentium: demum martyrio vitam claudit. Descriptis eius Eusebius & Hieron.

S. MELITO Sardenfis Episcopus, M. Aurelio Imp. apologiam pro Christianis offert, *anno* 172.

Catalogum librorum Veteris Test. conscripsit, vbi librum Sapientiæ tribuit Salomoni.

Athenagoras, æqualis Iustini pro Christianis apud Aurelium apologista, multis claris scriptis. *Tatianus* vero S. Iustini auditor, pluribus celebris libris; at S. Iustino martyrizato in hæresiarcham prorupit.

HEGESIPPVS Apostolorum discipulus, *an.* 167. scripsit historiam Ecclesiasticam vsq; ad Anizetum PP. & libris quinque suam de fide declarationem testatus, in itinere Romam versus cum multis contulit Episcopis, conformem singulis, vt nec ciuitas esset, in qua diuersum quid reperisset.

S. IRENÆVS, Presbyter *an.* 179. ab Lugdunensium Martyribus captus Romam ad S. Eleutherium missus rogatū, pacem in Ecclesia componeret aduersum Montani factiones; Apostolicas ibi Traditiones, ritusq; ac disciplinam perscrutatus, pura omnia sinceraque agnouit conseruari; proinde ad ea prouocans hæreticos constrinxit Valentinianos, Marcionitas, Blastum, Florinum: enumerans Pontificum Rom. continuā successionem, ac Monarchiam Ecclesię demonstrans. Docebat item *Fidei tesseram Miracula*, donaque S. Spiritus cætera, in sola reperiri Catholica Ecclesia. Ita l. 2. c. 6. Demum martyrio consummauit. Episcopus Lugdunensis; discipulorum Ioannis & Polycarpi discipulus; natione græcus scripsit latine.

S. THEOPHILVS Antiochenus Episcopus, *an.* 170. apologiam pro Christianis dedit ad Aurelium; commentator in IV. Euangelistas eximius.

DOGMATA ROMANO-Catholica

Sæculi II. Nouatoribus contraria. Exempli gratia.

I. *Missam* adstruit, post *Diony.* Areop. Eccl. Hier. c. 3. *Iustinus* in apologia 2. *Irenæus* l. 4. c. 34. *illam esse Sacrificium.* ca. 32. *Iustinus* dial. cum Tryphone, *Alexander* Papa in Decretali: *Missæ Ritus*, *Iustinus* in 2. Apolog. Clem. l. 2. Stro.

II. *Liberum hominis arbitrium* asserit *Iustinus* q. 103. *Irenæus* l. 4. c. 72. *Theophil.* l. 2. ad Autolyum *Athenag.* Alex. in parænetico Clem. Stro. l. 2.

III. *Gratiam Dei, iustificationis, & fidei rationem ostendit Clemens Strom. l. 1. 3. 4. in Pædagogo, ac cæteri meritum Christi extollentes in Apologijs.*

IV. *Opera ad salutem necessaria docet Clemens l. 5. 6 Strom. Theophytus lib. 2. ad Autolyicum Necessitatem pœnitentiæ docet Clemens lib. 2. Strom. & in Parænetico.*

V. *B. V. Mariam esse Aduocatam asserit Irenæus lib. 5.*

VI. *Sanctorum inuocationem admittit Iustinus q. 28. & in secunda Apologia.*

VII. *Signum Crucis docet Iustinus contra Tryphonem q. 118.*

VIII. *Veritatem Eucharistiæ, & Transubstantiationem asserit Iustinus in 2. Apolog. Clemens 2. Strom. Iren. l. 4. c. 34.*

IX. *Baptismum, Chrisma, & Ceremonias docet Iustinus q. 136. Irenæus l. 1. c. 18.*

X. *Primatum Pontificum Rom. testatur Irenæus l. 5. Et Concilium Palæstinum apud Euseb. l. 5.*

XI. *Aquam lustralem Alexander I. Quadragesimam, delectumque ciborum Telesphorus Papa.*

Porro in Varijs infra plura. Nunc pauca hæc suffecerint in exemplum: sic enim ire per plura licet.

Hæresiarchæ in Sæculo II. diffoni Papis.

GNOSTICI anno 120. nefandissimi à Prodicto & Carpocrate prognati orbem & auram hanc in cæstarunt. Sementiam eorum fudit MENANDER, Simonis Magi germen; ex quo Saturninus Antiochenus in Syria, & Basilides Ale-

xandrinus in Ægypto, prodierunt.

BASILIDES finxit (post 24. libros in Euangelistas scriptos) prophetias novas Barrabæ, & Barcoph: Angelorum nomina noua: Hos condidisse Cœlū, & hoc alios: Idolothyta comedere in persecutione, fidem eiurare, esse indifferentia: Christum se in Cyrenæum vertisse, illuisse Iudæis; non passum Christum, sed istum; proinde non liberatos nos à crucifixo, sed à Christo. Corpori non promissam salutem. Peccata dimitti solum inuoluntaria, & ignorantia; cetera non: Fidem esse naturalem: In homine exercitum inesse spirituum, passionum; his uti naturalibus, non repugnandum, licitasque libidines. Realitatem Eucharistiæ negauit; quod è Virgine, Carnem assumpsisset falsam Christus.

SATURNINVS finxit, Deum sic esse Creatorem, ut Angeli tamen VII. crearent mundum. Deum Iudæorum esse unum ex Angelis rebellibus; contra quē Christus sit missus homo putatitius. Ab angelis creatos homines bonos ac malos; & hisce dæmoni prodendis missum Christum: Nubere, generare à Satana esse: Abstinentium ab animatis: Prophetias alias ab Angelis, ab dæmonibus alias promanasse.

8. CARPOCRAS eodem extitit tempore, ADAMITARVM & Gnosticorū parens, magusq; finxit delicta esse præcepta, Libidinibus exhaustis omnibus tum demum supra Angelos fore homines euehendos; vxores esse communes oportere; proliferationem cauere; forte conceptum, natumque in mortario cōtundebat cum melle, pipere, vnguentis litabant Deo; hocque Pascha suum dicebant:

ce ant: Signo sese isto noscitabant, cum datis dextris in vota confictum titillationis faciebant: post epulas dicebant: *surge, fac caritatem*, commisti, manibus spermate perlitis ac eleuatis aiebant: *Hoc corpus Christi est & Pascha*. Exerabantur ieiunia: Nudi degebant in ecclesijs, quas paradisos vocabant. &c.

Gnostici hisce iunxerunt sese Simoniani, Nicolaitæ, Cerdonitæ, Valentiniani.

Istorum scelera Christianis affinxerunt Iudæi & Ethnici. Notam habebat auriculæ dexteræ pertusionem. Imagines quoque colebant, sed cultu latriæ damnato.

9. VALENTINVS Ægyptius Poeta, spe lapsus Episcopatus ambitu in Cypro, hæresin excogitat anno 145. Finxit Æonas 30, è quib. Saluator natus velut Pandorus esset; carnem tamen è cælo, non ex Virgine trahens: Finxit tria esse genera hominum, Carnale, Animale, Spiritale; quale suos asseribat: ideoque suis haud necessarias operationes; sed Psychicis opus ieiunijs, martyrijs. &c. Vnde frequentabant cum ethnicis ethnica, Christiana cum Christianis. In homine vnum esse spiritum iustificantem; iniquum multiplicem: Se Catholicos & simplices vocabant: Sua mysteria quia Romæ occulte peragebant; sua Christiani celebrare instituerunt palam etiam cum luminibus. Valentinus: Euangelium de infantia Christi. Traditione potissimum conuinci poterant, sed non suaderi.

OPHITÆ, ex istis orti, serpentem, vt Dei sapientiam, colebant; vt etiā Christo anteferant eundem, alebant opipa-

re; in aiām euocatus, vt spirā oblationem amplexus abijflet; ipsi velut de benedicta Eucharistia communicabant: Quin Christum ipsum in serpentem esse mutatum fingeant.

CAIANI item ex Valentinianis progressi, malum dicebant bonum; saluandosque oportere per omnia ire scelera: Sodomitas, Core, Iudam. &c. idcirco sanctos esse, & ex Magna Virtute prognatos: Bonorum vero oppressores esse Angelos.

12. Item SETHIANI fingeant ex Seth natum Christum loco Abelis. Ferax monstrorum sæculum!

13. ARCHONTICI anno 175. Valentini genimina, negabant Sacramenta; quod corporalia non possint, nec esse debeant inuisibilium signa; Deum Sabaoth in cælo tyrannidem exercere; genuisseque Euam, & Caynum.

14. MARCVS magus, anno 175. se Valentini emendatorem simulabat: Calicem vini per incantationem rubere faciebat, dicens ex sese in eum stillare gratiam. Suis per magiam incantabat Spiritum quasi propheticum, vt diuina fari viderentur enthusiastæ; seq; omnem scientiæ magnitudinem accepisse gloriarentur.

15. DOCITÆ ex supradictis orti, qui hoc vnum potissimum Docere se profitebantur, (*sub annum 191.*) Christum apparenter, non vere incarnatum fuisse; & quæ ex hoc absurdo cætera consequuntur.

Illos S. Serapion Episcopus Antiochenus refutauit libro *Euangelium Petri dicto*, scripto contra Apocryphum Pe-

tri Euangelium, ex quo suum Docitæ commentum docebant.

16. HELGESAITÆ *an.* 103. ab Elxai Iudæo exorti, duas fœminas vt Deas adorant. Vide *an.* 349.

17. CERDON fingit duo Principia Deos duos, Bonum superiorem: sœuū, Creatorem. Legem & Prophetas repudiabat, Deumque Creatorem. A Superiore Christum esse; sed phanasticum, quasi natum, passum, animam resurrecturam solam, non corpus: Euangelium Lucę solum, nec totum recipiebat. Cœpit *an.* 146.

18. MARCION Ponticus Stoicus, *an.* 146. Cerdonis discipulus, ob stuprum eiectus ex Ecclesia, à Synope Episcopo, genitore suo optimo, confugit ad Cerdonem. Cum nec Romæ dein recipere tur, ait; *Findam Ecclesiam vestram in æternum.* Spreuit Vetus Test. totum; Nouum mutilauit, Christi carnem abnegans; quo veraciorem sese iactabat. Absurdissima plura vide apud Baronium & Bzou. *an.* 146. Fœminas præcipue adiutrices habuere plerique hæretici. Percunctanti Marcioni, Nostime? respondit S. Polycarpus; *Novite primogenitum diaboli.*

19. APELLIS similia portenta dogmatum ibidem. Tantas inter procellas cursum tenuit clauumque Ecclesia inoffensum. Prædicti Romæ *an.* 155. simulabant, maiestate perculsi, vt alubi ceu Catholici acciperentur.

20. MONTANVS Phryx, *an.* 173. vixdum Sacris initiatus Christianis in hæresiarchā Asiæ erūpit. Romæ tamē alia omnia simulans *Communicatorias* elicit, quibus fretus hæreses, vt Romanæ

conformes Ecclesiæ disseminauit, sed monitus Pontifex reuocauit literas. Idē cum Priscilla & Maximilla arrepti ab Satana, prophetando quæstum faciebant. Damnatur ab Asiæ Episcopis, sui impulsu spiritus laqueo vitam abrumpunt: præcipitio Theodotus.

Montani dogmata erant; *se esse paracletum; Trinitatis vnā esse personam: nuptias secūdas damnabiles: tres esse Quadragesimas voluit: Prophetas seipsos non intellexisse vt enthusiasts: Martyrium in persecutione non fugiendum. Confiteri, vt iusti, Montani stæ erubuerunt: Ex infante sanguinem elicatum sacrificabant in Paschate, &c.*

21. TATIANVS sub S. Iustini magisterio speciem pietatis prætulit; sed eo sublato magisterium inter condiscipulos affectans, *an.* 174. Romaque digressus fit hæresiarcha, depositā simulati Catholici laruā: & in Valentini lapsus dogma profecit in peius, amplexus Marcionis & Saturnini continentiam, & detestans nuptias.

22. Inde hæresis ENCRATITARVM, id est, *Continentium*; qui eo superarunt magistrum, vt & sacrificium aquā miscuerint; Vnde AQUARIJ dicti: & ipsi Continentes; sed per antiphrasin vtrique.

23. MONARCHICI *an.* 196. orti Romæ, simul extincti docebant vnā tantum Deitatis Personam esse. Orti sunt à Praxeas fingente Patrem esse Christum; sibi que sederi ipsi ad dextram.

24. THEODOTVS finxit, Christum esse inferiorem Melchisedech; quod secundum ordinem huius esset Sacerdos *an.* 196.

V A R I A

Fidei Testimonia historica
in Sæculo II.

ANNO C. Aduersis Ecclesia maior gentilitate sic, vt vix tria in orbe superarent oracula.

ANNO CVIII. Lustrans exercitum Traianus reperta 11000. militum Christianorum mittit in exilium, & enecat. Et vero tantum erat vulgus Christianum, vt in capita solum animaduertetur: ita ductus est S. Ignatius *an.* 109. Simeon frater Domini, Episcopus Iero solymitanus, ætatis *an.* 120. crucifigitur. S. Dionysius Galliæ Apostolus ætatis *an.* 110. capite plectitur.

S. Ignatius ex itinere Romam versus diuersis in epistolis commendat Ecclesiam Romanam. Fractionem panis frequentem: Orationem communem; Ordines gradusque Ecclesiasticos: Virginum, Viduarumq; collegia. Eius RELIQUIÆ semesa ossa religiose relata Antiochiam asseruantur; quas magno redemptas prædicat S. Chrys. *tom.* 5. *serm.* de S. Ignat.

ANNO CVIII. Traianus quinque Virgines, in cæteris, Antiochiæ combussit; Cineres æri miscuit lauacro publico parando. In quotquot lauabantur furibundi extinguebantur. Itaque æs lauacri transfudit in statuas virginum quinas, & has pro lauacro proposuit.

ANNO CXII. Tituli ecclesiarum cœpti, Ordoq; Cardinalium siue VII.

Diaconorum. Vide in Eccaristo supra.

ANNO CXIIX. Præside Palæstinæ conquerente, se cædendis imparem Christianis, mandat Traianus cessari toto Imperio; cæsis à se prius *V. Virgini-*bus; quarum exustarum cineres miscuit æri in lauacrum publicum fuso. Et hoc loti furentes moriebantur. Idcirco re-fuso ære in statuas quinas, has pro bal-neo proponit.

Papias Scriptor Ecclesiasticorum, pluris ea facit, quæ sciscitando ex Discipulis Apostolorum intelligit, quam quæ scriptis reperit annotata.

ANNO CXXX. Iustinus philo-sophus veri Dei cognoscendi cupidus, per singularum sectarum philosophicarum principes obit percunctando; de-mum propter mare ambulanti senex se offert, docet ipsum, suadetque pre-cibus instet ad Deum; fit Christia-nus.

ANNO CXXXVII. Hadrianus Imp. in loco Dominicæ Passionis statuam Iouis ponit: in locum Christi nati Adonidem prostituit ac lupanar excitat ad abolendam Christi, fideique memoriam.

ANNO CXL. Tanta Christianismi est propagatio, vt non Imperij; sed orbis totius finibus terminaretur.

ANNO CXLIII. Quia Sibyllarum lectione gentes ad fidem Christianam inducebantur; idcirco Antoninus Imp. eam interdicit edicto sub pœna mortis.

Sed reclamatione iusta Apologia Iusti-nus: qua etiam Gnosticorum infami-am à Christianis deriuat.

Secundam idem offert pro Christianis eidem anno 150. *Ælij Veri* vox erat: *Vxor dignitatis nomen est; non voluptatis.*

ANNO CLXIII. *Lucij Veri* Imp. sponsa *Lucilla* arreptitia voluit à solo *S. Albercio* liberari: Idcirco Imp. assignat Episcopo & Christianis Hieropolitanis annuos modios frumenti ter mil- lenos. Quos continuo datos iustulit *Iulianus Apostata*.

ANNO CLXIX. *S. Polycarpus* in flam- mis illæsus, vt gladio traiectus iacuit, *Iu- dæi* Præsidem monebant, neu *S. corpo- ris Reliquia* darentur Christiano. *Pij* ta- men exusti ossa collecta gemmis inclu- serunt.

ANNO CLXXVI. *M. Aurelius* Imp. in *Marcomannos*, Germanosque duxerat; sed ab his ita conclusus cinge- batur, vt desperatione & siti, proprijsq; gladijs exercitus iam esset periturus. Er- go Dux Legionis è Christianis.

Melitenis ad desperatum ait Impe- ratorum: Nihil est, quod Christiani pre- cibus nequeant impetrare. *Marcus* igitur ab Christiana petit legione, vota Deo suo faciant. Vix supplex facta, iam imber, fulminaque ruunt; hostem ster- nunt, recreâtq; Romanos. Mox Impera- tor gratus senatui Rom. iubet, vt Chri- stiani censeantur *pij*, non accusentur. *Ioui Pluvio* tamen erexit statuam; cuius in columnam cœlo iectam *Sixtus V.* po- suit *D. Pauli* statuam.

ANNO CLXXVIII. Quia vetitū erat Christianos hoc de nomine accu- sari; confictis in eos criminib aut hære- ticorū affectis damnabantur. Quidam Christum abnegantes adibant suppli- cia mœsti; at hilares Christum confes-

si. Corpora Martyrum diu seruabant milites, ne ab Christianis surriperetur; demū aut canibus obijciebatur, aut ex- usta in Rhodanum abijciebantur. *Athe- nagoras* philosophus edita Apologia purgat Christianos ab impietate.

ANNO CLXXXI. *Iudæus* catechu- menus iter per æstuans desertum ten- dens deficit viribus, socijs Christianis cantu molestiam temperantibus. De- fectus adiurat comites vt baptizetur. Aqua destituti, arenâ baptizant eum: qui repente viribus receptis pergit iter. *S. Dionysius* tamen Corinthiorum Epi- scopus iubet eum aquâ baptizari.

ANNO CLXXXIII. *Commodo* Imp. seipsum inter Deos referente, quē Senatus *Herculem* nominabat; nobilif- simi quique fieri maluerunt Christiani. *Lucius* Rex Britannia, missis Romam Legatis, se, gentemq; suam petijt in Fi- dem recipi Christianam, inaccessam a- lias, & inuictam.

ANNO LXXXIV. *S. Scripturæ* ver- sio prima facta est à *LXX*. Interp. Alte- ra ab *Aquila Pontico* sub *Hadriano*. Iam tertia ab *Theodotione* redditur primum *Tatianista*, dein *Marcionista*, postea profelypto *Iudæo*. *Aquila Ponti- cus*, quod *Fato* & *Astrologiæ* plus iusto tribueret, abstentus extra ecclesiam ex- cludebatur: & idcirco anno 158. ex Chri- stiano factus est *Iudæus*.

ANNO CXCXVII. Christiani ex infidelibus conuersi, non mutabant ha- bitum: pallium tamen assumebant pau- ci: at *monachi*, omnes qui etiam ob vitæ studium perfectioris, capitibus rasis in- cedebant, despectum sui despicientes cum mundo.

ANNO CXCIIX. Asiaticam de Pa-
schali die controuersiam require supra
in Victore PP.

ANNO CXCIX. S. Narcissus Epi-
scopus Ierosol. quod acer in vitia dice-
ret, per calumniam factam exulare ius-

sus, vitam anachoreticam agit, mutat-
que aquam in oleum: Calumniatores
pereunt ita, sicut quisque sibi fuerat im-
precatus, primus foedo morbo, igne al-
ter, tertius coecitate.

ERGO:

1. Dic age; Quæ sincera FIDES hoc constitit Aevo II?

At SIC PAPISTIS RESSTAT ROMANA, FIDESQVE:

Non SIC REM seruat Luthero-caluinista, FIDEMQVE.

2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Ecclesia gaudent:

Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remisit?

3. ANTIQVE CHRISTVS erat quisquam hoc ROMANVS in Aevo?

SÆCVLVM TERTIVM CHRI- STIANO-HÆRETI- CVM.

SVMMORVM PONTIFICVM ROMANORVM
CONTINVATA SVCCESSIO.

17. S. **E**PHYRINVS, *anno* 203. creatus Papa, Na-
taliū quendam ab
hæresi Theodosiana
reducem absoluit, *an.* 206. quē Theo-
dosiani 150. denarijs mensuris corrupe-
rant, vt eorum sese sineret sectæ creari
Episcopum. Sed nocte tota flagris cæ-
sus ab Angelis, (cum factam prius sibi
visionem, vt resipisceret, neglexisset) re-
sipuit, in sacco, cinere, fletu ad pedes Pa-
pæ adreptans. At *anno* 213. excommuni-
cavit hæresium diuersarum præcipuos
propugnatores, vt Proculum Tertul-
lianum &c.

An. 221. Martyriū consummat, cum
sedisset annis 18, diesque totidem.

18. S. CALLISTVS I. succedit *anno*
221. verum *an.* 225. diu fame in carcere
tortus, cæsus fustibus quotidie, demum
è fenestra in puteum subiectum præcipi-
tatus martyrio finiuit vitam. Domus ea-
dein versa in templum. est. *IEIYNIVM*
quatuor temporum ab Zacharia, cap. 8.
prædictum, ab Traditione Apostolica
introducitur, roborauit Scripta Con-
stitutione. Fecit Ecclesiam B. V. Mariæ
trans Tiberim, petita licentia ab Imp.
Alexandro: quod ibi in taberna meri-
toria, die natali Christi tota, *fons oleo*
manasset. Sedit *an.* 5. mensem vnum,
dies 12.

19. S. VRBANVS *an.* 225. iurrogatus,
subit martyrium *anno* 233.

Fic-

Fieri sacra vasa omnia iussit argentea: contra illud Alexandri Imp. è Persio: *In Sanctis quid facit aurum?* Sedit an. 6. M. 7. d. 4.

20. S. PONTIANVS Romanus, succedit an. 233. relegatur ab Imp. in Sardiniam, martyrizatur anno 237. Sedit an. 4.

21. S. ANTERVS fit Pontifex, annoq; eodem à Præfectis Urbis occiditur, quod S. Martyrum gesta diligenter à Notarijs exquireret, & in Acta referret. Sed & VII. Notarijs Actorum præfecerat VII. Urbis Diaconos Cardinales. Sedit annum vnum.

22. S. FABIANVS Romanus, an. 238. cum in deligendo fratres inter plures deliberarent, nemine de Fabiano cogitante, is improvise ab devolante columba infessus, ab vniuersis acclamatur Põtifex Max. An. 244. erigit ædificia supra S. Martyrum cryptas ad eos honorandos amplius.

Anno 242. Priuatum hæreticum, in Concilio de multis conuictum, anathematizat. Anno 246. Philippum Imp. à Pontio Præfecto conuersum, baptizat. Deinde ob graua delicta arcet ecclesiam ingressurum; iubetque prius eum stare inter publice pœnitentes, ac confiteri. Et fecit mandata Imperator: teste *Euseb. l. 6. c. 27.*

Anno 253. à Decio trucidatur pro fide vna cum Imperatore; cum sedisset annis 15. Sancit quotannis Chrisma renouari oportere. Comunicari ter in an.

23. S. CORNELIVS Romanus, post annalem Sedis Rom. vacationem, eligitur in Papam, an. 254. ipso in æstu persecutionis Decianæ; eoq; ardentior desiderio martyrij ferebatur: vel maxime ta-

men viri zelum exercebat Nouatus, Africanus autor schismatis contra S. Cypr. differentem recipere lapsos: quos orta ab eius diacono Felicissimo factio voluit esse recipiendos; & huc incitabat Cõfessores contra, quam vetuerat S. Cypr. excommunicato Nouato, S. Cornelius tamen Romæ facilis erat in recipiendis. Nouatus Romam aduolans, vt suæ sectæ Papæ creari procuraret, venit creato iam S. Cornelio: itaque Nouatianus à tribus inaugurari episcopis efficit Antipapam & Hæresiarcham, de lapsis non recipiendis, &c. Hic Papæ calumniator refutatur à S. Cypriano. Cornelius cum Concilio Rom. definit lapsos quidem recipiendos; sed Clericos cum suspensione ab officio, & ad laicam communionem. De quo & ad Cyprianum scribit, qui habito Concilio addit Supplicationes petentiū recipi esse mittendas Romæ. An. 255. Gallus Imp. iubet exulare Corneliū, quod in cryptis Missas celebrare insisteret. Reductus Romam iussus sacrificare Marti noluit, ducendus quinquennio paralyticam Sallustiam sanat, cumque tota domo baptizat: capite plectitur, cū sedisset, annis duob.

24. S. LVCIVS, ob fidem licet captus, fit Papa: reduxque Romam idola spernit anno 256. Sed anno 257. pro fide plectitur capite: ordinans dum ducitur, ne vsquam Episcopus iret absque tribus Diaconis; idque ob calumniam à Nouatiano factam S. Cornelio. Sedit annis fere duobus.

25. S. STEPHANVS Romanus, Lucij Archidiaconus, ei succedit an. 257. An. 258. damnat sententiā de rebaptizandis hæreticis; nam hunc Nouatianismum

in Hispania serpentem Episcopi ad Papam retulerant; petierantque Episcopum Arelatensem Marcianum autorem deponi. Item de ijs decreta Concilij Africani antiquabat. *An. 59.* Ecclesia Orientis cum Romanâ reconciliatur, in causa de recipiendis lapsis, & non rebaptizandis hæreticis; cui & acquieuit S. Cyprianus; licet persecutione interueniente se scripto. valuerit declarare. Qua in persecutione Valeriana totus Clerus paratus est mori cum S. Stephano per baptismum sanante cæcam filiam Nemesisj Tribuni item baptizati cū plurimis: sed & affectis martyrio: In quibus Sempronius Nemesisj bonorū procurator statux martis dixit: *Conterat te D. IESVS Christus: Et sensim liquefactum simulacrum defluxit;* quo conuersi multi.

An. 260. Nolens sacrificare precibus templum Martis deijcit, oppressis Valeriani Satellitib. ac dispersis, ipso cum clericis illæso: digressus inde sacrificat; inque sede sua ab missis spiculatoribus trucidatur, cum sedisset annos 3. mens. 3.

26. S. SIXTVS II. *an. 260.* sublectus decretalem ad Episcopos Hispaniæ scribit de accusatione Episcoporum, *an. 261.* capite plectitur, cum sedisset anno 1. M. 2.

27. S. DIONYSIVS *anno 261.* Succedens, *an. 264.* Paulum Samosatenum Episcopum fingentem in Deo Vnitatem personarum; Christum merum hominem; sed iustum: &c. refellit, ac condemnat: & Vixit *an. 272.* cum sedisset annis 11. M. 3. Parochias, & dioceses constituit.

28. S. FELIX Romanus fit Papa *an.*

272. Sabellij & Samosateni hæresin contra Diuinitatem Christi, per epistolam ad Episc. Alexan. refellit atque condemnat. Traditionem, non scripto, sed vsu conseruauit illam, vt supra Memorias Martyrum Missæ celebrantur. Sedit *an. 2. M. 5.* factus Martyr pro fide, *an. 273.*

29. S. EUTYCHIANVS Succedit *an. 273.* Cū per diuersa loca 342. martyres suapte manu sepelisset, *an. 283.* martyrio coronatur. Hic Manichæis obnitēs, dicentibus, creaturas terrenas à malo principio exortas esse execrandas, decreuit fruges, vvas, &c. in ara benedici. Item Martyres cum dalmatica aut collobio sepeliendos. Sedit *an. 9.*

30. S. CAIVS surrogatur, *an. 283.* Martyrizatur *an. 294.* Sedit annis 12. M. 4. Sanciuit, vt quod hætenus ex nō scripta Traditione in tota ecclesia seruatum est, deinceps ex lege à se scripta seruaretur: in his, vt ad Episcopatum ascenderetur per Ordines singulos gradatim.

31. S. MARCELINVS Romanus sublegitur *an. 296.* Romæ in Vestæ thus adoleuisse torturæ metu, conuictus in Conc. Synuessano testibus 72. Cum autem summus Iudex & Pontifex à nemine iudicaretur; vt Patres respondebant, idcirco seipsum damnat ad poenitentiam. Adoleuisse tamen eum negat S. Aug. contra Donatistam Petilianum.

Vt vt id fuerit, Martyrium subiit *an. 304.* cum pluribus capite p'exus. Sedit *an. 8.*

* *

Viri-

Vtriusque Orbis

IMPERATORVM ACTA
IN SÆCVLO III.

21. ANTONINVS CARACALLA Imp. necem parat patri ; quem mortuum mærore in Diuos refert.	Anno Christi nati	A Papa excluditur ingressu ecclesie.	249
Fratrem, patrique charos enecat: dicit nouercam: sceleratissimus persecutor Christianorum.	210	Necatur cum filio à Decio.	253
A Macrino caditur & in Diuos refertur.	217	27. DECIVS persecutione sua sedem Apostolicam Roma vacare facit.	253
22. HELIOGABALVS solus Sacerdos se solum vult coli Deum. regnat triennio.	219	Perijt in palude, ex Galli proditione.	254
23. ALEXANDER Mammeæ Christiana Christianus fauit ac Iudæis, eorum amans morum	220	28. GALLVS cum filio Volusiano imperant.	254
Occiditur cum matre à Maximino.	224	A militibus rebellantibus occiduntur diri Christianorum persecutores.	257
24. MAXIMIANVS Collega Diocletiani seuit in Legionem Thebaam.	233	29. VALERIANVS cum filio Gallieno Impp. in Christianos dire seuiunt	257
Lustrato exercitu Christiano 10200. mactat.	237	Captus à Sapore excoriatur, sale conditur.	262
Sponte se abdicant ambo imperio. Suspendio perit.	238	30. GALLIENVS solus fauet Christianis.	262
25. GORDIANVS creatur	243	Ideo vincit Tyrannos.	264.
Trucidatur victis Persis.	247	A Claudio cum fratre & filijs occiditur.	267
26. PHILIPPVS seuus imperat.	240	31. CLAVDIVS seuit in Christianos, Lustratoque exercitu Christianos omnes trucidat, & obit.	267
Inductus a Pontio præfecto fit Christianus.	246	32. AVRELIANVS à militibus acclamatur	267
	246	Etsi diuinitus à Christianorum	
	249	f. 3. per.	

persecutione subscribenda retarda-
tus, eam tamen prosequitur.

273

In suos exercens tyrannidem occi-
ditur.

278

33. TACITVS cohibet persecutio-
nem edictis.

278

Moritur statuâ eius fulmine icta.

279

34. FLORIANVS Tac fratres Im-
pium arripens trucidatur à militi-
bus.

279

35. PROBVS adolescens eligitur
Imp.

280

Germanos vicit, barbaros trium-

phat, occiditur à militibus suis.

282

36. CARVS, CARINVS,
NUMERIANVS supra unum an-
num imperant, necantur.

283

37. DIOCLETIANVS ex grega-
rio Imperator

284

Galerium Maximianum creat
Cesarem.

291

Sauit in & Christianos & cogna-
tos.

294

Imperio se abdicant ambo.

304

Fædo pereunt interitu.

316

Concilia Sæculi III. consona Papis.

1. ANTIOCHENVM I. Contra Schif-
ma Nouatianum an. 255.

2. Alterum ibid. in causa Pauli Samo-
lateni, an. 265.

3. ROMANVM I. an. 254. contra Noua-
tianum, lapsos ab Ecclesia reiicientem.

4. Alterum an. 263. in causa Sabellia-
norum.

5. Africanum an. 255. sub S. Cypr. in
causa lapsorum, aliud in causa Aqua-
riorum, an. 257.

6. Aliud de baptismo hæreticorum
anno 258. Cuius tamen acta sunt à S. Ste-
phano Papa rescissa.

CONCORDIA SS. Patrum, ac Scriptorum sub Papis Sæculi III.

TERTULLIANVS Afer Carthagi-
nensis, professus pallium, anno 201. à
cunctis abstinens, vni studebat Sapi-

entia. Solebat dicere: *Aliud non curo,
quam ne Curem.*

Ardentissimi zeli catholicus multa
p Ecclesia scripsit. Demum ad Montani-
stas defecit. Plerique eius libri parum
tuto leguntur erroribus aspersi.

CLEMENS Alexandrinus presbyter
anno 196. insignis scriptor erat; sed eius
scripta, ab hæretis adulterata recensentur
à Gelasio inter apocrypha: quibus ta-
men insunt bona plurima: Pantæni di-
scipulus Origenis magister fuit.

MINVTIVS Felix Caufidicus Romæ
scripsit anno 210. dialogum apologeti-
cum pro Christianis.

S. HIPPOLYTUS Clementis discipu-
lus, Episcopus Portuensis, an. 224. ratio-
nem Paschæ & temporum canone scrip-
sit, pluraq; alia, an. 227. quo & Marty-
rium subiit pro fide Christiana.

ORIGENES Alexandrinus, an. 204.
patris ad martyrium inflammator, & e-
iusdem appetens puer Confessores cō-
fortabat. Etatis an. 18. scholâ S. Theo-
logiæ aperuit, an. 205. Seipsum euirat;
hæreticos conuincit; Romam, Alexan-
driam.

driam. & c. late peragrat, ut S. Scripturæ interpretationem indager, sex Bibliorū editiones collegit. *An.* 248. suspectus de hæresi, publicam fidei professionem edidit, Romamq; ad Fabianū perrexit ad sese purgandum: Dira sub Decio pro fide patiebatur, obiit *an.* 256. Cætera de eo inter hæreticos require.

AMMONIVS Alexandrinus, Sanctitate clarus eremita, & in coniugio virgo *an.* 318. defuncti anima ferri ab Angelis in cælum visa fuit *an.* 337. scripsit Canones Euangelicos seu harmoniam.

S. GREGORIUS TAVMATVRGVS Origenis discipulus: *an.* 233. Sacerdotio initiandus fugit, & absens à Phædimio Episcopo consecratur & Sacerdos, & Neocæsariensis Episcopus: Infamatusque à scorto diuinitus vindicatur. Articulos fidei, in primis de S. Trinitate, à B. V. Maria & S. Ioanne acceptos conscribit: ab miraculorum & frequentia & magnitudine nomen inuenit Taumaturgi: azylum Christianorum sub Decio. Ethnicos innumeros conuertit. Obiit *an.* 266.

S. CORNELIVS Papa insignes scripsit epistolas; de quibus S. Hier. Vide inter Pontifices supra Ibidem & de S. Sixto II. Cui falso tribuitur Sixti philosophi liber, non sanum sapiens.

S. CYPRIANVS, ex Rhetorices professore & neophyto Episcopus Carthag. *an.* 250. plus æquo Tertulliani Lætatione delectatus in errorem anabaptismi labitur, *an.* 214.

Inuehitur in lapsum impœnitentium receptores *an.* 253.

Novatus Afer anno 254. concitat

aduersus eum schisma, cuius auctorem Felicissimum cum suis excommunicat, coacto contra Nouatianos Concilio: & purgat Cornelium Papam à calumnijs Nouatianorum.

Aquarios Concilio condemnat, *anno* 257. Diuinis visionibus ad martyrium animatur exul, *anno* 260. quod *anno* 261. consequitur. Basilica ei posita honoratur, Patronus Africæ in direptione *anno* 239. Scriptis celeberrimus. S. Pontius, Diaconus ipsius vitam graphicè descripsit.

S. DIONYSIVS Alexandrinus Episcopus Nouatianum Antipapam ad resipiscientiam per literas hortatur, *an.* 254. stat pro sententia S. Stephani PP. de non rebaptizandis hæreticis, *anno* 258. S. Sixtum PP. de hæresi Sabellij emergente monet relegatus in exilium, *anno* 260. cuius & accusator primus & oppugnator est calamo. Millenarios item prodit & Paulum Samosatenum *anno* 264. diem obit *anno* 266. inclytus scriptor.

S. ZENO Episcopus Veronensis octauus, clarus miraculis: Ad piscandum egressus conspicatur insidentem plauistro sese iam in Atheism cum bobus iugatis submersurum: is ergo signo crucis dæmonem fugat, & semi-suffocatum redanimat. Galieni Imp. filiam obsessam liberat: oblatam coronam auream Cæsaris accepit, at protinus comminuit, egenisque distribuit. Idola Veronæ ex data licentia Cæsaris confracturus, vrbe in tumultum ruente, cadauer submersi prono flumine veniens vocauit, & redanimauit. Quo viso vrbs tota se dedit Christo.

Pipinus basilicam eius honori ponit: cuius ianuas & fenestras crescens Athesis transcendit, nec tamen influxit, Obijt *an.* 257. Scriptis plurimis reli-
ctis.

S. VICTORINVS Pictaviensis Episcopus & Martyr *an.* 303, vixit, multis in S. Scripturam Commentarijs celebris.

S. METHONVS Tyri Episcopus confutator Porphyrij apostatæ & Gentilium, multis insignis monumentis martyrio coronatus vixit *an.* 300.

His adde DOROTHEVM Tyrensem Confessorem, ARNOBIVM &c. Tryphonem, Phileam Thebanum. &c.

DOGMA TA ECCLESIAE Romano-Catholicae

Sæculi III. Nouantibus contraria. Exempli gratia.

I. *Missam & Sacrificium Noui Test.* asserit Clemens Alexandrinus Stro. li. 7. Tert. in Apolog. & lib. de cultu fœminarum. Cypr. ep. 63. & 67. Orig. hom. 13. in Leuit.

II. *Per baptismum gratiam infundi* docet Cypr. l. 1. ep. 12. Tert. l. de baptismo.

III. *S. Chrisma & Ceremonias* docet Cypr. l. 1. ep. 12. Et l. de duplici martyrio, Et l. de bapt. Tert. l. de Corona militis, Et de resurr. Carnis.

IV. *Purgatorium* docet Tert. l. 4. contra Marcionem, Et lib. de testim. animæ. Cypr. l. 4. ep. 2. Orig. hom. 6. in Exo. In Ierem. c. 14. In Ps. 36. Et contra Celsum l. 5. & 6.

V. *Orationes pro defunctis* docet Tert. l. 1. de Corona militis.

VI. *Primatum Petri* agnoscit Tert. l. de pudicit. & contra Marcionem. Cypr. l. 1. Epist. 8. & l. 3. ep. 11. & l. 4. epist. 8. & in tract. de simplicit. Prælatorum; vbi de Ecclesiæ Romanæ prærogatiua plura.

VII. *Matrimonium esse Sacramentum* asserit Tert. de Monomachia.

VIII. *Satisfactionem pro peccatis* docet Cypr. l. 1. ep. 3. l. 3. ep. 14. Et de lapsis. Tert. l. de pudicit. & Ieiunio. Orig. hom. 6. in Exo. Euseb. l. 6. c. 24. in Phil. Imp.

IX. *Confessionem Sacramentalem* docet Tert. l. de pœnit. Cypr. serm. 5. de lapsis; Orig. hom. 2. & 3. in Leu.

X. *Inuocationem Sanctorum* docet Orig. l. 2. in Iob. & hom. 16. in Iosua. Euseb. l. 6. c. 5. Cypr. l. 3. ep. 15. & 18.

XI. *Liberum arbitrium* asserit Tert. l. 2. contra Marcionem. Et l. de Monoga. Orig. hom. 9. in Num. Cypr. l. 3. ep. 5.

XII. *Opera bona necessaria ad salutem* docet Orig. l. 1. in Iob. & tract. 32. in Matth. Tert. l. de patient. Cypr. l. 3. ep. 25.

XIII. *Imagines* commendat Alexander Mammeæ filius Imperator suo in Iarario conseruans imaginem Christi, teste Lamprid. in Alexandro.

XIV. *Quadragesimale ieiunium* docet Tert. l. de ieiunio: Cypr. de ieiunio & tentationibus. Orig. contra Celsum.

XV. *In Eucharistia verum Christi Corpus inesse* docet Cypr. l. de cœlo, Et ep. 63. Tert. l. de resurrectione carnis. Plura *infra in Varijs*. Nunc pauca hæc in exemplum suffecerint; sic enim ire per pleraque licet.

Hæresiarchæ in Sæculo III. diffoni Papis.

25. TERTVL. Catholicæ Religio-
nis acer propugnator demũ ad Monta-
nistas defecit, *an.* 201. quos pri^o exagita-
rat. Apostasiæ causæ feruntur plures:
Vel quod in spe Episcopatus Carthagi-
nensis tulerit repulsam; *Vel*, quod S. Vi-
ctor ei in Papatu fuisset prælatus: *Aut*,
quod Romani Cleri inuidiam accusa-
ret: Atqui ab isto fauere notabatur No-
uatianis: *Vel*, quia prærigore suo mitio-
rem Ecclesiæ vitam aspernaretur. De-
mentatus est et ab pseudo prophetissa, ex-
stiles patiente, garriente mira visa: quã
suspiciebat. Accessit Procli Montaniste
potens eloquentia.

Itaque Ecclesiã sibi sumpsit exagitan-
dam, inde à Capite, S. Victorem, quod
Asianos excommunicasset; quod fugã
in persecutione consuleret, nomina-
bat, *domi leonẽ, foris ceruum*: orthodoxos,
psychicos, id est, *animales*: Agapas ridebat;
negabat fas Christianis militiam sequi;
licitas nuptias secundas. Cataphrygum
ei placere ieiunia, martyria non fugien-
da, vigilias; ut quæ à spiritu contra car-
nem amarentur. Hinc lapsorum nega-
tiones, mollitiæ; doli, &c.

Nec diu in Montani hæsi hæresi, sed
desciscens à Cataphrygum secta, suæ
hæresi nomen autoremque dedit TER-
TVLLIANISTARVM seu Anabapti-
starum: nullum enim habere baptismũ
hæreticos. Ex illius lectione error E-
piscoporum Africæ manauit; & S. Cy-
priani. Proinde Tertulliani scripta Ge-

lasius censuit apocrypha. Legendus, sed
cauendus.

26. ORIGENES doctor incompara-
bilis, ut, *ubi bene; nemo melius; ubi male, ne-
mo peius*, ait Cassiodorus: cecidit tamen
hæresium factus plurium autor: ut libri
eius optimi non nisi cautè legendi sint.
Errores eius sunt, *de Inaequalitate Diuina-
rum Personarum: de Origine animarum: de
resurrectione corporum: de saluatione demo-
num, &c.* Scripta eius damnata sunt sæ-
pius; non tamen prohibita legi: Quin
& ipse autor damnatus est, *an.* 538. in
Conc. Constantinop. *Origenista* pluri-
mum facesserunt negotii Ecclesiæ, sæ-
pius renascentes, & occumbentes ana-
thematizati.

27. NOVATVS *an.* 252. à multis sce-
leribus infamis, demum matrem præ-
gnantem calce percutiẽs, ut abortiret,
ac moreretur; à Clero exclusus excom-
municatur.

An. 253. orta persecutione plurium
lapsus multiplicantur: in his resipiscen-
tibus recipiendis S. Cypriano cunctan-
te, quin & recipi vetante, usque post red-
ditam pacem: eius Diaconus Felicissi-
mus, in centore Nouato, persuadet Cõ-
fessoribus ut lapsis ipsi darent pacem.
Resistente S. Cypriano, ipse cum a fletu
in montem secessionem fecit atque
conuentus: vnde MONTENSES dicti:
quos excommunicat S. Cyprianus.

Occiso interim Romæ S. Fabiano,
S. Cornelius succedit in Papatu senti-
ens, lapsos clementer recipiendos esse.
Nouatus ergo Romam aduolat, tum
ut excommunicationem, odiumque sui
apud bonos fugeret; tum ut suæ opinio-
nis creari faceret Papã. Ut serius venit,

nanciscitur opportunum sibi NOUATIANVM, spe Papatus lapsum, ideoq; ab Cornelio alienum. Is antea obsessus, & rite exorcizatus Fidem capefferat, differens baptismum. Tandem correptus morbo baptizabatur in lecto; ideoque ad Clericam inhabilis, ad Sacerdotium tamen peruenit. In quo rogatus fauente persecutione, vt captos consolaretur, renuit hoc cum dicto: *Nolo esse Presbyter; vitam sectabor aliam.*

Vt suā Papatus ambitionem celaret, iurat se nunquam Episcopatū admissurū. Cum Nouato tamen criminationes in Papam confingit, ac spargit; vt qui cum sacrificantibus communicasset; apostasiæ se crimine polluisset; hincque facilis esset lapsis recipiendis; Simul tres Italiæ Episcopos simpliciores ij duo inebriant, qui Nouatianum inungunt in Antipapam.

Protinus hic factiosorum dux factus, dogmatizauit: *Lapsos NON recipiendos: Non esse Remissionem peccatorum in Ecclesia post Baptismum. Baptizatos non esse S. Chrismate confirmandos: secundas nuptias illicitas: Pecc. esse aequalia omnia: S. Petrū non fuisse baptizatum: Hæreticos esse rebaptizandos; itemque baptizatos catholicè.*

SVMACHIANI an. 203. orti finxerunt; *Carnē hominis à diabolo factā esse.*

ANGELICI, item APOSTOLICI ortum ducunt velex, vel cum Sabellio; damnabantque omnes qui non renuntiassent omnibus, quæ possiderent; quique non coluissent Cœlibatum apostolicum. An. 260. HIERACITÆ in Ægypto negant resurrectionē. S. Macarius post disputat. eos prouocat ad suscitandum mortuū; quē ipse suscitatur in Rom.

fidei testim. an. 288. *Baptismum, fidem prauam, & Confessionem, repudiādam: Se & suos esse mundos; ideoque in candidis incedebant; In Synaxibus iuramentum fidelitatis contra Cornelium sibi fieri statuit; & ista an. 254. Damnantur Nouatiani in Conc. Romano an. 255. Contra quod Carthagine cogit Nouatianus conciliabulū suorum, vbi statuunt Rebaptizandos hæreticos. Id quod protinus est Romæ condemnatum. Nec tamen idcirco S. Cypr. & Agrippinus prædecessor eius, primus dicti erroris inuentor; sunt hæretici iudicati vnquam, aut iudicandi; cum Ecclesiæ communionem nunquam deseruerint, & absq; pertinacia sese Ecclesiæ submiserint. Donatistæ tamen eiusdem cum pertinacia defensores erroris, vere sunt hæretici. Aug. l. 2. de baptismo contra Donat. Vide supra in Corn.*

28. SABELLIVS, è Ptolomaide Libiæ in Pentapoli oriundus, excitauit hæresin Noeti & Praxeæ, an. 260. *In Trinitate esse vnā Personam, distinctionem nullam: Pater, Filius, Sp. S. esse nomina solū ad diuersos effectus significandos composita: Proinde tam Patrem, & Sp. S. esse natū, passum, mortuum, &c. quam Filium.* Sicque reuixerunt Patripassiani, Vide infra in Varijs an. 254. APOSTOLICI ab hoc orti, damnabant non cœlibes; non renuntiantes omnibus.

• 29. PAVLVS SAMOSATENVS Antiochiæ Episcopus, an. 264. finxit; *Christum esse merum hominem, non Deum: non substantiam Dei, aut personam: non sempiternum: Esse iustum, corruptibilem: Circumcisionem esse obseruandam: non baptizandum in nomine trium personarum diuinarum. Sanguis-*

guinem Christi in Eucharistia esse corruptibilem.

Eius in Asia subnasci hæresim scripsit Romam diiudicandam Dionysius Alexandrinus: & cum eo refutavit ipsa Dionysius Romanus: mox eam damnauit Cōc. Romanum; Paulum deponit Episcopatu; simulatque pœnitentiam, & Catholice proficitur.

At reuersus ad vomitum iterum in Conc. Antiocheno *an.* 272. condemnatur, & eiicitur ex Ecclesia corruptissimis morib. ac sceleribus coopertus. Appellans vero ad Imperatorem ab eo proscribitur.

30. MANES, Persa, qui prius Cucurbicus, heram duxit viduam Therebinthi, qui Scythiani magi discipulus, libros quatuor ab eo compositos, reliquerat vxori moriens; vxor Cucurbico dedit; qui se, *an.* 277. philosophum mox gerens, *Manem*, id est, *disertum disputatorem*; seu *Vas electum* appellauit.

Hinc MANICHÆI, id est, Electi; *Cataristæ*, id est, mundatores, *Macharij*, id est, Beati. Manes se *Paracletum dictitans*, recepit filium Regis ægrum se sanaturum, eum enecat: captus effugit in Mesopotamiam. Et hic ab Archelao conuictus in disputatione migrat locum: ac de nouo à Persarum rege captus excoriatur, pelle ad portam suspensa, carne data canibus. Eum tamen discipuli ad orabant fœdissimorum errorum magistri, quos ab Hermogene olim damnato sumptos innouarunt. Vide Baron. *an.* 170. 276. 287. &c. Imperio toto sæpius proscripti sunt.

31. NEPOS Episcopus in Ægypto, hymn. autor Ecclesiasticorum, curiosus

S. Scripturæ scrutator, sed non ad Sensū communem; *an.* 264. somniabat mille annos deliciarum carnalium pijs concedendos. Quo damnatam MILLENARIORVM hæresin resuscitauit, ortam à Papia Hierapol. Episc. *an.* 118. ex Apocalypsi, de *Milenario Christi regno terreno*.

32. AQUARIJ, quod ex odore vini quotidie communicantes in persecutione proderentur, data Ecclesiæ pace, *an.* 257. fouentibus Christianos Imperatoribus; existunt docentes, posse in sola aqua sacrificari Missam, & sumi calicem à laicis. Alij tamen tolerabilius sacrificabant vesperi; nec illicitè in se. Verum S. Cyprianus coacto Concilio eos excommunicat; simulque clericos, qui filiorum Christiani defuncti fierent tutores.

V A R I A

Fidei Testimonia historica in Sæculo III.

ANNO CCI. *Tertulliani ab Romanis ad Nouatianos apostasia*; quæ demum euasit in Hæresiarchâ, *anabaptismi*; ac pœnitentiæ lapsis adempta; ac Traditionis non scriptæ etiâ non recipienda, &c. illa, inquam, damnata testis est orthodoxæ & Romano catholicæ fidei luculentè.

ANNO CCIV. Lapso Tert. mirabilior succedebat Origenes puer; qui ætatis *an.* 18. scholam S. Theologiæ aperiebat. &c. isto apostatâ indies in deteriora ruente. Nam

AN. CCXV. cum S. Zepher. Papa

Romæ disputationē cum Cataphrygibus instituisse, eos Gaius palam conuicit, prouocans secum etiam ad *Tropæa Apostolorum*; quæ vel hostibus erant tam veneranda, quam tremenda.

Plures insuper Episcopi calamos acuerunt in Montanos; quorum patrocinium infelix suscepit Tertullianus contra Ecclesiam. Quos omnes *Papa ferit anathemate*, Concilioque coacto condemnat. Ipsum tamē Anno CCXVI. Tertullianus appellat *Episcopum Episcoporum, ut Pontificem Maximum*.

Quia vero caput Schismatis erat; quod fremerent, à Papa facile ad pœnitentiam recipi lapsos; inde Papa instituit incidi *CALICIBVS Sacerdotum, Pastorem ouis baiulum*: Item, iussit Sacerdotes *ferre iniectum humeris amiculum laneum*: in signe clementiæ ac monimentum de lapsis ad pœnitentiam paterne recipiendis. Vtrumque dat illi probro Tertullian. tanto frementior in Romanos. Atque ex eo sectatores eius sese *TERVLLIANISTAS* appellare gestierunt: Qui & Bigamiam damnabant.

ANNO CCVII. NATALIUS Confessor, à Theodosianis hæreticis in Episcopum suum emptus; eaque causa ab Papa excommunicatus; dire ab Angelis noctu flagellatur, donec resipisceret. Protinus sese ad Papæ abiicit pedes supplex; ac post multa, ægre licet, restituitur Ecclesiæ Romanæ.

ANNO CCXIV. Antoninus Imperator in circo, ob incertam vocem, in aurigam suam iactam, ciues Romæ plurimos, militibus immisis, contrucidauit; nullo vsquā vel *leso Christiano*; quod miraculum Vindiciarum est creditum,

ob tot martyria Christianorum prius designata.

ANNO CCXVII. Ex Tertulliani lectione manauit error de rebaptizandis, quos hæretici baptizassent. Quem errorem primus Agrippinus Carthagenensis Episc. congregato de super Concilio Africæ & Numidiæ, stabilivit.

ANNO CCXXIV. *Alexander*, Mammeæ Christianæ filius, vna cum Diis et Christum colens, concedit Christianis, ita petentibus, ut Ecclesiā Deiparæ construerent propter Tiberim in locum tabernæ memoratæ; *ubi Christo nato fons oleo manauit*.

ANNO CCXXXI. Origenes concinnat *Hexapla, & Octapla*, id est, seriem octo columnarum cum totidem versionibus Scripturæ:

1. Et 2. duo textus erant Hebræi:
3. Aquilæ versio:
4. Symmachi:
5. LXX. Interpretum:
6. Theodotionis:
7. Et 8. sua.

Ante LXX. versionem S. Biblia solum famam sciebatur, nemine eam vertere audente: eo quod Theopompus, ex eis quid suis inferere scriptis conatus, ipsos XXX. dies furis circumactus fuisset: Theodectus eius poematis quid inde misturus excæcatus est; temeritate agnoscens ac dolens, visum recepit.

Itaque Demetrius Ptolomæo Regi Bibliothecam suam etiam Biblijs aucturo, suadet, annis 280. ante Christum natum, ut per legatos à Summo Pontifice petat exemplar, ac interpretes LXX. Quos in Pharo insula singulos cellis singulis inclusit, ut suo quisque ingenio Scripturam verterent. Et vertunt

runt verbotim velut ex ore vno. Quam versionem, ad omnes missam Synagogas, iurati Rabini affirmarunt esse probissimam. Atque hinc ex eo S. Scriptura emanavit quoque ad Gentiles, vnde & venturum Saluatorem, & Vnum esse Deum cognouerunt.

Deprauatam porro post Christum natum ab hæreticis, primus expurgat Origenes: Neque tamen vnquam ante periit tota; ne vel in ista communi S. Scripturæ persecutione, qua Diocletiani mandato ad flammæ ea conquirebatur.

Verum quia LXX. Versionem græcam plures nationes in suum idioma versam porro acceperunt, inde rursus oboriri variationes contigit; Idcirco S. Damasus Papa id negotium dedit S. Hieronymo, vt LXX. versionem verteret pure in latinam.

Atque hæc versio nomen obtinuit *Vulgata versionis*; in quam & posteri Patres ac Doctores sunt commentati, quæque omni posteritas sancte, hodieque obseruat.

ANNO CCXXXII. S. Gregorius Taumathurgus, ab impuris, eius & puritatis & morum sanctitatis impatientibus patitur calumniam, subornata meretricula, quæ publica in disputatione mercedem ab eo Veneris postularet. At obfessa protinus furensque calumniam fassa, ab eo præcipiente liberata testis fuit innocentiae viri.

Phœdimus Amasenorum Episcopus, aufugam S. Gregorium, & tridui itinere distantem consecrauit Sacerdotem; Demum Episcopus Neocæsariensis factus, tantus quantus in omni vita sua ex-

titit & miraculum, & Testimonium Fidei Romanocatholicæ. Supra inter S. Patres de eo require. Neque minus S. *Alexander Carbonarius*, Origenis discipulus, ac Philosophus amore Christi amans contemptum sui, Cumanæ se dedit in carbonariam, teste S. Gregorio Nyss. Eodem per missam legationem euocatus S. Gregorius Taumaturgus, vt Episcopum Cumanis designaret. His ei varios proponentibus, iubet vi-
liorum de plebe quoque rationem haberi. Et ecce dum per risum plures de nomine appellantur, etiam Carbonarij inter primos fit mentio, euocatur; videtur; *ungitur Episcopus*. Innumeris claris miraculis, coronidem imponit Martyrio anno 253.

ANNO CCXXXVII. Terræmotus causa in Christianos, vt impios, refertur; ideoque persecutio sæuit. Inter hanc existit pseudopphetissa, à dæmone instincta, vitæ asperæ, at libidinosæ; quæ factum à se iactat terræmotum ideo, quod à dæmone faciendum præuidisset. Eadem Consecrabat, baptizabat, ceu iussa Deo. Sed exorcizata, desertaque ab infessore, patescit delusio Satanæ.

ANNO CCXXXVIII. Anterus PP. septem Notarijs Actorum Martyrum præfecit Diaconos septem notandis ijs quæ extra cancellas de ijs fiebant. Nam quæ intra ea, etiam proluxæ orationes, in Acta publica referebantur.

Ecce hic cædes Imperatorum; Martyria Paparum.

ANNO CCXLVIII. Origen. ab Demetrio excommunicatus, ab Heracla restitutus, iam à S. Dionysio Romæ accusatur de hæresibus. Quare Origenem

Fidei professionem scribit ad Papam; ac denique ipse Romam adit sui purgandi gratia.

ANNO CCXLIX. Seuera Augusta Christiana sic educavit filium *Philippum Imperatorem*, ut vix vnquam riserit; dictus inde *Agelastus*. Vnde primus Imperator ille Christianus, quæ in regimine peccauit, eadē *publica inter Pœnitentes exhomologesi*, iubente Papa Fabiano, prius excommunicatus, humiliter expiauit. Demum ethnicis ob Fidem perosus, *an. 253.* cum filio Philippo & Fabiano trucidatus; Decio succedente.

AN. CCLII. Decianam persecutionem, ab occidio S. Fabiani PP. & Philipporum Imp. præcessit morum inter Christianos fœda corruptio: & visio talis, apud S. *Cypr. ep. 8.* Sedere vilus paterfamilias, & à dextris ei iuuenis mœstus, caput manus sustentans; à sinistris retarius quasi rete concludurus populum circumstantem.

Lapsi sunt in ea plurimi, & ij duplices; *Sacrificati*, ait S. *Cypr.* & *Libellatici*, id est, redimentes pecuniâ vel Sacrificationem idololatricam, vel scripto porrigentes abnegationem Christi; & ij vel capti, vel nondum capti.

Contigit sedem Romanam anno vacare toto; sed Clerus interim Romanus procurabat Ecclesiam. S. *Cypr.* fuga lapsus latuit; literis tamē hortatur ad preces; quod reuelatum sibi affirmaret, permissam à Deo persecutionem, quod in precandi studio dormitassent Christiani. Lapsi quod indies facile mille darent proditorios libellos, eos facile recipi verat: importunos arguit, docens, Ecclesiam esse in Episcopis: Rom. Papa & Cōc.

sentiunt recipiendos benigne; sed caute; si serio pœnituerint, ad valuas templi stent supplices, orent rei. Tunc in Romana Ecclesia sub Missa, Diaconi; in Africana Lectores ex alto recitabant Euangelium. *Origenes* primum dire cruciatus, demum lapsus thurificauit, linguaq; negauit. Puduit; fugit; lamentauit dubitans aut non credens locum superesse pœnitentiæ. S. *Greg. Taumaturgus* fugit, suisque fugam suavit, & nullius lapsū ingemiscere habuit, ait *Greg. Nyss.* proditus in monte vicinis spiculatoribus arbor esse cum socio credebatur; quo proditor conuertitur. Reuertens ex eremo ad Episcopatum, in via oppressus nocte, diuertit in fano vbi ædituus ex oraculis idoli quæstum faciebat: sed mane mutefactis idolis tremens ille hospitem insequens ex postulat; cui scriptum tradebat ille: *Greg. Satana: ingredere. Fit.* Et mox ædituus fit Christianus. Innumeris ad deserta confugis, *Paulus* ex fugitiuo fit *Eremita*.

AN. CCLIV. Ephesi septem iuuenes, persecutionem Decij fugientes in antrum, occluso à persecutoribus ostio, ibidem indormierunt. Tempore Theodosij Imp. in sæculo quinto reclusis & apparentibus Christiana sacra publica fuerunt admirationi ipsis, & ipsi cæteris vniuersis. Credebat se noctem dormisse vnā; Sacra & signa Christiana agnoscebant vetera, sed mutata omnia mirabantur cætera.

Interim Nouatiana emerfit hæresis, & schisma Africanum. de quo supra: & Decius in bello Gothico fugiens palude absorptus perit.

AN. CCLV. Priuatus hæreticus à S. *Cy-*

Cypriano excommunicatus in Conc. Africano, contra hunc creari facit pseudoepiscopum Fortunatum, caput schismaticorum, volentium, *Lapsos sine poenitentia recipiendos esse*. Cui schismati Africano contrarium Romae erat Nouatianorum, volentium, *Nullū quauis ēt cum poenitentia recipi posse lapsum*. Et duo illa inter se diuersa vnam in Ecclesiam Romanam conspirabant: Fortunatus tamen vt *Catholicus* videretur, legatione ad Papam missa petijt *Communicatorias*; at repulsam tulit. S. Cypr. cum Con. Africano statuit, lapsos nec reiiciendos omnino; nec facile recipiendos, sed diu supplices inter poenitentes pro templi valuis: singulorumq; libellos supplices Romae transmittendos ad Papam. Seductique Confessores resipiscunt humiliter, *Serapion* recipi dilatus diu, ex morbo obmutuit & Sacerdotem tamen dūtaxat petere valebat; ac rursus ad triduum obmutuit: demum, quousq; me differtis? ait. Ergo Episcopus ei per puerū mittit S. Eucharistiam; quā sūptā obijt. S. Cyprianus pro se, refert lapsos diuinitus punitos: Vt: *Quod quidam, vt negauit, obmutuit. Alia post negationem in balneo obsidetur, sibi que linguam com mandit, Infans intinctum vino sumpsit idolothyram; deinde sub Missa S. Cypriani Communicatus euomuit. Alia indigne communicans corruit, ac si suffocaretur. Alia reseruata in cista domi Eucharistiam sumpturā, ignis pro filit, Hostiaque Sacra cernitur combusta. Ecce Communionem sub Vna: Missam: &c.*

AN. CCLVI. Neocæsareæ angusto nimis theatro spectator populus à suo

Deo, cuius in festo spectaculum edebatur, locum petebat: Quibus S. Taumaturgus Episcopus ibidem respondit: Dabitur optato maior. Protinus exorta peste festum fit funestum: vulgaturque orbe toto pestis, ipso continuata decennio (viso passim spectro sub vesperum obeunte ædes) Vindiciæ hæ persecutionis erant. Orante preces pro se populo Cæsareæ ab S. Taumaturgo; orat; pestē extinguit isthic; vrbs tota dat nomen Christo.

In Africa, iussu S. Cypr. operas inter se diuidunt Christiani, certatimque iuant peste morientes, etiam ethnicos. Timenti pestem apparens Angelus aiebat: *Patitimetis; exire non vultis: quid faciam vobis?* Igitur peste, fame, & bello Perfico dum conflictatur imperium; Deos sanguine Christianorum placandos clamatur: Contra dat apologiam S. Cyprianus; in qua sibi per visionem dictum ait; *Qui Christo non credit Sacerdotem facientis; postea credere incipit Sacerdotem vindicari*: Eo quod essent, qui credere malent contra Sacerdotes, quam Sacerdotibus.

Necatur vterque Imperator. *Origenes* obit, eius scriptis sæpius condemnatis, vt hæreseos causa multis.

ANNO CCLVIII. Nouatianismo in Hispania serpente Episcopi ad Papam nuntiant, fautorem episcopum Aurelianensem exauctorant: Exprobrant Martiali Episcopo, quod filios sepelisset apud gentiles.

Quia Montani, Nouatiani, & Cataphryges rebaptizabāt apostatātes ad se Catholicos; idcirco Africani, autore S. Cypr, volebant REBAPTIZANDOS
HÆ.

HÆRETICOS conuersos; ne iactarent hæretici, sua Sacramenta censeret ab Catholicis munda ac approbata; crederenturque immunda Catholicorum. Atque ita in Concilio Iconiensi definiunt; Papæ missa legatione decretum submittunt, professi se mutuum cum eo Communionem seruare; & nolle ubi toti præscribere; neque se Rebaptizare, sed Baptizare: Velle se quemque in hoc dissentientem æquo ferre animo. At Legatis Papæ; *In TRADITIONE standum* ait, *quæ redeuntibus solum manus imponi iubet, non baptizari.* In quo, inquit S. Cyprianus,

1. Fauere cum hæreticis. At negat S. Augustinus:

2. Negat veram esse Traditionem, sed surreptitiam;

3. Numerosius cogit Concilium Africanum aduersus Papæ decretum. At S. Augustinus putat eum correxisse errorem suum, ante martyrium. Decreta tamen Africana de rebaptizandis antiquauit Papa.

ANNO CCLIX. Ecclesiæ orientis reconciliantur cum Romana, suamque abijciunt sententiam.

Persecutio *an.* 261. capit S. Cyprianum. Proditor Christianorum Maximus simulat se mendicum Christianum, *date*, ait, *propter Christum, quia Credo.* At ecce oblieditur; vociferatur; *Viri Dei, proditor sum: video ignem super me, quo torquor.* Orat pro eo; liberatur; ab Imperatore vocatur; martyrizatur.

Lex fertur: *Qui Christianum prodet, eius fortunas habebit.* S. Stephanus Papa Nemesis cæcam filiam baptizat, visumque reddit; pater pro fide necatur.

ANNO CCLX. S. Stephanus PP. captus, raptusque in Martis, ait: *Destruelocum DEVS:* temploque corruente intactus ipse, cæteris oppressis, abiit. At rursus inter Sacrificandum captus, capite plectitur. S. Dionysium Episc. Alexandrinum iubet baptizare baptizatum ab hæretico, sed Formam verborum vitiatam; ideoque non baptizatum.

Idem S. Dionysius à clerico monitus, ut ab hæreticorum librorum lectione absteret, secundum quietem in visione audiit dicentem; *Euolue eos sedulo: sat enim firmitatis habes ad eos etiam reuincendos:* Attamen utrum agat, ex Papa perquirat.

Valerianus edicto vetat Christianorum conuentus in cæmeterijs S. Martyrum, quos venerabantur, aut in cryptis.

Pro quo cultu pietatis apologizans S. Dionysius titulat *Imperatores Sanctissimos*, etsi sceleratissimi esset: nam hoc vitæ, id officij erat.

Sapricius Presbyter ad martyrium ductus, sub ictu noluit ignoscere fratri: & ecce, Christum abnegat. Dimisso flatter succedit Christum confessus, aufertque martyrij coronam.

S. Cyprianus in exilium mittitur; apparensque ei iuuenis ostendit manu eum fore plectendum. At is diei positæ prorogationem exorat. Damnos ad metalla Confessores solatur per & epistolam: & Collectam submissam.

ANNO CCLXI. S. Sixto PP. iam martyrio coronato subsequitur Leuita suus S. Laurentius S. Cypriano in carcere spiculatorem expectante, noctem totam totus populus excubat ante fores carceris.

deris. Mira circa Martyres multa contigerunt Fidei testimonia Romanæ.

Multi, circiter trecenti, adolere iussi, detrectantes, ultro in fornacem calcariam impetu facto incurrerunt: unde *Massa candida dicti*.

S. Fructuosus ducendus offerentis poculum mistum confortatiuis, id recusat dicens: *Nondum est HORA soluendi ieiunij*: Erat enim feria quarta Stationis.

Combustus è rogo cernitur inire cœlos cum locijs martyribus. Apparens iubet *reliquias* sui corporis colligi:

AN. CCLXII. Capti in Africa pro fide Romana Christiani Visionibus animantur.

1. Visa singulis martyrio coronandis *lucerna* præferri; nulla vero non necandis.

2. *Montanus* videt in latæ, claroque campo socios concaptiuos candidis vestitos, carnemque pellucidam sic ut cor transpareret solari puritate illustre: in se autem sordes conspiciabatur aliquantulas; nimirum quod difficilior fuisset in fratre Iuliano ad concordiam recipiendo.

3. *S. Flavianus* in visione percunctanti, an ob tormenta doleret, respondit: *Nulla caro patitur, cum animus in cælo est; & nequaquam corpus sentit, si DEO se tota mente deuouit*.

4. *S. Marianus* prænoscit futuras clades ob persecutionem immittendas.

Vnde mox Valerianus à suo proditus Saporì, captusque subijcitur ei ut suppedaneum conscendenti equum: de

mun excoriatus sale conditur, Tyranni passim 30. insurgunt.

ANNO CCLXIII. Alexandria pestis orta late grassatur.

Christiani in ægrotorum mortuorumque cura correpti & extincti, annuâ memoriâ, festiua 28. Feb. recoluntur.

ANNO CCLXV. *Paulus Samosatenus* Episc. Antioch. Vnitatem asserit in Deo, contra Sabellium, qui Trinitatem etiam in Essentijs diuersam fingebat.

Ille depositus Episcopatu, à Conc. Antiocheno damnatus, simulat poenitentiam, Romanoque Catholicè profitetur.

Conquerenti tamen Imperator respondet; *Illius est Domus Ecclesia, cui Christiani Italia & Episcopi Romani adiudicant*. Ita Aurelianus anno 272. Christianorum persecutor dirus.

ANNO CCLXXXII. Manichæi, carnem à malo esse principio finxerunt; ideoque negabant Christum humanam carnem suscepisse. Quare libidinose vivebant; quod ita probris affici carnem inimicam dicerent. Odio carnis *S. Reliquias* pariter execrabantur.

AN. CCLXXXVI. In Maximiani persecutione Papa S. Caius suadet fugam; quod et fugientes dicantur Confessores: Ipse manet cum paucis: in his S. Tiburtius hominem ruinâ obtritum, recitato Pater & Credo, resuscitat, ac restituit.

ANNO CCLXXXVII. S. Macarius suscitatur mortuum in testimonium veræ fidei contra Hieracitas.

ANNO CCXC. Tharsi abblandiuntur feræ obiectis martyribus.

Sepeliri vetitorum corpora furtim culis multis fidem attestantur Roma-
tollunt Christiani stellulis ducibus. no-catholicam incentati persecutione
S. Martyres; Romæ, alubique mira- Diocletiani,

E R G O:

1. Dic age; Quæ sincera FIDES hoc constitit Aevo III?
At Sic P A P I S T I S R E S stat R O M A N A, F I D E S Q V E:
Non Sic R E M servat Luthero-caluinista, F I D E M Q V E.
2. I V R E S V O Proprio Papa, atque Ecclesia gaudent:
Quis quid Ei A V G V S T V S proprio de iure remisit?
3. A N T I N E C H R I S T V S erat quisquam hoc R O M A N V S in Aevo?

S A E--

SÆCVLVM QVARTVM CHRI- STIANVM.

SVMMORVM PONTIFICVM ROMANORVM
CONTINVATA SVCCESSIO.

32. S. **M**ARCELLVS Papa creatur *anno* 304. à Maxentio *anno* 308. in Catibulum cum Christianis damnatus; ibidem inferuitio bestiarum, amictus cilicio, reddidit spiritum Deo, *anno* 309. Cum sedisset annis 5. Men. 1. Constituit 25. *Titulos in Vrbe*, ob multorum & baptismum & Pœnitentiam, qui conuertebantur; & ob sepulturas martyrum, quos in Vrbe sepeliri obtinuit à Maxentio, dum se fingeret Christianum.

33. EVSEBIVS Atheniensis creatur *anno* 309. Moritur *anno* 311. Sedit annis 2. Men. 7.

34. S. MELCHIADES creatur *anno* 311. Cæciliani Episc, Carthag. causam,

accusati ab Donatistis, *anno* 313. cognitam, pronunciat in Conc. Romano iustam, Appellantes ad Imp. Constantinum reiciuntur ad Papam; quem calumniantur de Traditione librorum, &c. Moritur cum sedisset an. 2. Men. 2. Dies 7. Inter Martyres numeratur: sed more prisco, quo etiam Confessores martyrum vocabulo nominabantur.

Constituit, *Ne quisquam in Dominica, aut feria quinta ieiunet*; quod Pagani ijs ieiunarent.

Eulogias, seu panes cōmunes, sub Missa consecrari solitas, dariq; præsenti- ac mitti absentib. in signū cōmunionis Christianæ, (nō Sacramētalis) ab S. Pio I. olim cōstitutas; & S. Melchiades obseruari iussit, quod panis sit symbolum

Vnitatis. Dicebantur etiam *Oblationes*, *benedictiones*. &c.

Scripsit idem epistolam ad Episcopos Hispaniæ de Primatu Romanæ Sedis; & de Sacramento Confirmationis num sit maius Baptismo.

35. S. SILVESTER creatur anno 313. Mittit anno 314. Legatos ad Conc. Arelatenſe, qui huic eius nomine præſideant, in cauſa Donatiſtarum contra Cæcilianum. De quo in *Varijs infra*.

Aruspices anno 323. cient turbas aduerſum Chriſtianos, vt S. Sylueſter fugere cogeretur in Soracten.

Vnde ab Constantino leproſo, iuſſu Apoſtolorum, euocatus eundem & baptizat, & à lepra conſanat.

In Conc. Romano plures anathematizat hæreticos.

Sanxit, vt *Eccleſiaſticarum poſſeſſionum pars vna cederet Pontifici; altera Clero; tertia Fabricæ; quarta pauperibus: Chriſma conficeret Episcopus, non Presbyter: Ne Clerici inferiores accuſarent superiores.*

Ne in parochijs plures duobus eſſent *Diaconi*, Romæ ſeptem; Ne *Subdiaconi* inirent nuptias; Ne *Lectores* S. vaſa conringerent; Ne *acolythi* Sacramenta miniſtrarent: Ne ſacrentur *Virgines*, neue profiteantur ante præſinitam ætatem. &c. Quod *nemo diiudicat Primam Sedem, nec eius iudicem*. Hiſce & Imperator ſubſcripſit. Ad Conc. Nicænum contra Arium mittit Legatos, per quos ei præſidet. An. ſequente idem in Conc. Romano confirmat. Draconem extinxit, cultum latriæ, & peſtilentem. &c. Moritur an. 235. Sedit annis 21. Men. 10.

36. MARCVS creatur anno 236.

obit eodem, cum ſediſſet Menſib. 8.

37. IVLIVS creatur an. 236. Inſequente an. Conc. Romæ cogit pro ampliore confirmatione Nicæni, vt laboranti Eccleſiæ orientis ſubueniret. Iterumque aliud, an. 340. in cauſa S. Athanaſij, quæ an. 342. è latebris Romam euocat: eiectumque Paulum in Sedem Conſtantinopolitanam reſtituit. Demum an. 347. præſidet Concilio Generali Sardiænſi in cauſa Arianorum, &c. Vide in *Varijs infra*. Obiit ſanctè an. 352. cum ſediſſet annis 15. Men. 5.

38. S. LIBERIVS creatur an. 352. Ad Imperatorem Arianum, S. Athanaſij perſecutorem mittit an. 353. legatos, monet vt Conciliū indicat: in quo èt Conſeſſores contra S. Athanaſium pro Arianis ſubſcribunt diſſimulantibus legatis: quos ideo Papa coarguit.

Anno 355. Fortiter contra Conſtantium pro S. Athanaſio agens in exilium relegatur cum nolentibus ſubſcribere contra Athanaſium in Conc. Mediolanò: quod Conſtantius cogit in ſuum ibi palatium, diſſentientes ab Arianis concluſit, ſubſcribere cogit Orientalibus Episcopis dicentibus: *Cogi ad ſubſcriptionem non eſt Iuris Eccleſiaſtici*: reſpondit: *Quod ego volo, pro Canone eſto*: Sic enim meloquentem Syriæ Episcopi terunt. Mittit porro ad Præſides prouinciarum, qui Episcopos cogant ad ſubſcribendum. Papam minis tentat, donisque ipſemet, in aram quoque oblatis 500. aureis: quos reſpuit; iuſſus exulare etiam datas in exilium pecunias reiicit tertium. Ariani Felicem ei ſurrogant orthodoxum, at Arianos in Communionem admittentem.

Anno

Anno 356. intercessione Romanarum matronarum restituitur ab Imp.

Anno 357. Exilij fractus tædio subscribit damnationi Athanasij, & Conciliabulo Sirmienfis; excepto quod non probarit illud Photini de *ὁμοιότητι*, nam *ὁμοιότητι* constanter seruauit. Cum Felice Populus, Clerusque Romanus nunquam voluerunt communicare: quin & Liberium in Urbem reuersum adeo cor date reiecerunt, vt intra ecclesiam plures Clericos ac ciues contigerit enecari. Felix vero resipuit; Arianos deseruit; cum Liberio stetit: Constantium damnat: ab hoc per capitis obtruncationem coronatur Martyrio. Liberius quoque suammet cum Arianis communionem, & S. Athanasij damnationem damnat & execratur; legatos Imperatoris reicit, donec professionem Fidei ederent iuxta Conc. Nicænum. In ea Constantiana persecutione has voces personabant vulgo: *Christianus sum, non Arianus: Catholicus, non hereticus*. In Gallicanos Episcopos nil audebat Imperator; quod rebellarent barbari; quibus refellendis assumpsit impius impium Iulianum.

Anno 359. Renuens subscribere Arianis, à Valente pellitur ex Vrbe.

Anno 362. Mittit legatos ad Conc. Alexandrinum; cuius & acta confirmat.

Anno 365. Semiariani ex Conc. Lampficeno Legatos ad Liberium misos iubent simulare sese catholicos ac etiam professionem facere fidei iuxta Nicænum, vt Papæ persuadeant *ὁμοιότητι* nil differre ab *ὁμοιότητι*; iamque Orientales plerosq; ad subscriptiones induxerant.

Quo viso Papa ratus Orientem cum Occidente fore reconciliandum; etsi

ægre, recipit tamen in Communionem Legatos.

Anno 267. obit: cum sedisset annis 15. Men. 4. Diem vnum.

A multis S. Patribus *Beatus: Sanctus* à multis dicitur, ac colitur. Adem Mariæ ad Niues posuit; quod Angeli in Augusto iacta niue locum designassent.

39. S. DAMASVS ex Vicario Papæ creatur Papa ex communionem Felicis, anno 267. & contra eum Vrsinus à Libertianis, fœdo cum schismate: quo intra templū electionis die cæsi sunt 137. viri. Schismatici infamant S. Damasum: quem S. Hieronymus vocat *Virginem Virginis Ecclesia. &c.*

Anno 369. in Conc. Romano damnat Auxentium Mediolanensem Arianum, S. Hilarij antagonistam.

Anno 373. Conc. Romano damnat Apollinarem hæc.

Anno 381. Curat conuocari Conc. Constantinopolitan. Oecumenicum, cuius & acta de fide confirmat.

Vtiturque S. Hieronymo in respondendo ad Synodicas consultationes.

Anno 384. moritur, clarus miraculis: cum sedisset annis 17. menses 3.

40. S. SIRICIVS anno 385. creatur tumultuantibus Vrsinianis: horum multos cum Vrsino proscriptos relaxat ab exilio.

Anno 386. Concilium Romanum celebrat contra Donatistas Africanos.

An. 389. laborat contra Manichæos.

An. 390. Damnât Iouinian. hæresiar. cham: arguitque S. Hier. quod minus caute refutasset eum.

An. 397. Dolose circumuentus ab Origenistis impertiit eis *Communicatorias*.

Anno 398. cum sedisset annis 13. Men. 1. obiit. Sancijt Manichæos pertinaces exilio multandos: conuersos vero monasterijs includendos, nec communicandos nisi sub mortem.

41. ANASTASIUS anno 398. creatur: protinus citat hæreticos ad reddendam doctrinæ rationem.

Sed conscij hoc se non posse maluerunt absentes damnari. S. Paulinum Nolanum ad *Limina Apostolorum* peregrinantem, honorificè excepit.

Tunc vero isthuc perfrequens erat peregrinatio.

An 399. fulminat cum S. Patrib. contra Origenistas: Eccl. Africanæ reconciliandæ, conuertendisque hæreticis studet, & disciplinæ Ecclesiasticæ reformandæ per Concilia complura.

Anno 402. moritur, cum sedisset annis 4. Men. 1. Dies 13. Constituit, vt ad recitationem Euangelij Sacerdotes incuruati starent; non sederent.

Sedere autem solebant inde, ex quo Romæ Diaconi esse Presbyteris voluere pares, interque eos, assidere.

Vtri-

Vtriusque Orbis

IMPERATORVM ACTA IN SÆCVLO IV. CHRISTIANO.

40. GALERIVS MAXIMIANVS à Diocletiano se abdicante Caesar dicitur cum Constantio.	Anno Christi nati 291	Ex diuina vindicta cessare iubet persecutionem, misereque perit.	314
Vincit Persas auxilio Andrea Tribuni Christiani, dirus Christianorum persecutor.	300	43. CONSTANTINVS MAGNVS hereditarium capeſſit Imperium Eboraci.	306
Cum Constantio Chlora Imp. partitur Imperium, cedens ei Occidentem.	304	Maximiani ducit filiam, à qua de insidiis monitus eum mori cogit;	307
Maximinum & Seuerum creat Caesares	306	Maxentium fugat in Tiberim in Labari Cruce victor: quam gloriose exaltat.	312
Et persequitur Constantinum Constantij filium.	307	Licinium adſciſcit collegam; ſcribunt pro Christianis: Vincunt Germanos:	313
Diuinitus punitus deſiſtit à persecutione: & perit.	309	A Donatistis ſapius interpellatus eos remittit ad Papam, ad Concilium, &c.	314
41. CONSTANTIVS CHLORVS cum Galerio Caesar dictus à Diocletiano imperat.	291	Permunificus in egenos, Decennalia Imperij celebrat ritu Christiano, & creat Caesares filios Crispum & Constantinum.	315
Sed in Occidente ſolò; partito imperio;	304	Liciniopro Christianis bellum indicit.	316
Fauit Christianis Christianus ab initio Imperij.	291	Virtute Crucis eum ſapius deuinit, & ubique cruces erigit.	317
Constantinum filium dicit Imperatorem & obit.	306	Licinium rebellem relegat in Gallias morique cogit.	318
42. MAXIMVS à Galerio creatur Imperator & Christianorum persecutor.	306	Deuictis Bizantinis orbis vtriusque	
Licinium adſciſcit collegam.	311		

que solus Monarcha: rescribitque pro libertate Christiana: & Clericorum Potestate, ac immunitate; contra Ausruspices, & Arium.	Anno Christi nati 319	Instructus per Visum sanatur à S. Spiridione.	338
Rescribit pro Cœlibatu, Virginitate, Egenis è fisco iuuandis: pro Domnica & feria sexta sanctius colendis; contra maleficos.	320	Gentilium monumenta tuetur.	340
Crispum filium, Licinium cum Fausta occidi iubet.	324	A Persis saepe vincitur.	345
Baptizatur à Siluestro PP. & c.	324	Episcopos Catholicos relegat, & restituit.	348
Ad baptismum hortatur alios, cogit neminem. Sacerdotium & Urbem soli cedit Papæ, & transfert Imperium Bizantium. Suadet Papæ indicat Synodum Nycae.	325	Fauet Athanasio; Gallum creat Caesarem.	350
Oblatos ab Arianis contra Orthodoxos libellos concremat, cum summa in Sacerdotes reuerentia: In Concilio post Episcopos locum sumit: Gladiatorium, & Crucis supplicia vetat.	326	Macedonium haesiarcham intrudit Constantinop.	351
Hereticos à Catholicorum priuilegijs excludit; oneribus obligat, conuentus habere vetat, Loca sacra basilicis ornat; proscribit Idololatriam & abolet; festa Christiana celebrari mandat; à cade Tribunalium infortium abstinet, per visum à S. Nicolao absterrius.	326	Victo Magnentio, fauens Arianis fit arrogantissimus, damnat Athanasium: immunitatem Clericorum confirmat.	353
Miraculose vincit Schytas, rescribitque gratus pro Clero.	330	Gallum Caesarem necat: furit in Catholicos pro Arianis; Liberium pellit in exilium: Iulianum creat Caesarem.	355
Constantinopolim dedicat Deiparæ Virgini.	330	Trucidat Catholicos Alexandrinos, victus precibus matronarum Rom. restituit Papam.	356
Veneno à fratrib. extinctus pie obit.	337	Osium & Liberium cogit subscribere Arianis.	357
44. CONSTANTINVS, CONSTANTIVS, & CONSTANS Imperant: Partiunturque Imperiū.	337	S. Andrea & Luca reliquias transfert Constantinopolim: Concilia agit.	358
CONSTANTIVS sauit in Consanguineos. Infectus Arianismo ab Acasio Catholicos persequi ceptat.	337	Aetium & Eudoxium haesiarchas relegat; à Persis vincitur:	359
		Abrogatur ei Imperium à Iuliano, dum Christo Deitatem abrogat.	360
		Post funestam visionem moritur, nominans Iulianum successorem.	361
		45. CONSTANS cum fratribus paritur Imperium.	337
		Studet Romano catholicis contra Africanos; Intentato bello catholicis cogit restitui Athanasium: eumque reuocat ipse.	348
		Legatos eius pro unione in Africam missos respuunt Donatista.	348
		In conspiratione Magnentij occiditur.	350

46. IVLIANVS Apostata puer sanctē à Constantino instruitur.	Anno Christi nati	in Occidente VALENTEM creat o- rientis Imperatorem.	364
Arianismo inficitur clam ab Euse- bio.	337	GRATIANVM filium creat im- peratorem.	367
Certans cum Gallo fratre instru- do templo reprobatur, structura noctu ruente.	345	Fauet Catholicis, sauius contra vi- tia. &c.	375
Simulans monasticen se dedit Ma- gia & Idolol.	349	Moritur.	375
Metus facta Cruce fugat demon- es.	351	47. VALENS ducturus in Go- thos suam uxoris baptizatur ab Aria- no, iuratque in Arianismum.	366
Fit Caesar à Constantio pietatem si- mulans.	355	Catholicos proscribit, seducere ten- tat. &c.	370
S. Martini meritis se dedunt ei bar- bati.	356	Impia edicta dat contra mona- chos.	375
Imperator mortuo Constantio so- lenniter eiurat Christum, & inaugu- ratur ethnicismo.	362	Ingenti clade à Gothis affectus re- uocat exules; rescribit pro Catholicis.	377
Libertatem religionis permittit; episcopos exules restituit munificus in populū. Immolans Dijs impeditur pro- digiis: persequitur Christianos, cauet- que martyres fieri; Suas imagines mi- sket sacris.	362	Reuersus in Gothos viuis exuri- tur.	378
Cibos Constantinopoli polluit idolo- thytiis; Reliquias S. Babylae reddentis mutum idolum, remouet, statuam e- ius Christi loco positam deiicit fulmē. Edicto iubet Christianos vocari Gali- leos: Ludimagistros Christianos pro- scribit: Ducens in Parthos omnia acci- pit tristitia: demonum exercitum fami- liarem ducit: Iudeos concitat in Chri- stianos reparato eorum templo fru- stra: Alexandri magni animam putat in se immigrasse: Hasta in praelio traie- ctus incerta blasphemans Christum obit.	363	2. GRATIANVS sublato Valen- te pacem reddit Ecclesiae in Oriente. Victis Alemannis Theodosium cre- at Imp.	378
I. VALENTINIANVS senior		Occiditur à Maximo Imperij inua- sore.	379
		3. VALENTINIANVS Iunior in occidente cum matre Ariana impe- rat.	383
		Quamlibet religionem admit- tit.	375
		S. Ambrosium ablegat ad Maxi- mum pro pace.	376
		Arianis fauet contra Catholicos	383
		Fugit ex Italia Maximum, ad Theodosium.	386
		Ab hoc restituitur in Occ. Imperi- um, fitque Catholicus.	387
		Gentilibus rogantibus sacra ne- gat.	388
		Suspendio necatur ab Arbogaste	392

iam petito baptismo à Sancto Ambrosio.

392

48. THEODOSIVS Magnus in Oriente barbaros debellat.

379

Aeger protinus se baptizari curat.

380

Edicit pro seruando ieiunio Quadrages: Catholicis restituit ecclesias pulsus hereticis: Iussu Damasi conuocat Conc. Generale.

381

Arcadium ortennem creat Augustum, traditque eum & Honorium Arsenio, cui sedenti vult adstare aperto capite: Approbat sententiam Conc. Constantinopolitani de Consubstantialitate.

383

Rescribit contra quoslibet Sectarios.

384

Rescribit pro Clericorum immunitate. &c.

385

Ductus in Maximum consulit Anachoretas; ab ijs accipit arma, vincit, Valentinum conuertit, restituit Imperio.

388

Roma triumphans abolet idololatriciam.

389

Ob eadem Thessalonica excommunicatus poenitet.

390

Rescribit contra Iovinianum, apostatas, her.

Caput Baptistæ transfert.

391

Pie se parat ad bellum contra Eugenium:

394

Vincit miraculose: moritur, lugetur.

395

Concilia Generalia Sæculi IV. consona Papis.

Duo fuerunt. NICÆNUM contra Arianos, *an.* 325.

Et CONSTANTINOPOLITANUM contra Macedonium, *an.* 381.

PROVINCIALIA complura fuerunt. Vide in *Karijs*.

SS. Patrum, & Doctorum Concordia sub Papis in Sæculo IV.

I. LACTANTIUS Firmianus Rhetor, Crispi Cæs. præceptor, *anno* 300. Christianus factus contra Gentiles defendit Christianos; ex pauperrimo euectus per Tullianam eloquentiam.

Quia scripta eius erroribus passim scatent, S. Gelasius Papa merito voluit ea inter apocrypha censer.

EUSEBIUS Pamphili Cæsariensis Episcopus Arianorum signiter & Princeps, ait S. Hier. in Palæstina Baptismum Constantini falso describit, *an.* 324. quod eum Eusebius Nocomedensis Arianus senem baptizasset. Eius scripta plane sunt malæ fidei, ut hypocritæ hæretici, ambientis Sedem Antiochenam.

An. 325. ad Conc. Nicænum venit pro parte Arianorum.

An. 340. præsedet conciliabulo Tyrio pro parte Meletianorum, contra S. Athanasium. Moriturque in hæresi *an.* 340. IUVENCVS Presbyter & Poeta Christianus Evangelia quatuor carmine complexus est sub *an.* 330.

S. ATHAN. duodennis æquales per lulum baptizat *an.* 311.

Vidit id Alexander Episc. Alexan. noluit iterari baptismum, sed solas ceremonias suppleri. Ipsum cum baptizatis, cum parentum consensu, tradidit ecclesiae suae nutriendos. Arianorum aculeus fuit & malleus: dira perpeffus mira- que patrans clarus miraculis obdormit *an.* 372. cum gessisset Episcopatum *an.* 46. Eius scripta non extant omnia.

SERAPION Episcopus, à S. Athanasio ordinatus scripsit contra Manichaeos, In psalmos.

S. HILARIUS Episc. Pictavorum creatur ex vxorato, *an.* 315. *An.* 316. ob defensionem S. Athanasii mulctatur exilio ab Constantio. *An.* 357. tamen de lapsu Liberij iniquè censet, ut qui *ὁμολογῆς* Arianorum subscripsisset: cum Zozomenus, Augustinus. &c. contrarium affirmant. Fuit Idem in Nicæno, totaque Gallia malleus Arianis confutandis; cui Centuriatores falso tribuunt hæresin Hilarij Diaconi Romani de Anabaptismo hæreticorū. Moritur *an.* 369. 13. Ianu. Scriptis, rebusque gestis in vita, post vitam miraculis clarus.

DIDIMVS Alexandrinus à puero cæcus plurima dictavit Origenismo infectus, *an.* 372.

S. OPTATVS Mileuitanus Episc. scriptis refutavit Donatistas, nomen Catholicis sibi arrogantes, *an.* 321. meruitque inseri tabulis ecclesiasticis *an.* 368. sanctæ vitæ perfunctus.

TYTVS Postremus Episc. Manichaeos oppugnauit, in Matthæum & Lucam Commentatus vixit sub *an.* 365.

S. CYRILLVS Ierosolymitanus Episc. creatus *an.* 351. exagitur ab Aca-

cio Ariano: *an.* 359. à Constantio Imp. Ariano abdicatur: *an.* 381. interest Conc. Constantinop. diemque obit *an.* 387. Scripsit Catecheses, & de apparitione S. Crucis ad Imp.

S. EPHRAEM Diaconus Edeffenus *an.* 365. prius Eremiticen diu coluit: Scorto eum depereunti, seque offerenti offert concubitum in foro publicum; confusamque cōuertit in monacham. Eius miranda visio ad commendationem S. Basilij: Osor magnus librorum hæreticorum; quod in Apollinaris libro conglutinato ostendit: ex quo Apollinaris inuidia concepta extabuit. Ne fieret Episcopus, simulabat dementiam, ut raptores eius ad Episcopatum cōrelicto fugerent. Moriturus iubet pro sese preces offerri. Scripsit pia magis, quam Docta.

S. BASILIUS Cappadox, *an.* 354. S. Greg. Nazianzeno familiaris, *an.* 362. cum hoc ad aulam Iuliani vocatus venire respuit; Monasticenque profitetur. *An.* 365. Semiarianos Lampfaci in Concilio prodit; Arianorum terror. &c. Diuinitus testata fit eius Sanctitas S. Ephraem *an.* 370.

An. 375. Monachos à Valente Imp. ad militiam coactos consolatur. Obdormit *An.* 397. Concionanti visus S. Spiritus specie columbæ assistere.

S. GREGORIUS Nazian. Theologus, S. Basilio familiaris, *an.* 354. quo auctore Monasticen inijt *an.* 362. Euocantur ex etemo Pontica ad Ecclesiae contra Arianos defensionē *an.* 366. Oratq; pro anima fratris Cæsarij defuncti *anno* 368.

Constantinopolim vocatus calūnijs Ariano-

rianorum insuspicionem hæresios adducitur, *an.* 378. Obornatus ab Arianis in eum sicarius, *an.* 382. pœnitens veniam petit.

An. 381. interest Conc. Constantino-politano, post quod se abdicat Episcopatu.

An. 384. Eleusium Præfectum corripuit ob Ecclesiæ neglecta ieiunia. Obiit sancte *an.* 389.

S. EPIPHANIVS Cypriorum Episcopus cæteris plerisque Episcopis exilio pulsus per Arianum Constantium, solus remansit, *an.* 370. In dissidio cum S. Ioa. Chrysostomo. alter alteri mortem prædicit, *an.* 402. & euenit.

S. AMBROSIVS Mediolani Episcopus inuitus *an.* 374. Clerum & Sacra reformat *an.* 377. Resistit Iustinæ Imp. templum Arianis poscenci, *an.* 380. & 386. & in Consistorio Imperatoris de rebus fidei disputare renuit.

Et contra Auxentium disputantiloquitur ad aurem Angelus.

An. 387. Reliquias S. Gervasii & Protasii inuenit.

An. 388. Theodosium Imp. pœnitentem ab excommunicatione absoluit, inflictam ob eladem Thessalonicensem. Moritur *an.* 397. miraculis, & scriptis, rebusque gestis iuxta inclutus.

S. PHILASTRIUS peracris Arianorum impugnator, hæresium catalogum pertexuit ad vsque sua tempora, claruit *an.* 330. S. Philastrius autem Episc. Brixiae item Arianorum insectator claruit sub *an.* 569.

S. GREGORIUS NYSSÆNVS S. Basilij frater ex coniugato creatur Episcopus *an.* 369.

A Valente Imp. in exilium pulsus diu, *an.* 381. interest Conc. Constantino-politano Generali. Scribit librum de peregrinatione, *an.* 386.

S. HIERONYMVS *an.* 377. eremi expertus delitias dilaudat: Romam euocatus *an.* 382.

S. Damasus PP. iuuat in Decretalibus epistolis: Iouinianumq; confutat, Heluidium ac Luciferianos. Sub Siricio PP. *an.* 385. Clero perosus Romano dissolutiori, & exagitatus Ierosolymam confugit.

An. 390. Scribens pro Virginitate contra Iouinianum, calumniam incurrit de nuptiarum despectu.

An. 399. conclamat aduersus Originistas.

An. 401. Vigilantium confutat; & *an.* 410, Pelagium. Moritur octuagenarius *an.* 420. Leo appictus est hieroglyphicum ipseus.

THEOPHILVS Alexandrinus Episc. familiaris S. Hieronymo per literas, *an.* 393. strenuus contra Originistas: *an.* 403. S. Chrysostomum iuuat deponi episcopatu iniuste: idque iterato, impulsus ab Eudoxia Augusta, *anno* 404. Qua causa vel post obitum S. Chrysostomi excommunicatur à Papa *an.* 407. Demum tamen pœnitens, & imaginem S. Chrysostomi rite veneratus obiit *anno* 412.

S. SEVERVS SVLPITIVS ciuis Romanus, *an.* 394. renunciens sæculo Monasticen proficitur.

Honoratus à S. Paulino, scribit vitam S. Martini, mittitque S. Paulinus *an.* 397.

Infectus Pelagianismo S. Augustinum.

nam defunctum sugillat: sed agnoscens suum delictum, id indicto sibi perpetuum expiat silentio. Diem obit *an.* 431.

S. PAVLINVS NOLANVS Romæ Consularis omnibus abdicatis, cum vxore cœnobium ingressa, ipse Monasticen Nolæ professus, *an.* 394. ab Episcopis Africanis honoratur.

An. 398. Romam ad Limina Apostolorum peregrinans à PP. Anastasio honorifice excipitur.

An. 431. Sancte obit ab Sanctis ante vita perfunctis prius visitatus in morbo.

Paladius Galata Origenista, exagitat S. Hieronymum *an.* 388.

Ruffinus Aquileiensis à Dydimio Cæco erroribus infectus Origenis, fit dux eorundem, & S. Hieronymi sæuus calumniator. Alijque tales.

S. IOANNES CHRYSOSTOMVS *an.* 370. inuento libro Magico adolescens capitis incurrit periculum.

Init eremum, *an.* 382. tentatus graui-ter eximia scribit.

An. 386. auguratur Sacerdos ex reuelatione; *an.* 397. creatur Episcopus Constan. *an.* 398. reformat Clerum. *an.* 400. Pulos Ægypto Origenistas spe concordia fouit; dein expellit eosdem. Componit hymnos ecclesiasticos contra Arianos.

Vnde *an.* 401. At de Origenismo suspectus: *an.* 403. deponitur Episcopatu in Synodo, iniuste; idque iterato *anno* 404. ideoque prouocat ad Papam: Exul decedit *an.* 407. clarus miraculis, rebus gestis ac scriptis.

Dogmata Ecclesiæ Romano-Catholicæ Sæculi IV. Nouatoribus contraria, Exempli gratia.

I. *Veritatis Corporis Christi in Eucharistia* asserit S. *Athanasius* l. de Christi imag. *Nyss.* orat. catech. *Cyrillus* in *Mystagog.* Plures collegit *Garetius*.

II. *Missam esse Sacrificium* docet *Nazian.* orat. 1. in *Julianum.* *Ambr.* ep. 33. & lib. 4. de *Sacram.* *Athanas.* q. 34. ad *Antioch.* *Hier.* ad *Helbidiam.* *Basilius Amphilo- chius,* *Cyrillus,* *Chrysostomus* *Missas* scripserunt, ritusque *Officii* apostolicos. *Basil.* c. 17. de *Sp. Sancto.*

III. *Sacramentum Confirmationis* docet S. *Ambr.* l. 3. de *Sacramentis.*

IV. *Confessionem auricularem & satisfactionem* asserit S. *Ephram* de compunct. cordis c. 3. *Hilar.* in *Psal.* 118. *Pacianus* ad *Simpronianum.* *Epiphan.* in *Panario:* & quotquot scripserunt contra *Nouatianos.*

V. *Liberum arbitrium* asserit *Athanas.* contra *Gentes.* *Basil.* l. 3. contra *Eunom.* *Epiphanius* in *Panario* l. 1. *Hier.* in ep. ad *Ctesiphontem.* *Nyss.* l. de lib. arb.

VI. *Opera bona ad iustificationem & salutem necessaria* asserit *Ephram* l. de beatit. animæ. *Hier.* in *Isa.* lib. 8. & in *Daniel.* 4. *Nyss.* orat. 2. de amandis pauper. *Hilar.* can. 7. in *Mat.* *Ambr.* ep. 82.

VII. *Primatum Romani Pontificis* asserit *Ambr.* in 1. *Tim.* 3. *Hier.* ep. ad *Damasum.* *Concilium Nicanum.*

VIII. S. *Imaginum cultum & usum* asse-

asserit *Prudentius* de imag. *Cassiani*. *Nazian.* ep. 40. *Sozom.* l. 5. c. 21. *Nyssenius* Ora. in S. Theodor. *Eusebius* in vita *Constantini*. *Athanasius* de imagine Crucifixi.

IX. S. Crucem asserit visio crucis facta Constantino. *Euseb.* l. 1. vitæ Constantini. *Ruffinus* l. 1. c. 7. & 8. *Ambr.* de obitu Theodosii. *Euseb.* in Chron. *Cyrl.* Catechesi 4. *Paulinus* ep. 11.

X. Inuocationem Sanctorum testatur *Athan.* de Incarn. Et in Euang. de Deipara. *Basilus* orat. in 40. Mat. *Nazian.* in laudem Basil. & Cypriani. *Ambrosius* lib. de Viduis. *Prudentius* in hymno S. Laur. *Ephrem* lib. de compunct. *Hier.* contra Vigilantium.

XI. Suffragia pro defunctis asserit *Epiphanius* hæresi 75. *Lactantius* lib. 7. *Hieron.* lib. 18. in Isa. *Nyss.* l. de anima. *Chrys.* & *Basil.* in Liturgijs. *Basil.* in cap. 9. Ila.

XII. Cælibatum præsertim Clericorum asserit *Ambr.* ad Virginem lapsam, & fere plerique æui huius.

Pauca hæc in exemplum suffecerint: sic enim ire per singula licet.

Hæresiarchæ in Sæculo IV. dissoni Papis.

33. *ARIUS* an. 306. adhæsit Meletio, Ægypti Episcopo nominato; sed ut Petrus Alexandrinus eum in Synodo deposuit, ob sacificationem idolis factam, aliaque flagitia: ideo Meletius conuitia in Petrum confinxit, & Schisma inuexit. Tunc Arius deserens schisma creatur à Petro Diaconus Alex. at mox reuertitur ad Meletium; qua causa Petrus eum excommunicabat. Meletius vero Maximin. Imp. in Petrum exacerbare sic, ut an. 310. cum alijs Episcopis Ægypti à

tyranno pro fide capite plecteretur. Prius tamē S. Petro visiones sunt factæ, quas ipse describit. Oranti visus duodennis, scisso collobio nuditatē suā tegere: sciſcitantī quis vestē scidisset; coruscus puer ait; Arius. Caue, eū receperis, idemq; posteris manda: Et vero tu Martyrio finies. Nunquam in Sede S. Marci sedere voluit; quod, quoties ad eā accessisset, diuinā in ea sedere virtutē radiantem videret. An. 315. Meletius Arium S. Scripturæ interpretē defert ad Alex. Alexandriæ episcopum, quod aliena doceret. Cōuictus Sacerdotio exuitur, eiicitur. Fugiens infamiam Eusebiū Nicomedēsem Episc. aliosq; seducit, & an. 318. rursus in Conc. Alex. dānatur. Cōstantin. quoque encyclicis eum perstringit an. 319. An. 325. Nicæni Patres adeius scripta cohorrescunt; exuriq; sub pœna capitis iubentur. Canēs vero palinodiam mittitur in exilium. An. 327. Eusebius persuadet Constantino, ut ab exilio reuocaretur: & ab Eusebianis in Communionem receptus, seditionum Alexandriæ autor citatur ad Imp. causæ dicendæ an. 330. vbi Nicænæ fidei dolose subscribit. Protinus ab Eusebianis in ecclesiam introducendus, in secessu medius crepans viscera effudit cum anima; precibus S. Alexandri Episc.

ARIANI an. 343. confutantur à S. Antonio voce & miraculis, quorum sacrilegia ei per visum ostenduntur an. 339. Post diram rabiem, an. 352. ambiunt cōmunionem apud Liberium; sed repulsi. An. 353. arte sibi deuinciunt Constantium, qui plurimos exulare iubet Episcopos, an. 356. immani cum persecutione: Athanasium exagitant, an. 357. Osium sibi

sibi subscribere cogunt per Imp. itemq; Nicææ in Thracia Patres *an.* 359. ACACIANI quoq; sunt dicti ab Acacio Cōstantinop. Episc. eorum signifero. *Anno* 370. Miraculis eorū hæresis confunditur. Arianus baptismo extinguit filium Valentis Imp. *An.* 400. Orthodoxos imitati hymnos concinunt; sed edictis Arcadij coercentur.

34. DONATVS *an.* 306. successor in pseudoepiscopatu Carthag. ab intruso, & mox demortuo Maioriano contra S. Cæcilianum, TRADITORVM hæresin ita confirmavit, vt ab eo *Donatista* vocarentur. *An.* 313. prodente S. Cæciliano Romæ in Conc. ab S. Melchiade dānatur cū sectarijs; qui ad Imp. Constantin. appellāt accusantes Cæcilianū quib. hic ait. *Petitis à me in seculo iudicium; cum ego Christi iudicium expectem.* Simul eos ad Papā reijcit. Hinc iterum damnatis ad Imp. appellantibus, is ait: *O rabida furoris audacia! Vt in causis Gentilium solet appellatio nem interponunt* Posteritamen Donatistæ iactabant, Imperat. ipsis causam adiudicasse: infamantque Papam ab Traditionis nota post annos modò 100. Ergo *an.* 314. ad Conc. Arelatense demissi damnantur ibidem. Inde rursus ijs ad Imperat. appellantibus, statuit Constantinus: *Quicquid in quacunque causa iudicatum ab Episcopis; id seculari Iudici indicatum esto.* Item, *Fasces ac Præsides Episcopis subesse debere decreuit.* *An.* 321. arrogantes sibi nomen *Catholicorum* ab Optato ridentur. *An.* 360. iungunt sese Macedonianis. *An.* 362. Ab Iuliano relaxantur ab exilio ad turbandam Ecclesiam: & immania designant.

An. 368. penes eos remansisse Eccle-

siam iactant. *An.* 394. In sectas scissi se inuicem damnant.

35. AVDÆVS Mesopotamius vitæ probatissimæ, acer improbe viuentium obiurgator; demum vna cum seueris suis ab Ecclesia secessionem facit schismaticus. Relegatus à Constantino in Scythiam exul barbaris Christum prædicat cum gentis multa conuersione, & plurium constructione monasteriorum. Dogmatizauit: *Deum habere formam humanam. Pascha luna XIV. celebrandum: Peccata parua tantum confitenda, maiora silenda, &c.* Atque ista fere *an.* 341.

Perijt bis exul & abstentus.

36. MESSALIANI *an.* 361. Siue EVCHITÆ, id est, Precarij ex anachoretis orti fingeant, *Sacramenta nec prodesse, nec obesse; sed Orationem solam: Baptismum radere peccata, sicut nouacula pilos, vt recrescant; præsertim pec. originale: Cuique inhabitare diabolum; etiam Apostolis; Se SS. Trinitatem oculis corporeis cernere: Non laborandum esse, sed precandum: Eleemosynas sibi solis deberi. &c.*

37. DONATVS alius ab illo, *an.* 331. pseudoepiscopus item Carthaginensis magni habitus, eo se extulit, vt se quasi pro Deo gereret; ac nonnullis etiam Episcopis videretur: Vt pereum, ceu Deum, iurarent: Magistratus & Imperatorem quoque conuitijs lacestebat.

Patiebatur à suis iactari: *Donatus orauit; & respondit ei Deus de cælo.*

Ab hoc propudio coorti CIRCUMCELLIONES vbique Magistratum calumniabantur minaciter eis scribentes.

Sciplos occidebant, aut occidi curabant;

bant, ut Martyrum nomen sortirentur.

An. 348. prohibuit Imperator eis dari elemosynam. Exhalat Donatus animam an. 368.

38. MACEDONIUS an. 342. ab Arianis per tumultum creatur Episcopus Constantinopolitanus; at an. 351. vi armata introducitur à Constantio.

At an. 359. irato Constantio abdicatur.

Fingeat Sp. Sanctum non esse eiusdem substantiae cum Patre & Filio; sed horum famulum.

Vitam cum suis ducebat Monachorum similem.

Quidam, ut Cyziceni praestigijs operam dabant; ut oleam specie precationis transtulit quidam, ut auditorij sui fenestram adumbraret. Alius mortuū eloqui iussit, quātum ei deberet vidua, à qua foenerator plus exigebat: & edixit.

S. Athanasius in deserto delitescens primus fulminavit damnationem in Pneumatomachos istos, an. 360. Iungebantur autem eis Semiariani & Ariani.

An. 381. à Theodosio vocati ad Conc. Constantinop. Generale damnantur: Et ab Imp. proscribuntur.

39. PHOTINVS Sirmij in Illyrico Episcopus fingit, an. 342. *ilium Dei merum esse hominem.*

Nec ante B.V. Mariam fuisse: Tunc coepisse esse Christum, cum Sp. Sanctus in baptismo super eum descendere visus est.

Arianicum in Conc. Sirmienfi condemnant. Eius sequaces dicti sunt HOMUNCISTAE.

40. APOLLINARIS an. 349. Laodiceæ Lector, fugienti S. Athanasio ad-

hæsit; quod cum Arianus Episcopus ei daret crimini, ut ecclesiā excluderetur; impatiens descivit à fide; Finxitque, *Christum nullam Animam habuisse, sed sola Diuinitate animatum fuisse.*

Negabat Mariam esse Deiparam. Natum ex ea Christum ut ceteri hominum: Creatum hominem prius, dein subyisse Deum in eum: Esseque duos filios, Dei Patris, unum, alterum Matris: Deitatem in eo per gratiam esse operatam, non essentialiter unitam.

Crucifixum non adorandum esse. &c. Maximum Patrem, Maiorem Filium, Magnum Sp. Sanctum.

Christum in Diuinitate passum: Animas ex traduce generari, id est, animas ex animabus: Hypostases in Diuinis non reperiri; Beatitudinem constare spatio mille annorum.

S. Damasus in Concilio Romano ipsum cum sectarijs damnauit an. 373.

Quod S. Ephræm libri eius folia conglutinasset, ex contemptu hoc indoluit sic, ut extabelceret.

41. AETIVS, an. 356. à Constantio in Episcopatum Antiochænum intruditur Arianus: natus ex plebeis, aurifaber primum, dein S. Paulini discipulus, ab ipsis demum Arianis damnatur Sirmij, quod fingeret, *Filium Patri omnino dissimilem esse: Scio Deum, aiebat, ipsumque noui ut nequidem me norim magis.*

An. 359. damnatus à Conc. Constantinop. proscribitur in exilium à Constantio:

An. 362. à Iuliano relaxatur, ut turbet Ecclesiam.

Finxit etiam cum Eunomio, *Sp. Sanctum esse creaturam filij: Opera non esse necessaria ad salutem; fidem sufficere solam.*

Et qui Episcopatum retinere nequebat.

bat, finxit; *Episcopos & Presbyteros esse a-
quales: Pro defunctis non precandum, non sa-
crificandum: non ieiunandum; non Festa cele-
branda.*

42. ANTIDICOMARANITÆ, anno
373. ex Apollinari progressi in Arabiã,
B. Mariam, nato Christo, consueuisse
Iosepho.

43. COLLYRIDIANI, eiusdem ge-
nimina, die certo in sella curuli expo-
nebant statuam Deiparæ, eique colly-
ridem offerebant in sacrificium per fœ-
mellas.

44. VIGILANTIVS an. 395. terræmo-
tu delatus Ierosolymam, ait Hier. *nudus
orare solebat. Rodebat in ecclesia usum
luminum: Vigiliis; Collectas eleemosynarum;
Reliquiarum miracula: Cælibatum clerico-
rum.*

Inualuit in Gallia. Finxit *Inanem esse
inuocationem Sanctorum, cultumque reli-
quiarum.* Refutatur à S. Hier.

45. HELVIDIVS an. 382. finxit, Dei-
param, nato Christo filios ex Ioseph sul-
cepisse plures. Confutatur Romæ ab S.
Hieronymo.

46. IOVINIANVS pseudomonachus
Mediolanensis an. 382. finxit, *paria esse &
peccata; & premia Sanctorum: Virginitatem
non prestare ieiunio.*

Vixit splendide. Cōfutatus à S. Hie-
ronymo, damnatur à S. Siricio Papa in
Conc. Mediolanensi an. 390. Et relega-
tur in exilium à Theodosio.

47. PRISCILLIANVS Hispanus nobi-
lis, prædiues, acerque ingenio, in pulcos
Ægypto Gnosticos lapsus, ac Mani-
chæos, vnam ex ijs alijsque conflauit
hæresin, auxiliante magia: anno 381. Cæ-
saraugustæ per mulierculas cœpit, ac

profecit. Finxit, *Animas eiusdem cum Deo
esse substantia: Mundum creatum à principe
maligno: Dominicis ieiunandum, vacandum
Veneri: Christum non veram assumpsisse car-
nem: Hominem ex XII. signis Zodiacis com-
positum, alligatumque fatalibus stellis: unde
signa singula singulis membris tribuebant,
Masculus ephemerialis inde originem tra-
xit. Carnes, ut immundas, non edebant, di-
uortii: ad libitum frequentabant: Sabellium
de Christo docuisse recte: mendacium non esse
peccatum. &c.*

Damnatus an. 381. in Conc. Cæsar-
augustano cum sectarijs, eijcitur ex Hi-
spania. Delati in Italiam se Catholicos di-
ctitant, Communionem ambiunt; nec
tamen acceptas species sacras deglutie-
bant.

S. Damasus Papa & S. Ambr. eos re-
ijciunt ac damnant: mox dolose in Hi-
spaniam irreptant.

An. 385. rursus in Conc. Burdegale-
si damnantur: Autorem sectæ Maxi-
mus Imp. capite plectit; quem sectarij
pro martyre colunt pluribus exagitati
Concilijs.

V A R I A

Fidei Testimonia historica in Sæculo IV.

ANNO CCCI. Maximiano, trium-
phatis Persis, festum ludosque dijs ce-
lebrante, & spectatores sanguine victi-
marum aspersuro, abscedunt Christia-
ni, quorum ope vicerat.

Perorat pro Diis, diris fulminibus
multi cadunt.

Thophida virgo in prostibulum pertracta; legit Euangelium; eam violaturi corrunt mortui; abit ea libera. Christiani in Natali Christi cum ipsa ecclesia collecti comburuntur.

ANNO CCCII. Diocletianus edicto curat ubique S. Biblia exuri; itemque libros ethnicorum, e quibus gentilismus conuincebatur.

Vt Martyriorum, sic miraculorum plena omnia in hac persecutione. Tunc ARNOBIUS se Christianum profiteri cepit, ac scribere contra Gentes.

ANNO CCCIII. Traditores facti pluri mi Episcopi: Carthaginensis Euangelia tradidit, quibus in rogi iniectionis imber & grando ruens flammam extinxit.

Qui ultro S. Codices habere se prodissent Iudici, ut martyrio afficerentur; ij inter Martyres haberi vetantur; quo insolentius sese Confessores iactabant; idque in Asia. *Dominici celebrandi lex* & necessitas ea esse ducitur, ut reciproce diceretur: Qui agit, Christianus est; & contra.

Genesius mihi dans in scena ritus Christianos conuertitur, & martyrio coronatur.

ANNO CCCIV. Diocletianus & Maxim. se abdicarunt imperio, quod nequissent extinguere Christianos. Quorum & acta perierunt, in poenam Euangelii persecuti.

Et tamen ijs ethnici in erectos incidunt colossos tropaea deleti nominis Christiani.

At Maximianus resumit eodem anno sceptrum: victus a Constantino, an. 307.

Seipsum laqueo strangulat. *Constantinus*

vero Imp. obit in Britannia Christianus, ad quem Romam confugerat Constantinus. Diocletianus moritur an. 316. Vide infra.

ANNO CCCV. S. Reliquiarum honorate celebris habebatur, adeo ut Proconsul Tharsi Simplicius auri cupidus quasi forum reliquiarum aperuerit. Quo & Agrippæ amasius *Bonifacius*, ut emeret, missus, visis martyribus, & ipse Christianum se profitetur; & plectitur.

Pro Lapsis reconciliari poscentibus S. Petrus Alexandrinus Episc. *Regulas poenitentiae* praescripsit; Vt, captis, tortis & lapsis 40. dierum Captis & lapsis, vnius anni poenitentiam: Non captis, & lapsis, duorum annorum: Simulatoribus sex mensium Mittentibus pro se seruum qui sacrificaret, anni: Sponte se offerentibus, & lapsis, solatium dandum, & Eucharistia: Clericis lapsis priuatio officiorum: pecuniam redimentes sacificationem non puniendos, quod animam seruauerint ære; similiter fugam lapsi.

Concilium Elibertinum statuens, lapsos nec in agone communicandos, id ut affine Nouatianismo, est improbatum in hoc; in alijs adprobatum à Papa.

ANNO CCCVIII. S. Procopius, Dux Aegypti, in Scytopoli crucem auream collo gestandam fabre fieri curabat: aurifaber in paratam postridie mane cernit incisum ei superne *Emanuel*, hinc *Michael*, inde *Gabriel*, hebraicis literis.

Marcus aurifaber erasurus, nequit. Eius praesidio Procopius plures abstulit ab hoste victorias.

ANNO CCCIX. *Virginum Martyrum de-nota Christo* castitas emicuit.

S. Pe-

S. Pelagia rapienda, se comit velut ad nuptias itura cum sorore & matre sese in præterfluentem deijciunt Antiochiæ.

Alia ibidem ob procorum importunitatem professa est Virginitatem, ut spem nuptiarum incideret pro eis: qui sacrificare nolentem in lupanar abdiderunt: ubi precantem miles, specie libidinis ingressus, mutatis vestibus liberans martyrio sese offert pro ea.

Cum vero ducendus esset, ecce Virgo profiliens, me, me; adsum: itaque cum ipso necatur.

Idem Didymus Alexandriæ præstitit Theodoræ: Alexander Antoninæ: Palladius Agnetæ.

S. Euphrasia Nicomediæ vim militis effugere nequijt, ergo eludit: Fingit se magicam percallere, Inprimis quæ invulnerabilem redderet; prius eam ab se disceret artem miles, quam ipsa potiretur.

Collum cera obligat, ferire iubet; capite deiecto remanet virgo.

ANNO CCCX. Meletius Lycopolitanus Episcopus anno 306. captus negans Christum, & sacrificans; à Sancto Petro Episc. Alexandrino deponitur Episcopatu; factus dein Episcoporum persecutor cum Diocletiano.

Cui colludentem Arium item excommunicat Petrus. Verum hoc anno 310. recepit eundem, creatque Diaconum.

Et continuo in visione cernit Duodennem cum scisso colobio dicentem, *Arius scidit.*

Ergo monet, ne vnquam recipere-tur Arius, si relabi eum contigisset.

S. Petro dein ob Christi fidem capto, ciues excubant ad carcerem ex amore eiusdem: Monialis, ignara illius capti, vocem audit; *Petrus initium Apostolorum; Petrus Alexandria finis Martyrum Episcoporum.* Consummat martyrio.

ANNO CCCXI. *S. Lucianus* presbyter Nicomediæ dum rapitur ad carcerem pro fide, viros milites lapsos circiter 40. reducit ad fidem, cumque ipso cippis includuntur.

Quos in festo Theophaniæ sollicitos de cultu festiuo solatus Lucianus ait, ego sim ara, vos circumstantes templum; tantum pectori meo consecrandam hostiam & calicem imponite.

Fit: Missam patrat; ipse sumit, datque cæteris. Postridie affectis martyrio.

ANNO CCCXII. Mexentio tyranno in Constantinum ducente, visi in Italiadiuini exercitus, qui ad Constantinum se tendere dicebant.

Vidit ipse post meridiem in cælo coruscantem Crucem inscriptam hisce: *In hoc vince.*

Ergo Labarum suum eadem, vexillaque cætera, & scuta & galeas insignit cruce.

Contra 100000. educit vixdum 20000.

Apud Taurinos hostem delet horror nemine exercitus Cæsariani læso; Tyrannus in Tiberim seipsum deijcit; perit.

Constantinus Deum vicisse fatetur; triumphator Vaticanum ascendit Apostolos rite veneratus: cruces vrbe tota statuit: Senatus, ei gratificaturus, Christi statuam ponit.

Factus igitur Christianus Cōstātinus Martyres tumultuariè in persecutione tumultatos, honorifice recōdi mandat.

Papæ Melchiadi donat palatium Plautij Laterani, ab Nerone cæsi, bonis confiscatis.

Datis rescriptis edicit imperio toto bona ecclesiastica restitui: Clericos ab omni munere ciuili reddidit immunes.

Titulum tamen Pontificis Maximi seruat, ab antiquo coniunctum Imperatorio; ne subita mutatio populi Rōcieret offensam, ac motum. Eum tam Gratianus post quartum imperij sui annum deposuit, folique Papæ Romano remisit.

ANNO CCCXIII. Constantinus Donatistis S. Cæcilianum Epis. per litteras accusantibus, ait: *Petit is à me in seculo iudicium; cum ego Christi iudicium expectem*: simul eos ad Papam remittit.

Papa vero per Concilium damnante Donatistas, hisque ad Constantinum appellatibus, ait: *O rabidi furoris audaciam; ut in causis gentilium solet, appellationem interponunt*. Posteriores tamen Donatistæ iactarunt, sibi causam adiudicatam fuisse. Mos viget per uetus, sub Missa benedicendi eulogias, i. panes fermentatos: quos dari cuique signum erat Romano-Catholice Cōmunionis publicum, & priuatū.

ANNO CCCXIV. Maximinus à Licinio victus a stuolo morbo torretur ut exaresceret; passus iustam poenam ob Christum persecutum.

Mortui nomen è tabulis eraditur. statuae ubique trahuntur, plectuntur amici.

Constantinus edicit; *Quod de quacunque causa fuerit ab Episcopis indicatum; id ratum sanctumque sit Iudicibus secularibus*. Quin voluit sanciri in Conc. Arelaten si, *Ut Fasces ac Præsides Episcopis subessent*.

ANNO CCCXV. Constantinus præcidit aures Iudæis, quod Romæ disputatione conuicti persequerentur cōuersos Iudæos; nolentque Principi parere Christiano.

ANNO CCCXVI. Diocletianus viâ Christi exaltatione, & ruina ethnica extabuit lente, accessit cœcitas, putredo viscerum, vermicosa lingua quam commansam eiecit dicens: *Va! Iustas pendopœnas impiorum conatum in Christianos*.

Constantinus turbatores Donatistas solum exilijs mulctat, tam quod vani sese de martyrio iactarent, idque affectarent: tum quod nomen Christiani in eis reuereretur.

ANNO CCCXVII. Licinio tyranno bellum in Constantinum moliente, passim visuntur milites Casariani; mementoque triumphantes disparent. Inclinatam forte aciem in Conflictu illata cruce erigit Constantinus, hostemque fugat: Signifer sibi fugam consulturus alteri tradit vexillum, simul oppetit, saluo vicario, cuius pertica Crucis tela vndique excepit.

Constantinus anno insecuto dimicaturus cum Licinio conspicatur equitem ignotum sibi crucem præferre: alias idem iuuenes duos; alias vidit castra sua diuiniore igne collustrari.

ANNO CCCXXI. Constantinus edicit *Dominicam* ubique feriandam; ea comprecandum; suis ipse aulicis & ex-
citui statas preces praescribit.

Iubet & *feriam sextam* praeceteris honorandam.

Sancit, ut Ecclesiis testamento legata bona minime negentur: quo ea pro-
tinus mirifice ditescunt.

Donatistas, nihilo meliores in exilio, relaxat. Silentio serpunt: Dicit *Catholici* affectant, & videri se *communicare cum Romano Episcopo*: Idcirco creant Episcopum, Romam mittunt tanquam in Communionem Papae degentem. Sed fraus proditur.

ANNO CCCXXIV. Constantino diris conscientiae agitato, ob illatas pluribus neces, suadet Osius Cordub. Episc. baptismum: at Flamines expiari posse negabant.

Correpto lepra illi suadent balneum ex infantili cruore: at miseranti matres apparentes, Apostoli iubent baptizetur a Sylvestro, & orbe toto restauret ecclesias.

In speratam igitur ab eo poenitentiam priuatus agit, posita coronam.

Baptizatur, & ecce lux caelo accidit, & in ea Christus ei persanato dare dexteram visus est. Miram vim auri in fontem dat baptismi.

Die prima in albis edicit, orbe toto Deum unum verum esse colendum: *altera* poenas dicit in blasphemantes Christum, aut Christiana Sacra irridentes: *tertia* in Conuultantes Christianis: *quarta* Romanae Ecclesiae priuilegia impendit: *quinta* cunctas ecclesias esse azyla iubet isthuc confugituris: *sexta* &

septima edicit, neu vsquam templa ponantur citra Papae permissum: *octaua*, bidente primus aperit terram pro ecclesia in habitu priuato, sportasque XII. terra plenas secum asportat. Dein duabus horis ad Senatum Populumque Rom. perorat pro fide Christiana, tricies acclamato isto; *Qui Christum negat, male pereant*, aliaque talia. Soli Senatores pertinaciter ei restiterunt.

Effusa eius in excitandis ecclesiis munificentia urbem, orbemque compleuit. Edicit neminem inuitum baptizandum: Praefecturas vacantes dat Christianis; ethnicos satrapas palam sacrificare vetat.

In erectione columnarum immantium maeſto architecto, quod nesciret quemadmodum eas eleuaret, apparens B. Virgo M. cui templum parabatur, ostendit machinas, tresque iubet pueros eludo sumi auxiliares, per quos erigit, quas quantavis virorum vi statuere nequibat.

S. Syluester, quem Urbis eo vsque colebat draconem, occluso antro occidit. Verum ethnici alium sculptum cum gladio in ore isthic sub gradibus posuerunt, quos scandens quotannis virgo decidebat in ensem mactata idolo: quem dolum monachus aperuit. Inde S. Syluestro appingitur draco.

ANNO CCCXXV. *Ad Conc. Nicaenum* venientibus Episcopis Constantinus occurrens caput manibus eorum supponit; sedentibus adstat; nec sedit nisi iussus.

Ideo vero quondam Valentinianum tali dedignatum honore S. Martinum ignis è sella exiliens compulit eum San-

At etiam supplicem accidere. Multi Episcopi miraculis, doctrina; vita, Confessione inclyti conuenerunt ad Concilium; inter quos & filij Sathan adfuerunt Ariani; & ij vel Negatores olim, vel Traditores; qui in gratiam Constantini Actis Synodi subscripserunt; sed mox resilierunt.

Cumque contra Catholicos darent Constantino libellos; is ne lectos quidem exussit, dicens: *Vos dati estis à DEO Dñ ad nos diiudicandos: Vos Dei expectate iudicium; Vel purpura sua peccantem Sacerdotem tegere paratus.*

Ad Concilium quoque Philosophi conuolarant ethnici; sed hi argutantes confusi conuictique à Christiana simplicitate tum aliorum, tum Spiridionis, qui dicenti *συμπεδίων* pro *γεγάβαλον*, occlamabat; *Tun' melior eo, qui dixit Grabatum.*

Alexander Episc. Constantinopol. monitus à Constantino, vt cum Philosophis disceputationem iniret; ipse principem ex omnibus delectum reddidit mutum isto: *In nomine IESV CHRISTI precipio tibi; ne loquere.*

Exorauit Constantinum Eusebius testus Arianus, ne damnati Ariani Episcopatibus eijcerentur; at iussi dant libellum palinodix ac pœnitentix: quorum & scripta exuruntur, exurique iubentur edicto Imperatoris.

Et ipse Eusebius consentit in *Consubstantiale*; sed suo hoc sensu tacito, *Filium non esse partem substantie Patris, sed ei similem.*

ALTERA QVÆSTIO Nicæni Conc. erat de die paschali.

Mandatur Alexandro calculatio.

Decernitur tenendum morem Romanum Lunæ XV. Orientalium morem de luna XIV. deferendum.

At protinus Imperator edicto id publicat contra Quartodecimanos. Sancijt item Conc. Psalmos finiendos isto, *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto: ac addendum: Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sacula seculorum. Amen.*

Idque propter Arianos dicentes: *Gloria Patri per Filium in Spiritu Sancto.* Sancitum; in Sacris solennibus *Symbolum Nicænum* recitari; cum alias solum in paschate recitaretur symbolum Apostolorum.

Hoc vero solum Romæ relictum; quod nulla ibi sit vnquam hæresis exorta, quæ inualuisset. &c.

Obierant ante finem Concilij Chrysostomus & Massonius; Patres horum tumultis imponunt decreta, orantque subscribant. Et ecce, postridie manè subscripsisse repertum est.

Imperator omnes religiose veneratos dimittit. Syluester in Romano Concilio Acta decretaque Nicæna confirmat.

ANNO CCCXXVI. Meletiani & Ariani in vnâ coeunt Communionem, vt iunctim Catholicos impugnent; sed utrosque Constantinus edicto priuat Catholicorum priuilegijs.

Sepulcrum Domini aggere obrutum ab ethnicis, imposito Veneris idolo, Constantinus templo coornat, nouamque construit; Ierusalem contra veterem; & *Crucem* de fossam restituit; quâ partim suâ in foro statux includit ad præsidium vrbs nouæ; partim Veteri mittit. Et Crux ea nil minuebatur, quotquot inde

inde particulæ deciderentur. Helena in monte Oliueti templum ponit Virgini Matri. *Clavis Crucis* Constantinus sic usus est: vnum in equi frenum vertit; alterum diademati inseruit: tertium mari Adriatico sedando iniecit: quartum suæ venerationi reseruauit; demum hunc cum parte Crucis templo S. Crucis Romæ legauit moriens.

ANNO CCCXXVII. Gætium Nationumque Conuerfiones ad Romanocatholicam fidem sunt factæ. INDI hoc casu; Meropius philosophus orbem perlustrans, dulcidalæ gratiâ appulit ad Indiæ oram: barbari omnes uti Romanos contrucidant; duos pueros sub arbore lætantes ad Regem adducunt: placent: educantur: Aedesio pincernæ, Frumentio Rationarij munus datur. Rege fatis perfuncto, Regina per eos omnia regnat. Demum Frumentius ab Athanasio petit Episcopum mitti; qui ipsum ordinatum remittit, Indosque conuertit inclytus miraculis.

Apud IBEROS ancilla captiua serit Fidem. Notabatur statis diebus orare, ieiunare, &c. Reginam, eiusque infantem sui tactu cilicij sanat; conuertit.

Rex suasæ negligens conuerfionis, in venatione per tenebras errat: in uocanti Christum lux oboritur, ut ad suos redierit; fidem porro discit ab ancilla, colitque.

Eadem precata Deum, nulla vi mobilem columnam, ad templi structuram, facit in aere pensilem seque librate super basi deponentem.

Iosephi Iudæi tarda, & mira conuersio fuit.

Euangelium clam, lætitabat; signo

crucis victas incantationes libidinas vidit, obstupuit: ter à Christo sibi apparente æger sanatus, conuertitur; iussus, noluit. Demum oblectationem Euangelij ab Iudæis in fluuium præceps actus, non nisi diuinitus euadens, se Christianum profiteretur; ad Constantinum confugit Comes domesticus: ius construendi in Tibariade templa impetrat: ibi cum fornax parandæ calci non posset, per magiam Iudæi, ipse infusâ aqua benedictâ in nomine Crucifixi, dispulit magiam. &c.

ANNO CCCXXVIII. S. Athanasius suum visitans Episcopatum, defertur ad S. Antonium, cui duo detulit pallia. A quo *Monachatus* mirifice auctus est; seu Cœnobitarum in communi viuentium; seu Anachoritarum deserta incolentium. *Monachorum traduces* ex Oriente Romam secum adduxit S. Athanasius in fuga: *an.* 340. In Vrbe, toroque occidente multiplicatos Eusebius Vercellensis, & ipse eorum hoc anno translator ex oriente in occidentem, eos cum Clericatu coniungit per occidentem: Augustinus in Africa. Martinus in Gallia: Athanasius Alexandria. &c.

ANNO CCCXXX. Noua Roma dedicatur B. Virgini Deiparæ. In sua statua Clauum crucis includit: cuius in dextera pomum aureum cum cruce; inscriptio talis: *Tibi Christe Deus urbem hanc comendo.* Varias reliquias condidit in basi; ut dolabram Noachi; reliquias 7. panum Christi. &c. Tres Cruces statuit cum hac epigrapha: *Iesus Christus vincit.* Ad tertiam plura edita miracula sunt: tertio quoquo anno visi eam circuire ac suffire Angeli cantantes trishagium.

Gallicanus à Constantino contra Scythas missus, victimat Marti; Sed ab exercitu desertus fugit.

Iussus à Sacerdote vouere, se fore Christianum: paret: Ducit recollectum exercitum; præit Angelus cum cruce, virique duo; quos secutus ad ipsum usque Regem se penetrans supplici parcit totius victor Scythiæ, Ideo vouit perpetuam continentiam. Interim filiae eius consecrabantur in moniales.

Post ipse Consul sua dispersit pauperibus, ac Monasticen profitebatur.

ANNO CCCXXXVIII. Sapor Rex Persarum, morte Constantini audita, imperium incurfat: Nisibin diu nequicquam impugnans, muros demum immisso fluuio deiecit; qui tamen mane primo instaurati stabant; inque ijs Rex conspiciatus virum augustissimum, ei mortem intentantem; obsidionem soluit.

S. Ephræm orarat S. Iacobum Episcopum Nisibensem, ut maledicat exercitui imprecatusque ei cyniphes, ab his dire infestati omnes, animis deijciuntur. Nunquam vero capi vrbe ea quiuit, quousque S. Iacobi reliquiae ibidem sunt asseruatae.

ANNO CCCXXXIX. Arianos apud Papam accusant S. Athanasium: *Pacificas* ab eo petunt, ut Catholici viderentur.

S. Antonius in Visione conspicatur aram, mulis cinctam, calcium ictibus dissipari: visoque irriguit. Schema arianismi id erat.

ANNO CCCXL. S. Athanasius ad Conc. Romanum confugiens, in Vebem secum intulit Monachos Anto-

nianos. Contra quos clamare Circumcelliones: *Quid sibi vult nomen MONACHVS: Vbi scriptum est?* Suum Romæ cōdidit Symbolum, Romanoque obtulit Concilio.

ANNO CCCXLI. Arianos quartum mutant suam fidei Confessionem, voluntque videri Nicæni obseruatores ut Catholici esse credantur: Quintum anno 347. qua *Essentialem esse Filium cum Patre dicunt*: non tamen *Coessentialem*. Atque inde *Semiariani* sunt dicti. Adsciuerunt autem sibi Donatistas in communionem contra Romanam. Atque eo postea Cresconius contra Augustinum probare nitebatur, se suosque veros vere *Catholicos* esse.

ANNO CCCXLIII. S. Antonius *Eremita* confutat Arianos, fidemque Romano-catholicam miraculis contestatur. Dydimus ob cæcitatem mœsto: *miror, ait, prudentem eius rei dolere damno, quam & musca habent; non letari ea, quam Apostoli meruerunt.*

ANNO CCCXLV. Gallus serio, Iulianus fictè pietatem professi, Clericique facti Martyria construunt: Galli opus belle processit; Iuliani fundamenta interdiu posita semper respuebat tera sic, ut educi nunquam valuerit. Inde hic à Maximo philosopho magiam cōdiscit; utque fallat, se in monachum raddit professione facta.

Gallus anno 351. factus Cæsar contra Magnentium tyrannum, necatur. Ergo Iulianus exuit Clericum, ac Monachū; Christum eiurat, per magiam spem ad imperium inquirat. Constantius ducturus in tyrannum prius omnes milites edicit baptizari, at multi etiam cingulo

gulo abiecto potius ad paganitatem se redigi patiuntur: unde gentiles dici *Pagani* coeperant.

Idem nummum honorarium, non vsualem, cudit ista cum inscriptione; *In hoc victor eris*; Magnentius similiter; & tunc primum crux contra crucem est in aciem producta à tyranno & hæretico.

Hic victor iactat veram esse fidem suam arianam; cæteroquin non daturum ei Deum victoriam fuisse. Inde scribebat, *Aeternitatem meam*, sese immortalē sibi persuadens; Cum tamen Arianus Christum negarent æternum.

ANNO CCCLVII. Photinus in *Sirmiano Conc.* damnato, nouam Arianis formam fidei edunt; ne videantur cum illo consentire: atque huic subscripsit Osius coactus, Papæ Legatus. Quin & Liberius Papa coactus item subscripsit; se Primæ formulæ Sirmianæ, in qua asserbatur, *Filiū cum Patre Substantia communis, & Similitudo*; Non Secundæ, in qua vtraque negabatur: non Tertiæ, in qua solum Similitudo negabatur.

Non igitur Papa factus est hæreticus sentiendo, seu approbando; sed lapsus solum est communicando cum excommunicatis, sicque visus consensisse; item subscribendo contra Athanasium.

Qui fuit lapsus facti personalis; non error Fidei Papalis.

Reuertens tamen Romam respuebatur: Felici adhærebatur; in quem idcirco mouebat persecutionem Constantius. Donec eum capite truncasset martyrem pro fide, excommunicatorem suum.

Protinus Liberius suam cum Aria-

nis abruptit communionem; Receptusque est in Cathedram, reuocata & cassata subscriptione sua per contrariam Confessionem.

ANNO CCCLIX. Arimini Conc. ex cccc. Episcopis conuenit, in quibus solum arianis octoginta: Et contra Arianos concludabatur.

Constantius legatos ad se ex eo missos subscribere pro arianis cogit. Qui Ariminum reuersi idcirco respuuntur. Veruntamen consentientibus Episcopis vniuersis posse *Vsia, Substantia, & Consubstantialitatis* vocē Nicēni Conc. omitti; dummodo in Re ac Sensu conueniantur; eheu! ecce, labuntur omnes, *sequemur mundus Arianum esse ingemuit.*

At vero hic Papa Liberius vnus contra omnes reclamans, à Constantio pellitur Vrbe.

Tum contigit Arimini, quod pseudoepiscopus, ibi à Canonico proprioque Episcopo excommunicatus, verba Sacerdotalia prolaturus, diuinitus puniretur sic, vt ei lingua ex ore propenderet; egresso autem templum rediret in os. Quo ad omnem ingressum ei eueniente, demum poenitens abiit Episcopatu.

ANNO CCCLXI. Iulianus Apostata quoscunque Episcopos exules restituens, libertatem fecit religionis; quo penitus Ecclesiæ viscera per sectas contrarias exederet.

ANNO CCCLXII. Mysta eius non valente sacrificia patrare, ob pueri Christiani præsentiam, clamabat: *Lotus procul absit, & Vinctus. Nam genus hoc hominum tremit Insula, & omne Puluinar Diuū.* Valens, Valentinianus, & Iouinianus Tribuni, dum ei præirent ad Fortunæ,

æditimum eos lustrali aspergentem pugnis cædunt, tactaque abiiciunt vestem: at protinus proscribebantur.

Constantinopoli cibaria omnia, per *Quadragesimam*, itemque & Antiochiæ, fieri iussit idolothyta; ut Christianos vexaret.

At S. Theodori iussu vescuntur omnes cocto frumento; sicque infandi conatus elusus est. Cæsareæ Clericos ad arma cogebat, militiamque sequi.

Sacris Vasis inuersis insidenti sua pudenda, corpusque à vermibus exeduntur; alius crepuit medius. Iuliani auunculo, contra *aram* mingenti, vesica computruit, stercusque per os egerens exhalauit. Blasphemus Hieron computruit, ut viuis in plateam eijciendus esset. Theoteca sibi linguam commandit, oculos ac dentes excussit: Et ista talia contingere, cum plagis territus Iulianus præcepit RELIQUIAS S. Babylæ ex Daphnæo honorificè transferri; & Daphnæum protinus igni de cælo deflagrauit.

Extincti pene Donatistæ ab Iuliano impetrant per Africam restitui; ac inualeſcunt, ut nunquam alias. Armati euastant ecclesias. *Eucharistiam* canibus obijcientes discerpuntur iisdem.

Ampullam S. Olei vitream eiectam excepperunt Angeli, ut non diffriingeretur: *Virgines* stuprabant; vertebant *aras*, *calices* conflatos ethnicis diuendebant adthurificandum: Sacras *Moniales*, abrepto *Velo*, ad sacrilega matrimonia abripiebant. Iulianus abdicatis ciuitatibus, quæ Christiana erant instituta; suas scholas, hospitalia, monasteria Vestalium, paedagogia, fana, &c. ad Christianorum

imitationem instituebat, ut vulgo imponeret.

AN. CCCLXII. Dum in Persiam ducit, mira contigerunt: pauca fero. Vexabat Christianorum vita perfunctorum *Exequias* interdum perpetrari: Theatrum iussit extrui, in quo reuersus Clericos dilaniaret, & sacrificaret Christianos. Cum exercitu militum 65000. alterum traxit secum quæ dæmonum, quæ magorum. Ex vrbe Nisibi reliquias S. Iacobi iussit efferri; & protinus vrbs, inuicta alias, à Persa capitur.

In occidentem misit dæmonem nuntium: qui dies denos in aere suspensus Publium Monachum, continue precantem, ne quibat præterire; ut infecto negotio reuerti cogeretur.

In castris atheus incerti ictu teli perit; ante necem tamen manu cruorem spargens clamabat: *Vicisti Galilæe; Saturare Nazarene.*

Iouinianus imperium suscipere coactus quam primum sublata Ecclesiarum priuilegia reddit; S. Athanasium accersens de pace Ecclesiæ deliberat; fana claudit, ethnica vetat sacrificia: at religionis tamen libertate relicta. Ergo perit, aut ex fungis comestis, aut ex calce parietis recentis.

ANNO CCCLXIV. Valentinianus Imp. ab Episcopis rogatus, sibi ad Concilium conuenire liceret; respondit: *Laius sum; nefas mihi rebus huiusmodi miscere me.* Simul scholis Christianos restituit Ludimagistros. *Semiariani* missa ex Lapsaceno Conc. Confessione Catholica ad Liberium, rursus eum decipiunt, fingentes sese Catholicos, ut in Communionem reciperentur.

Et

Et recepti sunt; lapsu facti persona-
lis; non Fidei Papalis; vt *an.* 357.

ANNO CCCLXIX. Emelia mater S.
Basilij moriens ait: Tibi Domine pri-
mitias, Macrinam; & decimas Petram,
fructum vteri mei Dico. Ergo illa fit
monacha, hic monachus.

ANNO CCCLXX. S. Basilus mona-
chus & Episc. ad fidem Imperatoris a-
riani, huius Præfecto eum sollicitanti ita
respondit; vt hic diceret: *Nemo me un-
quam tam libere compellauit.* Cui Basilus;
Neque forte in Episcopum incidisti. Ipse tan-
dem adit eum Imperator; sed ad conspe-
ctum eius in templū intremuit attoni-
tus ab ordine Diuinorū; Iturus ad *Offer-*
torium labascebat, vt sustentandus esset.
Abit: S. Basilio dum decernit exilium,
filiolus corripitur febris. Monitus pœnā
esse diuinam, ad se Basilium accersit, o-
rare eum pro filio iubet. Cui ille; *Faci-*
am, si Catholicè velis eum baptizari. Negat.
Ergo baptizatus ab ariano, extinguitur.
Subscripturo ipsius proscriptio manus
intremiscit, calamique tres diffringun-
tur.

Vidua nubere præfidi coacta confu-
git ad aram: repetenti eam Valenti ne-
gat Basilus: intentanti vngulas ait: *sic*
medebere hepati meo; simul à nece Præfi-
dem eximit subtrahit tumultuanti
plebi; ac viduam consecrat in monialē.

Antiocheni, post abductum in exili-
um Episcopum suum, Aphraati Mona-
cho adhæserunt. Percunctante hunc
Valente quo iret, aiebat: Pro regno tuo
precaturus: Instanti; ad hoc in cella te
decet; inquit: Quibus in tuto positus id
feci: nunc turbatas sequi necesse est.

Nec enim filiam, domo paterna fla-

grante, in cubili sessitare decet. Quam
dicendi libertatem increpans satelles,
dum balneum Valenti parat in bul-
lientem lapsus perit. Idem dein Im-
peratoris equum aquā per crucem be-
nedictā consanat. Vulgantibus menda-
citer arianis ipsis consentire S. Sabam,
eremo relicta cogitur se Antiochiam
deportare, ijs refellēdis. Per viam dum
matrona eum excipit conuiuio filius in
puteum præcepit ruit: illa tegere iubet
puteum; ministrare sancto satagit; pue-
ro interim saluo permanente. Idem A-
sterio Sophista ariano Antiochiæ con-
cionaturo, preces & ieiunia indicit ple-
bi; & ecce is vnum eger diē extinguitur.

ANNO CCCLXXII. Basil. ep. ad Oc-
cid. testatur, Oriente toto sic à Catholi-
cis fugi hæreticos Arianos Semiaria-
nos, Apollin. Collyridianos. &c. vt quā-
uis sæua hyeme vel in apertis campis a-
gere conuentus malint.

ANNO CCCLXXIV. Auxentio ari-
ano mortuo, dissentiente in electione
Clero, infans S. Ambr. nominat, tumul-
tus tunc cauentem; frustra que obniten-
tem specie seueritatis, scortationis, fu-
gæ. Lætus electione Valentinianus, au-
diuit concionantem contra Magistra-
tus vitia quædā, ait: *Novi tuā in dicendo li-*
bertatē; quò studiosius Episcopa: ui tuo suffraga-
tus sū. Erratis perge nostris facere medicinā.

AN. CCCLXXV. S. Martin. aditus ad
Imp. Valentem negabatur: ergo Deum
oranti ac ipsum septiduū ieiunanti An-
gelus ait: Ito, portæ ultro patebunt. Pe-
netrat ad Imperatorem; iratum illi assur-
gere nolentem cogit ignis è sella exili-
ens, vt occurreret etiam obuiisque am-
plexibus exciperet sanctum.

Dein Quados indictum bellum deprecâtes, tumidè increpat supplices; & ecce, digne de cœlo videtur suffocari, vt extinctus caderet momento. Hic finis Persecutoris Ariani. Valens autem lege iubet militare Monachos: nolentes necari fustuario.

AN. CCCLXXVI. Valentinian. iunior primo Imperii an. libertatē Religionis indulget, cuiuscūq; licet ethnica; miserēq; cū liberis perit. Gratianus verò pro scribit hæreticos; victorq; prosperatur.

Quia tamen an. 381. Priscilliano hæresiarchæ ab exilio reuerti Cæsaraugustam permisit ad Episcopatum; Deus Maximū excitat tyrannum illi in necē.

Macedonius vero, qui ære corruptus restitutionem illius procurarat, mortuo Gratiano confugiturus ad aram, templo patente ianuam reperire nequibat.

Id quod S. Ambrosius ei prædixerat. Prius tamen Gratianus se abdicabat titulo *Pontificis Maximi*, anno 383. Ideo fauentes Maximo Senatores Romani gentiles aiebant: *Si Princeps dici nolit Pontifex Maximus; breui Maximus erit Pontifex.* Sed piorum & S. Ambrosii precibus auerte batur.

ANNO CCCLXXXII. Theodosius Arcadium filium dicens Imperatorem, dum indulgentius conuiueret hæreticis, à S. Amphiloctio salutatur Imperator, non filius adstans. Quod ægre ferenti, ait: *Ita noris & Deum Patrem sui quoque Filij dolere iniuriam: Cur ergo blasphemos toleras?* Continuo is conuentus et clandestinos hæreticorum interdicit edito. Cæditur à Maximianis S. Vrsula cum Sodalibus.

ANNO CCCLXXXIV. S. Gregorius Nazian. redarguit Præfectū Constantinopolitanum de violato ieiunio ecclesiastico. *Augustinus* Mediolani Rhetoricam proficitur; an. 385. conuocatur ad Catholicos.

Eodem Tyrannus Maximus agit Iudicem Ecclesiasticarum causarum: at Theodosius id lege edita vetat. lubensque tempore paschali nexos omnes solui ac dimitti, ait: *O mihi vel defunctos reuocare liceret!* Item Valentinianus.

ANNO CCCLXXXVI. Maximus tyrannus Ithacij suasu hæreticos trucidarat. Theognostus eum idcirco damnat crudelitatis, ab Episcopo alienæ. Concilium, Treuiros a tyranno conuocatum, pronunciat pro Ithacio Hispano; at S. Martinus dissentit. Eum ob id ad hæreticos adnumeraturis Episcopis dissuadet Maximus: suadetque amice S. Martino: at frustra.

Demum minante Imp. missurum se in Hispanias; cunctis hæreticis trucidandis.

Isto coactus S. Martinus cum Episcopis communicans cessit ad horam inuitus.

At protinus ab Angelo reprehensus in via acerbe indoluit. Tunc inuitus, at exoratus, adest conuiuium tyranni: vbi Sacerdoti præ Rege primum dat poculum; vt Rege digniori. Placuit. Regina quoque inuitato ministrat ipsa; mensæque reliquias asservabat.

Angelus iubet Flavianum Antiochenum, vt Antiochiæ ordinet Chrysostomum: in Ordinatione autem visi sunt Angeli manus imponere; & manifesta columba super eum deuolare. Al: è

concionans itidē mulierculæ admonitu mutat, dicitque vulgarius; & acclamatur *Os aureum*.

Marcionistæ vxor ibidem ægra ex catholica, desperataq; recepta in tēplum ad Chryf. si ab eo sanitas illi cōtigeret, catholicam futuram. Accepta igitur ab eo Aquā benedictā, haustāque protinus confanabatur: Et secum marito conuertit. At Marcionistæ eum vt magum proclamantes, innumeri ad templum conuolant remistis Catholicis: & ecce per terræmotum illapsa templi fornice, hæretici obterunrur omnes, catholicorum nec vno desiderio.

ANNO CCCLXXXVII. S. Ambrosius postulantibus, Imp. ariani iussu Tribunis S. Vasa negat, seque suaque potius pro iisdem offert: oratque populum vt ab templi custodia recedat, custodem fore Deum.

Valentiniano ariano poscenti de bonis ecclesiasticis tributum, S. Ambrosius nec dat, nec negat: finit, accipiat, si velit, aufitque.

Deinde Ab eodem permisos Gothos rogatus, iussusque pendere, negat Imperatori quicquam esse iuris in Ecclesiam: *quod intra eam sit filius; non supra tyrannus: idque ex gratia; hoc per vim.*

Repertæ tunc reliquie SS. *Geruasii & Protasii* Martyrum multis celebrantur miraculis.

ANNO CCCLXXXVIII. Maximo in Italiam ducente, Valentinianus, irato cædibus eius Deo, confugit ad Theodosium; qui fretus Deo ait: *In Domino faciemus virtutem*; sollicitatque monachorum in Ægypto preces: Senuphium episcopum accersit ad se; at is præferens

solitudinem, suum ei baculum & humerale mittit. Hoc indutus Theodosius in aciem venit, vidit, vicit. Vinctum Maximum miseratur; at tribuni abreptum trucidant, præripiuntque miserationi. Valentiniano autē restituit regnum pacatum, iam ex ariano facto Catholico.

ANNO CCCLXXXIX. *Theodosius* Romam ingrediens dat potestatem Christianis ad fana ethnica cum idolis euastanda. Ante Serapidis templi euersionem in Ægypto, auditum in eo cantari *Alleluia* nullo cantore viso: Omen id habitum Christianismi inferendi. Marcelus Apameæ Episcopus, Iouis templo flammis quantisuis illæso, obsistente cacodæmone, *aquam benedictam* intudit, ac protinus velut ab oleo flammæ gliscebant. S. Martinus sacram pinum succifurus data à furente populo condicione, si ruentem exciperet; excipit ruentem obiecto S. Crucis signo; ad quod ipsa in ruina sese pinus retorfit in aduersum. Eundem alubi fanum euertentem Angeli duo aduersum rusticos tuetur. Percussuri ceruicem eius, erecta in ictum manus exaruit; Eum percussuro culter è manu disparuit.

ANNO CCCXC. Thessalonica auriga Capitanei pincernam intuens fixius; accusatur libidinis; captum populus in Circensibus postulat ceu necessarium; negantem cædit in tumultu dominum. Hoc audito efferbuit Theodosius; Episcopis tamen à vindicta flectentibus compromittit. Dein Tribuni vindictam ab eo impetrantes vocatam velut ad Circensia plebem tribus horis concidunt. Ergo ab Vrbe Mediolanum venienti Theodosio S. Ambrosius per

literas suasit pœnitentiam; excludit ecclesiã, ita per visionem iussus, ut nec pro eo Sacrificiũ patraret. Ad valuas templi occurrens dicenti, & *Davidem peccasse*, respondit; *Sequere & pœnitentem*. Recedit lugens Imperator; têtatø frustra per subornatum Rufinum Ambrosio, ipse redit supplex; pro templi foribus exspectat; prœscribi sibi pœnitentiam orat. Iubetur ista: *Sancito legem, ut mortis lata sententia ipsos XXX. dies ab executione suspendatur; sitq; eius mutanda potestas*. Dictum factum. Introgressus igitur chorum, post Offertorium Missæ iubetur à Diacono exire, subijciente Ambrosio causam: *Nā purpura non facit Sacerdotem*. Posthæc & Constantinopoli excedere choro solitus, percunctanti causam Nectario Episcopo respondit: *Aegrè tandē didici quid ab Episcopo differat Imperator*. Ibidem *Pœnitentiarius*, quod vulgasset confesũ Diaconi & Diaconissæ concubitum, ab Nectario Episcopo mouetur officio. Ideo lege sancit Theodosius, neu diaconissa fiat nisi sexagenaria. At S. Ambr. cogebat eum reuocare legem; non quidē iniustam; sed iniuste latã; quod de Sacris sancire non esset Imperatoris.

AN. CCCXCI. Caput S. Baptistæ repertum honori est: atque ab Imperatore transfertur: cuius in Samaria sepulcrum corpus *an. 33.* ab Sebastianis Paganis, *an. 362.* combustum est totum, nisi quod ossa pauca subtraxerint Christiani; coruscãte miraculis tamen eiusdem sepulcro. *An. 424.* Marcionitas virtute reliquiarũ ipsius contigit reuerti ad Ecclesiam. S. Aug. licet inuitus, Sacerdotio inunctus prœdicat iussu Valerij; tamen si prœdicare solis fas Episcopis esset. Eo

monente Agapæ ob abusus subrepentes abrogantur: quæ ad Martyrũ vel pertinæ, aut defunctorũ sepulcra dari consuerāt. Oblationes tamē, quæ pro animab. defunctorũ fiebant, dari voluit egenis.

AN. CCCXCII. Cæso Valentiniano substituitur Eugenius ethnicus, quem de restitutis aris ac sacrificijs arguēs S. Ambr. cedit Mediolano; & tamen eius in templo species assiduo orabunda cernitur in tēplo. Monachos edicto euocat in vrbes fidei defendendæ. *Vela picta* cū historijs martyrum ad templa ipsis sacra, proponi iam olim sueta, tum maxime frequentabantur.

AN. CCCXCIII. Theodosius pro bello contra Eugenium missis passim Legatis preces implorat piorũ: Habitu mutato Ierosolymam ad loca sancta ipse peregrinatur, indutus cilicio, prostratus in templis. Tributa remittit, quantumuis ad belli neruũ necessaria: Militarē licentiam lege coercet, neu Deo hominibusque sit quisquam iniurius.

AN. CCCXCIV. Suis in conflictu primo per Eugenianos profligatis, in mente humi nixus orat, vel in sese iram Dei vindicem verti; fundique gentes; ne dicant: *Vbi est Deus eorum?* Et ecce funduntur, vento subito sua in excussores hostes tela retorquente. Et vero pernoctanti in oratione S. Ioan. Euangelista cum S. Philippo apparentes ei victoriã ab Deo spoponderunt. Ipse igitur signũ prælij ineundi hoc esse voluit; Sese signo S. Crucis cõsignaret. Mittit victor ad Eugenium capiendum: qui ignarus victoriæ percunctabatur: Aduentisne vinctũ Theodosium? Cui satellites; Te adducemus ad ipsum. Constantinopoli in

in ipso victoriæ articulo dæmon è templo, in quo Theodosius orarat, euolans exprobrat S. Ioanni Baptistæ decollationem: *Tu me vincis; heu! Paulinus*, Consul Romæ ordinarius, eiusque coniunx suas egenis opes amplissimas elargiuntur, monasticenq; profitentur Nolæ in Campania. Hoc æuum innumeris claruit & viris S. & miraculis, fidei testæ de.

AN. CCCXCV. Theodosio mortuo *Quadragesimum agit* Arcadius cum S. Ambr. Illius soror Siluia Monialis pijsissima; & ipsius confirmatio priuilegiorum ecclesiasticorum, & proscriptio hæreticorum commuerunt aperiri coniurationem Rufini offensi, quod suam Arcadius sororem non duxisset in vxorem: & idcirco inuitantis Hunnos in imperium.

AN. CCCXCVII. Melania cū Rufino origenista reuerſi ex Ægypto in Urbem, afferunt Paulino particulā de ligno S. Crucis; quod tempore paschali ostensum hyperduleuticōs adoratum est. Per idē Paulinus oborto incendio obiectum, flammarum vndas id à domo sua diuertit, & extinxit. Illi ambo de origenismo proditi, ab ignaro illius Papa Siricio *Communicatorias* obtinent; abeunt; multosque per eas seducunt. Ideo S. Hier. ep. ad Ctesiphontem prolixè docet; plerasque hæreses ab fœminis & proseminatas, & à piis proditas oppressasque fuisse: ceu Marcella prima prodidit Melaniam & Rufinum. Moritur S. Ambr. solā sacrā Hostiā sumptā; non calice sacro.

ANNO CCCXCVIII. Donatistarum persecutio in Clericis mactandis, cæcandis, elinguandis, mutilandisque cōpulit Honorium Imp. ad edictum pro

securitate Clericorum publicandum. Augustinus quoque pro ijs ex lege plebendis orat.

Gildone Africam inuadente frater eius Mazecil confugit ad Honorium: ab hoc cum copiis in Africam remissus sanctos monachos secum ducit ceu tutelares. In procinctu apparens ei S. Ambr. ter humerum pulsat ac dicit: *Hic, hic, hic*. Ibi igitur castris fixis cum 5000. fudit fugauitque 70000. Naui Gildonem fugientem, at ventis reiectum capit, gulamque laqueo frangit. Verum quia victoriā elatus Ecclesiam violabat, ad eam confugientes extrahens protinus occiditur in pœnam. S. Aug. quantumuis laicorum distineretur iudicijs; minime tamen Proconsuli permittebat in Clericos iudicium. Quia *Messaliani* hæretici monachi capillati docerent Monachis non laborandum; Augustinus euulgat librum de opere Monachorum; Monachosque Clericosque iubet radere caputque barbamque.

S. Chrys. scribit, dicitque inuectiuam contra *Agapetas Clericorum*, i. adoptiuas sorores, odium patitur, & calumniam. Idem obiurgat Eutropium, quod Honorio legis, de rapiendis vel ab ara reis, autor fuisse: ecce, de violata Augusta reus Eutropius, rapitur ipse primus ab ara.

Gazenses Pagani suo Marnæ, i. Ioui septiduo nequicquam supplicant in sic citate pro pluuia; S. Porphyrius autem cū Christianis ducens extra urbem processionē excluditur; sed impetrata pluuia cōtinuo recipiuntur. Rapiebāt iidē Diaconū ad necē; quo in urbē illato mortuo, (& pagāis nefas,) hi turbas ciēt.

Orat.

Orat Episcopus Deum; redditus vitæ Diaconus solus fuste cædit, fugatque omnes.

ANNO CCCC. Gainas Dux Arcadij contra Rufinum, poscit Arianis Constantinopoli templum concedi: Cui Arcadius; ad Episcopum id referam, ait, Verum S. Chrysostomus os Gainæ occludit. Qui furens urbem inuasurus noctu, per Angelorum exercitum ter absterritus, templum extra urbem occupat: id quod Arcadius una cum septem millibus Gothorum inclusis exurit. Arianæ ne psalmis suis seducant plures, etiam S. Chrysostomus

concini hymnos curat. Ex quo suborto aliquando tumultu, cantum Arianis seuerè interdicat Imperator. Demum & urbe pellite eosdem, dicente illi Chrysostomo in templo; Dic; Si corona tuæ quis abiectos lapides infereret; quomodo ferres? Et Rex Regum Christus per Te feret hæreticos in pia ciuitate?

Per id tempus muliercula, se Catholicam simulans, Synaxin sacram adibat. Acceptam S. Hostiam dans ancillæ panem sumebat: quo protinus in lapidem sub dentibus verso, Ariana se inter Catholicos recipi poeniten. orat, & exorat.

ERGO:

1. Dic age; Quæ sincera FIDES hoc constitit AEVO IV?

At SIC PAPISTIS RES stat ROMANA, FIDESQVE:

Non SIC REM seruat Luthero-caluinista, FIDEMQVE.

2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Ecclesia gaudent:

Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remisit?

3. ANTINE CHRISTVS erat quisquam hoc ROMANVS in Aevo?

SAE-

SÆCVLVVM QVINTVM CHRI- STIANO-ARIA- NVM.

SVMMORVM PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

42. **I**NNOCENTIVS I. *anno* 402. creatur: agitq; *an.* 404. pro Chryf. ad ipsum appellante contra Theophilum. Quem cum complicibus, post obitum S. Chrysostomi, excommunicat *an.* 407. Consultus ab Tolosano Episcopo de rebus Ecclesiæ respondet *an.* 405. Diuina prouidentia ab Gothica Urbis Romanæ direptione subtrahitur, *an.* 410. Acta Conciliorum Carthaginensis & Mileuitani confirmat contra Pelagium, *an.* 416. Obiit *an.* 417. cum sedisset annos 15. M. I. Constituit, *Natos de Christiana debere baptizari; quod re, vt non verbo, damnabat Pelagius, dicens, Infantes non esse reos peccati o-*

rig. Decentio, & Eugubino causam ieiunij Sabbatini assignauit; quia Sabbato Dominus in sepulcro fuit; & Discipuli ieiunarunt. Dedicauit plures ecclesias.

43. ZOSIMVS Græcus creatur *anno* 417. damnati Pelagius & Cœlestinus ad Papam appellantes, & ouinam simulant, tute profitentur. At compertos falsi damnat vniuersali decreto, Honorius edictis proscribit; Et moritur *an.* 418. Constituit Cereum paschalem benedici ab Diacono.

44. BONIFACIVS Romanus creatur, *an.* 418. Dolo Symmachi pellitur Vrbe; at cognita ab Honorio causâ restituitur; eiccto Eulalio pseudopapa; nõ cedente sponte, vt Centuriatores fin-

m

guat.

gunt, & Pelagianus sparsit. Idē *an.* 422. Arelatensis ecclesiæ inuasorem repres-
sit. Moritur *an.* 433. Constituit, *ne mo-
nacha sacratam pallam contingeret, aut laua-
ret.* Sedit *an.* 4 Men. 10.

45. COELESTINVS Romanus crea-
tur *an.* 423. *An.* 428. nouū habitū prohi-
bet Clericis, in Gallia incedere volenti-
bus palliatos, renibusque succinctos.

An. 429. Legatos mittit contra Pela-
gianos in Britanniam, Hiberniam, Sco-
tiam.

An. 430. Nestorij damnat errores.

An. 431. Concilio Ephesino Oecu-
menico præest per Legatos, eiusq; for-
mam præscribit. S. Augustinum contra
Pelagianos calumniatores defendit.
Encyclicas scribit contra Nestorium,
& hortatur Honorium ad eum compri-
mendum, *an.* 432. & obit, cum sedisset
annis 8. Men. 5.

Constituit, *Psalmos Davidis psalli ante
missam*, cum antehac solum Epistola, &
Euangelium recitarentur.

46. SIXTVS III. Rom. creatur *anno*
432. Studet Nestorium ad sana reduce-
re; seque purgat de fauore in illum: *an.*
433. Infamatus etiam de stupro mona-
chæ illato purgatur in Concilio coram
Valentiniano Imp.

An. 439. Iulianum Pelagianismi de-
fensorem, dolose pœnitentem reijcit.
Moritur *an.* 440. Sedit annis 8.

47. S. LEO I. creatur *an.* 440. turba-
tissimo tempore.

An. 443. Manichæos Romæ dete-
ctos eijcit in exilium.

An. 444. Damnatis in Conc. Roma-
no Manichæis, Pelagianos in Italia sub-
uertit.

An. 447. Ephesinum Episcopum de-
ponit.

An. 448. Eutyches ad eum appellat.

An. 449. Ad pseudoconcilium Ephe-
sinum, dolo Eutychetis ab Theodosio
indictum, mittit legatos cum Encycli-
ca de Incarnatione, quam scriptam pri-
us sepulcro S. Petri imponēs ait: *Si quid,
ut homo minus cautè posui, tu emenda.*

Quattriduo post reperta est manu S.
Petri subscripta; *Legi emendaui.* S. Patres
eam religiosè descripserunt: Eulalius
Dornæ in Lybia Episcopus eam defen-
dit; cui tertium apparens S. Leo grati-
as egit. Eas tamen Dioscorus vetuit le-
gi in Synodo, in qua Eutyches absolui-
tur; damnatur Flauianus insons accu-
sator eius, occiditur. Papa Romæ in
Concilio damnat acta pseudoconcilij:
quod tamen Theodosius tuetur; vnde
Dioscorus in Alexandrino pseudocon-
cilio excommunicat Papam primus.

An. 451. Conc. Chalcedonensi per Le-
gatos præsidet; Cuius acta de fide con-
firmat; prærogatiuam ecclesiæ Constā-
tinopolitanæ cassat, *an.* 452. Et Attilam,
excidium vrbi parantem assistentibus
ei S. Petro & Paulo, miraculosè flectit.

An. 459. Confessionem publicam ab-
olet. Obit *an.* 461. cum sedisset annos
21. minus 1. mense.

Græcis miserat Brandeum de tumu-
lo Apostolorum dubitantibus an verū
esset, id forfice scissum sanguine ma-
nat. Orarat S. Leo aliquando ad sepul-
crum XL. diebus pro remissione pecca-
torum; Apparens ei denique S. Petrus,
ait: *Dimissa tibi sunt omnia, præter impositio-
nes manuum*, sc. incautas; dimissæ hæ non
erāt quoad pœnā, quoad culpā remisse.

48. S. HILARIUS Sardus creatur *an.* 461. prius legatus ex Ephesini pseudoconsilii latrocinio effugerat *an.* 449. nunc *an.* 461. confirmat tria Oecum. Concilia, Nicænum, Ephesinum, Chalcedonense.

An. 463. Nouum cyclum paschalem per Victorinum procurat.

An. 465. In causa Hispanicæ & Gallicanæ Ecclesiarum celebrat Romæ Concilium.

An. 467. Anthenium Impp. iuramento adstringit, ad compescendos Macedonianos hæreticos; ac moritur. Magnus templorum ornator auro, argento, gemmis. &c. Sedit annis 6. Men. 10.

49. SIMPLICIUS Tiburtinus creatur *an.* 467. Acatio Primatum Constantinopolitanum promouenti resistit *an.* 472. Bona ecclesiastica sic diuisit, *anno* 475. ut portio vna detur Episcopo: altera Clero: tertia & quarta Fabricæ ac pauperibus.

An. 476. Odoacro Lupercalia Romæ cogitanti restituere, restitit heroicè.

An. 477. Zenonem Imp. ad meliorem frugem reducit. Multa magna per orbis Ecclesias gessit; plures dedicauit Ecclesias: obit *an.* 483. Sedit annis 15. M. 5. Orbis causas cognouit; sententias, legesq; dedit; exauCTORAUIT hos, illos promouit.

50. S. FELIX III. Romanus creatur *an.* 483. Excommunicat Mogum, Cnaphzum, Acacium; regitque inter eos Zenonem Imp.

An. 487. In causa rebaptizatorum ab Arianis agit Concilium Romæ, statuitque resipiscences recipiendos: sed Epi-

scopos ac Presbyteros ab officio suspendi tota vita: Clericos inferiores septennio stare inter pœnitentes, & peregrina communione frui. Moritur *an.* 492. Sedit annis 9. minus diebus 12. fuit atauus S. Gregorii Magni; eiusque sororibus post obitum apparet.

51. S. GELASIUS I. Romanus creatur *an.* 492. Quadripertitam bonorum ecclesiasticorum confirmat *anno* 494. Plures per orbem excommunicauit, absoluit, &c. obit *an.* 496. Sedit *an.* 4. M. 8.

52. ANASTASIUS II. creatur *an.* 496. obit *an.* 498. Sedit *an.* 2. minus dies 7.

53. S. SYMMACHUS Sardus creatur *an.* 498. prior, cui proinde posterior creatus Laurentius cessit, dum ad arbitrum tenderent Theodoricum.

An. 499. celebrat Concilium Romæ de electione Paparum. Ab Laurentianis tamen passus calumniam, datum à Theodorico Visitatorem pati debuit contra Canones: Sed damnat Laurentium inuasorem Sedis Apost.

An. 502. excommunicat Anastasium Imp. ob hæresin, vicissim ab ipso hæresios insimulatus. Moritur post varias ærumnas *an.* 515. cum sedisset annis 15. Men. 8.

Eius dalmatica solum tacta liberauit à dæmone obsessum. Paschasius quod Laurentio fauisset, perpeti tamen purgatorium debuit in balneo: Vnde liberatus est à Germano Episc. Capua-

no. ita S. Greg. l. 4. Dial.

c. 10.

Vtriusque Orbis

IMPERATORVM ACTA ORIENTIS IN SÆ- CVLO V.

49. ARGADIVS à patre Theo- dosio creatur Imp. Orientis: Pietate e- uitat insidias Rufini, prius infideles proscribens, dein vincens Rufinum & Persas Cruce.	Anno Christi nati	probrose restituit: Coercet Donati- stas.	404
Gainam tyrannum victum necat.	395	Paganos subiugat innumeros: suos cum Papa legatis mittit pro Chryso- sto sed in cassum.	406
S. Chrysostomum ab Eudoxia rele- gatum terramotu territus reuocat.	400	Ideo bellum parans in Arcadium impeditur ab tyrannis emergentibus: exagitat hereticos edictis.	407
Eum sollicitatus ab hostibus denuo deportat.	403	Cum Persa icit fœdus 100. anno- rum.	408
Ob eum dire exagitat Catholi- cos.	404	Stiliconem coniuratorem necari curat:	
Ideo excommunicatus à Papa, ve- niamque petens absoluitur; Sed Ho- noriu idcirco ei bellum indicit.	406	Non Catholicos excludit è suo ex- ercitu:	
Aeger Theodosium filium osten- nem dicit successorem in Oriente; ti- mensque ei ab Honorio, curatorem ei dat Persam, & moritur.	407	Eius filia in matrimonio Virgines obeunt.	408
HONORIUS dicitur Imp. Occidentis.	408	Ab Alarico & Attalo Gothorum regibus, contra eum in Imperium eue- ctis, angitur:	
Confirmat priuilegia Ecclesiastica; & decernit causas seculares ab Epi- scopis decidendas esse: infestat hereti- cos & idololatrias pro Catholicis.	395	Sed pietate meretur effugere vim eorum.	410
Stiliconem mittit in Gothos: victo- ria elatus Gentilium ludos seculares	397	Triumphat de hostibus: urget Do- nist.	411
		Confirmat Immunit. Eccl. & pa- cem cum Gothis.	415
		Attalum ducit in triumphum.	417
		Pelagium & Pelagia nos proscribit.	418

Eu.

<i>Eulalium antipapam pellit, restituit Bonif.</i>	Anno Christi nati	VALENTINIANVS III. Imp. fit, confirmat priuilegia Eccl. exagitat har.	425
<i>Moritur.</i>	419		
50. THEODOSIVS Iunior octennis Imper.	423	Concilium cogit in causa Sixti PP. calumniose de stupro accusati.	433
	408		
<i>S. Pulcheriam sororem adsciscit Consortem cum ea feliciter imperat.</i>	416	Scribit Theodosio pro rescissione Actorum Latrocinij Ephesini.	449
<i>Parabolanos, agrorum quorumcunque curatores, esse iussit sexcentos: quos edicto coercet.</i>	417	Iudiciariam Episcoporum potestatem magno suo & imperij malo immittit.	452
<i>Vincit Persas, liberat tyrannide Christianos</i>	420	Adulterio se impiat: Aetium necat magistrum militia	454
<i>Vindicat in hereticos.</i>	423	Necatur & ipse à Maximo.	455
<i>Valentinianum consobr. creat Imp. Circenses abrogat, Hostes pietate triumphat; Sacerdotes honorat.</i>	425	51. MARCIANVS accipit prophetiam de futuro Imperio.	431
<i>Conc. Ephesinum Generale indigentem Papam Caelestinum adiuvat.</i>	430	Pulcheria ei nubit, salua Virginitate, & imperat: Leonem PP. inuitat ad Conc. celebrandum.	450
<i>Rescribit pro Immunit. Eccl. Hereticos exagitat, pellit Epheso Nestorium.</i>	431	A Leone ad restaurandam Ecclesiam incitatur; Eius partes in Concil. Chalced.	451
<i>Nestorij scripta exurit, reducit ab eo seductos; Publicat CODICEM.</i>	435	Edicit eius Acta seruari contra Eutych.	452
<i>Corpus S. Chrys. transfert à Cumanis Constantinopolim datis ad eum litteris.</i>	438	Clarus virtutibus moritur.	457
<i>Cogitur pendere tributum annuum Attila Hunnorum Regi.</i>	442	52. LEO Thrax creatur Imp. iubetur à B.V. eum illuminare, & templum extruere: Imperat acta Chalcedon. seruari: Praedecessorum priuilegia Eccl. confirmat.	457
<i>Rescribit pro recipiendo Trifagio.</i>	446		
<i>Chrysapio eunucho credens de abdicanda Pulcheria cogitat.</i>	448	Precibus Dan. Stylita filium impetrat sed dolo sororis har. mortuum Eum visitat incendio urbis auerendo.	461
<i>Eiusdem suasu imperat latrocinium Ephesi in gratiam Eutychetis har. Quo & Papam dolose inuitat; actaque Conciliabuli Eutychiani confirmat.</i>	449	Eius in eum reuerentia: Simeonis Stylita reliquias transfert.	465
<i>Monitus respiscit; pulso Chrysapio & Eudocia Augusta, restituitq; Pulcheriam ad Imperium: & exules episc. Cathol. Ex equo lapsus fracto collo moritur.</i>	450	Exercitum contra Vandalos amittit proditione Ducum heret. Vindicat in eos; edicit Dominicam & festa ferianda.	468
		Moritur.	474

53. ZENO Isaurus, in præmium casorum proditorum accipit filam Leonis:	Anno Christi nati	excommunicatur à Papa.	501
Et eo mortuo Imperium.	470	Papam calumniatur de heresi.	503
Fauet hereticis; Eleemosynis sapientius eripitur vindicta diuina.	474	Aram contra insultus Persarum condit & de reliquis S. Barth. accipit reuelationem.	507
A Basilisco tyranno pellitur cum coniuge in Isauriam; ubi herbis vesci cogitur ex ineptia: Dan. Stylites ei pradicat reditum.	474	Prætextu heresios persequitur Catholicos.	510
Reuersus cum exercitu Basiliscum mulctat exilio, misereque per ire cogit, Sanct. Thecla ponit templum; atque Resipiscens pro Papa stat contra hereticos.	476	Acta Concil. Chalcedonensis exiit.	511
Relapsus Henoticon. idest, Vnitium promulgat; autor Acephalorum har.	477	Constantinopolitani Catholici sapientius in eum tumultuantur. 506. 511. 512.	518
Enoticon eius damnatur in Conc. Rom:	482	In visione discit vitæ suæ annos 14. esse detractos ob impietatem. Et fulmine extinguitur: contra eum citantur Episcopi duo, exules pro fide, in iudicium.	518
Præclaros viros enecat.	483	Eius nomen è Dyptichis erasum.	519
Comitiali morbo iacens ab Ariadna Augusta raptim sepelitur viuus,	490	Imperatores Occidentis.	
Nomen eius eraditur è Dyptichis.	491	5. MAIORIANVS acclamatur Imp.	457
54. ANASTASIUS ex Silentiarario fit Imperator per Ariadnam, facta Euphemio professione fidei, in vita laudabili mox corruptus fit eo deterior.	491	Dolo Seueri enecatur.	461
Fit Acephalista.	492	6. SEVERVS inuadit Imperium. Dolo Ricimeri veneno interit.	461
Theodoricus Rex Gothorum petit ab eo sibi regnum Italiae stabiliri;	493	7. ANTHEMIVS creatur Imperator, Iurat Papa se adiuturum Catholicos.	465
Approbari à PP. tentat Henoticon.	497	Ricimero, cui sororem dederat, necatur.	467
Persequens Roman-Catholicos cogitur à Bulgaris auro pacem emere.	499	8. OLIBRIUS à Ricimere fit Imp. obit.	472
Dirè bacchatur in Catholicos;		9. GLYCERIVS creatur Imp. exutus Imperio à Iulio Nepote fit Episcopus.	472
		10. IULIVS Nepos imperat & interit.	473
			474

II. AVGVSTVLVS contra Iulium euehitur.
Inuocans Odoacrem Erulorum ab hoc relegatur in exilium.

Anno
Christi
nati

475

476

REGES ITALIAE.

I. ODOACER rex Herulorum Arianus in Italiam vocatur.

475

Oblatum Imp:rium & purpuram recusat.

Multa indulget Catholicis: Volens restituere Lupercalia retunditur à Papa.

476

Concilia Oecumenica Sæculi V. consona Papis.

Duo fuerunt: Ephesinum, contra Nestorium, an. 431. Chalcedonense, contra Eutychetem, an. 451.

Prouincialia frequentata sunt plurima.

SS. Patrum, & Doctorum Concordia sub Papis in Sæculo V.

S. AVGVSTINVS an. 377. in Manichæismum lapsus matrem affligit: mœstæ Deus per visum ostendit filii conuersionem. Visa sibi stare in regula aurea, ac ponè Augustinum, An. 384. ab S. Ambr. in fide instructus, concubinamque deserens fide illustratur. An. 385. cōuertitur; an. 388. baptizatur. an. 389. mater ei moritur. an. 390. confutat Iouinianum. an. 391. Ordinatur Presbyter in

Vincitur à Theodorico Gotho.

489

1cōfœdere, dolose ab eo occiditur.

493

2. THEODORICVS Amalus Gothorum Rex iam & Italiæ regnum sibi à Papa petit stabiliri licet Arianus.

493

Catholicos bene habet

494

Omnium votis expetitus in schismate intrat Romam.

500

Sedem Apostolicam defendit, etsi barbarus

501

Cogit Papam ire legatum ad Imp. pro Arianis.

524

Agentem vero contra eos capit, mori cogit: Electionem Papa sibi arrogat: moritur, damnatur.

526

nitus à Valerio: prædicat Presbyter primus; Monachismum in Africam infert. an. 392. Faustum disputatione confundit. Contra origenistas celebrat Hippo nense Concilium, an. 393. Creatur Episcopus an. 395. Felicem Manichæum disputatione publica conuertit, an. 464. Scribit de legibus pœnalib. contra Donatistas ferendis, an. 405. Pelagianismū in ortu suo confutat, an. 411. 415. 418. Libros retractationum scribit an. 426. Moritur mœrore Hipponensis euastationis Wandalicæ, an. 430. ætatis 76. in pœnitentiā. Ægrotans solo contactu sanat ægrotum. Eius bibliotheca seruatur angelica manu contra Wandalos.

S. MAXIMVS Taurinensis Episc. floruit sub Honorio & Theodosio iuniore: eximius in Sermonibus.

VICTOR Vticensis; Ausonius Poeta: Synesius Episc. S. Paulin. Nolanus Episc. S. Lucian. Presbyter; Paulus Orosius presbyter Hispanus; Sedulius presbyter Scotus; &c. clauerrunt sub an. 410. 420. 430.

S. Cr.

S. CYRILLVS Episcopus Alexandrinus creatur *an.* 412. & visione diuina S. Chrysostomum in sacra Diptycha referre cogitur.

Inuenit Reliquias S. Marci, *an.* 414. Nouatianos expulit Alexandria, *anno* 415. Nestorium confutans calumnias patitur, *an.* 429. & *an.* 430. eum in Concilio damnat; à quo accusatur Apollinarismi apud Imperatorem. Sed panegyrim de Deipara scribit contra Nestorium, *an.* 431. Moritur *an.* 444. calumniarum patiens.

S. VINCENTIVS Lyrinensis Presbyter scribit disputationem ad deuitandam hæreses, *an.* 434.

S. THEODORETVS ex monacho Episcopus Cyri, *an.* 424. multum pro conuersione Marcionitarum laborauit, conuertitque ultra 1000. fremente demone in eum noctu, & vociferante: *Nisi chorus Martyrum & Iacobus te circumfisterent, dudum confusus perisses. Quiesce.* Habebat ad lectum lecythum olei à martyribus benedicti, & sub ceruicali amictum S. Iacobi.

A Nestorio commouetur in Cyrillum Alexandrinum, *an.* 427 suspectusque Nestorianismi se purgat Episcopis. Damnatus de latrocinio Ephesino appellat ad Papam, *an.* 444. Episcopatu pulsus restituitur à Conc. Chalcedonensi, *an.* 451. Moritur *an.* 451. Scripta eius nomini plura supposita sunt.

S. PROSPER Aquitanus S. Augustinum defendit contra Pelagianos calumniatores, *anno* 431. quos & in Italia subuertit iussu S. Leonis, *an.* 444.

S. PETRVS CHRYSOLOGVS Episcopus Rauennatum diuinitus creatur,

an. 433. S. Petio Apostolo ipsum ostendente per visum Sixto Papæ. Scribit contra Gentiles *an.* 439. & 449. contra Eutycheten.

S. PROCVLVVS Constantinopolitanus Episcopus videt S. Paulum S. Chrysostomo loqui in aurem. Laborat multum contra Mopsuestenum, Nestoriū, proque Chrysostomo. obit *an.* 446.

S. GENNADIVS Episc. Constantinopol. creatur *an.* 458. mirificus ecclesiasticæ disciplinæ reformator, *an.* 459. cōsanat manum diuina vi exarescentem, *an.* 462. Oranti spectrum prænunciat euerfionem Ecclesiæ, *an.* 471. diemque obit supremum.

S. FVLGENTIVS Rulpenfis Episcopus certamine pro fide celebris, *an.* 490. confutat Pelagianos. Peregrinatur ad Limina Apostolorum, *an.* 500. Exul diu pro fide, redux demum moritur *anno* 529.

S. BOETIVS Patricius apud Theodoricum falsò de conspiratione accusatus cum Symmacho martyrio afficitur *an.* 524. 526.

Alius BOETIVS Seuerinus Consul Rom. suum Consulatum scriptis illustrat, *an.* 510.

S. AVITVS Viennēfis Episc. *an.* 494. Sigismundum Burgundiorum Regem conuertit ad Christum *an.* 509. obit *an.* 516.

SIXTVS III. docta scripsit *an.* 442. Sed ei affinguntur scripta Pelagiana.

OROSIVS Hispanus Presbyter S. Augustino & S. Hieronymo familiaris contra Origenistas *an.* 414. Primus in occidentem transtulit Reliquias S. Stephani *an.* 416.

EVSEBIUS Emesenus ab Eusebianis in Episcopatum Alexandrinum intrudendus pro Athanasio, restitit: *anno 341.* signifer tamen fuit Arianorum.

SOCRATES & SOZOMENUS Nouatiani prosequuntur historiam Ecclesiasticam sub *an. 440.*

S. EVCHERIUS Episc. Lugdunensis egregia scripsit *an. 441.*

S. SIDONIUS Apollinaris orator & Poeta eximi^o solo aspectu basilicę SS. Petri & Pauli Romę liberatur, à febre, *an. 467.* Renunciens sæculo, amplissimisque dignitatibus creatur Episc. Aruernensis *an. 472.* Pietate & supplicationibus defendit urbem suam ab incursionibus Odoacris, *an. 475.* Dirè à suis Presbyteris diuexatus moritur *an. 484.* punitus morte subita persecutoribus eius.

IOAN. CASSIANUS Diaconus S. Chrysostomi, Collationes PP. scribit ad Innocentium Papam *an. 404.* confutat Nestorium, *an. 430.* Eius Collationes Pelagianismo infectę confutantur *an. 433.*

ISIDORUS Pelusiota monachus sub *an. 482.* claruit doctissimus. De S. LEONE Papa supra.

S. NILVS monachus Constantino-
polit. S. Chrysostomi discipulus doctissimus scripsit de Institutione monachorum, vixit sub *an. 445.*

S. SIMEON STILITA scripsit librū de morte *an. 457.*

VICTOR Vticensis Episcopus de Wandalica persecutione, sub *an. 490.*

S. GELASIUS Papa; de hoc supra.

PASCHASIVS Cardinalis, sub *an. 499.*

Dogmata Ecclesię Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria, Sæculi V.

Exempli gratia.

I. *Missam* asserit S. Aug. ep. III. 118. In psal. 33. hom. 2. & serm. 28. 40. de verbis Dom. & l. 21. Ciuit. c. 26. Cyril. Alex. l. 3. c. 4. Concilium Ephesinum Oecumenicum.

II. *Veritatem Corporis Christi in Eucharistia* asserit Aug. in psal. 37. & 119. Cyrill. in Anathematif. Chrys. hom. 83. in Mat. 26. & c.

III. *Liberum arbitrium* asserit Aug. contra Pelag. l. 1. & c. Cyrill. Alex. l. 3. & 8. contra Iulianum, & c.

IV. *Fidē sine operibus mortuam* asserit Cyril. Alex. in Ioan. l. 10. c. 18. Leo serm. 3. de Epiph. Primasius in Gal. 2. Aug. lib. 2. de pec. merit. c. 3. 4. 15. Saluianus l. 4. de prouidentia. Prosper l. 1. de vita contemplatiua c. 19. & c.

V. *Confessionem auricularem* asserit Cyril. l. 3. in Leuit. Leo ep. 69. 91. Aug. hom. 49. & l. 2. de visit. infirm. c. 4. & c.

VI. *Inuocationem Sanctorum* asserit Aug. l. de cura pro mortuis, c. 16. Theodorus in Leu. q. 1. Chrys. hom. 1. & 44. in Genesin. & c.

VII. *Imaginum vsum & Cultum* asserit Aug. l. 1. de Consensu Euang. Sozomenus l. 2. c. 3. Cyrill. l. 6. contra Iulianum. Tripartita l. 2. c. 19. Chrys. l. quod Christus sit Deus. & c.

VIII. *Suffragia pro defunctis & purgatoriū* asserit Aug. in Enchyr. c. 10. & in ps. 6. 37. & l. de cura pro mortuis c. 15. & c.

n

IX.

IX. *Primatum Petri* asserit *Cyrill. Alex.* l. 2. in Ioan. 12. *Aug.* 1. retract. c. 21. *Sozomenus* l. 3. c. 7. *Chrysoft.* hom. 83. in Matt.

Hæc pauca in exemplum suffecerint: Sic enim ire per singula licet.

Hæresiarchæ in Sæculo V. dissoni Papis.

48. PELAGIVS indoctus primum in Sicilia, deinde in Rhodo vtrumque orbem infecit. *an.* 410. Christi pythagorici gentilis librum fecit latinumque affinxit S. Xysto Papæ. Quam stropham notans S. Hieron. monuit S. Aug. qui allegatas à Pelagio, vt Papæ, religiosè explicare laboravit: at monitus retractavit. Dogmatizavit autem Brito ille monachus, *Peccatum originale non esse in hominibus: Sine Dei gratia impleri omnia Dei mandata posse. Adam factum esse mortalem, etiamque mortuus fuisset, si non peccasset; solum esse vnum læsum peccato suo; non genus humanum. &c.*

Tales articulos vndenos damnauit dolote in Concilio Palæstino, *anno* 415. ne ipse damnaretur. At resiliens, istos, aliosque vulgare perrexit.

Confutatur ab Hier. & Aug. Damnatur in Concil. Mileuitano; & Carthag. *an.* 416.

Secatholicum simulans appellat ad Papam, *an.* 417. Rursum damnatus pro scribitur ab Honorio Imp. *anno* 418. & 420.

Pelagiani iungunt se Nestorio, *an.* 431. Sæpius suppressi, emergunt sæpius. Hydralernæa.

49. NESTORIVS Nepos Pauli Samosatani ex Presbytero Antiocheno

Episcopus Constantinop. exagitator hæreticorum, *anno* 428. fingere cœpit *Duas in Christo Personas; & B. Mariam non esse Deiparam, sed Christiparam;* fraude & vi hæresin propagavit, ac scriptis *an.* 429. at quæ Deiparam execrari ipsa reuelavit. Eius arrogantia nec suis visa tolerabilis, diram in Monachos feritatem exeruit. Cœlestinus PP. damnationem ei minatur, *an.* 430. S. Cyrill. Alex. eum condemnauit: at ab eo insimulatur Apollinaris.

An. 431. Se iungit Pelagianis. Damnatur absens in Conc. Ephesino; Pellitur Epheso ab Theodosio: indulgetur ei monasterium ad pœnitentiam *an.* 433. Vbi calumnijs proscindens Imperatorem damnatur ad perpetuum exilium: in quo putrefactus, linguâ ab vermibus exesâ, fœde exhalat, *an.* 436. Theodosius Nestorianorum libros conqueri, exurique mandauit, *an.* 448.

50. EUTYCHES Abbas, vt Nestorio contradiceret, finxit *Vnam in Christo esse naturam post Vnionem sicut vna persona est.* Ita *an.* 448. Damnatur à Flauiano Episc. Constantinop. ibidem in Synodo ibid. Damnatus appellat ad Leonem PP. & Imp. Theodosium. At *an.* 449. per Encyclicam damnatur à S. Leone, Absoluitur è contra ab Dioscoro Alexandrino excommunicante Papam: Facinus inauditum! Ab eo prognati sunt ACEPHALIAN. 482. 535. SEVERIANI à Seuerio Enkratitarum resuscitatore; ARMENI; Iacobitz. &c. De Seuerio vide in Sæculo VI.

51. PACIFICANTES ab Zenone Imp. orti, faciente Vnionem inter Catholicos & Euthychianos.

52. PET. GNAPHÆVS Fullo pseudo-monachus ad Eutychetis errores adiecit in trishagio: *Qui crucifixus est pro nobis*: quasi S. Trinitatem totam diceret esse passam. Cœpit anno 471. hæresin Theopaschitarum; damnatur à Simplicio Papa Romæ an. 479. Xenaiam Iconoclastarum autorem assumit socium, an. 485. & moritur post diras turbas an. 486.

Ad vltimum damnatus à Gelasio PP. an. 494.

53. XENAIAS Persa, seruus profugus, nondum baptizatus à Pet. Gnaphæo Fullone consecratur Hierapolitanus Episcopus an. 485. dictus postea Philoxenus, primus autor Iconoclastarum extitit an. 485.

Dogmatizauit, *Christi & Sanctorum imagines non venerandas; Angelos in corporeos forma corporea effigiare nefas: Puerile esse, in columba fingere Sp. Sanctum.*

V A R I A

Testimonia Fidei historica in Sæculo V.

ANNO CDI. S. Porphyrius, Episc. Gazensis, contra pertinaces gentiles ciues suos quid oraturus Eudoxiam adit Augustam; Cui grauidæ roganti veniam, quod Episcopo non occurrisset, is prædicat parituram filium. Eo ad sua redeunte, dum sæua cooritur tempestas; ex reuelatione discit, ob nauclerum hæreticum mortam; quo catechisato ac conuerso, mox omnia silent.

S. Martinus obit octogenarius.

S. Porphyrius an. 403. Manichæam Gazæ, verbis & pecunijs multos peruertentem maledicit; continuoque mutam moritur.

ANNO CDIV. Erecta Eudoxiæ statuâ contra templum, Sanctus Chrysostomus pro concione inuehitur: per iratam coacto Concilio deponitur; ad Papam appellans describit tragœdiam; scilicet irruentes in ecclesiam milites *asseruatum Christi sanguinem* effudisse: Igne improviso totam deflagasse.

Interim Eudoxiæ, dirè excruciatæ, foetus in vtero computruit; criminatores Chrysostomi varijs à morbis disper-eunt; cum intruso Arsacio communicat nemo.

ANNO CDIIX. Sanctus Chrysostomus moritur, solitus habere familiarem Sanctum Paulum; Angelosque inclines sacrificanti adstantes.

Moriturque & Eudoxia, eius persecutrix.

Atticus Episcopus Constantinopolitanus paralyticum baptizat Iudæum; simul & sanat.

ANNO CDIX. Alaricus, Rex Gothorum, Romam obsidet; vt recedat, etiam idola erant despolianda in litrum; id quod nullis adhuc edictis potuerat obtineri.

Interim pudici Wandali impudicam vastant Hispaniam.

ANNO CDX. Romam inuadit Alaricus, Sacra vasa sanctaque cætera seruat intacta, etiam Virgines sacras.

Urbe incensa barbari recedunt, sal-
uistemplis; Fertur vox; *Salus victis in
christo.*

Monialis capta, heri proles, ob captā
infirmirate percussas, sanas oratione &
ieiunio reddit; liberaque dimittitur.

Honorius timore Attali, & Donati-
starum, edicto cauit *libertatem religio-
nis*. In pœnam, ecce, Vrbs capitur; diri-
pitur; salua religione Romano-catholi-
ca. Ergo protinus reuocat edictum, di-
gresso ex Vrbe Alarico; qui moritur *an.*
411.

Euagrius philosophus conuersus pe-
tenti Synesio accommodat 300. aure-
os, egenis distribuendos: petitque cau-
tionem, sibi in altero reddendos sæcu-
lo. moritur, sepultusque cum Syngra-
pha, hanc, apparens Synesio reddit, ab
ipso subscriptam de facta sibi restitutio-
ne.

ANNO CDXIII. Nouatiani à Cy-
rillo & Papa terrâ marique fugantur; in
ceteris hac etiam ex occasione; quod in
marî solutâ naui omnes perissent No-
uatiani; & Catholicorum nullus.

ANNO CDXV. Pulcheriam quin-
decennem, votum Virginitatis haben-
tem, sororem suam Theodosius sibi so-
ciam. adsciscit Imperij, ob raram eius sa-
pientiam. Aulam ea velut in monaste-
rium vertit pijsissima.

Eius pietate, miraculis clara, felicita-
tur Imperium, hostes inter medios.

ANNO CDXVII. Errore contigit
Pascha per Ecclesiam celebrari *die non
sua* ac debito; id quod ita compertum.
Melina in siluestri vinculo, dum pascha-
li nocte Presbyter fontem baptisterii e-
rat consecraturus, lapidis concauitas.

non sese ipsam replebat aquâ, vti an-
nuo miraculo fuerat, sed biduo post.

Leucothea in Lucania, ipso Paschali die
S. Lauacri vnda per se vltra lapidis orâ,
cumulatim sese exaceruans exurgere,
limpidissima ad instar cristalli, consue-
uit; inque seipsam subsidere sensim. Id-
que tum cum Sacerdos baptisterium
de more benedicebat.

In *Lusitania* apud Osem campum pi-
scina est ex solido marmore, in formam
crucis excauata. Hanc quotannis sub
instans paschale tempus accidit per sei-
psam euacuari; vacuum ab Episcopo,
vniuersa populi inspectante corona, im-
pressis circum sigillis obsignari: die ve-
ro. Parasceues eadem plebe teste resi-
gnari, ad eius sacram, cum suetis exor-
cismis & Chrismate, benedictionem.
Resignata verò reperitur supra oram
marmoris in cumulum aggesta vnda
stare, nec vel guttulam exundare. Per-
actis solennibus certatim haurire ple-
bem, deferreq; secum domum pios in
usus; nequedum tamen quicquam im-
minui: verum cum festa cedente die ad
statam apsidis reuerti mensuram.

Dynasta quidam annui contemptor
miraculi, iussit suos in templo eo stabu-
lari equos: at ecce, media nocte corre-
ptus febris raptim equos mandat extra-
hi; simul dentibus suummet corpus dis-
cerpens exhalat.

Rex nationis Theodegisilus rem ex-
ploraturus, ipse ostia omnia consignat;
Ecclesiam coronam vni cingit; idemq;
& altero repetit anno: tertio insuper
fossam circumducit latam quindenos,
vicenos altam pedes: Sed nihil abditum,
dolique nihil comperit: id lucri abstul-
lit;

lit; quod diem eundem sequentis anni non vixit.

In Soruba vico Lyciæ subiacente ad radices montis, (in quo Coranensis est ciuitas,) Lauacrum in Epiphania sudat, sudore tribus horis continuis manante; tribusque alijs sensim remittente; interim solennis baptizatio perpetratur.

In castello Cedebratis, sub Lunciæ monte Aenoandro, baptisterium vrbs, prima paschali ex seipso repletur; est autem ex abrupto solido saxo; duratque aqua ad vsque Pentecosten. Cæterum euanescebat.

ANNO CDXIX. Adrumetini monachi nimis contra Pelagium nitentes, libero arbitrio nihil; omnia soli gratiæ tribuebant; Vt S. Augustino visi fuerint arguendi.

Quare ad eos scripsit librum de gratia & arbitrio: & alterum de Correctione & gratia.

Seuerus Episcopus in Minorica insula per Encyclicam testatur, in ea insula Iudæum morari nullum posse; serpentes esse impotes nocendi, feras innoxias.

Vnico in loco noxios extitisse colubros; verum & hosce ad illatas S. *Stephani Reliquias* nocendi vim amisisse.

ANNO CDXIX. Plurimæ totâ Africâ Romam fiebant appellationes. Fingunt igitur Centuriatores ius appellationis Papam esse suffuratum.

Iudæus impostor iterato sæpius baptismo quæstum faciebat: semel ab Arianis; iterum à Macedoniano; tertium à Catholico baptizatus erat: quartum petenti baptismum Constantinopoli ab Paulo ieiunium indicitur: cumque

tingendus esset, ecce disparuit; repletur lacus; iterumque euanescebat aqua. Cui Paulus: *Aut veterator es; aut ignorans baptizatus es*: aderatque forte, qui ab Artico tinctum viderat; baptizati testis & index.

Nimirum duo priores non baptizant; quod formâ verborum catholica non vterentur; Catholicus autem ritè baptismum cōtulit; deo quarto disperijta aqua; dato diuinitus testimonio reprobati abs Deo Anabaptismi.

ANNO CDXX. *Victor* in Africa primus docuit: *Animam ex Dei substantia creari, non ex nihilo*. Idque tum vt doctior Augustino videretur; qui animæ originem se scire negarat: Tum ita sese per Visionem didicisse narrabat. At eum refutante S. Augustino resipuit victus.

Bararanes Rex Persarum, dirus Christianorum persecutor, per fugas ad Imperatorem Theodosium repetit; Neganti eos bellum infert. Ducēs in eum retardatur grandine diuinitus grandinante dies XX. vt ijs vix stadia XX. confecerit; Theodosius imparatus, accersitis interim ducibus sese parauit. Constantinopolim obsidens Persa Christū blasphemabat: demum obsessis re desperata cessantibus, solus Episcopus pilam excutit in blasphemum regem nomine blasphemati; & ecce Angeli in Bithynia viatoribus visi nunciare iubent Constantinopolitanis; orare, sperare insisterent; sese duces belli adfore.

Hic Persa in auxilium Saracenos iungere sibi: Sed hi diuinitus conterriti, plures centum millibus, per fugam in Euphraten præcipites proruere.

Aspebetus, Dux Saracenus, transiit

ad Romanos; (sic *Catholici* vulgo appellabantur) cuius semiaridus filius, Euthymium Monachum adire secundum quietem iussus; ab eodem, factis Deo precibus ac signo Crucis, perlanatur. Quod miraculum ad conuersionem valuit Saracenis. *S. Hieronymus* obit, *S. August.* Arianos publica disputatione conuicit: Qui se tamen victores iactabant.

ANNO CDXXII. Honorio defuncto scriba eius Ioannes inuadit Imperium; *Clericis* adimat priuilegia, forique exemptionem. At *an.* 425. Theodosius Imp. in eum ducit exercitum; cui sese Angelus Ducem offert specie pastoris; perque obiectum ducit lacum momento exsiccatum. Quo ex improviso Ioannes obrutus, ad internecionem deletur. Clero priuilegia restituuntur; proscribuntur hæretici. Qui Duces barbari in auxilium Ioanni venerunt, Imperium in fuga deprædaturi, orante Deū Theodosio, pereunt vniuersi igne de cælo, fulmine, ac peste. Monachus quidā Theodosium quiddam orarat sæpius; auditus nunquam; tandem eum excommunicabat. Hic Imperator se pransurum negabat, nisi prius absolueretur: quæsitusque monachus iuste petita annuentem absoluit; quicquid Episcopus esse victum negaret.

ANNO CDXXIX. *S. Germanus* cum *S. Lupo* mittitur Legatus ab Episcopis Galliæ in Britanniam, ad gentem eam ab Pelagianismo reuocandā. Per suspensam è collo reliquiarum capsulā persanat cæcam. Dum in Paschate Britannis baptizandis esset intentus, de irruptione Saxonum affertur nunci-

us; eoque plures ante baptizari anhelant, quam in arma ruant. Iubet in congressu omnes conclamare, *Alleluia*. Quo conterriti hostes fugam inuadunt, seq; ipsos in flumen adigunt obiectum.

ANNO CDXXXI. Sub Synodo Ephesina Generali contra Nestorium, docentem, Ex B. V. Maria Christum tantum hominem natum esse, datam vero Diuinitatem ei, ita merenti: quo auunculi sui Pauli Samosatani relusci-
tauit errores: Sub id tempus, inquam, ad Salutationem Angelicam idcirco putatur adiecta clausula hæc: *Sancta Maria Mater Dei ora pro nobis peccatoribus, nunc & in horam mortis nostræ*. Verum eam Traditio inde ab Temporibus Apostolorum acceptam hucusq; custodierat; nunc primum vero publicam acceperit Solennitatis auctoritatem, vsumque generalem: etsi villo de Canone desuper nesciam.

ANNO CDXXXII. Quod damnatus Ephesi Nestorius monasterio inclusus liberè agere permitteretur; omittente eum procul relegare Theodosio, contra suam Papæ; ecce pœnam; Constantinopolis improviso correpta igne triduo toto dimidiata hauritur inextinguibili, donec in se ipsum recideret.

Ib dem, Monialis, imagine Veneris delectata, obsidetur à dæmone, ab omni abstinens cibo per LXX. dies ab auicula pascebatur; quæ dæmonis erat delusio: demū ad *S. Stephani Reliquias* cōmunicata liberatur, malo suo cautior.

S. Proclus Episc. Constantinopolitanus permouit Theodosium ad Translationem *S. Chrys.* ex Comana Constantinopolim faciendam. Verum conatu
in

in medio tumba stat immobilis. Ergo Theodosius ad eum, tanquam viuentē, dat literas paternae deprecatorias culpae; eiusque ab exilio reuocatorias. Quibus ad loculum admotis, mouetur ipse velut seipso. Chalcedone imponitur nauis; haec absque remigio alarum ipsa volat incitē, praeuolatque ceteras eodem ē portu soluentes; quib. coorta disiectis tempestate, illa incolumis vna, cursu recto, ad agrum defensae ab S. Chrysostomo viduae appulit. Imperator vero sacrum cum corpore Lysantheam, regicidē exceptum, summa cum reuerentia in Sedem iuxta Proculum deponit; & solenni *prece pro defuncto* fusa parente deprecabatur. In deposito sarcophago S. Chrysostomus clara dixit: *Pax vobis*. Tunc simul XL. Martyrum contigit Reliquias reperiri: Et Eudoxiam *Augustam peregrinari* Ierosolymam; specie, quod filiam nuptam vidisset; reuera vt Commissa sua in S. Chrysostomū luens expiaret. Donata Ierosol. ab Iuuenali Episc. *Reliquijs S. Stephani, Fascijs Christi, Vinculis Petri*. Hisce filia Romae posuit Basilicā; illis mater Constantinopoli; vbi peccarat. Et postea Vixit.

ANNO CDXL. Orbis vndique turbat. In Oriente, Nestoriani. &c. in Occidente Gallia Gothi; in Africa Wandalii; Romae pulsi ex Africa Manichaei. Gensericus Arianus eiectis Africā totā Episcopis rogantibus, vt alicubi subsistere priuati liceret, respondit: Delere Romanos decreui vniuersos; & hoc vos petitis? Simul ipsos in mare abijci iussit: sed sui id deprecati sunt.

Sebastianum Ducem qui Romā Dum fuerat inuidiam; iubenti profiteri

Arianismum Genserico, aiebat ille: *Panem candidum, qui per ignem & aquā transijt, vt Regi apponeretur, repinse; vsque deterior euadet. Et ego sum lotus, unctus, pastusque Sacramentis. &c. quid mi fieri deteriore iubes?*

Manichaei Romae latentes, cumque Romanis communicantes, ex eo agnoscipublicantur à S. Leone PP. quod S. Sanguinem non sumant: quod Dominica & feria secunda ieiunent; quod prius adorent solem quam templum ingrediantur. Idcirco soliti Fideles orare versus Orientem; tum vetabantur prius isthuc flectere.

ANNO CDXLVI. Oriente toto per sex menses terramotibus quassato, Theodosius Imp. Proclus Patriarcha, omnisque populus in aperto degens campo supplicabat. Contigit ipso in supplicio puerum sublimem rapi, audireque ab Angelis concini Trishagium; *Sanctus Deus, Sanctus Fortis, Sanctus & immortalis, Misereere nobis*.

Hoc demissus docet Imp. Episc. & adstantes, ac moritur. Proclus id vbique cani iubet isthic, Imperator orbe toto; cessatque terra succussari.

Cyrus Praefectus Constantinopolitanus ethnicus, restaurator mœnium, proscriptus fugit ad aram, fit Christianus, & Episc. Smyrnensis; Ponit ecclesiā Deiparae, vbi abscondita olim coruscare B. V. Mariae imago visa, & reperta est, multis eius tactu persanatis. Constantinopoli Iudae statuā Christi, pro forib. Christiani propositā, cultro percussit; ex qua cruore protinus exiliente conspersus eam in puteum abiecit nocte eadem. Mane omnis aqua visitur cruenta, reperti-

peritur statua: promulgatur venia reo sese ultro prodituro: suaque virum vxor prodit, factus vterque Christianus; Pulcheria Augusta Virgo renunciens Imperio consecratur in *Diaconissam*.

ANNO CDXLVII. Dum hæretici per Orientem inualescunt; tenentque Galliam, Franciam & Hispaniam, (per quas oras etiam serpere hæreses eadē,) barbari V Vandali, Gothi, Sueui; ecce in Tolentino Conc. istud, à *Patre Filioque procedit*; additur Symbolo: & sub eo Symbolo Gothi, Visigoti, Franci fiunt Christiani; at vero Orientales ei reclamantes euadunt Saraceni. Romani tamen solo Apostolico Symbolo uti pergunt in Missis, eo quod nulla hæresis Romanam Ecclesiam infecerit vnquā, quæ diutius in ea perstitisset. In memoriam itaque id in æs inciditur post reliquias S. Pauli. Nec Carolus Magnus, nec Henricus Imperatores, quantumuis institerint, impetrare potuerunt, ut cum vtroque orbe cantarent Symb. Nicænum Romani.

ANNO CDL. Damnatis in Conc. Constantinopolitano Actis Ephesini pseudoconcilij, & reliquijs S. Flauiani Episc. in eo trucidati Ephesum translatis, simul restitutis per Marcianum Imp. Episcopis pro fide Romana proscriptis; pax Ecclesiæ reddita Orientis est: & ecce improvisò Attila cum Hunnis è solo cedit imperij, sponte, vi nulla.

ANNO CDLI. Attila victus in Illyrico, redit in Orientem; sed & hinc expulsus (in gratiam restitutæ in eo religionis veræ) in Occidentem inuadens se *Flagellum Dei* nominat. Tunc exustis Metis, solum S. Stephani perstitit intactum

Oratorium; viso S. Stephano apud S. Petrum & Paulum orare pro eo. Parisii quoque saluæ steterunt precibus S. Genouefæ.

Attila Treas euersurus erat; at orante S. Lupo Episcopo, mediam pertrāsīt urbem cum exercitu excæcato cæcatus, nullo mortalium viso, læsoue.

Item diuinitus seruator vrbs Vasatensis; vbi tunc sub Missa tres guttas delabi contigit, inque vnā coalescere crysta'linam; scil. ad Fidem de SS. Trinitate confirmandam contra Arianos. Ea in erucifixum infixa cæteræ exiliere gemæ, protinusque per eam multæ sunt factæ conlationes.

Aureliam obsidet Attila, imperium inde inuasurus; capitque eam; non tamen euastat, orante Deum Episcopo cum populo. Et ecce aduolans Aetius Dux fundit, fugatque Attilam cum Hunnis, non sine miraculo.

Chalcedone Concilium à 600. Episcopis frequens agitur in æde S. Euphemie; cuius S. reliquia continuo sanguinem in subiectam spongiā stillabant inde ab eius martyrio; nisi quod non stillaret, si quando improbus isthic præsidebat Episcopus.

In eo sancitum; vnum Episcopum Episcopatus habere duos non posse, iuxta Nicænum, contra Pragmaticos Imp. Anatolius Patriarcha iubet Patres Confessionem Fidei Romano-catholicam, & hæreticos item suam, dare S. Euphemie, ad obstruenda hæreticorū ora; At illa Catholicam arripit dextrā, osculatur, reddit: hæreticam vero ad pedes abiicit.

Iamque prius confirmarat Papa Concilium.

cilium. Sancitum quoque *Papam dici Oecumenicum seu Vniuersalem Episcopum.*

AN. CDLII. Valentinianus edicto adimit Episcopis iudicium Ecclesiasticum, exceptis causis Fidei. At ecce Flagellum Dei Attila adest, vastat Italiam, ipsam inuasurus urbem, nisi S. Leo minis ac precibus eum diuinitus fractum auertisset. Percunctanti dein cur vni parerethomini? respondit: *adstans ei Sacerdos mortem mihi intentabat.* Ethnicos Romæ id astris, fatoque tribuentes S. Leo refutat.

ANNO CDLIV. Turbarum Orientis pertæsus concedit in Occidentem ad Noricos, quos barbaris auertendis orare, & ieiunare nolentes deserit; ac pereunt. Urbem ergo iam occupatam ab ijs ingressus, ciues malo suo iam doctos ad supplicandum Deo inducit: & ecce die post tertia barbari timore panico perciti p fugã se ipsos contrucidant.

AN. CDLV. Valentinianus adulter, Infantis Aetij trucidator, & Violator ecclesiastici iuris, ab amicis Aetij occiditur manu Maximi. Qui iam Imperator ducit Eudociam, cui aperit se occidisse Valentinianũ. Idcirco illa Wandalos euocat in imperium, & capta ipsa cum filiabus abducitur in Africam: Roma spoliatur, pter ecclesias primarias; Deum sic exorante S. Leone Papa. Hac afflictior e cum filiabus Eudocia subacta, eiurat Eutychianismum, reditque ad Ecclesiam Romanam. Marcianus Imp. autem sua iura reddit ecclesiis, edictis contrarijs abrogatis.

AN. CDLVI. Mauritaniæ ad Christum conuersio ita contigit.

Quando in persecutione Wandalica

Rex Gensericus creari per Africam Episcopos prohibens, creatos emori sinebat; seruam suam Maximam iubebat Wandalus nubere seruo; quæ ob castitatis votum abhorrens, pro cum iuxta cum fratribus conuertit. Ambos igitur herus vngulis dilacerat. &c. Sed diuinitus sanantur; at hero proles ac pecora extinguuntur. Demum in Mauritaniam deportantur exules; quam denique conuertunt ad Christum; Romamque mittunt pro Sacerdote. Quo misso negat genti bigamos creari Episcopos aut Sacris inaugurari, licet ingens hominum esset inopia. Proclus Genserici Præfectus è sacris paramentis vixdum pararat sibi vestes; cum ecce furens sibi linguam commandens peribat.

AN. CDLVII. Leo fit Imp. qui priuatus in cæcum incidit solum; misertus ducit per æstuosam eremum; quærensque aquam præ siti emorituro vocem ex incerto accipit; *Leo Imperator*, sc. futurus, en aquam, luto perlutum illumina. Dictum factum. Post ibidem ponit ædem Deiparæ.

AN. CDLIX. Marcianus Gennadij clericus aditurus templum nudo dat interulam, veste duntaxat Sacerdotali amictus. At in hac Diuinis operas videtur purpuratus. Discutitur; & miraculum cognoscitur.

AN. CDLXI. Dum Græci de transmissio ipsis Brandeo dubitant; S. Leo PP. id forfice scindit, & cruore manauit. Peregrinantes ad S. Petrum & Paulum Romam, velum lance pensatum in Sepulcrum solent immittere; quod extractum ponderosius erat; ad indicium benedictionis. Itemq; clauis aureæ per-

o muta-

mutabantur; ijsque sanationes fiebant.

AN. CDLXII. Pingentis Christum Iouis specie, manus exaruit: cōfessi per-sanatur à Gennadio Constantinopolitano. Qui urbem suam, *an.* 465. hæreticis scatentem vidit, sub vesperum, à cæcodæmone, habitu vetulæ medicæ, succendi in foro cum lucernula obeunt: Fuit flamma vorax toto quatruiduo, hau-sitq; urbem pene totam. S. Marcianus S. Euangelio flammis obiecto has ab tēplo nuper à sese constructo, auertit.

AN. CDLXXI. Episcopus Catholicus ab Ariano in disputationem Constantinopoli prouocatus, noluit; mox rogū ingressus paratū intactus se offert disputationi. Ibid. Archisynagogus, autor seditionis, captus, tortusq; flammis dum iniicitur, clamabat; O DEVS S. Sergij iuua me seruatus eodem in loco constructum templum S. Sergio.

AN. CDLXXV. Cum Occidentis Imperium in Augustulo finem accepisset, Erulis barbaris Italiæ imperantib, per Regem Odoacrē, *nouū Dei Flagellum* ab S. Seuerino prædictū, hic Aruernam diu nequicquā oppugnat; quod Episcopus eius S. Sidonius cū populo, per *Rogationes triduo cum ieiunio*, Deum exorando hostem eneruaret. Cuius exēplū ab S. Mamerto Viennensi Episcopo se sumpsisse, literis ad ipsū testatur. Lauriacenses fraudē in pendendis decimis facientes, in fame & siccitate moniti fraudis ab S. Seuerino Episc. pœnitentes spōdent emendationē; ac protinus est pluuia consecuta. Zeno Imp. fouens Euthychianos, proscriptosq; restituens ipse eiicitur Imperio *an.* 476.

AN. CDLXXVI. Odoacer misso in

exilium Augustulo Rex, licet Arianus, tributū ab Imp. impositū remisit. Ecce orbi toti licet dominaretur Ariani; nō tamē Ecclesiæ Catholicæ. Zeno in oriente, Odoacer in Italia, Gothi & Burgundi in Gallia, Gēsericus in Africa, Frāci erāt ethnici. Zeno nil audiens Papā, à Basilisco genero exuitur imperio: qui edicto abrogat Concilium Chalcedonense; prætextu concordix, regniq; firmandi, quo tamē hoc excidit anno. Nā *Daniel Stylita Monachus*, rogatu Episcopo rū vt succurreret Ecclesiæ, deserit colū nā; Constantinopolim vt appulit, Basiliscus specie deābulationis fugit dicens: *Tibi vir Dei urbē relinquo; tu me prece iuua:* cui ille; *Disrumper, impie, regnū tuū Deus:* simul in clamātē verbo sanat leprosum; quē ex vmbone ostendit populo, ad cōfusionē Eutychnianorū. Pluribus claret miraculis. Acacius pseudoepiscopus arianus concitat Monachos in Basiliscū, qui imperant reuocari edictum contra Chalced. Concilium; ne sc. excideret imperio. Verum id eo fine, vt simul irritaretur S. Leonis Cōstitutio contra Primatū Constantinopolitanum.

AN. CDLXXVII. Basiliscus ab aulicis ob auaritiam eius desertus, vincitur ab Zenone; protractus ab ara deportatur in exilium, vbi in amplexibus vxoris exspirat. Zeno monenti Papæ, hæreticos eiiceret Episcopos, paret. At *anno* 482. rursus eiectis Catholicis restituit hæreticos autore Acatio. Simul cæpta Vandalica persecutio plurimis celebrata miraculis, vnus veræ apud Catholicos testibus Ecclesiæ.

AN. CDLXXXII. S. Seuerinus canens, *Laudate Dominum omnes gentes*, obdormit;

dormit; iussis prius fratribus, ut sua ossa secum transferrēt in vĕtura barbarorū incursione; ipsis, non sibi profutura. Et ecce, Satelles ab Rege Rugorum Fridrico Sancti aram despoliare, ipso in ausu ab dæmone obsidetur. Rex ipse totum spolians monasterium intra mensem à fratris filio necatus perit.

AN. CDLXXXIII. Inter barbaros Urbis Italiaeque Dominos plurimi Romæ nidificabant hæretici, Urbis tamen Præfectus Basilus excommunicabat alienantes quidquam de bonis Ecclesiasticis. Sed eam excommunicationem omnes Episcopi exploserunt. Interim *Pet. Gnaphæus Fullo* ex monacho Euty-chiano pseudoepisc. Antioch. Theopaschita, ab Papa damnatus, auxit Trishagiū isto; *Qui passus est pro nobis* DE VS.

AN. CDLXXXIV. Hunericus Arianus Rex VVandalorum disputationem indicit Carthagine; ubi Episcopus S. Eugenius cæcum illuminat, adire peti-tum ter diuinitus iussu. Disputaturi autem Ariani conuitiabantur, perque tumultum occiderunt Episcopum. Inde Rex orsus est persecutionem; legesq; contra hæreticos datas vertit in Catholicos. Populus tamen Carthaginensi Catholicis ob miracula adherente, etiā Cyrola arianus cōduxit hominem, qui se cæcum simularet sanandus ab eo. At is dein vexa excæcatū se deprehendens stropham aperit; atque à S. Eugenio reluminatur: quem cum alijs dirē tortum enecat Martyrem tyrānus. Typasenses missi ad eos peruertendos Cyrolæ constanter reclamant; elinguantur multi; & tamen rectius loquebantur. In quib. vnus natus mutus post exactā linguā primū loqui cœptauit. Alius in fornicatio-

nē lapsus, vsu loquelæ excidit. Ad quendā ex ijs Episcopū rusticus suum adferebat filiolum mortuū, pampinis obtectum quasi dono daret vuas: positaq; sporta recedit. Episc. vuas gustaturus conspicatur mortuū. Ergo protinus sese in preces conijcit, puellūq; rediuiuū genitori remittit. Tunc passim vulgabantur & miracula, & martyria desideratissima. Euentus is erat: Siccitas inaudita, sterilitas, fames, pestisque perdebat Africam: Hunericus vermibus exesus cēputruit, cum intolerabili foetore, ut frustulatim an. sept. regni suo esset sepeliendus. Euaricus Rex Gothorū arianus in Gallia, simili plaga perit: Rexq; Francorū Childericus; cui succedebat filius *Clodoueus*, S. Genouefę cultor, & S. Remigij; à quo & Christianus est baptizatus an. 499.

AN. CDLXXXV. Pet. Fullo arianus Constantinop. conabatur Episc. Cypri Anthimiū sibi subiicere. Quem idcirco citatū ire nolētē, S. Barnabas Apostolus tertiuū apparens ire iussit Constantino-polim, ac dicere; *Et mea Sedes Apostolica est: nam Apostolū habeo*. Hic n. dixerat ei, Meū Corpus cū Euangelio S. Matthæi; in lignis thyenisi scripto, ante Salaminā, quinto stadio ab arbore filiqua, reperies. Zenoni donat Euangelium ita petenti, aureisque thecis includenti; ac supra sepulturā S. Barnabæ templū collocanti.

AN. CDXCI. Zeno Imp. & fautor hæreticorū pœnas morte pepēdit. Inebriari solebat sic, ut exsensu iaceret, correptusq; morbo comitiali. Ariadna vxor Augusta sic iacenti irata, humari p mortuo iubet, appositā tumulo custodiā. Biduū ipsum clamanti, Aperite, responsabant custodiæ; Nō licet, alius imperat.

Et ille; Esto, monasterium inibo. At furdis illa. Post refoffus reperitur seipsum arrosisse. Anastasius succedit; quem Euphemius Constantinop. Episcopus noluit consecrare prius, quam Catholicè fuisset professus. Mores tamen peruertit, euasitque in sacrilegum Ecclesiarum expilatorem.

AN. CDXCVI. Gelasius Papa reprehendit *communicantes sub una specie*; quod esse Manichæi proderentur, abstinentes vini, velut à malo principio procreati. Ricardus Anglus Presbyter monitu S. Petri Romam peregrinatur; ubi à Gelasio in Episcopum Andriensem creatur. Ad portam Andriæ cæcum restituit; paralyticam sanat; breuique urbem totam baptizat.

AN. CDXCVIII. Dum Symmachus Papa canonicè eligitur, Festus Comes Anastasii Laurentium curat à paucis creari Antipapam; ut qui Enotico Zenonis esset subscripturus. Hinc *Schisma*. Delectus arbiter Rex Theodoricus pro Symmacho pronunciat.

Quod quia illegitimè factum, ideo Symmachus Concilio Rom. idem of-

ferti iudicandum, *an. 499*. Simul sancitur, quæ deinceps in electionibus PP. seruarentur. Inde literis monet Anastasium, rediret cum Oriente ad Ecclesiam; sed is tum prius se profiteretur hæreticum. Catholicos communicare secum aut compellit, aut proscribit. Ideo ecce Deus Bulgaros in Thraciam immittit, à quibus victus pacem auro redimit. *Clodoueus Rex Francia* diu ab Crotilde vxore nequicquam tentatus induci ad Fidem in prælio suos Alamānis succumbere videns, promittit se fore Christianum, si vicerit. Vincit. Se permittit S. Vedasto Attrebat. Episcopo catechizandum; ac inter viam ad S. Remigium, cæcum cruce sanat. Ad fontem dum concionatur S. Remigius, mirifica in lace fit vox: *Pax vobis, Ego sum: nolite timere. Manete in dilectione mea*. Auolansque columba, caplam affert cum chrismate. Rex offerens S. Remigio dona, prius Ecclesiasticis restituere ablata iubetur. Et factum est.

AN. D. Anastasium exinde diræ clades punierunt hæreticum; nequedum tamen resipiscentem.

ERGO:

1. Dic age; Quæ sincera FIDES hoc constitit AEVO V?

At SIC PAPISTIS RESSTAT ROMANA, FIDESQVE:

Non SIC REM seruat Luthero-caluinista, FIDEMQVE.

2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Ecclesia gaudent:

Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remisit?

3. ANTI NE CHRISTVS erat quisquam hoc ROMANVS in Aevo?

SAE-

SÆCVLVVM SEXTVM ITALO- GOTHICVM.

SVMMORVM PONTIFICVM ROMANORVM
CONTINVATA SVCCESSIO.

54 **H**ORMISDA creatur *anno*
514. cui Rex Franciæ Clo-
douæus, Christianus pri-
mus, regni coronam mi-
sit. Multis legationibus laboravit pro
& publica Ecclesiæ pace, & priuata Epi-
scoporum, suasque vices delegat Epi-
scopo Constantinop. in Episcopis la-
pis recipiendis, *an.* 521. Moritur *an.* 523.
cum sedisset *an.* 9. Dies 10.

55. IOANNES I. creatur *an.* 523. Iusti-
no Imp. arianos exagitante, Theodo-
ricus Rex cogit Papam obire legatio-
nem pro eis ad Iustinum; sin' totam Ita-
liam gladio sese extincturum minaba-
tur. In itinere, Corinthi nobilis ægro-
mansuetissimū vxoris equum ei accō-
modabat; qui remissus ferre porro fœ-

minam noluit: maritus, quod erat, ratus
equum Sancto viro dicatum esse, eidem
dono transmisit, precatus vt accepta-
ret. Ad portam vrbs Constantinop.
clamanti cæco manus imponēs visum
restituit. Ciuitas ei ad XII. lapidem ei
cum cereis & crucibus, in honorem A-
postolorum Petri & Pauli, processer-
unt obuiam.

Imperator dans honorem Deo, pro-
nus in terram est eum veneratus. Pera-
ctis rite Diuinis paschalibus, tantum ab-
est, vt in consilio causam egerit Ariano-
rum; vt vehementer etiam omnes pro-
scribi suaderet; ac eorum templa per no-
uam consecrationem verteret in Ca-
tholica: *an.* 524. Theodoricus reuer-
sum *an.* 526. compegit in tetrerrimum:

carcerem Rauennæ, ubi pædore & inedia confectus martyrij coronâ est consecutus. Sedit annos 2. Men. 9.

56. FELIX IV. creatur *an.* 526. celebratur Conc. Arausicano contra Arausicanos *an.* 530. moritur. Sedit annos 4. Men. 2.

57. BONIFACIUS II. Romanus creatur *an.* 530. & contra eum Dioscorus antipapa excommunicatus interijt. *Anno* 531. in Conc. Romano sibi successorem ordinauit Vigilium; sed quia Sanctis Canonibus id aduersabatur, continuo suum ipse decretum coram Clero Populoque Rom. combussit; & obit; Sedit annum 1. Dies 2.

58. IOANNES II. creatur *an.* 531. Illud *Vnus ex Trinitate est passus*, verum esse definiuit Imperatori si addatur, aut subaudiatur, *in carne*, non in Deitate. Hoc, *Vnus ex Trinitate est incarnatus*, verum esse: Vnde Mater vere *Deipara* est. Moritur *an.* 534. Sedit annos 2. Men. 4.

59. S. AGAPETVS Romanus creatur *an.* 535. Ab Imp. Iustiniano Fidei accipit professionem; & priuilegium de honorum ecclesiasticorum præscriptione centum annorum. Theodatus Italiæ Rex, *an.* 536. cogit Papam obire legationem ad Imperatorem pro pace: Sin', dira minabatur; dans interim occultas ex metu ad eum quibus se sponte abdicans regno id Imperatori resignabat, tantum vt vitâ donaretur. At Agapetus ob paupertatem debuit S. Vasa ecclesiæ oppignorare in viaticum. In itinere diuina celebraturo claudus ac mutus offertur sanandus. Misa patratâ, claudus manum porrigit, inque pedes sistit. Sacram Hostiam in os deponit, & mutus loqueba-

tur rectè. At pro Rege nil obtinuit.

Formellanum prope Româ Episcopum subditi accusarant, quod in vase sacro comederet. Papa citatum Romam carcere claudit; tertia post nocte moneatur in sôno ab astâte. Hodie solû captiuû volo sacrificare; non aliû Vrbem tota. Ex accersito protinus quærit; quod esset opus eius: nec accipit aliud, nisi; *Peccator sum*. Celebranti Papa cum ministris astans proxime, fert ægre, eum Oblationis orationem quartum repetere, neq; tamen concludere. Causam percunctâ ti dicit celebrans: Ignosce, non vidi de more Sp. Sancti descensum. Sed Diaconum abscedere iubeto. Abit; continuoq; Papa videt S. Sp. aduentum, quasi per tres horas eos obumbrantis, per extensum aræ velum. Mortuus Constantinopoli Romam transfertur *an.* 536. Sedit anno non toto.

60. S. SYLVERIVS Campanus creatur *an.* 536. Fuit Hormisdæ PP. filius ante ex legitimo natus ei matrimonio, quam ad statum Ecclesiasticum adisset. *Anno* 538. toto Gothis Urbem obsidentibus, nec S. Petri & Pauli templa subvrbana, seu clericos lædentibus, Papam Belisarius, de proditione suspectum, deportat in exilium: sufficitque Vigilium. Moliebatur id impia Theodora Augusta, quæ Papatum ei promisit, quando cum S. Agapeto Diaconus egerat Constantinopoli: sed si repromitteret Augustæ, se Eutychianos Epif. restitutum. Post errati sui pœnitens Belisarius Romæ tēplū construxit. *An.* 539. Papa exul in carcere excommunicat Vigilium cum fautoribus; fameque erectus occumbit martyr *an.* 540. Sedit annos 3. Necem eius diræ

diræ clades diuinitus vindicarunt.

61. VIGILIUS *an.* 538. à Belizario intrusus Antipapa fastuosus & simoniacus, promissis auri 200. libris Theodoræ dādis; sed deinde negatis: ab exule Papa & martyre excommunicatus; Primatum Romanum tamen scriptis defendit. In Diuis recepto S. Sylverio Vigilius sese, nequedum ab Clero Romano receptū, nec recipiendum, abdicat vltro Papatu; ea spe, fore se ope Belisarij restituendū canonicè. Qua motus humilitate, licet ficta, Clerus; perspecta ei⁹ pura fide Catholica, (excepta Simonia) metuque Schismatis; orantibus ita Belisario & Senatu; ipsum in Papā elegit. Hic ille mox ita mutatus in aliū, Simoniae pec. suum detestatus male promissa Theodoræ negare omnia, anathematizare Eutychianos, cæterosque hæreticos; Iustinianus vero Imperator ei mittere fidei Confessionem ac offerre obsequium.

Anno 546. obsessæ ab Totila Vrbi frumentum ex Sicilia submisit; euocatusque Constantinopolim in caula trium Capitulorū, *an.* 547. veniēs cū fletu Imperatoris, publica; professione excipitur. At mox vt Iustinianus & Theodora sibi ante Papatum promissa instantius exigebant; aiebat: *Vt video ad Diocletianum & Eleutheriam veni. Facite ut vultis; digna n. factis recipio.* Tria autem Capicula canon erant; *An Christus sit vnus de Trinitate; Et, is Passus; Et eius Genetrix sit Deipara;* Non: sed de tribus viris contendebatur; de Theodorico Mopsuest. Iba Edesseno; & Theodoreto Cyro.

De horum damnatione calumniam

deinde passus est, *anno* 540. constatur contra eum Schisma: sed schismaticos excommunicantem. *An.* 553. Consentit celebrari Concilium V. Oecumenicum: ad quod & honorificentissimè inuitatus venire recusat; verat tamen contra suum de Tribus Capitulis Constitutum sentiri à quoquam. Qua causa ab Iustiniano mulctabatur exilio.

Concil. Constantinopolitanū pro Oecumenico recipit, eiusque de Tribus capitulis decretum suo contrarium approbat; quatenus non de re Fidei, sed de viris agebatur; & nil esset Chalcedonensi Concilio contrarium. Ideoque *an.* 554. relaxatus ab exilio, moriebatur Syracusis *anno* 555. Sedit annis 15. Mensibus 6.

62. PELAGIVS, creatur *anno* 555.

Se publice purgat de calumnia procuratæ Vigilio mortis.

Anno 556. ab schismaticis Trium Capitul. insimulatur de fidei prauitate; ideoque Childerico Regi Franciæ sinistrè persuaso fidei professionem perscribere cogitur.

Moritur *anno* 559. Sedit annis 4. Men. 10.

63. IOANNES III. creatur *anno* 559. obit *anno* 572. Sedit annis 13. Diebus 14.

64. BENEDICTVS I. creatur *anno* 573. obiit *anno* 577. Sedit annis 4. Men. 1.

65. PELAGIVS II. creatur *anno* 577.

Arrogantiam Ioannis Constantinopolitani, se scribentis *Episcopū Vniuersalē*, contundit, docens solum Episcopum Ro-

Romanum esse Vniuersalem inde à Christo.

Moritur *an.* 590. Præfationes Missæ ante Consecrationem scripsit septenas diuersis anni temporibus ac festis recitandas. Sub eius Papatu quædam miranda contigerunt in monasterio S. Andree, præsentè S. Gregorio Magno:

Vt Iustus monachus tres aureos abdidit: S. Gregorius eum visitari vetat à fratribus; nunciat in sterquilinio sepeliendum fore nî pœniteret. Pœnitens obiit; sepelitur, sed non apud alios. Dies cedunt XXX. eiusque misertus S. Gregorius alios XXX. dies pro eo sacrificari iubet.

Interim apparens fratri suo sciscitanti, quî haberet, respondit; hætenus malè; at hodie Communionem accepi. *Dies Sacrificiorum computarunt, trigesimum repererunt, & quod per salutarem Hostiam supplicium euasisset agnouerunt.*

Defunctus frater, sepultusque remanentem apud sepulcrum solum Ioannē vocauit: decimoque post die moritur & ipse.

Ibidem puer Theodorus dissolutus, peste correptus face flere iussit seu pia loquentes, aut comprecantes. Agonizans vociferatur ad orantes: Date locū draconi, me devoraturus, ne crucier diutius; quare per vos non morior? Iussus se cruce signare, nequit; quia, ait, *(quamis draconis premor.*

Atij instare precibus ad Deum; iste lætus gratias agit Deo precibus liberatus, & seruatus ad monasticen, quam & accepit.

Stephanus illustris mortuus sistebatur Iudici, mox dicenti; Non hunc,

sed Ferrarium adduci iussi. Redditur corpori; & vicinus eius Stephanus ferrarius eadem hora moritur. Eum rediuius Romæ miles vidit ponte lapsum cruciari corpore toto, præterquam solis in manibus, queis eleemosynas porrexerat. &c. Sedit Pelagius, annos 12. Men. 2.

66. S. GREGORIUS MAGNVS, ex Urbis Præfecto Monachus; dein Cardinalis, eligitur *an.* 590. Papa. Dumque Clerus pro illius Confirmatione mittit ad Mauritium Imp. datâ certâ pecuniâ; (sic enim ab Gothorum Regibus Arianis cæptum insuerat, postque Iustinianus improbè sancierat:) ipse per litteras deprecabatur confirmationem; quas tamen germanus eius Præfectus Urbis interceptit.

Interim sæuiente epidemia hortatur Romanos ad pœnitentiam; *septemplex indicit Litaniam*, Clericorum, Virorum, Monachorum, Fœminarum, Viduarum, Ancillarum, Pauperum & infantum; eam ipso ducendam septiduo.

Vltima ibatur ad S. Petri, circumlata B. V. Mariæ imagine; & ecce ad Tiberim super mole Hadriani conspicitur Angelus exertum recondere gladium: ceu initio pestis visæ cælo cadere sagittæ.

Continuo indicit & octauam, *Maiorem Litaniam*, pro gratiarum actione; pestisque remisit.

Interea dum affertur confirmatio, Gregorius e mentito habitu mercatoribus remissus, fugit in siluas; abditum, quæsitumque diu ignea de cælo columna prodit.

De fuga reprehensus ab Episcopo Rauen-

Rauennæ, pro apologia scribit librum de Cura pastorali. Mandat Italiâ totâ baptizari infantes, aut baptizatos reconciliari. Nam Antharit Longobardorû Rex Arianus baptizari vetuerat catholicè in palchate: ideo Deus eum necauit, quod die S. Gregorium ad Papatum vocauit.

An. 591. Profitetur quatuor Oecumenica Concilia, Nicænum, Const. Ephes. & Chalcedonense: & quintû contra Tria Capitula. *Claum auream S. Petri* mittit dono Anastasio. Nam aureos claves ad reuerendos sepulcri S. Petri cancellos multi consueverunt mittere, recipere prius in ijs fixas, *quæ super agros posita multis solent miraculis coruscare*, ait S. Greg. Eis aliquid limaturæ de catena S. Petri indebatur; *quæ, ait, colla vestra sanctificent*: Præstat hæc talia fides.

Votum monachis seruandum scribit. Matrimonium prohibet Subdiaconis, hosque spondere iubet Episcopis castitatem: iam vxoratos ordine altiore non inaugurari, nisi ab ducta se recto lectoque separasset. In Conc. Romano statuit: Si quis presbyter aut diaconus uxorem duxerit; anathema sit.

Hoceum pœnitentia ductum reuocasse mentiuntur Centuriatores, per motum S. Vdalrici epistolâ, (plane confictâ) quasi ad Nicolaum Papam scripisset, Gregorium Clericis vxores permisisse, postquam sex millia capitû infantilium piscatores in piscina repe-

rissent. At Nicolaus I. obiit XX. annis ante natum S. Vdalricum; & Nicolaus II. octoginta annis post Vdalricum creatus in Papam fuit.

Leandro Episc. Hispalensi percunctanti respondet Gregor. *Trinam in Baptismo mersionem* esse bonam, & significare triduanam Christi sepulturam: At propter Arianos, significâtes eâ trinam Deitatis Essentiam, omitti iubet.

An. 592. Cognito S. Ioan. Euangelistæ tunicam ab Episcopo quodam asseruari, ipsum cum ea Romam euocat; inque Basilica S. Ioannis sub ara tunicam deponit; quæ producta fugauit tēpestates, stitit inundationes, &c. Idem Homilias in Euangelia scribit.

An. 595. Ioannis Constantinopolitani coarguit arrogatiam nominis *Pater, & Vniuersalis*: vt qui Papæ solius proprij ab origine sint tituli. Obijt an. 604. cum sedisset annis 13. Men. 6.

Ad aurem ei scribenti columba pingitur; quia, Petro Diacono teste iurato, omnia Spiritu S. dictitante conscripsit. Nam maleuolis eius exusturis libros ille se eo pacto obiecit: Si post iuramentum, quod omnia ex Sp. S. scripsit, moriar; scietis me verum iurasse; si supervixerò, viuus cum libris comburam. Ergo in vmbone inter verba iuramenti Spiritum reddit Deo.

Traiani animam ab inferis oratione S. Gregorij liberatam fuisse, est fabula. Cætera repetere ex Varijs infra.

Vtriusque Orbis

IMPERATORVM ORIEN- TIS ACTA IN SÆ- CVLO VI.

55. IVSTINVS Senior ex præfe- cto Prætorij acclamatur: stat pro Conc. Chalced. & Catholicos restituit. Hæreticos extirpare conatur. Pa- pam excipit honorificentissime.	Anno Christi nati 518 524	Consules Romanos titulat Impera- tores. Anathematismos 14. scribit contra Tria Capitula; ideoque sugillatur. 546.	541 551
56. IVSTINIANVS ab auuncu- lo Iustino salutatur Imper. Fidei pro- fessionem edit. Persas triumphat per Belizarium. Disciplinam Eccl. reformat. Codicem Iustinianum promul- gat. Varias gentes ad Fidem recipit. Africam à Vandalis vindicat, re- cuperat. Romana privilegia Edictis auget. Papam mittit fidei professionem; Ab Augusta in ruinam trahitur infamia: Siciliam per Belizarium recuperat. Papam cum adoratione excipit; Se- ueri hæc scripta exurit, persequitur hæ- reticos. Italiam à Gothis recipit. Ingenti suo & Ecclesie damno mi- scet se rebus Eccl.asticis. 538, 545. 546.	527 528 529 530 533 535 536 537 549	Vigilium Papam ad se euocat; Vin- citur à Totila, Romam occupante Crudelis est in Vigilium PP. 551. Resipiscens dat supplices ad eum: ob- res Ecclesie ab eo perturbatas Impe- rium affligitur ab hostibus. Autoritate Vigilij cogit Conc. Gen. V. & præpostere in eo agit contra Tria Capitula. Horum defensores cum Papa rele- gat. Papam ab exilio reuocat: Electio- nem Papa sibi vendicat impie. Per Reliquias sanatur à morbis. Belizarium ex suspitione coniura- tionis cecat. Incidit in hæresin Aphtardocita- rum, eamque confirmans Edicto per- sequitur Orthodoxos. 563. Repentinà tollitur: de salute eius sunt opiniones: basilicas munificentis- sime struxit.	547 552 552 553 554 560 561 564 565

57. IV-

57. IUSTINVS Iunior ex sorore Iustiniani, acclamatur Imp. Quicquā in fide immutari vetat.	Anno Christi nati. 565
Edictum de vera Fide promulgat, auarissimus & luxuriosus est.	566
Coercet potentes pauperum oppressores.	568
Phrenesi corripitur.	575
Moritur, & Collegam hortatur ad pietatem.	582
58. TIBERIVS Iustini fit Collega.	578
Vincit Persam Cosroem	579
Mauritio declarato Imperatore obit	586
59. MAVRITIVS fit Imperator.	586
Miraculis S. Euphemiae est incredulus, Theodosium filium creat sibi Collegam.	593
In captiuos & egenos expendit 30. libras auri;	599
Morsei reuelatur, & obit.	602

REGES ITALIÆ Ariani.

3. ATHALARICVS octennis succedit auo Theodorico sub administratione matris	526
Petit pacem à Iustiniano; rescribit pro Immunitate Ecclesiastica.	527
Simoniam edictis seuerè coercet.	533
Moritur.	534
4. THEODATVS ab Amalasuntha in regnum Gothiæ accitus eam carcerat, necat ingratum.	534

Papam ire legatum cogit ad Imperatorem à Belizario pressus.	536
Vitige in Regem euecto, ipse à militibus trucidatur.	537
5. VITIGES Romam arcte obsidet.	538
Se dedit Belizario.	540
6. THEODIBALDVS regnat anno non toto.	541
7. ALARICVS II. regnat menses VII. necatur.	542
8. TOTILAS regnum arripit.	542
Dire seuit in Catholicos, Romam obsidet.	546
Romam perdens, vario Marte certat cum Belizario; clemens in ciues. cogitans Urbem funditus delere, à Belizario dissuadetur.	547
Caditur in Thusciam.	553
9. THEIAS regnat menses paucos.	
10. NARSES Iustiniani Dux Gothos in Italia affligit Romano-catholicus, pius Eunuchus	552
Totilam, dein Theiam Reges Gothorum vincit, ac interficit: regitque Italiam annis 17.	553
Diuino auxilio vincit Alemannos, & infelicitèr pugnat cum Persis.	555
Ab Iustiniani uxore irritatus inducit in Italiam LONGOBARDOS.	567
Miserum sortitur exitum.	570
11. ALBOINVS Rex Longob. regnat.	570
Dolo coniugis Rosimundæ necatur.	571
12. CELPHIS succedit, & moritur.	572
13. DVCEs partiuntur inter se Italiam per decennale interregnum.	582

14. AVTARIS vel Antharit regnat V II. annis.

590

15. AGILVLPHVS succedit defuncto.

590

Regnat 25. annis. demum à Theo-

dolinda uxore conuersus baptizatur, moritur.

615

NOTA. Longobardi nunquam tota sunt potiti Italiâ; sed Imperatores tenuerunt Urbem Romam per Exarchos.

Concilium Oecumenicum Sæculo VI. consonum Papis.

Fuit vnicum CONSTANTINO-
POLITANVM V. contra Anthimum
Theodorū, Eutychianos, Origenem,
& de Tribus Capitulis, an. 553.

PARTICVLARIA complura.

SS. Patrum, & Scriptorum Concordia sub Papis Sæ- culo VI.

S. GREGORIUS MAGNVS Papa; quo de supra, Doctor Ecclesiæ; prius V II. monasteriorum fundator, monachus in eorum vno & rector, studijs, oratione, inedia ob stomachi debilitatem extenuatur.

Papa demum scholas cantorum instituit: Stationes ordinauit, homiliafque ad populum perorauit.

Inter pauperes Christum excepit; Christo specie naufragi è mensa scutellam dono misit.

Pistrix ab eo communicata, vt audit, *Corpus Domini nostri IESV Christi custodiat animam tuam in vitam eternam*, subridens, interrogata causam, aiebat: *Quæ*

panem ipsa feci, tu Corpus Domini perhibebas. Iamque Gregorius retractam ab ore ridentis hostiam sacram in altare deposuerat, & eā in carnem vertit post totius populi orationem; ostensaque mulierem conuertit ad fidem, ad Dei laudem vniuersos: ac rursus oratione facta redijt ad speciem panis.

Mauritij Legem, Neu militiæ adscriptum liceret Monasticæ adscribere, abrogauit, informato rectius Imperatore. Huic tamen ipsius vitæ insidianti terrificæ & prædictæ sunt, & euenerunt; de quibus in *Varijs infra*.

S. Gregorius Turonensis adolescens febri æstuans, omni humana ope damnata, ardebat ad S. Illidij deportari sepulcrum: proque fide sua confanatus est simulac votum edidit Clericatus. Inuitus creatur Episcopus. Miracula à se facta complura sanationum, reijcit in Sanctos, quorum S. Reliquias circumgeribat.

Visitantem ad Limina Apostolorū S. Gregorius Papa cogitatione tacita mirabatur ab gratia, paruo datâ masculo: cui is ex oratione surgens ait: *S. Pater Dominus fecit nos; & non ipsi nos; Idē in paruis; qui & in magnis.* Sensitque ex hoc S. Papa suas ei cogitationes patuisse.

Sepulturæ locum humillimum elegit: at iuxta S. Martinum est colloca-

tus. Obijt *an.* 596. S. FVLGENTIVS
dirum sustinuit *an.* 490. fustuarium in
Africa ob reconciliationem lapsorum.
decaluatu, exutusque eijciebatur. *An.*
500. peregrinatur Romam ad Limina Apo-
stolorum. *An.* 504. creatus Episcopus
Ruspensis à Trasamundo Rege depor-
tatur in Sardiniam. Inde relaxatus *an.*
522. summa omnium cum lætitia. *An.*
ipso ante mortem subtraxit se omnibus
negotijs, abdiditque in insulam vbi mi-
ra cum pœnitentia mortem est præsto-
latus. Morbo fessus orabat: *Domine da
hic patientiam; postea indugentiam.* Preca-
tusque veniam à fratribus abdormiuit
an. 529. eloquentia scriptisque inclytus.

ENNODIVS Ticinensis Episcopus,
mutuo cum vxoris consensu castitatem
vterque professi sunt; ipse sub S. Epipha-
nio Diaconatum suscepit; morbo corre-
ptus exitiali, ope S. Victoris sanatus, fit
à Papa Episcopus Ticinensis. Egregiè
factis scriptisque clarus obijt *an.* 516.

PETRVS Diaconus familiaris S. Ful-
gentij, vixit sub *an.* 503. Item & FER-
RANDVS Diaconus Carthagine: Et EV-
GIPPVS Abbas Africanus *an.* 510. Mar-
cellinus Comes *an.* 520. &c.

S. AVITVS ALCIMVS, eiusq; frater
APOLLINARIS, ex Senatore Isicio pri-
mum nati, dein Episcopo Viennensi, &
ipse Avitus post ibidem Episcopus san-
ctitate & eloquentia clarus, *anno* 494.
contra Arianos, Nest. & Eutychianos
acerrime stylo voceque depugnauit.

Anno 509. Sigismundum Burgundio-
num Regem conuertit ad fidem; Con-
cilioque Epaunensi præfedit. *Anno* 516.
obijt.

BOETIVS SEVERINVS Consul

multa de Trinitate ac philosophia scri-
psit; demum anno 521. à Theodorico
Rege capite plexus est. Eius æquales e-
rant *Victor Episcopus Africanus*, & S. *Vi-
ctor Capuanus* Episcopus, scriptor Cy-
cli paschalis: & *Dionysius Exiguus* Scy-
tha: *an.* 520. *Procopius*, &c.

AVREL. CASSIODORVS senator
primum, deinde monachus scripsit
hist. Tripartitam. Claruit *anno* 530.

Anno 540. *Leontius Bizantinus* mona-
chus scripsit contra Nest. & Eutych.

S. IVSTVS ORGELITANVS Episco-
pus in Cantica scripsit. Et Anastasius
Synaita Episc. *an.* 540.

Arator Poeta & Cardinalis. Itemque
Primasius Episcopus Afric. *an.* 546.

IOAN. CLIMACVS Monachus reli-
giosissimus scripsit de Gradibus 30. vn-
de cognomen tulit.

S. DACIVS Episc. Mediolan. floruit
an. 560. in Chron. l. i. c. 10. tradit, *Te De-
um laudamus* compositum esse ab S. Am-
brosio & S. Augustino. Isichius Episc.
Hierosol. *Andreas Hieros. Cretensis Epi-
scopus.*

VENANTIVS FORTVNATVS Episc.
Pictaviensis à poesi & sanctitate floruit
anno 570.

EVAGRIVS Scholasticus hist. Eccle-
siasticæ scriptor sub *annum* 595.

*Michael Singellus. &c. GIL-
DAS Sapiens.*

* * *

Dogmata Ecclesiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria, Sæculi VI.
Exempli gratia.

I. *Sacrificium Missæ* asserit *Anastasius Synaita* lib. de Synaxi. *Greg.* lib. 3. Dial. *Greg. Turonen* c. 6. in vitis Pontificum.

II. *Veritatem Corporis Christi in Eucharistia* *Greg.* hom. 14. 22. in Euang. & psal. pœnit. *Cassiodorus* in Psalm. 64. *Andreas Hieros.* &c.

III. *Primatum Romani Pontif.* asserit *Greg.* hom. 26. in Euang. *Orientalis* Episcopi ad Symmachum Papam, *Concil.* Chalcedonense *Oecum.* *Gildas* in castigatione Ord. Eccles.

IV. *Liberi arbitrij & gratia concordia* testatur *Olympiod.* in Eccl. 12. *Euodius* ep. ad Constantinum. *Greg.* l. 35. c. 21. in Iob. & l. 1. in Ezech. hom. 9.

V. *Opera necessaria ad iustificationem & salutem* docet *Cassiodorus* in Pl. 6. *Greg.* in Ezech. hom. 2. & in 1. Reg. c. 1. Et hom. 12. 22. 29. in Euang.

VI. *Inuocationem Sanctorum* docet *Fortunatus* de basilicis SS. *Gregorij* & *Martini.* *Greg.* l. 12. Indict. 7. epist. 17. *Euodius* ad Faustum. *Greg. Turo.* in omnibus libris.

VII. *Imaginum cultum* asserit *Greg.* ep. 5109. lib. 7. ad Seuerum Massil. *Gregor. Turo.* l. 1. de glor. mart.

VIII. *Confessionem auricularem* docuit *Anastas.* *Synaita* l. de Synaxi. *Greg.* l. 6. in 1. Reg. c. 15 Et in Ezech. hom. 16. *Cassiodorus* in Psalm. 4.

IX. *Suffragia pro mortuis & purgatoriū,* testatur *Boetius* lib. 4. Consol. prosa 9. *Greg.* l. 4. Dial. c. 39. & in Pl. 3. pœnitent. Plura ex his paucis æstimare est.

Hæresiarchæ in Sæculo VI.
dissoni Papis.

54. SEVERVS, ex ethnico monachus Eutychianus, adhæret *Anastasio* Imp. contra *Concil.* Chalcedonense an. 510. *Enoticon* seu Vnitium Zenonis suscipit; ideo ab Imper. intruditur in Sedem Antiochenam contra *Flauianum*, anno 513. Multis seductis, S. *Iuliano* Bostrensi Episc. venenum propinat; quod ille diuinitus resciscens conuocatis vrbis proceribus ait: *In nomine Pat. & Fil. & Sp. S. bibo hunc calicem.*

Bibitque illæsus; se ad veniam prosternentibus *Seueri* subornatis, Porro hic turbas cædibus miscens miraculis refutatus est pluribus.

De his infra in *Varijs.*

Anno 518. In diuersis damnatur Synodis enormia pattans facinora.

Anno 519. Lingua ei execanda erat, sed fugâ præuertit: excommunicatur tamen an. 536. ab *Agapeto* Papa, & eius scripta iussit exuri *Iustinianus*.

Eius sectarij sunt dicti SEVERIANI, itemque ACÆPHALI, Ex his plures sectæ sunt profeminate: Vt sequitur.

55. GAIANISTÆ, à *Gaiano* pseudoepiscopo Alexandria per *Augustam* intruso, an. 535. contra *Theodosium* ite *Seuerianum*; à quo iidem dicti sunt *Theodosiani*; item *Phantasiastæ*, *Corrupticollæ*, *Agnostæ* audiebant vtriusque Sectarij.

Gaia-

Gaiarita, seu *Corrupticola*, seu *Phantasia* fingebant.

1. *Corpus Christi non fuisse obnoxium corruptioni.*

2. *Neq; affectionibus naturalibus, quæ nullam incurrerent offensionem:*

3. *Dominum eodem modo ante, quo post Passionem comedisse:*

4. *Corpus eius nec in matrice, nec post resurrectionem ullam accepisse mutationem.*

56. *AGNOITÆ* seu *Theodosiani*, affingebant Christo ignorantiam diei extremi iudicii.

MONOPHISITÆ, vnam Christo naturam tribuebant:

MONOTHELITÆ vnam Christo voluntatem assignabant. Et ij omnes ex *Ægyptijs* enati tuebantur insuper *Eutychetis* ac *Dioscori* errores.

57. *THEOPASCHITÆ*, autore *Petro Cnaphæo Fullone*, anno 479. *Trishagium* addebant, *Qui passus est pro nobis; ic. Vnum ex Trinitate passum esse.*

Damnati sunt in Concilio Romano, & Constantinopolitano an. 482.

At an. 519. monachi *Scythiæ* *Eutychiani* eam hæresin innouarunt.

58. *TRITHEITÆ*, à *Philopono* suborti, an. 535. Tres Deos esse Trinitatem fingebant, naturis distinctos. Viguerunt in *Ægypto*, nec eam sunt egressi.

V A R I A

Testimonia Fidei historica in Sæculo VI.

ANNO DI. Theodoricus Rex Go-

thorum defendit *Symmachum* in Vrbe contra *Schismaticos*; & *Anastasius* Imp. *Eutychianus* immisiss Constanti-nopoli in plebem inermem Catholicā militibus supra 3000. trucidauit; quod cum Episcopo adhærerēt Conc. Chal-cedonensi contra *Eutychianos*.

Ob crebras ibi seditiones *Litania* frequentabantur: atque vt securæ agerentur; iussit Imp. *Anastasius* vrbis Eparchum cum armatis eam subsequi. Isq; mos inde inualuit ad posteritatem.

ANNO DII. *Schismatici* falsò insimulabant *Symmachum* PP. adulterij: Fit Synodus Romæ: Patres pronunciant, *Summum in terris iudicem non habere Iudicem; causam eius Deo permittendam.*

Eadem in Synodo Papa excommu-nicabat *Anastadium* Imp. *Eutychianū*: Et *Bulgari* *Thraciam* euastabant; Imperium *Persæ*.

ANNO DIV. *Theodoricus*, Rex, quod Ecclesiastica iudicia veneraretur, ac Papam contra *Schismaticos* tueretur; Imperij victores *Bulgaros* vincere à Deo promeretur: eoque obedientius etiam obedit Papæ.

S. Equitius oblatum sibi *Basilium* vt ad monasticen susciperet, vt vidit, ait: *Non te monachum video, sed diabolum.* (Fugerat ex Vrbe magus magos *Theodoro* persequente.) Receptus tamen mox moniali amorem venereum incantauit; & eiiciebatur ab *Equitio*.

Hic accusatus apud Papam; cur prædicaret absque diaconatus ordine, missionem ac licentia Ordinarij? Respondit: Noctu speciosus iuuenis mihi phlebotomum linguæ imponens dixit: *Posui verba mea in ore tuo: egredere ad prædicandū.*

Ex

Ex eo, ut velim, tacere tamen de Deo nequeo. Præmonitus per visionem fuerat Papa, neu quid durius ei loqueretur.

ANNO DVI. Alaricus Rex Gothorum in Gallia, licet arianus, Concilio Agathensi offert Codicem Theodosianum Iuris iudicandum prius ac approbandum, quam euulgari cum interpretatione curaret.

Atque hucusque ab anno 484. felix eius in Gallia perstitit regnum, dum coheret Episcopos. Nunc vero persuasus S. *Cæsarium* moliri prodicionem urbis sue Arelatensis, faciendæ Burgundis, infontem proscribit. Reprimentem tamen *crucis signo* incendium restituit.

ANNO DVII. Clodouæus Rex Fræciæ, zelo fidei Romanæ bellum indicit Alarico ariano: Seque ad id ita comparat: SS. Petro & Paulo Parisij Basilicam collocat; à S. Remigio benedictionem supplex petit, & *vinum benedictum*; quod quotidie promptum multiplicabatur tamen inexhaustum, dum bellum esset profligatum: Edicit in bello cunctis parci templis ac monasterijs. Nul- lum vnquam pertransire ædem sacram voluit, quin misisset in eam certos oratum. Forte horum quidam omen ei afferunt victoriæ, quod legi in Missa audierant, istud: *Præcinxisti me virtute ad bellum*.

Ad flumen facta oratione discit à cerua, tranante flumen, ubi sit vadabile: Vadat; Vincit.

ANNO DIX. Anastasius Imp. Euty-chianus Constantinopoli eiecit Episcopum Macedonium, intrusit pseudo-episc. Timotheum Euty-ch. exussit pu-

blicè Concil. Chalcedonense: tumultuante populo occidit 10000. catholicorum. Theodosius canobiarcha frustra tentatus ab eo pecuniâ, latè confirmat Catholicos, perque urbem clamat: *Qui S. Synodos quatuor non æstimat tantè, quanti 4 Evangelia anathema esto*, Populus clamabat: *Tempus martyrij est; State contra perfidum*, Anastasium Icil.

ANNO DXII I. Stylitæ in Cilicia distabant 6000. passuum; alter Romanæ, Seuerianæ alter communicabat Ecclesiæ.

Hic Catholicum criminabatur: Ille vero diuinitus inspiratus petijt ab eo particulam sue Cõmunionis: impetratâ à læso, feruentem in ollam iniicit; quæ protinus resoluitur: Iniicit & Catholicam suam; quæ ebullitionem momento frigefecit illæsa, & nevel madefacta.

Fœmina Seueriana templum initura adoratum, ab obistente B. V. Maria arceatur, nisi dicente, *communicaris nobiscū*. Eiurato igitur Seuerianismo communicat catholicè; intrareq; finitur templum.

Dux Palæstinæ Seuerianus intraturus ad sepulcrum Domini adorandum, ab ariete incursatur occurrente; quem solus videbat.

Custos sepulcri eum confessionis monet: qua facta, ingredi valet; & conuicitur, damnata hæresi.

In Seleucia Seueriani ciuis seruus catholicus sumptam S. Communionem, linteoloque inuolutam in armario reliquit abiens Constantinopolim. Herus eam reperit; reliquit.

Annus cedit, non redit seruus, herus reuifit S. Hostiam, reperit germinasse in

in culmos. Accersit Episcopum; creditque rectè, hæresi eiurata.

Dubitans, vtra foret recta Communio, Catholica an Seueriana; conspicit per visionem, Acephalo Mystæ, seu Seueriano, atram insidere columbam sacrificanti Alamandurus Rex Saracenorum legatis Seuerianis, seu Acephalitis, ei suadere conantibus, vt se ab Acephalis sineret baptizari; inquit: *Per litteras accepi S. Michaelem Archangelum esse mortuum*; Subijcientibus, id impossibile esse, ait: *Quomodo ergo, si Christus non habeat naturas duas, DEVS crucem passus dicitur?* Sicque confusos dimisit.

AN. DXIV. Clodouæus Rex Franciæ creato Papæ Hormisdæ misit auream, gemmisque vigentem coronam; significans, acceptum à Deo regnum, se dicare Deo, ac reddere. Hinc regni hætenus constantia perstat.

ANNO DXV. Anastasius Imp. hæreticus dolose petit à Papa Generale celebrari Concilium; sed negatur ei; quod fidei controuersia omnes essent à Concilijs decisæ, ac terminatæ.

Demum Papæ scribit: *Nos iubere volumus; non iuberi nobis*. Nimirum vox ea hæretici est: nec poena abfuit.

AN. DXLIX. Sæuiens gladio in aulicos Catholicos, per visum in quiete à Iustini & Iustiniani cæde abstinere iubetur.

Tumultuante in tyrannizantem populo, coronam deponit, darent, cui vellet: quieuitque tumultus. Per visionē deinde ex apparente Terribili viro, ac librum gestante audit: *Ecce XIV. annos de vita tibi deleo, ob perfidiam tuam*.

Ergo fulmine ictus perijt.

Macedonius Episcopus Constantinopolitanus, exul mortuus *an. 515*. sepeliendus elatâ dexterâ crucem efformat: deinde secundum quietem apparens Anastasio, citat eum ad iudicium Dei.

Eo igitur sublato S. Elias Episcopus Hierosolymitanus, & S. Flavianus Episcopus Antiochenus Catholici exules, iubentur per visionem vterque coram Deo comparere accusatores Anastasij: sancteque mortui decedunt.

AN. DXIX. Iustinus ex porcario miles, Capitaneus, Præfectus denique Prætorianorum, acclamatur inuitus Imperator: suis Episcopos orthodoxos exules Sedibus restituit. Papæ suum per litteras defert obsequium, precesq; humiliter petit.

Iustinianus petit ab Papa mitti aliqua Sanctuaria S. Petri ad Imperatorem.

AN. DXX. Redeuntes ad Romanam Communionem Episcopi de Fide quæstiones offerebant Imperatori; qui omnes eas ad Rom. Pontificem remittit, earum petens definitionem. S. Brigida Scotiæ obit diem suum.

AN. DXXII. Obedientiam ac submissionem Imperatoris sub Papa remuneratur Deus, auctario imperij. Nam Trasamundus Rex Wandalorum addixit iuramento filium Hildericum, neu per Africam ecclesias redaperiret Catholicis. At patre ex humanis ablato permisit ad sua quemque reuerti Episcopum.

Mox Lazorum seu Colchorum Rex, vt amicitia iunctus Iustino membrum infereretur imperio ipse cū Colchis suis

obtinet; simul Christiani effecti Ecclesie sese submiserunt, miraculis permoti Danielis Stylitæ. *Iberi*, confines Colchis, dum à Persarum Rege vi & armis compellerentur ad sacra intestabilia ethnicorum; sese dedunt Iustino; qui & rueretur eisdem.

AN. DXXIII. *Homeritarum ad fidem Christi miranda conuersio est.* Dunaã ludæus Rex eorum vnam habens urbem Christianam, Sacerdotibus, monachis, Virginitibus combustis puluerem per eam disperges, diram passim tyrannidem exercuit, in admiranda Martyrum constantia, multis clara miraculis. Elesbaan Rex Æthyopum Christianus, auxiliariis copiis fretus Imperatoris, martyres vindicare ardet. In procinctu templum obuiũ, positis regiis insignibus, priuatus ingreditur: reclusus isthic à quinquennio degebat, spiritu celebris prophetico: is Regi bene precatus ait: *sit tecum Deus, qui tecum regnat.* Sacris Mysteriis tori potrectis exercitui, committit naturali prælio cum tyranno; mox ei velut coniurati veniunt in classica venti; vincit, ac tyrannum cum tota profapia occidit. Ipse gratus Deo Monasticem proficitur.

ANNO DXXV. Nidus hæreticorum Antiochia tota corruit terræmotu; quem Theodosius anachoreta die sexto prædixit monens: *Orandum fratres, video iram Dei motam in Orientem.* Zozimus monachus Phœnix, cum Archesilao deambulans patricio Cæsareæ, ingemuit subito profuse lacrymatus Deumq; precatus, eodem puncto, quo cecidit Antiochia.

Idem Archesilai uxori effossum radio,

oculum precibus restituit. *Eiusdem Cæsaream tendentis onustum asinum leo deuorarat: subsecutus sanctus saturo leoni viso videns ait: Amice, aut ego verte-re viam debeo; aut tu sarcinam portare, ut procedam.* Mox posita feritate leo leoneri submittere, atque parere: demissus demum reuerti suam ad feritatem.

ANNO DXXVI. Rex Theodoricus arianus coactum Papam ad Imperatorem ire Legatum pro se & Arianis; at contra eos agentem ut proscriberentur, reuersumque, plectit capite, cum Boetio, & aliis: *S. Boetius* deiectum caput recipit; fert intra templum: percunctanti à quo cæsus, ait, ab impiis.

At Regi appositum caput piscis apparet esse Boetii: conterritusque subito extinguitur, sua tamen defleta prius crudelitate. Simul visus est à clerico Symmachum inter ac Boetium duci in ollam Vulcani.

Athalaricus nepos Theodorici puer succedit, quem proceres nolunt imbui literis, ne effœminaretur; quod nec auus literam nouisset.

Rex Burgundia Sigismundus accusatum à nouerca filium necat: Mox pœnitens init monasterium, hic puniri orat. Protinus bello victus à Clodomiro Franciæ Rege, cum vxore ac liberis enecatur. Ossa ciarent miraculis. Eum continuo frater fuga lapsus vleiscitur.

Qua in deuastatione Burgundiæ, quidam ex incendio templi innoxius eripuit *Reliquias Sancti Andrea Apostoli* illæsas, quas tamen extra flammæ ferre porro nequibat. Ergo impol-

luta.

lutæ datas puellæ hæc fert Nouiui- cum.

S. Ephram Episcopus Antiochenus, vt Acephalo Stylitæ catholicam probet fidem, in pyram iniecit stolam suam, nihil illam.

ANNO DXXVII. Iustinianus Imp. dat edicto *ius appellandi* à iudicibus secularibus ad Episcopos, quos illorum esse iubet Censores.

Quadragesimam rigide ieiunat in opere, aqua paria, vigilia & oratione: sicque fere alias semper vivebat; in primis cum bellum appareret. Vnde Belisario duce eius contra Persas præliante ventus coortus secundus in hostes sua tela retorfit. Auxiliares verò accesserant ei *Euli, noui Christiani*; quorum Rex Gethes fidel se se dedit Imperatoris; ipsum ex baptismo suscipientis patrini.

Ad ipsum ante bellum Dux alius Kericus Ierosolymam tendit ad Sanctum Theodosium eremitam, ei preces oratum: cuius accepto cilicio indutus cernitur in prælio ab Theodosio duci in hostes, quos cædit, fundit, fugat, vincit.

Rex item Hunnorum exorata Iustiniani amicitia fit Christianus.

Sanctus Dionysius Exiguus, monachus Scythæ Cyclum paschalem componit, cœpitque primus annos numerare à Christonato: Sicut Alexandrini cœperant numerare ab Martyribus passis sub Diocletiano.

Clotarius Rex Franciæ dum Tungros debellat, inter alia fortè agrum Viromandensis Episcopi deprædatur; prædaque grauis exercitus toto tri-

duo figitur immobilis, donec omnia essent reddita. Rex captam Sanctam Radegundam ducit in uxorem.

ANNO DXXIX. *Sanctus Benedictus Monasticem* in Oriente collapsam instaurat, in Cassino initio facto, fremente demone ac vociferante: *Maledicte, quid tecum habes?* Rex Franciæ *Sanctum Nicetium* cum Tonsura clericali natum, acerrimum reprehensorem suum, in grati animi signum, creati facit Episcopum Treuirensis.

Abfagi, dedentes sese in amicitiam Iustiniani, fiunt Christiani: Itemque Zani latrocinii ante viuentes.

ANNO DXXXIII. Iustinianus Imperator suam fidei professionem offert Papæ, recipitque approbatam; rhithmis conscribit, traditque in templis ac vulgo canendam.

Mauris quoque, iam olim confœderatis cum Romanis, fidem Christianam persuadet.

ANNO DXXXV. Imperator ad bellum Gothicum sese parat edictis pro ecclesijs, facta Papæ fidei professione, decreto dato, vt Episcopi sint inspectores ac iudices Præfectorum, &c.

Papa Agapetus aperit Romæ scholas Theologiæ, vt disputarentur, quæ hucusque ex apostolicis Traditionibus Romana docuit Ecclesia.

Hæretici namq; iactabant, quædam absque ratione definita esse.

ANNO DXLI. Iustinianus multis victorijs contra barbaros, ut Deo gratum se probaret, edicto profectur se Ecclesiasticarum legum magis, quam ciuiliū, fore custodem, ac vindicem.

At zelo id elatiore; nam & decreuit, si ab Episcopis eas non obseruari notarent Præfecti, illos coercerent: quæ Ecclesiastici erat violatio Iuris, ordoque præposterus.

AN. DXLII. Clotarius & Childericus Franci Theudem Hispaniæ Regem bello petunt, Cæsaraugustā obsident. Obsessi Deo supplicationes ducunt in facis & ieiunio; cum tunica S. Vincentij circumlata.

Illi reueriti soluunt obsidionem, ex Hispania magnam partem subacta, cū amplissimis spolijs abscedunt. Parisiis tamen S. Vincentio ē spolijs basilicam ponunt.

Hoc anno nouum *Flagellum imperij Totila Rex* vincit. Cuius tempore complura Deus edidit miracula; quæ pleraque exequitur S. Gregorius in Dialogis; singulaque Romano-catholicæ fidei luculenta sunt testimonia. Equidem ista prætereo.

AN. DXLIV. Iustinianus iam scepticus Iuris Ecclesiastici inuasor, vndique bellis premitur. Romam Totila obsidente, Belisarium ē Persia euocatum mittit Romam; interim Cosroes tertium irruit in Imperium; & Sergiopotim obsidens, viso in muris cœlesti exercitu, cepit fugam, vrbi patrocinate S. Sergio.

Pestis cœpta in Ægypto corripuit orbem vniuersum, tenuitque ipsis 50. an-

nis continua: Visi homines percuti à demone, fiebantque maniaci. Constantinopoli extincta de sæuijt post institutū *festum Purificationis B. V. M.* dictum Hippapanti.

AN. DXLV. Cosroes Persa quartum inuadit Imperium; ad oblectam Edesam exaggerat montem, vrbi saxis obuendæ.

At ciues supplicationibus instant cū imagine Christi ad Abagarum missa; montem ex humo lignisque aggestum aspergunt aquā, lignaque mox ultro ignescunt ac deflagrant. Quas Persæ affundebant aquas, ab his ceu oleo gliscebant vndæ flammamurunt. Abit Persa. Iustinianus, *sese Cyclo Paschali* componendo immiscens, erat octiduo toto in Paschate designando; populus tamen carnes propositas non emit, contemptor Cycli sæcularis.

AN. DXLVII. Romam capit Totila, iam prope enectam fame: Italiamque Victor euastat.

AN. DXLVIII. Sclauini Illyricum depopulantur: nequedum tamen analphabethus Iustinianus à fastu remittit, aut ab defensione Trium Capitulorum; quod denique erumpit in Schisma, contra Papam stantibus Africanis.

At Vigilius schismaticos excommunicat *an. 550.*

Interea Iustiniano altiora sese affectante, & Ecclesiasticis arroganter intento, res imperij pessum ruere; Belisario Duci eius infelicitè omnia cedere; sex ipsis annis latissime victorem Totilam de loco in locum fugienti angustum videri Occidentem orbem, Vrbe perditā Roma; Orientem vero Sclauini, barbari-

barique plures prædis flammisque haurire, & ad usque Constantinopolim vniuersa depopulari. Nimirum in pœnâ violentiæ S. Siluerio Papæ ab Belizario factæ; & inuasi ab Iustiniano, temerati- que Iuris Sacri, sese tantum contra, quantum supra Papam impotenter effe- rente. Et usque eò; vt in nolentem con- sentire sibi satellites immitteret *an. 551.* qui vinctum adducerent Vigiliū Pont. Maximum perisset, nisi in ecclesiam S. Petri ille confuga ad sacram aram salu- tem reperisset in Deo: Vbi Theodorū, Cæsariensem Episcopum, Iustiniani in- centorem, pronunciauit Abstentum.

AN. DLII. Papa Chalcedonem ad- tutiora receptus, per legatos Iustinia- num constanter increpat, per terræ fa- ctumque frangit; vt securitatem sponde- ret in fontem, ac edictum contra Capitula Tria rescinderet; reddita Ecclesiæ pace ac impenſa pœnitenti Theodoro ana- thematis absolutione. Et ecce protinus ire secunda omnia imperio; Gothos ab Narſete mari victos totâ Siciliâ pelli; & anno inſecuto, opitulante Deipara Ma- ria, ac demonstrante qua, quando in- ferret signa, vniuersum Totilæ victo- rem exercitum vincit, & internecione delet, Rege fugâ lapſo; receptisq; cum Italia Roma.

Per idem tempus mos obtinuit Ec- clesiæ, vt peracta S. Synaxi scholares im- puberes manducarent S. Eucharistiæ reliquias.

Inter hosce & puer hebræus, vitria- rij filius Constantinopoli accessit com- municatum; causamque moræ percun- ctanti patri respondentem, hic furens in ardentem clibanum coniecit, atque

concludit. Facinoris ignara mater ipso triduo natum vrbe tota nequicquā que- ritabat. Dum autem post instantem operi virum inter eiulatus nomen filij exclamaret, puer matri responsans oc- clamabat.

Ea fornacem effringit, in gliscente incendio natum conspicit; ardet co- gnoscere, ecquî illæsus viueret? Cui il- le: Virgo mihi purpurata crebro frigidâ asperſit, versis in rorem flammis, & car- bonibus rosas adspirantibus; porrecto simul cibo famentem recreauit. Re ex- plorata Imperator puerum cum matre ablui baptismo volentes; nolentem vi- triarium in malam agi crucem, curauit.

AN. DLIII. Concilium Generale Constantinopolitanum V. permitten- te Vigilio Papa, est ab Imperatore indi- ctum, loco, modoque sibi commodiori bus viſo; ne plurium conuentus Episco- porum occidentalium, quam orienta- lium, foret; & numero illorum vinceret consensus de Tribus Capitulis; quæ Pontifex statuit principio non esse con- demnanda. Deinde vero, quod Iustinia- nus omnes occidentales Episcopos, ab Papa stantes, exilijs dirè persequere- tur, ipsumque Vigilium, suæ hic senten- tiæ reuocauit decretum: Neque tamen in Fide errasse censendus est: tum quòd damnatione Trium Capitulorum, in Conc. Chalcedonensi approbatorum, nihil ipsi Concilio derogaretur; quippe quòd de Personis tantum, nō de articu- lo Fidei, quæstio agitaretur: tum quod diri Schismatis fomitem sopire præsta- ret. Hanc igitur sententiam Papæ, dā- nantem tria Capitula Pontifices poste- ri sunt secuti.

AN. DLIV. Iustinianus relaxat tum exilio Vigilium Narsetis; is feruente Romano Clero proponit, vel ipsum retineant Papam, aut Pelagium creent: Nouum exemplum & inauditum; Laicum sibi sumere ius in Pontificem. Præposterè! Vigilus tamen itineri ipsi ab exilio reductus immoritur.

AN. DLV. Germani duo, Leuthares dux Alemannorum, Buccellinus Francorum cum septuaginta duobus milibus militum inuadunt Italiam, cædibus omnia miscunt, Sacra profanant; templa polluant, depilant, eruunt, euasunt.

Nec impune: Leuthares in rabiem actus quis se dentibus dilcerpit; pestis morbi que diri exercitum eius conficiunt, adeoque delent; ut velut aqua in terram delaberentur.

Buccellinum Narsetes adeo cum omni exercitu suo attriuit, ut non plures quinque cladis nuncij euaserint. Vindicti sacrilegij illustre exemplum.

Narsetes autem signa prius nunquam commisit, quam purgato ab sceleratis exercitu, quantum licebat. Aduersum Catholicos in Italia Gothi cum Francis conspirarant, improvisa cede obruendos: sed utrosque hos anteuertens Narsetes prælio simul ac bello deuicit.

AN. DLX. Defluxio in genua Iustiniani delapsa medicorum vincebat artem; qua damnata fidem Imperator ad reperta fortè tunc ossa SS. martyrum quatuor militum vertebat: reliquias Sacerdos cum lance genibus vixdum imposuerat, cum ecce, continuo tam copioso redundant oleo, ut abundantiam pur-

puram perfunderet; sederetque protinus omnis dolor Iustiniano.

Eundem alias desperatè decumbentè apparètes SS. Cosmas & Damianus secundum quietem consanarunt.

Iudæus imaginem crucifixi è templo surreptam transfodit, fert domum comburendam: at ut cruore eam manare, seq; madere vidit, exhorruit, iconemque recondit.

Secuti vestigia Sanguinis Christiani repertam producunt, & impium saxis obruunt.

Theodemiri Ariani, Regis Galiciæ ac Sueuorum, vnicus filius ex morbo comploratus agebat animam: auditis ad S. Martini reliquias miraculis, dona offert regia, spondens, si restitueretur filius, Martini se fidè amplexurum. Respirat filius peneq; reuixit; at non reualuit. Constructur votiuum S. Martino templum; mittitur pro Sancti reliquijs afferendis; quas legati attrectare veriti, sericum pallium insternunt sepulcro, si aiebat, ponderosius illud receperimus; saterit ad & fidem, & sanitatem. Id postridie repertum grauius dum propter carcerem ferretur, nexis vincula dissiliunt; portæ ultro se pandunt, læti processionem gratique sequuntur etiam à Iudice veniã donatis; Regis filius ad primum illius aspectum momento integer existebat; pater exclamans *Vnitatem & æternitatem Patris & Filii & Spiritus Sancti* confitebatur catholicè: & credere secum Sueuos imperauit ac impetrauit.

ANNO DLXI. Belisarius pœnas expendit peccati in S. Siluerium Papam admissi.

Nam

Nam coniurationis in Iustinianum creditus autor, fortunis honoribusque iuxta exutus, effossis oculis cogitur obire mendicato, dum obscura morte exspiraret.

ANNO DLXII. Childeberto Francorum Rege pijsimo fati perfuncto, Clotharius vnicus Francorum monarchiam obtinens, S. Germanum Parisiensem Episcopum illius petentem affatus, fastuosè contemptum non admittit.

Morbo protinus incurabili percussus ante sanari nequit, quam ad sese rogatum vocasset; cuius aduenientis lambens vestigia continuo sanabatur.

Sub hoc tempus floruit Cassiodorus in monasterio Viuariensi scriptis insignibus celebris, cycli paschalis compositor, & lucernarum inuentor lucen-
tium oleo inconsumptibili anachoretis, Itemque horologiorum in aquis perinde vt in sole.

ANNO DLXIII. Ecclesiasticis intentior quæstionibus analphabethus Iustinianus inuadit hæresin *Aphthartarum*, seu *Incorruptibilem*: de quibus superiore Saeculo in *Gaiarius*; factusque caput Acephalistarum est.

Sed obiecit ei sese Anastasius Episcopus Antiochenus, Monachique maioris & minoris Scythiae, hæresim execrati: approbavitque Deus incendio Constantinopolim hauriente.

Imperator nihilominus, ad instar Papæ, sua solius autoritate toti edicebat Ecclesiæ, vt credendum prædicaretur, Christi carnem semper incorruptibilem fuisse, & affectionibus immune. Cōtradictes exilijs multabat.

Interea in Occidente ad Romano-catholicam accessit Ecclesiam Theodominus Sueuorum Princeps, eiurato Arianismo: qui protinus in Concilio Bracaricensi hæreses omnes curauit anathematizari.

ANNO DLXIV. S. Euthycius Episcopus Constantinop. in exilium ab Imperatore pulsus exul oleo ex & crucifixi, & B. Virginis Mariæ statu exsudante perunxit par coniugum, quorum proles vix dum luci editi exspirabant, & viuos ad baptismum progenuerunt: Voluit autem primum nasciturum appellari Petrum; securos esse iussos masculum futurum.

Ex periurio excæcatum reluminauit. Pictori exulceratam à cacodæmone manum restituit. Cum n. Chrysapius domum superiorem S. Michaeli, inferiorem Deiparæ dedicasset in sacella; pictor ille Veneris imaginem erasit, pi. sq; repoluit. Quare demon inuasit eius manum, sicque exulcerauit, vt resecanda videretur. S. Eutyechius, facta ritè congregatione, oleo perunctam persanauit. Idem Cosroes Sebasten inuadente, incolisq; Amaseam confugientibus, omnes inibi dira fame laborantes precib. iuuat; vt monasterij farinula pauca non defecerit; quin & vacuæ arcæ prius, tunc sunt plenæ repertæ.

AN. DLXV. Iustinianus Antiochenum Episcopus proscripturus noctu repentina extinguitur. Succedit Iustinus, sororis filius; ceu S. Eutyechius ei triennio ante prædixerat. *Inguinaria pestis* exorta agros vrbesq; exhaustas extinctorum cadaveribus opplet Italiâ tota; vnde in Occidentem totum sese infundit.

Rhemenses ad S. Remigij sepulcrum supplices, ipsius patrocinio præstantur indemnes & intacti. *Treuiris* per noctem in ponte grandis fit fragor; quo excus- si incolæ ex somno audiunt; *Quid hic agimus? Portam hanc Eucharis, illam Maximinus, medium Nicetius obseruat.*

Quare & ista vrbs manet à peste immunis. Suis Aruernas Episcopus S. Gallus irremissis seuat precibus; angelo has auditas ei nunciante. Quare vrbs grata solennem duxit supplicationem. Tunc visæ passim ædes signari ab Angelo signo T. tau.

Sub initium pestis Romæ puer armentarius ex eadem depositus rapitur in exstasi: redditusque sibi affirmat heros, se in cœlis fuisse, certosque de nomine designabat morituros: Donum simul linguarum acceperat, in signum se vera memorare. Triduo post dentib. dilanians sibi manus, brachia lacertosque vixit.

AN. CLXVI. S. Gregorius Turonensis post triduanas orationes ad S. Martini sepulcrum derepente se à pustulis febrique restitutum scribit. Quare tres cereos pro benedictione receptos tulit; quorum cera ad arborem suspensa in agro grandine percuti solito, eum porro reddit intactum.

S. Radegundis Regina, conquisitis Gal- lia totâ reliquis, etiam Ierosolymam misit: vbi S. Mammetis singula tentata mēbra hærebant immota; solus auricularis digitus cessit vellicanti. Hoc cum parte S. Crucis Dominicæ allato, ciues vrbe lignum sacrum excludunt, monachi monasterio, tãquam adulterinum. Ipsa Veneris Sancti nocte exposita corusca-

bat insolita luce. Ad eam lychnus ardēs copiosum ebullit oleum; quod S. Gregorius Turonensis agrè credens adiit, vidit, credidit.

Missi ad Imperatorem Iustinum iuniorem, qui dono S. Crucis gratias agerent, in reditu ex tempestate deplorati S. Radegundam viuentem implorati; & ecce columba ter nauim circumuolat; ex qua tres ijs pennas extractas mari demergunt, idemque simul tranquilant.

AN. DLXVII. *Longobardici regni* in Italia fit initium, barbaris ex Panonia aut euocatis, aut ultro sese effundentibus; ac visæ prius in cœlo acies concurrere.

Atque tametsi totam Italiam vastaret Alboinus Longob. Dux; Romam tamen nunquam potuit obtinere. Istud, in pœnam Schismaticorum in causa Trium Capitul. sibi Aquileiense Episc. in Antipapam creantium: hoc in gratiã Romano catholicorum.

AN. DLXX. In testimonium fidei Orthodoxæ quidam ab Alexandrino Episcopo Sacris initiatus mortuum ex serpentis ictu fratrem Zosimi restituit vitæ.

In Synodo II. Turonensi sancitur S. Eucharistiam asservari oportere non in loco imaginario, sc. in columba argentea, sed in ara sub basi crucis.

AN. DLXXII. In Longobardica Arianorum persecutione per Italiam cōplura Sanctorum miracula fidem Romanam contestata sunt:

1. Vt Episcopi Cerbonij, in exilio mortui, cum corpore tumbam sub continua pluuiâ per XII. miliaria Populonium

nium trāsportatam nulla vnquam guttula tactam maduisse.

2. Episcopum Arianum Spaleti templum, ipsi negatum, effracturum, protinus cæcitate luisse; etsi valuæ ei sese vltro pandissent, cereique per templum exarsissent.

3. Sanctulum Episcopum, diruti templi instauratorem, operarijs fame defectis dedisse panem, quem habebat vnicum; & hunc non defecisse donec ad colophonem opus esset perductum.

4. Monachos duos à Longobardis suspensos, ac mortuos, psallere auditos. &c.

AN. DLXXIV. Cosrhoë Persarum Rege Syriam depopulante; pictam ab ipso Salvatore IESU imaginem sui Apameanis abripiente; partēque grandem S. Crucis secum asportante, Samaritæ detestabilius bellum in S. Imagines exercent Syria tota.

SAMARITÆ erant Esseni, (de quibus supra initio) & ab Iudæis Schismatici sic orti. Dario Rege iubente templum in monte Garizim posuit Sanaballath; quod Samaritani Hierosolymitano præferebant, vnde Iudæi ab ijs abhorrebant, præsertim Iudaismo miscuissent Ethnicismum. Frater quoque Iaddi Summi Pontificis Manasses, ducta filia Sanaballath in vxorem se ipsū dixit, gessitque Samariæ Summum Pontificem. Hinc schisma coram Alexandro Magno Rege disceptatum est, ac demonstrata Iudæorum Pontificum successionē continuā, secundum Iudæos est pronuntiātum: persistentibus in schismate nihilominus Samaritis.

Donec *an.* 35. eos ad Christum conuertisset S. Philippus Diaconus, & S. Petrus cum S. Ioanne confirmasset.

Hæserunt tamen reliquæ, quæ demum repullularunt, vt *an.* 530. in Samariam irruptione facta, Christianos contrucidarent ipso Pentecostes die; Episcopum quoque ad aram inter Missæ solennia oppressum minutim dissecerent, sacris Mysterijs proculcatis. Zeno Imperator eos è monte Garizim eiecit, templum Deiparæ sacrum constituit, cæteraque restituit omnia: at rursus ij conglobati sub Iuliano Rege dicto montem recipiant; sacras reliquias aut altè defodiunt, aut exurebant, aut in sartaginibus frigebant, inque Christianos late læuiebant.

Sed ab Imperatorè compressi, hoc *anno* 574. in *iconomachiam* sub victore Cosrhoë eruperunt: Quos contra miraculis pugnavit Deus, Diuique. S. Gregorius puer, ex morbo depositus à medicis, hausto puluere, ad S. Martini Sepulcrum collecto confanatur. Itemque alius à cholica, eiusdem Sancti ope implorata.

Annis subsecutis talia complura commemorantur iusto volumine apud S. Greg. Turon. l. de gloria Martyrum ac Confessorum.

AN. DLXXV. Cosrhoë rursus Imperium infestante, Iustinus imperator ex dolore in maniam lapsus, *anno* 577. Deiparæ templo constructo meretur lucida interualla, in quibus Tiberium Notarium, pium ac fortem virum, creat Cæsarem, esseque Collegam iubet, monitum suo malo discat abstinere vitijs & assentatoribus:

Qui & Cosrhoen crebris contudit victorijs adque mortem adegit.

ANNO DLXXXI. Gregorius Romæ urbanam gerens Præfecturam fastidit eandem, & constructis, dotatisque sex monasterijs per Siciliam, Leuita septimus in auxiliũ Papæ Pelagij, nõ Benedicti, est adscitus ex monacho. Cœnobia enim sua vt monachis ex S. Equitij disciplina complerat, ipse inter eosdem assumpto habitu, vixit.

Vnde falluntur, qui eum fuisse Benedictinum affirmant, suum sibi vendicantes.

Ioannes vero Diaconus cùm 300. annis post mortem S. Gregorij vitam eius contcripserit, in pluribus aberrauit incautus.

Quot, quantis autem Romana passim coruscarit Ecclesia, vel soli duo S. Gregorij satis testantur. Vnde

ANNO DLXXXII. Leuigildus Hispaniarum Rex arianus, dirus Catholicorum persecutor, nec filio parcens suo fidem Romanam professio, eum bello persequitur, & enecat; At pluribus confusus miraculis, demum suo exprobrans Episcopo; *Stc & tu probato fidem*, aiebat. Qui dum de cæcis, surdis, ægris ab sese curatis iactitaret, Diacono XL. aureos dabat, vt se cæcũ simulans transiuro exponeret, opemque flagitaret. Qua in simulatione veram sibi cæcitatem inuenit ad pœnam, pertulitque ad mortem.

Arianus Comes Agathensem agrũ deuastans; Episcopo nequicquam deprecante, à febre exarsit: petens Episcopi preces, vt reualuit, aiebat suis, *Quid iam Romani isti de febre mea dicent? Quo*

audito Episcopus, diffractis cunctis lampadibus ecclesiæ inquit: Deus meus, has ante non accendam, quam fueris vltus in impium.

Redit febris; iteratas petenti preces negat Episcopus: peritque febre sacrilegus.

Diaconus ab Rege Leuigildo ad Arianismum donis sollicitatus frustra, demum fustuario subiectus contra plagas stetit exsensus & incolumis.

Catholicus contra Arianum discipulans aureum anulum candentem tenuit illæsus ad Romanæ fidei comprobationem.

Diacono in altercatione de fide anulum è bulliente leuare timido: superueniens alius leuat illæsus.

Chilpericus Rex Franciæ contra arianam scribens inæqualitatem personarum incidit in Sabellianismum, astringens *S. Trinitatem Deum esse dicendam; sed non tres Personas*; Quod personam esse sit hominis; At à S. Saluio & S. Greg. Turonensi reductus est ad fidem.

AN. DLXXXIV. Leuigildus dedẽtem sese patri filium catholicum, armis subactum, contra iuramentum capite plectit; adque Martyris corpus auditi concentus Angelorum sunt, visæque lampades accensæ.

Idem debellatos Sueuos ad Arianismum adegit Leuigildus.

Maximianus à Pelagio PP. vltima ab Longobardis perpeffo, missus ad Imp. Tiberium opem eius implorauit.

Dum reuertit Romam, in Adriatico quassa procellis navis fatiscebat: iamque undis repleta subsidebat; cum
ecce

ecce omnes, data inuicem pace, Sacra- que Synaxi sumpta communicant; (so- lebant enim ituri peregre S. Eucharis- tiam secum assumere in euentum) na- uis igitur exundans vndas octo ipsos di- es rectum tenuit cursum contra tem- pestatem, & die nono tabulis supre- mis ac transtris insistentes cum Maxi- miano saluos in portu sistit.

Quibus egressis continuo à profun- do hausta submergebatur, quasi mune- re perfuncta suo.

ANNO DLXXXV. Anthariti Longob. Regis Ariani Satelles in Ita- lia Clauem auream Sancti Petri reper- tam; (pro maximo enim munere ea mitti Româ consuevit,) cultro præci- surus, sibi gulam abrumpit.

Rex attonitus lapsam humi clauim contingere veritus, Catholicum eam leuare iubet, similemque tum Papæ Romam transmittit.

ANNO DLXXXVI. S. Euty- chius grandæuus in errorē Origenis la- psus, sc. *Homines in carne non palpabili re- surrecturos*; ab Sancto Gregorio Turo- nensi ad saniora reductus, æger pelle prensata se visitantibus aiebat; *Confiteor, quia hac in carne omnes resurget- mus.*

Eius successor Constantinopoli Io- annes monachus Ieiunator, sed hy- pocrita, arrogat sibi titulum *Episcopi Vniuersalis*, seu *Oecumenici*: ille, qui prius fugerat Episcopatum.

At

ANNO DLXXXVII. Pelagi- us PP. cum refutans docet, *solum Romanum Episcopum esse Vniuersalem.*

Antiochiæ terræmotu sexaginta

millibus hominum obtritis, contigit in- ter pocula *Deiparam* conuicio prolcin- di; protinus conuiuæ, ab maligno ob- fessi pereunt.

At herus domus vidit in quiete sibi Deiparâ, alloqui dedignantē, virgula pedes tangere: doloreque somnum dis- cutiēte se truncum pedes ciulat; in pu- blicum elatus spectaculo rem gestam est confessus.

Sacrilegia per Gallias plurima ariano- rum designata, in & templorum, & fun- dorum Ecclesiasticorum rerum sacra- rum inuasionem Deus horribilibus vin- dictis reddidit insignita.

ANNO DLXXXIX. Reccare- dus Rex, Papa consentiente, omnes conuocat Episcopos Hispaniæ ad Con- cilium Toletanum; in quo, damnato Ario, extinctoque cuncti ad Roma- nâ Ecclesiæ gremium reducuntur.

Cuius conuersionis memoriam plâ- cuit annua festiuitate consignatam ad posteros commendare.

Idem & Sueuos restituit Ecclesiæ Romanæ, quos pater Leuuigildus ad Arianismum compulerat.

Orat idem Episcopos, sanciant, à communicaturis antè recitari *Symbo- lum Romanum* seu Apostolorum, quam Sancta percipiant: Moresque refor- ment; atque reformationis executio- nem sibi demandent.

Iubet magistratus omnes ac Iudices ab Episcopis dirigi, corrigique.

In Oriente *Philippicus* Dux Mauriti- j prælio vincit Persas, prælata exercitui imagine Christi, quodâ Abagaro missâ;

qua labantem passim excitat, restituit-
que copias in prælium.

In exundatione Tiberina Athesis
Veronæ licet fenestras templi S. Zeno-
nis penè transcenderet, non tamen in
illud sese infudit: qui intra S. ædem, i-
pso in ostio hauriebant aquam; nihil
tamen introrsum influente.

ANNO DXC. Inundationem pestis
excepit inguinaria; in qua visa cælo tor-
queri in homines tela; qui & extingue-
bantur. Vide inter Papas de S. Grego-
rio Magno supra.

Antharit Rex arianus Longobardo-
rum probans in palchate infantes ca-
tholice baptizari, repentina extinctus
luit die, qua S. Gregorius creabatur Pa-
pa. Franci ducunt in Longobardos Ita-
liâ expellendos; sed quia per Italiam ho-
stilia exercebant, plerique morbis con-
sumebantur. Vincti tamen Aruernis a-
pud Longobardos diuinitus soluebantur;
reuinctis curiosius catenæ ceu vitrû
diffiliunt; ideoque dimittuntur; Et eo-
rum causâ Childebertus Rex homini-
bus sacris omnibus omne tributum re-
misit.

ANNO DXCI. *Claues aureæ* ad can-
cellos sepulcri S. Petri mitti, figique
solebant; & priores recipi fixæ, quibus
morborum curationes fiebant. Eas quo-
que dono mittebat Papa, rari instar
muneris exceptas.

Vrsinus Presbyter in Nursia persen-
tiscens, presbyteram suam sibi iam ago-
nizanti aurem applicare, num spiritum
duceret exploraturam, aiebat; *Recede;*
adhuc igniculus vivit; paleam tolle. Et mox
Bene veneritis Domini mei; itan' vos ad me?
Ecce venio.

Dixit; & Vixit, relicto ecclesiasticæ
exemplo castimoniam.

Pelagius PP. vetuit in Sicilia Sub-
diaconos ducere vxores: Gregorius et-
iam iurare continentiam iussit.

Leandro Hispalensi Episcopo per-
cunctanti respondet S. Gregorius, tri-
nam in Baptismo meritionem, in recor-
dationem triduanæ sepulturæ Christi,
bonam esse; at propter Arianos, signifi-
cantes eâ triplicem Deitatis essentiam,
omittendam.

Reccaredus Rex Gothorum in Hi-
spania ex ariano factus Catholicus, se-
cundum à coniuratis liberatur; Duce
Claudio cum 300, deuicit 60000. Fran-
corum.

Theodolinda Antharit relicta nu-
bens Agilulpho regnum ei dat Longo-
bardorum; qui excluso arianismo totû
traducit ad Ecclesiam Romanam. Sic
& per Chrotildem Franci, per Ingun-
dem Gothi in Hispania sunt conuersi.

ANNO DXCII. *Tunica Saluatoris* pro-
pe Ierololymam inuenta est, indicio, Si-
meonis Iudæi; & à tribus Patriarchis Ie-
rosolymam translata, venerationique
exposita est.

De tunica S. Ioannis Euang. supra.
Concilium CæsarAugustanum de-
cernit, Reliquias in Arianorum tem-
plis repertas, igne probandas esse: si in-
combustæ permanferint, veras credi
posse.

Cosrhoes patrem fuste occi-
dens, inuidiam Persarum fugit, dubius
quo, ad Turcas an Christianos, frena fa-
cit equo; qui rectâ solum Romanum
petit,

Ergo Mauritiū orat clementiam, & exorat. Capti ab Persarum victore Narsete Turci in iustam frontibus crucem gerebant: causam percunctanti Imperatori aiebant; Christianos in vulgata peste hoc remedium esse salutare ipsa experientia docuisse.

AN. DXCIII. Edictum vulgat Mauritiū; Ne quis miles Religionem ingrederetur, nisi expletis stipendiis. At S. Gregorius ingratitude in Deum arguit Imperatorem; persuasitq; ut missis ad Episcopos per provincias literis corrigat edictum.

ANNO DXCIV. Gregorius Epistola 33. Presbyteris in Sardinia datius Confirmandi, ubi defuerint Episcopi.

Idem Constantinæ Augustæ pro S. Pauli æde in palatio petenti S. Pauli caput; instinctu Ioannis Ieiunatoris; negat. Quia reparaturus quid propius ad sepulchrum fodit; & mortuus concidit. Sicut Pelagius PP. refecturus labē ad S. Laurentij sepulchrum, hoc contigit aperiri; intraque decem dies oppetunt omnes mortem, quotquot viderant reliquias.

Deinde ait: Brandeum duntaxat mitti assolet: de quo dum Græci aliquando dubitarent, S. Leo id forfice incidit, continuoque sanguine manabat. Demum Orientales olim Corpora Apostolorum aucturi, ad secundum ab virbe lapidem tonitruis ac pōdere reliquiarum retardati fuerunt. De Sancti Pauli cætenis leui motu limæ quibusdam aliquid abraditur; alijs nihil quicquam quantovis raserint conatu.

ANNO DXCV. Ioannem Constant. arrogantem sibi titulum *Uniuersalis*, caritate magis quam auctoritate lanare studet.

Insignis Constantinopolitanorum arrogantia est: Cum enim eorum ecclesia post Antiochenam secunda esset, huic illam furtiuo canone anteponi molitus est in Chalcedonensi Concilio Anatolius. At obstitit Sanctus Leo. Dein Acacius idem attentauit: At restitit Gelasius PP. Iam Ieiunator altiora audet.

Et ecce Deus eam nunc ecclesiam posuit in desolatam, ut non, nisi emptos à Turca, habeant Sacerdotes.

ANNO DXCVII. Missus à Sancto Gregorio Sanctus Augustinus ad Anglos humiliter à Rege accipitur habente Catholicam è Francia Bertham: Rex baptizatur cum decem millibus Anglorum.

AN. DXCVIII. Sanctus Theodorus Episcopus Anastasianopol. aqua benedicta cæcum lauare iussu illuminat: Leprosū Mauritiū filium mundat: hortum à locustis expurgat.

AN. DXCIX. Idem inter preces de Eucharistia Spiritum reddit Deo. Frater lætum & securum in agone monet vitæ negligentioris; cui ille: Angeli meorum in sæculo peccatorum chirographum ostendentes, num ea nossem, quæsierunt: Dixi; heu agnosco: Sed ex quo sum monachus, neminem iudicaui, omnis immemor iniuriæ. Quare Domini vocem hanc ad me

pertinere spero: Nolite iudicare, & non phum discerpserunt. Hinc securitas,
iudicabimini &c. mox Angeli chirogra- Dictoque hoc vixit.

ERGO:

1. Dic age; Quæ sincera FIDES hoc constitit AEO VI?
At SIC PAPISTIS RESSTAT ROMANA, FIDESQVE:
Non SIC REM seruat Luthero-caluinista, FIDEMQVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Ecclesia gaudent:
Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remisit?
3. ANTIQVE CHRISTVS erat quisquam hoc Rom. in Aevo VI?

SÆCV-

SÆCVLVM SEPTIMVM MONO- THELITICVM ET LON- GOBARDICVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CON- TINVATA SVCCESSIO.

67. **S**ABINIANVS Tuscus creatur *an.* 605. Is cū in dira fame derogaret predecessoris liberalitati, Sanctus Gregorius tertium ei secundum quietem apparens, de culpa tenacitatis eum increpuit: tertia increpatione nil correctum percutit in capite; ex quo dolore obiit: cum sedisset menses 5. dies 19. Eiectus ex urbe inglorius demum in S. Petri est reportatus.

68. BONIFACIVS III. creatur *anno* 605. Romanum, non Constantinopolitanum Episcopum esse *Vniuersalem* vel ab ipso Christo statutum esse declarauit edicto. Non igitur à Phoca datum est id honoris Papæ;

vt fingunt Sectarij hodie; sed à Christo collatum est soli. Sanciuit etiam in Concilio Romæ, Neu quisquam, viuente Papa, de successore loqueretur; nisi tertio post demortuum die, quo electioni vacandum. Obijt, cum sedisset Men. 8. Dies 23.

69. BONIFACIVS IV. creatur *anno* 607. Domum suam vertit in monasterium, redditibusque dotat. Obtinet à Phoca *Pantheon*, Iani vindicio sub Augusto positum; inque Dei paræ honorem, & Sanctorum Martyrum consecrauit, illatis init Reliquiis. Steterat annis 632. adhuc in expiatum ab idolis. Diemque claudit anno 614. cum sedisset annis 6. Mens. 8. Dieb. 13.

70. S. DEVS DEDIT Romanus, primus ex Diaconatu creatur, *anno* 614. idque ob eximiam sanctitatem. In lacera terræmotibus vrbe dum obit visitans afflictos, vnum ex infirmis in persona Christi contemplatus quasi leprosum, osculo fixo persanauit. Sanciuit, Ne quisquam Commatrem duceret in vxorem; sin, esse ambos excommunicatos. Obijt *anno* 617. cum sedisset annos 2. Mens. 7. inter sanctos relatus est.

71. BONIFACIUS V. creatur *an.* 617. mittitque *Pallium* Episcopo Rossensi in Anglia: Sanciuit confugas ad Ecclesiam non extrahendos: Presbyteris, non Accoluthis licitum Martyrum leuare reliquias: & baptizare Diaconis, non Accoluthis. Obijt *an.* 625. cum sedisset annis 7. Mens. 10. vir mitissimus, & misericordia nulli secundus.

72. HONORIUS I. creatur *anno* 626. Obijt *an.* 638. cum sedisset *an.* 12. Mens. 7. Plures construxit, reparauit, ornavitque ecclesias. Ordinauit omni Sabbato litaniam exire ex Sancto Apollinari ad S. Petrum cum canticis, populo comitante.

73. S. SEVERINUS creatur *anno* 638. Sergio Constantinop Episc. seducente Heraclium Imp. in hæresin hanc: *Vnam in una Persona Christi voluntatem & Operationem esse*: Commentumque hoc *Ecthesin* appellante, velut quinque Generalibus conformem Concilijs; & eam sub nomine Imperatoris publicante: Seuerinus oblatam ab Exarcho reiecit; Deo Sergium extinguente. Obijt *anno* 639.

74. IOANNES IV. Dalmata creatur

anno 639. Monothelitarum hæresim in Concilio damnat *anno* 640. Obijt *anno* 641. Sedit annum 1. Mens. 9. In Lateranum multas ex Dalmatia reliquias trāstulit.

75. THEODORVS I. Græcus creatur *anno* 642. Obijt *anno* 649. Sedit ann. 7. Mens. 5.

76. S. MARTINVS Tudertinus creatur *anno* 649. In Concilio Lateranensi *Typum Constantis* Monothelitæ, missum vt subscriberet, damnauit, nitentesque verbis S. Dionysij Areop. istis: *Nonā Dei virilem Operationem*: Sed deprauatis, pro *Nouam*, posito *Vnam*; confudit. Imperator mittit Olympium Exarchum, qui *Typum* promulgaret, vtque Longobardi Ariani quaterent Italiam. Olympius Romæ reperit Concilium 105. Episcoporum. *Typum* affigere valuis nequit, ob vim renitentem; nec par vi, dolū molitur, scil. Spatharium suum subornat, vt Papam occideret porrigentem Exarcho sibi S. Synaxin. At satelles ipso in conatu cæcatus Papam non vidit: id quod iureiurando affirmavit Olympio. Hic igitur pœnitens abducit copias, diemque obit in Sicilia.

At *ann.* 650. Imperator Papam, quod *Typum*, se, suosque excommunicasset, ira furens per missum Exarchum Theodorum armata manu capit ægrum in templo decumbentem: conficta calumnia, quod per surreptionem teneret Cathedram; quod cum Turca conspirasset; blasphemasset Deiparam. Captum igitur deportat Naxum in insulam; Itemque S. Maximum monachum constanter Constanti resistentem relegat; vt qui vrbes aliquas Turcis prodidisset:

disset: dixissetque; *Regis non est proponere dogmata, & Typum.*

Ann. 651. S. Martinus euocatus Constantinopolim dirius accusatur à subornatis falsis; carnificique datur, circumducitur pontificalibus exutus in publicum vrbi ludibrium: carcere diu maceratur: demum Paulus Constantinopol. Episc. eum miseratus orat, ne porro crucietur: ergo in Chersonesum relegatur. Paulus ante suum agonem profitetur pœnitens à se factam iniuriam Papæ. Interea Constantis exercitus quatuor diuersis in locis funduntur fuganturque à Turca.

Anno 652. Exulanti inter ethnicos vetat cibum præberi: iubet Romæ surrogari Eugenium; consentitque in eum, vt optimum, Clerus; sed ita, vt esset Vicarius tantum; ne infandiora tentaret Imperator.

Anno 654. Sanctus Martinus ærumnis extinctus martyrj aureolam promeretur; cæco prius in viuis oratione visum restituens.

A morte autem ad sepulcrum eius multæ confectiones factæ magnum procul confluentiū egrorum traxere concursum. Sedit annis 6. Mensib. 3.

77. EVGENIVS I. creatur *ann. 654.* ex Papa Vicario in Papam. Obiit, cum sedisset menses 6. Dies 23.

78. S. VITALIANVS creatur *an. 655.* Ad hunc Imperator mittit Euangelia aurea gemmisque rigent, & fidei Romano-catholicæ emittit professionem; vt cum Papa communicans videatur Catholicus, vitetq; odia Occidentalium.

Mittit quoque legatos ad Sanctum Maximum exulem in Thracia, qui eum reddant monothelitam; sed eos ipse conuertit hæresin eiurantes. Quibus idem persuadere Imperatori frustra laborantibus, is alios mittit, vocatque Sanctum ad Synodum, à qua conuicta conspuitur, actantum non prope encatur.

Demum *an. 657.* varijs accusatus calumniis, in cæteris; quod *neget Regem esse Sacerdotem.* Fustuario multatur, lingua truncatur, manuque, vt & Anastasius discipulus eius: per urbem ducuntur ostentui, in exilium remissi finiunt martyrium.

Anno tamen 663. Imperator peregrinatur ad Limina Apostolorum, datisque donis se catholicum profectur; Papa ad cætera eius flagitia dissimulante, contentus reditu eius ad Ecclesiam qualicunque, iudicantem de exterioribus.

Quod autem fide egerit, eo docuit; quia *anno 666.* hæreticum promouit in Episcop. Constantinopolitanum.

Anno 669. Obiit Papa vitæ sanctimoniam inclutus; decernitur ei annua memoria Sancto. Sedit annis 14. Mens. 5.

79. ADEODATVS Romanus creatur *an. 669.* moritur *anno 676.* Sedit annis 7. mens. 2.

80. DONVS creatur *anno 676.* Obiit *anno 678.* Sedit annum 1. menses 5.

81. AGATHO Siculus creatur *anno 678.* Scribentibus Imperatori, & Episcopo Constantinopol. vt ad reducendam

Cam Ecclesiæ pacem adlaboraret, indicit Synodum Generalem Romæ 125. Episcoporum contra Monothelitas, *ann.* 680. Ex hac scribens Imperatori Papa doctorum deplorat inopiam, ac reddituum, quod predicatorum manu victum quærere cogeretur, ob vastationem Longobardicam. Quin & ipsum Concilium petit ab Pogonato doctos submitti contra hæreticos.

Ex huius Concilij Symbolo Græci eraserunt vocem, *Filioque*. Vide in varijs. Agatho moritur *anno* 682. Sedit *an.* 4. Vacavit Sedes mensibus 19.

82. LE O I I. Siculus creatur *ann.* 682. Acta Synodi VI. reddita latine mittit in Hispaniam. Vetuit pro vsu Pallii quicquam ab ullo pendi Episcopo. Obijt *an.* 684. Sedit *men.* 10. dies 8.

83. S. BENEDICT. I I. creatur *an.* 684. vir multis, magnisque virtutibus tantus, ut illius respectu Imperator Clero, Populo, Exercituique Romano in perpetuum indulserit, ut electus Papa continuo in Pontificem ordinaretur; Ipsum suis filiis Iustiniano & Heraclio patrem adsciuit; in cuius signum eorum cirros capillorum Papæ transmisit resectos. Obijt *an.* 685. sedit *Men.* 8. Dieb. 13.

84. IOANNES V. creatur *an.* 685. obijt *an.* 686. sedit annum 1. dies 11.

85. CONON Thrax creatur *ann.* 686. obijt *an.* 687. sedit *men.* 11.

86. SERGIUS creatur *an.* 687. in scissione populi Rom. duos inter alios postulantis, demum ad Sergium à Clero electum acquiescentis. Theodoro Episc. Constantinop. infandum Monothelitarum conciliabulum contrahente contra Oecumenicam Synodum VI. Imperator Iustinianus I. Sergium PP. conatus inducere ut subscribat actis: deinde innoletem misit Protospatarium, qui aut cogeret, aut captum Constantinopolim adduceret. Sed hunc Papæ exercitus profugabat; & nusquam in fuga tutus, sub lecto Papæ servatus est. Iustinianus post exutus imperio eam poenam referebat in hanc culpam suam. Obijt *an.* 601. Constituit, ut *Agnus Dei, qui tollis, &c.* cantaretur. Item ut in festis Annunciationis, Natiuitatis Christi, Assumptionis B. Mariæ, & in Hypapante Litaniæ exeat à S. Hadriani ad S. Mariam. Sedit *annis* 13.

Men. 8.

IMPE-

IMPERATORVM ORIEN- TIS ACTA IN SÆ- CVLO VII.

60. PHOCAS contra Mauritium euehitur iubetque eum occidi.	Anno Christi nati	nus aut plurium Voluntatum : quatit Italiam.	649
Carnificinam instituit Constanti- nopoli ob detectam coniurationem.	602	Excommunicatus à Papa furit, e- um calumnijs onerans relegat, item S.	
Infelix sub eo est Imperij sta- tus.	607	Maximum.	650
Capitur, vexatur, obtrunca- tur.	608	Papam sacrilege cruciat, vexat.	651
61. HERACLIVS coronatur ab E- pisc. Const.	610	Intrudit Eugenium Papam; sed Clerus eum acceptat solum pro Vicario viui.	652
Filium biennem declarat Cæsa- rem, parans bellum contra Persas.	610	S. Maximum dirissime vexat, cru- ciat.	656
Accipit aurum ecclesijs; & aliud ei diuinitus suppeditatur ad bellum Per- sicum.	612	Fit tributarius Turcæ.	658
Persas sæpius vincit ac debellat per annos sex.	620	Occisus ab eo Diaconus sæpe appa- rens eum exagitat, fugiensq; nusquam quiescit.	659
S. Crucem restituit, exaltat.	627	Peregrinatur ad limina Apost. di- gne à Papa excipitur quasi pœnitens.	663
Ab hæreticis decipitur	628	At fictæ catholicus hæreticum facit	
Ecthesin fidei promulgat	629	Patriarcham Constantinop.	666
Negat eandem esse suam.	639	In balneo necatur à coniuratis.	668
Moritur.	640	63. CONSTANTINVS Pto gonatus id est, imberbis, Imperat Catholicus; se Papæ submittit : silentium indicit Monothelitis.	668
62. CONSTANS hæreticus im- perat.	641	Cultor B. Virginis est tutantis Con- stantinopolim contra Turcas septenni obsidione.	672.
Catholici ab eo Monothelita vexati confugiunt undique ad Pa- pam.	643	Turcæ petita pace pēdūt ei tributū.	676.
Instinctu Pauli simulatoris euul- gat TYPVM, id est, Edictum v-		Laborat pro concilianda Ecclesia.	678.
		f 2	Resti-

Restituit Romanis liberam electionem Pontificum Roman. suosque filios dat Papa Benedicto I I. & moritur.

64. IUSTINIANVS II. Iunior Imperat puer: Barbari pendere ei tributum petunt.

Corruptus dolose agit cum Papa: luitque barbaris fœdera rumpentibus.

Quinti sextam Synodum Erraticam tuetur contra Papam, quem ut approbet iubet cogi, aut capi: sed excommunicatur.

Exosus est populo, alium Imp. optanti.

A Leontio captus, naso truncatus relegatur.

65. TIBERIVS Absimaris ab exercitu in Arabia acclamatur.

Nititur euerte electionem Papæ; sed potius inde roborati.

Anno
Christi
nati

685

685

686

692

693

694

696

701

Capitur cum Leontio ab Iustino II. seipsum voto facto, restituente; autorem Erraticæ synodi excommunicatum mittente Romam. 703. 704. Occiditur à Philippico

711

REGES ITALIÆ Longobardorum.

16. ADALWALDVS regnavit decennio usque ad annum

625

17. ARIOWALDVS Arianus usque ad

637

18. Rotaris usque ad

653

19. Rodoaldus usque ad

658

20. Aripertus usque ad

660

21. Gundipertus usque ad

662

22. Grimbaldus usque ad

670

23. Garibaldus usque ad

674

24. Pertaritus usque ad

692

25. CVNIERTVS Catholicus.

704

Concilium Sæculi VII. Papis consonum.

Oecumenica Synodus VI. Constantinopolitana, ducentorum nonaginta Patrum, anno 680. celebrata contra Monothelitas, sub Agathone Papa, & Constantino Pogonato Imperatore. Prouincialia passim plura.

SS. Patrum, & Doctorum Concordia sub Papis Sæ- culi VII.

HE SYCHIVS siue Isychius, Episcopus Hierosolymitanus, æqualis S. Gregorio ad quem dedit epistolam 40. li. 9. in Registro. Scripsit in Leuiticum ex Versione S. Hieronymi; vixit sub annum 601.

S. SOPHRONIVS Episcopus Ierosolymitanus, vixit sub Honorio PP. & Heraclio Imp. initio hæresis Monothelitarum; contra quos pro fide orthodoxa fortiter stetit. Scripsit ad Sergium Papam in Synodo VI. Obiit an. 634.

IOAN. MOSCHVS, seu Euratus, scripsit ad S. Sophroniū Pratum spirituale, citatum in Synodo V.

LEON-

LEONTIVS vixit sub *annum* 630. scripsitque vitam S. Ioan. Eleemosynarii, citatum in Synodo II. Nicæn.

IONAS Anglus sub *annum* 630. scripsit vitam S. Columbanii Apostoli Angliæ, Galliarum & Italiæ.

S. ANTIOCHVS Monachus sub *annum* 614. vsque ad 630. scripsit 129. homilias.

S. ISIDORVS Iunior Episcopus Hispalensis, Carthagine oriundus fuit. Futuræ indicium sapientiæ se dedit examen apum, in cunis circum infantis os obuolitans.

Puer tamen ob & ingenij tarditatem, & orbitationis metu è paternâ domo profugiens, dum per agros erraret aspectu putealis funis vsu attriti, monitus naturam vsu vinci, reuertit domum; Leander eum conclusum studijs applicauit; sicque coactus necessitatem vertit in virtutem scientiæ, mirificeque profecit, sic, vt Leandro mortuo succederet. Sub eo celebratum est Conc. Hispalense II. confudit, contuditque hæresim Acephalorum.

Idem præfedit Concilio Toletano IV. *anno* 633. vbi datum ei negotium, vt elucubraret Missalia & Breuiaria Hispanicæ Ecclesiæ. Gessit Episcopatum XL. annis inclutus miraculis. Deliberatum fuit à Bonifacio VIII. essetne inter Doctores Eccles. præferendus S. Ambrosio, an quintus ijs adiiciendus.

IOAN. CÆSARAVGVSTANVS Episcopus, integritate, eruditione, & in egenos beneficentia egregius scripsit de ratione Paschatis celebrandi: vixit *an.* 630.

S. ELIGIVS Episcopus Nouiomæn-

sis, scripsit hom. 16. obiit *an.* 665. Mater ei⁹ grauida visa sibi videre aquilâ supra lectulum volitare, seque tertiū inclamare; omen nobilis virtutis.

Sub preciosis vestibus gerit cilicium in aula Dagoberti Franciæ: monasterium Solenniacum exstruxit, aliudque Virginum Parisiis.

Claret miraculis. Antuerpienses & Flandros conuertit ad Christum.

S. MAXIMVS Abbas & Martyr, patria Constantinopolitanus, genere illustris, *anno* 640. inualecente Monothelitarum hæresi reliquit aulam, monachum professus fidei acerrimum præstitit defensorem, Honoriique Papæ: & Pyrrhum Episc. Constantinop. publica disputatione confudit; ideoque eiurantem Romæ Monothelismum, *an.* 645. Constans Imp. *anno* 656. tentauit eum per legatos, qui suasionibus, minisque inducerent ad subscribendum Typo seu Ecthesi; verum is remittit eos ab hæresi conuersos.

Alijs iterum missis perinde effecit nihil, nisi vt conuicti confusique eum traderent satellitio in exilium asportandum. Inde Constantinopolim retractus *an.* 657. calumnijs pluribus appetitus insons dire discruciat, finitq; martyrio tertiū exul.

S. LIDEPHONVS Episc. Toletanus: olim discipulus S. Isidori, sub Eugenio Episcopo fit Diaconus, dein sæculo renuncians constructo monasterio Monasticen proficitur, fitque *an.* 657. ex Abbate successor S. Eugenij. Ipso cum Rege precante ad sepulcrum S. Leogadiæ Virginis tumulus ebullijt, sarcophagi operculum, vix 30. viris mobile,

ultrò se pandit, ac S. reliquias ostendit. Varijs claruit miraculis, eximius Deiparæ cultor.

Intranti templum ad Matutinas id diuina luce coruscavit: accedens, aram Parthenicam conspicit. Deiparam in sella; quæ sic ad eum infit; porrecta ei sacerdotali veste; Accipe, quod è thesauro Filij tibi munusculum trado, quo in nostræ vtaris festiuitate.

Me decorans laudibus dignus honorati est. Dixit, & sublimis abiit. Vestis miræ subtilitatis ac candoris in ecclesia Toleti asseruatur. Obijt an. 677.

S. IULIANVS Episc. Toletanus anno 680. scripsit contra Iudæos, & Prognosticon extremi iudicii: obijt an. 680.

ANASTASIUS Episcopus Nicænus sub annum 680.

SIMON METRAPHRATES. &c.
ADHELMVS. &c.

Dogmata Ecclesiæ Romano-Catholicæ, Nouatoribus contraria, Sæculi VII. Exempli gratia.

I. *Missam esse Sacrificium* asserit hoc æuo *Seuerus Alexandrinus* in Missa *Isidori*, de diuinis officijs. Et *Ioannes Casar Augustanus* de Ecclesiasticis officijs.

II. *In Eucharistia verum esse Corpus Christi* asserit *Casarius* homilia 5. *Isidorus* de Officijs, vt citat *Augustinum* lib. 6. *Originum* cap. 18. *Seuerus Alexandrinus* in Liturgia.

III. *Iustificationem, & bona opera docet*

Casarius homilia 2. 4. 12. 15. *Isidorus* lib. 2. de summo bono, c. 2. & 5. *Adhelmus* epist. ad Geruntium.

IV. *Baptismum paruulorum ac Ritus illius* docet Concilium Tolet. IV. c. 5. *Isidorus* de summo bono c. 23. & lib. 6. *Ety-molog.* c. 18.

V. *Confessionem & Absolutionem sacramentalem* docet *Isidorus* l. 6. *Originum*.

VI. *Confirmationem per Chrisma* docet *Seuerus Alexander* in Rituali, *Isidorus* l. 6. *Ety-mol.* c. 18.

VII. *Purgatorium, & Orationem pro defunctis* docet *Isidorus* l. de Offic. *Casarius* Arelatensis: *Seuerus* in Liturgia: *Metaphrastes* in historijs Sanctorum.

VIII. *Inuocationem Sanctorum* testatur *Seuerus* in Liturgia. *Ildefonsus* in Virgine. *Metaphrastes* in Vit. Sanct.

IX. *Imagines sanctorum* asserit Concilium Oecumenicum VI. Constantinop.

Hæresiarchæ in Sæculo VII. diffioni Papis.

MONOTHELITÆ, sic dicti, quod *Vnam voluntatem & vnam Operationem Christo tribuerent*, ortum repetunt ex Ægypto inde ab anno 535. quando ab *Seuero Pisidiano*, sed *Apocristario* Constantinopolitano, complures sunt hæreses progressæ; (de quo superiore sæculo.) Cumq; iidem nati ab eodẽ sunt *Monophysitæ*, qui vnam naturam Christo assignabant:

Tetraditæ, *Theopaschitæ*, *Aphartodocitæ*, qui à dogmatib. tunc confectis mōstro-
fis

sis monstrosa nomina sunt sortiti, vere impleto isto: Isa. 29. *Concurrere faciam Aegyptios aduersus Aegyptios. &c. & dirumpetur spiritus Aegypti in visceribus eius. &c.*

Anno 633. emerfit in publicum latens haec hæresis Monothelitarum, auctore CYRO Episc. Alexandrino, conante, seu fingente se cunctos Aegypti hæreticos Romanæ iuncturum Ecclesiæ.

Itaque coacto Alexandria Concilio decreuit, vt duæ in Christo naturæ agnoscerentur: duarum autem Voluntatum ac Operationum nomina filerentur, eorum loco *Vna tantum Virilis Dei Virilis Voluntas & Operatio* diceretur; Quò sic vnitarum in Christo naturarum differentia tolleretur, quam Apollinaristæ, Eutychiani & Nestoriani tollebant, vnā asserentes Voluntatem: Et si diuersa ratione. *Apollinaristæ* quidem eo, quod Animam intellectualem in Christo non ponerent; sed *Verbum loco animæ*: vnde, cum Voluntas sit in ratione, humanam Voluntatem negabāt in Christo.

Eutychiani, quod vnā in Christo naturam cōpositam fingerent; Nestoriani eò, quod Vnionem DEI & Hominis factam duntaxat secundum Affectum & Voluntatem putarent; vnīcam in Christo voluntatem consequenter statuebant.

Cyrus sibi Sergium Constantinopolitanum, ad noua prouidum, iunxit: itemque Heraclium Imperatorem, &c. de quo in *Variis*.

At Honorius Papa hæresin anathematizauit.

Vide & in Sancto Seuerino PP. supra.

MAHOMETES patre Iudæo natus apud Homeritas in Arabia felice, anno 630. camelariā exercuit seruus serui apud viduam copiosam: Sed ingenio vafer, diu pastor camelorum, post heram duxit vxorem Tadiam. Profectus in Palæstinam ab vtrisque, Christianis, & Iudæis, aliquid hausit & confudit, nūdinationemque exercens à dæmone obsessus comitiali sæpius morbo concidit: vnde se prophetam dictitabat, qui conspecto Gabriele Angelo familiari ista pateretur.

Ita & mœstam ex infelici pudendoque matrimonio vxorculam nobilem vnde seruitium solabatur, & plurib. imponebat. Tadiam tamen consulebat monachum Arianum, isthuc relegendum; qui confirmabat eum solere prophetis angelum fieri aspectabilem, patique talia. Sic persuasa persuasit multis; ipseque vafer confinxit alia atque alia, quæ diuinitus accepisset.

Forte tunc reuertenti Heraclio, Persarum Victori occurrens laudes victoriales accinuit, edoctus eas à monacho dicto: simul petiuit terram ab Victore camelis pascendis; & obtinuit.

Quia vero circumcisionem obseruabat, Iudæi Messiam credebant, decem procures mittebant ad eum sancte obseruandum; quæ tamen deleruerunt, quod immundā camelinā vesceretur: at non destiterunt eum contra Christianos extimulare.

Finxit is, *paradisum deliciis gula ventrisque affluentem, iisque potituros qui aut hostem*

hostem occidissent, aut ab hoste caderent. Polygamiā permisit.

Quo vniuerso traheret, ex omnibus sectis aliquid accersuit; à Iudæis *Circumcisionem*, & à *Suilla abstinentiā*: à Christianis Christi cultum, sed cum opinione Ariana, Nestoriana, Manichæa:

1. *Vt Christum esse Dei Verbum & Filium; sed creatum & seruum, ex Maria sine semine natum:*

2. *Capti Vmbram Iudæos crucifixisse, non Ipsummet.*

3. *Interrogatum, in cælos digressum, à Deo num se Filium Dei dixisset; negasse: sibi in extremo iudicio dandas paradisi clauēs.*

Fatum asseruit, destinans homines ad bonum, seu malum.

Ab Ethnicis sumpsit cultum *astri Cubar, seu Luciferi, & Lunæ*. Vetuit instituta sua disputari.

Fabellas 113. deridiculas affinxit.

Inaudita brutis animalibus prædica-
bat; homines arma in hostes sumere per-
suasit.

Occiso primum fratre Imperatoris Heraclij, domino terræ istius, apud Damascus Syriæ Sedē regni posuit, mox-
que totam sibi Arabiam concilians: Psal-
mos composuit vitulæ rubræ, Aranæ
muscipulæ, vpupæ & ranæ: vxorem al-
terius appetens rapuit, viro resistere pro-
phetæ non audente; exinde polygami-
am prædicauit.

Prædixit se mortuum fore per Ga-
brielem resuscitandum die tertia. Ergo
mortuum custodiunt; à tetrum foetente
diffugiunt; fingunt discipuli angelum
fugisse præsetiam vigiliarum: deserti la-
tus cum exedissent canes, sepeliunt re-
siduum: Vnde quotannis canicidium

obseruant. Homeros discipulus sepul-
cri custos, vt adoretur, multis persuasit;
Inq; posito ei templo duos inter magne-
tes sublimis ferrea tumba pendens, vel
ut, miraculo maledicta hodieque asser-
uat ossa; quò frequentissima ac difficilli-
ma feruet peregrinatio, publicis adiuta
ri sumptibus consueta.

V A R I A

Testimonia Fidei historica in Sæculo VII.

ANNO DCI. S. Gregorius edit
Constitutum de Monachorum Exem-
ptione & Immunitate, Cardinalium
toto Collegio, libertati congaudente.
Statum vero monasticum, vt annis præ-
teritis sæpius, ita & hoc æuo plurimis il-
lustrauit Deus; testibus S. Gregorij Dia-
logis. Vt Romæ in S. Andreæ cœnobio,
Frater iunior emptor, quid æris refer-
uans, clam obsidetur à cacodæmone;
fuit.

Dimissus ab hoc percunctanti, num
quid proprii oculuerit, negat; arreptus
denuo quatitur: sicque octies interro-
gatum, negantemque octonis interual-
lis contigit & diuexari, & à spiritu dimit-
ti, donec demum fateretur; simul & om-
nino arceretur Satan.

Alius ibidem fugere è monasterio
decreuerat; & ecce, apertis oculis cæca-
tus & exsensu tremat, vociferatur.

Ad aram S. Andreæ depositus à fra-
tribus, pro eo deprecantibus, sibi reddi-
tur; culpæque dicta ait: Senex in me di-

lani-

laniandum immisit atrum canem: sed quidam monachi interuenientes senem pro me sunt deprecati.

Alius fugam meditans oratorium S. Andreæ prius init, & obsidetur: exit; & liberatur: idemque ex hoc euenit, quoties intrasset ædem, & exiisset. Cum autem fratres collecti tri-duano cum ieiunio pro eo supplices orassent; exorarunt. Liberatus affirmabat, S. Andreæ seuerè eū increpasse. Duos alios fugâ lapsos, adque Salariam viam in cryptis abditos insequuntur vesperi fratres equites, quorum equi, ut ad cryptas vi nulla vel arte mobiles & fixi steterunt, illi descensione factâ cryptarum aditus, fax obstructos, aperiunt latentes reperiunt, in miraculo & gratiam Dei, & culpam suam agnoscentes.

S. Gregorius iubet S. Augustinum in Anglia idolorum fana mutare in ecclesia, per aquam lustralem expiata. In dedicationibus conuiuari sub tētorijs ex ramis circa tēplū; quod aliâ cōsueffent epulari de victimis bouū.

ANNO DCII. S. *Sabinus Martyr* auertit plagas a tela ab Ariulpho Rege Lōgobardorum ethnico, in prælio quo vicit Romanos & subegit Italiam.

Scire volenti quis tam fortiter se propugnasset, dicitur; Te fortius pugnavit nemo.

Ducens præter ædem S. Sabini, visus ei inibi statua ait: hic ipse est propugnator mei.

Nimirum Patronus Christianorum vertitur ijs peccatoribus in inimicum. Ast & ipse Rex, quia ingratus, anno in secuto perijt.

AN. DCIII. Dum in cæteris Mauritij Imp. amicis Georgius Cappodox ad Phocam duceretur plectendus, vinc-tus inuifit S. *Theodorum Siceotam*; qui & in fontem animat, & S. Eucharistiam daturus cum solui iubet: nolentibus custodijs, dum ei S. *Hostiam* porrigit, vincula vltro soluta cadunt.

ANNO DCIV. S. Gregorius vixit. Cui ad aurem columba appingi assollet; quod, teste Petro Diacono omnia dictante S. Spiritu scripsisset. Maleuolis enim Scripta ipsius in focum abiecturis, Petrus sese obiecit isto cum pacto: *Si post iuramentum, quod omnia inspirante Deo scripserit, moriar; verum me iurasse scietis: Si supervixerō, me cum libris eius comburite.*

Ergo in vmbone iurat, & obit.

Traiani animam ab inferis reuocata precibus S. Gregorij, fabula est euidens.

In Anglia duo cogit S. Augustinus Concilia. Prius ob Britones obstinate Quartodecimanos; cætera Catholicos.

His præfracte corrixantibus ait S. Augustinus: Adducatur æger; ab vtra parte sanabitur, vera illius fuerit sententia.

Cæcus adest; quem ij sanare nequeunt; sanat S. Augustinus: cui assentiuntur cæteri: Simul orant quò plures adducant, alterum indici Concilium, quod soli gentis morem nequeant antiquare:

Ad illud dum tendunt passim, anachoretam prius consulunt, num Augustino assentiantur tuto?

Si, inquit, vobis Concilium initu-

ris assurrexerit, tunc ut miti ac humili assentite.

Eo non assurgente, omnes fremere, exclamare. Quibus ille hoc tantum: *Quia pacem à fratribus non vultis; bellum ab hostibus patiemini.* Fit. Rex Angliæ irruit in Britanniam, cædibusque flammisque miscet omnia. S. Augustinus diem obit. Similia ab Saxonibus contumaces Schismatici perpetiuntur Scoti.

AN. DCVI. Phocas Imp. Cyriaco Episc. Constantinopolitano offensus, tum quod noluerit, iuxta S. Gregorij monita, proque iure debito, abstinere titulo *Universalis Episcopi*, fretus Mauritio: tum quod uxorem Mauritij, ad templum confugam, ad necem tradere sibi noluerit, nisi promissa ei in monasterio victuræ securitate; decretum edit; Solum Romanum Pontificem esse, dicique oportere *UNIVERSALEM*. Hinc Nouatores hodierni calumniatur, à tyranno datam primum stabilitamque Ecclesiæ Rom. prærogatiuam: cum eam habuerit inde à Christo, Euangelij, orbisque totius consensu.

ANNO DCVII. Bonifacius IV. P. P. concedente Phoca, dedicat Pantheon in Ecclesiam *Deiparæ*.

Dum Sanctus Theodorus Siceota Phocam adiret, ægrum sanaturus, occurrentis supplicationis in via *crucis concuti sunt vise*; quod omen quale foret percunctanti Episcopo Constantinopolitano respondit Sanctus Theodorus; Portendit hoc defectio- nes à fide, barbarorum incursiones, cædes, orbisque seditiones.

Episcopus rogans, oret pro se, ut ante moreretur, quam fata eueniant; is ait:

simul nos in cœlis videbimus. Dictum factum: obit Episcopus.

ANNO DCVIII. Successor Sergius item precesorat Sancti, ut præficeret benè: At demum euadit in auctorem Monothelitarum.

Eulogio Episcopo Alexandrino per visum apparens Sanctus Leo P. P. gratias agit, quod epistolam eius *de Vnione hypostatica* scriptis defendisset.

ANNO DCX. Ab Phoca sibi metuens genereius Priscus, scribit Prætori Africæ, ut filium suum Heraclium cum exercitu mitteret in Phocam.

Heraclius in Africa salutatus Imperator, secum in tutelam assumit *Saluatoris, & Deiparæ Beate Virg. images*; venit Constantinopolim; vincit nauali prælio Phocam; membris truncat; truncum exurit populus.

Idem Crispum, in Cappadocia rebus nouis studentem, clericum esse cogit. *S. Ioan. Eleemosyn.* fit Episc. Alexandrin.

Sebertus Rex Angliæ Londini Sancto Petro templum poluit; deditque Mellitum Episcopum: qui Romam tendit sciscitatum, an sit consecrandum? nā pridie, quā dedicare illud statuerat, noctu Sanctus Petrus, habitu peregrini, pacto naulo trans Tamasim transmissus à piscatore, ab innumeris Diuorum stipatus omnes ritus dedicationes obierat, sparsis cineribus, designatisque crucibus circum muros, ac solennibus cunctis obseruatis; Rursus flumen transiens Apostolus ait piscatori; Quos iussu meo cepisti pisces, habe tibi pro naulo pacto; maximum in his affer Episcopo; & ecclesiam me dedicasse dicito; tantum ipse solennia

Mis-

Missæ patret. Tu autem in Domini-
caneu pisceris; & nunquam tibi poste-
risque tuis copia piscium deficiet.

Ex hisce quidam in piscium decimis
fraude facta, capere nullos ultra valuit,
donec confiteretur fraudem.

ANNO DCXIII. Mellito Chri-
stianos communicante, Eadualdus
Rex Angliæ ethnicus, apostata, per
iocum & sibi panem album dari iubet;
negantem expellit. At mox ab Genuis-
fis victus luit.

ANNO DCXIV. Cosroes
Persarum Rex captâ Ierosolymâ Chri-
stianos minimo diuendit Iudæis, eos
trucidantibus plures, quam nongen-
ta millia; Zachariam Patriarcham
cum SANCTA CRUCE, abdi-
cuit in Persiam, eâdemque cum reue-
rentia asseruauit, in quâ illam re-
perit Ierosolymis custoditam, ac cul-
tam.

ANNO DCXVII. Heraclio
per legatos pacem petenti ea annuit
conditione; Si per vniuersum Impe-
rium *negetur Crucifixus*, & *Sol adore-*
tur.

ANNO DCXX. Imperator
ergo ad bellum se parat sacrum; quo ab
ecclesiis pecunias contrahit, S. Va-
sis etiam diuenditis; post omnia reddi-
turus.

Niceta Patricio thesaurum ecclesiæ
Alexandrinæ rapiente inuito Sancto
Ioanne Eleemolynario; huic *vasa mel-*
lis in purum putum vertuntur aurum; quo-
rum vnum transmittit Nicetæ; & ob-
dormit.

In tumulum inferendo Episcopo-

rum corpora duo cedunt loco, medium
que recipiunt.

ANNO DCXXI. Heraclius altera
Paschatis atratus ac prostratus in tem-
plo se, filium, Urbem, Imperium, *ex-*
ercitumque DEO ac Deipara commendat;
imaginem Seruatoris, diuinitus pictam
tenens, se iuramento facit parentem
militum; quos & filios suos appellat:
vincitque Persas.

ANNO DXXII. Cosroen pro pa-
ce supplicem totâ profugit Persiâ vs-
quem Mediam, cæsis ultra 40000. ad
50000. captiuorum dimittit. Irruens
in Persiam exercitus, æstu fessus, fra-
ctusque miraculo *rescitur de cælo*, dum
sol rore coacto perfusum quasi redani-
mabat, sæpius victorem.

ANNO DCXXV. Vltima tentans
Cosroes Duce Sarbara barbaros immit-
tit in Constantinopolim: Heraclius
fratrem submittit; dum signa commit-
tunt is cælo utitur sereno, Persas *gran-*
do subitus obruit, obterit; reliquos Chri-
stianus cædit, delet.

Dux Sarbaras fugâ saluus, Hunnis,
id est, Auaribus sumptis in auxilium,
obsidet Constantinopolim terra mari-
que: obsessis interim Deo Deiparæ sup-
plicia continua ducentibus.

Ergo die decima ita soluitur obsidio:
Persæ mane primo *Reginam*, ex vrbe
prodire visam cum instructa acie,
ducereque in hostem; at castris & a-
ciei proximam declinare; hinc Persæ in-
quam irruere, persequi; sed mutuis se-
se ictibus concidere, disparente cum
copijs *Regina cæli*. Dux cum naualibus
effugiens orta tempestate, plurimos
vndis haustos desiderabat.

ANNO DCXXVI. Heraclius intra Persiam cum Razetis Ducis gemino exercitu congressus, iunctis sibi Turcis, cædit utrumque; nec pluribus suorum, quam quinquaginta desideratis. Nimirum, nunquam ille prælium inibat, nisi *Deipara Virgine solenniter inuocata*. Quare & huic aurea Razetis arma dat, dicat.

Eduinus Rex Angliæ dum tardat fidem Christi suscipere, ab immisso in eum Regis Saxonum sicario ense ictus venenato, per medium sese obijcientis corpus serui, moræ pœnā expendit. A vulnere precib. S. Paulini persanatus bello, vincit Saxonem: Simul de uxoris facillimo partu lætus, se Christianum fore promittit. Dum iterum moras struit, omnia conatus metiri intellectu, S. Paulinus Episcopus spiritu docetur de oraculo, quod olim Regi factum erat de sua conversione; eratque tale.

Eduinus Rex Anglorum Borealiū duxerat Edilberti Cantuariorum Regis filiam Catholicam ea conditione, ut fieret Christianus: S. Paulino eum catechizante; at lapidem: filiam ei precibus sanantem; at nequicquam. Eduinus sibi ab Edelfredo metuens sponte exulat apud Redualdum; emptum ab Edelfredo, ut obtruncaret illum. Seden- ti igitur mœsto apparens ignotus regnum ei spondet, si Christiana sacra suscipere: quo se velle respondente, is imposita manu capiti eius tantum ait; *Hoc tibi si gnumerit*: dixit, fugitque ex oculis.

Vxor Redualdo persuadet, ne Eduinum occideret; quin vi & armis defenderet.

Fit, regnoque restituit. Adhuc cunctatur Christum profiteri; S. Paulinus,

accepta reuelatione, ad eum ingreditur; impositaque capiti manu ait: *Nostin' hoc signum?* Conterritus affirmat; ceditque Deo, cum Anglia tota.

In Italia Adalualdus Rex Longobardorum toxico dementatus eijcitur regno ab Arianis, suffecto Rioualdo Arianis. Hic obuio Blidulpho inquit: De Columbanī monachis est ille; salutatus nos resalutare nolet. At salutanti aiebat; *Optarem salutem tuam, si desereres seductores S. Trinitatem in Vnitate negantes*. Progressus Rex, Pro, exclamat, adeo nullus mihi ex vobis, qui istum noctu mactet? Ergo satelles eodem vespero in platea excepto confringit caput, totumque contulum pro mortuo reliquit.

At à prætereuntibus dormire creditus excitatur; abitque illæsus.

Percussor à dæmone obsessus fatetur parricidium.

ANNO DCXXVII. Cosroes, S. Anastasio cum 70. alijs martyrio coronatis, S. Crucis prædicatoribus, ut Cain profugus agitur: minorem coronaturus filium à maiore trucidatur, cadaveri quinque diebus exposito illuditur.

Zacharias Episcopus cum Arianis captiuis & Sancta Cruce, per triumphum reducitur Constantinopolim. occurrente Clero cum populo gerentibus palmas, lāpades, cantumque fletumque miscentibus; Syria & Palæstina Imperio adiunguntur.

AN. DCXXIX. Heraclius, septē nali bello profligato feliciter, acturus Deo gratias S. Cruc. reportat Ierosolym. Vbi ad Caluariam Crucis baiulus tendens intra portam sistitur immobilis:

Za-

Zacharia monente factum ponit, utque plebeius humeros Cruci supponit, & recta procedit. Restituta S. Cruce festo *Exaltationis* instituendæ fecit initia. Per Orientem exinde peregrinans, Edeſſæ ademptas Nestorianis Ecclesias dat Catholicas.

Hactenus felix Heraclius Imperator. At infelix idem, dum se rebus miscens religionis, Imperium perdit. Videns enim Orientem dissidere Nestorianis, Eutychianis, & Apollinaristis, Sergio Episc. Constantinopolitano instigante, omnes in vnam ducere sententiam conatur, assertor *Vnius in Christo voluntatis & Operationis*. Vnde Monothelitæ dicti.

AN. DCXXIX. Machometismus increuit: (vide in Hæresiarchis:) seq; armis confirmavit, dum Heraclius positus armis Theologiam perscrutans fit sus Monothelita. Intereaque simul Arabes irruunt in Imperium anno 631.

AN. DCXXXII. S. Amandus Episcopus Traiectensis; at exul Tornacifrustra intercedens pro suspendiario, suspensum deponit, excitat mortuum.

AN. DCXXXIII. Haumar, post Machometum tertius, vincit Heraclium, ferentem secum S. Crucem. Ea Ierosolymis asseruari fuerat; exponi septimanâ sanctâ, ex oſculari feria quinta ab Imperatore & viris: feria sexta ab Imperatrice & fœminis: sabbato ab Clero: Mirifice fragrare, exq; nodis oleum exsudare solebat.

Cyrus Episc. Alexandrinus Heraclii iussu cogit *Concilium Alexandria*: in quo exclusum est *nouum Monotheliticum*, præ-

textu hæresiū trium Nest. Euthy. & Apoll. reconciliandarum; additaque est iis quarta. Cui primus reclamavit S. Sophronius Episc. Ierosolymitanus, fraudem aperiens literis ad Concilium datis. Hasce Sergius mittit ad Papam sum suis, sententiæ catholicæ, ut suæ, explicatoriis; quas Papa, ceu Catholici viri, subscriptione dignatur. Sed fraudis edoctus ab Sophronio, silentium indici Nouatoribus rogante, indixit. Paruitq; Sergius hypocrita. Vnde quiddam visum male, cū Sergio hæresios damnato dānandū & Honorium PP. fuisse. Male, inquam: Nam & S. Sophronius idem, quod Papa, sentiens, parem incurrisset damnationem. Deinde primum autor Monothelismi variauit instabilis.

S. ISIDORVS igitur instat, ac impetrat indici *Synodum Toletanam IV. Generalem*: In quam Hispaniarum Rex ingressus primum supplex cum lacrymis petit pro se preces Episcoporum: Deinde hortatur, ut in ordinanda *Officia Ecclesiastica* incumbant; doctrinam fidei contra Nouitatem definiant, & Ecclesiasticam ordinent disciplinam.

AN. DCXXXIV. Heraclius Monothelita factus infeliciter gerit rem: cuius exercitus 80000. cæditur à Saracenis; qui Catholicus cum paucioribus Persiam subegerat, & Phœniciam Ægyptum. Cyrus Alexandrinus redimit: 200000. aureorum pactis annuorum: & tamen eam dein vi capiunt, ac inhabitant.

S. OSVVALDVS Rex Anglorum cum paucis immensas Britonum copias profligat; sed prius ad erectam sub dio-

Crucem se, suosq; precibus commendarat. Victor omnem eliminat idololatricam: adque Crucem Deus morborum largitur petentibus confectiones.

ANNO DCXXXV. Saraceni Ierosolymam obsident: in Syria Romanum exercitum delent totum; in pœnâ theologizantis Imperatoris hæretici. At Guisli, (Saxones sunt Occidentales:) Christi fidem amplexantur, per Episcopum Pyrinum, à Papa missum.

Hic baptizato Rege, profecturus maridum ab festinantibus nautis vrgetur Sacrum Missæ absolueret, ex festinatione pallam obliuiscitur. Prouectus à terra longius memor, excensione facta, siccis per vndas pedibus reuertit, recipitq; pallam. solebat enim iter faciens, in ea S. Eucharistiam ferre secum assumptam.

ANNO DCXXXVI. Haumar Dux Saracenorum capit Ierosolymam; quam tenuerunt Saraceni ad annum usq; vnde centesimum supra millesimum. Cœpit autem eam ab S. Sophronio accepta conditione, ut Christianis liceat secure sua Dirina patrare. Obiit S. Isidorus, subit hæreticus; qui degradatus fit Saracenus.

Montanus Episc. Toletanus toto Missæ tempore prunas cādentes in sinu fouit, illæsa veste, ad castitatem calumniose accusatam, probandam.

AN. DCXXXVII. Saraceni occupant Antiochiam, Alexandriam, &c. obtinentque ad ann. usq; 1098. Solum Reliquiæ sunt in Occidentem exportatæ: In quibus & S. Ignatius erant.

AN. DCXXXVIII. Concilium Toleta-

num VI: Oecumenicum sanxit, Reges Hispaniæ in auguratione sua dicere iuramentum debere, sese Catholicam fidem defensuros: hinc cognomen acceperunt Catholici.

AN. DCXXXIX. Heraclius, hæresi dementatus, suam edit *Ecthesin*, id est, Propositionem de Fide vnius voluntatis & Operationis in Christo. Simul mittit ad S. Seuerinum iam electum Episcopum, quam adprobet, si confirmari velit. At reprobat, damnat, obitq; ex dolore statutus in Imperio infelicitis.

AN. DCXL. Ioan. Papa IV. cum Concilio, totaque Africa damnat *Ecthesin* Heraclianam, & sectarios: docetq; Honorium PP. non pariter cum ipsis vel affinem esse damnationi. Quo teritus Heraclius, negat edictum *Ecthesios* esse suum; sed de mortui iam Sergii: idque Edicto quod utroque in orbe Orientis & Occidentali, promulgat: Nequedum tamen habendus est pro Catholico. Obiit.

AN. DCXLII. *S. Osvaldus* Rex Anglorum, in prælio contra Britones cadens ait: *Deus miserere animarum.* Pulvis, ubi corruit, potus sanat morbos.

AN. DCXLIII. *Haumar* Rex Saracenorum Mahometo ponit Basilicam: sed ea corruente sapienterque instaurata, causam percunctanti responderunt Iudæi; Crucem in templo oliuarum illi oppositam stare: quare eam deturbet ut persuasere, instauratum opus vastum mole sua stat. Continuoque & omnes circum Cruces iussu barbari sunt excisæ.

AN. DXLV. Pyrrus Episc. Constantinopolitanus Monothelita ab S. Maximo Abbate & Martyre in publica disceptatione conuictus, palam reuocat hæresim;

resim; poenitentiae, Confessionisque libellum offert Papae, in Romanae Ecclesiae communionem recipitur solenniter; haereticis nequicquam calumniatibus esse coactum, confictam quoque vulgantibus epistolam S. Maximi ad Pyrrum, *Tres voluntates in Christo asserentem*, Contra quam S. Maximus scribit apologiam.

ANN. DCXLVII. Dagobertus Rex Franciae concedit fatis. Eum Ioannes eremita Syriae, (velut ipse visitanti eum Praefecto Pictaviensi narrauit:) eadem, qua mortuus hora fuit, per reuelationem vidit ab daemonibus per mare raptari; Sed inuocantem Sanctos Martinum, Dionysium, & Mauritium ab *yslem* eripi, inque caelum subuehi canentibus: *Beatus, quem elegisti, & assumisti Domine; habitabit in atrijs tuis*. Hos ille Tutelares semper coluerat; his ornatissima templa collocauit, dotaui.

ANNO DCXLVIII. Constans Imperator, suasu Pauli Episcopi Constantinopol. se Catholicum simulantis, euulgat TYPUM, id est, Edictum de fide vnus seu Plurium voluntatum Christi esse silendum: scilicet in gratiam Praefecti Africae, qui admissis Turcis iam rebellabat Augusto.

At Papa Theodorus V. Typum cum sectarijs anathematizabat in Concilio Lateranensi. Interim Turca post raptam Africam, Imperium eripit & Cyprum.

ANNO DCXLIX. Sanctus Martinus Papa celebrat Concilium Lateranense, 105. Episcoporum, contra Typum & Monothelitas. Tunc nullus toto Oriente Catholicus erat Patriar-

cha: missusque in Italiam Olympius Exarchus ab Imperatore fuit, qui Typum publicaret, perque Longobardos Arianos quateret Italiam, turbaret Concilium.

Prohibitus autem per vim Papae, valuis affigere Typum, dolum molitur: subornat spatharium, qui percuteret Papam, ipsi Communionem porrigentem.

Sed cum spiculator in ictu caecaretur poenitens Olympius exercitu liberat Italiam.

Prodit Concilium Toletanum VII. de inuentione Moralium S. Gregorij istud: Hos non extare dolens Taio Caesar-augustanus Episcopus mittitur a Rege Hispaniae Romam eos inquisitum. Hos nusquam reperiente Papa, Taio petit ab Ostiario, orandi sibi nocte vna faceret copiam in Aede Sancti Petri.

Dum excubat in oratione, innumeros inter Sanctos conspicatur & Sanctum Gregorium, ostendentem sibi scrinium, libri condum. Amans idem Sancti Augustini, sciscitatur, an & ipse adesset? ac audit: Et vero etiam supra Sanctum Gregorium eminet.

ANNO DCL. LI. & LII. Quae in Papam, inque Sanctum Maximum ausus Constans Imp. repetere supra ex S. Martino inter Papas. Turca Armeniam capiunt.

ANNO DCLX. Clodouæus frater, & successor Sancti Sigeberti Regis Franciae, impius contrahit e templis aurea omnia & argentea, flagellante annona

nona cum fame sæua, prætextuque elemosynæ, in egenos faciundæ. Idem à S. Dionysij corpore *brachium* diuulsit; ex quo pessum ire res Franciæ.

Quare ANNO DCLXII. scele-
ris pœnitens in Concilio monasteri-
um Sancti Dionysii immunitate omni-
um donat.

AN. DCLXIII. Constans Imp. per-
egrinatur ad Limina Apostolorum, fa-
ctoque rite Offertorio donorum: ada-
ram protestatur, sese *Fidem Catholicam
Occidentalium*, id est, *Romano-catholicam*
sequi porro velle. Quocirca amplissi-
me ab Papa Vitaliano excipitur crimina
eius dissimulante; ad Ecclesiam redisse
fat erat in præsens.

Grimoaldus Rex Longobardorum,
bello appetitus ab Constante, quærit ex
celebris sanctitatis eremita; Victorne
foret? ac responsum tulit: *Iam vinces,
quia S. Ioan. Baptista pro vobis orat.* (Pluri-
ma ei templa per Italiam posuerant
Longobardi.) *cum autem is despicietur o-
lim; tunc vincemini.* Rex igitur protinus
eiurato Arianismo, se Romanocatholi-
cum profitetur, & est.

AN. DCLXIV. In Anglia renascitur
questio de Paschali die Quartodecimano-
rum: Cumque XV. luna celebrari Pa-
scha Romæ inde usque à S. Petro usque
probaretur; aiebat Rex: *Quia S. Petrus o-
stiatorius est cæli, ei nolo contradici; neu me ex-
cluserit.*

Clerici & Monachi per Angliam ut
Angeli colebantur; quod essent mini-
me proprietarii aut peioris exem-
pli.

S. Ecbertus Rex Cantuar. sæuiente
vulgo peste tactus, *Vouet* emendatio-

nem vitæ, quatruidi ieiuniū quot heb-
domadis, & quotidie se Psalterium, seu
Horas Canonicas oraturum; ecce libe-
ratur peste vitamque obtinet longæuā:
quam clausit anno Christi 720. Ex hoc
igitur se tonderi in Clericum curat, sua-
que omnia donat ecclesiæ, & egenis. S.
Eligius in Francia viuit: obitque S. Ger-
trudis filia Pipini. Cuius exempla v-
triusque vitæ, totidem sunt Christianæ
testimonia doctrinæ.

AN. DCLXV. Os vvi Rex Angliæ
missis Romā legatis dona mittit ad S.
Petrū, profitēs se humilē filiū Ecclesiæ.
S. Eligius Episcop. Nouiomensis obit. Huius
aliquando ex templo, perfunctus preci-
bus Rex Clotarius cum fratre Theodo-
rico, egrediens monebatur ut quod
donum faceret ecclesiæ; negligit, suum
fratre munus offerēte: at protinus sæua
correptus febris luit. munera mittit;
febrisq; remittit. Regina Bathildis trans-
latura S. Eligij corpus vel mouere ne-
quit. Regium ponere fastum iussa ab i-
pso S. Eligio, cuidam ex aulicis apparen-
te, sed id iudicare metuenti: ictus febris
visum refert, & resanatur. Regina Sæcti
eximie coornato sepulchro, regnoque
filijs permisso, monasticen profitetur,
inclita viæ sanctitate ac miraculis vi-
xit.

S. Wandregilus, Dagoberti gener, cum
uxore virgine virgo vixit. Vixit & S. Ilde-
fonsus Episcopus Toletanus An. 667.

ANNO DCLXIX. Turcæ capiunt
Siciliam: anno 671. Lyciam, Ciliciamq;
inuadunt.

AN. DCLXXII. Ad S. Audoenum
Episc. Rothomagenscm, peregrinatu-
rum Romam, vndique vis ingens obla-
tionum

tionem auri & argenti conferuntur, quas Fideles passim vouerant ad Limina Apostolorum transmittendas.

S. Sebbi Rex Orientalium Saxonum in Anglia, petitam iam diu licentiam demum obtinet Monasticen profiten- di. In qua ita sancte vixit, vt Deus eum dignaretur, cui apparens Sanctus Petrus nunciaret, beatorum eum glori- am manere certam fatis perfunctum. Turcæ æstate tota, totoq; dein septen- nio Constantinopolim nequicquam oppugnant, Deiparâ Virgine eam pro- pugnante.

AN. DCLXXVIII. *Sudarium Christi* Christianissimus quidam Iudæus suble- gerat, quo sancte obseruato copiosissi- me ditabatur. Moriturus filiis duobus dat optionem, vter diuitias suas, aut su- darium capiat ex æsse. Hoc minor, istas natu maior delegit; sed opibus hunc sen- sim rarefcentibus, ille repente indies o- pulescebat; transijtq; ab hoc ad quintâ- usq; generationem; ac inde ad ethnicos: qui & ipsi ditabantur. Demum post lon- ga litigia sibi illud vendicantium, Chri- stianorum ex Iudæis quidē, quod Chri- sti; Turcarum vero, quod patrū ipsorum hæredes essent; appellatum est ad arbi- trum Saracenorum Regem Mahuuiâ. Hic illud accēsam in piram, Christum rite precatus, iniicit: vnde veloci raptu euolans in aere summo per diu volucritabat, dum se in sinū Christiani demit- teret, summa populi cum veneratio- ne, & applausu: Pedes lōgum erat octo.

AN. DCLXXIX. Agatho Papa mit- tit in Angliam Theodorum Archiepi- scopum, qui Cantum, Ritus Romanos Clerum edoceret. Idē duos Angliæ Re-

ges, prælio seuo expertos, reducit ad pa- cē. Eo in conflictu cecidit adolescēs Im- ma, mortuo similis diem noctemq; vnâ cæcos interiacuit: demum emergēs ob- ligatis à se vulneribus dum abitū parat, capitur ab hoste, dissimulataq; nobilita- te se rusticū profitetur. Fit nexus; at vin- cula identidem ei excidere. Frater eius Tūnam Sacerdos similem ipsi humarat, animamq; Deo, litatis rite pro ea sacri- ficijs Missarum, cōmēdabat, atq; iisdem eum horis enecti vinculis contingebat: Comite, quid rei idesset, non capiente; nec signa magiæ comperiente, in capti- uo diligenter examinato. Qui & ipse diu multumque miratus, demum ait: Est germanus mihi Sacerdos, qui me occi- sum rebitur, sacrificijsq; opitulari stude- bit. Iamq; familia mores vultumq; Im- mæ obseruarunt sic, vt altioris eum in- dolis esse, quam vulgaris, suspicarentur, Comes solum examinat: agnitum sibi agnatum esse, Londini vendit in seruū Frisoni. Neque ab hoc vinciri valebat, præsertim horâ, qua Diuina pro ipso li- tabantur. Miraculum illud obtinuit ei redimēdi sui licētiâ. Datoq; lytro reuer- sus ad fratrem cōperit id, quod erat; horis Missæ sese euinculari contigisse.

AN. DCLXXX. *Synodus Generalis Ro- mæ*, 125. Episcoporum, celebratur contra *Monotheitas*: in deplorāda doctorum vi- rorum ac concionatorum inopia. Ex huius Concilii Symbolo Græci dolo malo eraserunt illud, *Filioque*.

Dira pestis sæuit Romæ, Ticini, Italiaq; tota; vt vrbes mortalitate, fugaq; homi- num in montes exhaurirentur, & herbis plateæ increscerentur. Pridie *bonus An- gelus* semper videbatur, qui malum an- gelum

gelum venabulo fores iubebat ferire toties, quot emori postridie eadem in domo voluisset.

Accidit, ut reuelatione diuina quidam disceret, non remissuram pestem, nisi ad vincula S. Petri *ara* ponatur S. Sebastiano. Nec vana cecidit reuelatio, adeo salutare esse patrocinium istud est compertum. Atque inde quoque coeptus est vulgatus mos pingendi ad aedes S. Sebastiani.

S. Wamba Rex Angliæ hausto per insidias toxico iacet diu memoria destitutus. Suasioni denique parens, *uouet ingressurum sese statum religiosum*, si Deus ei memoriam reddidisset. Qua reddita damnatus voto fit monachus.

ANN. DCLXXXI. in Sessione VI. Synodi sextæ Generalis, eiectis è Concilio damnatisq; Monothelitis, *atra araneorum tela* superne in populum delapsæ *symbolum hæresios* vanissimæ dederunt. Supra prodidimus *calumniam in Honorium Papam* confictam, quod Monothelitis assensus fuisset. Ecqui enim damnatis iam ijs, istum ab Concilio dilaudari contigisset tam magnifice? Deinde ipse S. Agatho P.P. est ad Imperatorem literis protestatus, nullum vnquam errasse Papam.

In Synodi sessionem XV. introgressus Polychronius Monachus Monothelita, datam abs Deo sibi Confessionē fidei aiebat, ut coram toto Concilio eam mortuo imponat suscitādo. Verum hoc nihil minus, quā reuiuiscēte, sycopnāta degradatur ritu solenni. Dānati Monothelitæ Romā appellant; missi Romam cū literis Concilij ac Imp. in mucronem incurrunt; in monasteria inclusi.

Demum Imperator in sua *Sacra Epistola* ad Papam liberat Romanam Ecclesiam à pendenda pecunia, per Gothos nouo Papæ indictā; ac de in quoque post deuictos Gothos eandem à Papa pendi Imperatori consueta. *Ius tamen Confirmandi electum Papam*, ab Gothorum Rege tyrānice sibi vsurpari coeptum; reseruauit. Idque licet iniuste; in præsens ad hoc acquieuit Papa, quod Imperator iuuat, ut Oriens ad Fidē obedientiamq; Romanæ Ecclesiæ reuerteretur.

In Concilio Toletano XII. Eruigius Rex Hispaniæ depolscit sibi *Nominationem Episcoporum*; deinde nihilominus Capitulo proponendorum, & examinādorum. Nimirum id Gothorū tyranni per Hispaniam coeptarāt: Verum insurrexit totum Concilium contra postulationem Regis, ac reclamauit: Itaq; Rex destitit à proposito, *liberamq; electionem ecclesijs reliquit*.

In Anglia ex longa siccitate fames extitit tāta, ut 50. vel 60. homines in nexis mutuo palmis sese ex rupibus agerēt præcipientes. Ut primum vero sunt *Fidem Christianam amplexi*; plente cælo siccitas remisit.

In monasterio S. V. Vilfridi ibidem tactus peste puer, semper ergo S. Eucharistiam eximie pius, ab SS. Petro & Paulo apparentibus audit: *Non morieris ante Missam & Communionem: Dicq; Presbyter, & Eappa, auditas preces*: (Fratres namque tri-duanum ieiunium & supplicationē instituerant Numini placando:) Idq; S. Oswaldo Rege intercedente, hoc olim die defuncto. Quare Deo sacrificent grati, inque memoriam Regis Sancti.

AN. DCLXXXIV. Sacer Clerus, Populusque Roman. supplices obtinent ab Imperatore Constante, *ut libera sibi daretur Electio Papæ*, pristino pro iure ac more; *non expectata ab Imperatoribus Confirmatione.*

Simul Imperator filios suos dat Papæ S. Benedicto I I. in filios missa ad eum cæsarie eorundem: scilicet in signum, ut scirent se Episcopo subesse oportere. Ita & Carolus Rex Franciæ filium Pipinum donauit S. Luitbrando, ritu hoc, quod capillos eius resectos ad eum mittebat.

AN. DCLXXXV. Iustinianus Imp. totâ Armenia euocat Manichæos vnum in locum, atque concremauit.

Qui dum Ecclesiæ studet, sponte supplices sibi barbaros videt pro confirmatione tributorum, quæ hætenus penderent Imperio. At post pauxillum corruptus, ecce

ANNO DCLXXXVI. Petit à Papa synodi VI. Acta, quasi fideliter custodienda; sed animo, corrumpendi, aut supprimendi; quo reualefceret Monothelismus.

Vindex igitur Deus excitat Bulgares, qui rupto fœdere Syriam irruunt, & euasunt.

S. Kilianus Monachus Hiberniæ, petit Romæ ab Papa, & impetrat *Prædicandi licentiam* pro ritu ordinario Missionis; simul ibidem Episcopatus inauguratus honore fit Apostolus Franco-niæ.

AN. DCLXXXVIII. In Concilio Toletano XV. Egicanes Rex Angliæ fidem iuraturus Ecclesiæ, prostratus hu-

mi supplex Sacerdotum pro sese preces orat: inde iurat se iustitiam sincere obseruaturum.

AN. DCLXXXIX. Ceadualla resignat regno Britaniæ, Româ peregrinatur, ut illic baptizetur, ac moriatur. Factum vtrumque est, obiitque in Albis. Id imitatus est successor eius *an* 726.

AN. DCXC. S. Ecgbertus Hybernici monachus Zelo conuertendi Germanos ab Idololatria, nauigat Hamburgum: Visione tamen per quietem oblata ad Pictos ire iussus, maluit Germaniam. Verum quia numine aduerso, aduersa reiectus tempestate, desistit à cœpto, Autor tamen fit S. V Vilbrordo Germanis Euangelium prædicandi. Ergo vnde uis ille cum sociis carpunt iter Romam, vnde petitam ab S. Sergio Papa licentiam auferunt euangelizandi, ut veri Germaniæ Apostoli.

ANNO DCXCI. Alachis tyrannus ducit contra Cunibertum Regem Longobardorum Catholicum: *Dirus os* Cleri vouet; Si tulerit victoriam, se puteum testiculis Clericorum impleturum.

Prouocatus ab Cuniberto, ut secum duello decerneret, noluit; quod, ait, inter contos tuos *imaginem video S. Michaelis*. Ergo victus prælio, demum enecatur.

ANN. DCXCII. Theodorus Constantinopolitanus Patriarcha, fide Catholicus, confingit Actis Synodi VI. quiddam deesse; Symmystas hæreticos conuocat; dicunt *Synodum Constantinopolitanam Quintisextam*. In ea *Anabaptismum* restituant; omnes *Canones* priores, præter editos

ab seſe, *abrogant*; *Cælibatum Clericalem* tollunt; *Aras* vetant tangi ab laicis, præterquam ab Imperatore ſolo cum offert, &c.

At Papa è diuerſo Canones ipſorum Synodi: (dictæ *Erratica*;) damnat omnes; quos ipſi obtulerant cõfirmandos. Hic vero Imperator Iuſtinianus Ducem cum exercitu immittit in Italiam, qui aut cogat Papam illos pſeudocanones confirmare, aut vinctum adducere Cõſtantinopolim.

Verum Itali fortiores, non viribus, ſed cauſa iuſta, propugnant Papam, propulſantque Cæſarios. S. Sergius mittit legatos ad Imperatorem, qui monerent erroris, ſanaq; ſuaderent, & cœpto deſiſteret; quos ille deportat in exiliũ, & denique enecat. Ad hæc quid Deus? Qui prodidit Religionem Catholicam, is à ſuis proditur Turcæ, vt hic Armeniam inuadens caperet oſtium Imperij.

ANNO DCXCIII. Imperator Monothelita ob impietatem exoſus populo, alium optanti, vicinam aule ædem B. V. Mariæ remouet, inque locum eius phialam ædificat. Vindex ſecutus à tergo Deus.

Nam

AN. DCXCIV. Conſtituerat Imperator certa nocte cunctos Conſtantinopolitanos contrucidare: Leontius Oriëntis Præfectus, iã tres annos carcere clauſus per calumniam, effracto carcere nexos ſoluit vniuerſos, armat, inque publico clamat; Qui Chriſtiani ſunt, in S. Sophia præſto adſint.

Orta die in palatium irruunt, prenuſum Iuſtinianum, naſo truncatum eiſcit in exilium Leontius, continuo Impera-

tor acclamatus. Id quod ei duo monachi fuerant vaticinati.

Iudæi conſpirant aduerſus Regem, regnumq; Hiſpaniæ, vt vna cum Chriſtianis omnia euerteret: Sed proditi ab Concilio Toletano XVI. adiudicantur perpetuæ ſeruituti, bona fiſco, ſeptennes liberi baptiſmo, minoresque natu.

Irrepreſerat ſacrilegus abuſus petentium miſſas de defunctis legi pro viuſis, quos inimicos ſibi emori citius capiebant. Hunc execratum eſt Concilium dictato exilio & petentibus illud, & ſacrificantibus.

ANNO DCXCV. Radbodus Dux Friſiorum diro martyrio affecit S. Wigbertum, vnum ex XII. miſſis à Papa ad gentium conuerſionem: reliquos XI. ex inſula ſua excluſit deportatos. Qui diſperſi late fidem diſſeminarunt.

S. Cuibertus cum SS. V Verenfrido & Marcellino prope Traiectum ab Sacrificulis in carcerem compactus, noctu ab Angelo educuntur, cuſtodiis obſtupfactis; & idololatriſ plurimis conuerſis: præſertim cum & cœcum S. Suibertus conuertiffet.

Qui ex hoc ad S. V Vilfridum Apoſtolicum legatum, in Angliam proſectus, conſecratur Episcopus vt poteſtate prædicaret.

S. Anſbertus Episc. Rothomagenſis ab exilio relaxatus, dum ſe parat ad Miſſam, obdormit.

S. Audomarus Taruinenſium Apoſtolus claret miraculis, conſecratq; B. Auſtrebertam in Virginem Deo.

ANN. DGCXVI. Pipinus, ſubaſta ſibi Friſiâ, S. V Vilbrordum ablegat Romam

vt

ut in Episcopum consecraretur. Papa secundum quietem monitus à Deo, susceptum perhonorifice consecrat, datâ ei plenitudine potestatis Apostolicæ ad euangelizandum.

S. Suibertus adolescentem in Rheno submersum suscitât à mortuis, id quod frustra *Sacrificuli* attentarant: suscitatus vero vnum verum Deum prædicat. Quo vniuersa Frisia & Brabantia, damnatis idolis, nomen Christo dedit.

At in Africa & Lybia repullulât *Manichæi* & *Donatistæ*; *Præstulesque*, *Clerusque* scandalizat *Fideles publico concubinato suo*. Ecce pœnam: *Saraceni* Africam inuadunt, occupant, tenent. Victoque ab Arabibus ceu *Turcis* *Leontio*, & capto, Romanus exercitus reliquus acclâmat *Tiberium Imperatorem*. Hic *Constantinopoli* *Leontium* detruncato naso procul amandat exulem inque monasterium compingit.

AN. DCXCVI. *S. Vilibrodus* in Frisiam reuersus, & *S. Suibertus* destinant *S. Bonifacium* in Germaniam, ad proferendum Euangelium: additis ei socijs in Concilio *Traiectensi*. Hi *Danorum* quoque pueros XXX. baptizatos ali curarunt & informari, qui olim in Apostolatus sui officium succederent. *Felix Alumnatus* toti Germaniæ!

AN. DCXCVII. *S. Lambertus* Episc. *Tangrensis*, pellicatum *Pipino* dissuadens, instinctu pellicis trucidatus martyrio coronatur. Percussores vero se ipsos contrucidant: pellex ad *S. Martyris* sepulcrum accedere quoties tentat, toties retroacta repellitur. Martyr statim ab parricidio apparens *Thesaurario* ait, *Romam iuimus, Româ redimus visi-*

turi Odonem & complices parricidas. Inuitatus aliquando ab *Pipino* ad mensam rogante primum poculum ab eo benedici, porrigique sibi, & cæteris ex ordine proceribus delibandû. Inter quos confertim manus porrigentes & suam pellex occultè ingerit; at à Sancto agnita, respuitur ut excommunicata. *Odo* igitur pellicis frater exoratus ab ea latro fecit sorori preces, sancto necem: at cui mox viscera computruerint, ut in *Mosam* esset eijciendus, ne aerem fœto re corrumpere. Inter osculantes ipsius reliquias, si quæ pellex accesserit, ceu turbine retroacta reijcitur. *Pipinus* vero *Diris* intus tacitis exedebatur, & subinde quasi furijs agitabatur adusque mortem.

AN. DCXCIX. Papa in Locum *S. Lamberti* consecrat *S. Hubertum* Episcopum *Leodiensem*; qui in signum Fidei, ab *S. Lamberto* acceptæ, ipsius imaginem in vrbe esse sigillo iubet, cum hac epigrapha: *S. Legia Romana Ecclesia Filia*.

S. Althelmus ob eximiam doctrinam & verò sanctitatē inde ex Anglia Romanam à Papa euocatur. Quo ipso tempore accidit *S. Sergium* infamari, ut qui inuentitij nouendialis infantis genitor esset. Hic igitur *S. Althelmus* infantem adiurat; *Ecfare*, ait, *in nomine IESU Christi, estne Papa Sergius genitor tuus?* Et infans; *Non est ille meus pater; nullam is vnquam cognouit foeminam*. Papa Sancto dat *altare portatile*, quod equo in Alpibus corruente contigit diffringi; sed crucis id signo *S. Althelmus* restituit.

Naitanus Rex *Pictorum* ex Vrbe ab Papa petit de paschali tempore determi-

nationem: item Romanam Clericalis Ton-
suræ formam: item ritum primi lapidis po-
nendi ecclesiæ construendæ. Allatam
Papæ super hisce epistolam in Senato-
rum confessu ipse nixis humi genibus
auscultat recitari: demumque sic ait;
Gratia DEO immensa, qui indignum me di-

*gnatus est, munus accipere tantum de terra
Angelorum, id est Romanorum.*

Per frequens ad Ierosolymitana feruet
loca sancta Peregrinatio ex omnibus orbis
oris, summa cum religione, & quod mi-
rere, pari cum securitate vel per medios
Turcas.

ERGO:

1. Dic age; Quæ sincera FIDES hoc constitit AEO VII?
At SIC PAPISTIS RES stat ROMANA, FIDESQVE:
Non SIC REM seruat Luthero-caluinista, FIDEMQVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Ecclesia gaudent:
Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remisit?
3. ANTINE CHRISTVS erat quisquam hoc Rom. in Aevo VII?

SÆ-

SAECVLVM OCTAVVM ICONO- MACHVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CON-
TINVATA SVCCESSIO.

87. **I**OANNES VI. Græcus
creatur *anno* 701. obiit
anno 705. Sedit annos 3.
Men. 2.

88. IOANNES VII. Græcus creatur
an. 705. Græci plures Romano sese Cle-
ro miscuerunt, qui vel darent, vel acci-
perent suffragium Papatus: quo Ponti-
fices haberent sibi propensiores.

Verum creati, protinus sunt & in-
duti virtute ex alto; vt starent pro Eccle-
sia Romana contra hæreticos & pseu-
dopoliticos Græcos.

Oblatam ab Imperatore Synodum
Trullanam, vt confirmaret, potius re-
iecit, & damnauit cum Concilio.

Diem obit *anno* 707. Sedit annis 2,
M. 7.

89. SISINNIVS Syrus creatur *an.* 708.
Sedit dies 20.

90. CONSTANTINVS Syrus
creatur *anno* 709. Dum *anno* 709, voca-
tu Imperatoris, tendit Constantino-
polim, nauigans in Siciliam obuium
Theodorum Patricium, morbo labe-
factum, reddit momento sanum.

Iustinianus ei ad septimum lapidem
occurrit, prostratus ei pedes osculatur,
dein amplexatur.

Dominica proxima sub Missa è ma-
nibus Papæ sumpta S. Communione,
omnia maiorum Priuilegia indulta Pa-
pis confirmat; habitumque honorifi-
centissime dimittit.

Anno

Anno 714. obit mitissimus hominum
& laudatissimus. Sedit an. 6. M. 1.

91. S. GREGORIUS II. Romanus
creatur an. 714. obit an. 731. Sedit annos
16. M. 7.

92. GREGORIUS III. Syrus creatur
an. 731. obiit anno 742. Sedit annis 10.
M. 9.

93. S. ZACHARIAS Græcus creatur
an. 742. Obiit an. 752. Sedit annis 10. M.
3. Hic ad interrogata S. Bonifacii, Ger-
maniae Apostoli respondit;

1. Quòd liceat Episcopo confirma-
re Ecclesias Episcopales, quas erexis-
set.

2. Licere ei sic petenti Synodum pro-
vincialem congregare.

3. Non licere, vt sibi successorem cō-
stituat; sed Adiutorem.

4. Contra Canones Patrum præde-
cessorum Papa non dispensat. Plura in
Varijs infra. Pipino Francorum Regi

permisit Nominationem Episcopo-
rum in regno.

94. STEPHANVS II. Sedit triduo.

95. STEPHANVS III. Romanus crea-
tur anno 752. obit anno 757. Sedit annis
5. dieb. 28.

96. PAVLVS Romanus creatur anno
757. obit an. 766. Sedit an. 9. M. 1. Se-
desque Romana vacat annum 1. Men.
1. dum Pseudopapa Constantinus, à
Duce fratre suo intrusus, eiiceretur.

97. STEPHANVS IV. Siculus crea-
tur an. 768. obit an. 772. Sedit annis 3.
Men. 5.

98. HADRIANVS Romanus creatur
anno 772. obiit anno 795. Sedit annis 23.
Men. 10.

99. LEO III. Romanus creatur an-
no 795. obit anno 817. Sedit annis 21.
De huius gestis infra in *Varijs*, sicut &
de cæterorum illustrioribus Actis.

IMPE-

IMPERATORVM ORIEN- TIS ACTA IN SÆ- CVLO VIII.

66. PHILIPPICVS necat Iu- stinianum, acclamatur ex exule Im- perator: iurat se aboliturum Syn. sex- tam, excommunicatur ut Eutychia- nus.	Anno Christi nati	Infelicitèr pugnat contra Papam. Quasi triumphat de imaginibus, obit.	732 740
Monothelitas tuetur oppressis Ca- tholicis, fit cunctis perosus.	711	70. CONSTANTINVS, Co- pronimus Imp. Negat Christum esse Deum.	741
Capitur, cecatur, relegatur.	712	Vincit Artabassum, cecat inuaso- rem Imp.	743
67. ANASTASIUS Romano-ca- tholicus	713	Persequitur monachos, ut imagi- nes.	754
Captus cogitur esse monachus à Theodosio	713	Saraceni exhauriunt Imperium Orientale; at Imperator vendit vasa sacra, & monachis indicit tributum, quod pendat Turcæ.	757
68. THEODOSIVS IV. metu Leonis fit Clericus	714	Ab eius persecutione eremi & car- ceres complentur	761
69. LEO Isauricus rapit Impe- rium.	716	Vetat fieri monachos: se prophe- tam simulat	762
Natus ei Constantinus stercorat baptisterium	716	Dire vexat S. Steph. & mona- chos.	765 766
Coronat infantem Imp.	719	Diris in cruciatibus exhalat a- nimam.	775
Cogit baptizari Iudæos renitentes.	720	71. LEO IV. istius filius succedit, simulans pietatem.	775
ICONOCLASMVS incipit; re- bellatur ei.	722	Prodit se iconoclastam multis ene- ctis; perit ex carbunculis	780
Ementita Damasceni manu eum calumniatur	726	72. CONSTANTINVS cum I- RENE matre succedit Orthodoxus,	
Longobardos incitat contra Pa- pam.	727		
Dealbari iubentem muros Papa excommunicat	729		
Copronymo dat uxorem Irenen;	730		

<i>coniuratos in se plectit, monachismum facit liberum.</i>	780	<i>sola imperat. Eo mortuo genus Copronymi extinctum est.</i>	797
<i>Edicto dat licentiam disputandi de imaginib.</i>	784	<i>Capta ab Nicephoro exulat, obit: petitaque à Carolo in uxorem.</i>	802
<i>Humiles dat literas ad Papam.</i>	788	REGES ITALIÆ Longobardi.	
<i>Concilio Nicano facit de imaginib. sanciri.</i>	787		
<i>Repudiator filia Caroli Magni vincitur.</i>	788	26. Luisbertus ab an. 704. ad	712
<i>Insidiatur matri ut solus Imperet.</i>	789	27. Regimpertus	712
<i>Solus acclamatur Imperator.</i>	790	28. Aripertus usque ad	723
<i>Patruos cecat, vincitur à Bulgaris.</i>	791	29. Luitprandus usque ad	753
<i>Repudians uxorem, excommunicatur, monachos flagellat eum deuitantes.</i>	795	30. Hildebrandus usque ad	766
<i>Mater comprehensum excecat,</i>		31. Rachis usque ad	772
		32. Aistulphus usque ad	778
		33. Desiderius ultimus usq; ad	796
		<i>Inde Carolus Magnus est imperator occidentis, ab anno</i>	800

Concilium Oecumenicum Sæculi VIII. Papis con- sonum.

Vnicum id fuit NICÆNUM II. contra Iconoclastas, sub Hadrino Papa anno 787. Estque illud septimum Generale.

Prouincialia passim complura fuerunt.

SS. Patrum, & Scriptorum Concordia sub Papis Sæ- culi VIII.

VEN. BEDA Angelus septennis puer in monasterio traditus disciplinis, ætatis anno 19. inauguratur Diaconatus;

30. Presbyterio. Eius famâ sanctitatis, eruditionis ac ingenij motus Sanctus Sergius Papa eum exciuit ad se.

Cumque à puero ad usque senectam plus oratione, quam studio, licet assiduo, profecisset, caco stomachus demum rite perceptis Sacramentis Vixit sub annum 726.

HAYMO & STRABVS V. Bedæ fratres germani fuerunt, scriptoresque celebres, ille sermonum; Strabus *Glossæ ordinariæ* super Biblia vniuersa.

S. ALTHELMVS Angelus regij sanguinis, puer Melduni Monasticen profectetur: in qua sua eum virtus euexit in Abbatem, & celebrauit apud Papam Sergium; à quo & Romam euocatus dum in Laterano patrata rite Missa, Casulam se ad clauum suspendere putat, ecce cuncti eam inerto per fenestrâ radio solis pendere conspiciantur.

Papam

Papam liberat diuinitus ab calumnia. Vide supra in *an.* 699. In Angliam reuersum, iterque propter mare habentem, nautæ ex alto cachinnis ac fanis, vt sordidum excipiunt.

At mox coorta tempestate sæua ita luunt; vt versi supplicarent Sancto, iratum ipsis numenque pontumque placaret.

Orat, & exorat. Demum in Westsaxonia seu Scotia Schirburgi Episcopus obit *an.* 709. Eius casula illa altareque portatile diu sunt in miraculi memoriam asseruata. Scripsit librum pro Virginitate, & Circulo Paschali.

ANSHELMVS Glossæ Interlinearis autor.

S. GREGORIUS Papa II. Iunior scripsit græcè ac latinè epistolas varias doctissimas obiit *an.* 731.

S. MARCELLINVS Presbyter, socius Sancti Suiberti Episcopi canonizati ad relationem vitæ à Sancto Marcellino perscriptæ; Claruit *sub annum* 720.

S. GERMANVS Patriarcha Constantinopolitanus multa fortia & egit, & pertulit in causa Iconoclastarum; demum nonagenarius in exilio obiit *an.* 730.

S. IOANNES DAMASCENVS patria, Cosmam Italum, à Saracenis captum, sortitus Magistrum eruditissimum monachum, pene admiratione maiorem fuit in virtute ac scientia profectum.

Magistri ad Monasticen dimissione facta ipse ab Saracenorum Principe adsciscitur secretum in consilium, quamuis inuitus.

Ex hoc ppugnaculo densa in Iconoclastas tela iacit, inque primis ferit Leonem Isauricum Imperatorem.

Hic eius manum imitatus scribit proditorias, velut eas ad ipsum dedisset Ioannes contra Principem Damascenorum: Qui idcirco dexteram ei amputatam in foro suspendit. Redditamque Ioannes accipit vesperi; orat noctu Deiparæ ad imaginem; Virgo manum in somnis eius trunco annectit integram; Barbarus viso miraculo veniam orat. Manu missionem Sanctus impetrat, ac distributis suis in pauperes Monasticen profitetur, heroicis illustris virtutibus; præsertim librorum lucubratione; demum Presbyterio Venerabilis vitam sancte finiuit *sub annum* 730.

THEOPHYLACTVS Patriarcha Antiochenus in quatuor S. Euangelia.

S. BONIFACIUS Martyr Apostolus Germaniæ, Archiepiscopus Moguntinus, multis clarus miraculis *sub annum* 740. Vide infra in varijs anno 755.

S. HADRIANVS I. Papa, obiit *anno* 795. scripsit pro defensione Synodi VII. pluraque alia.

PAVLVS Diaconus Aquileiensis, Desiderij Longobardorum Regis Secretarius, cuius euerso regno, *an.* 774. factus monachus Cassinensis conscripsit gesta Longobardorum. &c.

S. PAVLINVS Aquileiensis Episcopus, clarus miraculis, & scriptis obiit *an.* 802.

EGINARDVS Cancellarius Caroli Magni, huius vitæ scriptor, ac historiæ

Francorum: demum Monachus factus obiit Abbas sub an. 780.

ALBINVS seu Alcuinus Anglus, V. Bedæ discipulus apud Carolum Magnum multis inclitus scriptis.

CAROLVS MAGNVS Imperator:

AMALARIVS; WALAFRIDVS Abbas: VSVARDVS Monachus.

Dogmata Ecclesiæ Romano-Catholicæ, Nouatoribus contraria, Sæculi VIII. Exempli gratia.

I. *Missam esse Sacrificium* docuit S. Germanus Constantinopol. in Liturgiis. Carolus Magnus in fragmentis. Alcuinus de Ecclesiasticis dogmatibus. V. Walafridus de diuinis officiis. Maximus Monachus de ecclesiastica Mystagogia.

II. *Confessionem, partesque Pœnitentiæ* asseruit V. Beda hom. 5. SS. Petri & Pauli, lib. 1. c. 2. Damascenus de fide Orthodoxa, & in Parallelis. Carolus Magnus lib. de ritibus Ecclesiæ, Ansbertus lib. 1. in Apoc. c. 1.

III. *Confirmationem* docuit V. Beda in Psalm. 26. & in cap. 8. Actorum.

IV. *Extremam Vnctionem* asseruit V. Beda in Marcum l. 2. c. 6.

V. *Septem esse Sacramenta* docuit Alcuinus lib. de ecclesiast. dogmatibus. Walafridus ex S. Augustino de diuinis officiis. Beda in illa Matthæi: quoniam Nazæus vocabitur.

VI. *Veritatem Corporis & Sanguinis*

Christi in Eucharistia, & Transubstantiationem panis ac vini docuit Carolus Magnus de imagin. capit. 27. Et lib. 4. cap. 14. Beda in librum Boetij de Trinitate; Et in Marcum lib. 4. c. 14. Damascenus li. 4. Orthodox. fidei c. 14.

VII. *Liberum arbitrium* asseruit Damascenus libr. Orthodox. fidei capite 4. & in Parallelis contra Manichæos libr. de hæresibus in Genes. capite 2. & libr. 8. in Iob, capite 8. & in Psalm. 118.

VIII. *Iustificationem, & bona opera* asseruit V. Beda in 1. Ioann. capite 3. & libr. 3. in Iob. capite 1. Et libr. 8. in Cant. 8.

Alcuinus in capite 3. ecclesiast. dogmat. Damascenus in Parallelis. &c.

IX. *Primatum Ecclesiæ Romanæ* asseruit V. Beda in Natali Sancti Benedicti. Carolus Magnus lib. 1. de imaginibus c. 6. Damascenus in l. de Defunctis. Patres Synodi Nicænæ II.

X. *Inuocationem Sanctorum* docuit V. Beda in Luc. 4. Et l. 2. in Lucæ c. 7. Ansbertus l. 5. c. 12. in Apoc.

XI. *Imaginum cultum in Ecclesia* docuit Damascen. l. 3. & 4. c. 8. Patres Conc. Nicæni II.

XII. *Purgatorium, & Orationem pro defunctis* asseruit Damascenus l. peculiari. S. Germanus in Liturgia. Beda serm. ad populum tomo 7. Alcuinus in 1. & 3. Psalmum pœnit. Carolus Magnus in fragmentis de ritibus Veteris Ecclesiæ, & alibi.

Hæresiarchæ in Sæculo VIII. dissoni Papis.

1. ICONOCLASTÆ, siue Sacrarū Imaginū impugnatores semper *Hebræi* fuerunt, & Mahometani; inde ex quo *Ezides* Rex Arabum, à malefico persuasus *Hebræo*, toto regno suo exturbauit imagines. *Leo Isauricus* quoq; Imperator alio impulsore *Hebræo* edictum proposuit ad imagines è templis eliminandas. In eas sæuierunt *Constantinus Copronymus*, *Leo Copronymi*, *Patriarchæ* quidam Constantinopolitani, & c. Qui & diram exercuerunt *persecutionem* Imperio toto; sicut & Arabum Saracenorum Principes in Syria atq; Palæstina.

2. ALDEBERTVS Gallus *an. 745.* accusatur hæresios ab S. Bonifacio Romæ in Concilio. Iactabat se in vtero matris sanctificatum: Ab S. Michaelē accepisse reliquias, per quas à Deo quiduis exorare possit: Se ipsum creauit Episcopum sicut & complices indocti se ipsos: suo nomini dedicabat ecclesias, non Apostolis; quod his maior esset: Voluit orari; *per merita Aldeberti iuua nos*: suos vngues, crines, & c. diuidebat è collo gerendos pro reliquijs S. Petri; Adorari se finit: Confessuris humi stratis ait; Non opus est narrare: ite, scio, arcana introspectio.

CLEMENS Scotus item ab eodem accusatur, quod spargeret, Christum damnatos quoque ex inferis eduxisse.

Concilium Rom. vtrumque anathematizauit cum epistola, quam finxerunt esse Iesu Christi, cælo lapsam, & à S. Michaelē sibi traditam: Multa angelorum ignota nomina prædabant; cum solum tria norit Ecclesia.

3. CONFESSIONISTARVM hæresis in Scotia extitit *an. 779.* Sed orta simul occidit nullo autore certo. Certus tamen Alcuinus eam refutauit, ac pressit.

V A R I A

Testimonia Fidei historica in Sæculo VIII.

ANNO DCC. S. *Wulfranus*, Archiepiscopus Senonensis, in Frisiam infert Euangelium vt Apostolus; negligentibus eam prouinciam vicinis Galliarum Episcopis.

Is, dum ibat naui, sacrificabat; & elapsam forte Diacono patenam in mare euocauit ex alto, vt superne, ceu pluma nataret.

Idem apud Frisones rogauit sibi donari puerum, quem barbari de more ducebant Dijs suis ex voto suspendendum.

Qui Sancto: *si tuus Christus eum suspendio liberarit, tuus esto.* Orat: suspensus post duas horas descendit incolumis; passus se zona Sancti fuisse sustentatum, suauiterque soporatum.

ANNO DCCI. Postquam S. Sergius Papa, facta ei diuina reuelatione, defossam S. crucis partem reperisset; diem suum obiit. Vt primum vero Tiberius Absimerus Imperator resciiuit Ioannem VI. esse canonice surrogatum, misit in eum Exarchum cum exercitu. Verum Italia miles vrbisq; venienti sese obijcientes pro Papa, Cæsarianos repulerunt.

Atque ex hoc paulatim vires Exarchatus in Italia cœperant imminui, pendique vili; augeri autem Pontificis libertatem, vexatam ab hæreticis Imperat. diu, ac prefam.

In Hispania Rex VVitiza, optimi Egicæ Regis filius, apostatat à fide, omnium flagitiorum aperit licentiam, plurium vxorum vsum vnicuique, Cleroque imperat coniugium aut cōcubinatum, cogit renunciare obedientiæ Papali. Hinc diræ cædes ortæ Episcoporum, & Cleri, ac euastationes ecclesiarū. Causa fuerat: Quia Gothorum Reges primi Hispaniam Sedi Apostolica Rom. fecere tributariam; non quam possiderent, sed annuo tributo sibi Papæ deuotam haberent. Et illud VVitiza negat tributum.

ANNO DCCII. Sanctus Heimeramus Episcopus Ratisbonensis, vt imprægnatam Bauariæ Principis filiam cum adolescente reo liberaret à morte; sibi stuprum passus est imputari. Violatæ frater Sanctum Romam peregrinantem in via singulis truncari membris curat. Qui sic relictus haustum petiit à Vitali presbytero; dicentique; *Vis refocillari, & non potius mori?* ait: Nulli præcipitanda mors, vt pœnitentiæ sit spatium: at tu bibiturus semper amens reddare, sed noceas nulli. Dictum factum.

ANNO DCCIII, Iustinanus, anno 693, pulsus imperio, nunc restituitur, auxiliante Rege Bulgarorum. Dum Constantinopolim nauigans ex tempestate periclitatur, Dux eum vouere iubet, nullum ab sese hostium occisum iri.

Vouet; emergit; perque occultum a. ductum subintrat Constantinopo-

lim: Captum Tib. Absimarum, Leontium, Sattrapasque triumphat, eosq; calcanti in Circensibus acclamatur: *Super aspidem, & basiliscum ambulabis.*

Simul Callinicum Episcopum Constantinopolitan. autorem pseudosynodi Quintisextæ, anno 692. contra Papam habitæ, Romam mittit in exilium: vbi à Papa stipem rogat. *Cyrum* vero Monachum in eius locum substituit; quodei recipi rationem imperii prædixisset.

S. Benedictus Abbas, monachismi propugnator in Anglia obit.

ANNO DCCIV. Dum Longobardorum Duces de Italiæ regno depugnant, Aripertus vincit precibus S. Boniti Aruernensis, Romam forte peregrinantis. Rex Marte factus donat Alpes Romanæ Ecclesiæ. Quam Donationem ipsius filius iterato confirmat anno 712.

Rex Merciorum, cum 31. annis regno sancte præfuisset, professus fit Monachus, relicta Coenredo fratri corona.

Hic percharum sibi militem ægrum confessionis admonet; sed nihil, præter istud auferebat: *Cum reualuero, parebo: ne qui mortis malum mihi exprobrent.* Reuisit ad eundem Rex; sed abscedere iubentē. *Actum est*, inquit, *vidi meam abominandam consciētiam.* Ecce, duo formosuli bene acta mea è scito recitauere libello: at atrii innumeri his pulsos me protinus circumfilierunt, duo etiam in me ingressi, hic à vertice, ille à pedibus; vbi conuenerint ad præcordia, perditam reddo animam. Inque voce peribat.

AN. DCCV. Græci iam diu nomen UNIVERSALIS nequicquam affectarunt; ut *Primum Ecclesie* detractum Romæ, vendicarent sibi: Nunc demum, quo & Papam & Ecclesiam Romanam sibi redderent obnoxiam: sese plures in Clerum insinuarunt Romanum, ut arte facerent Papas creari Græcos.

Et factum est, verum vnus ille omnium Pontificum Romanorum Spiritus continuo inuasit eosdem, ut pro Rom. Ecclesia starent contra & ambitiosos, & factiosos, schismaticosque Græcos. Et quidem Ioannes PP. VII. Græcus, petente Imperatore Iustiniano Restituto, ut confirmaret Synodum Quintisextam; damnauit eandem in Concilio Rom.

In quos *Vilfridus*, Episcopatu Eboracensi per calumniam pulsus, quem XL. annis sancte gesserat, restituitur insons. Dumque Roma in Angliam reuertit, eger in via viuere desijt. Iacuit ipso quadriduo exsensus, ex animi similis: momento demum redditus sibi Accam Presbyterum polcit, remotis arbitris solidicit: *Sanctus Michael* apparens me vitæ restituit, donauitque circumstantium precibus fratrum, *Deipara* intercedente.

In Saxonia obit S. Heddi Episcopus; in cuius obitus loco fusa, haustaque aqua sanat.

A *Sancto Suiberto* conuertuntur Bructuarij Germani, viso per eum curari dæmoniacum; in quo Sacrificuli omnia nequicquam percentarant.

ANNO DCCVIII. Sedes Rauen-

nas iam diu subesse Romanæ Ecclesiæ recusauit: hoc anno sese submisit. Felix igitur electus Episcopus tendit Romam consecrandus: Raucennam reuersum pœnitet facti, innouatque *schisma* prius.

Iam eius fidei ac obedientiæ *Confessio* in Archiuo Romano deposita iacebat: forte, dum aliud quæritur, ecce tibi illa tota *fusca*, & *ceu flammis adusta* reperitur: indicio defectionis. Imperator vero vi capit Raucennam, ipsumque Felicem ex cœcatum procul deportat.

ANNO DCCIX. S. *Vilfridus* Episc. Ebor. obit. & S. *Alhelmus* Episcopus Schireburgens. Rex Angliæ cum fratre peregrinantur Romam, ut ibidem gratiosius moriantur: & factum est ita.

AN. DCCXI. S. Suibertus excurrēs sacrificatum, excussus equo, curruque obtritum suscitatur à mortuis vectorem lapidum ad monasterium V Verda; quod in Rheni insula construebat; ex quo primum Saxonia fidem accepit Christianam.

Felix Episcop. Rauennæ exul, & oxoculatus resipiscit: redditur Sedi; viuit sancte sanctus, & clarus miraculis.

AN. DCCXIII. Ex obsessa puella, quæ balneum initura forte calcavit fici folium, proiectum à proco, & inscriptum nomine diaboli; cacodæmō proclamat, S. *Petrus* abdicauit *Philippicum*, eum à me promotum, creauitque *Anastasium Imperatorem Catholicum*.

Philippus Dux, ab Constantino in Chersonenses missus rebelles, ad vsque infan-

infantes delectos, ut urbis solum aratro quoque proscinderet; desciscit ab crudeli Imperatore; submissum necat Ducem, Imperatorque salutatus enecat & Imperatorem cum filio. Prius dum in exilium iret, monacho prædicenti, futurum Imperatorem, iurarat, se pseudosynodum Quintisextam aboliturum; at iam Imperator suam fidei Confessionem submittit Papæ: qui hæreticam condemnat. Inde factus ipse caput hæreticorum est.

At hoc anno, pridie Pentecostes, post balneum meridionas, à Secretario suo Artemio captus exoculatur, acclamatusque Imperator ille eum proscribit; simul suam Fidei Catholicæ professionem ad Papam perscribit: qui eam adprobat, innumerosque pene lapsos recipit in Ecclesiam.

Eadem ex obsessa dæmon idem proclamat, iam prope abesse, ut perficiat, quod diu meditatus erat, scilicet ut *Turci inuadant Hispaniam: in pœnam factæ à Papa defectionis* sub VVitiza rege impio. Ipsoque hoc anno factum est: & perfectum an. 716.

AN. DCCXIV. Gregorius II. Papa deponit Patriarcham Constantinopolitanum ob hæresin, & Cyzico transfert isthuc *S. Germanum*: quem Pogonatus, è Sicilia redux, castrarat, quod interim parens eius cum aliis alium acclamasset Imperatorem.

Is in S. Sophiæ inductus gravidæ petenti: *Benedic Domine quod est in utero*, ait: *Benedicat hunc Dominus per protomartyris intercessionem*: natus inde dicebatur *Stephanus*, qui euasit *Sanctus*.

Theodosius inuadit imperium, A-

nastasium esse cogit monachum, anno 715.

At

AN. DCCXVI. Leo Isauricus, Orientis Præfectus, arripit imperium: quo audito Theodosius cum filio sese tendit in Clericos: Ephesique mortuus hoc tantum tumulo inscriptum voluit: *SANITAS*.

S. Corbinianus dum è Germania Romam obit peregrinationem, vel inuitus creatur Apostolus Frisingæ.

S. Bonifacius in epistola perscribit vitam perfuncti, sed & vitæ redditum miram visionem; in qua notanda venit & admiranda animæ à corpore separatæ perspicacitas. Is memorabat se à dæmonibus accusatum, ab Angelis defensum, vidisse paradisum, Purgatorium, Regemque damnatum. &c.

AN. DCCXVII. Saraceni obsident Constantinopolim; peste, fameque percutunt per opem B. V. Mariæ, cuius imago per mœnia fuerat in processionem circumlata.

AN. DCCXVIII. Saraceni soluentes obsidione Constantinopolim; partim naufragio pereunt, partim grandine ignea iuxta cum nauibus comburuntur, quarum solum quinæ, nunciæ cladis, emergunt.

Eum diem Constantinopolitani festum agunt, agique sanciant æternum. Dux Saracenus exorarat in urbem intrandi licentiam: at sub ipsa porta equus figitur immobilis, ubi imago B. Virginis prostabat; quam ille blasphemarat.

Saracenis in Hispania Astures rebellant, in montem, inque speluncam abditos

ros Saracenus exercitus inclusurus viginti grandibus saxis obuolutis, ecce hæc retroacta, & abditi profilientes multa eorum millia prosternunt. Inuocarant Christiani *Deiparam auxiliatricem*.

AN. DCCXIX. S. Bonifacius abijt Romam cum Episcopi Angliæ Commendatitijs: ibi à Papa initiatur Apostolatu Germaniæ. Iamque ex humanis excesserat Frisonum Rex, & Christianorum persecutor Radbodus; qui à S. VVulfrano Saxonum Episcopo baptizandus retraxit pedem, audiens ex adiurato ab se Episcopo, Maiores, nobilesq; eius, vti infideles, luere in tartaro: addiditq; Malo esse cum tot ac tantis, quam paruo grege pauperum.

Posthæc accersierat S. VVilibrordū, auditurus an cum Wulfrano cōsentiat. Verum is Legato inquit; Quid miserū conueniam? Ignea vidi catena ligatum. Interim dæmon fastuosissime ornatus apparens Radbodo, spondet ei amplissimam habitationem post fata.

At S. VVulfranus aperit ei delusionē diaboli; simul cum legato suum mittit Diaconum, qui vani sit spectaculi testis. Euntibus occurrit monstraturus eam habitationem: vident aurea omnia, &c. Sed signo crucis facto ab Diacono cuncta disparent: ipsi sese in media palude constitutos conspiciantur, vnde vix triduo emergsi, reuerfique Regem offendunt animam exhalasse.

Leonis Isaurici filius Constantinus baptizatur, fontēq; stercorat. Quod S. Germanus ad indicium grandis mali in Ecclesia perpetrandi interpretatur.

Qui Anno DCCXX, regifica pompa coronatur.

ANNO DCCXXI. Concilium Romę agitur contra presbyteras & Diaconas, virorum ordinatorum matrimonia repetentes. Syrus quidam, se Messiā simulans seduxit Iudæos.

ANNO DCCXXII. Leo Imp. cogit Iudæos ad baptismum, itemque Manichæos: quorum multi se domui conclusos combusserunt: pleriq; in omnia Sacra Catholica iurarunt. Verum suo sensu.

Quorum vnum hoc studium; habere secreta omnia. Huc utebantur Symbolo hoc: *Iura, periura, secretum prodere noli.*

ANNO DCCXXIII. Iudeus quidam Regi Saracenorum vaticinatur, spondetque annos xxx. & vitæ, & regni Arabum; *si statuas, & picturas Christianorum demoliatur.* Quod dum totus incumbit, sesquennium vitæ non complet: Filius Iudæum adegit ad mortem.

ANNO DCCXXVI. Leo sub initium Imperii sui persuasus vaticinio Hebræi, felix imperium fore, *si imagines à medio tolleret Ecclesiæ;* id huc vsque altum dissimilauit.

Vrgent Iudæi, vt de eo Senatusconsultū promulget; quod tamen senatus nō decreuerat; sed à Leone decretum audiuit sibi proponi.

Aggreditur iconomachiam; populo in tumultum ruente, ait *Nolo prorsus imagines aboleri, sed altius collocari; ne osculis adbasiat is tamentur.*

Tunc Sanctus Germanus monet eum, cœpto desistat; & addit; *Depositionem*

nem Sanctorum imaginum audiuius futuram; sed tempore Canonis. Cui Imperator; At mihi ex baptismo Canon est nomen.

Et Sanctus Germanus; *Absit per tuum imperium id fiat, Antichristi præcursor is erit.* Sicque ipso triennio ducta contentio est.

Hæc initia Iconomachie.

Mare diu ignes ebulliens omnia late pumicoso cinere contexit, exussitque bibliothecam Constantinopolitanam una cum inclusis doctissimis viris, constantem libris trecenties millenis & millibus tribus.

Missus à Leone, qui *Deipara* statuum urbis portæ impositam deijceret, à foeminis euersa scala præcipitio enecatur; quæ ad templum confugæ cum aliis pluribus trucidantur.

GREGORIUS II. Papa primus insurgit contra literis; nox Concilio Romæ congregato; damnat Iconoclastas.

Italia, totusq; Occidens rebellat Leoni, Deo rebelli.

Luitbrandus Rex Longobardorum Cæsareanas in Italia vrbes inuadit, Papa nequicquam deprecante.

Leo è contra missos ad sese Papæ legatos exilio primum, dein & morte mulctat.

Sæpius in eum misit Duces, percussores eius, in vanum: nam primus est paralyti eneruatus; secundus ab

Romanis cæsus; tertius ab Papæ hostibus Longobardis interemptus. Demum edicto per Occidentem contra Papam euulgato, omnes in vnum sese armant Leonem, ac ni obstitisset Papa, alium Itali Imperatorem acclamassent.

Hæc inter orat CAROLVM MARTELLVM Papa, vt Ecclesiæ suscipiat protectionem. Quo absterrere Leo; præsertim è Saxonia nouis Principibus Christianis Romam frequentes obeuntibus peregrinationes.

Interea Sanctus Bonifacius penitus laborat in corrigendo Clero venereo, quam in ethnicis conuertendis.

ANNO DCCXXII. Constantinopoli Dux in *statuam Deipara* contorsit saxum: ei apparens inquiete Alma parens ait: scilicet fortis vires: at in tuum id caput.

Nec diu, cum Saraceni urbem obsidentes, coniecto in ipsius caput saxo, comminuunt idem.

Post Papam primus Sanctus GERMANVS stylo insurgit contra iconoclastas; alter *Sanctus Ioannes Damascenus*.

ANNO DCCXXVIII. Leo aucupatur epistolam Sancti Ioannis, effingi manum curat similem de vrbe Damascena sibi prodenda; quam ad Saracenum mittit. Is Ioanni dexteram præfectam suspendit.

Redditam ei *Deiparam* precanti & obdormisceti Virgo applicat trunco, & con-

conferat, Saracenus Rex eū hoc impē-
fius amat, redditque officio. At is prætu-
lit Monasticen, suis cunctis inter egenos
diuifis.

ANNO DCCXXIX. Leo pacifci-
tur cum Longobardorum Rege, vt
vrbes Pontificias inuadat, fuus au-
tem Exarchus Romam, percuffurus Pa-
pam.

Atqui hic occurrens Regi ad Vatica-
nam ita flectit eum, vt fupplex veniam
peteret, armaque cum corona ad val-
uas templi deponeret. Similiter & exar-
chum flectit.

ANNO DCCXXX. Leo poftquam
in Occidente non fuccederet, in Ori-
ente celebrat *Silentium* contra iconas.
In vnum tamen Sanctum Germanum
infurgit heroice refiftentem, dum in
exilium deportaretur, eique fufficere-
tur iconoclafta.

Tunc vero ciuibus edicit Leo, fla-
tuas omnes amoueant procul, de alben-
t parietes. E contra Pontifex Roman. ex-
communicat ipfum, negat tributa ei ab
Italia pendi, iure imperii Occiden-
talis eum exuit, priuatumque decla-
rat.

ANNO DCCXXXI. Gregori-
us III. Papa per acres dat literas ad
Leonem; quas tamen legatus, vifa
perfectione, non tradidit: Qua cau-
fa eum fanctiffimus ftatuit exauctora-
re gradu.

Cogit Concilium Imperatori depo-
nendo; fed Epifcopis id deprecantibus;
offerentem fe fe Legatum priorem ijs-
dem cum literis mittit ad Leonem:
complures quoque Epifcopi vndique

concurfant ad Leonem fanius infor-
mandum.

V. Beda feptennis inijt monasteri-
um; degit in eo annos ipfos vnde fexa-
ginta; diemque hoc anno obiit dicens;
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. Di-
citur venerabilis antonomaficōs, non,
vt fabellæ ferunt.

AN. DCCXXXII. Leo iungit filio
Copronymo Irenen, barbari Regis fili-
am, doctam tamen ac piam: Adimit
Papæ tributa Siciliæ; mittit in eum clas-
sem; at quæ interit naufragio. Coacto
rurfus Concilio Romæ excommuni-
cantur Iconoclaftæ. Ex eo miffum ad
fe fe cum literis legatum in carcere deti-
net Leo per ipfum annum: diramq; in
perfectionem efferafcit; quæ plures te-
nuit annos.

AN. DCCXXXIII. *Hispani* ab
Turcis opprefsi, in montes confuge Re-
gem fibi dicunt pijffimum Alfonfum.

Hic è multis Turcos vrbibus excuti-
ens templa reftituit, procurata eis rite
reconciliatione.

Quia vero duxit originem ab Rec-
caredo Rege, per Gothos ob propa-
gationem fidei acclamato CATHO-
LICO; itemque ab Epifcoporum
Synodo; idcirco & ipfe, vt Regni,
fic Tituli quoque fucceffor efle vo-
luit, & CATHOLICVS cognomi-
nari.

Quo demum omiffo ab fucceffori-
bus Titulo, Rex Ferdinandus obtinuit
ab Iulio II. anno 1510. fic eum confirma-
ri, vt Regibus Hispaniæ hæreditarius
exifteret.

AN. DCCXL. Eadbertus Rex An-
glæ

glia, hanc vniuersam Papæ reddit Tributariam sic, vt è singulis ædibus singuli ei denarij penderentur: qui *nummi Petri* dicebantur.

Quod vectigal cum dependi cessauit, ecce hæresis Angliam absorpsit.

Leone sacras imagines triumphante, terræmotus quatit Orientem ipsos XII. menses, euertit vrbes, totamque pene Constantinopolim; relictas Imperatorum statuas perturbat: crebris demum obitis supplicationibus Virgini Matri, quieuit.

AN. DCCXLI. Leone mortuo *Copronymus* sauius furit in imagines blasphemus in Deiparam. Institutos ab S. Bonifacio Episcopatus per Germaniam confirmat Papa *an.* 742.

At *anno* 743. sinistre informatus Sanctus Bonifacius, quod pro collatis Pallijs in tres, pecuniam accepisset, arguit eum, sed sese demisse purgantem.

ANNO DCCXLV. Sanctus Bonifacius habito Concilio Moguntinum Episcopum deponit, quod in bellum islet contra Saxones, in eo parentis sui, etiam Episcopi Moguntini, ducisq; belli occisorem trucidasset, quodque venationibus indulgeret. Proinde ipse creatur à Papa Episcopus Moguntia fitque Archiepiscopatus Germaniæ. *Adelbertum* hæreticum per literas accusat Romæ, vbi & à Concilio, vna cum Clemente Scoto condemnatur.

AN. DCCXLVII. *Carolomannus* Rex Franciæ donat Sancto Bonifacio tria milliaria circum Fuldam: peregrina-

natur Romam, abdicato regno viuit Cassini monachus ad miraculum humiliter.

ANNO DCCXLVIII. Rex Gilulphus omnia latè circa Cassinum donat monasterio, eximia Fratrum motus pietate. Horribiles terremotus, pestes, & mōstra sese tulere; his annis; an ob monstrum Iconoclastam Imperatorem?

E contra Pipinus, victis Westphalis & Saxonibus ethnicis, sese ad omnem retrò posteritatem nobilitauit.

ANNO DCCCL. *Rachis* Rex Longobardorum vrbes Pontificias, rupto fœdere, bello petit; Perusiumque obsidet. Papacum Clero virum conueniunt; flectunt sic, vt Romam ad Limina Apostolorum peregrinaretur cum vxore ac liberis; cumque his, abdicato sæculo, monasticen profiteretur: & regnum fratri traderet Aistulpho.

S. Richardus Rex Angliæ, ad disciplinam S. Bonifacij formatus, omisso regno, tendit Romam, habitumque assumit monasticum professus.

ANNO DCCCLI. Pipinus exorat *S. Burchardum* Episcopum Herbipolensem, ad Papam se conferat, consulatque regno Franciæ, sub Hilderico Rege stolido periclitanti.

Et Papa ab hoc *transfert regnum in Pipinum.*

Idem ex Episcopatu Moguntino facit Archiepiscopatum, seu potius confirmat iam factum *an.* 745.

ANNO DCCCLII. S. Bonifacius iungit Pipinum in Regem Franciæ; exauctoratum Hildericum detrudit in monasterium.

Zacharias PP. confert Regibus Franciæ Ius Nominationis.

ANNO DCCLIII. Aistulphus Rex Longobardorum Romam obsidet, Papæ nullis legationibus flexibilis, potentiâque superior humanâ.

Ergo diuinam sollicitat Papa, omni Sabbato ducit cum Christi & B. Virginis imaginibus, Clero, populoque comitante, frequentes supplicationes; quibus vim sustinet tyranni. Interim Pipini implorata auxilium; qui ipsum ad sese inuitat.

Venienti ad tertium lapidem pedes occurrit cum Regina & liberis: supplex, humique stratus eum excipit; Penitentique Papæ, ut SS. Apostolorum ac Urbis esse Patronus velit.

Etiam Pipinus ad illud obsequium sese cum iuramento solenni deuouet.

ANNO DCCLIV. Cum Papæ Stephano III. Parisijs ad S. Dionysium Pipinus palatium dedisset; ex morbo Pontifex desperabatur.

Inuocato igitur in extremis S. Dionysio, integrè persanatur in momento. Protinus idcirco Regem cum Regina ac liberis inungit; *Cantum ecclesiasticum* à Gallis discit perfectiorem, restituitque per Italiam; *Canonizat*, sic petente Pipino, S. Suibertum multis inclitum miraculis; Transfert S. Germanum è sacello in basilicam summam; idque admonitu ipsius Sancti; nolentis, neque valentis etiam baiulari, nisi ab septennib. pueris.

Interea Pipinus apparat bellum contra Longobardum; ducit in Italiam; primoque conflictu cum paucis deuincit quam plurimos; frangit animos cæte-

rorum; obsessum cogit tyrannum ad æquas condiciones accipiendas: Victorque in Galliam reuertit, & Romam Papa; ubi honori S. Dionysij gratus construit monasterium Græcorum Græco.

Copronymus hæreticum monachum creat Patriarcham Constantinopolitanum; quem cæteri execrantes Monachi, iubentur, ubi ubi degeret, lapidari. Cogit item Pseudolynodum, in qua iubet imagines damnari, idola dici; vetat Sanctos appellari sanctos; minus adorari.

Vocat Stephanum Antiochenum Episcopum quem Synodus coarguat; sed ipse conuincit omnes, confunditque defensor cultus imaginum. Et tamen adulator populus iconoclastis acclamat ut victoribus. Verum Papa protinus condemnat pseudoconcilium totum.

ANNO DCCLV. Aistulphus iterum cingit obsidione Romam: inuocatus sub comminatione excommunicationis aduolans Pipinus; obsessum in Papiæ tyrannum ad æquas adigit condiciones. Redditaque pace donat Pontificatui complures vrbes Longobardicas.

Sanctus Bonifacius Frisij Christi prædicandi licentiam petit ab Papa; simulque Sanctum Lullum pro sese relinquit Archiepiscopum creandum Moguntia. Concessum utrumque est. Verum dum vadit Confirmationis Sacramentum impensurus innumeris baptizatis; ecce ad Bortnam fluuium cæditur cum socijs.

Parricidæ rebantur thesauros sese re-
perturos; itaque paciscentes quemad-
modum eos inuicem partirentur, ex
diffensione veniunt ad conflictum,
mutuisque sese mucronibus conficiunt
omnes.

In cæde S. Bonifacij librum Euange-
liorum manu præferentis, hunc disse-
cari medium contigit; neque tamen
vel literulam oblædi, aut aboleri. Sepeli-
tur Traiecti. Ipsius vox erat in Conci-
lio Triburienti: *Antiqui Sacerdotes aurei
sacrificabant in calicibus ligneis; noui sunt
lignei, & sacrificant in aureis.*

ANNO DCCLVI. Aistulphus in ve-
natione diuinitus ictu incerti auctoris
percussus perit.

Rachis vero iam diu monachus, de-
serto monasterio, repetit regnum: at
Papa, ut apostasiam impediatur, regnum
tradit Duci Desiderio, auxilium Eccle-
siæ pollicenti.

ANNO DCCLVII. Papa diu labo-
res perdente in Copronymo ad sanio-
ra traducendo, ecce pœnam; Sarace-
nus Oriente toto Christianos exhau-
rit intolerandis exactionibus; templo-
rum ornamenta diuendit Iudæis; ipsos-
que pauperes monachos esse iubet ca-
pite censos.

Econtra Pipinus pluribus victorijs
contra Saxones felicitatur:

In Hispania Rex Friola, magnus Sa-
crorum Canonum obseruator, multas
ab hostibus aufert victorias.

ANNO DCCLX. Caput Sancti
Ioannis Baptistæ translatus est mona-
sterio in basilicam ipsi sacram mirifice
fragrabat, & sanabat multos.

Pipinus iusto bello cogit Ducem A-

quitaniæ ablata ecclesiis bona restitu-
ere.

Verum eo sæpius perfide, resiliente,
& denique diuinitus cæcitare per-
cussus, Aquitania traditur Pipino à Pa-
pa.

At quia Pipinus villam Episcopatus
Laudunensis suo sub tributo retinebat,
in ea pernoctans à S. Remigio appa-
rente, increpitumque dirè flagellante,
punitur.

Idcirco protinus cum febris, & vibri-
cibus, à villa recedit.

AN. DCCLXII. Copronymus
edicto cauet, ne quisquam suscipere
Monasticen ausit; simul sæue perse-
quitur monachos; in primis S. Stepha-
num nouâ strophâ trahit in calumnia-
am, & exilium.

Subornarat Sycophantam, qui à Ste-
phano in monachum attonderetur: de
quo publicum luctum præsefererat, ad
populum oratione conquestus; demum
ad Deum in preces versus orat pro reditu
amici; & quasi à Deo instinctus vaticina-
tur, continuo rediturum ad sese ami-
cum, (miserat iam qui raptum est mona-
sterio adduceret.) Quo aduentante va-
tes creditur, id quod nomen affectarat;
cultu illum monastico exiit palam, in-
duitque militari, gaudens acclamatio-
ne populari; *tolle Stephanum, tolle mona-
chos.*

AN. DCCLXIV. Paulus Papa
complura Sanctorum corpora in sub-
urbanis, per Longobardos vastatis, e-
ruta religiose transtulit in Urbem: cum
Pipino igitur petente quædam ex Ur-
be translata sunt in Gallias regiâ pom-
pâ.

Nimi-

Nimirum, quos Oriens Sanctos persequabatur, colit impensius Occidens.

AN. DCCLXV. Imperator reuocat ab exilio S. Stephanum, quod, miraculis Sacrarum cultum imaginum comprobaret.

Nam caeco preces, pro sui reluminatione ab eo petenti, ait; Si habes fidem Dei, eiusque imaginem colis, respice. Et respexit videns.

Idem prænobilem puerum, ab dæmone inleßum, fusis ante Christi & B. Virginis imagines precibus solis, ab infessore genio liberauit.

Idem militem ex gibbo incuruum, imaginem ex iussu veneratum restituit rectum.

Id quod dum prædicat commilitonibus vt idololatra accusatus traditur Copronymo.

A quo victus blandicijs execratur imagines.

In præmium Centurio factus additum sibi in equum conscensurus ab hoc deiicitur humi, pedibusq; furentis obteritur.

Quò efferatior Cæsar Sanctum Stephanum compingit in tetrum carcerem.

An, quærit, & quo modo pingi S. Trinitas possit?

At ille è vestigio mendicat obulum, exhibitoque ait: Cuius imago hæc?

Ferresne proculcari eam?

At tu Christi, ac Deiparæ conculcas imagines sacras; quid peccem ego tuam pessundans?

Simulque pessum dabat. In carcerem abreptus ait: Hæc requies mea in sæculum. &c.

Tyrannus edicto iubet ab omnibus toto imperio excipi iuramentum de non colendis imaginibus; detrectantesque varijs tormentis enecari.

ANNO DCCLXVI. Imperator cogit monachos singulos singulas monachas ad manum ducere per Hyppodromum; & ecce vindictam: Classis eius magna disperijt eodem temporis articulo per sæuam tempestatem. Idem circumferri Lipsana reliquiarum curat in ludibrium.

Chalcedone S. Euphemie reliquie flammis exuri à Persis nequierunt in arca lignea conditæ: tempore Heraclij Constantinopolim translatae & diu spirarunt odorem, & emanabant vnguentum salutare.

Iam vero ab Copronymo in altum proiectæ procul ad nauigantium proas adnatans arca recipitur; continuo receptam lux circumstat, daturque Episcopo in Lemno insula: cui apparens S. Euphemia dissuadet isthic sese detineri, sed vrbi Bizantinæ deberi. Interim feruet persecutio iconoclastica, quæ illustri multis coronat martyrio, cum non raro miraculo.

ANNO DCCLXVII. Sedes Rom. vacat mortuo Paulo: quòd Dux Nepefinus fratrem suum laicum Constantinum intrassisset, & Prænestinum Episcopum coegisset ad inaugurationem intrusi.

Cuius tamen dextera haud multò post exaruit, vt indigno imposta.

S. Stephano carcerem psalmorum

COXA-

concentu in monasterium vertente, fu-
rens Copronymus eum capite plectit;
lictor ipso in ictu à dæmone arreptus
cum furia exhalat animam, &c.

ANNO DCCLIX. Antipapâ fuga-
to Clerus eligit Stephanum III. simul
decernit, ex solo Cardinalium Colle-
gio Papam eligi oportere intrusionib.
cauendis.

ANNO DCCLXX. In Concilio
Wormatiensi præsentem Carolum Ma-
gnum exorarunt Patres, ne Clerus ad
bellum ineundum, nec ad exactiones
cogeretur; sed solis intentior Diuinis
vacaret.

Recitat idem solennem formulam
Offertorij istam: *Facit scripturam de ipsis
rebus, quas DEO dat, & eam supra altare te-
nens dicit; Offero Deo, & dedico omnes res,
quæ in hac chartula tenentur insertæ, pro re-
missione peccatorum meorum, ac parentum,
& filiorum. &c. ad seruiendum ex his Deo in
Sacrificiis, Missarumque solennijs, oratio-
nibus, luminarijs, pauperum ac Clericorum
alimonijs, & ceteris diuinis cultibus, atque
illius Ecclesiæ utilitatibus.*

*Si quis eas inde, (quod fieri nullatenus
credo) abstulerit; sub pænâ sacrilegij ex hoc
Domino Deo, cui eas offero atque dedico, stri-
ctissimas reddat rationes.*

Copronymus omnes toto Oriente
monachos monachasq; contrahit Con-
stantinopolim edicit ipse: Qui nobis
obedire volet, candidâ se amiciat; hac
hora vxorē ducat; aut cæcatus exulet.
Deficiuntque multi.

ANNO DCCLXXI. Continuò mo-
nasteria subhastat, libros monasticos,
liptanaque sacra dat rogo.

Carolus Magnus anno 770, ducit

Berbam Desiderij Longobardorū Re-
gis filiam, repugnante Papa, ac anathe-
ma fulminante: at hoc eam anno repu-
diat, cum graui scandalo Imperij & or-
bis.

Ea verò fit monacha Corbeia, & vi-
tâ miraculisque Sancta.

Reliquia S. Huberti, sexto decimo post
obitum anno, eleuantur, corpore inte-
gro, absque vilo vitio; situae, ac mirificè
fragrante: ijs rite adoratis, ornatisq; fletus
Carolomannus diem obit.

AN. DCCLXXII. Desiderius omni
vi petit Papam, vrbesque Romanas ra-
pit: Carolo interim Saxones præli-
is multis atterente.

Aliquando exercitus eius in longa
siccitate laborabat siti; nec desistebat
tamen ab idoli demolitione; & ecce, de
repentè torrens quæ ebullit tam diu,
donec idolum cum fano euertissent iâ
refocillati.

AN. DCCLXXIII. Desiderius ad
iteratam Urbis obsidionem ducturus
exercitum, spernit quidem & dehortan-
tem, & deprecantem Papam; at telum
excommunicationis intentantem fu-
git.

Mittit ad Carolum, mentiens se om-
nia restituisse Papæ: at inuocatus in au-
xilium Carolus adest; solo nominis ter-
rore fugat Longobardos; vrbesq; pon-
tificias recipiat.

AN. DCCLXXIV. Carolus, exer-
citu suo Papiam ac Desiderium obside-
te, Romam init Pascha celebraturus.

Venienti occurrit cum Clero Pon-
tifex, scholasticellis ramos præferentib.
cum cantu. &c.

Carolus pedes S. Petri gradus scan-
dens,

dens, singulos exosculatur; & expleta oratione, licentiam petit Urbis ineundae: Veteres Donationes S. Petro factas confirmat; additque pares; quas & conscriptas offert in ara more maiorum. Interim coactum morbo Ticinum deducit Deus Carolus; qui Desiderium abducit captivum in Franciam.

Sigebertus, conditor Chronologiae, finxit in gratiam Henrici Imperatoris schismatici; quod hic prae tendebat; iam Papam in Synodo Romana Carolo contulisse *IVS INVESTITURAE*; idemque ex ipso descripsit Gratianus.

Verum, angusto tempore, quo Romae Carolus egit, Vniuersale nequijt Concilium cogi.

2. Deinde; Eginhardus, Caroli Secretarius, in huius vita negat eum quintum iussisse Romam.

3. Adhuc, Carolus omnes Investituras & Electiones fieri per Clerum mandauit, dist. 63. q. 34.

4. Denique id aetatis nec vel nomen *Investitura* notum erat.

5. Legati Ludouici ne quidem admissi fuerunt ad electionem Adriani II. &c. Ergo fingitur.

ANNO DCCLXXV. Copronymus incurabili morbo anthracis in crucibus à Deo percussus febris ignota aestuabat eiulans: *Viuens igni sum inextinguibili traditus, iussique iam Sancti. Deiparam Virginem, Sanctosque colit.*

Sicque extinctus perijt; qui viuus daemonibus sacrificauit; Caballinus cognominatus, quod se suosque oblini stercore equino delectatus fuerit.

Eius filia Anthusa, fit monacha, &

Sancta: filius Leo IV. Imperator, & pietatis simulator donec tenere se omnia ruta putaret.

In Anglia Offa Rex Merciorum, Orientalium Saxonum, in partem satisfactionis pro peccatis suis facit deuotumque *Regnum* suum Ecclesiae Romanae *Tributarium* sic, ut è singulis ædibus quoquo anno nummus penderetur; Et Erfordianam Ecclesiam dicit.

ANNO DCCLXXVI. Rebellantes Papae Longobardos in Italia ocyus aduolans Carolus cum copijs venit; vicit; vicit.

Interim Saxones castrum Sigisburgum oppugnaturi, flammea supra id apparenter omphæa, fugit diuinitus conterriti; seque ipsos mutuis ictibus ad internecionem concidentes delent.

Reliqui Carolo superuenienti spondent, se fore Christianos.

Inde reuersus in Franciam Synodo Wormatiensi adest; iuxta Concilij decretum iubens his omni anno celebrari Kalendis Martij & Octobris, Rege Franciae praesente; Non Praesidente.

ANNO DCCLXXVII. Carolo iurant Saxones omnes baptizati; (praeter Witakindum, cum suis & pijs profugum;) idque Padebornae in Synodo.

ANNO DCCLXXVIII. Saxones iidem, ab Witakindo inducti, resiliunt à fide data desciscunt; Carolo procul in Hispania belligerante; Et verò omnia ad Rhenum usque deuastant; ipsamque VVendam.

Vbi Ogellus Sancti Suiberti templo saepius,

pius, at frustra, ignem subiecit: nam diuinitus identidem exstinguebatur: incensorem nihilominus de conatu suo dum gloriabunde se iactitat, in dicto, in plano corruens frangit ceruicem.

Sepelitur, idque sæpius; sed terrâ cadaver usque respuente, & æquatam solo fossam replente.

Quia autem tam horrifico vultu deformatus iacebat, ut nec oculis ferri posset, foetore abominabilis in Rhenum abijcitur.

Amici eius duo Paderbornæ cognito casu, diram in S. Suibertum vomunt blasphemiam: dictoque citius alter cæcus, mutus alter effectus ac surdus; tacitis vouent animis, sese S. Suiberto Ecclesiâ instauraturos, si vel à diris cruciatibus liberarentur; quos præter dictas plagas perpetiebantur.

Conceptum ecce votum utrique restituit sanitatem.

ANNO DCCLXXIX. Carolus ducit in rebellem Saxoniam; incruentoque bello fugientes, acceptis obsidibus, recipit in fidem; subactâ iam Saxoniam & Westphaliâ.

Hosce per annos Carolus *legendi, psallendique disciplinam* emendauit. Eius monitu quidâ Archiepiscopi explanarunt *sacrorum vestimentorum significationes*: Vuardus Monachus *Martyrologium*, post Sancti Hieronymi, Bedæ, Flori labores, disposuit: Hadrianus Papa *Antiphonarium & Responsorium* elaborauit:

Alcuinus *libros de Diuinis officiis* elucubrauit; & *Sancta Biblia* à mendis Scribentium emaculauit: Tanti Carolum fecit in scientia, ut interrogaret ex eo;

Cur Dominica dicerentur septuagesima, Sexagesima. &c.

Orta hæresis in Scotia est, *Confessionem Deo tantum, non Sacerdoti faciendam.*

Eam refutauit Albinus perdoctè, ac solidè.

Ad Alcuina, iam sunt correctæ *Biblia Clementina.*

ANNO DCCLXXX. Leo suâ prodit hæresim, dum duas icunculas sub Augustæ puluinari conditas reperit.

Eas n. ritè colebat Irena: quâ is acerbè obiurgat, licet negantem scire se, quemadmodum isthuc venisset. Ille ergo aulicos fidiculis examinat, torquet, alios etiam enecat.

Leo carbunculorum amantior, coronam carbunculinam, ex templo raptâ, gerens, febri & carbunculis in capite natis exæstuans perit.

Irene piissima cura decenni filio Constantino imperat; cõiuratos in eum capite minuit; Cæsares, germani Leonis, tonsos cogit esse Clericos & Sacerdotio inaugurari: Coronam carbunculinam restituit ecclesiæ: Professionem Monasticæ, iam diu vetitam, esse cuique liberam iussit.

Carolus cum Hildegarde Regina tendit in Saxoniam, iam penitus subactam, certa ecclesiis erigendis loca designaturus: inde Romam peregrinatione obiturus, agendis Deo gratijs pro subacta gente tanta sub dulce iugum Christi: pariter ut cum Pontifice pertractet de Episcopatibus per utramque Saxoniam constituendis.

ANNO DCCLXXXI. Init iter Romam peregrinus Carolus, affert, offertque Ecclesiis regie munificentia

tia dona; quin ipsum filium Pipinum offert Papæ baptizandem.

Pontifex verò etiam & hunc, Longobardis, & Ludouicum Aquitanis in Reges inungit.

ANNO DCCLXXXII. Ioannio Duci Copronymi iconoclastæ, per Olympum ducens exercitum, ex desertis occurrens eremita ait: Fili, si magnum tibi sit Christianum esse, cur Christi despicias imaginem?

Itan' in te virtus tanta erit, frustra-nea?

Attonitus ille, prostratusque petit veniam errati; virumque animumque induit alium, & duram pœnitentiam in omnem vitam.

Carolus è facientibus iam sæpe defectionem Saxonibus delecta dena factioforum millia, præsertim Albim accolentium, educit, ac per Galliam, Germaniamque dispergit.

Atque ita munitam pace firma Saxoniæ universam offert S. Petro Romæ veltigalem; quod ipsius eam ope atque patrocínio se perdomuisse profiteretur.

Indictio igitur cuique domui vno nummo annuo, quotannis Romæ S. Petro mille ducentæ argenti libræ pendebantur.

Pari pacto & Galliam totam S. Petro subiecit tributariam.

ANNO DCCLXXXIII. Westphalis, arma infesta Carolo iuniori, Caroli filio, inferentibus, commilitare coactus præpotens quidam Dux Bruno Christianus, vouet se quotidie Orationem Dominicam & Angelicam Salutationem, semel minimum, in

honorem S. Suiberti oraturum, morti suæ felicitandæ.

In conflictu lancea sternitur, pro mortuo relictus; equis insuper pessundatus ac obtritus, non moritur; opem interea tacitus Sancti Suiberti implorans.

Franci victores lucem cœlo isthuc descendere conspicati, rem propius explorant: ignotus & exanguis seruationis suæ votum memorat, Caroloque sistitur.

Donatus libertate ac vita, sanitatem recipit; V Verdæque in famulatio vitæ reliquum expleuit.

ANNO DCCLXXXIV. Paulus Patriarcha Constantinopolitanus, abdicato Episcopatu, init monasterium Flori, ad pœnitentiam, habitu monastico suscepto.

Ad ægram corpore visitantes Imperator cum matre, facti causam percunctantur:

Heu, inquit, inuitus licet Episcopus ego creatus, Silui Veritatem Sacerdos, adque Iconomachiam dissimulaui.

Dixit; & Vixit.

Territus Augustus, edicto licentiam dat protius disputandi de imaginum cultu.

Tarasium nominat Patriarcham, et silaicum, at Catholicum: qui cunctatus diu consentit demum ea conditione; si indicto Generali Concilio super imaginum cultu statuatur; & pax reddatur Ecclesiæ.

Fit vtrumque. Constantinus testatur palam abolitæ iconomachiæ triumphum deberi Tarasio, sub Papa Hadriano.

Porro, inde luxum vestium in Clero corrigit Tarasius; in Paschate pauperibus ad mensam ministrat.

Saracenus, etsi dirissimus Christianorum persecutor, Carolo Magno tamen, ad Domini sepulcrum peregrinanti, donat id ipsum vltro nil rogatus.

ANNO DCCLXXXV. Imperator demisse scribit ad Papam pro Tarasio confirmando; proque indicendo Concilio Tarasius; qui & suam fidei Confessionem submisit eidem.

Saxones reliqui se dedunt, subduntque colla Christo, Duce VVitikindo.

Qui in Paschate clam inter mendicabula assidens in templi vestibulo, quid ageret Imperator, dum explorat; sub Missa ad S. Hostiae elevationem miraculo speciosulum conspicatur in ea puellum; eundemque deinde in dispensatione Sacrae Synaxios his tristem, tantumque illis dari sumendum! Quo motus se prodit, traditque Carolo, datâ humanâ Carolo, acceptaque Christiana à Deo eiusque ministris, Fide, catechisanti obaudiens S. Herimberto.

ANNO DCCLXXXVI. SYNODVS VII. GENERALIS, in causa imaginum cœpta Constantinopoli, per Iconoclastarum irruptionem disturbata; iussu Imperatoris differtur in AN. DCCCLXXXVII. Quo Nicææ habetur ab cccc. Episcopis Orthodoxis; lapsique Episcopi in Ecclesiæ Romanæ Communionem recepti reconciliantur poenitentes.

In Sessione sexta multis probatur

cultus imaginum: in cæteris ex historia Sancti Athanasii ista: Beryti ædiculam conduxerat habitandam Christianus; ex qua in amplius emigrans domicilium, obliuione reliquit Crucifixum; successorique iudæo cedit domum: qui eam incolens nil aduertit Crucifixum prius, quam assessor conuiuia ei demonstrasset.

Hic apud Recutitos accusat hospitem; aduolantes Rabbini fratrem excommunicant; Crucifixo, ceu maiores Christo, illudunt sputis, plagis, blasphemijs, ac demum crucifixione.

Adictum lanceæ iconis latus it sanguine & aqua: sacrilegi conterriti licet, tamen in probam ex eo perungunt paralyticum, iterumque cæcos pluresque affectos: & ecce perfabantur momento vniuersi.

Fit fama vrbe tota, morbidorumque concursus; & votis singuli damnantur conlanati.

Iudæi ad Episcopum confugi Christum profitentur.

Contigit istud, quando hæretici vnam solam Christi imaginem in Eucharistia se venerari iactabant; & cæterarum nullam.

Ecce *Sacramentarios*. Nam *Eucharistia est vere verum Corpus Christi, Dei & Hominis viui; Non imago solum*. Et vero istud in Concilio sic stabilitur:

Quia, Qui ex Patre, Filioque procedit, recte creditur. At Iconomachi ita dicendum perrendebant;

Qui ex Patre PER Filium procedit, vti imaginem Patris, non vt substantiam coæqualem.

Ibidem sancitur; *Non esse Principum secularium Eligere, nominareue, aut dare Episcopos, &c.* Denique in Menologium referunt Patres; *Annuam esse memoriam celebrandam damnatae profligataeque iconomachiae.*

Carolus, ad Beneuentanum Ducem Longobardorum, vnum reliquum, extirpandum ducit Romam copias. Vbi dum Pascha celebrat, Gallos inter & Romanos ortam contentionem laetiam, *utri melius canerent*, sic definit: *Dicite, puriorne fons, an riuuli?* Gallis *Fontem* acclamantibus infert: *Ergo reuertamur Galli ad fontem Gregorianum.* Simul orat à Pontifice dari sibi gnaros Gregoriani cantus, qui eundem per Gallias docerent; ubi & scholas excitat Cantuales. E contra Galli docent Romanos canere organis.

Hinc Adrianus Papa vel composuit, vel reformauit *Antiphonarium*. Diuersitas tamen Cantus Ecclesiastici inde nata videtur, quod S. Gregorius S. Augustino licentiam fecerit vtendi cātu, quē quoquo in loco reperisset vsitatum ac bonum.

ANNO DCCLXXXIX. Carolus deuictor Hunnorum octenni bello, orbis vtriusque potentum, Bremensem fundat Episcopatum, accepto Romae Episcopo S. Willehado, vita & miraculis inclyto.

AN. DCCLXXXIX. Laicis in Gallia Episcopia & Monasteria in priuatos vsus distrahentibus, edicit: *Quia iuxta Patrum Traditionem nouimus Res ecclesie vota esse fidelium, pretia peccatorum, & Patrimonia pauperum; cuiq; ea conseruare, sed & conferre optamus, &c.*

Ideo diuidi prohibet, &c. Conquerentibus de monasteriorum opulentia, cum interim omnia bellis exhaurirentur; negat se vllius facultates minuire, aut grauare posse, velle, aut debere.

AN. DCCXCI. In Hispanijs Rex *Alfonsus Castus*, suo Gollæciæ regno restituitur; Sic dictus, quod cum Berta vxore, Caroli Magni sorore, viueret in Rato solum, non Consummato, matrimonio. Auri massam, gemmas coram se habens idem destinat ad Crucifixum fabrefaciendum, Redeūdi à Missæ officio se obuios forte ferunt, qui aurifabros se profitebantur: erant autem Angeli, euentu teste. Aurum eis, gemmasq; credit, domumque tribuit, in qua laborent. Prandenti venit in mentem, *Itane credis ignotis?* Mittit, qui, quid agant, explorent; ecce relucet domus. Rex hoc audito aduolat; ad lucem stupet, crucem videt absolutam, artifices nusquam. Acerfitus clerus radiantem defert in Saluatoris templum. In stipite crucis incisum visebatur: *Hoc signo vincitur inimicus; hoc signo tuetur pius.*

Quo animosior.

ANNO DCCXCIII. audito, quod Mauris tributi nomine Virginum pudicitia Hispanicarum prostituere-tur; vindex arma rapit, cum paucis cædit, vincit, profugat Saracenorum septuaginta millia: Deoque gratus vindici templum Saluatoris collocat Ouerti.

Carolus item Saracenis pyratis deuictis in tropæum ponit & S. Cruci basilicam, & S. Petro monasterium apud Arelatem: cui in valuis ita:

Si CHRISTVS est DEVS, & Petrus quoq; Clauiger eius;

Iam, nisi per Petrum nemo videbit eum.

ANNO DCCXCIV. Felix Vrgelitanus, & Elipandus Toletanus suscitant Nestorianismum, Duos esse Dei Filios; unum Deitatis, alterum Humanitatis: Huc inducere Carolum attentantes, ille Concilium Francofurti vrget cogi: vbi suam ipse in libello conscripsit, obtulitque Synodo *Regulam Fidei esse Euangelia, Epistolas Apostolorum & Pontificum Roman. ac Sanctos Patres.*

Hadrianus Papa anathematizat Felicem & Elipandum: Synodus vero *Aliquid* duntaxat reiecit, *non totum* Concilium Nicænum VII. Legati tamen Romani aspernationis sententiæ reclamant. Et Papa repudiavit eandem: Et Episcopi congregati, ipseque Carolus relatione falsi fuerunt decepti à factionis imaginum osoribus; quasi Nicææ statutum fuisset, *Vt par honor Imaginibus, ac Deo tribueretur: Item, Sanctum Gregorium reiecisse cultum imaginum.*

Quæ singula

AN. DCCXCV. refutat Hadrianus Papa vitamque finit, Carolo defletus acerbe. Constantinus legitima repudiata, ducta q; aliâ excōmunicatur: qui deuotantes eum monachos disflagellari curat, aliosq; deportari. Scandalo populus occlamauit.

ANNO DCCXCVI. Irene anno 780. viduata Leone, cum solo Constantino filio capeffit imperium; coniuratos in se plectit, Cætares tondet in cle-

ricos, sibi firmat Imperium, rite colit imagines; Anno 788. Persuadet filio, desponsatam sibi filiam Caroli repudiaret; qua causa Carolus exercitum Constantini iusto bello fundit, fugatque.

Anno 789. Irene comperto filium sibi soli meditari imperium, ipsa exclusa ac relegata; complices eius cædit hos, deportat istos. An. 791. Constantinus patruos exoculat cupidine regni, tutaque timet: conuiuet Irene. At anno 796. insidias struit filio, quæ mox sortiuntur euentum.

AN. DCCXCVII. Vt imperaret sola, prehensum filium excæcat, eodem die, quo ante quinquennium suos ipse cæcarat amicos Eodē tempore cōtigit solem obtenebrari solito obscurius: simulque mortuo Copronymo stemma eius emori totum: exulesque monachos reuocari.

ANNO DCCXCIX. Hadriani nepotes Primicerius & facellarius Clerici, quod ambitu Pontificatus spe cecidissent, odio Leonis, in Litania Maiore procedentis, improuisam in eum faciunt irruptionem, diffugiente populo inermi: in fonti Papæ & oculos, & linguam euellunt, trahunt, versant, fustuarioque contusum ante aram in monasterio Sancti Ptoſani relinquunt, prius ibidem carceri conclusum. Hinc dum noctu in secretiora abduceretur, populi metu eum erepturi; ecce diuinitus ac protinus & oculos recipit, & linguam: simul cum armatis superuenit eius Cubicularius Albinus, vi eripit vinctum corpore non oculis, non lingua; adeo clara laudes Deo gratesque concinebat.

Ade-

Aderāt tum forte Romæ Legati Caroli; secum hi Papam abducunt Spolletum; indeque porro cum confluentibus ad eum vndique Episcopis contendit ad Carolum; qui procul ei cum hymnis, festa que pompa occurrit, & aliquandiu honorifice detinuit consecrantem Paderbornæ aram, cui reliquias S. Stephani, ex vrbe secum allatas, inclusit. Interea calumnijs cum apud Carolum petunt inuidi; quibus diluendis, Romā stipatus Episcoporum comitatu reuertitur: Hic quanto Cleri, populique cum plausu fuerit exceptus, dicere vix est; nemo non erat, qui in celebrantis Missa communicare nollet, cognita causa malefici in Franciam relegantur, Leone pro ijs deprecante.

Patriarcha Ierosolymitanus ab Saracenis oppressus misit S. Sepulchri clauēs in Franciam ad Carolum; qui per totum Occidentem indicit communem Collectam pro Ierosolymitanis oppressis.

AN. DCCC. Carolus ducit Romam, pacis turbatoribus comprimendis. Hic in Synodo edicitur: Qui habuerit quicquam aduersus Papam, secure proferat in medium. Nullo se offerente accusatore, Leo Papa in S. Petri basilica, proferens manu S. Biblia, ex vmbone iuramento se purgat. Synodus enim solenniter fuerat protestata, se non posse, nec alium, iudicare Papam.

Inde in Natiuitate Christi Papa in S. Petri, nil tale præscientem *Carolus Magnum coronat imperatorem*, acclamantibus Romanis AVGVSTVM inungit; itēq; filium eius Ludouicum in Regem. At Carolus iuramentum concepit in hæc verba: *In nomine Christi Spondeo Imperator coram Deo & S. Petro me Protectorem ac Defensorem fore huius S. Ro. Ecclesie, prout sciero & potuero, diuino fultus adiutorio.*

Ecce, in Occidentem ex Oriente
TRANSLATVM IMPERIUM.

Nimirum id ita & Potuit, & debuit Papa, Pater vnus orbis Christiani. Potuit iure, ex potestate illius per quem Reges regnant, & qui regnum de gente in gentem trāsfert. Neq; minore pollere Noui Testamenti sacerdotes summis potestate voluit Christus, quam Mystæ Aaronis. E quibus Samuel Saulem, hocque reprobato Dauidem inunxit: Elias & Elisæus ab Achabin Iehu, ac rursus in Ioiada regnum transtulerunt. &c. *Debuit;* Quia ingrata Græcia toties adeo peccauit in Ecclesiam, toties Italiam & Occidentem cruentauit: toties Imperium subiecit Auaris, Hunnis, Gothis, Ostrogothis, Mauris, Saracenis, Lōgobardis. At Carolus toties & tot hostes triumphauit, Ecclesiam, Imperium conseruauit, auxit, illustrauit; vt meruerit idem, si quisquam. Qua de Translatione consule Bellarminum.

ERGŌ.

E R G O:

1. Dic age; Quæ sincera FIDES hoc constitit AEVO VIII?
At SIC P A P I S T I S R E S t a t R O M A N A, F I D E S Q V E:
Non SIC R E M s e r u a t L u t h e r o - c a l u i n i s t a, F I D E M Q V E.
2. I V R E S V O P r o p r i o P a p a, a t q u e E c c l e s i a g a u d e n t:
Q u i s q u i d E i A V G V S T V S p r o p r i o d e i u r e r e m i s i t?
3. A N T I N E C H R I S T V S e r a t q u i s q u a m h o c R o m. i n A e u o V I I I?

S Æ-

SÆCVLVVM NONVM SEPTICO- GERMANICVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CON-
TINVATA SVCCESSIO.

99. **E**o III. *anno* 804. Man-
tuæ de reperto ibi san-
guine Christi, qui è La-
tere manarat, cogno-
scit; refertque Carolo, & peragrat cum
eo Germaniam, Canonizat S. Suiber-
tum Anno 816. vivere desijt magnus or-
nator ecclesiarum. Sedit annis 20.
Men. 5.

100. STEPHANVS V. Romanus crea-
tur *an.* 816. coronat Ludouicum Pium
Imp. occidentis. Moritur *an.* 817. Sedit
mens. 7. dies 3.

101. PASCHALIS I. creatur *an.* 817.
an. 818. per Legatos in Orientem dam-
nat Iconoclastas. *Ann.* 821. inuenit reli-
quias S. Cecilix & plurium,

Anno 823. Lotharium coronat Imp.
Occident. *anno* 824. se purgat de ho-
micidio: & moritur. Sedit *an.* 7. Men-
sib 3.

102. EVGENIVS II. Romanus crea-
tur *anno* 824. *anno* 825. conflatum con-
tra eum Schisma sopit Lotharius. Con-
sultus à Ludouico de cultu imaginum
decernit. Moritur *anno* 826. Sedit annis
3. Men. 2.

103. VALENTINVS Romanus sedit
dies 40. obit dysenteria.

104. GREGORIUS IV. Romanus crea-
tur *anno* 827. inuictissimus. *Anno* 829.
Sancti Gregorij Ma. reliquias recondit
in Sancti Petri æde. *Anno* 833. Pacem in-
ter Ludouicum & filios componere

aa

mitti-

mittitur incassum. *An.* 835. Festum omnium Sanctorum ubique celebrari instituit. Moritur *an.* 844. Sedit *an.* 6.

105. SERGIUS II. Romanus creatur *an.* 844. Ludouicum coronat in Regem Longobardorum *ann.* 847. & moritur. Sedit *an.* 3. Men. 1.

106. LEO IV. Rom. creatur *an.* 847. & resistit Imperatori, arroganti sibi Confirmationem Papæ. Basilicum suis precibus Romæ extinguit. Moritur *an.* 855. Sedit *an.* 8. Men. 3. Papissa Ioanna VI II. fingitur huic successisse.

107. BENEDICTVS II. Rom. creatur *an.* 855. inuitus. Moritur *anno* 858. Sedit *an.* 1. Men. 6.

108. S. NICOLAUS I. Ro. creatur *an.* 858. cui Ludouicus officium stratoris exhibet. Photium schismatis condēnat. Aduersis & calumnijs pulsatus multis euasit innocuus. Gratianus eius decreta complura collegit. Obijt *an.* 868. Sedit *an.* 9. Mē. 6. visus est, in cælum receptus vna cum S. Gregorio Mag. apparuisse.

109. HADR. II. Ro. creatur *an.* 868. Is adhuc Presbyter dabat Equestri suo 40. nummos, è Præsentia acceptos, quos inter plurimos distribueret peregrinos; illo caulante nec tertiæ parti sufficere; iubet, Tu vero etiam singulis nummos daternos: dat; nec deficiunt; quin & superant. Mandat regnum Franciæ cōseruari Lothario, vt hæredi paterno. *Anno* 869. Photium & assecclas damnat; iubetq; cogi Concilium Generale VIII. in Oriēte. *An.* 871. Excommunicationem comminatur Carolo Caluo ob vsurpationē regni Lotharij. Moritur *ann.* 872. Sedit *an.* 4. Men. 10.

110. IOAN. VIII. creatur. *an.* 872. *A.* 873.

absoluit Ludou. ab iuramento per vim præstito. *A.* 875. Carolum Caluum creat Imp. & confirmat *an.* 876. *An.* 877. pacē à Saracenis redimit. *A.* 878. Roma à tyrānis occupata secedit in Gallias. In Trecenti Cōcilio petit Principū auxilia pro Ecclesia. Ludouicum III. coronat Imp. *An.* 879. Photium recipit in Cōmunionē Ecclesiæ, cum & huius damno, & suo probro. Et *an.* 880. eā restitutionem adprobat. At cognitis versutijs ei⁹ ipsū ac pseudosynodū ei⁹ anathemate ferit, ac sectatores. Tyrānos pœnitētes absoluit. *An.* 881. Carolū Crassum coronat Imp. Moritur *an.* 882. Sedit *an.* 10.

III. S. MARINVS creatur *an.* 882. Legatus fuit Papæ ad cogēdum Con. Generale, plurimaq; pertulit ob damnatū Photium: Moritur Papa *an.* 884. Sedit *an.* 1. Dies 20.

II2. HADRIANVS III. Roman. creatur *an.* 884. damnatq; Photium schismaticum: ideoq; oneratur calumnijs ab Basilio Imp. ac moritur *anno* 885. Sedit *an.* 1. Men. 3.

II3. S. STEPH. VI. Rom. creatur *anno* 885. Literis ad Basiliū Imp. defendit suorum prædecessorū acta cōtra Photiū. *An.* 890. decernit contra maleficos, moritur *an.* 891. Sedit annos 6.

II4. S. FORMOSVS Portuensis Episcopus *an.* 866. in Bulgariam ablegatus prædicat Christum barbaris. *Ann.* 883. vrbe eiectum à Ioanne Papa quod acrius resisteret Photio; à S. Marino restituitur. *An.* 891. creatur Papa; etsi criminibus ei, sed falso, afflictis. *An.* 892. Inuidiam Principū incurrit ob Widonem coronatum Imp. *An.* 893. Widonis tamē filium Lambertum vngit in Imperatorem;

rem:& laborat pro pace Franciæ. Anno
896. A Romanis dire exagitatus, Arnul-
phum vindicem suum coronat Impera-
torem:& moritur. Eius corpus ann. 897.
impie tractatur à pseudopapa. Sed eius
innocentiam Deus testatur miraculis.
Sedit annis 6.

115. STEPHANVS VII. Romanus
creator anno 897. Sedit annis 4. confir-
matus à Clero Rom. sed strangulatur in
carcere anno 900. Vah monstrum pseu-
dopapæ. De prædictis singulis plura in
Varis meis.

IMPERATORVM OCCIDEN- TIS ACTA IN SÆ- CVLO IX.

I. CAROLVS MAGNVS coro- natur; iurat defensionem Ecclesiæ. Fert leges pro Ecclesiæ Rom. & ve- teres innouat. Monitu Angeli inuenit reliquias: scholas vniq; restituit: Florentiã à Go- this euersam instaurat. Pro matrimonio & pace mittit ad I- renen. Bellum cū Saxonib. finit; & Saxo- niã facit tributarium S. Petro. Regnum testamento diuidit inter filios, & hos Ecclesiæ Defensores fa- cit: Imperium relinquit Papæ decer- nendum. Profligat Saracenos. Testatur de bonis mobilibus. Ludouicum filium renunciat Im- peratorem. Moritur, & inter Sanctos refer- tur.	An. Ch. nati 800 801 802 803 804 806 807 812 813 814	Restituit disciplinam Eccl. per Gal- lias & struit multa monasteria. Creatur Imperator collega Patris. Solus Imperat. Vindicat Hisp. & Gallos à Sarace- nis. Vngitur & coronatur à Papa. Exoculat coniuratorem in se Bern- ardum. Comitia celebrat pro pace Princi- pum: Cōfirmat donationes & Immu- nit. Ecclesiæ. Inturiam in fratres luit publica pœnitent. De cultu imaginum vult Papam decernere. Parisiis in Concilio fere seductus est in cultu imaginum; reducitur à Pa- pa. Concilia diuersa instituit pro refor- mo: um	807 813 814 815 817 817 819 823 824 825 828 830
2. LVDOVICVS PIVS coronatur Rex.	806	A Pipini & aliorum conspiratione liberatur.	

<i>Consulit Papam de officio Ecclesie.</i>	An. Ch. nati	<i>Capitur à Duce per Basilicum sub-</i>	
<i>Exuitur Imperio à tribus filijs.</i>	831	<i>ordinato.</i>	872
<i>Restituitur.</i>	833	<i>Absolutus per Papā à iuramento vi</i>	
<i>Coercet Lotharium ab infestatione</i>	834	<i>extorto, ducit in Adelgisum tyrannum.</i>	873
<i>Italia.</i>	836	<i>Moritur.</i>	875
<i>Regnum filijs distribuit; & Ecclesie</i>		<i>5. Carol. caluus Ludouici p̄i filius</i>	
<i>defensionem commendat.</i>	838	<i>Rex Francia, Lothariū fratrem vincit,</i>	
<i>Persequitur rebellantem Ludoui-</i>		<i>regnūq; cū Ludouico fratre partitur.</i>	842
<i>cum: obit.</i>	840	<i>Northmannos cogitur in regnum</i>	
<i>Petit à Ludouico liberari è purga-</i>		<i>recipere.</i>	850
<i>torio.</i>	874	<i>Carolū & Pipinum seditiosos co-</i>	
<i>3. LOTHARIUS à patre dicitur</i>		<i>ercet.</i>	852
<i>Imperator.</i>	823	<i>Infestatur à fratre Ludouico: questus</i>	
<i>Romam missus schisma componit:</i>		<i>de eo apud Papam ei reconciliatur.</i>	859
<i>& Constituit de Electione Papali.</i>	824	<i>Vsurpat sibi regnum Lotharij</i>	869
<i>Insurgit in patrem cum fratribus.</i>	833	<i>Impius in filium Carolomannum.</i>	870
<i>Armis fratrum cogitur conciliari</i>		<i>Accipitur à dem. ob conspirationē</i>	
<i>patri.</i>	834	<i>in patrem.</i>	873
<i>Pro monarchia bellans in fratres</i>		<i>Coronatur Imperator à Papa.</i>	875
<i>vincitur regnoq; exuitur.</i>	841	<i>Confirmatur in Concilijs per Papā.</i>	876
<i>Exuitur Imperio ab iisdem.</i>	842	<i>Inuadens Germaniam vincitur di-</i>	
<i>Restituitur ab iisdem.</i>	843	<i>uinitus à Ludouico: & detrectat sub-</i>	
<i>Abdicato Imperio fit monachus, &</i>		<i>uenire Italia contra Sar.</i>	876
<i>moritur.</i>	855	<i>Bene meretur de literis: veneno</i>	
<i>4. LUDOVICUS II. Iunior Ro-</i>		<i>tollitur.</i>	877
<i>mam cum exercitu veniens coronatur</i>		<i>6. LUDOV. III. Balbus coronatur</i>	
<i>Rex Longobard.</i>	844	<i>Imp. à Ioan. VIII. quē tuetur, & obit.</i>	878
<i>Romam ducit in causa Francorum</i>		<i>7. Carolus crassus coronatur à</i>	
<i>in Italia.</i>	855	<i>Ioanne.</i>	881
<i>Officium stratoris præstat Nicolao</i>		<i>Auro redimit Germaniā à North-</i>	
<i>Papæ.</i>	858	<i>mannis.</i>	882
<i>Ecclesiam liberat à fratre Carolo, in</i>		<i>Repudiat coniugem, repudiatur à</i>	
<i>quem parat bellum, sed componit pa-</i>		<i>suis, rerum egestate interit.</i>	888
<i>cem.</i>	859	<i>8. Arnulphus Carolomanni filius</i>	
<i>Debellat Saracenos.</i>	866	<i>Ger. & Gallias affligit vocatis in sub-</i>	
<i>Basilio Imp. or. offert filiam in uxo-</i>		<i>sidium Hunnis.</i>	889
<i>rem.</i>	869	<i>A Papa inauguratur, qualiter?</i>	892
<i>Vngitur in Regem Francia: contem-</i>		<i>Flagitiosus fœdū sortitur exitum.</i>	899
<i>dit cum Basilio pro titulo Imperatoris</i>		<i>Vidonei alij ponūt pro Arnulpho.</i>	
<i>Orient.</i>	871	<i>Imperatores Orientis.</i>	

73. NICEPHORVS ex patricio fecit se acclamari: Irenem captam re- legat in Lesbum.	Anno Christi nati 802	Vtitur satidica In agone conuersus adorat imagi- nem: mortui anima liberatur è purga- torio ab uxore. &c. Iusserat filium re- stituere imagines.	841
Redimit pacem à Saraceno ingenti tributo.	805		842
Ducens in Bulgaros indicit 8. an- norum tributum etiam monachus; vi- ctus or spoliatus vincitur, ceditur capite proposito, è cranio fit poculum.	811	78. MICHAEL III. restituit imagines Festumque annuum restitu- tionis instituit.	842
74. MICHAEL Curopalata pius, pacem reddit Monachis.	811	Perversus ridet mysteria Christi. Matrem detrudat in monasteri- um.	854
Victus à Bulgaris acclamato Leone sponte cedit, fit monachus.	813	Calumniose egit cum Papis, occi- ditur à coniuratis Basilij.	855
75. LEO ARMENVVS Imperat. Ex Orthodoxo fit per monachum Iconoclasta: iubet disputari de cultu imaginum: nolunt Catholici, ob de- finitionem persequitur dire illos.	813	79. BASILIUS Maceda ob occi- sum Bardam fit Imperator à Michae- le. Restituit Ignatium eiecto Photio.	867
Cauet in persecutione sua ne quis fiat martyr: promonetur necis: à Mi- chaelo confoditur.	814	Pœnitentiam agit de occiso Mi- chaele; & Constantinum filium adsci- scit in Imperium.	867
76. MICHAELVS BALBVS à cade cruentus hereticus IudaiZans ungitur Imp.	820	Eius humilitas in Conc. VIII. Ge- nerali	868
Exulestamen orthodoxos restituit, Permittit cultum imaginum.	820	Petit à Papa Bulgariam addi Im- perio.	869
Iconomachis fauet contra Catho- licos.	823	Mittit munera ad Ludou. Regem Germ.	871
Legat ad Papam de cultu imagi- num.	824	Remedium contra Photianos petit à Papa.	872
Monialem ducit in uxorem hæ- resiarcha.	826	Seductus Photium restituit suo ma- lo.	877
Impie moritur.	829	Luit diuinitus morte Constantini Seducitur iterum contra Papam.	878
77. THEOPHILVS Balbi filius impius.	829	Sugillans Papam ab eo confutatur Eximie doctus & liberalis fuit:	879
Dirus persecutor imaginum nec Augusta parcit: necat plurimos.	832	filium Leonem è carcere vocat ad Im- perium, moriturque dyssenteria.	883
S. Methudium vinum includit sepulcro.	835	79. LEO VI. Succedit patri, Pho- tium eiicit. Santabarenum magum exocubat.	886
Vincitur à Saracenis.	834	In Bulgaros ducit Turcas & Hun- nos.	886

Excommunicantem se Patriarcham pellit.

901

Concilium Generale Sæculi IX. Papis confonum.

Vnicum id fuit *Constantinopolitanum VIII. Oecumenicum*, anno 869. contra Photium Schismaticum *Prouincialia* plura.

SS. Patrum, & Scriptorum Concordia sub Papis Sæculi IX.

S. Nicolaus I. Papa sedit an. 862. scripsit plures epistolas Decretales; quas Gratianus digessit; in primis de Romana Prærogatiua, nulli iudicabilis unquam; & ne spiritalia attingant Imperatores; nec intersint Concilij, nisi his defendendis, & ad decreta circa laicos accipienda in executionem. Sicque porro de singulis statibus constituit.

S. Nicephorus Episc. Constantinopol. scripsit anno 811. ad Leonem III. Papam; & Chronicon; & contra Iconomachos. Obijt in exilio an. 828.

Vsuardus Monachus Gallus, Alcuini discipulus, scripsit iussu Caroli Magni Martyrologium accuratè. Vixit sub annum 812.

S. Ludgerus Frisius puellus percunctanti, quid totum diem egisset, aiebat: *Legi, scripsi, composui libros.*

Te quis docuit talia? DEVS, inquit.

In procinctu contra Saracenos

obit.

911

Dein profecit sub S. Gregorio S. Bonifacij successore; & toto quadriennio sub Alcuino, Dauentriæ parochus eruit fana ethnica; quærenti, nec inuenienti, corpus S. Lebuini, hic apparens eum reddit Zelosiorem. Witakindo Frisiâ depopulante, Romam is confugit; ubi Frisiæ præficitur, donante ei Carolo pagos quinque & insulam. Conuertit Frisios cum Duce; Nortuegos tentauit frustra. Monasterij Episc. pro cæco precari rogatus, annuit, si pecc. prius expiare Confessione velit: confessumq; reluminat. Alium item, dicens: Videas per amorem Dei. Idem furem equorum VVindikindi membratim discerptum colligi curauit; orauit; resuscitauit; sanauit. Idem suspendiarium, sibi petenti negatum, liberauit suspensum. Precibus multas euertit arbores, vt esset locus monasterio construendo. Innumeris inclytus miraculis VVerdæ requieuit. Accersitus aliquando sæpius ad Carolum Magnum, dum preces persolueret Deo, venire differens, ait Carolo; *cum maiore Domino mihi sermo erat, quam sit Carolus.*

Aponius, Commentator in Cantica, tempore eodem floruit.

Paschasius Rabbertus Abbas Corbeienfis, de Eucharistiæ Veritate, inque Threnos scripsit, contra Bertramum Sacramentarium primum. Floruit sub annum 820.

Claudius Scotus, sub idem tempus fuit magnus in S. Biblia Commentator.

Jonas Episc. Aurelianen. pro Imaginibus, S. Cruce, & Peregrinatione egregie disseruit, sub annum 830.

S. Theo-

S. Theodorus Studites, mirificus imaginum propugnator contra Imperatorem Leonem, Michaellem. &c. Scripsit supra 200. epistolas; exilia, carceres, & vltima perpeffus ab *an.* 814. vsque ad 820. claret miraculis, Moritur *anno* 826.

Amalarius Episcopus Treuirensis suos de officijs diuinis libros dedicauit Ludouico Pio Imp. *an.* 830.

Nithardus Caroli Magni filius historiae conditor de diffidio filiorum Ludouici, *sub an.* 830.

Freculpus monachus S. Benedicti, dein Episcopus Lexouienfis, conditor historiae ab Orbe Condito vsque ad annum 600. *sub an.* 830.

Hilduinus Abbas S. Dionysii petenti Ludouico scripsit Areopagitica *sub an.* 840.

S. Eulogius Episc. Toletanus, multa praecleara & pro, & de Martyribus scripsit in persecutione Saracenorum per Hispaniam, annis 850. 851. Demum & ipse martyrio consummauit.

Theodulphus Abbas Floriacensis, dein Episc. Aurelianen. autor hymni *Palmarij Gloria, laus & honor tibi sit Rex Christe. &c.* Floruit *sub an.* 835.

Rabanus Maurus Germanus Abbas Fulden. Episcopus Moguntinus creatur *an.* 847. complura Moguntiae Concilia celebrauit reformandae clericalis disciplinae. Moritur *an.* 856.

Vniuersam S. Scripturam Commentarijs illustrauit.

Strabo Fuldenfis Rabani discipulus, autor Glossae Ordinariae ex Rabani Commentarijs; quam posterius auctiores illustrarunt.

Moritur *sub annum* 870.

Haymo Episcopus Halberstadianus, Alcuini discipulus; in omnem pene S. Scripturam commentatus est. Obijt *an.* 853.

Angelomus Monachus Gallus, scripsit in quatuor Regum, & Cantica; Laudat Lotharium, quod dimisso Imperio monasticen sit professus. Obijt *sub an.* 860.

Christianus Druthmarus Monachus Gallus, Commentator in Matthaeum. Floruit *an.* 860.

Valafridus Strabo Abbas Augiae. *Sub an.* 850.

Simon Metaphrastes Vitas Sanctorum conscripsit oratorie, digessitque per menses: floruit in Graecia *sub annum* 850.

Anastasius Bibliothecarius & Abbas Romanus scripsit vitas Pontificum a S. Petro vsque ad S. Nicolaum I. aliaque plura, *sub an.* 858.

Hincmarus Episc. Remensis, nonnullorum vitas Sanctorum conscripsit. Obijt *an.* 882.

Ioannes Diaconus Romanus scripsit *anno* 873. vitam Sancti Gregorii Magni.

Aimoinus Monachus Gallus contexit historiam Franciae, vsque ad Ludouicum Pium, *an.* 840.

Ado Viennensis Episc. scripsit Chronicum de sex aetatibus mundi, ab O. C. ad *an.* 879.

Remigijs Antisiodorensis Monachus multa in Scripturis illustrauit.

Similiter & *Ambrosius Ansbertus* Monachus.

FORTVNATVS Grandensis Patriarcha *sub annum* 812. item EGINHARDVS similiter, qui corpora S. Marcelini & Petri transtulit Coloniam *anno* 826.

Dogmata Ecclesiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria, in Sæculo IX. Exempli gratia.

I. *Missam & Ceremonias eius, iuxta Ritum Romanum conseruat as*, construit Amalarius li. de Diuinis Officijs. Angelomus. Rabanus de Institut. Cleric. Hincmarus in Capitulis. Strabo Fortunatus.

II. *Veritatem Corporis & Sanguinis Christi in Eucharistia, & Transubstantiationem* asserit Rabanus lib. de Sacramento Eucharistię. Haimo in 1. Tim. 2.

III. *Baptismum, & eius Ceremonias* docet Hincmarus ad Hincmarum Laudunensem. Haimo super Ascensionem Domini. Rabanus epistola ad Reginaldum.

IV. *Confirmationem, Chrisma, & alia Sacramenta* docet Rabanus de Institut. Clericorum. Haimo super Ps. 26. S. Nicolaus 1. Papa in epistola.

V. *Sanctorum inuocationem, Reliquias, Imagines, Festiuitates* docet Haimo homil. de Virginibus. Rabanus lib. 4. cap. 10. de sermonum proprietate. Strabus passim ac sæpe.

VI. *Iustificationem, Liberum arbitrium, & Opera bona* docet Haimo in c. 1. Malac. Et l. 1. in Ilaïam. In Hebr. 4. in Ps. 26. & 135. Rabanus in epist. ad Humbertum.

Angelomus in 3. Reg. 3. Strabus sæpe in Glossa Ord.

VII. *Pœnitentiam & Confessionem Sacramentalem* docet Rabanus in Ecclesiast. lib. 8. Et in Institut. Cleric. ca. 14. 16. 30. Et lib. de modo Pœnitentię.

VIII. *Primatum Petri, & Rom. Pontificis* docet Hincmarus ad Hincmarum Laudunensem. Photius Græcus schismaticus in Noniocanone.

IX. *Suffragia pro defunctis & Purgatorio* docet Haimo in 1. Cor. 3. 4. 5. Rabanus lib. 8. in Ecclesiast. 14. Photius in Bibliotheca.

Hæresiarchę in Sæculo IX. dissoni Papis.

CLAVDIVS Taurinensis Episcopus Felicis hæretici, in Conc. Francofordiano damnati, discipulus, *negabat esse venerandam Crucem Domini, sepulcra, Reliquias Sanctorum; utilem esse peregrinationem ad limina Apostolorum.*

Ita *anno* 825. Refutatur à Iona Aurelianus. episc. Damnatur ab Eugenio II.

MICHAEL BALBVS Imperator *anno* 820. factus, permisit restitui imagines; & tamen fauit Iconomachis contra Orthodoxos.

An. 826. Sanctimonialem Virginem ducit uxorem.

Impius *negabat Resurrectionem mortuorum, Sabbatissabat, Prophetas irridebat, Negabat esse demones, Scortationem esse peccatum, Iudã proditorẽ inter beatos numerabat. Pascha celebrari alieno tempore aiebat. Beatos scribi, diciue SANCTOS vetabat edicto: item literaturam ac scholas prohibuit.*

Iurari per se, non per Deum, iussit.
De SERGIOTIS vide anno 810.
De MOECHIANIS an. 808.
De GODESCALCO an. 848.

V A R I A

Testimonia Fidei historica
in Saeculo IX.

ANNO DCCCI. Leonis III. 6. CAROLI MAGNI Imperatoris I. Papa Sym-
bolum Apostolorum in scuto argenteo
incisum, proposuit in Aede Sancti Pau-
li.

Carolus autem ita edicit: *In memoriã
B. Petri Apostoli honoremus S. Ro. Aposto-
licam Sedem; ut, quæ nobis Sacerdotalis Ma-
ter est Dignitatis, esse debeat Ecclesiastica
Magistrarationis.*

*Quare seruanda est cum mansuetudine
humilitas, ut, licet vix ferendum ab Illa S.
Sede imponatur iugum, tamen feramus, &
pia deuotione toleremus.*

Porro negat dari appellationem
ab ea aliò vsquam.

Eius iussu facta est COLLECTIO
LEGVM Ecclesiasticarum.

Vnde vix paucas sanciuit; sed olim
sancitas voluit obseruari.

S. SALVIUS cum socio venit ex A-
quitania in Galliam, causa Christi præ-
dicandi: at trucidati in stabulo defo-
duntur.

Locum vero mundum conseruat
taurus, alia inde abarcens bruta: tæ-
disque eum cœlestibus illustrat Deus.

Carolus demum, ter diuinitus mo-

nitus, ambos transfert in ecclesiam,
multos inclitos miraculis.

ANNO DCCCII. Doctissimus hac
ætate vulgò credebatur, qui gramma-
ticam nosset; quam & Episcopi profi-
tebantur.

Carolus autem vbique bonas literas
restituerebat, Professoribus earum am-
plissimè donatis, ac Honoribus mactis.

At eo mortuo rursus sunt colla-
psæ.

S. Donatus Episc. Fesulanus, claret
miraculis.

ANNO DCCCIV. Leonis III.
7. Pontifex inuisit Carolum in Germa-
nia; quam obiens passim multas con-
secrat ecclesias, instituitque Episcopatus;
Indulgentias largas donat: Canonizat
V Verdæ Sanctum Suibertum, suauè
fragrantem, plurimis isthuc confluen-
tibus causa & deuotionis, & sanatio-
nis.

In his nobilis matronæ filius, in ap-
pulsu naus force excussus in undas
mergitur; mater eum deuouet S. Suiber-
ti seruitio.

Postridie repertus ad Sancti sepul-
crum deponitur mortuus: oratur: reui-
uiscit: rediuius proponitur vniuer-
sis.

Erat Archiepiscopi Coloniensis ne-
pos ex sorore. Parens exutum torque
tradit Archiepiscopo tonsurandum in
monachum; ideoque nomen ei datur
Suiberti.

Carolus è Saxonia deducit colonias
in Galliam ac Germaniam, causa pacis
stabiliendæ; & è tota Gallia & Saxonia
penditur tributum Papæ de singulis æ-
dibus. *Obit Alcuinus.*

ANNO DCCCXV. Carolus ad monasterium S. Gudulæ diu in venatione verserat vrsus qui tandem in apertum inuadens templum ad S. Lipsana sese deponit, pedesque monialium lambit.

Quare à Carolo relictus seruit ibidem Virginibus ad omnem nutum circum & obsequiosus.

ANNO DCCCXVI. Carolus parta regna diuidit inter filios, testamento, in Theonis Villa condito, oblatoque Papæ, qui confirmaret Imperium: tamen reliquit Papæ disponendum, dandumque cui vellet: Galliam dedit Ludouico; Italiam Pipino; Carolo Saxoniam, Frisiam, Baioariam, Austriam, Thuringiam, Neustriam: postque multa præcepta sic statuit: *Super omnia iubemus, ut ipsi tres fratres curam & defensionem S. Papæ simul suscipiant.*

De Imperio nil cuiquam legauit: quod esset electium sub Papa, non hereditarium.

S. Cypriani reliquia sunt Carthagine Lugdunum translata.

ANNO DCCCXVII. Aaron Saracenus Rhodum cum Myræa pessumdante, Lipsana S. Nicolai euertere attemptabat: at luit classe eius pene tota hausta à ponto.

Idem à Carolo victus pœnam esse fatetur, quod captos annis superiore monachos diuendidisset: quos Carolus redemit. Qui èt per Paulum Diaconum curauit *Horas Canonicas* ordine disponi.

ANNO DCCCXVIII. Cum *Machianis hereticis* communicare fugiunt Sancti Episcopi. Erant ij, qui studebant Constantino, abiecta anno 795. vxore, cum pellice viuente, ac filiceret.

AN. DCCCXIX. Aquisgrani Concilium super Symbolo Nicæno habetur. Huius in Missa cantandi licentiam acceperant Galli à S. Leone Magno; iam autem quæritur, An additiuncula *Filioque* etiam cantari debeat, an solum recitari. Papa negabat addi necesse; forsitan quod hæresios periculum abesset. Simul in duabus id tabulis argenteis descriptum abique *Filioque* iussit in S. Petri græce, latineque affigi. Posterioribus tamen additum est Symbolo ibidem.

AN. DCCCXX. Sergius sese paraclytum mentitur, ac lucidam stellam; seductus à Saracena credit, Euangelium legere esse cuique licitum; Sacerdotes autem id prohibere; ne ex eo cæteri discant, quæ Sacerdotes sciri nolunt: Se Tychicum, Pauli discipulum esse iactat, dicique affectat: matrimonia dissoluebat; vxores discipulis prostituebat, Cœlibatum execrabatur.

Sectatores eius *Sergiotæ* dicti, autore mortuo sunt extincti, gladio eos persequente Michaelē Curopalata Imp. anno 812. Quia Bulgaris victus, Leone Armeno Imperatore acclamato, cedit imperio factus monachus, an. 813.

ANNO DCCCXXIII. Carolus Aquisgrani in Comitibus Episcoporum ac Principum, eorum ex consensu renunciat Imperatorem Ludouicum filiam, cæteris iam vita perfunctis.

Eum iubet honorare Sacerdotes, ut Patres; populum amare, ut filios; esse consolatorem cœnobiorum ac pauperum: ipse inde tantum vacat orationi, lectioni, correctioni Euangelij, ac clericalis disciplinæ per quatuor Concilia in Gallia.

S. Herbertus primum Ostrogothis, Sueonibusque prædicauit Euangelium; Regibus Caroli amicitiam ambientibus.

AN. DCCCXIV. Leone Armeno Imp. per Iconoclastas monachos seducto, poscenteque suos cum Orthodoxis disputare, hi noluerunt; quod post definitum Cultum imaginum in Concilijs disputare nefas ducerent: quodque Imperatoris esset ciuilia tractare; non Sacra. At is damnat monachos, orthodoxis imperat silentium; nolentes exulare iubet, aliosque eis surrogat Episcopos.

Carolus Magnus diem obit anno ætatis 72. communicatus prius ac inunctus, canensque, *In manus tuas. &c.* Aquisgrani in B. V. Mariæ sepelitur.

Anno post mortem 166. canonizatur à Paschali Papa Schismatico; ideo abolutus est canonismus. Colitur tamen inter Sanctos Aquisgrani & paucis Gallicæ Ecclesiis.

AN. DCCCXVI. Dum Leo Armenus dire monachos persequitur ob imaginum cultum, & S. Theodorum Studitam cum suis fratribus carcere & fame macerabat; hic se suosque particulis S. Eucharistiæ secum assumptis diu sustentat: Contra tyrannum docet, Imaginem referri ad imaginatum: Et non esse Imaginariam passionem suam, ut Iconoclastæ iactabant; sed veram Martyrum.

Inuentio Sancti Iacobi sic accidit. Dum capite plexus Ierosolymis iaceret canibus expositus, clam surripitur, transuehiturque Compostellam.

At per tempora persecutionum venit in obliuionem, donec sub Alfonso

Casto locus sæpe de cælo collucere videretur, fodientque Episcopus Iriensis totum reperiret.

Stephanus IV. Papa Ludouicum adit in Galliam; qui ei ad milliare occurrens, ipsum ter humi prostratus adorat ante quam conueniret, dicens; *Benedictus qui venit in. &c.*

Deinde per manum ducens eum canit, *Te Deum laudamus. &c.*

Quem Papa cum Augusta coronat, & vngit; Romamque reuertit.

ANNO DCCCXVII. Ludouicus in Conuentu Aquisgrani composuit *Librum Canonice vite capitum* 86. eumque per singulas vrbes Imperij missum describi iussit.

In eo factas olim *Romana Sedi Apostolica Donationes* Regnorum, urbium. &c. *confirmat*: Item; *Electionem Papæ* soli Romano Clero facit liberam ac propriam; tantum ut eâ factâ legati ad Imperatorem mittantur, qui sancitam olim innouent amicitiam.

Isdem in Comitibus effecit filium suum Lotharium creari Imperatorem. Qua causa Bernhardus Rex Italiæ cum filijs Ludouici conspirant contra Ludouicum:

Athic proditos comprimit per exercitum; prehensos autores excæcat: tondet in monachos aut Clericos: Episcopos vero complices per Concilium conuocatum exauctorari curat, alijs in Sedes eorum subrogatis.

ANNO DCCCXIX. *S. Methodius*, Apocryfarius Patriarchæ Constantinop. Nicephori, missus ad obiecta Nice-

phoro crimina diluenda apud Papam; dum Romæ degit, acres libidinis ignes patiens, diu ardentem supplicabat S. Petro, cuius patrocínio liberaretur. Noctu tandem apparens ei Apostolus dexterâ tangi verenda; quibus tactu vstulatis ait: Ex hoc ne timueris libidinem. Dolor ut excussit somnum, is sibi virilia emarcuisse comperit.

Idem breui post creatus in Patriarcham Constantinopol. accusatus stupri, suâ se purgat impotentia; casumque refert, quem & ocularis inspectio probauit.

ANNO DCCCXIX. Imperator quotannis Edictum de rebus Ecclesiasticis obseruandis edebat, non ut qui sibi quicquam iuris ecclesiastici arrogaret; Nec qui noua conderet: sed qui condita olim ac sancita seruari vrgeret, velut Executor Iuris ecclesiastici, & Canonum custos: Idque vsitabat auctoritate, ac suasu Papæ.

In rebus tamen grauioribus, ac dubijs Papam consulebat, Et sua eidem Decreta prius offerebat confirmanda, quam vulgaret.

Ita consueuerunt & antecessores, & successores Ludouici; exceptis hæreticis Imperatoribus.

S. Theodorus Studita tertium iam captus annum cum centum fratribus, Armeni iussu flagellabatur; cum in Bithynia ex obsessa dæmonium clamarat: *Leo meus rursus misit verbera ad Theodorum: at propius adire caute; flammam ore gerit. Silet: moxque exclamat: Heu! nil actum est; nil flectitur: Virtutem habet insidentem.*

AN. DCCCXX. Vrgente persecu-

tionem Leone, (cauente tamen ne cui Martyrij nomen cederet) lapsi prius Constantinopolitani, iam vltro consentur Imaginum cultum. Barda, cognatus Imperatoris, persecutor sæuus ex morbo habitus pro deposito, nequicquam tentatis omnibus; demum audit seruum suum catholicum suggerentem: *Domine, si petieris, Theodorus Abbas te persanabit.* Petit; sed Abbas ei prius persuadet pœnitentiam: deinde ex carcere mittit ad eum Deiparæ icunculâ, quam, ut Patronam, sanctè coleret. Paret ex animo: Sanatur continuo. At vero, nec diu post, in hæresim relapsus, recidit in morbum; ac morte perit infelix.

Leo Armenus ipla nocte Natalis Domini, ex insidiis, in templo, à coniuratis, autore Michaelo Maiestatis reo, & captiuo, trucidatur; vxor, liberique tenduntur: Michaelus Balbus, excepta circumcisione, Iudæus fit Imperator.

Translatio Sancti Marci fuit talis.

Iustinianus Dux Venetus inhibuerat quemquam appellere ad Ægyptum: Tempestate tamen Veneti Mercatores Alexandriam delati, cernunt Saraceni iussu, Babylone palatium construētis, ex omnibus basilicis Christianis marmora conquiri: Notantes custodes basilicæ S. Marci anxios mœrere; nam quotidie Sacram Ædem frequentabant; ipsos aliquando sibi conciliant, ut Christianos Christianis; monachus erat, & alter Clericus: spondent eis à Turca liberationem, & apud Venetos honorem; si cum tradito ipsis Sancti Marci Corpore secum velificare Venetias voluerint.

Diu

Diutergiuerfati demum cedunt his rationibus:

1. Quod Sanctus Marcus ante praedicasset Aquileia & Venetijs, quam à S. Petro missus Alexandriam appulisset.

2. Deinde, quod Venetiani translata sub Heraclio Imp. Cathedram S. Marci tenerent.

3. Adhæc, quod iam eorum socius tertius à Turca diris flagris esset concisus, &c.

His inducti timide consentiunt. Ergo clam S. Claudiae corpus in locum S. Marci extracti, inque nauim deportati, reponunt. Proximo propius eos prodidisset dia fragrantia, urbem complente totam sic, vt ciues in motum surgerent: Et erat de Sancto Marco suspicio: verum corpore viso decepti conuiuere.

Veneti portu soluunt; fragrantiam secuti Turcae praeuertunt nauigantes, percunctantibus quid portarent, Veneti suillam obtendunt ac ostendunt per iocum; at serium: nam eam execrantur Turcae & fugitant.

Nauarchus vnus nauis in classe noluit credere, esse verum S. Marci corpus; & luit. Nam eius nauis forte in eam impacta, qua S. Corpus vehabatur, dilacerabatur.

Suborta tempestate S. Marcus apprensus monet, vt ad terram appellerent. Continuo aduolant incolae; fieri sibi poscunt S. Marci reliquias adorandi: ab ipsis enim id aduectari constare sibi ex reuelatione manifesta. Incolarum tamen vnus negans esse S. Marci corpus, à cacodæmone protinus obsessus, esse ipsis

simum proclamat; & ab infessore derelinquitur.

Delaris Venetias cum processione sese ferunt obuui Episcopus cum Clero, Dux cum populo: S. Marco ponunt basilicam simillimam Alexandrinæ: in qua sic eum abdunt, vt locus constaret nemini, nisi paucis; ne scilicet donari Francis contingeret, tunc omnium potentissimis.

AN. DCCCXXI. Pape inter preces in S. Petri sopito S. Cæcilia apparet; (quam Longobardos abstulisse fama erat:) ipsa se, locumque suæ quietis indicat: reperta in Æde ipsius honori sacra deponitur. Voluentibus annis iterum in obliuionem deponit: at anno 1601. ab Cardinali Sfondrato, locum alijs parante reliquijs, reperta est.

ANNO DCCCXXII. Ludouicus in Comitibus Episcoporum, Abbatum, ac Principum, sibi dictat ipse poenitentiam, ob patratam à se anno 817. eadem cognatorum: Stans igitur ad valuas templi singulos orabat vt Deum pro se deprecarentur.

Huc eum extimulabat S. Adelhardus Abbas Corbeiensis, ab eo ante in exilium missus insons; at nunc cognitis calumnijs reuocatus; cui & Corbeiam ædificauit in Saxonia.

ANNO DCCCXXIII. Missus in Italiam rerum causa gerendarum Lotharius, à Papa, sic fieri rogante, vngitur Imperatorem, ac renunciatur die Paschali. Contigit deinde duos Cardinales excæcari, & in Laterano capite minui: de quo inuidi Papam accusant apud Imperatorem. At hic in Conuentu Episcoporum se purgat & iuramento, &

Synaxi: confirmatq; miraculo Deus: nam exortum forte incēdium in vrbe comprimit, vno stans in loco tota nocte, quem flamma trāsgredi nequiuit; quin in seipsam recideret extincta.

Eodem anno in Comensi territorio picta S. Mariæ cum puero, sed vetustate obscura, toto biduo coruscavit; manentibus in obscuritate imaginib. trium Magorum dona offerentium. Pluit lapides: puella anno solido nil cibi sumit, & vixit. Quibus monstris territus Ludou. Imp. fecit, fieriq; indixit eleemosynas, & à singulis toto imperio Sacerdotibus tres Missas, Numini placando.

Basil. Leonis filius, à Michaelo Balbo castratus redditur mutus: orans ante S. Gregorij Naz. imaginem recipit vocem, eiusq; mater cum eo relegata conuertitur ad Rom. catholicā fidem.

AN. DCCGXXIV. Eugenii I. In cuius electione fit schisma populi: cui cōponēdo Lotharium mittit Imperator, vt turbas cohibeat, non vt sese in electionem immisceat.

Michaelus se catholicum simulans, petit per legatos pacem à Ludouico sibi confirmari: In cæteris donis erant Opera S. Dionysij; quæ Ludouicus mittit Hilduino Abbati S. Dionysij Parisios, quæ ea latine reddit: Petijtque simul Imperator à Papa licentiam habendę super imaginum cultu disputationis. Quā petitionē primo reprehēdit Papa, vt de re iam definita: annuit tamen, etsi instigante Michaelo peti- tum esset.

AN. DCCCXXV. Concessa habetur Parisijs *Disputatio*, Sed Græci prius

quosdam Episcopos Gallos corrupe- rāt indoctos, aut improbos; qui prope seduxissent Ludouicum, vt sentiret, *Imagines haberi tantum vt significant, non, vt honorētur*. Qua causa petijt à Papa; quatenus se cum Michaelo & Oriente reconciliaret. Verum corrigēti eum Papæ protinus acquieuit; Et damnat seductorem sui Claudium Taurinens. Episcopum. Neque etiam Orientales Catholici recipiebant missam ad sese Gallicam Transactionem, vt temerariam in eo disputando, quod iam definitum fuisset.

S. Ioannicius Eremita captos in Bulgaria sub Turco Catholicos ita liberat. Ibat per custodes nulli visus; signo crucis facto carceres reseat, educit omnes silentio noctis, nullo id hostium persentiscente.

Nobilissima inextinguibili incendio demū inijcit missam alias sibi epistolā S. Theodori Studitæ, clamans, *S. Theodore adiuna*; & mox victrix flamma victa refedit.

AN. DCCCXXVI. *S. Ansgarius* Danos conuertit: eorum Rex Moguntia, in S. Albani baptizatus, Imp. patrocinio tutus agit in Frisia. *S. Theodorus* Studita piissime obit. Michaelus monialē ducit in vxorem; quo mox humanis erepto ipsā eiusdē filius retrudit in monasterium; item eius exercitum in Creta totum internecone delent Saraceni, vt nec vnus euaserit.

AN. DCCCXXVIII. Ad translatas Aquisgranum reliquias S. Marcellini & Petri miracula eduntur ingentia: quibus illustrata Gallia est, præsertim obsessā liberata puella; è qua dæmon cla-

clades Gallix ob scelera permitti proclamauit: ideo varia passim indicta sunt Concilia ad Morum disciplinam reformandam; sic iubente Ludouico, sibi que metuente, ac se plurimum humiliante investitu. &c. sic vt sacros profanosque traheret in exemplum. Infanda tamen passus à filiis redditur imperio.

AN. DCCCXXX Ludou. Imp. offerentem sibi Amalarium libros de Ecclesiasticis Officijs mittit ad Papam, vt, quæ deessent, discat, ea vel suppleturus, vel sequiora correcturus:

AN. DCCCXXXV. Papæ Gregorii monitu Ludou. curat tota Gallia & Germania institui *festum omnium SS.* seu potius institutum olim à Bonifacio Papa, tempore Phocæ, vbique introduci.

AN. DCCCXXXVI. Aquisgrani frequens fit Concilium auertendis aduersis, quæ eueniebant eo, quod sæculares & laici bona & iura sibi Ecclesiastica usurparent, & Ecclesiastici sæcularia gererent officia.

AN. DCCCXLII. Ludouicus & Carolus fratrem Lotharium fugant prælio, exuunt Gallix regno: factis tamen ante Iudicibus Episcopis; qui auctoritate sua regnum Lothario adimunt, transferuntque in fratres.

Theophilus Imperat. Iconomachus in agone conuersus adoratur imaginem, iubetque adorari: hæresin ac tyrannidem confessus dolet. Pro defuncto regina assiduas & ipsa preces fudit, & Missas patrari curauit.

Vidit aliquando ipsum rapi ad supplicia; at donari suis eum precibus, angelo sic ei reuelante.

Tum vero Imperatrix cum filio Michaeli III. Imp. in *Imaginum restitutione* tota incumbit. Resistens Manuel, pædagogus & tutor Michaelis, morbo deijcitur ad vsque mortem. Visitantes eum monachi restituere eum imagines iubent, easque colere; fore sanandum. Assentit consiliis sanis, & protinus conlanatur.

Hic tum plurimorum fiebat conuersio; pertinaces exilio multantur; exautorato Ioanne hæretico Patriarcha, S. *Methodius* surrogatur, qui continuo indicit Concilium pro *imaginum restitutione*.

Sed schisma simul oritur de hoc: *An ordinati ab Iconoclastis debeant in officijs tolerari?* Ergo lapsis, ac resipiscētibus S. *Methodius* præscribit pœnitētiās, ieiunia, preces, certisque diebus sæpius proclamare *Kyrie eleison*.

Confessores in Iconomachia constantes conuocat ad conuiuium Imperatrix, vnanimique consensu instituitur *festum restitutionis imaginum*; & annum agitari iubetur Dominica prima Quadragesimæ: In quod hymnos componunt S. Theophanes & Theodorus.

S. *Methodius* assiduus instans orationibus pro Theophilo Imperatore defuncto, ab apparente sibi Angelo audire meretur: *Veniam obtinuit.*

ANN. DCCCXLIV. Lotharius mittit cum exercitu filiū Ludouicum Romā, hostiliter inuadendam; at ijs in ipso Italiæ ingressu vastantibus omnia, cælo sereno cooritur sæua tempestas, quæ fulmine crebro duces ferit primipilos, & enecat.

Simul

Simul Pontifex obuiam mittit cum crueibus processionem, animo Ludouici mitigando. Qui & cessit Deo; Romanamq; init: ei tamen fores templi occludit Papa, donec profiteretur se Amicum adesse: impetrat pariter in Longobardorum Regem coronari.

Eo tyrannidis per Hispaniam euaserat Saracenus, ut quotannis sibi 50. nobilissimas puellas dari in tributum posceret.

Ergo *Ramirus Rex*, tametsi cinctus copijs Saraceni, se pro nomine & sanguine Christiano deuouet, ciet in arma quoscumque potest. Intentis vero supplicationi cunctis, *S. Iacobus* apparens Ramiro, se affore *Patronum Hispanie* spondet in prælio, candido cum vexillo. Itaque victor Saracenorum, vouet se è terra Saracenis adempta Clericis *S. Iacobi* decimas perpetuum daturum.

AN. DCCCXLV. *Rex Bulgarorum* Monacho pictori iussit sibi pingeret domi, quod posset terribilissimum. *Pingit extremum iudicium*, pœnas impiorum, iustorum gloriam. Quo viso, altiusque in animum dimisso noman dat Christo, se prius captiuo submittens catechizandum.

Satrapæ mox in caput eius coniurant; inque apertum bellum erumpunt: At Rex, *prælatæ sibi cruce*, cum paucis vincit numero longe superiores.

Northmanni Duce Horich Galliam inuadunt, quæ est Caroli: iactante victore; *mortuorum, quam viuorum, maiorem* esse in Gallia virtutem; nec enim

sibi restitisse quenquam præter senem *Germanum mortuum*.

Carolus ducturus in hostem, prius adit *S. Dionysij ædem* supplex, Dei, Sanctique tutelarum implorans opem.

Et feliciter! Nam solo aduentus sui nomine terrorem incussit hosti, ut fugam inuaderet.

In fuga templum *S. Germani* nullo modo valebat incendi: In eo trabem incidens obrigit: Alij ex cæcati abducuntur: Exercitus dysenteria diffuës peribat: Dux Ragenarius apud Horich iactans, quæ apud Parisios patraffet; continuo percussus à *S. Germano* crepabat medius, factone quicquam voto statuæ aureæ Sancto ponendæ. Ceteris sacrilegis viscerum inflatione copias reliquas inficientibus, Horich quos reos compererat, omnes capite plectit, in satisfactionem Deo; & quos captiuos trahebat Gallos, manumittit.

Turonenses ab iisdem obsessi, ac resistere desperati, damnatis vi & armis, vnum *S. Martinum* in tumba obijciunt hosti.

Qui terrore exanimatus dum fugam arripit, ab insequentibus cæditur partim, partim retrahitur captiuus.

Inter hæc mala tot ac tanta Episcopi conueniunt in Concilium Meldense; statuuntq; principem eorum causam esse Caroli culpam, quod *Ecclesiastica bona dedisset laicis possidenda; itemq; Hospitalia per viam Romanæ peregrinationis plurima; quæ Angli peregrini passim condiderant ac dotarant.*

De quibus restituendis vniuersis decreta Cēcilii aspernatur Carolus. Haidulphus inter epulas iactabat, S. Mauri monasterium se se æquaturum solo, ne vnquam monachis vel spes eius repetēdi foret. Et ecce ad mensam, ab apparen- te S. Mauro virga percussus furit, perit.

AN. DCCCXLVI. Carolus Comites, quam Concilii Patres, audit potius, Ecclesiastica bona retentat, negat restitutionem. Ecce redeunt Nortmanni, vastant omnia, ipsumque exagitant. Ac rursus ei denunciatur, nil ei prospere succellurum, ni Ecclesiastica restituat.

ANNO DCCCXLVII. S. Leonis IV. Papæ electi pedes basiātur pro more vetusto. Depilatas ab Saracenis ecclesias Apostolorum rursus coornat: inde mores Cleri, populi que reformat. Basiliscum immanem, natum in sepulta Roma, multosque halitu enecantem, ipso B. V. Assumptæ instituta supplicatione fugat, dein & oratione sua enecat illæsus.

Idem late dominans in vrbe incendi- um ac insuperabile obiecto S. crucis signo comprimit.

Rex Anglorum Edelvvolfus, à Danis liberatus ex voto peregrinatur Romam; vbi reliquam Angliæ partem Papæ reddit tributariam, nummo recognitionis annuo, die S. Petri ac Pauli, pendendo.

AN. DCCCXLVIII. Papa Leo IV. diuino admonitu nouam condit urbem clauditq; muris, Vaticanæ ab incurfibus defendendæ.

Sumptus præstat Lotharius cum fra- tribus.

Concilium Moguntinum damnat *Godescalcum hæreticum*, præside Rabano Archiepiscopo. Fuit is Monachus Rhe- mensis; aucupandi nominis causa ex peruagatis olim hæresibus centonem confarcinatum vulgauit; præsensque Concilio libellum dogmatum suorum obtulit Rabano; damnatusq; remittitur Hincmaro perpetuo concludendus carcere.

Hæreses eius erant hæ: *Deum æque in- stos ac iniustos prædestinasse*; Tales Præ- destinatianos, olim à S. Prospero con- uictos, damnarat S. Cælestinus Papa. 2. *Christum non esse crucifixum pro salute mū- di totius; sed horum duntaxat, qui saluantur.* 3. *Neminem prædestinatorum posse peccare.* 4. *Deitatem S. Trinitatis esse triplicem.* Eum in carcere pertinacem suus Abbas Hinc- marus confutat: sed laterem lauat; ipse post nihilo melior.

AN. DCCCXLIX. Papa è cœmi- teriis suburbanis transfert sanctos intra Urbem, vt custodes eiusdem.

Redeunt Saraceni ad prædas faci- endas classe vincuntur, cui prius Papa ritu solenni benedixerat: Capti innum- meri barbari damnantur ad vrbis nouæ fabricam.

In minore Britannia Nomenoius in- uadit tyrannidem contra Carolum; di- re sæuiens in Christianos à Papa, & Concilio Turonensi monetur, Contu- max ab Angelo occiditur.

ANNO DCCCL. Rursus in pœnam oppressarum ecclesiarum infestatur Carolus à Nortmannis; vt regni partem inhabitandam eis permittere cogere- tur.

Ludouicus quoque à Boemis vinci- tur;

tur; quorum Ducem seipsum fuisse proclamatur ex obfesso Dæmon: Et Germania, præsertim circa Moguntiam, dira fame emarcuit.

AN. DCCCCLII. Absoluta vrbs noua dedicatur à Leone IV. cum supplicatione circum eam ducta; in qua ipse, Cardinales, Clerusque nudis ibant pedibus & capitibus, cinere contperfi, & induti faccis, cum hymnis, Litanijs, aqua lustrali, ac solenni Missæ officio subiuncto.

Saraceni diram exercent persecutionem Cordubæ perque Hispaniam: quorum Rex Martyrum corpora in rogum abijci iussit; sed ante percussus ab Angelo, perdit usum linguæ; mox & vitam.

AN. DCCCCLIII. Nortmannis rursum Caroli regnum & Turonē vastantibus, hinc S. Martinus transfertur Antisiodorum, ac propter S. Germanum deponitur. Cum verò exinde fieret controuersum, utrius Clericis Oblata maxima cederent; quia ab utroque edimiracla promiscue visabantur: iudicium petitur ab Sanctis hoc modo: leprosum collocant medium inter utrumque: ut, quod latus obuersum Sancto persanari contigisset, ei miracula tribuerentur. Et sanatur latus versus S. Martinum. Rursum eundem altero cum latere obuertunt; sanatur & istud à S. Martino. Itaque S. Germanus honorem cessit hospiti Sancto.

IOANNE Papissam successisse hoc anno S. Leoni IV. primus autor fabulæ fit Marianus Scotus, qui vixit an. 1060. Fuldæ monachus, Chronicorum cōpilator. 2. Error fors inde manauit, quod

Michael Imper. cinædum suum Photium laicum, hæreticus hæreticum fecerit Patriarcham Constantinopolitanum: unde fama, Fœminam esse Pontificem.

Leo IV. namq; ea de fama ipse scripsit ad Michaelum.

3. Si Romæ probum tale sedisset, sane Romani hostes Michael & Photius id minime siluissent; præsertim tanto in Schismate, in quo Photium Papa deposuit exauctoratum, & Ignatium approbavit. 4. Deinde; nullus huius æui scriptor istius meminit usquā. 5. Posteriorum Sæculorum scriptores dissentiunt in tempore, nomine, patria, facto, &c. 6. Leoni IV. denique anno 855. vita perfuncto, immediate successit Benedictus III. ut nusquam Papissæ locus inueniatur.

AN. DCCCCLVI. Lotharius se abdicat imperio; regnum fratribus partitur, comā positā, attonderi se in monachum Pruniaci facit: & obit mortem.

Michael Imperator matrem Theodoram pijsimam, consortem imperij; quod ei molesta esset monitrix; inuitam tonderi curat, detruditque in monasterium.

Ludouicus creatur Imperator.

AN. DCCCCLVIII. Nicolaus I. creatus se confert ad Imperatorem Ludouicum: hic ei viso pedes occurrit, equum Pontificis prehensio freno ad teli iactum manuducit; & post colloquia ac mēsam regredientem parj officio submisit est prosecutus.

S. Ansgarius Bremensis & Hamburg. Episc. monitos Fresios, ne Dominica laborarent; at peruicacius resistentes igne de cœlis deuocato mulctat.

Carolus Martellus ob ecclesiasticorum bonorum inuasionem ostenditur S. Eucherio damnatus. Et vero aperto sepulcro exibat draco; fossa autem visebatur exustione denigrata.

Vnde Episcopi admonent Ludouicū pietatis, vt palatium habere malit sacrum, & non sacrilegum.

In Oriente cœpit Schisma Constantinopolitanum, Sancto Ignatio Patriarcha per calumnias relegato, & suffecto per Michaelē laico suo secretario Photio. Incestus causa tragœdiæ fuit. &c.

AN. DCCCLIX. Tulli in Synodo rursus est damnatus Godescalcus hæresio Prædestinarianæ.

ANNO DCCCLX. Carolo seniore à pactis, in Conuentu Episcoporum Confluentiæ sancitis, resiliente, Reges cæteri ad Papam supplices per literas, vt ad Patrem, confugerunt, se submiserunt, orarunt Iudicem in causa tot regnorum, quot quinq; Principes gubernabant.

De cætero pluribus annis tenuit Papam Nicolaum Schisma Photianum, incestus Lutharii; Legatorum manca fides; & Conciliorum adulatoria Regi collusio: quæ tamen Papam circumuenire nequiuerunt.

ANNO DCCCLXV. Græcis primum campanæ esse vlui cœperunt, à Duce Veneto missæ Michaeli Imperatori, in S. Nicolaum Papam iniquissimo.

Qui dum se cum Photio seindit ab Romana Ecclesia; ecce Bulgari ad Christum cœuersi in gremium sese condunt Ecclesiæ.

ANNO DCCCLXVII. Bardas re imperat, nomine Michael, arguitur de incestu ab S. Ignatio, Episc. Constantinopolitano: quē ideo facit deponi, intrudiq; Photium. &c. Demum post multa flagitia visus sibi videre S. Petrum, qui iussit eum infrusta secari.

Id quod pauxillo post euenit à Michaelē. Qui in eius locum creauit Cæsarem Basilium: à quo tamen Michael trucidatur, vt vitæ ipsius infidiator. Cōtinuo Basilius acclamatus Imperator Photium detrudit in monasterium, restituit S. Ignatium: Papæ se submittit, orans ab eo ferri auxilium ecclesiæ Constantinopolitanæ. Sed obit S. Nicolaus Papa; succedit S. Hadrianus I. miraculis vterq; celebris.

AN. DCCCLXVIII. Lothar. Rex Galliæ, citatus à Papa, Romam venit, se de adulterio purgaturus: repudiata enim vxore, aliam deperiens duxerat. Conuicto, pænitenti, spondētique abdicata adultera recepturum sese legitimam priorem, Papa Sanctam Eucharistiam porrigens ait: *Si nil fingis, Communicatio tibi perueniat ad salutem: Sin', noli accedere.*

Similiter & ad sequaces eius: *Si non communicasti cum excommunicatis, sume salutem.*

Et ecce: Omnes anno moriuntur eodem: Lotharius etiam ante, quam ex Italia excessisset. Teudgaud^o quoq; Treuirens. Episcopus, fautor Lotharii; hospitans in monasterio S. Gregorij, quod hic S. Andreæ honori construxerat, ab vtroque sibi apparente protinus exire hospitio, vt indignus, iubetur.

Ea nocte excedit: at cum omnibus suis eodem anno etiam è viuis.

AN. DCCCLXIX. Hadrianus II. permittit *Generalem* indici *Synodum Constantinopolitanam VIII*. In qua Basilii Imp. mirificam Episcopis Reuerentiam sui; subiectionē demonstrauit, haberi; iussit, adeo ut vel oculos suos etiam calcari ab eis voluisset: zelose laborat ut Photianos Episcopos ab schismate ad Romanæ Ecclesiæ vnionem reduceret.

Imperator noluit primus subscribere Decretis Concilij; sed post Legatos Apostolicos, Liber Photij dum in rogū iniiceretur, ab ingenti imbre flamma, non secus ac ab oleo, gliscebatur.

ANNO DCCCLXX. Carolus Caluus regnum Lotharij inuadens arguitur à Papa id inhibente. Hincmarus ergo Rhemenfis, autor Carolo facti, nunc & defensorem agens docere nititur, *Papa nil esse iuris in regna; ut quæ bello querantur; non dentur, nec confirmantur à Papis*. At secus docent superiorum Facta sæculorum: ideo *Hincmarus politicorum Doctor* fingebat se, quæ scribebat, ab alio audiuisse; fugitans tanti Falsi autor haberi.

Danis Angliam populantibus, Ebba Abbatissa metuens sanctimonialibus, suo mouet exemplo Sorores, ut truncatis labris ac nasibus se ipsas deformarent, ne ab hoste ipsis illuderetur. Visæ fugiunt; sed & cum cœnobio combustæ, martyrio coronantur.

Prope Damascum ruri, in cœnobij templo Deiparæ sacro, pictâ in lignea tabella *imaginem B. V. Mariæ accidit mutari in carnem*; sudareque oleum mirificæ fragrantia: quod nil imminuitur, quan-

tumcumque tollatur; varios sanat morbos, etiam in Saracenis; qui proinde frequentissimi, inter innumeros ad eam peregrinantes Fideles, eodem conflunt causa religionis; præsertim in festis Natiuitatis, & Assumptionis B. V. Mariæ.

AN. DCCCLXXI. Ludouic. II. inungitur Imperator à Papa. Doluit id Basilio, inuiditque ei nomen Imperij: cui rescribens Ludouicus docet, *à Papis accipere regna & imperia, more maiorum*; & ita se Imperare; non ipsum.

Æthelredus Rex Angliæ signa cum Danis commissurus, ante Missam audito sæpius auocatus, ob occasionem rei benegerendæ, urgente hoste, cedere à Sacro noluit, nisi absoluto. Moramque hanc Deus illustri compensauit victoria.

AN. DCCCLXXXII. Basilii instinctu Dux Beneuentanus capit Ludouicum II. incenso eius palatio, coactum pactis auitis stare scilicet in pœnam istius: quod excommunicatum Teugaudum Treuirensis Episcopum tuitus esset: occurrenteque ei cum Clero & crucibus Papa, Clerum cecidisset, cruces proculcasset, ac Romam dedisset in prædā. &c.

AN. DCCCLXXXIII. Ludou. II. Romæ se submittens Papæ impetrat absolutionē iuramenti sui, quod Adelgiso captus & coactus fecerat: simul in eum ducens profugate eundem.

Ludouicus Rex Germaniæ dum Francofurti init Comitia, filium Carolum arripi à dæmone coram omnibus cernit: furentem monet coniurationis contra se patrem factæ; iubet pœ-

pœnitere: ignoscit ipsi, Deumque pro eo deprecatur.

Restitutus fatetur, quotiescunque attentasset coniurationem, toties arreptum fuisse.

ANNO DCCCLXXIV. Ludouico Regi Germaniæ, in Quadragesima, precibus insistenti, annis inde triginta mortuus pater Ludouicus Imperator adstans ait: *Adiuro te per Iesum, ut me è flammis eripias ut vita perfruar beata.*

Continuo fieri curat toto regno per omnia monasteria preces & sacra: breuique post & ipse moritur.

Dux Saracenus violator templi monialem in eo oppressurus trabe, aliunde aduolante, opprimitur, & Salernum, quod obsidebat, liberatur diuinitus.

ANNO DCCCLXXV. Pro defuncto Ludouico II. patratis plurimis Sacrificijs; Augusta sic orante Papam; quæ sese reclusit in cœnobium. Papa *Carolus Clauum*, Romam accitum coronat & vngit Imperatorem.

Ex Corbeia factæ missiones in Sclauiam, hanc totam adduxerunt ad fidem Christi; & Saluatori ac B. Vito basilicam posuerunt.

Huius *S. Viti honor* tandem à fide excidit, gente Sclauorum ipsum pro Deo & colente, & coli ab aduenis compellente, ut nil vendi mercatoribus liceret prius, quam S. Vito quid libassent.

AN. DCCCLXXVI. Ludouico Rege Germaniæ vita functo, Carolus Caluus primum infestè persequitur Clerum, Ecclesiam, & ecclesiastica iura; dein regnum Germaniæ inuadit, exclusis filijs Ludouici: Horum vnus Ludouicus Iunior, parato vtrinque exercitu,

statuit coram eo denos, qui innocuo tactu *ferri candentis probam* darent, ab vtra parte staret iustitia: tanguit omnes illæsi: sed nil Carolus motus parat arma; Papa nequicquam eum reuocante. Ante cōflictū Carolini ita trepidant, ut iam tunc se victos putarent. In conflictu *stant equi immobiles*; nisi cum in fugam vertebantur; in qua Augusta abortiuit.

Iusta vindicta in iniustum. In fuga etiam mutuis se gladijs verberabant; at nemine læso.

AN. DCCCLXXVII. Carolus Imp. veneno potatus tollitur à Iudæo, prius tamen Papæ succurrerat contra Sanaenos. Recepit pro munere *benedictas* à Papa *palmas*.

AN. DCCCLXXVIII. Vrbe Rom. ab Spoletano Duce occupatâ, Pontifex Ioannes VIII. carcere clauditur, Clerusque vapulat.

Elapsus tamen confugit ad Ludouicum: qui eum reducens in Urbem quaerit; *Quid de eorum salute sperandum, qui pro defensione Ecclesiæ cecidissent.* Cui Papa; *Posse certos esse salutis.* Ideoque plenariam impertit *Indulgentiam* pugnantis contra Paganos: & Caroli Calui filium Ludouicum coronat in Imperatorem.

AN. DCCCLXXIX. S. Ignatio ex humanis exempto, miraculis inclito, Photius impius redit Constantinopolim, operâ Ioannis VIII. Papæ, persuasi à Basilio: Idque cum ingenti & scandalo, & damno Ecclesiæ: Vnde non Papa, sed Papissa vocari cœpit velut effœminati pectoris, qui nec eunucho Photio, nec Semiuiro Basilio restitisset; contra prædecessores, & Concilia. Sed causa

agebatur *non heresios*; verum *schismatis* folius: vnde lapsus Papæ fuit moralis & facti; non Fidei.

AN. DCCCLXXX. Papa idē, cognita fraude Photiana, in Conc. Romano Photium & sectarios anathematizauit. Idem concessit Morauis *Diuina celebrari linguâ patriâ* Sclauonica: Ducemq; Spoletanū pœnitentē absoluit.

AN. DCCCLXXXV. Romanum agrum *nubes locustarum* oppleuit: Stephanus PP. VI. *aquam lustralem benedixit*, qua campos aspergi præcepit: aspersaq; loca liberabantur à plaga.

AN. DCCCLXXXVI. Basilus Imp. miserat Archiepiscopum in Russiam, qui prædicans diu Christum, tandem à Principe accersitus, ex libro Euangeliorum aliqua recitat ei miracula. Cui Dux: Tu si quid simile nobis ostenderis, credemus: simul poscit librum eum in rogum iniici; si non exuratur, tunc credituros Ruthenos. *Manet illæsus liber in fornace* multis horis, dum prunæ extinguerentur.

AN. DCCCLXXXVII. Carolo Crasso in egestate mortuo *vacat Imperium Occid.* in multas scissum partes, ac Reges. Aurelijs in templo *Crucifixi statuarii* *lacrymarum fudit* per aliquot dies continuos: omen putabatur vrbs perendæ. Et ecce ortus ignis urbem hausit vniuersam.

AN. DCCCXC. Northmanis sese in Britanniam infundentibus; Alanus Dux Brito cum Britonibus *vouent decimam partem omnium* *fortunarum*, S. Petro Romæ se oblaturus, si vicerint. Vincunt; vt vix 400. ex 15000. euaserint Nortmanni.

Sequuntur tumultuosissima tempora schismatum, Sedisque Romanæ fœdus status.

AN. DCCCXCI. S. Formosus creatur Papa; Schisma contra eum creat Sergium: cuius facinora hodie quidam affingunt S. Formoso. Magnam tamen inuidiam Principum creauit sibi, Widonem Ducem Spoletinum, imperij inuasorem, vngendo in Imperatorem *an. 892.* Et *an. 893.* eiusdem filium Lambertum item in Collegam Imperat. Et *an. 896.* sibi ab Romanis exagito Regem Arnulphum in auxilium venientem, renunciando Imperatorem.

AN. DCCCXCVI. Mortuo Formoso, damnatus ob facinora Bonifacius inuadit Papatum: At AN. DCCCXCVII. March. Tusciæ electo illo nequiores intrusit Stephanum VII. cui Clerus qualitercunque adqueiuit. Hic S. Formosum Sepulcro refoffum, papalibusque indutum in Sede exposuit despiciatui: exuto tres digitos præsecuit; damnatumque in Tiberim abiecit: ordinatos ab eo exautorauit. Piscatores repertum sepeliunt in S. Petri basilicam. Lateranum cacodæmone impulsore corruit vt solo adæquaretur. Solum remansit integrū *Sanctuarium, in quo Sedes Apostolica eminebat*; indicio, portas inferi non præualituras ei; quia *Thronus eius sicut sol, & sicut luna perfecta in æternum.*

AN. DCCCXCIX. Quod Carolus Simplex Franciæ Rex quæreret amicitiam Nortmannorum, Fulco Rhemenfis per epi-

epistolam disfluadet; dignam qua Politicis obijciatur.

ANNO CM. Arnulpho & Widone Impp. mortuis, Ludouicus Bosonis filius Berengarium Foroiulij ducem

prælio vincit, & Romæ omnium consensu suscipit à Papa Imperium. Marchio Tusciæ Stephanum PP. carcere & neruo strangulat.

ERGO:

1. Dic age; Quæ sincera FIDES hoc constitit AEVO IX?

At SIC PAPISTIS RES stat ROMANA, FIDESQVE:

Non SIC REM seruat Luthero-caluinista, FIDEMQVE.

2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Ecclesia gaudent:

Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remisit?

3. ANTINE CHRISTVS erat quisquam hoc Rom. in Aevo IX?

SÆ.

SÆCVLVVM DECIMVM ANTIPA- PISTICVM,

ſeu
ROMANO-SCHISMA-
TICVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CON-
TINVATA SVCCESSIO.

- HEODORVS II. ſuc-
cedit anno 901. Sed die 24.
moritur: ideo
116. IOANNES IX. ex mo-
nacho creatur Papa *an.* 901. deposito-
que Berengario reſtituit imperium
Lamberto in Conc. Romano, *an.* 904.
Moritur *an.* 905. Sedit annis 4. dies 15.
117. BENEDICTVS IV. creatur *an.* 905.
magnus benefactor pauperum: obiit *an.*
907. Sedit annis 3.
118. LEO V. creatur *an.* 907. Sedit di-
es 40. Ab Chriſtophoro Sedis inuaſo-
re detrufus obiit.
119. CHRISTOPHORVS ſedit menſes 7.
Nam à Sergio pulſus, vinctus, carcera-
tus, in monaſterio clauſus vitam fini-
uit.
120. SERGIVS III. inuaſor Sedis, in-
trudente eum Marchione Tufciæ; obiit
an. 910. Sedit annos 2.
121. ANASTASIVS Romanus ritè crea-
tur *an.* 910. obit *an.* 912. Sedit annos 2.
Men. 2.

122. LANDO operâ Theodoræ meretricis intrusus vixit menses paucos.

123. IOANNES X. anno 912. ab eadem intruditur.

Anno 928. ab Marchione Tusciæ Widone captus, suâ Marchiæ scorti per puluinar impositum ori suffocatur. Sedit annos 16. Parum peregit.

123. LEO VI. Surrogatur anno 928. Sedit menses 6. dies 15. Finijt in carcere vitam.

124. STEPHANVS VIII. succedit anno 928. Obijt an. 931. Sedit annis 2.

125. IOANNES XI. intruditur à Scorto Marchia Tusciæ anno 931. ab eius Marchione Widone anno 933. coniectus in carcerem obijt anno 936. Sedit annis 5.

126. LEO VII. Surrogatur anno 936. Moritur anno 939. Sedit annis 4.

127. STEPHANVS IX. Germanus succedit anno 949. Pugnis sæpius contusum ab Alberico Duce, Otto Rex Germaniæ suum patriotam miseratus, sese miscere electioni schismaticæ statuit ac subuenire Germano. Obijt anno 943. Sedit anno 3. Men. 4.

128. MARINVS II. Succedit anno 943. Spiritu prophetiæ clarus, vita optimus: multum laborauit in Cleri & Monachorum reformatione. Obijt anno 946. Sedit an. 3. men. 3. dies 13.

129. S. AGAPITVS II. Subijt anno 946. Cogit anno 949. Concilium Romæ confirmans Concilium Ingelheimense contra Hugones. Obijt an. 951. Sedit annis 10. Men. 3. Di. 10.

130. IOANNES XII. Alberici patricij filius duodeuicennis seipsum intrudit an. 951.

Clericum consensu, schisma metuentis.

Anno 960. contra Romanos tyrannos opem Ottonis implorat, eumque coronat Imperatorem anno 962.

At anno 963. deficientem ab Ottonne ad impium Ducem Adelbertum, Otto victor in Conciliabulo deponit, sufficitque Leonem Pseudopapam: Quem Ioannes in Concilio, anno 964. cum eius Electoribus excommunicat, & obijt seu ex mœrore, seu, vt Luitbrandus prodit, à dæmone tempora percussus, dum pellici accumberet, vt intra paucos dies exhalaret: Sedit an. 9.

131. BENEDICTVS V. à Synodo collecta continuo subrogatur anno 964. Sed Otthonis impulsu Leo Antipapa coacto cætu abrogauit Paparum Benedicto legitimo Papæ: quem Otto secum traxit in exilium Hamburgum: vbi captus exul sanctè viuens obijt anno 965. Translatusque Romam inter martyres numeratur.

Annoque eodem obijt pseudopapa Leo. Ille sedit annum 1.

133. IOANNES XIII. canonice creatur anno 965. Sed à factiosis in carcerem detrusus an. 966. ab Ottone Imp. liberatur in factiosos vindicante.

Synodis duabus ritè celebratis, moritur an. 972. Sedit annos 6. Men. 11. dies 5.

134. DONVS Romanus creatur an. 972. Obijt post tres menses.

135. BENEDICTVS VI. canonice creatur an. 972.

Sed an. 974. à Bonifacio Romano Cardinali scelestissimo, Papatus inuasore, capitur, carceratur, strangulatur.

tur. Sedit annis 2. Contra quem sese armans Benedictus Episcopus Sutrinus impium Vrbe ac Sede relicta fugere compulit: sed prius Vaticana despoliata nauigauit Constantinopolim. Continuoque

136. BENEDICTVS VII. idem ille ab Clero eligitur in Papam. Obiit *anno* 984. Sedit anns 9. dies 10.

136. IOAN. XIV. creatur *an.* 984. ex Episcopo Papiensi, & Archicancellario Ottonis.

Bonifacius audita morte Ottonis, Ioannem tutantis, rediens Romam factione contracta Ioannem capit, in carcere trimestri inedia enecat: enectumque proijcit in publicum; & se ostentat Papam.

At vero protinus suilmet, Deoque execrabilis factus, repentinâ corruit.

Hic sui cadauer raptare, cædere, lanceis confodere, laceratum relinquere *an.* 985.

137. IOAN. XV. Romanus vnanimitè creatus *anno* 985. secedit in Tusciam metuens factionum.

At Romani, Ottonum memores, eum rediret exorarunt, ac permagnifice exceptum rite coluerunt.

Sicque ex hoc respirare Sedes Apostolica cœpit. Reges Angliæ conciliat: *anno* 995.

S. Vdalricum aliosque canonizat: & obiit *an.* 996. Sedit annos 10.

138. GREGORIUS V. Germanus, Ducis Ottonis filius, creatur *anno* 996. Eiectus à Crescentio Duce Romano restituitur contra Ioannem XVI. pseudopapam Crescentianum.

Restitutus vero *solis Germanis, in Concilio Romano, concedit Ius eligendi Imperatorem*, simul coronat Ottonem III. Obijt *anno* 999. Sedit annos 2. Men. 8.

Tot tanta inter propudia schismaticæ stetit quis non mirerur Ecclesiam Romanam? Stetit autem; stabitque,

IMPERATORVM OCCIDENTIS ACTA IN SÆCVLO X.

9. LVDOVICVS IV. coronatur à Papa.	An. Ch. nati 900	Occiditur.	924
Oculis, imperio, vita priuatur à Bereng. deficitque in eo Imperium Carolinum, transiens ad Saxonem Conradum.	904	10. HENRICVS Ottonis filius, mortuo Conrado fit Rex Germ. iam ante Rex Francia.	919
10. LAMBERTVS Nidonis Imperat. filius coronatur à Papa, eodemque anno & Arnulphus coronatus est.	892	Vngi se indignum ducens per visum inducitur ut se vngi sineret: De vidua velata in uxorem ducta pœnitens peregrinatur Romam.	919
CONRADVM ad Ducem Saxoniae est translatus Regnum Sax. occiso Ludouico Italici interim vsurpantibus sibi Imperium.		Reliquias S. Dionysii reuerenter recipit.	920
Berengario Ludouicum necante, & imperante per vim, Romanum Concilium eum abdicat, & restituit Lambertum, Ecclesiae priuilegia restituentem.	904	Lanceam Domini extorquet à Rudolpho rege Ital.	929
Occiditur in venatione, laudatus.	910	Victis Danis reformat pietatem.	930
II. BERENGARIVS Dux Foroiulij certat cum Ludouico pro Imperio.	900	Hungaros mirifice vincit.	933
Inuadens Imperium coronatur, vngitur à Papa; sed à Conc. Rom. abdicatur.	904	Obit pijsime, nunquam Imperator creatus.	935
Redimit pacem Italiae ab Hunnis.	902	II. OTTO Henrici filius succedit in regno Germ.	936
Occiso Lamberto solus imperat.	910	Rebelles vincit pietate	938
Coronatur a Ioanne X.	915	Deuictis hostibus propagat religionem Cath.	949
		Vincit Berengarium tyrannum rogatu Papa.	951
		Eundem restituit regno Italiae	952
		Filius in eum conspirat reconciliaturque	953
		Hungaros miraculose vincit.	955
		Liberatur à Papa per S. Vitum.	956
		Berengario tyranno eripit regnum Italiae.	961

Coronatur Imperator Occidentis, conformatque Iura Ecclesia.	Anno Christi nati	tum S. Rom.	1001
Intrudit pseudopapam, vero de-posito.	962	Pie moritur.	1002
Romani insurgunt contra ipsum, at is eiecto Benedicto PP. restituit pseudop. Leonem ideoque vindicat in eum Deus.	963	IMPERATORES	
It Romam pro restitutione Ioan. XIII. carcèrat.	964	Orientis.	
In Conc. Rauen. confirmat Iura Ecclesia Ottonemque filium coronari Imp. curat.	966	80. CONSTANTINVS VIII.	
Magdeburgum condit & Metropolim facit.	967	Leonis filius Imperat.	912
Moritur.	971	Romanum assumit collegam in rebellioneciuum.	919
12. OTTO II. Imp. ecc. ducit filiã Niceph. Imp.	973	Roman. creat duos filios suos Impp.	928
A Francis fugatur, vadatque flumen ope S. VVölg. Peccans in S. Laurentium extinguendo Episcopatum Marspurgi à Gracis & Sarac. vincitur, & pie moritur.	969	Constantinus obfessa Edessa extorquet sibi dari epistolam Domini ad Abagarum, & imaginem non manu pictam; quæ clarent miraculis.	944
13. OTTO III. Imp. succedit patri.	983	Ab filio veneno tollitur, ut is Imperaret.	960
Restituit Marspurgensem Episcop.	983	81. ROMANVS filius imperat triennio: obit	963
Crescentium tyrannum occidit, & pseudopapam: ideo pœnitens peregrinatur in montem Garganum: Coronatur Imp. à Papa.	984	82. NICEPHORVS Phocas acclamatur Imp.	963
Pie se exercet apud S. Romualdum anachor.	996	Atterit Saracenos cladibus: milites haberi vult martyres; excommunicatur à Patriarch.	964
Vxorem igne illasam probat.	997	Specie nuptiarum cedit exercitum Ottonis, & ceditur à suis, Deo vindice.	969
Pœnitens peregrinatur ad S. Adelbertum	998	83. IOA. ZEMISCES trucidat Nicephorum & Imperat. ideoque à Patriarcha excommunicatur	969
Reliquias Romã affert in Germ.	999	Bulgariam fere delet totam ope S. Theodori: triumphum defert B. Virgini: & monetam insignit imagine Christi primus.	971
Differt renunciare seculo ad moni-	1000	Veneno tollitur ducens cōtra Syros.	979
		84. BASILIUS & Constantinus fratres Imperat.	970
		Basilus moritur.	1025

CONCILIVM

Generale hoc sæculo X. nullum: At

Schismata prope continua. Pronunciales Synodi complures celebratæ, præsertim ad reformationem disciplinæ sacrae.

Hæ-

Hæresiarchæ Diffoni Papis.

Hoc sæculo X. nulli : adeo Orco toto in Schismatis conflandis effuso, ac distento. Vide tamen aliquid in varijs *anno 990. & anno 1000.*

SS. Patrum, & Doctorum Concordia sub Papis legiti- mis hoc Sæculo X. ob- scuro.

LEO VI. SAPIENS Basilii Imp. filius & successor in Imperio Orientis *an. 888.* Photium eiecit, suffecit Stephanum Episc. Constantinop. & pro eo confirmando Romam scripsit *an. 887.* Santaberenum vero magum oculis priuat. *An. 893.* auxilia præbens Turcis & Hunnis contra Bulgaros excommunicatur ab Episcopo Constantinop. ab Euthymio tamen subrogatur absolutus moritur *anno 911.* Parens *an. 902.* bellum contra Saracenum scripsit insignem epistolam ei de *Christiana fidei veritate, & Saracenorum impietate;* asseritq; Spiritum S. à Patre Filioque procedere. Plures item orationes dixit, scripsit, & euulgavit.

IDIOTA quidam nomine suppresso scripsit de *Contemplatione & humilitate* sub annum 902.

MARCUS EREMITA varia scripsit *opuscula Theologica,* plena errorum, legendaque caute: suspicio, ab hæreticis esse

deprauata : Nam vir pius Leonem VI. Imp. curauit saucium, & ei decennium vitæ prædixit. *sub an. 906.*

RHEGINO Abbas Bruniensis scripsit Chronicon à Christo nato ad *ann. 908.* quod alius dein continuauit ad annum 967.

RADVLPHVS Flauiacensis Monachus floruit *sub a. 910.* Scripsit libros 20. in Leuiticum: libros 14. in Epistolas 14. Pauli.

LVITBRANDVS Ticinensis Diaconus, & Episc. Cremonensis, Legatus Berengarij Imp. *an. 946.* scripsit libros sex de rebus gestis in Europa sua memoria. At à capit. 6. libri 6. sunt ab alio supposita.

WITICHINDVS Monachus Corbeiensis, *sub an. 946.* scripsit res Saxonicas & Ottonum.

STEPHANVS Eduensis Episc. *sub an. 950.* scripsit de Sacramento altaris, & pertinentibus ad idem.

MOSES Barcephæ Episcopus Syrus de paradiso scripsit.

Dogmata Ecclesiæ Roma- no-Catholicæ, Nouatoribus contraria hodiernis.

Eadem, quæ Sæculo superiore, sunt constanter asserta; hæreticis altum silentibus cunctis.

V A R I A

Testimonia Fidei historica in Sæculo X.

dd 3

San-

Sanctorum & Miraculorum
feracissimo,

AN. CMI. Leo VI. Sapiens Imperator Sanctam Theophaniam, miraculis celebrem, habuit uxorem. Processurum insanus vecte percussit in caput; Saucium Marcus Abbas sanauit de vita periclitantem, vitæq; decennium ei reliquū est vaticinatus.

Eduardus Rex Angliæ cognatum suum bello persecutus vicit; quod monialem è monasterio raptam duxisset uxorem. Victor raptam retrusit in cœnobium.

AN. CMII. Theoctiste in insulam Paros, quando Duce Nyfiride Arabes Iesum euastarūt, abducta cū captiuis monacha, fugit in abdita, ibique sup. 35. annos sola ac nuda seruiuit Deo. Leonis Dux, in Saracenos Cretam populates missus, nauigat in Parum venaturus, digressus in tēpellū B. Mariæ acclamatur: Siste: fœmina nuda conspici erubesco. Præbe tunicam, Præbuit; vidit pari & canicie & macie aridam magis larvam hominis, quam hominem. Referens ei vitam petit, vbi post annum reuerterit, S. Eucharistiam in panno mundo sibi afferri. Fit: Vt S. Synaxim obiit, è vita in beatorem abiit communicata sub vna specie.

ANNO CMIII. Opera Sancti Cyrilli & S. Methodii, conuerso Duce Bo-riuoio, contigit & gentis Boemiæ conuersio.

AN. CMIV. Berengarius Dux Forojulij captum Ludouicum Imperatorem oculis priuat & imperio; & Romæ ab Ioan.

IX. coronari vi extorquet, abrogato Imperio Lamperto. Dolens facti Papa Concilio LXXIV. Episcoporum abrogat imperium tyranno, & cōfirmat Lambertū: Acta Stephani PP. contra Formosum damnat foco, sanciens: *Nullum mortuum esse iudicandum, ut qui comparere non possit.* Iterum alio in Con. Rauenn. præsentem Lambertum confirmat. Qui omnia ab Imperatoribus Ecclesiæ Rom. concessa Privilegia in perpetuum confirmat.

At

In Ludouico Germaniæ Rege defecit Carolinum Imperium: Regnumque Germaniæ transfertur ad CONRADVM Ducem Saxonix.

AN. CMV. Herueus Rhemenfis Archie. Nortmannos conuertit hos ad Fidē, illos, in idololatriam relapsos, ad pœnitentiam.

ANNO CMVI. Poloni per & negotiatores, & comitatū Lesci principia Fidei agnoscere cœperunt.

AN. CMIX. Herueus crebra frequētat Concilia per Galliam, disciplinæ morum reformandæ.

AN. CMX. Comes Mediolan. Lambertum Imp. in venatione trucidauit: & Berengarius summam rerum inuadit: & Marchio Tusciæ Principatum amissum recipiat.

ANNO CMXI. Leone VI. mortuo, filij

filij Alexander & Constantinus cape-
sunt Imperium Orientis. Sed cum Ale-
xander idola colens ait: *H. u, dum ista con-*
terent Romani, erant inuicti. Nocte in secu-
ta senex cum Lucidus virga percutiens
ait: *Ego sum Petrus Romanorum Princeps.*
Protinus vomit sanguinem, ac animam:
foetetq; intolerabiliter. Et ex hoc puer
CONSTANTINVS imperat solus An.
912. Moriturque *Berno Fundator Ordinis*
Cluniacensis.

AN. CMXIV. Lesci IV. Poloni fili-
us nascitur cæcus; dum septennis affun-
deretur; nomenque acciperet *Meicislai*,
inter lætos proceros ex vnigenito, mœ-
stos ex cæco, ecce continuo recipit vi-
sum.

Consulti arioli respondent, fore Po-
loniam ab eo illustrandam; putabant
armis: at Deus voluit Fidem per eum
inferendam portendere: euentu te-
ste.

AN. CMXV. Berengarius Sara-
cenos sapius profligauit, & Italia eie-
cit: *Visi in conflictu Sanctus Petrus & Pau-*
lus: ideirco Ioannes X. & Clerus Popu-
lusque Rom. ei detulerunt Imperium;
& vnctus est.

AN. CMXIX. Conradus, Rex Saxo-
num & Francorum moriens, *regnū trans-*
tulit in Henricum Ottonis filium. Quo
vngi nolēte, quod indignum se diceret;
S. Vlrico Epif. Augustano S. Petrus per
visum ostendit enses duos, capulatum,
& non capulatum, dicēs: Dic Henrico,
ensem capulatum esse Regem vnctum.

Et vngitur.

AN. CMXX. Carolus simplex misit
Henrico Regi Saxonie *Brachium S. Dio-*
nyssij: cui prostratus humi oscula fixit.

Certum indicium, diuinitus Impe-
rium è Francia in Saxoniam esse iam
translatum.

ANNO CMXXI. Vnio ecclesia-
rum Orientalium decreuit; ne quarta
vxor, defunctis tribus, duceretur: In Oc-
cidente libertas nubendi fuit. S. Hiero-
nymus ait nouisse, quæ sepelisset 22. vi-
ros; & qui superuixisset 21. vxori-
bus.

AN. CMXXII. *Reliquie de barba S. Pe-*
tri in pagum Gesedis delatæ dæmonia-
cos, morboque plurimorum curarunt.
Vide, infra anno 969.

AN. CMXXIV. Angliam Rex Adel-
stanus *dedicat S. Petro:* sed coniurans con-
tra eum Elfredus, suam esse Angliam,
inter verba iuramenti corruit mor-
tuus.

AN. CMXXIX. Rex Henricus mi-
nis, precibus & pretio expressit à Ro-
dulpho Burgundo *lanceam clauis Christi*
Crucifixi sanctificatam.

Item Rex Galliarum Hugo misit ei
ensem Caroli Magni cum clauo Domini-
co; *eiusdemque lanceam:* item *vexillum*
Sancti Mauritiij Thebæi. Hisce post De-
um fretus victor ubiq; euasit, hostiumq;
terror.

AN. CMXXXIII. Hungaros in Ger-
maniam infusos Rex Henricus, præuia
oratione, lancea, &c. & voto de Simonia
per regnū extermināda fundit, fugatq;.

Obit an. 936. regnum relinquens Ot-
toni filio, qui à Mog. & Colon. Archiep.
vngitur ritu solenni.

Anni hi diuinitus partis illustrantur
victorijs multis contra infideles.

AN. CMXXXIIX. S. Oddo abbas
Cluniacē. euocatur Romā, Monasticæ
refor-

reformandæ. Rogatus illustrat notis vitam S. Martini; pulsuque ad vesperas dato aduolat relicto libro: pluit effuse noctem totam, nec libri sub dio, subque canali vel litera immauisset.

Idem oratione *duos iunxit montes* sic, ut riuium interfluum exciperent, & vastum efficerent lacum; qui diues piscium aleret adiacens monasterium, iam liberatum molestia procul aduectandi pisces.

AN. CMXL. Huc vsque licitum liberumque fuit Sacerdoti *plures eodem die Missas dicere*, sed Concilium Salgenstadianum statuit, ne plures tribus celebreretur. Alexander Papa sub an. 1073. ad vnicam solam restrinxit.

AN. CMXLIV. Constantinus Edessam Syriæ Saracenicam obsidens, ad eas descendit conditiones soluendæ obsidionis, ut traderent sibi *Epistolam Christi ad Abagarum, & Imaginem Christi non manu pictam*. Nauis, eas vehens, sine remige, contra ventum ac tempestatem, recta fertur Constantinopolim: plurima ad earum cultum patrantur miracula: vni absecta manus recreuit. Imago Christi sese imprimit ipsam in applicatum ei linteum sic, ut clara luce radiaret.

Monstruosi *globi ignei* passim volantes, & restinguuntur, & pelluntur aqua benedicta, & crucibus ruri collocatis.

Romanus Imperator Orient. à filio attonsus retruditur in monasterium.

AN. CMXLV. In Italia Hugo Rex filio dat regnum, & init monasterium Monachus. *Ignem inuisibilem* multi corripuntur: & quotquot Parisios in ædem B.

V. Mariæ confugiunt oratum; constantur.

AN. CMXLVI. In Gallia inuentum est corpus S. Hunegundis Virginis integrum, fragrans, lucidum, miraculis inclytum.

AN. CMXLIX. Danorum ab Ottonne debellatorum Rex Christum multis Diuis inferiorem fore dicebat; quod ij maiora ipso miracula patrascent: assidens mensæ Poppo Sacerdos negat; Christumque Deum ter Opt. Max. esse asserit. Huius probam expetit Rex, si Poppo ferri massam candentis tulerit illæsus. Fert: Rexque, Regnumque dant nomen Christo.

Et Sclauī fiunt Christiani: Illis multæ passim apparebant animæ defunctorum; quod animarum non crederent immortalitatem.

AN. CMLIII. Otto Rex Abbatiam donauit vxori; & ecce Deus filios armat in ipsum, regno eijciendum; nisi vtrinque exercitus diremisset S. Vdalricus pacificator.

Quod indictum S. Hunegundis festum quædam violasset spicas legendo, legenti spicæ cruentæ apparuerunt.

AN. CMLIV. S. Matthæi Euangelistæ corpus, ipso reuelante repertum in Bythinia, (quo fuerat olim ex Æthiopia, vbi martyrium subierat, translatus) iā porro transfertur Salernum in Hispaniam.

AN. CMLV. Hungaros innumeros se in Germaniam, vsque Augustam, infundentes S. Vdalricus precibus & sacrificijs, Otto Rex pietate, & voto se Merseburgensem Episcopatum Sancto Laurentio dedicaturum, vicerunt. Idem omni-

mnibus suis pridie *Sancti Laurentij ieiunium* indixit: communicavit; lanceamque Domini præferens adeo inter necione deleuit hostem, ut vix VII. euaserint.

Hispani Duce Consaluo, *viso in acie S. Iacobo*, & prece S. Pelagij eremitæ, illustri victoria sese vindicarunt è seruitute Maurorum in libertatem Christianam. Grati ex manubijs posuerunt monasterium, honori Sancti Petri sacrum.

AN. CMLVI. *Manus S. Ioan. Baptiste* trāsferitur ex Antiochia Constantino-polim, pio furto surrepta. Ei excipienda Imp. Constantinus VIII. Chalcedonem misit obuiam triremē regiam, ac Senatores, ipseque cum Patriarcha in processione cleri populi que occurrerunt.

Cum anno 954. pluisset crucibus, hoc insecuta pestis haufit, quotquot eas cruculas vestibus inhærentes riserant: earum reuerentibus fuere salutis tota Germania. Otto Rex peste correptus, edito voto S. Viti honori seruatur.

Festum S. Catharine solenniore cultu obseruantes, ab continuis imbribus omnia mergentibus, ne quidem attingebantur.

AN. CMLVII. Saraceni in Romanos ducti late prædantur. In Herculis vico irruunt in templum, dum ad aram operaretur Sacerdos: hic arrepta S. Hostia inuadit sacrilegos; conterritos pulsat, cædit, occidit, fugat solus multos.

AN. CMLIX. S. Dunslanus Eduinū admonens Angliæ Regem, abstineret

matris ac filia nefastis amoribus; ex aula faceffere & exulare iuebatur. Orationi intentus videt æthiopum turbam raptare animam Eduini: orat impensius pro eadem; & reuersi Mauri eiulantes ab ipso creptam sibi prædam quiritabantur sancto hoc ampliores gratias agente Deo.

Simul

AN. CMLX. Romam ijt petittum *predicandi poestatem* & benedictionem à Papa Ioanne XII. quantumuis improbo.

Papa idem cōtra Berengarij tyrannidem inuocat opem Ottonis; Regis Germaniæ; ea tamen conditione mutua; ut iuret Otto, se fore Patrimonij S. Petri, & Iuris Ecclesiastici, ac Priuilegiolorum conseruatorem: & iuret Papa, se titulum ei daturum Imperij. Et factum vtrumque est.

Itaque

AN. CMLXI. Otto, filio Ottone in Regem creato, ducit in Italiam cōtra Berengarium cum 60000. occurrente: Sed deficientibus ab eo Principibus Italiæ, regnum cessit Ottoni sine prælio, effugato procul Berengario.

ANNO CMLXII. Otto Imperator omnia Sancto Petro restituit, cæterisque sua Ecclesijs: pacta conuenta sancit diplomate dato: & Papa iurat ab eo se nunquam defecturum.

At

ANNO CMLXIII. Ioannes Papa, quo impune flagitijs iudulgeret, spreto Ottone ac iuramento, deficit ad impium Adelbertum Co-

mitem. Otto Romam aduolat; victor init; fugit Papa. Fit Synodus: hæc prolatis criminibus Ioannis eum peragit rem, Pontificatu exuit; Leonem surrogat: Omnia contra ius fas, & Canones.

Quocirca Ioannes eos omnes excommunicauit attentantes iudicare Papam, & damnare. Otto se nil miscebat pseudosynodo.

AN. CMLXIV. Dum Otto, Romæ præsidio relicto, Albertum Spoleti obsidet, ac vincit; Ioannes init urbem, concitat Romanos, pro se contra Ottonianos depugnent; coactæ Synodo Leonem deponit: noctuque accubans scorto ad caput à dæmone ictus exhalat.

Romani creant Benedictum V. Otto autem iterato Romam obsidet, expugnat; deditum à Romanis Benedictum accipit; coacta Synodo & Sedi restituit Leonem, quem Clerus populusque acceptat, licet Pseudopapam.

Hinc error Gratiani, & ex eo cæterorum. Is enim credit Leonem fuisse Pontificem legitimum; vnde eius falsa ordinatione Codicem suum taminauit, *de facta ab Leone Imperatori Concessione super ordinatione Papæ: de Inuestituris ei datis; de Donationibus ante Sancto Petro factis, iam redonatis Imperatori.*

Nicephorus Imp. Orientis felicissime pugnans contra Turcas, contendit; at frustra; vt milites cæsi in Martyrum album referantur, & colantur.

AN. CMLXV. Otto secum abducit

Benedictum Hamburgum; vbi & mortuus est: simulque mortuus & Leo est.

Continuo Romani surrogant canonicè Ioannem XIII. Ottone nil obnimente.

Sarmatis creditur olim Christum prædicasse S. Andreas: (qui iam à Leſco Polonia audire cœperunt:) Eorum Rex Meiceslaus, etsi septem vxoribus vteretur, ex nulla tamen fieri pater valuit. Persuasus ducere Christianam duxit prius ipse baptizatus: gignitque Boleslaum. Illi igitur submissi à Ioanne XIII. Sacerdotes *conuertunt Poloniam.*

AN. CMLXVI. Tumultuantes Romani Ioan. XIII. male mulctatum carcerant. Otto è Germania aduolans eum restituit, mulctatis morte, & exilio, autoribus.

Primitiæ religionis in Polonia multos pariunt *eremitas sanctos.*

ANNO CMLXVII. Otto filium Ottonem Regem, iam etiam creari facit Imperatorem Germanorum.

AN. CMLXVIII. Papa *benedicit campanæ*, in honorem Sancti Baptistæ suspendendæ. tum adhuc recens erat campanarum vsus; recentior benedicendarum.

ANNO CMLXIX. Ottonis Comes à cacodæmone oblessus fuit: Sistitur ab Ottone Romæ tangendus *cætena S. Petri.*

Clerici dolo obligant eum alia cætena secundum: deniq; Petrina; & mox ad huius contactum excussus euolat infessor.

In eam iniecta manu Episcopus Metensis ait: aut mihi relinquatur, aut manus praescindatur. Otto flectit eum, ut accepto annulo acquiescat. Idem Episcopus triennali bello per Italiam plures *collectas reliquias* secum alportavit in Galliam, de pilis Sancti Petri, Cruore Sancti Stephani, Sancti Laur. &c.

AN. CMLXX. In Anglia S. Dunstanus cum Concilio decernit: Clerici aut caste vivant, aut praebendas perdant. Procrastinantibus Clericis, cum canerent: *Servite Domino in timore*: &c. Ethelwvaldus init chorum proiectaque Pluviali clamat: *Apprehendite disciplinam, ne pereatis*. Consentunt, fiuntque e Clericis Monachi regulares.

Sed quia oscitabunde vivebant, Fulbertus Abbas mortuus dum biduo post effertur, e tumba se erigens rediuius clamat: Meritis Sancti Olivaldi servatus redii, ut facta peccatorum exhomologesi, sumtoque Viatico sacro, redormiam. Dictum factum ex ordine continuo.

Sanctus Dunstanus Comitem incoestuofum irritum euentu primum monuit: at postea idem in sacco, cinere, undipesque init Concilium, oratque poenitentiam. Dignus quem a S. Dunstano excommunicatum absolueret colla-crymans idem.

ANNO CMLXXI. S. Vdalricus quod assenserit Imperatrici petenti, quatenus suus ei filius succederet in Episcopatu; idcirco ante mortem luit, vocatus ad iudicium Concilii Ingelhemensis.

Ioannes Imp. Ori. patrocinio & ope Deiparae, ac Sancti Theodori Martyris, in acie prima etiam praeliare visi, deuincit Bulgaros. Gratus, horum spolia ducens in triumphum, ipsis superimponit *statuam Deiparae triumphantem*: Salvatore basilicam statuit nulli secundam: aureos cudit nummos hac cum epigrapha: *Christus Rex Regum*: ex altera stabat imago Christi. Ex hoc coeptus manauit *usus monetas insigniendi sacris imaginibus*.

ANNO CMLXXIII. Otto Imperator mane confurgit ad Missam: iubet erogari eleemosynas: cum *Missafinita* finit & vitam in templo sedens.

Iam obierat anno eodem S. Vdalricus.

ANNO CMLXXIV. V. VI. VII. &c. Hi anni, ut plerique superiores, & sequentes annales, pene mera Sanctorum, & Monachorum produnt miracula, ut Romualdi, Niconis, Nili, &c.

AN. CMLXXVIII. Otto II. Imp. ducit in Franciam; redux dum ad tumefactum retardatur flumen, instantibus a tergo Francis. *Sanctus VVolfgangus Episc.* Ratisbonensis orat Deum; init flumen primus, sequentibus cunctis; perit nec vnus. Franci idem ibidem vadaturi merguntur, quotquot inuaseraut vndas.

S. Eduar. Rex Angliae, insidijs nouercae casus, claret miraculis.

ANNO CMLXXIX. Monachi sedes Clericorum occupant: Catnae in Concilio dum litigant. subita tempestate curia corruit; opprimit omnes partim occisos, partim sic attri-

tos, vt expirarint: Solus S. Dunstanus cum monachis trahi insistentes sunt illæsi.

ANNO CMLXXXIII. *Vindictæ diuinæ* in varios hic, vt passim hoc Sæculo toto, referuntur. Nec Otto I. immunis fuit, aut impunis, quin & clade sui exercitus contra Græcos, & sua morte secuta lueret; Deo Sanctum de ea præmonente per visum.

Obijt tamen rite confessus, & communicatus.

S. Adalbertus Epif. Pragensis, ob Boemorum improbitatem se abdicans Episcopatu, fit Monachus, ministerq; culinarij toto quinquennio: sic meritis fieri Apostolus Gentium.

Stephanus Vngariæ Princeps, & Meicislaus Poloniæ, petunt à Papa titulum Regis sibi concedi: annuitur illi; huic negatur, ob gentis crudelitatem barbariusculam.

AN. CMLXXXIV. Romæ Sacerdotes ineunt *Sodalitium* hoc pacto, vt singuli consodaliū defuncti viuorum suffragijs per Sacrificia, preces, & eleemosynas adiuuentur; præsertim vt pro vnoquoque X L. Missæ cantentur.

AN. CMLXXXVII. Ioānis XV. tertio, Ottonis Imper. Occ. quarto Ludouicus Rex Carolinæ stirpis non quidem vltimus; sed illiberis tamen moriens, regnum non reliquit Carolo fratri, sed tradi fecit Hugoni Duci Parisiensi; cuius pater in Nortmannica irruptione, diuinitus monitus, transtulit reliquias Sanctorum Martyrum in suam ecclesiam. Eique apparens S. Valericus spondet, idcirco posteros eius,

vsque in septimam generationem in Francia regnatos.

Constantinopoli ludentes in sphæristerio *Cantum Vesperarum* interturbabant: Sanctus Nikon eos increpans abigitur à Præfecto, protinus paralyti punito. Pœnitentem, precesque pro se à Nicone rogantem Sanctus consanat.

ANNO CMLXXXVIII. In Hispania Christiani pauci vincunt prælio Saracenos plurimos Duce Antolino pijsimo. Hic noluit inuadere conflictum prius, quam *Missæ tota patrata*: interea tamen ipse inter primos visus est fortissime pugnare, versareque hostem: certum cunctis, fuisse Angelum: eius tamen equus vera vulnera laucius acceperat, & cæcorum sanguine cruentus rubebat.

Sic & anno 999.

AN. CMLXXXIX. Boemis suum Pastorem Adelbertum requirentibus, Archiepif. Moguntinus impetrauit à Papa, vt è monasterio extractus, eis redderetur. Sed dum reperit eos æque, vt prius crudos; ecce Geisæ Regi de regni conuersione cogitanti noctu, apparens iuuenis speciosus ait: *Manus habes sanguine plenas, ideo non tu, sed filius tibi nasciturus cogitata perficiet.* Reginæ apparens S. Stephanus ait: *Paries, cui meum nomen impones Stephani. Excipe benigne qui venit, Dei famulum.* Ecce propediē aduenit S. Adelbertus, vtriq; spondet pro firmitate promissi.

ANNO CMXC. Et Reges, & Comites Franciæ iam diu afluefacti inuadere bona & iura tum Ecclesiastica, tum Monastica, multis à Deo

Deo plagis vindice puniti exempla reliquerunt: è quibus plurimis vix pauca Demonstrationi nostræ adspersimus.

Hoc anno velut colophonem vindiciarum diuinarum in Francicam Sacram famem hic apponamus.

Rhemense Concilium *diras impetrat Raptoribus ecclesiasticorum bonorum*; Secutaque diuina vindicta est, dum Hugo Dux capit Carolum Regem, si mulque cum vnico Carolini Stemmatis ramo hoc Regnum Francorum excidit.

Ita vindicauit Deus HÆRESIN POLITICORVM hoc ortam æuo iactantium; *Carolo Regi omnia, etiam in Ecclesiis, licere.*

ANNO CMXC I. Rhemis cum Carolo captis Hugo voluit in locum Arnulphi Episcopi proditoris Gerbertum surrogari monachum Curialem; Sed Papa eum reiiciente, hic Gerbertus plaustra conuictorum euomit in Papam, uti magum. &c.

Quo libro hodie exultant hæretici & Politici; Vane!

ANNO CMXCII. Hugo renitente Concilio Rhemensi abdicat Arnulphum (Carolinum extinguere stemma studens) intruditque Gebertum, eo in Papam insolentius scribentem.

ANNO CMXCIII. Vesuuio monte insolitas flammarum vndas procul euomente, etiam Roma vrebatur.

Iamque correpta S. Petri Basilicâ, vrbs in eam concurrit tota supplex, Aedi Principi parceret: Deus, ne Fides Petri veniat in opprobrium improborum; Ecce, momento flamma resilit ab ar-

dentibus abiegnis trabibus, auolatque per auras.

AN. CMXC V. Papa per Legatos cognoscit causam Arnulphi & Gerberti coram Concilio Rhemis; huncque reum & intrusum abdicat; restituit Arnulphum non proditorem.

Ericus Rex Sueoniæ ethnicus bello vicit Regem Daniæ; in quo S. Poppo prædicabat Christum. Cui Rex: age, factis dicta doce: indue ferream chirothecam hanc candentem (erat ponderosissima) induit, fertq; illæsus quo volebant. Iterum cerâ tinctam rigentemq; vestem eum induit: quæ accensa deflagrat in cinerem, illæso S. Poppone.

Rex, Daniaque tota, damnatis idolis, Christum confitentur, ac baptizantur. Sunt, qui Ericum resiliisse dicunt.

ANNO CMXCVI. Defuncto Ioanne XV. Otto Rex cognatum suum Germanum curat surrogari dictum Gregorium V. Crescentius Dux, persentiscens Pontificatum deriuari in Germanum ideo, ut Ottoni traderetur Imperiū; ergo extruso Gregorio intrudit Ioannem XVI. Aduolans Otto restituit Gregorium, obsessum capit Crescentium, & contra promissum impunitatis capite minuit; vxoremque eius Romanarum speciosissimam assumit in concubinam: Ioannem XVI. truncum auribus, nato, oculis, asinoque auersum imponit, data in manus caudâ, præcone clamante: *Sic patitur, qui Papam Sede pellere nititur.*

S. Nilus sibi donari Ioannem XVI. petit, & obtinet.

Sed eo iam reperto mortuo in carcere, Otto indoluit: *in pœnitentiam pedes*

peregrinatur in monte Garganum S. Michaeli seque Monachum fore promittit.

Redux à Papa capeffit Imperium, & inungitur coronatus.

Papa simul Ius eligendi Imperatoris permittit solis Germaniæ Principibus: Quod postea Innocentius IV. in Concilio Lugdunensi ad SEPTEMVIR ROSELECTORES nominatos reduxit. Otto illiberis ita suavit;

1. Ne cognati de Imperio decertarent;

2. Ne Franciam reflorescentes, aliâ linea, & non Carolinâ, repeterent Imperium.

S. Adelbertus Romæ coram Papa Sacrum Missæ peregerat vsque ad *Memento defunctorum*: hic obdormit raptu. Miratus somnum Papa eum excitari curat.

Sanctus requirit chirothecam alteram, quâ nusquam repertâ, dataque alia, prosequitur Divina.

His rite factis Papa ita sciscitanti causam somni, amissæque chirothecæ edicit; se quinque Fratres suos, in Boemia cæcos pro fide, sepulturæ dedisse; ibique chirothecam reliquisse auocatum.

Missi protinus repertam, cæteraque vera referunt.

Otto Imp. Papa annuente, statuit in S. Pauli monasterio monachos vitæ peioris mouere, alterius instituti religiosos substituere.

S. Paulus autem in somnis apparens id prohibet; quod emendare, non extirpare, oporteat. Et factum est ita.

Idem Aquisgranum reuersus Caroli

Magni sepulcrum diu requisivit; demum reperit eum in folio assidentem, cruce aurea è collo pendente, vestibisque nihilum quicquam læsis.

Crucem cum parte vestis venerabundus sustulit; cætera reliquit.

Fulco Comes Andegauensis raptor bonorum ecclesiasticorum, Deo posuerat templum; Rogatus Archiep. Turo-nensis id vt dedicaret, noluit, nisi prius restituisset aliena.

Nolens impetrat à Papa Cardinalem mitti, qui consecraret.

Peraçta dedicatione ingens momento coortus turbo templum euertit. Nimirum *in pœnam sacrilegij*; ex quo data Deo displicent; Non in pœnam alienæ iurisdictionis à Papa inuasæ: vt mentitur Glaber.

AN. CMXCVII. S. Adelberto martyrio coronato, S. Bonifacius, Otto nis cognatus, monachus Russiæ factus Apostolus, missu Papæ, conuertit plurimos.

Barbari ab eius cæde diu abstinentes, quod martyrio & miraculis clariorem in Brussia viderent; demum tamen & ipsum trucidarunt.

Stephanus Rex Hungariæ iuuenis coniuratos in sese vincit bello sub signis S. Martini, & S. Georgij. Victor construit monasterium S. Martini, vbi hic orasse fertur: dotatque idem.

AN. CMXCVIII. Antolinus iterum vincit Saracenos, vt supra anno 989.

Malacenus Constantinopoli coniurationis suspectus, dum adit aulam citatus, petit S. Niconis preces; qui gloriosorem fore prædixit, seque rursus visurum.

rum. Abitis ad aulam, hic è vita. Is demum completis quæ prædicta erant, cum defunctum interea videre non posset, pictori verbis vultum cultumque viri describit, ut potest.

Sed cum is ad viuum sic exprimere non posset, mæsto apparens S. Nikon ait: Me aspice; sic pinge. Dum ad tabulam cœptæ picturæ respiceret, Sanctus disparuit; videtq ipsam viuum in tabula picturam spirare ab ipso Sancto impressam. Sicque rursus eum vidit Malacenus.

AN. CMXCIX. Otto, mortuo Gregorio V. ne Pontificatus rediret ad Romanos, Gerbertum, (quem Rauennensem Episcopum dederat;) iam Papam creari efficit, dictum Syluestrum II. Inde, in peccatorum pœnitentiam, in-
it peregrinationem ad S. Adelberti sepulcrum Gnesnæ.

AN. M. Otto è Polonia secum retulit Romam brachium Sancti Adelberti, cui & ecclesiam ad Tiberim construxit; in quam & Corpora S. Bartholomæi, & Sancti Paulini Nolani, Beneuento translata deposuit;

Vnde etiam continuo dici cœpit Ædes S. Bartholomæi.

Otto rursus peregrinatur ad Sanctum Nilum, visisque cellulis fratrum circa templum dixit: *Ecce tabernacula Israel in deserto.*

Dotare voluit monasterium; at noluit S. Nilus.

Hunc rogauit, à se quid peteret; qui tacto eius pectore ait: *Peto salutem animæ tuæ. Dole de peccatis: homo es, moriere & iudicabere.*

Otto illa crymatus positâ coronâ petijt, & obtinuit benedictionem.

S. Stephanus Dux Hungariæ impetrauit à Papa dari sibi diadema Regium.

Addiditque vltro ei crucem præferri, velut Apostolatus, quod plurimum gentium conuersionem promouisset: quodque Hungariam post illustres victorias de barbaris, Romanæ Ecclesiæ donasset.

In pago Catalonico *rusticus*, ruri obdormiens, videtur sibi examen apum sentire surrepens per podicem, & per os egrediens.

Ex eo stimulatur ad prædicandum; ergo repudiat vxorẽ; in templo crucẽ & imaginem Christi proculcat, iactans se iussu à Deo; Decimas non dandas è Scripturis docet; seducit multos.

A S. Lebuino Bremensi examinatus, conuictusque se noctu in puteum præcipitat: seductos reducit Sanctus Lebuinus.

Vilgardus Rauennæ Grammaticus, prædicat beatos Virgilium, Horatium, Iuuenalem. &c.

Damnatur à Petro Rauennatensi.

ERGO

E R G O:

1. Dic age; Quæ sincera FIDES hoc constitit AEVO X?
At SIC P A P I S T I S R E S t a t R O M A N A, F I D E S Q V E:
Non SIC R E M s e r u a t L u t h e r o - c a l u i n i s t a, F I D E M Q V E.
2. I V R E S V O P r o p r i o P a p a, a t q u e E c c l e s i a g a u d e n t:
Q u i s q u i d E i A V G V S T V S p r o p r i o d e i u r e r e m i s i t?
3. A N T I N E C H R I S T V S e r a t q u i s q u a m h o c R o m. i n A e v o X?

SÆ.

SÆCULVM VNDECIMVM,

Hoc placuit aliquibus appellare

FERREVM,

ſeu

POLITICO-SCHISMA-
TICVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CON-
TINVATA SVCCESSIO.

140. **S**ILVESTER II. crea-
tur anno 999. Vide ibi-
dem.

Qui Papæ fecerat
calumnias, iam Papa patitur grauiores.
Nam à Bennone pseudocardinali schis-
matico fingitur arte magica Papatum
quæſuiſſe, & animam Satanæ deuouiſ-
ſe, promittenti ei Pontificatum tam
diu, donec templum Ieroſolymorum
non attingeret; in iſſe vero templum S,

Crucis in Ieruſalem Romæ, ac ſtatim
obiſſe.

Fabula hæc. Cauſata tamen eius ſtu-
dio aſtronomiæ nimio, vnde ſuſpectus
fuit de vaticina aſtrologia.

Zeloſus fuit cultor monaſtices, &
Sanctorum virorum. Obijt an. 1003. Se-
dit an. 4. Men. 6. di. 12.

141. IOANNES Siccus XVI. creatur
quem alij volunt eſſe XVIII. ſcil. con-
numerantes pseudopapas Ioannes. Ob-

iit cum sedisset menses quinque, dies
26.

142. IOAN. XVII. Fasanus rite creatur *an.* 1003. Græcos schismaticos disputatione conuicit, & aduniuit Ecclesiæ. Obijt *an.* 1009. Sedit annos 5. Men. 7. Dies 3.

143. SERGIUS IV. creatur *an.* 1009. canonicè. Obijt *anno* 1012. Sedit An. 2. Men. 9. Dies 12.

144. BENEDICTVS VIII. legitimè creatur *an.* 1012.

Contra ipsum quidam Romani intrudunt Gregorium potentem: à quo pulsus Benedictus confugi Mersburgum ad Henricum regem. Eum anno 1013. Henricus restituit præmissum sibi cum exercitu subsequenti, & sic Romanis scribenti: *Nemo Imperator dici aut esse valeat, nisi quem Papa Rom. morum probitate delegerit aptum, eique commiserit insigne Imperiale.*

Anno 1014. Henricum à Romanis regie exceptum, ac interrogatum in æde S. Petri, *An velit esse fidelis Patronus Ecclesiæ Romanæ?* respondentemque Vel le, coronat Papa & inungit cum Kungunde.

Anno 1016. feliciter pugnat mari contra Saracenos litora Italiæ infestantes, & horum capit Reginam.

Anno 1017. In Iudæos crucifixi illi res vindicat.

Anno 1024. moritur Episcopus Capuanus in itinere obuium nigrum compellat: cui ait se detineri in pœna certum salutis; tantum Papæ diceret, pecuniam in tali capsa pro anima sua inter pauperes erogaret.

Mox Capuanus ille fit monachus.

Idem apparens Portuensi Episcopo ait, se S. Odilonis Abbatis suffragijs reseruari: proinde iubeat eum illa frequentare. Fit, S. Odilo fratribus indicit suffragia, dispensatque eleemosynas. Benedictus sedenti in Capitulo apparens actis gratijs candidus disparet. Sedit An. 11. Men. 10. Di. 12.

145. IOAN. XIX. Germanus frater Benedicti creatur *an.* 1024.

Anno 1033. quidam cupientes Papam occidere cum non valerent, eum vrbe expulerunt: sed Conradus Imp. continuo eum restituit, mox morientem. Sedit an. 8. Men. 7. dies 9.

146. BENEDICTVS IX. Alberici Comitis Tusculani filius duodennis à patre intruditur, & Papa agnoscitur *an.* 1033. Dicit eum Petrus Damiani tota vita luxurijs fuisse taminatum ac damnatum ad inferos.

An. 1041. dispensat cum Casimiro Polono certis conditionibus, vt ex monacho in Regem institueretur.

An. 1044. Ob Benedicti turpitudinem duo alij Antipapæ sese intruserunt in Vrbe sedentes.

Tunc Gratianus Presbyter persuasit duobus intrusis, vt certis redditibus victitantes abstinerent à Papatu. Bartholomæus Abbas fidenter sic affatus Benedictum: *Non licet tibi Sacra facere, sed potius abstinere; Deum placare, quem peccando irritasti.* Territus sese protinus abdicat Papatu. Succedit electione Gratianus, dictus.

147. GREGORIUS VI. ille Gratianus continuo surrogatur omnium consensu *an.* 1044. reformat Ecclesiam vita, doctrinaque.

Anno

Anno 1045. vindicat distraetū & alienatum Patrimonium Petri. Debella Saracenos; componit schismaticos.

At an. 1046. Henrico Imperatore intrudente CLEMENTEM II. cedens ultro Gregorius VI. se abdicat Pontificatu, schismati cauendo. Coronatus ab illo Imperator statuit, *Papas ab Imperatore Rom. non a Romanis esse creandos.*

Vnde Hæresis Henriciana, de qua in Varijs, Gregorius sedit an. 3.

148. CLEMENS II. intrusus anno 1046. moritur anno 1047. cum sedisset menses 9.

149. DAMASVS II. creatur & moritur an. 1048. sedit dies 23. Vacatque Sedes pene annum 1.

150. S. LEO IX. creatur an. 1049. nouo exemplo, & iniquo. Clerus, Populusque Rom. miserunt in Germaniam ad Henr. II. Imp. vt mitterent, quem eligi Romæ Papam vellet. Misit Benonem Episc. Tullensem. Qui se per Gallias in purpura pro Papa designato gerens, Cluniaci à Priore Hildebrando monetur, desisteret: Infandum esse ab laico dari Papam: Seque audiret; effecturum, vt Maiestas Imperialis non offenderetur; & Libertas Ecclesiæ non temeraretur. Paret; positaque purpura in cultu, peregrini Romam venit, & agente Hildebrando eligitur Papa, re-tento Tullensi Episcopatu.

Futuri honoris indicia præcessere: Visus sibi fuit à sene via aspera ductum in folio collocari, dicique; Post quinquennium tibi sedes dabitur, vt sis Domino *fidelis seruus & prudens, quem. &c.*

Iamq; Romam initurus audijt can-

tales Angelos; *Dicit Dominus: ego cogito cogitationes pacis, & non afflictionis.*

Adeo sanctam duxit vitam, miraculis illustris.

Continuo plura per Germaniam frequentat Concilia labi & Simoniacæ & Luxuriæ Clericalis corrigendæ.

Anno 1053. Patauij tres Sanctos inuentos cum tribus Innocentibus solenniter Canonizat.

Anno 1054. Laborat in tollendo schismate Constantinopolitano.

In Concilio Romano & Vercellen-si damnat Berengarium Sacramentarium.

Commutat quasdam terras cum Henr. Imp. Ducensque contra Northmannos, bonorum Ecclesiæ inuasores, victus tenetur honorificè captiuus.

Anno 1054. moritur. Iussit leprosum in suum ferri lectum, & curari; at eo disparente putatur fuisse Christus.

Episcopus quidam forte reliquerat puerum mutum Româ abiens; puer ad sepulcrum S. Leonis excubat, orat; ei crescit lingua, loquitur recte. Alius loquentib. de eius Sanctitate, ait; Si is sanctus est, contrahat hunc mihi digitum. Ecce continuo irruenti cani suo in porcum dum manus iniicit, porcus eum mordicus prehensum digitum eneruat, vt contractus fieret. Sedit an. 5. M. 2. dies 8. Canonizatur.

151. VICTOR II. ex Episcopo Eistebensi designatur ab Imperatore Papa, Romam missus à Clero eligitur an. 1055.

Concilijs habitis incubit ad reformationem disciplinæ Ecclesiasticæ, & ne bona Ecclesiastica alienentur.

Diaconus ei calicem miscuerat veneno: consecratum eleuaturus non valuit: prostratus in preces cum admonito populo dum orat, Satan obsidet Diaconum; territus omnes ad instantiam orationis monet fugando diabolo.

Liberatus obsessus culpam fatetur.

Calix sacratus aræ inclusus asseruatur: Papa miraculose seruato.

Anno 1056. Henrico quinqueni stabilit Regnum Germaniæ: obit *an.* 1057. Sedit annos 2. Men. 3. dies 16.

151. S. STEPHANVS X. Gallus liberè & canonicè creatur *an.* 1057. Concilijs habitis reformat disciplinam ecclesiasticam, territus exemplo hoc: Romæ Presbyter concubinaris negabat Conciliorum Statuta conscientias obligare.

Robustus valensque incumbit, moritur repentinâ. Petrus Damiani Iudex criminorum iubet sepeliri in cœmiterio, ceu Sacerdotem; & sine cruce, processione cæterisque ritibus; sed sepultura asini.

Anno 1058. Florentiæ æger à S. Hugone Abbate Cluniacensi visitur; quo præsentè dæmon astans aufugit; abeunte reuertit: ergo Papa reuocatum orat, secum permaneat dæmoni fugando: moritur: corpus eius claret miraculis confectionum.

Sedit Menses 7. dies 26.

152. NICOLAUS II. Burgundio canonicè creatur *anno* 1058. Corrupti pecunijs Romani intrudunt Mincium Benedictum; sed à Cardinalibus degradatum, inque carcere mortuum avarissimum.

An. 1059. celebrat Conc. Rom. contra Berengarium, hæresim abiurantem.

Ibidem decreuit, vt Papæ eligendi & electi merita prius indicarentur Imperatori; cui sit ius non eligendi, sed proponendi quendam, ac deinde & defendendi.

Sed cum demum Imperatores hanc indulgentiam verterent in abusum eligendi; merito est eis adempta.

Nortmannis dat in feudum Calabriam, Siciliam, Apuliam; vindicatque Ecclesiam à tyrannis. Moritur *an.* 1061. Sedit annos 2. Men. 6. di. 1.

153. ALEXANDER II. canonicè creatur à Cardinalibus *anno* 1061. Factiosi per Imperatorem, curant intrudi Cadoloum, quem dicunt Honorium.

Anno 1064. celebrat Mantuæ Concilium pro sui confirmatione, & Cleri reformatione contra Simoniacos & Concubenarios; & eos *an.* 1065. excommunicat, frustra eum arguente Petro Damiani.

Anno 1069. Henricum Regem cohibet à diuortio per minas excommunicationis.

Anno 1070. Episcopum Moguntinum Babergensem citat Romam ob Simoniam.

Æger sumpta digitorum ablutione monachi sanatur, & dedicat ecclesiam Cassinensem.

Anno 1073. Accusatum ab Episcopis Germ. Henricum Imperator. citat Romam ad dicendam causam: Moritur cum sedisset annos 11. Men. 6. Dies 22.

154. GREGORIUS VII. antea Hildebrandus Monachus Card. creatur canonicè *an.* 1073. approbante electione Hen-

Henrico Imp. Gallia Episcopis nequicquam obfistentibus. Exigit in Hispania censum S. Petro debitum. *Anno* 1074. compescit Saxones contra Henr. Imp. insurgentes. Plura frequentat Concilia contra Simoniacos & Concubinarios Clericos. Principes rebelles excomunicat, mittitque in eos exercitum.

Anno 1075. Missam celebrans ab ara abreptus à Quintio Romano carcera-
tur; sed liberatus Henricum citat Ro-
mam causæ dicundæ; verum ab hoc in
Conc. Wormatiensi abdicatur Pontifi-
catu. At Papa Henricum & complices
excommunicat, regno exuit, subditos à
iuramento ei facto absoluit *anno* 1076.
per Encyclicam: At à schismaticis retor-
quetur in eum excommunicatio. *Anno*
1077. Henricum poenitentem sub con-
ditione absoluit ab excommunicatio-
ne; seq; purgat ab obiectis. Excommu-
nicat accipientes *Inuestituram* à laicis
Principibus. *Anno* 1078. In Conc. Ro-
mano excommunicat schismaticos E-
piscopos. Itemq; & Nicephorum Imp.
Orientis excommunicat. *Anno* 1079.
Berengarium rursus in Con. excommu-
nicat. Regem Poloniae abdicat à re-
gno.

Anno 1080. Henricum Regem iterum
excommunicat, regno exuit; & Rudol-
phum Regem Germ. confirmat. At Rex
Henricus in pseudosynodo Brixienfi i-
psi abrogat Pontificatum; surrogat con-
tra eum Guibertum Antipapam. *Anno*
1081. Refutat hæresin Metensis Episco-
pi, negantis posse Reges excommunicari à Pa-

pa. *Anno* 1082. Pressus obsidione ab Hen-
rico, Concilia contra eum celebrat; sol-
uiturque obsidio per Robertum implo-
ratum. *A.* 1085. Gesta eius contra Hen-
ricum diuinis Visionibus comprobantur,
& moritur. Sedit annis 12. Men. 1.
dieb. 3.

155. VICTOR III. Beneventanus crea-
tur *anno* 1085. canonice, licet inuitus ex
Abbate Cassinensi, disciplinæ monasti-
ces eximio reformatore, & Regi Hen-
rico sana suadenti multis, etsi irritò e-
uentu, *An.* 1086. Cassinum reuersus Pa-
patus insignia deponit: at anno 1087.
resumere persuasus confirmatur: & mit-
tens in Africam copias ingenti prælio
vincit Saracenos: & Concilio Beneuen-
tano contra schismaticos celebrato, *an.*
1088. mortis præscius obit. Sedit ann. 1.
Men. 3.

156. VRBANVS I. Gallus creatur *an.*
1088. Canonice. Ægrotus Cassini sana-
tur à S. Benedicto monacho. Cōfirmat
excommunicationes in Henricū, Gui-
bertum, & Schismaticos. *An.* 1095. Post
plurima celebrata Concilia Conrado
Regi fidelitatem iuranti Rom. Ecclesiæ
promittit Imperij coronam. Decernit
expeditionem in terram Sanctam, ideoq; in
Conc. Claramontano indicit *Officium B.*
V. Mariae Clericis. *An.* 1096. excommu-
nicat Regem Franciæ; iterumque ab-
soluit. *An.* 1098. comminatorias scribit
Regi Hispaniæ in causa depositi Episc.
Compostellani. Moritur *an.* 1099. Sedit
an. 11. men. 4. di. 18. De prædictis expli-
catoria in *Varijs*.

IMPERATORES OCCIDENTIS IN SÆCULO XI.

14. HENRICVS II. Rex Germ. ex Duce Bauaria coronatur Imperator I.	Anno Christi nati 1002	Ob Episcopos relegatos diuinitus punitur.	1038
Item Rex Italiae procurat reformationem morum.	1005	Ducem Capuanum redigit in ordinem: moritur.	1039
Humilitas eius mira in Conc. Francofurd.	1006	16. HENRICVS III. Imp. II. iura sibi arrogans ecclesiastica parit hæresin Henricianam seu Politicam.	1046
Audit, post sex: omen Imperij.	1007	Papam inique deponit, intrudit Clementem II. & ab hoc coronatur Imp.	1046
Romam it pro corona Imperij.	1013	Concilia frequentat in Ger. contra Simoniacos. Vexatus à dæm. ob Episcopatum: simoniace datum liberatur à S. Laurentio.	1047
Coronatur cum certis ceremoniis: confirmatque donationes, & iura Ecclesie.	1014	Manichæos patibulo damnat.	1052
Bambergam facit vectigalem S. Petro.	1019	Dat Victorem in Papā eligendum.	1054
S. Heriberto Epif. Col. iratus discit eius innocentiam diuinitus.	1020	Moritur, & demones ab eo per S. Laur. fugantur.	1056
In Græcos ducit profligatq; eos ex Italia.	1022	Disciplinis spontaneis se ipsum flagellauit.	1056
Moritur uxoratus in Virginitate Sanctus.	1024	17. HENRICVS IV. Imp. III. infelici vaticinio nascitur.	1051
15. CONRADVS II. Rex Germ. retardatur ab electione ob inæstuosum coniugium.	1024	A patre fit rex Germanie, Papāq; confirmat.	1056
In rat Italiam & coronatur Imperator.	1027	Ius dedit ei Papa in Electione Papali, ut defendat à factiosis.	1059
Ducens in Hungariam diuinitus impeditur.	1030	Est in tutela S. Annonis Epif. Colo. S. Annoni offensus eum spernit.	1062
Papam verum, expulsū à Romanis restituit.	1033	Cogitur non repuare uxorem excommunicandus.	1066
Capit Lugdun. Epif. ob vitia	1034		1069

Cita-

Citatur Romam ad se purgandum ob scelera.	An. Ch. nati	eum appellat Romam, praelium declinat. Demum Moritur: sepultus iubetur à Papa effodi.	
Insurgunt in eum Saxones: de veditis Episcopat. absoluitur ab Legatis Apost.	1073		1106
Metu excommunicationis & belli Saxonici simulat subiectionem.	1074	Permittit eum Papa sepeliri.	1111
V Vornatiae in pseudoconcilio deponit Papam: sed excommunicatur cum eo Roma: & accedit diuina vindicta: Principes in eum insurgunt, eorum conditiones acceptat.	1075	IMPERATORES Orientis.	
Absoluitur ab Excomm. à Papa conditionaliter: Foedis fragus excommunicatur: Imperio abdicatur, substituto Rudolpho.	1076	85. CONSTANTINVS Porphyrogenitus solitus Moritur.	1025 1028
Dubio Marte cum Rudolpho decertat.	1077	86. ROMANVS succedit Imp. Ecclesiae redditus auget 80. libris auri.	1028 1030
A Papa excommunicatur, deponitur. In pseudoconc. Brixienſi Papam abrogat, & surrogat ei Guibertum: Rudolphum praelio occidit.	1078	Sanctus vir veneno tollitur ab Zoe uxore.	1034
Romam obsidet; Italiam vastat, à Guiberto coronatur.	1080	87. MICHAEL IV. Paphlagon adulter Zoes speciosissimus occiso Imp. succedit.	1034
Romam occupat, Consecrari facit Guibertum Papam.	1081	Imperij sedem transfert Theſſalonicam.	1038
Petit à Gregorio PP. fieri Synodum & impedit. Ab Antipapa coronatur: fugatur ex Italia.	1082	Arreptus à demone torquetur & nequit liberari	1039
Ingenti praelio vincitur in Germ.	1083	Moritur paenitens.	1041
Ab Urbano II. Papa excommunicatur	1084	88. MICHAEL V. Calaphates in Zoen ingratus imperat vix annum, eijcitur, cecatur.	1041
Ingentibus flagitijs se obstringit.	1086	89. CONSTAN. Monachus restituitur in imperium.	1042
Matildis terras infestat: Ingens scelus admittens in uxorem suam excommunicatur: filiusq; ei rebellat.	1089	Ob pellicem deuenit in capitis discrimen.	1044
Eius haeresis in Conc. Rom. excommunicatur.	1090	Moritur stante Schismate Lat. & Graecor.	1054
Cogitur in Conc. Mog. deponere imperiū, seq; subycere Papae, rebellante ei filio Henrico.	1092	90. THEODORA imperat vidua 21. mens.	1055
Fuga elapsus declamat in filiū, cōtra	1102	91. MICHAEL VI. Stratomicus succedit.	1058
	1105	Cedit sponte Isacio Comneno.	1057
		92. ISACIUS Comnenus Imp. v. surpat sibi bona ecclesiastica.	1057

Fulmi-

<i>Fulmine ictus in pœnam se abdicans proficitur Monasticen.</i>	Anno Christi nati	<i>Carceratur ab Alexio.</i>	1080
93. CONSTANTINVS Ducas imperat.	1059	97. ALEXIVS Comnenus Imp. vincitur à Northmānis in Thracia.	1081
<i>Moritur relicta Eudoxia Aug.</i>	1067	<i>Pœnitens de rapina Eccl. bonorum promulgat Bullam auream contraprotores talium.</i>	1082
94. ROMANVS Diogenes assumitur ab Eudox.	1067	<i>Pecuniam dat Henrico Regi contra Robertum.</i>	1084
<i>A Turcis captus perpetuam pacem cum eis componit electoq; contra eum Michaelē Duca mori cogitur.</i>	1071	<i>Petit absolutionem à Papa.</i>	1089
95. MICHAEL VII. Ducas Imperat. ager sanatur ab Apocryfario Romano.	1072	<i>Mittit ad Concilium Placentinum pro paranda expeditione in Terram Sanctam.</i>	1085
<i>A Nicephoro Imperij inuasore destruditur in monasterium cum uxore & filio.</i>	1078	<i>Fit perfidus in Orthodoxos.</i>	1695
<i>Pro restitutione implorat Papam.</i>	1080	<i>Petit à Papa coronam Imper. Occident. contra Henricum hæreticum.</i>	1112
96. NICEPHORVS Botoniates excommunicatur à Papa ob inuasum imperium.	1078	<i>Moritur laudabilis in colligendis Decretis, fouendisq; viris doctis.</i>	1181

CONCILIA,

Sed PROVINCIALIA, vix vnquam frequentiora contigit celebrari, atque hoc Æuo XI. ea potiora ad *Varia* referuo.

GENERALE ROMANVM in causa Berengarii relapsi Sacramentarij: & Electionis Papalis obseruandæ celebratur an. 1059. Iterumque alterum GENERALE ROMÆ an. 1075. contra Clericalem Luxuriam & Simoniam, prauosq; populi mores. &c.

SS. Patrum, & Doctorum Concordia sub Papis in Sæculo XI.

S. FVLBERTVS ex monacho Carnuti doctissimo, ann. 1007. creatur Episcopus Carnutensis, fortiter stat contra raptores Ecclesiasticorum bonorum, virum quasi innatum Gallis. Vnde scriptis permouit hunc vt in pœnitentiam peregrinaretur Ierosolymam, illum, vt Româ absolutionem peteret.

An. 1028. obiit Deipara prius ei per visum vbera præbente, cui & liberum scripsit laudum, & basilicam posuit, & eximie deuotus extitit. Spiritu prophetiæ claruit. Nam Berengarium, inter cæteros Clericos, assistentem ægri lecto, iussit expelli, vt cui insidere cacodæmonem cerneret: dirum ostentum sacramentariæ hæresios. Cui & occupauit epistola ad Deodatum, & alia ad Finardum de veritate Eucharistica.

Scri-

Scripsit etiam librum *de officiorum Ecclesiasticorum varietate*.

S. BURCHARDVS Episc. Wormatiensis scripsit *viginti libros Decretorum* ex Concilijs, Pontificibus, & Sanctis Patribus. Claruit sanctitate. Vixit anno 1026.

BERNO Abbas Augiensis vixit sub annum 1030. Scripsit *de rebus ad Missam pertinentibus*, & vitam Sancti Vdalrici.

GLABER Rodulphus Monachus, scripsit historiam sui temporis, *sub ann.* 1040.

HERMANNVS CONTRACTVS Monachus Augiensis, & Comes scripsit *chronicon de sex aetatibus mundi: Salve Regina: Veni S. Spiritus, & emitte. &c.* Claruit *sub an.* 1050.

LEO IX. Papa *sub an.* 1050. scripsit *de erroribus Graecorum & Homilias, &c.* Vide supra.

HUMBERTVS Cardinalis, & Legatus Sancti Leonis in causa schismatis Graecorum componendi. Scripsit de Azimo, Ieiunio Sabbati. Claruit *sub ann.* 1050.

PETRVS DAMIANI Rauennas monachus, dein Episcopus Ostiensis & Cardinalis, austeræ vitæ sectator. Anno 1033. inuehitur in Simoniam intrusi Penedicti IX. Anno 1049. Scribit contra fornicarios Clericos. Anno 1052. Confutat hæresin de reordinandis per Simoniacos ordinatis. Anno 1057. inuitus creatur Cardinalis, ac anno 1059. missionem petit incassum: anno 1061. tamen abdicato Cardinalatu eremum repetit: vbi multis rebus præclare gestis, fit clarior miraculis & sanctita-

te, & moritur anno 1072. Quæ scribit in epist. 5. de animabus defunctorum visi de lacu inferni exire specie auicularum, & die Dominico mitius pati: sunt fabulis similia.

Epistola ad Firminum arguit Sanctum Leonem quod bellum gerat in Nortmannos, quasi Papæ ἀρχεπον, Sed errat: nam bellabat vt habens dominium temporale. Epistola ad Henricum scribit, Christum 30. anno ætatis factum Sacerdotem; & Liberium Papam esse hæreticum: At errat vtroque: nam Christus à puncto conceptionis habuit omnem gratiam: De Liborio Bel. l. 4. de Pont. c. 9.

S. GREGORIUS VII. Papa Volumen epistolarum conscripsit. Vide supra inter Papas.

LANFRANCVS Archiep. Cantuar. fit inuitus anno 1070. & Legatus Apostolicus in Anglia anno 1071. Suspectus anno 1050. hæresios Berengarianæ se purgat in Concil. Romano disputatione contra Berengarium: Quem & scriptis confutat *an.* 1059. Moritur *an.* 1089. Conuictum Berengarium ita mouit, vt suum librum hæresios in ignem iniiceret.

GVITMANNVS Episc. Auerfanus *sub an.* 1070. scripsit libros tres de veritate Eucharistiæ; Item SS. Trinitate, & Christi Humanitate. Scrupulose negauit, Species sacramentales posse corrumpi: Vt vere possunt, citra iniuriam Corporis Dominici.

GEORGIUS CEDRENVS historicus ab O. C. *ad an.* 1057.

IOAN. CYROSALATA historicus ab an. Christi 811. ad 1081.

Theophylactus Archiepif. Bulgarorum sub an. 1071. Commentator Biblicus: sed schismaticus, non credens S. Sanctum à Patre, Filioque procedere.

S. Anselmus Mantuanus, Episcopus Lucensis. Anno 1073. renuit ab Henrico Rege accipere inuestituram. S. Mathildem Comitissam informat. Diripatur reformationi Clericorum intentus. Guibertum Antipapam perstringit, anno 1080. Mitra S. Gregorij sanat Episcopum Mantuanum anno 1085. Moritur miraculis inclytus a. 1086. & scriptis.

S. Anselmus Cantuarien. Archiepiscopus factus anno 1093. agit contra Inuestituras laicales: ideo ab Rege & Epif. agitur in exilium an. 1095. inde reuocatur anno 1100. Iterumque anno 1103. omnibus bonis & Episcopatu spoliatur à Rege ob inuestituras eas confutatas. Obiit an. 1109.

Anselmus Laudunensis Scholasticus sub an. 1077. autor *Glossæ interlinearis*. &c.

Bertoldus Cōstanti. histor. obiit a. 1100.

Micrologus de obseruationibus Ecclesiasticis, sub an. 1080.

Oecumenius & *Olimpiodorus* Græci scripserunt catenas è S. Patribus; ille in Acta Apost. & Epistolas Pauli: iste in Iob.

Lambertus Schafnaburgensis historicus ab O. C. ad an. 1077.

Ingulphus Abbas in Anglia sub a. 1050. de Monasterijs Angliæ.

Marianus Scotus Monachus Fuldensis historicus Chronic. ab O. C. ad an. 1083.

B. Bruno Carthusianorum autor Coloniensis anno 1086. Commentator in Psalmos & Paulum, obiit ann. 1101. Rogerium Comitem per visionem liberat ab insidijs an. 1096.

Iuo Episcopus Carnotēsis, acerrimus impugnator laicalis Inuestituræ per Angliam & Franciam: Scripsit *volumen Decretorū*: De diuinis & ecclesiasticis scriptorib⁹: Sermones; librū de Corpore Domini: Epistolas ab a. 1092. vsq; ad a. 1112.

Euthymius, *Algerus*, *Decentius*, *Hermopolus*.

Dogmata Ecclesiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria: Exempli gratia.

Missæ ritus docuit *Berno* Augensis li. de Officio Missæ. *Hildebertus* Cænomanensis. *S. Anselmus* Cantuar. *Iuo* Carnotēsis in sermonibus de rebus eccles. *Micrologus* de Diuin. Officijs. *Constantiensis* in Ordine Romano. *Burchardus* Guitmōdus. *Lanfrancus*: & cæteri, qui Berengarium expugnauerunt.

II. *Gratiam Dei, Fidem, Iustificationē Romano-catholicę* asserunt: *Anselmus* l. i. Cur Deus homo, c. 9. & li. 10. de Concordia præsci. & prædest. Et li. de Concor. gratiæ & liberi arb. Et li. de medit. redempt. humanæ c. 7. & in Rom. 3. & 7. Et in 2. Cor. 3. *Algerus* lib de Euch. c. 2. *Berno* sermone de Nat. Dom.

III. *Eucharistia veritatē, Sacrificiū, Trāsubstātionē, Adorationē, Missā* docet *Alge.* li. 6. de Euch. *Berno* ser. de Paschate. Et li. de Concor. offi. *Pe. Dam.* ep. ad Blancā. *Adelmā.* ep. ad Berengarium. *Lanfrancus* li. aduersus Bereng. *Anselmus* c. 10. & 11. in 1. Cor. 7. & in Heb. 10. *Albericus* de Sacramēto. *Guitmōdus* de Sacram. *Hildebertus* in respō. ad Nicetæ librū. *Iuo* de cōuenientia Vet. & Noui Sacerdotij. Et tractatu de significatione indum. Sacerdota. *Euthym.* in Panoplia part. 2. tit. 21.

IV. *Pæ-*

IV. *Pœnitentiã & eius Partes* docuerunt: *Anselm.* li. simil. c. 99. & seqq. & c. 144. *Iuo* ep. 34. *Minardus* ad *Guntherum* de fide. *Euthymius* in *Panoplia*.

V. *Claves Ecclesiæ, & Absolutionem* docuit *Anselmus* in *Mat.* 16. *Iuo* & *Damianus* in epistolis. *Euthymius* in *Panoplia*.

VI. *Cōfirmationē, & reliqua Sacramenta, eorūq; vsū* docuit *Algerus* li. 3. de *Euch.* c. 4. *Minardus* ep. ad *Gnath.* *Anselmus* multis libris totis. *Berno* serm. de *Pentecost.* *Iuo* pluribus in locis ex professio. *Microb.* & c.

VII. *Baptismi effectus, Necessitatē, alienā fidē in eo, Ceremonias* docuit *Anselmus* in *Mat.* 3. & 15. & in *1. Cor.* 4. *Algerus* li. 3. de *Euch.* c. 4. 6. 7. *Iuo* de *Sacr. Neophitorū:* Et de *Sacramētorū* dedicatione *Leōtius* & *Hermenop.* de *sectis.* *Euthy.* in *Panoplia.*

VIII. *Primatum sedis Apostolicæ* docuit *Berno* ep. ad *Reg.* *Hungariæ.* *Lanfrancus* de *Eucharistia.* *Anselm.* in *Mat.* 16. *Humbertus* contra *Nicetam.*

IX. *SS. preces, suffragia, Inuocationē, Reliquias, Imagines, Festa* docuit *Berno* l. de diuin. dæmonū contemnenda: *Ser.* 1. & 2. de *S. Marco,* & alibi. *Anselm.* li. de excellentia *B. V.* *Iuo* ser. de *Sacr. dedicatione:* Et li. de conuenientia *Sacerdotij.* *Pe. Damian.* inuectiua in *Cadalou.* *Euthym.* in *Panoplia* *Leontius,* & *Hermenop.* in *Sectis.*

X. *Liberum Arbitr. & Bona opera necessaria* docuit *Anselm.* dialogo de lib. arb. Et de simil. c. 182. Et li. de concordia *Grat.* & li. arb. Et li. de lapsu hominis 2. & alibi. *Berno* sermone de *Resur. Dom.*

XI. *Purgatorium, & preces pro defunctis* asseruit *Anselmus* in *Mat.* 5. & 12. Et in *1. Cor.* 3. *Algerus,* & *Berno* in *Epist.* *Euthym.* in *Panoplia;* Et *Græci* omnes in *Euan-gelistas.* & c.

Hæresiarchæ Dissoni Papis in Sæculo XI.

Græci Schismatici tametsi cœperint in *Sæc.* IX. an. 878. occasione *Photij* cōtra *S. Igna.* *Cōstantinop.* intrusi; tamē hoc *Sæc.* XI. in apertū *Schisma* eruperāt se ab *Rom. Ecclesia* diuidētes: *Heresesq;* has prius professi sunt: *Spiritum S. a solo Patre procedere.* 2. *Missam non in Azymo celebrandam.* 3. *Primatum summi Pontificis nō esse Romæ.* & c. Vide *S. Antoninū* in *summa hist.* par. 3. tit. 22.

Berengarius Andegau. *Archidiaconus* publicauit, quē errorē prius insinuauit in *Gallia Leutharic.* *Benonen.* *Archiep.* Quē primus *Robertus Rex Franciæ* refutauit, & metu *Episcopat⁹* adimēdi cōpressit. *Berengariū* vero a. 1004. primus increpuit *Adelman.* *Epis.* *Brixien.* At *S. Fulbertus* *Episc.* *Carnot.* an. 1028. morturus suū illū degenerē discipulum, vt à dæmone infessum, conclauī expellit.

An. 1035. autem erupit cum pluribus corruptis fingens: 1. *Non esse verū Corpus & Sanguinē Christi in Euchar. sed Figuram merā.* An. 1050. dānantur in *Conc. Ro.* & *Vercell.* anathematizat errorem suum in *Conc. Rom.* & *Turon.*

At ann. 1055. repetiit errorem sic mutatum, vt doceret, *Cum corpore Christi esse etiam substantiam panis.* Mox plurimorum scriptis, ac miraculis quoq; *Sanctorum* refutatus, a. 1079. canit palinodiam in *Conc. Romano.* Vtrum pœnitens obierit an. 1088. subiudice lis est.

Demum addidit istis; *Paruulos non esse baptizandos, sed adultos.* Ecce Patri-

archam Antibaptistarū in hoc: Lutheranorum in Impanatione: Zvingliano- rum & Calvinistarum in veritatis Eu- charisticæ negatione.

HENRICVS Rex Germaniæ, vt Oc- cidentale sibi arrogaret Imperium, im- pia præsumptione *in res & personas eccle- siasticas sibi usurpauit Iudicium*; eoque autorem anno 1046. se fecit hæresios HENRICIANORVM; similis Hero- dianis: Quam hodie POLITICI mordi- cus amplectuntur. Sed eam denique an- no 1047. traditus Satanæ, ac vstula- tus Henricus vsque ad mortem, est & detestatus, & persecutus cum Papis eam damnātibus sub nomine Hæresis SIMO- NIACÆ.

Huic cōtraria ANTISIMONICA ex- titit eorum an. 1052. qui asserebant, *Simo- niacos nullum S. Ordinis Actum efficaciter exercere*: ac proinde Non vere Ordinare, Transubstantiare, Abloluere, ideoque talia iteranda esse. Contra hos scripsit librum S. Pet. Damiani.

CADALOVVS per vim intrusus pseu- dopapæ a. 1061. increpitus & cōfutatus à S. Damia, vt Clerū deteriorē sibi cēci- liaret, *liberā fecit luxuriā clero*, vt ea hære- sis iam diceretur CADALOIT. non am- plius Nicolaitarum. Extincti an. 1065. crescere cœperunt de nomine: at in re manserunt *Concubinarij*.

De Incestuosorū hæresi orta, diuinitusq; vindicata vide an. 1065.

Schismatici, præsertim tempore Hen- rici III. Imp. turbulentissimi, dicebātur, qui ob defensionē hæresios & Simonia- cæ, & Concubinariæ sese ab Eccl. Rom. separantes eandem infestabant per Gal- liam, Italiam & Germaniam: cætera o-

mnia Romano. cath. & credebant, & ob- seruabant. A quibus, quotquot florue- runt Sancti vita & miraculis, fuerunt tā alieni, quā Eccl. Rom. consentientes.

V A R I A

Testimonia Fidei historica in Sæculo XI.

AN. MI. Orta Parisijs opinatio famā inuasit; & vero prædicari cœpit Gallia tota; crediq; per orbem: sed & cordate à doctis ac sanioribus refutari persuasio, hoc sæculo millesimo apparituum An- tichristum, extremo Iudicio, mundi- que fine subsequuturo. Ex hoc id contigit in- dicio: quo anno Annunciatio Domini- ca inciderit in Dominicam, eum orbi vltimum fore: sicq; hoc cecidit an. Ac- cedebant prodigia insolentis Cometæ, chasmatisq; in cœlo ignei, & Ordinum statuūq; pene omniū obscœna depraua- tio: persuadebant id quoq; clades, quæ plures præierant, morum corruptio, Romanaque schismata.

S. Abbo Floriacēsis errorem scriptis primus confutauit, atq; confodit.

Ex eo terrore plurima Romæ cōstru- cta sunt monasteria & templa: quadra- ginta monialibus, totidem monachis, sexaginta Canonicis, solū intra urbē: ex- tra, plura. Tanto felicior surrexit è rude- ribus Roma sepulta, S. Romuald. Rauennæ monuit Ottonē pœnitentiæ iniūctæ ob cæsū Crescentium, eiusq; raptā vxo- rem: promiserat se monasterium cōstru- cturum. Volenti prius ire Romam illi componendæ, ait Romualdus: Si Ro- manieris, Rauennā non videbis, Dictū factum, Nā ibi intoxicatas chirothecas induens obiit. Has pro munere dedit ei Cre-

Crescentiana, dolens quod eam non duceret uxorem, nec crearet Imperatricem, ut ei addixerat.

AN. MII. Otto III. Imp. obiit, cumque eo stemma Ottonicum interijt: Nimius fuit Paparum Dominus & intrusor schismaticorum.

Henricus à S. VVolfgangō educatus, Moguntia à S. V Viligiso vngitur Rex Germ.

S. Stephanus Rex Hungariam implet Ecclesiis, monasterijs: B. V. Mariam delegit Patronam regni: unde incolae eam tantum DOMINAM appellant. Id nomen locale iam factum est vniuersale.

Idem Hungariae Apostolus traduxit ad Christum Transiluaniam de Guila Principe triumphans.

Northmanni XL. ex Ierosolymitana peregrinatione reduces viso Salernū à Saracenis obsideri, poposcerunt equos, & ingentem Saracenorum exercitum fuderunt: oblata & spolia & dona renuerunt, professi, amore Christi & fidei sese pugnassee.

Missis tamen ex Italia donis alij è Nortmannia in hanc pelliciebantur.

AN. MIII. Certatim orbe toto fit templorum innouatio, ut nationes ac vrbes contenderent de ornatu: Putatur, eo, quod metum cernerent vanum fuisse de mundi interitu peruulgato.

AN. MIV. *Robertus Rex* Galliae interest Concilij, sed ut Episcoporum seruus. Visis Episcopi pedibus pendulis altiores in subsellio, dispexit de suppedaneo; attulit; supposuit.

Leutharicus Archiep. Senonensis

communione præbens, dicebat; *si dignus es, accipe.* Eum Rex arguit, ut nouatorem; quasi indigni non acciperent Corpus Christi verum, & ipsum. Compressitque eum minis adimendi Archiepiscopatus præludentem Berengario, & Sacramentarijs. Istum prius increpuit per epistolam Adelmānus Episc. Brixienfis.

Romæ catharris subito multi suffocabantur: Quidam oppressus deuouet se *S. Alexij* seruitio; edit vota monastica; liberaturque à suffocatione; & seruatur à dæmonibus, eo frustratis, ac visis specie equestris turmæ intra portam monasterij, ut raperent eum.

AN. MV. *Henricus Rex* Ecclesiasticæ amans disciplinæ ac reuerentiæ in Conc. Tremonienfi orat Episcopos, ut Cleri, populique mores corrigant. Felix in cœptis vincit in Italia Longobardos, obtinetque regnum, gradumque facit ad Imperium.

AN. MVI. *Henricus Rex Germ.* in Conc. Frācofurdano allocuturus Episcopos, stratus humi iacet, dum ab V Villegiso Moguntino Archiep. leuaretur; petit dein Bambergæ Episcopatum institui.

AN. MVII. S. VVolfgangus ei apparens ostendit ad murum S. Emeramni. *Post sex:* idque interpretatur ad mortem post sex dies, menses, annos; sed portendebatur Imperium, quod ei sexto post anno Papa contulit. Ipse suis humeris vita functū S. Romualdū baiulat ad sepulcrum Ratisbonæ.

S. Fulbertus Episc. Carnotensis est mirificus impugnator laicalis inuestituræ.

AN. MVIII. Senonis sanctorum reliquiae sunt eleuatae; in his particula virgae Mosaicae.

S. Bruno cum 18. socijs, à Papa missus Apostolus Prussorum, est in praedicatione Euangelij affectus martyrio.

S. Bonifacius Russorum Apostolus à Papa missus, pauper & nudipes praedica- bat. Princeps accersitū tentat oblatis ei donis amplissimis, ut auri cupido; qui in tam vilibus incederet; at spretis muneribus reuertenti pontificalibus induto ait; Nunc scimus, quia te ad vanam doctrinam impulit veritatis ignorantia, non paupertatis inopia. Si tamen pyram illaesus transieris, credemus. Extruuntur duae luculentissimae, quas aqua lustrali conspergit & thurificat, transitque innoxius; & Rex cum Russis Sacra Christiana amplexati venerantur. At Regisfrater S. Bonifacium contrucidat.

AN. MIX. Iudaei, per fugitium seruum, specie peregrini, dant literas, eius baculo inclusas, ad Principem Babylonis; nō Ierosolymitanum euerteret templum, Christianos regnum eius occupaturos; (adeo frequens isthuc erat peregrinatio) Cum igitur aequaretur solo, Sepulcrum Domini erui nequiuit. Cognita Iudaeorum technā, protinus ubique actantur, fugantur; cum villo quicquā agere vetantur Christiani; multi sese necabant ipsos desperati. Regis tamē genetrix templum instaurat; & Fideles orbe toto missis ad eam muneribus opitulantur.

AN. MXI. Miles germanus rapuit bona S. Clementis, ut rectorum inde pararet. At vel in cubili inuaditur à muribus; in turri è laqueari arcam suspendit, ut

in ea se tueretur; at obrutus & ibi corroditur à muribus.

Dani vastant Angliam, Cantuariam obsidentes cholice passionibus puniuntur diuinitus. S. Elphegus Episcopus supplices sibi dato pane benedicto sanat, seruat.

AN. MXII. Ingrati Dani ab S. Elphago Cantuariensi poscunt litrum; negantemque trucidant. Ecce vindictam: Duces duo sese enecant, alius à demone obsessus fuit; alij aliter per-euntibus Dani repetunt Classem terrore fugituri; at tempestate pereunt naues 160. alij 65. ad barbaras oras disiectis, ubi ab incolis mactantur omnes ut insidiatores: ceteri cum Anglis paciscentes quidem vno tamen omnes die occiduntur.

AN. MXIII. Benedictus VIII. PP. intruso contra eum Gregorio, confugit ad S. Henricū Regem in Saxoniam: à quo ductis Romam copijs restitutus offert ei dono POMVM IMPERIALE aureum eum eminente cruce; quo primus vteretur Insigni. Rebutq; compositis Romae, Imperium confert eidem rite vincto & coronato cum Chunegundē.

AN. MXIV. Percunctanti S. Henrico; cur Roma cantato S. Euangelio non cantaretur & Credo? Papa respondit: Quia Roma nulla vnquam haeresi fuit infecta. Ab Imperatore tamen persuasus Pontifex cantari Credo instituit; Cui & Patrimonium S. Petri S. Henricus confirmauit, suam vero Coronam donauit S. Odiloni Abbati; qui eam, saeuiente fame, diuisit inter egenos.

Suanus Rex Danorum euastans
An-

Angliam dum ingens ei litrum imponit, in medio exercitu à S. Eadmundo inuisibiliter confoditur.

AN. MXV. *Ernestus* Alemaniae Dux in venatione fortuito ictus telo, quod Sacerdote careret, omnes suos conuocat, palam peccata sua confessus obit poenitens.

AN. MXVI. Illustris fidei testis *Simeon Armenus* fuit monachus ex eremo Romam veniens, ob cultum incultum creditus Manichæus à quodam reus peragitur; At cum in Concilio se purgasset examinatus, accusator à demone arripitur; Simeon cum manus impositione curat: q̄ multis ibi fieret inclytus miraculis, clā abscedenti Pisis obuius, vt homo, dæmon percunctatur; *quo pergis monache?* eo reddente, *quo Deus voluerit*, Satan disparuit. Iudæus disputaculus negans ei, Christum ex Virgine natum; momento corruit mortuus. &c.

AN. MXVII. Robertus Rex Galliciae per Conc. Aurel. adiudicat igni Manichæos.

Lati eunt: illæsi diu in flammis; demū clamore in medio tali: *Ab decepti sumus!* extrahendi ab Orthodoxis in puncto corruunt in cinerē, vt nec os superesset.

Romā ipso Veneris sancto immanibus quassā ventis; multis ea mortem attulit vis: fuitque compertum ex Iudæo prodente, Iudæos tunc cum *Imagine Christi* egisse eadem, quæ olim cum Christo. Cunctis capite plexis illicò venti remisere.

AN. MXIIX. Kiiouia metropolis Russia sola 400. *templa* numerabat; adeo vigeat religio, vt qui *ieiuniū Quadragesimale* violasset, ei dentes excuterentur.

AN. MXIX. Papæ Bambergensem ecclesiam dedicante, & Episcopatum confirmante, S. Henricus Imp. & Petro facit eā vectigalem, vt annuè penderet Papæ album equum ornatum, & centum marchas.

Has dein Pontifex Conrado remisit accepta Beneuento.

AN. MXX. S. *Henricus* maleuolis credens contra S. *Heribertum* Episc. Colon. Citans eum febris decumbentem adit ipse iratus: at per quietem monitus, nil alperere diceret, faceretue, illi se submittit; aperitque factam sibi monitionem. Altera nocte media Rex in tricubiculum Sancti; sed in Oratorio eum reperit de more precibus inuigilantem. Vbi supplex rite confessus absoluitur à Sancto; subiiciente: Nunquam hic nos videbimus.

AN. MXXI. Mortuo S. Heriberto Imp. pro eo passim Missas ac eleemosynas fieri curat.

AN. MXXII. Rogatu Papæ Imp. Henricus ducit in Italiam contra Græcos, eam infestantes; Obsidet Troiam; iubet dedi, aut æquandam solo cunctis mactandis: Ciues emittunt pueros clamantes *Kyrie eleison*: Misereatur eorum. Mox à calculo sanatur per apparentē S. Bened. cui⁹ cœnobio regia dat munera.

AN. MXXIV. Benedictus VIII. PP. moritur. Visus atro in equo, Capuanum Episcopum iubet, vt suus germanus iam Papa relictas à se pecunias erogat pro anima sua pauperibus.

Idem apparens Portuensi Episcopo dicit ab S. Odilone se *pænis Purgatorij* liberandum fore, quo audito S. Odilo suffragia Missasque à suis fieri præcipit,

&c.

& eleemosynas, donec liberatus ei in capitulo apparens gratias ageret.

Græci Constantinopolitani vendicant sibi nomen *Episcopi VNIVERSALIS*, missa Romam legatione.

Atque ex hoc in publicum schisma eruperunt, cœptum à Photio anno 878.

Henricus Imp. obiturus circumstantibus ait proceribus: *Recipite, quam mihi tradidistis, Virginem vestram*. Passa tamen calumniam se purgavit, viuos carbones illæsis manibus nudis gestans. Successit in Imperio Conradus Henrici Ducis Wormatiæ filius, nominatus ab S. Henrico.

AN. MXXV. *Anniuersario* S. Henrici rite patrato, S. Chunegunda se exura purpurâ induit griseâ, acceptoque S. *velomonalis* profitetur.

Aquitaniæ Dux Wilhelmus inuenit *Caput S. Ioannis Baptistæ*: ad quod Rex Franciæ, populi que innumeri religionis causa peregrinantur cum *Processionibus*.

AN. MXXVI. S. Burghardus Episc. Herbip. paralyticus, aduentante Conrado Rege orat sanari, quoad abisset Romam ducens: dein se lauat, induit albis, communicat. &c. cætera que sibi funerealibus parans, suos exhortatur, & obdormit.

Solum tres reliquit denarios, cilicium, ferreamque catenam.

AN. MXXVII. Conradus Rex Italianam rebellem edomat: Romæ Imperator coronatur; datque filiam Canuto Regi Angliæ, tunc ibi peregrino. Hic reuertens in Angliam Papiæ magno *emit brachium S. Augustini*: Vnde Ariano Longobardo sumpta occasio *nundinandi pseudoreliquijs*, fingens se quot nocti-

bus ab angelo rapi, docerique de reliquijs occultis.

Miranda Dei permissio! Fertur aliquos talibus pseudoreliquijs sanitatem consecutos: haud dubie vel operâ diaboli impostoris; aut vana hominum persuasione.

Emptas alicuius Iusti, ficto nomine; sed malefici capitis olim damnati, reliquias Manfridus Italiæ Marchio deposuit in templo. Vbi monachi noctu vident ætiopes ex capsa prodire, exireque templo.

Publicatur fraus; dementata tamen plebs ægrè credebat.

Multis tunc ariana Lombardia Santicis illusionibus fascinabatur.

S. Romualdus canonizatur, ritu hoc tunc vsitato; scil. vt petentibus Papa concederet aram supra corpus Sancti collocare.

AN. MXXVIII. S. Fulbertus ante obitum prodit Berengarium hereticum, vt ab Satana infessum.

Noctu uegi in S. Olauum Regem suum insurgunt, quod augures, magosque toto regno plecteret morte; ideoque à Dynastis clam noctu contrucidatur.

AN. MXXIX. Robertus Rex Galliæ, ab moriente patre, viuique exemplo edoctus, in præcipuo honore habuit Sanctos certos regni tutelares.

Lemouicente Conc. pluraque alia disputant, An S. Martialis à S. Petro missus, sit Apostoli nomine honorandus.

Huc demum Pontificis Rom. opus decisione fuit data anno 1031.

AN. MXXX. Conradus Imp. ducit in Hungariam contra Stephanum. Hoc

Hoc Deiparæ commendante regnum, ecce postridie, stante vtrunque acie, ad singulos Duces Germanos aduolat nuncius cum literis Imperatoris, eos reuocantis.

At ignarus rei, factum miratur, ratus esse defectionem suorum, causam quaerit: negat à se quemquam missum: agnoscit diuinitus id accidisse.

Statuit igitur nunquam attentare Pannoniam.

S. Sigfridus, rogatu Olai Regis, venit cum pluribus in Gothiam, Christum genti prædicaturus. Ibi Vexionij primum Sacrum Missæ celebrans sub papilionibus, cernitur à Præfecto regio eleuare Puellum: Rex cum gente subdunt colla iugo Christi.

AN. MXXXI. S. Dominicus Soranus multis illustrat miraculis Ecclesiam viuus, ac mortuus.

AN. MXXXII. Rex Nauarræ Sancius feram telo confixurus, ad S. Antonini Martyris sepulcrum consistentem, brachium sibi obtorpuisse sentit. Cognito loco sacro & culpam agnoscens recipit vires.

Gratus instaurat templum, addit monasterium; urbemque ibi olim Palentinam refuscitat.

AN. MXXXIII. Ecclesia Romana patitur, non facit mala in schismatis. Vnde intrusus ab Alberico, Comite Tusculano, duodennis filius suus in Sedem Apostolicam, tolerabatur.

Frequens hoc præteritoque sæculo malum! Ferendum, quod mutari nequibat, in tali & comitum, & Imperatorum potentia, & æui factiosi inconstantia.

Robertus Rex Franciæ obit Sanctus, miraculis clarus, in egenos mirè benignus.

In præcipuis 8. ciuitatibus regni singulis pascebat mille pauperes; in quadagesima ipse manibus porrigebat cibum quotidie ducentis, ministrabat flexo poplite: in cœna Domini 180. pauperibus lauabat pedes cilicio indutus. Noctes Christi natales, Paschæ, Pentecostes ducebat insomnes, frequens in Synaxi, quotidianus in Missa. &c. Communicaturus pridianam noctem in precibus ducebat: aqua benedicta semper vsus. &c.

AN. MXXXIV. In Conc. Læmouicensi, act. 2. refert Episc. Caturcensis, militem prædonem à se excommunicatum obijisse; sepultum à suis in cœmiterio quinquies procul eiectum humo fuisse repertum.

Romani Imp. Orient. vxor Zoe deperijt aurifabrum Michaellem speciosissimum; venenat Romanum ipsa, demum Michael suffocat in Cœna Domini.

Obsessus mox à Dæmone fit deformis.

Meiceslao Poloniæ Rege mortuo, Reginæque cum liberis ob superbiam pulsâ, Cazimirus filius fit monachus Cluniaci, duranteque policratia tenuit septenne interregnum.

AN. MXXXV. Berengarius Archidiaconus Andegau. fauente Brunone Episc. Andeg. vulgant hæresim; negantes Veritatem Eucharistiæ, baptismum paruulorum, & Matrimonium.

Episcopus Leodiensis suadet Henrico Regi ad Papam deferret; quod hu-

ius solius esset Episcopum condemna-
re, non Concilij prouincialis.

AN. MXXXVII. Dum *Conradus* à
Papa sub Missa coronatur Imperator,
tanta sunt elisa fulmina, vt hi mente, il-
li vita exciderent: visusque est *S. Ambro-
sius* minitari Imperatori.

Tunc simul Poppo Treuir. Archiep.
impetrauit canonizari *S. Simeonem* ana-
choretam.

AN. MXXXVIII. Pandulphus
Dux Capuanus monachis Cassini ser-
uum præfecit; misitque alium, qui rape-
ret inde thesaurum; at hunc subita pro-
strauit epilepsia.

Imperator illum exiit Ducatu ab
monachis accusatum. Demum à vena-
tore in silua ab obuijs monachis sese se-
qui iussus, ducitur ad lacum obscænum;
cernitque in eo Ducem iam vita per-
functum dire torqueri, clamantem: etsi
ob innumera scelera patiar; hic tamen
ob raptum monachis calicem discru-
cior: eum iube reddi ab vxore mea, &
pœnis subleuabor. Paret ille; & obit.

S. Stephanus Rex Hungariæ ipso As-
sumptionis Mariæ sanctè emigrat in
cœlum; mirificus cultor Deiparæ &
gentium barbararum Apostolus.

S. Lucia corpus captis Syracusis trans-
fertur Constantinopolim.

AN. MXXXIX. *Conrado* Imp. re-
pentinâ mortuo, eius filius *Henricus I.*
succedit in regno Germ.

AN. MXL. Ex hoc vacat Imperium
Occidentale per sexennium.

Obit *S. Chunegundis* virgo, se iussam
sepeliri pauperculam ad latus sui fratris
mariti *S. Henrici I.* Imp.

Saraceni occupatâ Siciliâ Messa-

nam obsidentes, à paucis, antè sub Missa
Sacrificio communicatis, plurimi cædun-
tur, fugantur.

Conimbricam à Mauris obsessam
Rex ope *S. Iacobi*, in acie visi præliari, vin-
dicauit. Græcus Compostellam pere-
grinans risit dicens; Piscatoris fuit, non
bellator; nocte proxima grauitè ab eo
increpatur.

AN. MXLI. Poloni proceres, cladi-
bus fessi, & interregno, per Legatos ab
S. Odilone ex Cluniaco repetunt *Ca-
zimirum* ad regnum: qui sui se iuris esse
negauit, vt iam professum & subdiaco-
num. Papam adeunt, impetrant ab v-
troque absolui, in spem prolis regiæ;
Sed ita; vt Poloni rasi coronam; fasciam
que ex collo instar stolæ gerant ad dex-
trum humerum pendulam; & scapula-
re album in festis B.V. Mariæ; *S. Petro*
ad lucernam perpetem pendant de sin-
gulis capitibus nummum, præter nobi-
les & clerum & religiosos. *Cazimirus* du-
ctæ Mariæ Imp. Orient. nomē mutauit
in hororem B.V. Mariæ; & schisma
Græcorum simul composuit.

AN. MXLII. *S. Gerardus* Epif. stola
indutus dixit Ouoni tyrāno Hūgaricæ:

S. Quadragesima obseruatio est peccatori-
bus pro venia, iustis pro premio; tu vniam
nullam mereris tyranne; gladio regnum ra-
pisti, anno tertio gladio peribis. Dictum-
que factum.

AN. MXLIII. *S. Euardus* Rex An-
gliæ cum coniuge vixit in perpetua Vir-
ginitate.

AN. MXLIV. *Benedictus* Ro-
mæ residebat in Laterano, *Syluester*
III. in Sancta Maria maiore:

Gratianus Presbyter vtrique persuasit

vt seruata reddituum parte se abdicarent Pontificatu, & ecce ipse ab omnibus eligitur Papa dictus Gregorius VI. Reformator Ecclesiæ mirificus.

AN. MXLV. Cazimirus Rex Poloniae paucis vicit plurimos Russos, viso pugnare cum eo viro candido.

Gratus Deo misit Romam denarium S. Petri, eamque Capitationem in Comitibus consensu procerum fecit esse perennem.

Nortmanni diripuerunt fundos Casfinenses; monachi in eos arma sumentes, fuderunt pauci cunctos, ablataque recuperarunt.

Sed visus est S. Benedictus in conflictu præliari: vnde tela, saxa, armaque hostium in ipsos retorta vertebantur.

AN. MXLVI. Henricus Rex fit autor hæresis Henricianæ, seu Politicorum.

Nam Romam aduolans ecclesiasticam iudicia sibi usurpauit; Episcopum Rauennatem coacto Concilio exautorauit; Gregorium VI. PP. iudicauit iuxta delationes factiosorum, & Episcopum Bambergensem intrusit in Papam dictum Clementem II. Gregorio VI. tunc pacis causa seipsum abdicante.

Clemens eum cum Agnete coronat & vngit in Augustos.

Coronatus statuit edicto, *Papam ab Imperatore, non ab Romanis, creandum esse.*

Sancti Guidonis obitus, vt vita multis illustrauit miraculis Ecclesiam.

AN. MXLVII. Clemens II. PP. in Conc. Romano sancit, *Simoniace ordinatorum, suscepisse S. Ordines vere ac rate; sed non bene; ideoque 40. diebus ab officio suspensos pænitere debere.*

Eiusdem decreti Imperator execu-

tionem vrget per Imperium; etsi luxuriæ deditus; at eximius cultor iustitiæ.

En; Equum dono ab Abbate acceperat, quem miles raptum Abbas emerratignarus furri.

Equitanti Imperatori herus equi priscus ait: *Meus est: Cui Imp. Si tuus, abduc eum cum seffore.*

Accersitoque Abbati pedum auferit, traditque statux Saluatoris: *Iam, ait, ab hoc Pedum recipe; ne largitione accepisse credaris.*

Puer à Clerico *fistulam argenteam*, quâ aqua ei aculatur, accepit eo pacto, & Imperator factus, ei donaret Episcopatum.

Coronatus donauit. Morbo repente deiicitur, mortuo similis ipso triduo; Fiunt pro deposito preces, Missæ, elemosynæ: respiciens fatetur, è fistula demones in sese ignes esse ei aculatos, vstulatumque totum: at S. Laurentium denique per calicem aqua affusâ fecisse medelam.

Illico conuocato Concilio deponi curat Episcopum. Calicem Henricus obtulerat in æde S. Laurentij, & hanc ruinofam repararat.

Simul detestatus est eum, cuius suafione fuerat in hæresim Simoniacam inductus: quò eam acrius cum Papa persequabatur.

Godefridus Lotharingæ Dux ob ademtum sibi ab Imperatore Ducatum incendit Virdunum, simulque deflagrauit templum Dei paræ: *pænitens fit monachus.* Obiit PP.

AN. MXLVIII. Damasus II. datus ab Imperatore Papa, acceptus à Romanis, simul moritur.

S. Odilo Abbas Cluniacensis moriturus adstantem Satanam increpat, fugat.

Primus in suis monasterijs indixit *Festum animarum*, post Omnium Sanctorum; ob varias ei factas de purgatorio reuelationes. *Falsus Benno* schismaticus, qui Sanctum infamauit.

AN. MXLIX. Tullensis Episcopus Bruno submissus, ita rogantibus Romanis, canonicè fit Papa creatus, Simoniacam hæresin persequitur; reformat Ecclesiam, ut lucem viderit post tenebras.

Dictus *S. Leo IX.* claruit miraculis. In Gallijs donatum sibi poculum ligneum fregit forte famulus, Papæ gratum ob memoriam *S. Remigij* eo vti. Orat *Leo*, & protinus redintegratur poculum.

Gibertus cuidam promisit, Romæ se impetraturum ei dispensationem absente Papa. Impetrauit ære & falsa relatione: Reuerso in Galliam *S. Leo*, proiecta in ipsum pecunia, ait; sit tecum in perditionem: Ex ea hora Gibertus fit amens & vagus; Papam spiritu prophetico illustrior.

AN. ML. *Berengarium* in Conc. Romæ damnat *S. Leo*, suspectusque Lanfrancus se purgat.

AN. MLI. *S. Gualbertus* monachus rogatus propter Crucifixum, ignoscit suo fratricide; cui dein ante Saluatoris imaginem precanti ea caput inclinauit.

Quo motus ille fit monachus *Possini*. Sed quia Abbatē ibi cognouit Simoniacum esse, deserens eundem, secedit in eremum, fitque *autor Ordinis Fratrum Vallis umbrosæ*.

Henricum auxit filio *Henrico A-*

gues, quæ grauida visa sibi fuit draconē virulentum gestare. Euentus approbauit natum maximo damno Ecclesiæ. *Naucleus gener. 35.* ait occidendum; iāque expositum esse à Decano Spirensi seruatum; adoptatum ab *Hermann* Sueuiæ Duce.

AN. MLII. *S. Pet. Damiani* edit librum contra nouam hæresin, asserentium: *Simoniacos nullum Actum S. Ordinis efficaciter exercere*: V. g. Non vere Ordinare, Consecrare, Baptizare, Absoluere. &c.

AN. MLIII. Nortmanni in Gallia & Anglia Victores Italiam attentant; Papa acceptos ab Imperatore Germanos ducens in eos vincitur, capitur; at summo in honore habitus: demum pudit Nortmannos, *habere captiuum Papam*, eum dimiserunt.

Acerbior, quin & iniquior est in eum *Pet. Damianus*, scribens, *Non licere Pontifici belligerare*. Verum reor, in Persona propria: at per alios licet; quia accepit *utrumque gladium*, & Dominia temporalia.

AN. MLIV. *S. Leo PP. IX.* obit, miraculis inclitus. *Benedictus IX. PP.* improbus mortuus apparens instar asini damnatum sese quiritur. Vide supra.

AN. MLV. *Victor II. PP.* ab Imperatore submissus, rogante sic Clero Rom. ac dein creante; restringit *S. Canonum* seueritatem in Pœnitentijs, ac vsum omissum reducit, suggerente *S. Pet. Damiano*; licitumq; fecit, ut quib. annorū pœnitentialium numerus excreuit, ij redimerentur eleemosynis, ieiunijs, *disciplinis scopatis*, & orationibus.

In decantatis psalmis 10. redimebantur scopæ mille 5. anni in psalmis 150. Tunc coepit *usus ferularum* super scapulas, aut palmas.

Comes Germanus possidens à decima retro generatione fundum ecclesiasticum Metensem, videtur mortuus à religioso rapto, in pœnis inferni insistere scilicet, & ordine post eum gradatim singulos maiores eius, quorum pœnæ crescerent iuxta numerum posterorum accedentium.

Hildebrandus Monachus Clun. & Legatus Apostolicus Lugduni in Concilio contra Simoniacos, accusatum Archiepiscopum, (sequente nocte accusatores pecunia corrumptentem, ideoque dein silentes in iudicio) interrogat: *Credisne S. Sanctum à Patre Filioque procedere; eiusdem esse substantia?* dicentem, *Credo;* iubet dicere, *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.* Dicit, *Gloria Patri, & Filio,* expedite: at nequit eloqui istud, *Et Spiritui S.* quantumcumque niteretur. Confusus supplex fatetur culpam, petit veniam: qua facta depositus, clare canit, *Et Spiritui S.* Continuo 27. Prælati, 45. Episcopi supplices ob parem culpam, se abdicant ipsos officijs.

Hedux in Concilio S. Hugo Abbas ab Hildebrando iussus aliquid dicere de pace: (adeo late rex Discordia vulgabatur:) dixit: *Qui filius pacis, maneat: qui non; exeat.* Ecce procerus gigas surgit, exitq; multis eum comitatibus; simulq; disparentibus. Illico cuncti in fraternos ruunt amplexus.

Subdiaconus calicem Papæ venenarat, eleuaturus consecratum nequibat; sed arreptus à dæmone fatetur facinus:

sed orante Papa cum populo liberatur: calix sub altari asseruatur.

AN. MLVI. Guntherus Cancellarius Imperatoris in visione cernebat Christum in folio, surgentem stricto, inque ictum vibrato gladio dicere: *Reddam ultionem hostibus meis, & his, qui oderunt me, retribuam.* Dein residentem subicere: *Ignis succensus est in furore meo, & ardebit usq; ad inferni nouissima.* Mortes inde Principum secutæ, vulgo fames, malaque multa.

Henricus indoluit acerbe, præsertim de peccatis suis; confessus tamen & cōmunicatus obiit; Consecrato prius tamen coram se Henrico filio in Imperatorem, idque à Papa præsentem, proceribusque Imperii. Vidit in agone sese accusari à dæmonibus *de usurpato iudicio ecclesiastico, & designatione Papæ.* Defendi vero ab S. Laurentio Patrono, atque liberari.

Gamugenses monachi cœptum ab hinc triennio dicere Officium B. V. Mariæ omittunt, suasu confratris, quod inuentum esset nouum, non Sancti Benedicti institutum. Ecce, affliguntur à prædonibus, multisque cladibus: imploratum Imperatoris auxilium submissum nil proficit: Consultus S. Damianus suadet eiectam Deiparam eiusque cultum resumant. Parent etiam voto se obligantes. Protinus prosperantur palbabiliter. Idem S. Damianus videtur autor esse vulgati etiam inter laicos officij *Mariani.*

Hoc æuo adeo vulgatæ erant *Scopæ* seu *Disciplinæ*, ut imi, lummi, mediaستي eas palam frequentarent: ipseque Imperator non indueret Regalia, quin confes-

fessus prius, & à Sacerdote scopatus. Quem pietatis vltum arridens quidam monachus refutatur à S. Damiano.

Toto Occidente mos inoleuit, à monachis ductus, vt feria II. destinaretur Sacris pro defunctis, Sabbatū pro Deiparæ cultu.

In Cōcilio Cōpostellano sancitur; *Vt singuli Sacerdotes quotidie sacrificent: Clerici diebus ieiuniorum & Litaniarum cilicijs sese induant.*

Sueonum conuersio sic habet: eorū sacrificulus nouennale sacrificium patraturus in actu cæcatur. Ploranti apparens noctu Virgo cū puello credere in Christum iubet, moxq; reluminandum fore. Assistenti dicit: per Christum filium meum respice. Vidit: Credit: Christum prædicat, Dictumq; factumq; gentilib. facile persuadēt. S. Adalbertus Arch. Brem. submittit Sacerdotes, qui catechizent: vna in Missa offeruntur 700. marcæ argenti. Nā ducebatur nefas audisse Missam, & nil ad Offertorium cōtulisse.

Henricus septennis puer traditur Ecclesiæ Rom. educandus: Sed, eheu, peruertebatur.

ANNO MLVII. Papa frequentat Concilia contra Clericos concubinos, & Monachos vagos: quos impœnitentes sancitur sepeliri sepultura a-fini.

Michael, suadente & promittente patriarcha cœleste proterrestri regno, resignat. Isaacio: qui mox omnia bona monastica addidit fisco. Deniq; autem coactus abire imperio, ictus fulmine, orat, & exorat ipse fieri monachus. Cazimirus obit pie an. 1058.

AN. MLX. S. Damianus an. 1057. ex erem. o ad Cardinalatum extractus, iam

dat libellum de se abdicando ab onere honorario, sed nil auditur.

Berengarius in Generali Concilio Romæ eiurat suas hæreses, libros in ro-gum abiicit iam secundo. Sed contra re-lapsum protinus, & *Impanationis* cōmen-tum inuenientem refutat Lanfrancus, pluresq; Patres ac Scriptores. Sed & mi-raculis DEVS.

Zelotypa, suasu vetulæ, SS. Hostiam acceptam reseruat dandam suspecto marito cum certis carminibus. Sed ecce, reperit eam dimidiatam versam in carnem, altera parte remanente sub spe-cie panis.

Petrus Episcopus Amalphitanus iu-ratus affirmat Papæ; sibi ad aram dubi-tanti de Veritate præsentia, in ipsa con-fractione Sanctæ Hostiæ manan-tem Sanguinem ex ea digitos cruen-tasse.

Sancitum quoq; in Conc. Generali; *Vt Clerus Romanus Pontificem eligeret; Im-perator faueret Electo. Si Clerus in libera cle-ctione impediretur, hic ius suum daret Impe-ratori; qui eligeret unum; sed nomine Cleri.* Verum Imperatores deinde interuertere-runt ordinem, autore Guiberto gal-lo intruso Papa, qui adulatus Impera-tori desuper edidit Decretum scili-cet: *Vt Clerus electum præsentaret Im-peratori; qui si minus placuisset, alium daret; Si placuisset, confirmaret.*

Normanni in Apulia & Calabria rerum Domini præstant Papæ iura-mentum fidelitatis, vt vasalli: tri-butique annui Sancto Petro pendendi. Pereos deinde castella Comitum Ro-manorum euertit eorum; qui intru-dere vi Pseudopapas consueverant; sic-que

que minutos viribus redegit in ordinem.

ANNO MLX. Sanctus Eduardus Rex Angliæ Vectigal annuum S. Petro mittens atque confirmans petijt absolui à voto peregrinationis suæ ad Limina Apostolorum, sibi que iniungi, vt S. Petro monasterium extruat. Rex Sten-chillus, Gothorum ac Sueonum quasi Apostolus, sancte obit.

ANN. MLXI. Cadalous intrusus pseudopapa innouat *heresim Nicolaitarum*, in gratiam Cleri. Sanctus Damianus eum confutat, relictoque Cardinalatu & Episcopatu redit in eremum: & eo liberius inuehitur in vitia Cleri.

Hildebrandus Cardinalis & Cancellarius Papæ pomposo cum comitatu incedens, tacita cogitatione Sancti Hugonis Abbatis Cluniacen. iudicatur. Ad quem is equum & vocem vertens ait: *Male cogitasti: Non mihi, sed SS. Apostolis honores hos imputo.* Et Hugo: *Heu Domine, unde cogitatio tibi cognita est?* Cui ille: *Ab ore tuo, ceu tubo vox mentis tuæ ad aures meas delata venit.* Ita sapius patuit eum pollere spiritu prophetico. Sanctus Dominicus Loricatus obit.

ANNO MLXII. Sanctus Damianus legationem obiens audiit ex Bremenfi Abbate ista: Iter habenti monacho fratri meo alius obuius ait: *Complectorium in lecto nec salus est, nec profectus:* qui respiciens comparuit nemo. Is è via lassus pridie se in lecto illud orasse recordabatur.

Clericus Coloniensis dum flumen transit, in medio *Pelegrinus Episcopus Coloniensis* nuper mortuus equum prelo-

capistro tenet; percunctantis, ecquid tam pij viri anima isthic moraretur, manum prehensam exurit, vt solis ossibus nudis hæreret: causamq; subiecit. Eò solum puniri sese, quod *mane omnes Horas Canonicas* simul persoluerit, quo regijs vacare negotijs posset.

Poscit igitur suffragia pro se fratrum in Missis & eleemosy. Porro S. Damianus arguit Clericos ac Monachos, quod sedentes decantarent Horas in templis.

Imperatrix Agnes peregrinatur ad Limina Apostolorum; Damianus per epistolam varios ei recitat hominum casus, suadetq; tutiora in religione. Se igitur abdicat & regno, & sæculo, *facta monialis.*

Prius tamen Sanctus Anno Episcop. Colon. abstraxit ab ea Henricum educandum.

Dani moniti S. Petro vectigalem pecuniam submitunt.

Alexandri Papæ sigilli inscriptio hæc erat: *Exaltauit me Deus in virtute brachij sui.*

ANNO MLXIII. In Concil. Lateran. sancit Papa Alexand. ne Sacerdos plures vna per diem Missas legent.

Monachi Florentinum Episcopum peragunt reum de Simonia. Aldobrandinus Vallumbrosæ monachus, pastor ouium & vaccarum se offert ad probam per ignem contra ipsum. Fiunt publicæ preces ac Sacra: duas transit pyras per medias prunas, prius aqua benedicta ac thure lustratas, illælus, appel-

appellatur inde *Igneus* : fit Episcopus & Cardinalis. Displicuit tamen Papæ, Monachos se populi miscere turbis: pro inde iubet omnes Claustris contineri.

AN. MLXIV, Episcopi Moguntinus, Traiect. Bamberg. & Ratisbon. cum 7000. peregrinorum Ierosolymam peregrinantur. Verum nimius eorum cultus illexit Saracenos ad prædam, Itaque inuasi vix 2000. reuerterunt, cæteris cæsis.

AN. MLXV. *Nicolaitæ* Clerici tandem coercentur opera Papæ & S. Damiani. Hic idem confutauit, & iugulauit simul *hæresim Incestuosorum*, ortam per Iuristam Florentinum, autoritate Iustiniani docentem, *Gradus Consanguinitatis ea ratione esse numerandas, qua in Successionibus*: scilicet fratres esse in secundo gradu, fratrum proles in quarto, neptes in sexto. &c. Ideo neptem ducens, spretis duorum Conciliorum decretis, nocturno ictus fulmine perit, prima nocte concubii: nec canes volunt nuptiarum eius panes vel degustare.

Hamburgensis Ecclesia deuastatur ab hoste; in pœnam peccatorum populi, præsertim *stata ieiunia* temerantis, ut ipsi interpretati sunt.

AN. MLXVI. S. Eduardo ex humanis exempto, relicta Editha vxore Virgine, Papa *consecratum dat vexillum* Nortmannorum Duci Guilielmo, ut Heroldum tyrannum ex Anglia propellat, facta spe regni capessendi. Is igitur suis copijs, numero longe inferioribus, sed ante conflictum *Confessione expiatis, & S. Communionemunitis*, facile vincit: Atque Rex salutatus, à Papa confirmatur, in-

atus à S. Aldredo Episc. Eborac. Huic Rex aliquando iusta petenti negabat: mox auerso, malaq; minitanti supplex accidit orata venia. Proceres monent, ut iacentem leuaret: quibus ille: *Sinite eum iacere ad pedes Petri.*

Episcopus Misnensis ab avaritia infamis, surgens à mensa iniit cerarium, quieturus. Verum effractis demum foribus reperitur strangulatus, thesauro incubans, carbone attrior. S. *Arialdus* prædicans contra Episc. Mediolanensem, notorium Simoniacum & Nicolaitam, dire ab eo martyrizatur. Sed clam abiectum eius corpus coruscis è cælo facibus reuelatur.

AN. MLXVIII. Consultus ab Hispanis Papa; Num *Iudeos perinde ac Saracenos liceat bello persequi, & extirpare?* Negauit. Quia Iudæi seruire parati sunt; non hi.

Duces Burgundiæ, & Boemiæ *coniuuant in defensionem Sedis Rom.* S. Petri: alijque Franci, idque prostrati ante S. Reliquias Apostolorum.

Sub hoc tempus Lex Toletana recipit tota Hispaniâ legem Romanam de *Celibatu Sacerdotum.*

AN. MLXIX. Henricus Imp. Bertæ vxoris pertæsus, poscit in Comitijs *eam repudiare* sic, ut vtrique nubere liceret, Reclamat Concilium, (præter Mogun. Archiep.) Papaque dissuadet per Legatum S. Damianum: ægre eam, turbarum metu, recipit in regni consortium: sed non thori.

AN. MLXX. Archiepiscopi Colon. & Moguntinus Romam citati ob simoniam, se purgant. Donati brachio S. *Casarij,*

ry; id in æde S. Georgij Coloniae depo-
nunt.

Romæ quidam Epulo diues obiit
mortē: *resurgit è tumba* pridie sepultura:
consternatis visas narrat pœnas, suam-
que damnationem: sed & liberationem
per Deiparae & S. Casarij intercessionem apud
Iudicem: quod suesset sæpius eum pa-
tronum suum venerari. Dixit, riteq; pœ-
nitens remoritur.

Talium aut mortes sunt meri raptus
ecstatici, & visa imaginaria, sic volente
Deo: Aut si veræ sint mortes, sententia
damnationis tamen est respectiva, &
prorogatoria, ad redanimationem;
non absolute definitiva. nam ex inferno
nulla redemptio. Damnatio igitur facta,
est similis sententiæ latæ, & cōditionata,
scil. nisi reditus in vitam concederetur,
iam tunc infelix promeruiſſet damna-
tionem. Et sic tales sunt facti, non ficti
relationes.

AN. MLXXII. Archiepisc. accusant
Romæ Henricum de iniuste deposito
Bauariæ Duce; de nundinatione Episco-
patuū, Abbatiarum, &c. in eiusdem au-
la S. Damianus obit.

ANN. MLXXIII. *Alexander II.* PP.
obit, ante tamen per suum solum iuben-
tis imperium dæmoniacō liberato, &
clauda sanata per aquam datam in hau-
stum, qua sacrificans manus abluerat.
Sancti Petri Damiani annua memoria
festiue celebratur Fauentia solenni
cum Litanis.

Succedit *Hildebrandus* in Papatu; oc-
cupatumque in exequijs S. Alexandri
Clerus, Populusque acclamant Papam.
Is vero protinus per Legatum orat Hen-

ricum Imp. vt ne ratam habeat electio-
nem: sed votum caruit euentu: dicitur
Gregorius VII. Hæricum culpārū dein
suarum ab eo admonitum, humiliter
spondet emendationem.

Boemia soluit Canonem S. Petro.

Saxones fremunt in Regem Henri-
cum, bellum mouēt, Regē aliū creaturi:
Papa illud sedat; hoc dissuadet. *Sanctus*
Gualbertus obit autor Ordinis Vallum-
broſi.

AN MLXXIV. Legati Apostolici ac-
cusatū Henricū laborant absolui ab ex-
cōmunicatione lata ob Simoniā: sed re-
nituntur Episcopi Gallie. Itaq; Romam
citatur ad dicendam causam Episcopus
Bremenſis, peruersor Henrici.

Afflictā Ecclesiā Deus tuetur per tres
Reginas: per Agnetē matrē Hærici, Bea-
tricem, amitam, & S. Mathildem filiam,
quæ nupta fuit, sed Virgo permāsit; nūc
vidua Italiam regit. Eam in multis opi-
tulatricem Papæ, vocarunt improbi in
suspicionem, vt quæ cum ipso volutaretur.

Vrget Papa Canonem *contra & Simo-
niacā, & Cōcubinariam heresin Clericorum*:
surgitque in tumultum Germania Cle-
rus fere vniuersus.

At vetantur edicto laici eorum Sacris
interesse, postquam suspensionem ab
Ordine contemnerent.

S. Ianuarius visitur Neapolim tueri
contra obsidentem eam Robertū Nort-
mannum.

Papa adornat *Expeditionem Ierosoly-
mitanam I.* contra Saracenos & North-
mannos, inuitatque ad eam literis
Principes Imperij; vt in *Sacrum Bel-
lum*.

Salomonem Hungariæ Regem coarguit Papa, quod regnum illud ab Hærico Imp. accepisset feudatorium; cum esset Rom. Ecclesiæ feudum.

AN. MLXXV. *Generale Concilium Romæ* agitur aduersus vulgatissimam Luxuriam & Simoniam Clericalem, & corruptos populi mores. Orat idem passim Reges ac Principes, ne vsquam Simoniacos recipiant; sed procul arceant & excludant. Simul complures Episcopi exauctorantur.

Henricus Spir. Episc. decoctor Episcopatus, fit suspensus. Clericus, eius successor, videt in choro senem cum duobus iunioribus, iubentem hosce exequi sententiam Dei: Ergo decollant eum, truncumque suspendunt in cruce chori media. Is visum refert ridenti, valentique: at septimo post die consistens in chori subsellijs, sibi ad collum subnasci pustulam sentit; ex qua intra horas paucas exhalat animam.

Henricus Rex Germ. verbis se sub Pontifice Roman. profitetur subiectum; donec alteram contra Saxones victoriam abstulisset: exinde spernit Papam; Simoniacosque in Concilio depositos restituit. At è contra, Rex Russorum, misso filio Romam, offert regnum S. Petro. Mergitur hinc, ast inde surgit Ecclesia.

ANNO MLXXVI. Henricus, parata de Saxonibus victoria, tumidos in Ecclesiam Romanam Spiritus resumit contemptor Papæ. Gregorius VII. tamen eum peremptorie citat Romam ad dicendam causam, contra Saxonum accusationes in Synodo depositas; sin' dicto die fore ab Ecclesia

abscindendum. Capita accusationum erant; quod vsurparet bona Sancti Petri; quod sperneret Acta Synodi, fautor, tutorque Concubinariorum ac simoniacorum, auctorque schismatis.

At Rex cogit *Conciliabulum VVormatiæ* Schismaticorum Episcoporum, qui Papæ abrogant Pontificatum: quibus tamen Saxonici Episcopi reclamant. Itaque scribunt Papæ, vt seipsum deponat officio.

Romæ vero Papa cum Concilio excommunicat Regem, & Complices, editurque Encyclica ad omnes Fideles, ab Regis obedientia fideq; absolutos.

Episcopus Traiectensis, caput schismaticorum VVormatiæ correptus morbo denunciat Regi: *Ego, ipse, omnesque complices sumus aeternum damnati.* Interque cruciatus desperans clamat *Ecce, demones lectum circumstant, vt egressam animam rapiant.* Itaque rogo vniuersos ne se fatigent in supplicationibus pro me mortuo faciendis. Inque hac voce expirat: *Iusto Dei iudicio hanc, & aeternam vitam perdo, quod sciens contra Papam calumniatus Regi faui.*

Singuli complices eodem anno aut præcipitio, aut gladio, alijsue tædis casibus interierunt. Territi non pauci resipuerunt, se Romæ ad pœnitentiam sistentes.

Porro Gregorius VII. ad plures scribit Principes Germaniæ, suadeant Regi vt resipiscat, regno iam & Cōmunionē priuatus. Sin', alium sibi Regem eligant.

Itaque Triburiæ frequentant Comi-

mitia aduersus Henricum. Hic Oppenheim cum exercitu sedens per legatos spondet se Papae satisfacturum: Sed legati reijciuntur cum ea denunciatione: Rex in Augustanis Comitibus se defendat, aut seipsum abdicet accusatum: Sin; regno exuendum. Interim dimisso exercitu Spirae, ut priuatus resideat, nouet nihil; à se dimittat omnes excommunicatos à Papa; sese intra annum excommunicatione enodari, Romae sese humilians curret.

Desperatus accipit conditiones: asperrima hyeme priuatus, cum paucis vilioribus, contendit per diuerticula Romam; quod Sueui, Bauariq; vias omnes intercepissent; alicubi etiam transitum emit.

Interim Papa Ducem Croatiae & Dalmatiae ornat titulo regio; qui se, regnumque suum S. Petro efficit vectigale.

Rex etiam Arabiae sese submittit Papae; petit ab eo Sacerdotem Christianae religionis Doctorem, omnesq; Romanos captiuos dimittit.

Rogerus quoq; Siciliae Comes excommunicatus sese reconciliari Ecclesiae rogat, & impetrat.

AN. MLXXVII. Henricus ex rex difficillimis vijs init Italiam; ei Longobardi, diu excommunicati, fauet. Papa iturus Augustam subsistit Canusij, ubi excommunicatos Episcopos, humiliter supplices ac poenitentes, absoluit.

Henricus eum per legatos sibi initio rem propitiari studet; sed incassum ob expertam inconstantiam.

Itaque ipse aduolat Canusium triplici septum muro; iussus relinquit foris comitatum, intrat solus intra secundum murum, traditisque ibi regni Insignibus subsistit totum triduum nudus pedibus, à primo mane ad vsq; serum vesperum; die quarto ad pedes Gregorij admittitur: humillime suppliciter spondet sui & purgationem, & emendationem, nihilque non agit, tantum ut anathematis auferat absolutionem. Quam & impendit ei Papa; iubetque se Principum sistat Comitibus causae dicendae, aut regno abeat. Acquiescit: simul spondent pro eo Episcopi complures; Papa tamen tacite diffidente.

Sub Missa igitur ad populum & Henricum versus cum parte S. Hostiae dimidiatae ait: *Ecce, in fidem mea de obiectis criminationibus innocentiae, si reus sim, me subitanea morte maectet Deus in hac Summione SS. Sacramenti.* Sumitque innoxius. Fiunt acclamationes, laudesque, gratiesque Deo. Partem S. Hostiae alteram offert Henrico, diu renitenti; demum tamen acceptanti in probam.

Dimissum excipiunt Longobardi Episcopi ob Luxuriam & Simoniam schismatici: hi autore Rauennateni Episcopo, persuadent ei, Papam esse simoniacum; ijs se iungit Henricus, desciit à Papa, pactisq; promissis, ac iuramento. Interim à plurium Episcoporum frequentia conuenitur, ut restitutus regno & Ecclesiae, apud hos multa de Pontifice queritur licentius eorum fretus fauore, quos simonia & luxuria obnoxios habebat per Italiam & Germaniam.

Principes ceteri coperto deceptum esse

esse Gregorium, Comitibus indicunt Forchemij; rogāt eodem & Papā adesse contra toties perfidum Henricum. Huc eum citat Papa; sed per recepti regni negotia sese excusantem: ac vias interim omnes insidentem, ad intercipiendum Papam. Qui cum nusquā tutum cerne- ret transitum in Germaniam, reuersus Romam praesidio Mathildis, excommu- nicat Henricum, omnesque sectarios: monet Principes, Forchemij fortiter a- gant.

Vbi Henrico regnum abrogant; surrogant Rodolphum Sueviae Ducem. Facto succenset Papa, quod maiora Ecclesiae negotia specta- rent ad Sedem Romanam imo ad Politica so- lum Comitibus.

Interim Deus vindicias exercet con- tra Henrici cōplices, sacros, politicoſq; Principes Schismaticos; vt eorum hi re- pentinā caderent; illi morbis nulli cu- randis iacerent, alij aliter male peri- rent.

Suenno Rex Daniæ audiens Dyna- stas de sese sinistre muſſitare, percitus i- ra, intra templum orantes iubet confo- di vniuersos. Inituro dein ecclesiam E- piscopus, Pontificalibus indutus, occur- rit, & arceat exclusum, ac abstētum. Rex perculsus reuertit domum, posito cultu regio sordidum assumit, nudus pedibus & capite lugens reuſit ad valuas eccle- siæ, vultuq; in humum abiectus veniam petit, acceptat pœnitentiam, impetrat absolutionem.

Mathildis donat S. Petro Liguriā & Tu- ſciam prouincias, in augmentum perpe- tuum patrimonij sacri.

ANNO MLXXVIII. Papa in Conc. Romano multos excommunicat, ac de-

ponit Schismaticos Principes, Episco- pos, Archie. Cardinales, Northmānos; irritamque declarat Ordinationem ab excom- municatis factam.

Henricus valido cum exercitu ex Ita- lia inuadit Germaniā, perque Sueuiam ac Bauariam vario Marte configit cum Rodolpho, capta Herbipoli: verum ab eo demum in Saxonia victus est, & profligatus.

Papa suadet nobilibus Danis & Nort- vvegis, vt filios Romam mittant, in aula Pō- tificis gratis erudiendos: Innouatq; De- cretum de Inuestituris, ne eas laici vsur- pent.

AN. MLXXIX. In Conc. Romano confutatur, damnaturque hæresis sacra- mentaria, asserens, *meram Christi in Sacra- mento Figuram esse.* Berengarius quo- que iam octuagenarius rursus conui- ctus, constrictus eiurat hæresim, toties relapsus.

Legati Henrici & Rodulphi iu- rant in Synodo Romana eos Papæ pa- rituros: sed Henricus victo ad Flades- heim Rodolpho Papam aspernatur. Hocq; impensius student adhærentque Pontifici, quicquid est vsquam Sancto- rum virorum.

Rex Angliæ edicto *vetat*, neu quisquā iniret peregrinationem ad Limina Apo- stolorum. At monitus à Papa pœnitens errati reuocat edictum.

Kanutus, Rex Daniæ creatus, petit à Papa se, vt filium subiectum, recipi, eru- diri, ac dirigi.

S. Stanislaus, arguens de incestu Bo- les'aum Poloniae Regem, martyrio co- ronatur. Regem Papa exuit regno; *vetat*

vetat ne vnquam Episcopi Regem cre-
ent & vngant, iniussu Papæ; & ne parri-
cidę posteri vsque ad quartam prosapi-
am vllis ecclesiasticis seu Honoribus,
seu Beneficijs gaudere possint. Rex ve-
ro exul & vagus, vt Cain, demum in mo-
nasterio sese culinarijs obsequijs addi-
xit, ignotusque duram egit pœniten-
tiam. Mortuus à canibus deuoratur: Et
tum primum ex annulo regio apud eū
reperito cœpit agnosci fuisse Boleslaū.

AN. MLXX. Gregorius VII. negat
Vratislao Boemiæ Duci officia diuina
celebrari linguâ Sclauonicâ. Idemque
Legatos suos, quod in Comitijs minus
fortiter cum Henrico egissent, incre-
pat; ipsum excommunicat, singulisque
Germaniæ proceribus sese purgat ab
suspicionē exinde suborta, quod Henri-
co faueret. Quare iterum confirmat in
Regem Rodolphum; cui & Coronam
donat sic inscriptam; *PETRA dedit Pe-
tro; Petrus Diadema Rodulpho.*

Henricus cogit Concilium XIX.
Episcoporum schismaticorum Mogun-
tiæ, dein & Brixini: in eo *abrogatur Pon-
tificatus Gregorio VII.* confertur Guiber-
to Rauenn. nefario; Hic Henricum co-
ronat Imperatorem; Henricus eum ad-
orat.

Sed neutrum recipiunt Principes
Germaniæ, exterique Duces aut Re-
ges, Gregorium omnes venerantur.

Quia *Robertus* Nortmannorum
Dux, (quos hoc anno Papa excommu-
nicarat, vt inuasores Patrimonij S. Pe-
tri) nunc supplicem sese Ecclesiæ Ro-
manæ submittit, ac *denotet censualem.*

Salerni inuenitur Corpus S. *Matthæi*
Euangelistæ, translatus isthuc annis

abhinc centum & XXV. sed inter bel-
la Saracenica neglectum adusque ob-
liuionem.

AN. MLXXXI. Robertus dux cum
1700. armatis, transito mari, vincit A-
lexium Imp. Orientis, Thraciamque
debellat: Henrico autem interea Ro-
mam obsidente, aduolat in auxilium
Papæ; iunctus Mathildis copijs eum
profugat.

Galli & Franci offerunt *censualem*
nummum S. Petro, aliaque plura vltro in
neruum belli subsidia.

VVisigothi conuertuntur ad Christum,
seque Papæ Rom. subiiciunt.

Comes Prouinciæ iurat fidelitatem
Papæ; plusque aliunde efflorescit Eccle-
sia Romana; quanto sæuius eam Ichis-
matici affligunt.

Saxones Lotharingiæ Ducem surro-
gant Regem in locum Rudolphi anno
superiore cruento in prælio occisi ab
Victore Henrico.

AN. MLXXXII. Alexius Comne-
nus edicto vetat quicquam è locis sa-
cristolli aut alienari: Idcirco enim se ra-
ptorem luisse, vt à paucis Northmannis
deuinceretur.

Henricus Romam obsidens ignem
iniecit in ædem S. Petri, quo facilius in-
uaderet urbem: at Papa signo S. crucis
incendium oppressit; ciuibz interim
Henricum depellentibus.

AN. MLXXXIII. Henricus denuo at-
tentat Romam introducturus Antipa-
pam Clementem Guibertum: sed de-
pulsus petit à Gregorio iudici Synodū,
huius sese acquieturum sententiæ.

At perfidus conuenientes passim in-
tercipit in vijs, ac tyrannice tractat.

Ecce datos ad custodiam Antipapæ quadringentos *mors repentina* depascit, ut vix XXX. euaserint. Synodus tamen Romana perpulit precib. Gregorium, ne rursus excommunicaret Henricum ut victorij iam nimis potentem.

Attamen Desiderius Abbas Cassinensis Henricum adit, docet, & conuincit Henricianos; *Nunquam posse Concilium valide & iuste sancire, an Electio Papa dependeat à placito Imperatoris.*

AN. MLXXXIV. Alexius Imp. Ori. ut Robertum domestico bello implicaret, ingenti vi pecuniæ Henricum emit, ut eius Comitatum inuaderet.

Hic vero eam largitus Romanis emit urbem, intrat; Auentinum muniens à suo Antipapa coronatur Imperator: Papa cum nobilibus sese interim in castello S. Angeli ægre defendentibus; Deus tamen exercitum Henrici immissa lue consumebat.

Superuenit ex Oriente Robertus accersitus, profugat Henricum, Urbem incendit in pœnam defectionis; Gregorium collocat in tuto.

Cuius Acta adprobauit Sp. Sanctus, in specie columbæ visus palam, supra caput Sacrum Missæ celebrantis: digladiantibus interea Romano-catholicis contra schismaticos; passim Victoribus.

Elapsus ex Italia Henricus obsidet Augustam, inuadit, tyrannizat ex odio in sequaces Papæ.

AN. MLXXXV. Concilium in Germania disputat, *Possitne Rex valide excommunicari, regnoque priuari à Papa?* Schismatici pernegant autore Vicelone Archiep. Moguntino: Saxones, cæ-

terique affirmant, docent, euincunt, & anathematizant Schismaticos, Henricum, & Antipapam. Contra illos vero nouum cogit Conciliabulum Vicilo Moguntia.

S. Gregorius VII. obit, dicens: Dilexi iustitiam, & odi iniquitatem; Propterea morior in exilio. Eius vestimenta solo contactu sanant ægros. Surrogatur ei Desiderius dictus Victor III.

AN. MLXXXVI. Victor renunciâs electioni cogitur subire Papatum.

Saxones ducunt in Henricum, facta expeditione Cruciatâ; nam præcellam Crucem carrocio imposuerant addito vexillo prætoriano; ante conflictum prostrati humi orant omnes Deum, numero longe inferiores: vincunt Henricianos immani clade; è suis solû quindenis desideratis.

S. Anselmus Lucensis, scriptis, miraculisque inclytus, maxime pro sede Romana obit.

Carthusianum Ordinem aulpicantur S. Hugo Gratianopolitanus Episc. & S. Bruno.

Polonicus exercitus contra Pomeranum consistens ad Naclum, nocturnis spectris ad castra assilientibus, in speciem exercitus hostilis, sæpius infestantur. Demum egressi dum pugnant cum Vmbris, Pomeriani deserta castra incendunt. Pœna ea fuit ieiunij quadragesimalis non obseruati à Polonis; ut plerique censebant.

AN. MLXXXVII. Expugnato precib. multis Victore ad capeffendum Pontificatum; pulsoque Româ Antipapa, Mathildis schismaticos profligauit. Papa continuo Sacram expeditionem indicit, & simul induci curat in fines Sarace-

racenorum Italiam infestantium: Vicit autem dato copijs vexillo S. Petri, & indulgentiâ concessâ: cæsa hostium sunt ultra centum millia. Obitque Victor. Rex Hungarię promisit ei, se cū 20000. equitum venturum auxilio contra schismaticos.

S. Arnulphus Episc. Sueffion. æger terrena in quallatione cubiculi ait; Signa hæc Maiestatis sunt; In prima ex S. Petro audiui, dimissa peccata mihi: in altera cognoui ex S. Michael, se mihi ducem adfore; in tertia Deipara spopondit inter ipsius gaudia Assumptionis esse in cœlos assumendum. Iubet igitur funeralia, sepulcrumque parari; & obit.

Guilielmus Rex Anglię, quod Franciâ inuadens nec templis pepercisset, in pœnâ dei citur in lectum; peccata ritè Sacerdoti confessus licet expiasset, eadem tamen totius vitæ palam enunciat; cum clausula tali; B. V. Maria me commendo, ut me reconciliet Filio suo IESU Christo: dixit, & obit.

AN. MLXXXVII. Urbanus II. Cassini diuertens æger ex latere decubuit. Dubitanti de veritate S. Benedicti ibi tumulati, ipse apparuit; increpitoque ait, surgentibus ad matutinas tu surges dolore lateris liberatus, in signum, me adesse ipsum.

Schismatici passim resipiscences sese Romanæ Ecclesiæ reconciliarunt.

In Hispania orto dissidio, *Vetusne ritus precum Gothicus esset retinendus; an Romanus inuehendus*; duo milites duello decernunt: Vicit, qui pro ritu prisco stabat. Sed litigio nondum posito, experiuntur coniectis in pyram libris duobus Ritus vtriusque. Romanus è rogo exi-

lit protinus; Hispanicus permansit illæsus. Ergo Rex statuit, in maioribus Ecclesijs retinendum priscum; at in Tolitano Archiepiscopatu toto Romanum esse introducendum.

AN. MLXXXIX. Mathildis, suasu Papæ, consentit nubere Weltoni Bauaro, ut tamen saluam Virginitatem conseruaret: sicque fortius resisteret Henrico, pro Ecclesia.

Sacro igne pergrassante contigerunt mortes, aut mutilationes multorum; Auxilio tamen S. Antonij, in Viennensi ditione quiescentis, liberati sunt multi. Alubi accidit persæpe, qui in S. Antonium peccassent periurio, blasphemia, &c. eos lue eadem puniri. Vnde dictus est ignis S. Antonij; obijtque in vulgarem imprecationem.

AN. MXC. Henricus varios sollicitavit in partes suas; huc vsus Valtranio Politicorum doctore: Cuius scripta validè refutauit Stephanus Episc. Halberstadianus.

AN. MXCI. Guibertus dolo Romanorum denuo recipitur intra Urbem, vrbesque capit plures in Italia.

At in Germania laici viri, sceminaeque plurimi monasteria inibant, *Vitam communem sub Obedientia* viuentes.

Pro qua *Vita Communi* Bullam edidit Papa, & adprobauit eandem.

AN. MXCIII. Henricus vxorem Adelheidam, diu dilectam, capit auersari; carceri tradit, & omnium libidini exponit: Conradum quoque filium cogit, cum matre coeat; renitentem carcerat.

Ambo elapsi confugiunt ad Papam; qui Henricum denuo excommunicat.

Me-

Mediolanensis Episcopus coronat *Cunradum*, ut contra Patrem regnet, ac militet cum Welfone. Agit fortiter.

AN. MXCIV. Ad Marciacense cœnobium monialium orto incendio, Archiepiscopus mandat Virginib. ut claustro exeant, seque seruēt. Cui Gisle; *Præcipis, quod non licet: Quin iube magis, ut flammæ cedant.* Exit, imperat flammis in fide Gislæ. Excedunt, residentque extinctæ.

AN. MXCV. *Conradus* Rex obuius Papæ Urbano ad Cremonam, *stratoris ei præstat obsequia*; cui & Imperium promittit Papa.

In Conc. Claromontano Papa excōmunicauit Philippum regem Franciæ ob repudiatam uxorem. Suadet & indicit *Sacrum bellum*, seu *Expeditionem Cruciatam* ad recuperandam Terram Sanctam; iam diu sic orante Alexio Imper. Orient. Prædicatur Crux, signanturq; eâ passim tot nomina dantes, ut plurimi essent reiiciendi.

Indicit quoque orationes Papa; imprimis imponit Clericis *Officium Diuæ Virginis* quotidie cum Horis Canonicijs persoluendum.

Gotfridus Bullionius Regis frater, Dux belli creatur.

Cunctis impendit Papa *plenariam indulgentiam*.

Pugnatur victoriosè, gloriosè. *Bullionius* Rex Ierosolymitanus creatur primus.

Gastonus Francus Viennensis cum octo locijs auspicator *Ordinem Sancti Antonij*, ministrantiū infirmis ex *Ignem Sacro*.

AN. MXCVI. Reduces Crucesignati totâ Germaniâ Galliâque exarse-

runt in *Iudeos*, ut crucis Christi inimicos, ac multa millia contrucidarint.

AN. MXCVII. *Rogerus* Siciliæ Comes à S. Brunone apparente monetur de insidijs Capuanorum; ideo Carthusianos multis bonis auget ac priuilegijs. Eidem Papa concedit Siciliam & Calabriam hæreditario; saluo iure Sedis Apostolicæ; contra quam fingunt quidâ, ob Papam factum eum absolutum Monarcham.

AN. MXCVIII. *S. Robertus* Abbas Molismensis, cum XXII. fratribus secedens Cistertium, auspicator *Ordinem Cistertiensem*.

AN. MXCIX. Stephanus Lucanus attulit ex Terra sancta Christi imaginem cultu regio pingi curatam ab Nicodemo, testis infantiæ Iconoclastarum.

Antiochiæ obsessi Christiani, à fame ac morbis deplorati, *inuenta cum Lancea Christi* erumpunt, vincunt. B. Andreas apparens Clerico monet requiri Lanceam Domini in Æde S. Petri: reperiata gloriosè eleuatur.

Cum ea, præeunte Clero, plebs procedit: & ecce, *ros cadens* improuisò ita Fideles, eorumque recreat equos, ut nec sentirent laborem conflictus. Cædunt pauci ad centum millia Saracenorum.

AN. MC. Henricus Imp. fouet schisma; Guibertus Antipapa moritur.

Philippus Franciæ Rex iam iterum excommunicatur, reuersus ad adulteram; Guilielmus Rex Angliæ Concilium Pietauiense impediturus, ne id excommunicaret eum, increpatur ab apparente illi S. Hilario.

Godefridus Bullionius Rex Ierosol. obit; suc-

Succedit *Baldwinus* frater; qui, quod iura
Ecclesiæ conuelleret; infeliciter regnat.

Presbyter ad Cluniacum frequens
in celebrandis Sacris, at concubinari-
us, morbo deiicitur, visitur à Priore Clu-
niacensi: clamorem excuti horrificum,
adesse duos eum deuoratuos: qui oran-
te Priore Deum, cedunt.

Repetit clamorem, decidere flam-
mas eum exusturas: quæ verso ad pre-
ces Priore euanescent. Æger mox ra-
ptus obmutuit; redditus sibi, sedamna-
tum affirmat in sartagine frigendum:
è qua gutta exiliens in momento ægri-
manum exussit ad ossa; exhalatque ani-
mam infelix.

ERGO:

1. Dicage; Quæ sincera FIDES hoc constitit AEVO XI?

At SIC PAPISTIS RES stat ROMANA, FIDESQVE:

Non SIC REM seruat Luthero-caluinista, FIDEMQVE.

2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Ecclesia gaudent:

Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remisit?

3. ANTINE CHRISTVS erat quisquam hoc Rom. in Aevo XI?

SÆCVLVVM DVODECIMVM, MONASTICVM.

PONTIFICVM ROMANORVM CON-
TINVATA SVCCESSIO.

158	R	ASCHALIS II. ex monacho eligitur miraculose animat- que expeditionem	An. C. nati	menses pœnitentes absoluit ab excom- municatione:	1106
		Cruce signatorum.		Certis conditionibus offert coronam Imperij Henrico: cui & negat sepelire parentem.	1110
		Consultus ab Anselmo Cantuari- ensi de Inuestituris Laicorum, eas prorsus reprobat.	1100	Venienti Romam reuinit dare co- ronam, ob vsurpatas ab co inuestitu- ras. Ideoque captiuus abductus annu- it ei priuilegia Inuestitura, confertque coronam Imperij: at protinus factum suum ac inuestituras laicas damnat.	1111
		Henricum Imp. eiusq; haresin dam- nat in Conc. Rom. Archiepiscopo Polo- nia scribit pro prastāda obediētia Sedi Apostolica: Hērico Regi Angliæ dispen- sat cum Boleslao Polonia in causa ma- trimonij.	1101	Iterumq; in Conc. Rom. condēnat: in quo & abdicaturus sese prohibetur.	1112
		Belouacensem Episc. mittit Legatum ad reformandam Poloniam, Albanen- sem quoque in Galliam.	1102	Celebrat Conc. Beneuentanum.	1113
		Celebrat Conc. VVastalense: Par-	1104	In Conc. Lateranensi haresios insi- mulatur malè	1116
				Henricum aduolantē Romam fu- git, negatque absolutionem.	1117

Pie moritur a. 1118. Sed. a. 18. m. 5. d. 7.	An. C. nati.	tur coram Rogerio.	1137
159. Gelasius II. ex monacho creatur; mox pugnis dire exceptus carceri includitur; at liberatur ab Orthodoxis: Fugit Henricum; reuersus iterum fugit euecto contra eum Burdino Bracharensi concedit indulgentias.	1118	In Conc. Generali Rom. excommunicat Rogerium: Itemq; haereticos duos: Ducens in Rogeriū captus ab hoc benigne habetur; & titulo Regis ornat eū.	1139
Moritur Cluniaci, a. 1119. Sed. a. 1. d. 5.		Dissentit iterum ab Rogerio a. 1140. Itemque ab Ludonico rege Francia; & Romanos pacat.	1141
160. Callistus II. Canonice electus, excommunicat Henricum Inuestituræ usurpantem: reconciliat Regē Angliæ, & Archiepif. Eboracensem.	1119	Moritur a. 1143. Sedit a. 13. M. 7. d. 8.	
Vienn. Ecclesiā donat titulo Primat ⁹ .	1120	163. Cœlestin. II. eligitur canō. ce.	1143
Exercitum parat contra Burdinum; captumque Northmanorum auxilio, perpetuo carcere claudit.	1121	Moritur an. 1144. Sedit M. 5. d. 13.	
Henricum Inuestituris renunciaturum per legatos absoluit.	1121	164. Lucius II. legitime eligitur cō. ponit pacē cum Rogerio Rege: patitur à Roma. perduellib. insidas & calūnias.	1144
Moritur a. 1124. Sed. a. 5. M. 10. d. 13.		Moritur an. 1145. Sedit M. 11. d. 4.	
161. Honorius II. illegitime electus pœnitet, se abdicaturus canonicè confirmatur.	1124	165. Eugenius III. creatur canonicè, ex Abbate Papa, ob metū factiosorum creatur in monasterio, accipitque monitorias ab S. Bernardo.	1145
Rogerium Sicilia Comitem rebellem utroque gladio coercet.	1127	Armeni reddūt ei subiectionē; excitatq; Ludouicū Regem ad nouam expeditionē in terram S. Exagitatus Roma ab Arnaldistis fugit in Galliam, & Carnuti celebrat Concilium.	1146
Mittit Legatum ad reformandā Daniā, Sueciam, Boemiam.	1129	Itemque Rhemis; & probat studium ac vitam S. Hildegardis; & excusat S. Bernardum.	1148
Moritur an. 1130. Sed. a. 5. M. 2. d. 3.		Cognoscit causā Archie. Mog. & Col.	1151
162. Innocen. II. creatur legitime, fugit in Gallias ab Antipapa; à Regib. Frāciæ & Angliæ honorifice excipitur.	1130	Moritur sancte a. 1154. Sedit an. 8. m. 4. d. 10.	
Conc. Rhemis celebrat; ubi stratoris officium exhibet ei Lotharius rex Germ. Visitat Clarauallen.	1131	166. Anastasius III. creatus ex Canonico regulari moritur, cum sedisset an. 1. m. 4. d. 23.	1154
Redit in Italiam, pacemq; inter Lothariū & vrbes Italiae firmat.	1132	167. Hadrian. III. ex Epif. creatur.	1154
Lotharium coronat Imp. datq; ei in feudum Mathildis allodium.	1133	Arnaldistas turbatores subijcit interdicto: Guilhelmū Regem Siciliae excommunicat; Fridericū Regem reycit ab osculo pacis ob non præstitū sibi officium stratoris: eundemque coronat Imper. Romam interdicto subijcit.	1155
In Conc. Pisano excommunicat Petrum Leonis.	1134		
Eius & Antipapæ causa cognosci-			

Beneuenti à Gulielmis obsessus cogitur homagium suscipere Ecclesie Rom. contrarium:	An. C. nati	Henricum Anglia & Thomam Cant. reconciliare laborat: Fridericum excommunicat, exuitque Imperio.	1168
Sed idem irritatur ab Innocentio.	1156	Henricum minis excommunicatio nis terret, ut Thomas pacem reddat.	1170
Mittit legatos ad Fridericum Imp. pro liberatione Episc. Londonen.	1157	Reos necis S. Thomae excommunicat.	1171
Simultates inter ipsum & Fridericum.	1158	Per Legatos iniungit Regi penitentiam.	1172
Moritur angina, Sedit an. 4. M. 9.	1159	S. Thomam inter Martyres refert.	1173
16. ALEXANDER III. creatus ab Antipapa Octauiano carceratur; at liberatus & consecratus illum excommunicat: Fridericum Imp. arguit arrogantia, indicare praesumentem Concilium absque consensu Papa:	1159	Pacem ei fraudulenter offert Fridericus: Militum S. Iacobi Regulam confirmat, & Primatum Toletanum.	1175
Agnoscitur legitimus Papa contra Octavianum etsi damnetur in Conciliabulo Papiae ab antipapistis, quos uti & Fridericum imperatorem excommunicat.	1160	Serio rogatur de pace à Friderico: Episc. Anglicanos auocat à Consilijs Henrici.	1176
Fridericus in conciliabulo Laudensi retorquet in eum excommunicationem. At Papa mittit per Germ. & Ital. legatos ad uniendo Episc.	1161	Cum Friderico pacem init & firmat Veneriis Donatus Comitatu Bertinotensi nouam dat ansam discordiae Friderico.	1177
Abit in Galliam ob turbas Schismaticorum: cum Ludouico Rege Francia in angustiis positus liberatur à Rege Anglia diuinitus.	1162	Reuersus Romam suscipit benigne Antipapam.	1178
In Conc. Turonensi excommunicat schismaticos.	1163	Conc. Gener. Lateranense celebrat.	1179
Thomam Cantuar. restituit contra Regem; Mortuo Antipapa rogatus redit Romam, euecto contra eum Guidone.	1164	Confirmat S. Caesimiri constitutionem contra barbaros Polonorum mores.	1180
Alexander tamen honorifice excipitur à Romanis.	1165	Probat spiritum cuiusdam prophetae; suscitatur Expeditionem Cruciatam: Regem Scotiae excommunicat, & Scotiam Interdicto supponit.	1180
At Guido ab Friderico stabilitur cum iuramento. Hic Imperator orientalis Manuel per legatos repetit ab eo Imperium occidentis.	1166	Decretum edit de Reliquijs & Veneratione SS.	1181
Obsessus à Friderico Roma elabatur.	1167	Moritur, fitque visio de eius saluatione: Sedit, an. 21. M. 11. Di. 23.	1181
		169. LVCIVS III. canonice creatur.	1183
		Exagitur à factiosis Roma.	1184
		Solicitatus à Cruce signatis Expeditionem promouet.	1185
		Verona cum Frid. contendit de quibusdam iurib. & transigit; ac moritur.	
		Sedit an. 4. M. 2. D. 28.	

170. **VRBANVS III.** creatur.
Verona arguens **Fridericum** de cri-
minibus infensum experitur : cui
& excommunicationem commina-
tur.

Mittit Legatos ad inaugurandum
regem **Hiberniae**. Moritur: Sedit an. 1.
men. 10. Dies 15.

171. **GREGORIUS VIII.** crea-
tur: satagit pro Expeditione Cruciatâ,
plenariam indulgentiam impertit in
eam; indicitq; ieiunium: Moritur: Se-
dit men. 1. dies 27.

172. **CLEMENS III.** creatur: pro-
mouet Expeditionem Cruce signato-
rum.

Canonizat **S. Ottonem** Episc. **Bam-
bergensem**; & inaugurat Regem **Sici-
liae Tancredum** moritur: sedit ann. 3.
men. 2. dies 15.

173. **CÆLESTINVS III.** crea-
tur ex Cardinali vita sancta, post obi-
tas Legationes, & prænunciato ei Põ-
tificatu: seditiosas **Anglos** excommu-
nicat.

Leopoldum **Austriæ** excommuni-
cat: Idemque comminatur Regi **An-
glia**.

In **Gaufredi** Archiep. **Eborac.** vitam
flagitiosam inquiri curat, **S. Bernar-
dum** Episcop. **Hildeshemen.** canoni-
zat.

Gaufredum ab Officio suspendit, &
Henricum Imperatorem excommuni-
cat.

Novam Expeditionem Cruciatam
promouet, & **Henrico** **Henrici** filio
concedit sub tributo regnum **Sici-
lia**.

Legatum destinat in **Poloniam** di-

An. Ch.
nati
1185

1186

1187

1187

1187

1189

1191

1193

1194

1195

1197

disciplina ecclesiastica reformanda. Mo-
riturque. Sedit Ann. 6. Men. 9. di-
es 11.

IMPERATORVM Occidentis Acta Saecu- lo XII.

18. **HENRICVS V.** Rex, Impe-
rator **IV.** euehitur in Regnum à Lega-
tis Apostolicis & Principibus contra
patrem rebellem **Henricum**.

A patre contra eum conclamatur,
cum quo per legatos agit: **Coloniâ**
obsidet: sese Papæ per legatos sub-
mittit.

Resistit Papæ pro Inuestituris Lai-
cis.

A **Burdino** excitatus tyrannidem
assumit: at certis pactis offert ei coronâ
Imperijs Papa negans ei patrem sepe-
lire.

Dolose iurat pro capeffenda corona
Imperijs. Pompose init **Romam**; capit
Papam: extorquet coronam turbatis
Romanis,

Excommunicant eum plura Conci-
lia, & orthodoxi insurgunt in eum cum
Alberto Archiepiscopo **Moguntinen-
si**.

Romam aduolans coronatur à **Bur-
dino** Episc. **Bracharacensi**, resistentibus
Romanis.

Ideoque **Burdinum** creari facit An-
tipapam.

A **Callisto** Papa bello appetitus in
Comitijs Herbipolitanis pollicetur pa-
cem.

1198

1105

1106

1107

1110

1111

1115

1117

1118

1121

	An. Ch. nati		
Renunciat inuestituris, absolutusq; ab excommunicatione pacem reddit Ecclesie.	1122	non prestitisset officium stratoris: Re- bellē Comitem Spoletanum redigit in ordinem.	1155
Remensibus intentans vindictam reprimitur à Ludouico Francie. Mori- tur, & in eo deficiens à Germanis Imperium transit ad Saxones.	1125	Repudiata ob consanguinitatem pri- ore ducit aliam.	1156
19. LOTHARIUS II. Dux Sax. Rex Germanie consecratur ab Archie. Coloniensi.	1125	Legatos Papæ cum literis repel- lit.	1157
Papæ adhæret contra Antipapam Petrum Leonis.	1130	Reconciliatus Papæ expetit ab eo Re- galia Imperij.	1158
Innocentio II. præstat officium stra- toris.	1131	Iterum discordat cum Papæ, fauens Antipapæ.	1159
Extorquere nitens inuestituras cõ- pescitur à S. Bernardo.	1132	Arguitur à Papæ, quod sine suo con- sensu indicat Concilium: ideo in Con- ciliabulo Papiensi abrogat Alexandro III. Pontificatum.	1160
A Papæ coronatur Imperator Romæ, accipitq; allodium S. Mathildis in feu- dum.	1133	Eundem in Conciliabulo Laudunensi excommunicat.	1161
A Conrado Rege Rom. bello appeti- tur.	1134	Dolis Principes in suum schisma per- trahere frustra conatur.	1162
Rogarium Sicilia tyrannum, rebel- lem Papæ, coercet.	1137	Confirmat intrusionem Antipapæ Guidonis ideo q; varijs aduersitatibus castigatur à Deo.	1164
Moritur.	1138	Alexandro III. Romam redeunti insidiatur.	1165
20. CONRADVS II. appetit re- gnum Germanie.	1125	In Conciliabulo Herbipolen. iurat, iurareque adigit ali- os ad Antipapæ defensionem: ideo ducit in Italiam, repellitur à Longo- bardis.	1166
Infestat Italiam & Lotharium Im- peratorem.	1134	Romam dolo capit; sed immissa pe- ste in exercitum diuinitus cogitur re- cedere.	1167
In Comitij Confluentinis creatur Rex Roman.	1139	Excommunicatur, Imperio depo- nitur à Papæ; à Mediolanis grandi cla- de affligitur; consulit cum Episcopis de rebus suis afflictis.	1168
Cruce signatus ducit in Terram S.	1147	Hildebrando Comiti Palatino con- firmat rerum suarum possessio- nem.	1170
Vnde redit inglorius.	1149		
Moritur relicto successore Frideri- co Duce Suen.	1151		
21. FRIDERICVS Dux Suevia creatur Rex Rom.	1151		
It Romam, à Papæ honorifice ex- ceptus repellitur ab osculo pacis, quod			

<i>Alexandriam Longobardia obsi-</i> <i>dens ope Sancti Patri profliga-</i> <i>tur.</i>	Anno Christi nati	<i>Affligit Italiam horrende, & Sici-</i> <i>liam.</i>	1196
<i>Pacemideo dolose simulat ex me-</i> <i>tu.</i>	1174	<i>Ob tyrannidem exosus etiam ux-</i> <i>ori moritur impaenitens, in testamento</i>	
<i>Angliae Regem per nuptias filia à</i> <i>Papa nititur alienare: rursus autem à</i> <i>Mediolanis oppressus pacem serio pre-</i> <i>catur à Papa.</i>	1175	<i>tamen rapta bona Ecclesiae restituit;</i> <i>sed spolia eius aspernantur Cisterci-</i> <i>ses.</i>	1197
<i>Pax certis pactis composita est:</i> <i>at an Papa collum eius calcarit, in-</i> <i>certum fit. Mox novas excitat discor-</i> <i>dias.</i>	1176	IMPERATORVM Orientis Acta con- tracta.	
<i>Auxiliares copias mittit Lucio PP.</i> <i>contra Romanos factiosos.</i>	1177		
<i>Cum Papa Verona altercatur de</i> <i>quibusdam luribus, coronatq; Henri-</i> <i>cum filium Regem Rom. inuito Papa.</i>	1183		
<i>Roberto confirmat erepta bona Ec-</i> <i>clesiae.</i>	1184	98. IOANNES CONNENVS <i>succedit Alexio.</i>	1119
<i>Redargutus de criminibus à Pa-</i> <i>pa rursus infestat Sedem Apostoli-</i> <i>cam.</i>	1185	<i>Ope Deiparae vincit Scythas glo-</i> <i>riose.</i>	1123
<i>Cruce signatur contra Saracenos in</i> <i>Terram S.</i>	1186	<i>Moritur.</i>	1143
<i>In Orientem perueniens inter-</i> <i>it.</i>	1188	99. MANVEL succedens patri du- <i>cit sororiam Conradi.</i>	1143
22. HENRICVS VI. Rex <i>Rom. at Imperator V. coronatur à Cæ-</i> <i>lest. III.</i>	1190	<i>Molitur mala in exercitum Roma-</i> <i>num.</i>	1147
<i>Dire grassatur in Siculos ob iniuri-</i> <i>am in uxorem detentumq; Regem An-</i> <i>glia diu captivum cogitur à Papa dimit-</i> <i>tere liberum.</i>	1191	<i>Iura Ecclesiae derogata restituit Bul-</i> <i>lâ aureâ.</i>	1148
<i>Siculos spoliât, reditq; in Germani-</i> <i>am.</i>	1193	<i>Petit à Papa Imperium Occidenta-</i> <i>le contra Fridericum.</i>	1166
<i>Excommunicatur à Papa; resipi-</i> <i>scens parat Expeditionem in Terram</i> <i>S.</i>	1194	<i>Fastus eius contra Frideri-</i> <i>cum.</i>	1179
	1195	<i>Moritur paenitens in habitu mona-</i> <i>stico.</i>	1180
		100. ALEXIVS II. Connenus <i>succedit patri.</i>	1182
		<i>Strangulatur ab Andronico tyrann-</i> <i>no.</i>	1183
		101. ANDRONICVS Connenus <i>saevit in Latinos, vindicat saevitiam</i> <i>Deus; paenitens interit.</i>	1185

102. ISACIVS Angelus arripit
imperium.

Armis spiritalibus rem aggressus
triumphat hostes.

Compingitur in carcerem ab Ale-
xio Angelo.

103. ALEXIVS III. Angelus im-
perat quinquennio.

A Papa inuitatus ad Sacrum bel-
lum subterfugit.

Veneti faciunt Balduinum Imp.
Latinorum.

Et recuperant Constantinopolim,
restituuntq; Alexium iam Latinis iun-
ctum, & Ecclesie.

Iugulatur à tyranno.

Concilia Papis Con- fona.

Prœuincialia hoc Sæculo XII. fue-
re plurima. GENERALE Roma an-
no 1112. in quo excommunicata hæ-
resis Henriciana & Henricus III. sa-
pius resitiens à promissis. Item eadem,
aut pari in causa, ann. 1116. 1119, 1122.
1134. 1139. 1175.

SS. Patrum & Docto- rum Concordia sub Pa- pis hoc Sæcu- lo.

Leo Ostiensis Episcopus Chrono-
graphus.

Zacharias Episcopus Chrysopoli-
tanus scribit in Euangelistas qua-
tuor.

Sigebertus Gemblacensis Mona-

Anno
Christi
nati

1186

1187

1195

1195

1198

1199

1203

1204

chus historicus, iniquior fuit Gregorio
VII. obstudium suum in Imperato-
rem. Eum refutauit S. Anselmus epist.
octaua.

Euthymius Zigabenus Monachus

græcus.

Ioannes Zonaras Monachus

græcus.

Rupertus Tutisiensis Abbas apud
Coloniam.

Algerus scholasticus Leodien. dein
monachus Cluniacensis.

Hildebertus Turon. Archiep.

S. Bernardus Abbas Clarauall.

Petrus Cluniacensis Abbas.

Hugo de S. Victore Saxo Mona-
chus.

Richardus de S. Victore Scotus
Monachus.

Wilhelmus Malmesberienfis
Monachus Anglus.

Gratianus Clusinus Monachus S.
Benedicti.

Petrus Lombardus Episcopus
Parisiensis.

Otto Frisingensis Episc. ex Mo-
nacho Cistert.

Petrus Comestor Magister hi-
storiæ Eccles.

Petrus Blesensis Archidiaconus.

Guilielmus Tyrius Archiepisc.

Godefridus Viterbiensis Nota-
rius Conradi III.

Guilelmus Neubrigenfis histo-
ricus Anglus.

Ioachimus Abbas Florensis va-
tes de Papis XV. futuris.

Theodorus Balsamon Patriar-
chæ Antioch.

Rogerus historicus.

1110

1118

1118

1119

1130

1130

1130

1130

1130

1140

1140

1150

1150

1150

1150

1177

1180

1186

1190

1195

1190

1190

Hono-

Honorius Augustodunensis, Odo Cameracensis: Leo Tuscus, Ioan. Baletius, Osmundus Salisberien. Ioann. Salisberien. Guiliel. Signiacen. Zonaras Nicetas Choniates. Ioan. Baudinus. Balsamon, Petrus Cantor, Theodorus, Potho. Sigebertus.

Dogmata Ecclesiæ Romano-Catholicę, Nouatoribus contraria.

I. *Missam, Ritusq̃ eiusdem* asserunt Honorius Augustodunensis, & Odo Cameracensis in Canonē Missę: Hugo Victorinus, Rupertus Tuitien. Leo Tuscus in Liturgia Chrys. Ioan. Baletius Osmundus Salisberien. lib. de Eccl. Officijs.

II. *Gratiam Dei, Fidem, Iustificationem* asserunt Honorius de prædest. & lib. arb. Et in Ps. 17. Richardus l. de statu hominis c. 12. 16. Et in ep. Pauli passim. Bernard. se. de Aduentu Dom. Et in Cant. serm. 67. Petrus Cluni. li. 2. contra Iudæos c. 4. Rupertus lib. de victoria verbi. Magister sent. li. 3. dist. 19.

III. *Eucharistię veritatem, Transubstantiationem, Adorationem, Sacrificium* asserunt Bernardus serm. de Cœna Dom. Petrus Clun. contra Petrobrusian. Et libr. 1. ep. 2. Magister sent. 4. dist. 8. Bandinus lib. 4. c. 9. Rupertus libr. 16. in Ioann: Et libr. 2. de diuin. offic. c. 2. 22. 23. & lib. 1. cap. 28. & alibi. Richardus li. de Sacerdotio Melchisedech. Guilielmus Signiacen. li. de fac. altaris. Leo Tuscus li. de Liturg. Chrys. Balsamon, Zonaras, Nicetas Chon.

IV. *Baptismi Effectum, Necessitatem, Alienam fidem, Ceremonias* docent Magister sent. 4. dist. 3. Bandinus li. 4. c. 3. & passim alibi. Bernardus serm. de Cœna Dom. Rupertus li. 10. de diuin. offic. c. 5. Pet. Cluniacen. lib. 2. contra Petrobrus. Balsamon in Canones Apostolorum & Synodor. Honorius in speculo Eccles. Nicetas Choni. Zonaras &c.

V. *Pœnitentiam, eiusque partes* docent Magister sent. 4. dist. 14. Bandinus l. 4. c. 13. Hugo lib. de Conscientijs. Petrus Cantor. cap. 106. Balsamon in Canon. &c. Theodorus. &c.

VI. *Claues Ecclesię, & Absolutionem* docent Petrus Cantor cap. 21. Magister sent. 4. dist. 13. Bandinus ibidem. Richardus lib. de potestate lig. & sol. Theodorus Balsam. &c.

VII. *Confirmationem, Sacramenta cetera, eorumq̃ usum* docent Magister sent. 4. Bandinus li. 4. Hugo in li. de Sacramentis. Rupertus l. 5. de diuin. offic. c. 15. & seqq. Honorius in speculo Ecclesię.

VIII. *Primum Sedis Apostolicę* docent Bernardus serm. de Ioan. Bapt. Et lib. de Consideratione: Et Epist. 133. 237. 285. Richardus lib. de autoritate Petri. Potho lib. 1. & 3. de statu domus Dei. Sarisberiensis lib. 8. ca. 17. Petrus Cluniac. libro 6. Epist. 44. Zonaras, Cedrenus in vita Leonis.

IX. *Liberum arbitrium, & Bona opera* docent Bernardus lib. de libero arb. Et in Cant. serm. 81. 82. & alibi. Magister sent. 2. dist. 24. Bandinus ibid. Honorius lib. de prædest. & lib. arb. Richardus de statu hominis inter cap. 2. 3. Hugo libr. de Conscientijs. Petrus Clun. libr. 1. de

Miraculis cap. 6. *Salisberiensis* libr. 5. capit. 4.

X. *Sanctorum Preces, Inuocationem, suffragia, Imagines, Reliquias* docent *Bernardus* multis serm. & in Cant. *Honorius* in speculo eccles. Magister sent. *Rupertus* li. 4. in Zach. 10. & lib. 7. in Cant. *Richardus* super Cantica *Petrus Clun.* li. contra *Petrobrus. Zonaras, Nicetas, &c.*

XI. *Preces pro defunctis, Purgatorium* docet *Etherianus* libro de regressu animarum ab inferis. *Petrus Cluniac.* l. 1. de Mirac. & lib. 1. contra *Petrobrus.* cap. 1. 2. *Honorius* in speculo Eccl. Et serm. de Nat. Dom. Magister sent. 4. dist. 20. 21. 25. *Rupertus* li. 2. in Leuit. 42. Et in Gen. 32. *Bernard.* ser. 66. in Cant. *Guil. Tyrius* lib. 18. c. 32. *Sigebertus* passim.

Hæresiarchæ Diffoni Papæ in Sæculo XII.

BONGOMILI in Oriente orti ab BASILIO apostata monacho & Medico, qui cum diu sparsisset venenum alibi, demum Constantinopolim irrepsit: Non fefellit Alexium Comnenum Imp. doctissimum & doctorum iuxta amantissimum; hic se eius dogmata amplexari simulans ea dilaudabat, donec atheus Basilius se totum aperuisset: demum eum in publico combussit an. 1118.

Eius ista fuere Commenta: 1. *Trinitatem in Deo negauit*: 2. *Reiecit libros Moysi, solum septem S. Scripturae libros agnouit*: 3. *Deum esse in forma humana*: 4. *Mundum à ma-*

lis Angelis creatum: 5. *Imagines execrandas, Crucem ridendam; quam demones fecte timeant*: 6. *Baptismum Ecclesiæ esse Ioannis; suum esse Christi*. 7. *Sacrificium incruentum esse contemnendum*: 8. *Eucharistiam esse Orationem Dominicam*. 9. *Præter hanc orationes ceteras esse vaniloquia*: 10. *Suos concipere & parere Verbum Dei, sicut B. V. Maria*: 11. *Nullam esse resurrectionem nisi pœnitentiam & vitam Euangelicam*.

TANCHELINVS irrepsit in Antuerpiam, ann. 1126. incessit demum cum tribus millibus armatorum, ipse in aureis vestibus crinitus, sed intextis auro crinibus. Dogmatizabat, 1. *Episcopale & Sacerdotale ministerium nil esse nisi commentum*. 2. *Eucharistiam nil conferre ad salutem*: 3. *Lotiones eius bibebant sectatores; reliquias eius colebant; beatas se credebant, quæ misceri cum eo valebāt; idq; & parentes & mariti gaudebant*.

Sanctus Norbertus contra eum missus multum sudauit dum eum profligaret.

PETROBRVSIANI anno 1126. orti in Arelatensi terra ab Petro de Bruiis. Hic fingeat. 1. *Infantes non saluari posse, nisi sub annos intelligentia; nec fidem eis prodesse alienam*. 2. *Templa esse subruenda, orationi seruire loca omnia, sacra non requiri*. 3. *Cruces non tolerandas, ut indicia necis infanda*. 4. *Sacrificium nil esse, nec offerendum, sed extirpandum cum Eucharistia*. 5. *suffragia pro defunctis, elemosynas, &c. nil prodesse, esse nugas meras*: 6. *Pyra ex crucibus extruxit, carnes coxit in Dominica Passionis, vorauit, distribuitq; suis in Communionem*. At zelus fidelium eum combussit.

Innouauit eosdem errores in partibus Tolosanis HENRICVS apostata mo-

monachus, addens, *De v m Canticis ecclesiasticis irritari.*

Eum S. Bernardus & scriptis & miraculis refutat. De quibus vide *Varia* anno 1147.

APOSTOLICI sunt à S. Bernardo, in Gallijs Crucem prædicante, deprehensi, sicque descripti: Nullo autore orti sciuntur, vt cæteri: in multis manichæizabant. Se solos esse Christi corpus gloriabantur: Ideo se potestatem habere, consecrandi omnes cibos in corpus & sanguinem Christi in mensa quotidie, ad nutriendum se in Corpus Christi, Rusticani & idiotæ se iactant Apostolicos; sed absq; signo. Hoc eis symbolum Manichæorum: *Iura, periura, secretum prodere noli.*

Catholicos dicunt canes, porcos: Coniugium abhorrent libidinosisimi. Carnibus abstinent: Apud Catholicos omnia catholice agūt, simulant. Cōuētus secretos & promiscuæ Veneris agūt: Rident infantes baptizari, orari pro mortuis; Inuocari Sanctos: credi Purgatoriū. Negant sacramentis administrādis idoneos catholicos; vtpote Peccatores. Demum orti seipsis, seipsis extincti sunt. Hodie reuixerunt.

GILBERTVS Pictauiensis Episcopus a. 1147. voluit omnia fidei ad categorias Aristotelis referre. Finxit 1. *Diuinam Essentiam non esse Deum.* 2. *Proprietates Personarum nō esse personas ipsas.* 3. *Diuinā naturā non esse incarnatam.* 4. *Nullum mereri præter Christum.* 5. *Nullum vere baptizari præter saluandum.* S. Bernardus in prædicatione crucis eum deprehēdit: iuasit Eugenio, vt coacto Concilio Rhemenſi de eo decerneretur, an. 1148. Ibi eiurauit errores

suos, simul restituitur Episcopatu suo, opera S. Bernardi.

EVDO Britto idiota; ex isto: *Per e v m*, qui venturus est iudicare: se vocauit EON, esseque dixit Iudicem E V M. Magus arte magica contraxit admirādam hominum turbam, ac dementauit: dirus monasteriorum infestator ac depilator, turba fretus. Demum captus traditur Episcopo Rhemenſi an. 1148. ibiq; damnatus in Concilio ab Eugenio Papa, immoritur carceribus.

ALBIGENSES ad Tolosam orti ann. 1176. Manichæis similes & Arianis fingeant 1. *Vetus Testam. reijciendum totum: amplectenda in Nouo solum Euangelia* 4. *Epistolas Pauli, Canonicas septem, Actus Apost. & Apocalypsin.* 2. *Neminem teneri ad Confessionem fidei.* 3. *Saluari solos, qui peccato originali peccata non addidissent actualia.* 4. *Sacramenta mali Sacerdotes nec conficiunt, nec vere administrant:* 5. *Coniuges non saluari, si commisceantur.* 6. *Milites vulneratos saluari si non consiteantur:* 6. *Iurantes etiam iuste, damnari.*

Eos in Concilio conuicit, & damnauit Episcopus Albigenſis. Iterum a Legatis Papæ an. 1178. conuicti excōmunicantur: at an. 1179. in Conc. Gen. Lateranenſi condemnantur.

PETRVS ABAILARDVS, è Francia Gallus, innotescere cœpit anno 1140. Is cum de Trinitate loquitur, sapit Arium, cum de gratia, sapit Pelagium; cum de Persona Christi, sapit Nestorium, ait S. Bernardus, qui eum in disputatione publica cōfutauit, & conuicit: at Petrus Cluniacensis ei perſuaſit, vt palinodiā caneret. Exinde monachū induit Cluniaci: vbi & feliciter pœnitens obiit. Prouocarat ad Papam;

sed non iuit: nām conuersus substitit a.
1140.

ARNALDVS Brixienſis Clericus in Italia, diſcipulus Abailardi, à ſtudio è Gallia in Italiā reuers⁹ induit monachū, quo amplius deciperet; Clericorū & Epil. derogator, monachorū perſecutor, Laicorū adulator, dogmatizauit: *Nec Clericos, proprietatem; nec Episcopos Regalia; nec monachos, poſſeſſionem habentes, ſaluari poſſe: cunctaq; hæc Principis eſſe, Concedi ijs in uſum.* In Concilio Rom. dānatus fugit in Germaniā: excommunicatur ab Innocentio III. Cum eo periit & hæreſis *ſub an. 1145.* Reliquit ARNALDISTAS, qui ſepius electiones Pontificum turbarunt a. 1141. 1143. 1145. 1148.

CATARI ſiue PATARENI ōrti ſub annum 1153. fingeant, *Mundum à demonibus factum: Sacramenta nil valere: &c.* Quo ōrti, periere ſæculo.

VALDENSES in Gallijs ōrti à VALDONE ciue Lugdunenſi prædiuite, & idiota. Curauit is ſibi quaſdam ſententias à doctis in libellum inſcribi, quas de in, abdicatis bonis omnibus, prædicauit, Magiſtratum dirus inſectator, & ſacramentorum contemtor. Poſt admonitionem pertinax excommunicatur, & exul proſcribitur, ſub annum 1186. Dicti quoque ſunt ſectatores eius PAUPERES DE LVGDVNO: fingeant; *Non obediendum Papæ: Poſteſtatem abſoluendi à peccatis, & conſciendi Eucharistiā Laicis quoque datam: Indulgentias nil valere: Non eſſe Purgatorium: Sanctos non inuocandos, nec audire preces: Feſta & ieiunia non ſeruanda. &c.*

PETRVS IOANNIS finxit *ſub an. 1191.* Christo latus perforatum adhuc uiuēt: Ani-

mam rationalē non eſſe formam corporis: Eccleſiam Vniuerſalē eſſe Babylonem Apocalypſicam: Papā eſſe myſticum Antichriſtū. Dixit, & vixit, ſeq; ipſo periit. Damnati Romæ oſſa refoſſa publice exuruntur anno 1199.

ALMARICVS Doctōr Pariſienſis finxit, *Legem Dei duraffe uſq; ad Chriſti Aduentum: Legem Chriſti uſq; ad Almaricum: Legem Spiritus S. uſq; ad finem mundi.* Sub an. 1200. extitit, & interiit.

RADVLPHVS, anno 1146. prædicante Crucem per Gallias S. Bernardo, prædicans eandem per Germaniam, nouæ hæreſis autor euasit docens: *Impune, abſq; piaculo necari Iudeos, ut hoſtes nominis Chriſtiani: ut Vſurarios, ut Infantidas.* S. Bernardus eum ſcriptis refutat.

V A R I A

Orthodoxæ Fidei Testimonia historica in Sæculo XII.

ANNO MC. Papæ Paſchalis electio, poſt mortem Urbani, reuelatione prædictam, fuit reuelata religioſo; per cunctanti, quā diu victurus eſſet, dicitur uide ſuppedaneum, ubi ſcheda habebat: *Terni, terquaterni, terniq; .i. 18. an.* Eratque ſcheda partim piloſa, partim pura, quod eius Pōtificat⁹ eſſet futurus partim quietus, partim turbulentus. Omnium votis electus eſt ex Abbate & Cardinali, & acclamatus; ſed renitens. Neq; Guibertus Antipapa ei contradixiſſet.

Godefr. Bullionius, post difficilem obfidionem ad Antiochiam, capit eam tandem Deo lenfim opitulante; vel hoste teste.

Tunc inuentam putant aliqui Lanceam Domini; Sed vetustior obtinet inuentio attestata miraculosis victorijs Henricianis.

Balduinus fratri Godefrido succedens in regno Ierosolymitano infeliciter regnat; quod Iura Ecclesiae temeraret.

AN. MCI. *S. Bruno* Colonienfis incolit Carthusiam *an.* 1086. euocatur Romam ab Urbano *an.* 1092. Rogerium, Comitem Siciliae, à Græcorum insidijs liberat; moritur *an.* 1101.

S. Bertholdus monachus multis & magnis claret miraculis, & obit.

Instituta altera Expeditio Crucata frequentat victorias; sed aperta *S. Crucis* virtute; quantumuis Alexij Imp. Orient. perfidia alias ex alijs insidias aperiret.

Rex Franciae Philippus anno superiore ob superinductam adulteram excommunicatus, promissa emendatione, à Papa petit, & impetrat absolutionem excommunicationis.

AN. MCV. Henricum III. toties excommunicatum, ac relapsum, suus filius Henricus IV. hæresim eiurans, ita persequitur, licet dolens; ut is demum amicitiam Papæ per Legatos oraret: seque in Comitibus Ingelhemensibus abdicaret Imperio, & conderet in vrbe à filio Imp. assignata.

Eo simul schisma resedit: mox Guiberti abhinc quinquennio mortui ex desperatione Antipapæ & sequacium plurimorum ossa sunt exhumata, & abolita.

AN. MCVI Henricus III. fuga clapsus datis encyclicis multos ad partes suas pertraxit, inque arma ciuit; cui, ut toties perfido, nil cedit filius; demum vltice subita moritur, cum orbis gaudio, & bono. Spirat toto quinquennio stetit inhumatus, ut excommunicatus.

AN. MCVII. Rex Angliæ demum remittit inuestituram *S. Anselmo* Cantuariensi; sicque facta patriæ pace, feliciter debellat Northmannos; quorum Comes Robertus erat ecclesiasticæ Immunitatis contemtor.

At victoria elatus Henricus redit ad ingenium, & libertatis ecclesiasticæ defensorem *S. Heribertum* Episc. Ceno-man. detrudit in carcerem.

Anno sequenti ramen remisit Rex Papæ Inuestituras, opera *S. Anselmi*.

AN. MCVIII. Aragonum Rege tertio cum Mauris præliante, visus est repente eques candidus cum flammea cruce pectorali depugnare, fugareque Mauros: erat is *S. Georgius*. Inde Aragoniæ insignia est crux flammea in clypeo albo.

AN. MCIX. Iudicium Papæ de eius seruitio adprobauit. Alphonfus Rex Aragoniæ Vracam in tertio sibi gradu iunctam duxerat, & deperit, ut excommunicatus à Papa etiam non dimitteret eam. Ergo is interit in bello Saraceno; ipsa crepat media eodem anno, excommunicati ambo.

AN. MCX. Henricus III. Rex Rom. intrat armatus Italiam, agitque cum Papa de Coronatione sui pactis conuentis, & vtrinque iuratis istis;

I. Imperator Ius ecclesiasticum, ma-

II 3. le si-

le sibi usurpatum, reddat palam Papæ:

2. Possessiones eccl. abreptas reddat.

3. Reddat patrimonium S. Petro, datum à Carolo, Ludouico, Henrico. &c.

4. Nil aduersus Papam agat:

5. Legati utrinque agerent securi;

6. Super hæc, datis obsidibus, iurent, &c. Sicque iuratum est sollemniter. At vero

AN. MCXI. Henricus init Urbem regifice exceptus pedes osculatur Papæ, mutuis amplexibus factis ternis. Confidetur, pacta præstari iubentur; Rex cum suis secedens in partem, specie deliberationis, trahit moram; demum eius Dynastæ mussitant; Pacta firmari non debere, quibus aduersetur S. Scriptura docens; *Date Cæsari, quæ sunt Cæsaris, Et, Nemo militans DEO implicat se negotijs secularibus*: Cum iuxta Ambrosium, *armorum usus ab Episcopali officio alienus sit.*

Simul Henricus tradit Papam cum omnibus suis custodiæ; factoque tumultu Teutones multi cæduntur à Romanis.

Quibus pro Papa coniuratis Rex fugiens captiuos cum Papa trahit secum in arcem, ultimam vastat Italiam. Papa vitam despondente pro Iuribus Ecclesiæ, necesse metuendæ, ac preces suorum eum perpulerunt, *ut Cæsari dimitteret Inuestituras, raptaque Ecclesiæ bona.* At dimissus cum suis liber quod coactus permisit, id reuocat totum; ipseque suus Iudex suū illud factū damnat: datis desuper encyclicis per orbē vniuersum,

NOTA; Concedere Inuestiturā Laicalem, non est hæresis, sed concessione defendere, esse iuris; hoc hæreticum est. Illud, non hoc, Papa fecit; Ita S. Iuo.

Berengero Abbati in matutinis paschalibus cingulum, quo fortiter innodatus erat, improviso iacuit ad pedes. Credens solutum excidisse leuat, solideque constrictum reperit; simul vox ei accidit ista:

Sic potuit clauso Christus prodire sepulcro;

Nam de hoc sæpius ei venit in mentem dubitare. Protinusque recordatur simile accidisse matronæ apud Augustinum dicentem; *Non credant hoc, qui etiam Dominum per integra Virginalia matris enixum, & clausis ianuis ad discipulos ingressum non credunt.*

AN. MCXII. Concilium Lateranense VI. Generale cassat, ac damnat datum à Papa priuilegium de Inuestituris; nolente Papa sententiam ferre in reuerentiam iuramenti.

Item Conc. Viennense excommunicat Henricum, fidem ei ac amicitiam seruante Paschali II. Ex eo Cancellarius Cæsaris, quique ei perfidiæ autores fuerunt, fiunt eiusdem hostes.

Romæ nominatorum Sanctorum Martyrum reliquie inueniuntur, & obseruantur.

AN. MCXIII. Boleslaus Poloniæ ducit in Pomeranos barbaros; perplexis uti hostes inuaderent, ecce in culmine templi clara die candidus iuuenis conspicuus cunctis stat desilit, eis præit; sequuntur; prosternunt hostiū 27. milia, duo milia capiunt; fugant cæteros.

AN. MCXVI. In Conc. Lateran. Generali,

rali, in pluribus prouincialibus damnatum, Cæsari datū priuilegium damnat & anathematizat; non ut hæreticum, sed ut iniustum: & confirmat prius Gener. Conc. VI. damnans Henricum. Mathildis annorum 69. obit.

AN. MCXVII. Henricus redit Romam quasi pœnitens perfidiæ; data ibi filia Consuli in uxorem sibi eam conciliat; poscenti iterum coronari obstitunt ciuesne in S. Petri fiat; petenti absolutionem excommunicationis negat Papa. Instat sollicitius territus miraculo S. Bēnonis, qui iniuriosum sibi comitem citarat ad iudicium, cui & apparet decennio post mortem suam; isque moritur.

AN. MCXVIII. Gelasius II. rite creatus infande vapulat ab Henticianis, quibus Antipapam dat Burdinum Henricus, inaugurantem sese sanguine, quo inundabat Roma. Sed elapsus Papa confugit in Franciam. Robertus auspicatur *Ordinem nouum*; deinde dictum Cisterciensem.

AN. MCXIX. *Ordo Templariorum cœptus* per nouem nobiles ad tuendas vias Ierosolymitanas ab latronibus.

Concilium Rhemense Generale iterum damnat Henricum, ob intrusum Burdinum Antipapam; & vtrumque excommunicat Callistus PP. At Henricus audito, Comitibus per Germaniam indictis Imperatori nouo creando, relictâ Italiâ euolat.

AN. MCXX. S. Norihbertus auspicatur *nouum Ordinem* in loco *Præmonstrensi*, iuxta regulam S. Augustini. Plures Sancti, miraculis clari, canonizantur.

AN. MCXXI. Burdinus Antipapa

captus Romæ, post diras Italiæ clades datas, in camelo auersus caudam tenens fit vrbi toti ludibrium; promittitque se complices schismaticos literis reconciliaturum Ecclesiæ. Interim Archiep. Moguntino contra Henricum ducente copias, dati vtrinque viri XII. arbitri Herbipoli, pronunciant contra Henricum: qui promittit pacem.

AN. MCXXII. *Concilium Vorma-tiæ Generale* fit in causa Henrici; isthic renunciantis Iuribus Ecclesiæ malè usurpatis.

Et sic tandem schisma resedit extinctum.

AN. MCXXIII. Ioan. Comnenus Imp. Orient. contra Schytas, Thraciam euastantes, iam congressurus, prehensa B. V. *Mariæ statua* illacrymans orauit; Pugnam inuadit, & vincit victores: ergo *Statuam eam in triumphali curru Bizantium inuehit*, ipseque pedes crucem præfert; & diem festum annuum iubet celebrari.

AN. MCXXIV. Saracenorum quadraginta millia cingunt tria millia Christianorū in Terra S. capto Balduino. At hi *indictō ieiunio, prælara cruce, Lancea Domini, & lacte Deiparæ*; stantes in acie vident lucem claram rupto velut cœlo labi; continuo hostes semianimes fugam capere, at Christiani cædere 7000. demergere 5000. cæteros profugare, nullo è Christianis desiderato.

S. Malachias in Hibernia reformat omnia ad formam normamque Romanæ Ecclesiæ.

AN. MCXXV. Archiepisc. Mogū. *transfert imperium à Germanis ad Saxonum Ducem*

Ducem Lotharium; quem Colonienſis coronat Aquilgrani: ideo Papa vtrumque excommunicat; quod ſolius Papæ eſſet regna transferre. Henricus ducit in Rhemos delendos, quod ibi fuiſſet excommunicatus: exponunt reliquias in aram, ſupplicant, Henricus moritur illiberis.

AN. MCXXVI. Affinem ſuum, Ciſtertio ad Cluniacenſes tranſgreſſum reuocat S. Bernardus, dum, ſub dio ſcribitur, imber effunditur; fugitanti ſcribæ is ait: *Mane Opus Dei eſt, curat ipſe ſua;* Ecce, nec gutta aſperſiſſet epiſtolam. Abbas Cluniac. non ſolum reſtituit ei Robertum; ſed & alios ſubmiſit fratres.

Tanchelinum hæreſiarcham Antuerpiæ reprimit S. Northbertus. *Petrum Bruis* hæreſiarcham comburunt Arelatenſes ad S. Ægidium.

S. Stephanus Aruernenſis; *autor Ordinis Grandimontenſis*, moritur.

AN. MCXXVII. *Ordo Ciſtert.* confirmatur in Concilio Trecenſi; cui regulam ſcribere iubetur S. Bernardus. Honorius II. per Legatos ſuos varia & magna peregit in Patriarchalibus, & Archiepp.

AN. MCXXVIII. In Rogerium rebellem Siciliæ Comitem ducit; fieri ſupplicem cogit; dat ei Ducatum Apuliæ in feudum; Sed, quod ſibi ipſi ſumpſiſſet titulum Ducis, in conſulto Papa, mox excommunicatur.

AN. MCXXX. Contra Innocentium II. ſchiſmatici creant Antipapam Petrum Leonis, mox eccleſias ſpoliantem Romæ; Papa in Gallias fugiente: dantem quoque Rogerio titulum Monarchæ.

Papæ occurrentes Reges Franciæ & Angliæ proſtrati *pedes ei deoſculantur*; pluribus vero Concilijs Papam excommunicat Anacletum antipapam.

• Et Deus miraculis punit eius ſectatores.

Nam S. Bernardus miſſus ad Pictauos reconciliandos, miſſam patrabat ante, quam infecto negotio abiret. Quo digreſſo Decanus aram demolitur in odium, orditurque perſecutionem.

At breui poſt percuſſus à Deo, domū plenam demonibus videns, poſtulat cultrum quo ſibi gulam abrumpat ingreſſo dæmoni extrahendo; qua in vociferatione animam exhalat.

Petrus Epiſc. Pictauorum, dum verba excommunicationis pronunciat in Guilielmum Pictau. Ducem, hoc in eum ſtriſto enſe inuolante ac minante mortem, nō protinus eum abſolueret; ſed pergit in excommunicatione: qua abſoluta, collum præbens ait: nunc ferito; cui ille; *tantum te odi, vt te non digner odi meo.*

Nunquam cælos in iſbis mee manus miniſteria.

Pauxillo poſt eundem in cœſtus diſſuaſorem ſuaſu meretriculæ relegauit, vbi & obijt miraculis clarus.

AN. MCXXXI. Papæ Leodium intranti Lotharius rex occurrens *officium præſtuit ſtratoris*, adque manu duxit equum eius, altera per virgulam viam fecit; dein deſcendentem tota via ſubbrachiauit.

Mox mutatus inueſtituras appetijt: Sed Sanctus Bernardus eum rectius informat.

Templariorum ordo mirifice augetur, & ditescit; ut in Polonia vnus Diuus eques eis construxerit LXX. templa, monasteria duo.

AN. MCXXXIV. *Pisis Conc. Generale* cogit Papa; schismaticos Anacleti excommunicat; canonizat S. Hugonem Episc. Gratianop. In eo S. Bernardus fuit oraculum, innumeris inclitus miraculis. Mediolanum rebellem sola præsentia reuerentia compescuit, & Papæ Lotharioque reconciliauit. Cæsar Augusta, à Mauris obsessa, seruat à B. V. Maria, à muris iam dirutis eos cum cætu Angelico depellente.

AN. MCXXXV. S. Bernardus cum Gaufrido Carnot. Episc. missus in Aquitaniam, *Guilielmum Ducem* ferum diu nequies inducere ad agnoscendum Papam verum, restituendosque exules Episcopos; demum intraturo templū occurrit cum S. Hostia, increpitum proster nit epileptico similem, ut sibi redditus ultro faceret postulata omnia.

AN. MCXXXVI. Rogerio Sicilia Cancellario, frustra contendente, ut Cassinenses Regi se traderent schismatico, (qualis erat & Abbas eorum) fratres mæsti supplicāt ad S. Stephanum, ubi valua se eis ultro pandunt. Ille eis deuastationem parans mittit Notarium suum cum satellitio: at hic repentina extinguitur: Cancellarius quoque die 17. post æger clamat; Benedicte, & Maure cur me occiditis? Moritur: à duob. videtur in orco dirè cruciari. Post tri- duum & Abbas exhalat.

Festum Conceptionis inchoari ab Lugdunensibus absque licentia Papæ, arguit S. Bernardus.

Ludouicus Crassus Rex Franciæ abdicato regno, S. Benedicti proficetur monasticen. Et *Vilhelmus* Dux Aquitaniæ vitam claudit in peregrinatione ad S. Iacobum Compost. Eremicam egit nunquam.

AN. MCXXXVII. Lotharius armis reddit Apuliam & Beneuentum Papæ; Cassini ternas quotidie Missas auscultat; egenis seruit, pedesque lauat.

Rogerus Schismaticus infestans Italiam à Duce Rainulpho vincitur; sed orationibus S. Bernardi: Qui & nobilem, à medicis depositum, sanat data Calicis ablutione bibenda; Sed visione monitum, ut illam ab eo expeteret.

AN. MCXXXVII. S. Bern. ex vrbe secum multas S. Reliquias transfert.

AN. MCXXXIX. *Concli. Generale* fit Romæ in causa Rogerij contra Papam schismatici: vbi & Acta Petri Leonis rescissa sunt, aduersantia Iuribus Ecclesiæ.

AN. MCXLII. S. *Guilielmus Vercellen-* sis mira emicuit sanctitate & miraculis.

AN. MCXLIV. Alfonsus Rex Portugaliæ constituit *regnum suum Sedi Apostolicae vectigale*.

Expeditio III. Cruciatæ instituitur autore Papa & Ludouico Rege Franciæ.

AN. MCXLV. Dum Romani pristinum restituere Senatum nituntur, hocque amplius, quod Arnaldus hæresiar-cha persuaderet, solum Eccles. regimen esse Papæ, non politicum; nil ei iuris in Urbem; dum Arnaldistæ furunt, & templa profanant; ecce Armeni sese submitunt ultro Papæ. Hi sub Missa cer-

mm

nebant

nebant in radio cœlitus lapso *supra caput Papæ duas sus deque meare columbas.*

Eugenius laborat pro *Expeditione Cruciatâ* promouenda; & Deus ei reconciliat schismaticorum Ducem factum supplicem pro venia.

Petrus Cluniac. narrat sibi hospiti Romæ Priorem apparuisse, veneno extinctum; eumque interrogasse, Quî haberet? an Deum videret? an vera nostra fides; an ex veneno obisset! ipsum affirmasse omnia vti beatum.

AN. MCXLVI. S. Bernardus Dux Expeditionis III. crucem prædicans per Gallias, pene exhaurit à viris vrbes & agros: Refutat hæresiarcham *Radulphum*, crucis prædicatorem per tractum Rhemî; docentem, *Iudeos Christianorum hostes esse enecandos*: Vnde mox cædes eorû innumerae secutæ sunt. Plus laboris erat S. Bernardo in coercendis à cæde, quam vocandis ad crucem viris; Sed & Petrus Cluniac. eos vt Vfurarios proclamans effecit, vt alere milites deberent; Accessit, quod in Anglia puellû Christianum crucifixissent; quem lucis radius è cœlo prodiderat humatum.

AN. MCXLVIII. S. Bernardus miraculis omnia complet. *Gilberti* hæreses suadet in Conc. condemnari, De eo supra inter Hæresiarchas.

Henricus circa Tolosam apostata refodit sopitos Petrobrusianos errores; eum literis persequitur S. Bernardus; dein & persona; nam isthuc adueniens seductos reduxit verbis & miraculis; præsertim ex *panibus benedictis*, promittens, Quisquis eos gustasset, sanandum fore: Dictum factum.

Henricus ab eo fugit; demum captus

traditur Episcopo eum perpetuis carceribus addicenti.

Et in *Apostolicos* incidit hæreticos, quos contra laboravit stylo & voce. Vide supra.

AN. MCXLVIII. Eon è Britannia sese in Gallia iactat *EV M qui venturus est iudicare*, meras ac miras exercet præstigiis dæmonibus familiaris, quibus innumeram trahit turbam. Damnatus in Concil. Rhemensi traditur carceri, & moritur.

Gilbertus eiuratis erroribus restituitur Episcopatu.

Eugenius Papa in Concilio surdum opilionem solo tactu restituit auditui.

Manuel Imp. Orient. abrogata per se *privilegia Ecclesiastica* restituit euulgatâ *Bulla aurea*.

ANNO MCXLIX. Crucesignati infelicitè rem gerunt, cæduntur, moriuntur.

Vnde Sancto Bernardo fit opprobrium.

Læti obisse dicuntur, quod pro Christo, in terra sancta decederent; & nō ad recidiuas in Patriam redirent. Apparentes S. Baptista & Paulus reuelarunt, ex iis vacuas lapforum cacangelorum sedes esse reparatas.

Henricus frater Ludouici Regis inuisens Cistertium petit fratrum pro se preces: cui S. Bernardus; Vade; senties. Eodem die petit habitum: Nec diu est monachus; nam paulopost trahitur ad Episcopatum Belouac. & frater ei aduersatur.

AN. MCL. Petrus Cluniac. queritur apud Papam de Hugone ædificante in

in damnum Fratrum; Eugenius excommunicat contumacem; temptorem puni- nit Deus; nam Castrum eius dehiscit, fitque acus.

AN. MCLI. S. *Ericus* Rex Sueciae & Gothiae infert arma Findlandis ethnicis; vincit, S. *Henricus* Vpsalensis Episcopus ibi gentis agit Apostolum. Increpans homicidam ab eo trucidatur. Latro eius pileum sibi imponit gloriabundus factus; at pileus capiti coaluit immobilis. Sanantur eo inuocato plurimi.

Gratianus Benedictinus componit, & disponit *librum Decretorum*.

AN. MCLII. S. *Bernardus* & *Eugenius* obeunt diem suum; reconciliatis ante Romanis & Arnoldis cum *Eugenio*. Moriensque *Conradus* Rex Rom. substituit sibi illiberi *Fridericum* Suenum.

AN. MCLV. *Arnaldus* Romam reuersus denuo concituit ciues in tumultum; *Fridericus* interuenit, exceptus à Papa honorifice; qui tamen post osculum pedum reiecit eum ab amplexu, eo, quod non praestitisset ei Stratoris officium. Caesariani re in consultationem sumpta decernunt, *Ex more maiorum debere ab Regibus Rom. officium Stratoris Pontifici*. Id igitur postridie Rex praestat; & coronatur ac vngitur à Papa.

AN. MCLVI. *Hadrianus* Beneuenti obsessus, metu maioris mali, suscipit ab *Wilhelmo* Siculo pacta *Ligi homagij*, confirmatque diplomate; idque contra Iura & Immunit. Eccl. idcirco liberatus diploma cassat, ut vi extortum; restituitque Iura Ecclesiae per Siciliam, Calabriam, Apuliam, &c.

Percunctanti Papae ex gentili suo Io-

anne Sareberienfi; quid sentiret & audiret de Papali Curia; libere respondit; *Videri ex matre Ecclesiarum factam nouercam heredi petam &c.* Papa excusat parabola membrorum & stomachi de hoc conquerentium.

AN. MCLVII. Perægre tulit *Fridericus* à Papa sibi scribi, quod ab eo Imperium precario accepisset.

Ideo edicto prohibet quemquam peregrinationem obire Romam. Papa datis Encyclicis de hoc queritur.

AN. MCLVII. Hibernia nunc Christiana decreto Regis S. *Erici*, pendit annum denarium S. Petro de singulis ædibus. *Fridericus* Imp. studet Antipapae *Octauiano*; ipseque inuestit eum an. 1160. Sed *Alexander* agnoscitur ab omnibus pro legitimo, excommunicans *Fridericum* & schismaticos.

AN. MCLX. S. *Ericus* Rex Sueciae acta sancte vita demum martyrio coronatus illustrat miraculis Ecclesiam. Pari & vitae sanctitate, & martyrio, & miraculis eius luxit coniux S. *Christina*. Papa per & literas datas, & Legatum *Petrum Tarensum*, clarum miraculis, laborat schismaticos reducere. Quin ipse an. 1161. ea causa peragrat Galliam, ubique magnifice exceptus.

AN. MCLXII. S. *Thomas* Cantuar. quod facinorosos Clericos tradere nollet Curiae saeculari; Regis iram incurrit; eum anno 1164. dire persequens; at Papa fouente iptum. Eoque sanctius, quod iam monachum induisset, abdicato Episcopatu; utpote quem intrusus suscepisset ex metu. Sic ipse culpam suam in Conc. Romae est passus, statuentes, oportere eum manere Episcopum.

Verum ipse monachus se applicat Theologiæ studio, ac Canonum anno 1164. Interim per Franciam publica fit Collecta, alendo Papæ; Moriturque *Petrus Lombardus* Magister Sententiarum. Tragœdias, turbasque cæteras Papam inter & Fridericum repete ex Actis Pontificum & Impp. Occid. supra.

Certe an. 1168. in perpetuam memoriam defenſæ ab Alexandro III. Ecclesiæ construitur in Italia vrbs noua *Alexandria*.

AN. MCLXIX. Soldanum Iconij sua mater se Christianam esse diu celauit; demum aperit, ipsumque ad credendum inducit; sed ob Paganos item celantem. Petit illa, vt mortuæ sepulcro imponeret præcellam pyramidem, & huic crucem. Paret; crucem noctu imponit.

Vitam Paganis per audaculum deposituris, hic ascendens ruina perit; iterumque & alter: triduo post conuolat molem deiecturi; at inter fulgura igne diuino multa millia perimuntur. Et ecce Angelus clarissimam crucem figit in apice pyramidis. Conuertuntur pluri mi.

AN. MCLXX. *S. Dominicus* nascitur, matri ab eo grauidæ præmonstratus in forma cubitali facule succedentis orbẽ. Baptizandi ad frontem stella micare visa est.

Fontem baptismalem eum Rex Philippus III. an. 1605. ex Calagora transtulit Vallisoletum filio baptizando.

S. Thomas martyrio affectus monachis eum parentantibus elata manu impertit benedictionem.

Rex etsi an. 1172. sese iuramento pur-

garit, tamen suscipit poenitentiam pro nece *S. Thomæ*:

Parricidæ excommunicati, licet iniunctam peragerent poenitentiam, omnes tamen infelicitè decedunt.

AN. MCLXXIII. *S. Thomam*, miraculis coruscantem, Papa canonizat. At Regem Angliæ odio belloque irremisso suus persequitur filius sic, vt Henricus ad Papam confugere cogi etur, multum pro eo paterne laborantem.

AN. MCLXXIV. Henricus Angliæ, auditis *S. Thomæ* miraculis, tumulum ad nudus pedes, habituque priuato; in ieiunio & oratione biduum persistit; demum capite in tumbæ foramen inserto, virgis cæditur ab Episcopo quinques; à monachis supra octoginta tres ictus pertulit.

Simul reuocat omnes Angliæ Conſuetudines prauas, iuraque Ecclesiæ restituit.

Mirum auditu! Qua hora dein Misſam audiit, eadem alibi Rex Scotiæ hostis eius capitur, & prospera ei cedunt omnia, filius quoque reconciliatur ei.

ANNO MCLXXV. Fridericus iam diu obsidens Alexandriam vltima tentat; sed ecce derepente visit *S. Petrus* albo inuectus equo præire Alexandrinos in hostem; quo pij alacrius cædunt, fundunt, fugant.

Ideo Papa urbem honorat Episcopatu; suo priuat Papienses, Friderico studentes.

ANNO MCLXXVI. Albigenſes emergunt; confutati damnantur: item annis 1178, 1179.

AN. MCLXXVII. Pax deniq; cõposita est Regnũ inter & Sacerdotiũ, vt huic cede-

cederet, subesset, pareret illud. Ideo ab excommunicatione absolutus Fridericus, tenet strepam Papæ equum conscensuro, in signum. Sed mox resilit Imperator in tyrannidem quoq; erumpens.

AN. MCLXXVIII. *Conc. Lateranense Generale* celebratur. Angliæ & Franciæ Reges in necem Albigensum conspirant; in conuersionem Papa: conuicti iurare nolunt: excommunicati damnantur, Coriphæus eorum Petrus Moranus Tolosæ dicit se Ioannem Euangelistam: sed conuersus publicam virgarum subit pœnitentiam.

Patauij defossæ sub persecutionibus nunc reperiuntur *Reliquiæ* SS. Innocentium, Matthiæ, Lucæ.

AN. MCLXXIX. Concil. Lateran. impertit plenariam Indulgentiam militaturis contra Albigenes: Templarij vero in primis in arma inuadunt sacri primordia belli: passimque Germani Principes damnantes schisma resipiscunt, adque Ecclesiam reuertuntur.

ANNO MCLXXX. Papa in Expeditionem Cruciatam IV. excitat Imperium & regna.

AN. MCLXXXII. *Almericus* Antiochenus Patriarcha dispersos tota Palæstina eremicolas occidentales, quos eo peregrinatio traxerat, congregat in montem Carmeli, futuri Ordinis auspiciis.

Miracula quoq; tam illustria, quam plura contigerunt per Gallias passim in Sacris Hostijs, ad contestandam veritatem realem Eucharistiæ; quam Albigenes abnegabant.

S. Franciscus nascitur Assisij.

ANNO MCLXXXIII. *Henricus Iunior* Rex Angliæ, quod S. Thomæ olim hostilia fecisset, & Patri, & Ecclesiæ bona diripuisset, moriturus secreto prius, dein palam confessus, Mariscallo dat crucem suam Ierosolymam perferendam; laqueo dein collum induit, iubet Episcopos, se trahāt in cinericeum stratum: communicat, obit relicto pœnitentiæ exemplo memorando.

AN. MCLXXXVII. Deuictis à Saladino Christianis in Terra S. Papa Gregor. III. encyclicis datis excitat Occidentis Principes in Sacrum bellū quintū: Prædicatorem Crucis instituit *Petrum Ambiensē* Hispanum, de monte Dei Carmelitam.

AN. MCXCI. Cælestinus Pontificatus sui vaticinium diu ante accepit à S. Petro, apparente ipsius procuratori pecunias corrogaturo.

Hugo Castrensis Episc. in peregrinatione ad Limina Apostol. æger decumbens, coram Episcopis & Prælatibus publice confitetur enormia. Obmutescentibus cunctis ait: *Scio: nescitis qualem iniungatis pœnitentiam. Iubete, ut secundum voluntatem Dei sim in Purgatorio usq; ad extremum iudicium: quo vel tunc saluer.* Ac quiescunt: Moritur profusè lacrymans collacrymantibus cunctis.

AN. MCXCII. Prope Erfordiam sacerdos ægram inuisens puellam dedit ei *digitorum ablutionem*, quæ fit in Missa post S. Calicis functionem. Eo digresso, puella iubet diligentissime operiri poculum, quia, ait, vidi minimam particulam S. Hostiæ ab digitis Presbyteri in eam decidisse. Visaque & ipsa in carnem

versa, & aquam rubere ad instar sanguinis. It fama miraculi: accurrit vicinia Sacerdotum: Archidiaconus perfert rem ad Archiepisc. Moguntiam: Aduolat, supplicatur Deo, ieiunatur: demum & miculae & aquae sua redit forma prior.

AN. MCXCV. Leopoldus Dux Austriae, iustae excommunicationis Papalis contemtor luit: igne infernali crus ei corripitur; quo resecto indoluit quidem poenitens, paruitq; Papae; sed cum pede vitam amisit.

ERGO:

1. Dicage; Quæ sincera FIDES hoc constitit AEVO XII?
At SIC PAPISTIS RES stat ROMANA, FIDESQVE:
Non SIC REM seruat Luthero-caluinista, FIDEMQVE.
2. IVRE SVO Proprio Papa, atque Ecclesia gaudent:
Quis quid Ei AVGVSTVS proprio de iure remisit?
3. ANTINE CHRISTVS erat quisquam hoc ROM. in Aevo?

SÆCVLVVM DECIMVMTERTIVM MONASTICVM,

ET CRUCE SIGNATVM,

PONTIFICVM ROMANORVM CONTINVATA SVCCESSIO.

174. NNOCENTIVS III. Parisijs olim primarius Sacre Scripturae Professor, natus annos 37. Cardinalis tantum erat, ut Clemens abdicare se Pontificatu voluisset, si Cardinales eum suffecturos sese addixissent. Diuina Visione pramonstratur eius Papatus: creaturque. Excommunicat Philippum Gallie Regem ob adulterium: Mittit Legatos in Galliam extirpandis Waldensibus. &c. data adiutoribus plenaria Indul-	An. C nati 1199	gentia: Fauet Ottoni prae Philippo in Imperatorem electo: Reges Gallie & Francie inuitat ad Bellum Sacrum utatq; ceptas in Gallia domesticas expostillantibus gallicis conciunculas. Ottonem Saxonem coronat, reiecto Philippo, & Friderico. Philippum & Othonem reconciliat. Orbis Imperia, regnaq; regnat continuo. Abrogat Imperium Ottoni; confertq; Friderico Siciliae Regi. Dat, ungitque Regem Aragonibus.
		1199 1200 1207 1210 1214

In Concil. Lateran. damnat Almericum, Albigenfes, Ioachim Abbatem.	Anno Christi nati	Contra Fridericum creat XII. Cardinales donatos rubris pileis, uti sanguinem profusuros.	1245
Moritur, cum sedit An. 18. men. 6. die. 9.	1215	Cum sedisset ann. II. men. 5. di. 14. moritur.	1254
175. HONORIVS III. creatur canonice.	1216	179. ALEXANDER IV. rite creatur.	1254
Reges & Imperatores frenauit, direxit: Sacros Ordines complures confirmauit: Fridericum II. Imperatorem coronauit: dein & excommunicauit: cum sedisset annos 10. mens. 8. moritur.	1217	Orbis Reſtor per tyrannos Ezelinum & Manfredum prope ad incitas redigitur: fide interim procedente inter barbaros; sed vacante Imperio ob exauctoratum Fridericum II. Et cum sedisset an. 6. m. 5. d. 5. moritur.	1261
176. GREGORIVS IX. creatur rite.	1227	180. VRBANVS IV. Gallus su- toris filius creatur.	1261
Penecentena millia Germanorum contrahit in arma, data encyclica pro bello sacro: sed delusus à Friderico II. in mari morbum simulante, regrediente, excommunicato.	1227	Restituitur ei Patrimonium S. Petri per Cruceſignatos contra Albigenſes.	1262
Ordinem B. Mariæ de mercede redemptionis confirmat.	1228	Instituit festum Corporis Christi: cumque sedisset ann. 3. me. 1. di. 4. moritur.	1264
Item Ordinem Monachorum Mercenariorum, Item Seruitarum, seu Seruorum Mariæ.	1230	181. CLEMENS IV. Gallus rite creatur.	1264
Reconciliatur Friderico II.	1231	Siciliam & Neapol. dat in feudum Carolo, Sancti Ludouici filio, qui & coronatus vincit: Manfredum & occidit.	1266
Condormientes har. in Germ. proſcribit, & condemnat.	1232	Predicit Conradino hosti interitum, cumque sedisset an. 3. m. 9. d. 27. moritur.	1268
Canonizat S. Dominicum.	1233	Vacat S. Sedes triennio per discordiam Cardinalium.	
Mulis præclare peractis per an. 14. me. 4. die. 3. moritur.	1234	182. S. GREGORIVS X. rite creatur.	1272
Vacat S. Sedes anno ſolido.	1241	Vnionem Græcorum cum Romanis perficit.	1272
177. COELESTINVS IV. Sedet dies 17. moritur.	1242	Concil. Lugduni celebrat contra Flagell. &c.	1274
178. INNOCENTIVS IV. creatur rite: & Conatur Fridericum conciliare Ecclesiæ, sed molientem ei mortem.	1242	Cum sedisset a. 4. m. 4. D. 10. moritur inſtytus miraculis, Rex Regum.	1276
Parisijs Prædicatores mittit ad barbaros.	1244	183. HA-	

183. HADRIANVS V. *rexit & vixit XL. dies.* An. Ch. nati
 184. IOANNES XXI. *Lusitanus rite creatur.* 1276
Cum dominantium Moderator sedisset men. 8. di. 5. moritur. 1277
 185. NICOLAUS IV. *creatur rite,* 1278
Cum Monarcha sedisset an. 2. m. 8. di. 22. moritur. 1281
 186. MARTINVS IV. *Gallus rite creatur.* 1281
Frenat Imp. & reges, sedens an. 4. me. 1. d. 7. moritur. 1285
 187. HONORIUS IV. *Rom. creatur.* 1285
Rexit Ecclesiam & regna An. 2. d. 2. moritur. 1287
 188. NICOLAUS IV. *rite creatur.* 1288
Rexit sacra & secularia an. 4. m. 1. di. 14. moritur. 1292
Vacat S. Sedes biennio ex Cardinalium dissidio.
 189. S. COELESTINVS V. *ex Eremita fit Papa inuitus extractus eremo.* 1294
Se abdicat ipse post m. 2. di. 7. & viuit in custodia vsq. ad an. 1297
 190. BONIFACIUS VIII. *rite creatur.* 1294
Conciliat Sicilia & Aragon. Reges. 1295
Item Anglia & Francia. &c. Festa Apost. Euangelistarum & Doctorum præcipit: Sextum Decretalium euulgat. 1297
Sedit ann. 8. men. 9. di. 19. moritur. 1302

IMPERATORVM Occidentis Acta per- stricta.

Vacat Imperium anno toto.
 23. OTTO Henrici filius creatur
Aquisgrani contra Philippum Suevia Regem. 1198
In eum ducit Philippus Suevia, cum se praterito ipsum Papa confirmasset. 1199
Cum Philippo conciliatur per Papam, & imperat, ducitq. filiam Philippi. 1207
Occiso Philippo per alium, stabilit iterum ei soli Imperium Papa, Ferreaq. Mediolani, aurâ Romæ coronatur Imp. 1208
At mox ingratus vi rapit Mathildis dominia S. Petro donata. 1209
Monito, contemnentiq. Papa abrogat imperium, & confert id Friderico. 1210
Moritur desertus à cunctis & inglorius. 1218
 24. FRIDERICVS Sicilia Rex fit
Rex Rom. 1210
Fide iurat Papa, feudorūq. fructus se daturum, & eiurat Inuestituras Lai- cales ab se usurpandas. 1211
Coronatur Imp. præstato iuramento fidelitatis ac obedientia Papæ præstandæ. 1213
Ottone fuso, fugatoq. per Ludovicū Fridericus init Coloniam. 1214
Confirmat data omnia iura Eccle- sia. 1220
Retardat rem in Oriente dolosus ac perfidus: pessundat Ecclesie iura: Ex- communicatur. 1225

<i>Spondens se ducturum in Palestinā absoluitur ab excom. sed in mari morbum simulans retrocedit cum 4000.</i>	Anno Christi nati 1227	<i>Eliguntur duo Reges Rom. digladiantes.</i>	1257
<i>Ideoque excommunicatur: Inde per Italiam oritur factio Guelforum & Gibellinorum.</i>	1228	<i>Castellano tamen demum renunciante.</i>	1258
<i>Cum Sulthano turpiter & iniurio se paciscitur ad decennium: initium ruinae. Excommunicatur.</i>	1229	<i>27. RICHARDVS Rex Cornubiae in Anglia coronatur Rex Rom.</i>	1263
<i>Ficte supplex Papae vere absoluitur; mox dirius vexat Ecclesiam.</i>	1230	<i>28. RODVLPHVS, Habspurgensis Comes eligitur Rex Rom. merito reuerentiae in Ven. Sacramen. Eucharistia.</i>	1267
<i>Gibellinos adiuvat contra Guelfos, et acuit.</i>	1233	<i>Fortibus gestis inclytus moritur. ADOLPHVS Nassouius astu Moguntini eligitur Rex Rom.</i>	1291
<i>Eius filius Henricus iurat in Comitibus Augustanis, se fore in potestate Papae, si imperarit.</i>	1233	<i>Iuramentumq. fidelitatis & obediētie praestat Papae.</i>	1293
<i>Ideo cogit eum in carcere mori.</i>	1237	<i>Ob scelerata autem abdicatur suffecto Alberto Austria, dum Moguntinus coronaret Venceslaum II. Boemia Regem.</i>	1296
<i>Molitur Papae necem, caesis Legatis eiusdem, & carmine ludit in Papam, qui regerit lusum.</i>	1238	<i>29. ALBERTVS Austriacus abrogato Adolpho eligitur.</i>	1296
<i>Indictum Concil. Generale nititur impedire.</i>	1240	<i>Victo & occiso Rodulpho rursus eligitur.</i>	1299
<i>Excommunicatus in Conc. exutusq. Imperio, saeuir.</i>	1246	IMPERATORES Orientis.	
<i>Filius eius vincitur ad Francofurtum, & Henricus Turingia imperat.</i>	1247		
<i>Ab notho suo Manfredo in lecto suffocatur.</i>	1250		
<i>25. HENRICVS Turingia Landgravius anno 1244. rex designatus, ad Herbipolim capefcens Imperium vincit Friderici filium.</i>	1246	<i>Alexius suorum cadibus occupatus nequit parere Papae, eum ad sacrum bellum inuitantis, occiditur à Venetis in praelio.</i>	1199
<i>Ad Vlmam icthi sagitta toxicata cadit.</i>	1247	<i>104. BALDVINVS designatur Imperator primus Latinorum.</i>	1199
<i>26. GVILIELMVS Hollandiae Comes creatur Rex Rom.</i>	1248	<i>Capta Constantinopoli, & tyranno superato creatur Imperator.</i>	1204
<i>Confirmat Priuilegia Ecclesiastica.</i>	1249	<i>Captus à Misis Praefecto membrum om-</i>	

<i>omnibus truncatus, & proiectus moritur.</i>	An. C. nati	<i>Moriturq.</i>	12 29
105. Henricus frater Balduini	1205	108. Balduinus II. donat Lanceam	
<i>Imp. Latinorum contra Græcos.</i>	1205	<i>Dominicam Venetis.</i>	1235
<i>Edictum suum hoc; Non esse hæredes immobilium bonorum Ecclesias,</i>		<i>Item Sertum spinea Christi eisdem.</i>	1247
<i>iussu Papæ reuocat, restituiq. curat sua Ecclesijs.</i>	1210	109. Michael Palæologus occupat	
<i>Parem cum Episcopo locū in choro</i>		<i>Imperium.</i>	1259
<i>sibi vendicans; cedit monente Papa.</i>	1214	<i>Multa agit prudenter, fortiter, per</i>	
<i>Moritur suffecto sibi genero Petro.</i>	1215	<i>ficitque cum Papis Unionem Græcorum & Romanorum.</i>	1260
106. Petrus, conuiua Lascari Ant-		<i>Moritur: magnaq. confusio sequi-</i>	1283
<i>tiimperatoris, amica omnia præferen-</i>	1218	<i>tur.</i>	
<i>tis, occiditur.</i>		110. Andronicus filius Palæolo-	1284
107. Robertus Petri filius succe-	1220	<i>gi succedit.</i>	
<i>dit.</i>		<i>A coniuratis seruatur ope B. Virgi-</i>	1295
<i>Exosus sua culpa Latinis fit & Græcis.</i>	1224	<i>nis.</i>	
		<i>Iustitia & prudentia eximius</i>	1299
		<i>fuit.</i>	

CONCILIA

GENERALIA Tria. I. Lateranense anno 1215. contra Almaricum hære: contra librum Ioachimi, non ipsum Ioachimū: præsertim, ait Concilium, cum ipse omnia scripta nobis assignari mandarit, apostolicæ Sedis iudicio adprobanda, seu corrigenda: & firmiter confitetur, se illam Fidem tenere, quam Romana tenet Ecclesia, quæ cunctorum fidelium, disponente Domino, Mater est, & Magistra. &c.

LVGDVNENSE I. anno 1245. contra immanitatem Friderici, qui excommunicatur: contra Saracenos in Palestina decernitur Bellum sacrum: Cōtra Græcos Latinis in Oriente excidium meditantibus: & contra Tartaros effusos in fines Christianorum.

LVGDVNENSE II. 500 Episcoporum

an. 1274. De Græcis Ecclesiæ conciliandis: de continuando bello sacro: de morum reformatione.

PROVINCIALIA habita sunt per plura.

Dogmata Ecclesiæ in Saeculo XIII. Nouatoribus hodiernis contraria.

Hic quid singula memorem? Vnus omnia & singula asseruit tum Petrus Lombardus Magister sententiarum: tum vero luculentissime Sanctus Thomas Aquinas Doctor Angelicus Ordinis Prædicatorum.

Similiterq. vniuersus Doctorum chorus & orbis.

DOCTORES, ET
Scriptores in Sæculo
XIII. Romanæ confo-
ni subditique Ec-
clesiæ.

	Anno Christi nati		
		Humbertus Ord. Præd. Theol. & Canon.	1245
		Matthæus Parisiensis monachus hi- storic.	1245
		Martinus Polonus Monachus hist. fabulator.	1250
		Vincentius Belouac. Episc. specula scripsit.	1250
		Henricus Card. Gall. Canonista.	1260
		Guido Narbon. dein Clemens IV. PP. Iurista & Canonista.	1265
Innocentius II. in Italia	1200	Robertus Sarbona Theolog. Parisi- ensis.	1265
Guntherus Monachus Parisiensis hist.	1201	Thomas Cantipratanus Ord. Præ- Theol.	1265
Helinaldus Gallus Monachus hi- storic.	1203	S. Thomas Aquinas Doctor Ange- licus.	1265
Nicetas Choniates historicus græ- cus.	1205	S. Bonaventura Francisc. Cardin. Theol.	1265
Conradus Vrspergensis Abbas Præ- monstrat. hist.	1205	Petrus Taruntasiens. Ord. Prædic. Theol.	1270
Sed qui studiosior fuit Germanis Im- peratoribus, quam Romanis.		Henricus Stero Monachus histori- cus.	1270
Honorius Augustodun. Presbyter hist.	1220	Vdalricus Argent. Ordin. Præd. Theol.	1280
S. Antonius de Padua Francisc. ho- miliarius.	1220	Rupertus de Russia Francisc. Theo- logus.	1280
S. Raymundus de Pennaforti Ord. Prædicatorij Theol. & Decretalium collector.	1230	Guilelmus Durantes Episcopus Iu- rista.	1280
Guilielmus Antistodorens. Theo- logus.	1240	Guido Archid. Bononiensis Cano- nista.	1285
Guilielmus Parisiens. Episc. Theo- logus.	1240	AEgidius Romanus Generalis Au- gustin. Theol.	1290
Iacobus à Vitriaco Gallus Card. Ho- miliarius hist.	1240	Raymundus Lullus Alchimista.	1290
Sanctus Edmundus Episc. Cantua- riensis.	1240	Richardus de media villa Anglus Francisc. Theol.	1290
Innocentius PP. IV. Canonista.	1243	Henricus Gandauensis Belga Cano- nist.	1290
Alexander de Hales Franc. Theo- log.	1245	Ioan. Parisien. Ord. Præd. Theol.	1295
Hugo Cardinal. Ord. Præd. Biblic.	1245	Dinus Mugiliannus Græcus Iurista.	1299

Hærefiarchæ Saeculi XIII.
diffoni Papis & Eccle-
fiæ.

HVMILIATI certam *Religionem* pro-
fitebantur, *Curâq;* animarum: cōcionabantur
Laici & Confessiones audiebant licet pror-
sus analphabeti; sub *annum* 1199. in Gal-
lia.

Innocentius III. eos condemna-
uit.

Pauperes De Lugduno in Gallijs ortos
sub *an.* 1199. fundos non possidebant;
nec certilaris vagabantur; muliercu-
las circunducebant. Damnantur ab In-
nocent. III.

Almaricus Gallus extitit Parisiis *anno*
1215.

Finxit: 1. Christum tam alijs in rebus
quibuscunque inesse, quam in Euchari-
stia. ac proinde Transubstantiationem
nihil esse.

2. Deum locutum in Ouidio, sicut in
Augustino.

3. Nec paradysum, nec infernum esse;
sed qui haberet notitiam Dei, habere
in se paradysum; infernum, qui pecca-
tum haberet.

4. Altaria consecrata, imagines, San-
ctorum cultum, esse idololatræ.

5. Nullam fuisse sexuum discretio-
nem ante peccatum Adæ, & tamen
propagari potuisse homines, sicut an-
geli.

6. Deum non videri in se, sed in crea-
turis, ut lux in aere.

7. Peccatum quaecunque factum in
amore non esse peccatum.

8. Idæas in Deo creari, non esse ab æ-
terno.

9. Beatos, & hic Contemplatiuos per-
dere Esse proprium, & acquirere Esse
Idæale diuinum.

10. Omnes creaturas demum redi-
re, conuertique in Deum, & omnia v-
num fieri.

11. Legem Patris durasse vsque ad le-
gem Christi; hanc vsq; ad Almaricum:
huius legem Sp. Sancti durare ad finem
mundi.

Damnatus est in Conc. Lateran. &
ab Philippo Rege Gallia exhumatus
ac combustus; multi quoque sequaci-
um sunt in rogo consumpti.

Condormientes in Germania suborti
an. 1233. qui ex amore Euāgelij, omnem
sexum & ætatem concludebant, ut pro-
libitu commiscerentur.

Gregorius PP. IX. misit in eos Inqui-
sitorem Ord. Prædicator, & condem-
navit.

Imperator Fridericus II. eos pœ-
niscoercuit.

Circumcelliones in Germania pullulan-
tes *an.* 1249. libenter sinebat Fridericus
II. quod fingerent Papas esse hæreticos,
Episcopos Simoniacos; Magistratus nō
à Deo esse, eosque diris insectarentur.
&c.

Innocentius IV. misit in eos Inquisi-
tores Dominicanos, atque damnauit.

Raymundus Lullus, sub *annum* 1260.
extitit in Lombardia, cuius blasphemias
& dæmonolatriam Alexander IV.
PP. condemnauit.

Alchimistæ eum eluunt scil.

Ioan. Parmensis in Italia sub *an.* 1258.
blasphemia plura enomuit in libro *Ae-*

terni Euangelij. V. g. Ioachimi doctrinam excellere doctrinam Christi, ac utriusque Testamenti; Et Euangelium Christi non esse Regni Euangelium. &c.

Damnatur ab Alexandro IV. per Inquisitores Prædic.

Guilielmus De S. Amore Doctor Parisien. sub an. 1261. ex odio in Religiosos Mendicantium finxit; Illicitum, omnia relinquere, nisi quis cogatur. *Desiderius Longobardus* addidit, Illicitum, instituire, vel inire Ordinem religiosum, qui non habeat possessiones proprias, saltem in communi. Damnavit eos Alexander IV. Refutavit D. Thomas & Bonavent.

Flagellantes orti in Italia sub annum 1273. per Galliam & Germaniam turmas traxit plurimas, infanda in scelera effusas specie poenitentiae pro peccatis hominum. Proscripti à Papa & Regibus, recruduerunt sub annum 1313. Ottocaro eos flamma ferroque persequente.

Apostolici novi, siue *Silvestrini*, orti an. 1285. auctoribus Geraldo Parmensi & Dulcino Nouariensi in Italia; dicti & *Fratricelli*, dogmatizabant.

1. Ecclesie Rom. auctoritatem, à Chri-

sto datam defuisse, verlam in Meretricem Babyl.

2. Petri Potestatem transisse ad se Apostolicos.

3. Hos, ut perfectissimos iuxta Regulam Christi obedire nulli debere.

4. Licitum transitum ad sese ex quocunque statu; sic ut etiam matrimonia dirimere queant, at à se transitus nefas.

5. Saluari neminem, nisi suæ sortis apostolicæ sit.

6. Ab S. Sylvestro neminem Episcoporum saluatum, præter Cælestinum V. & Apostolicos suos.

7. Ordines religiosos esse ad damnum fidei.

8. Tactus mutuos, concubitusque sexus utriusque esse licitos, ut tentatio refrigescat, nec esse peccatum.

9. Loca consecrata non plus valere ad orandum &c quam stabulum.

10. Licita periuria & mendacia; *Mens iniurata manet, et si lingua iuret*, Eorum axioma istud:

Iura, periura; Secretum prodere noli. Damnati sunt ab Honorio IV. an. 1286. & Bonifacio VIII.

S. ORDINES

RELIGIOSI EXOR-

TI ET CONFIRMATI.

<i>Cisterciensium ab S. Roberto.</i>	An. C. nati	<i>Prædicatorum S. Dominici.</i>	12 16
<i>Canonicorum Regularium.</i>	1106	<i>Franciscanorum.</i>	1220
<i>Equitum S. Ioannis Hierosolymit.</i>	1118	<i>Carmelitarum.</i>	12 48
<i>Templariorum.</i>	1113	<i>Cruciferorum.</i>	12 97
<i>Præmonstratensium.</i>	1119	<i>Redemptionis Captiuorum.</i>	12 20
<i>Militum Teutonicorum.</i>	1143	<i>Monialium S. Clara.</i>	12 28
Plures supra vide ac infra in	1144	<i>Eremitarum S. Augustini.</i>	1241
VARIIS.		<i>Syluestrinorum.</i>	12 48
		<i>Cælestinorum.</i>	12 94
		<i>Seruitarum B. Maria.</i>	

VARIA

Testimonia Fidei Historica in Sæculo XIII.

AN. MCXCVIII. Innocentius III. prius S. Scripturæ Professor Parisijs; de in Cardinalis annos 37. natus Pōtificatu dignus censetur à Cælestino se abdicare parato, si S. Collegium eum subrogassent. Nam Dei fato debebatur ei: id eo cuidam in quiete visus est matrem ducere in vxorem, & columbam candidam eius humero insidere.

Philippus Rex Galliarum toto regno extirpat Iudæos fortunis exutos; quod die Parasceues puerum Christianum exéplo

Christi crucifixum enecassēt. Dimissā Danā legitimā recipiens pellicē, à Papa monit⁹ demū excōmunicatur cōtumax. Quia simulato morbo deseruit Palæstina & Cruce signatos, odiū fit publicū: & Papæ hortatu succedit ei rex Hungariæ.

Sacerdotem ter apparens S. Petrus iubet *dissecrata altaria consecrari*, idque Papæ referri, quo mandat Episcopo Hostiensis Philippo pellicē resumente, dicitur dies locusque disceptationi, perorant vtrunque coram Legatis Apost. & Regibus oratores; visis pro pellice vincere, ecce è corona hominum procedens *iuuenis*, perorat pro Dana ad stuporem; per uincit; recedens comparuit nusquam. Restitutā legitimā, pellex moritur.

EX EM.

EXEMPLA PRÆTER- eo, & Miracula,

Quæ complures aui huius Scriptores pro tempore contigisse, aut floruisse SANCTOS miraculis illustres plurimos, vere produnt; Hisce enim multa volumina sunt completa ut sectanti solum Publica, etiam horum delectus ex innumeris necessario sit habendus;

Adeo contra Hereticos & Schismaticos Romano-Catholica Fidei Ecclesiam Deus testatam voluit demonstrare.

Atque hoc SOLENNE MEVM toto hoc tenui, teneoque Tractatu.

Deinde

POLITICA ea quædam pauca delibo, non quæ Necessariam, sed Illustrem, ad Fidei Ecclesiæque Demonstrationem, habent conjunctionem cum Ecclesiastica Potestate.

Deniq; plurima Acta Publica prætermitto, quibus Apostolica Sedis Romana Primatus Autoritas ac Potestas in Ecclesiasticis iuxta & Politicis orbis Christiani totius luculente asseritur.

Sileo, quot, quantique Principes transierint ad Monasticen.

AN. MCXCIX. Hucusque Rom. Pontifices per Vicarios omnia Eccles. negotia tractarunt Constantinopoli, Græciaque tota; Nunc Veneti cum exercitu Crucesignatorum, victo occisoque Alexio Imperat. Balduinum Flandriæ dederunt Imperatorem Latinum, & Patriarcham Latinum Maurocenum.

Huic mandat Papa prohibeat Confir-

mationis Sacramentum dari à Sacerdotibus; cum sit Episcopi.

Interdicit clancularias domi conciunculas laicorum & fœminarum fieri cœptas è vulgari versione homeliariorum: cum Christus & Apostoli, misique ad hoc solum publice prædicarint.

Armeni cum Rege & Patriarcha redeunt ultro ad Vnitatem Eccl. Romanæ:

Ideoq; Papa mittit Regi vexillum imagine S. Petri insigne; qui antea per Moguntinum Archiepiscopum promouerant eam reductionem.

Philippo Sueuo denegat confirmationem Electo à pauculis, & excommunicato; moxque in Ottonem Imp. ducenti.

Celebrari incipiunt S. Dominicus Canonicus in Hispania, & S. Franciscus in Italia.

Abbas Ioachim Floriensis sua in Scripturam Commentaria prophetijs aspergit usque ad 15. Pontifices futuros; sed ancipitis fidei.

Ordo S. Trinitatis de redemptione captiuorum oritur.

Albigenses circa Tolosam plus mille vrbes infecerant; quorum errores erant 35. infandi.

Edicto proscribuntur & arcentur ab Hispania.

AN. MCCI. Dominicæ obseruationem in Anglia per negotiationes pene abolitam restituit Abbas Eustachius, utpote de cœlo mandatam; & miraculis vindicauit Deus in resistentes eidem.

AN. MCCII. Regnum Armeniæ est imme-

immediate sub Papa: qui & Domino Bulgarorum dat ius coronę regię.

Mittit quoque Gladium benedictum Regi Scotiæ cum inscriptione, *Defensoris Fidei*. Rex ille claret miraculis viuens.

Ordo Hospitaliorum S. Spiritus instituitur ab Innocentio Papa; & plurium fit Sanctorum canonizatio.

AN. MCCIV. Constantinopolim, excusso Saraceno, recuperant Crucesignati, & Alexius V. Imp. se vnit Ecclesię Romanę; Verum hoc per tyrannum occiso, Balduinus Flandrię comes creatur à Crucesignatis Imperator Orientis, Latinorū Ecclesię Rom. iunctorum, vt eis Gręci vniantur.

Ottocarus Boemię Dux titulum regium accipit ab Ottone Imp. & confirmatur à Papa sic rogato.

Item Bulgarorum Ducem vngit in Regem per Legatum Papę. Aragonum Rex item coronatur Romę, & *regnum constituit veltigale S. Petro*; fidemque iurat Ecclesię Romanę.

Contra Albigenſes mittit Papa Petrum Legatū cū XII. Abbatibus Cisterc. qui prædicent Crucem & plenariam Indulgentiam ijs, qui nomina darent Sacrę militiæ contra Albigenſes.

Cunctis ijs præijt exemplo S. Dominicus, vt posito apparatu prædicarent in Apostolica humilitate ac paupertate.

Neque solum trahebat exemplo; sed multiplici rapiebat miraculo.

1. In disputatione cum peruicacibus *prouocat ad diuinum iudicium*; Sux fidei confessionem perscribant vtrinque; flammis iniiciant; vtrius in exusta per-

manſerit, cum ea Deum stare censendum.

Albigenſium iniecta, momento abſumitur; S. Dominiter iniectus liber ter resiliit illæsus. Conuerſi multi.

2. Ad Narbonem petenti hæretico tradit scripta quædam Romano-catholicę fidei capita: ad focum ea verſant diſputantque hæretici complures.

Placuit demum *Schedam inſicere in focum*, ter iniecta ter exiliit illæſa.

Condicunt ad ſilentium facti; ſed ad ſtans miles Catholicus euulgauit.

3. Ab concione abeuntem ſecutę nobiles matronę, poſcunt doctrinam ſuam quo miraculo teſtetur.

Et ille; Videte Ducem veſtrum; Ecce, obſcœnè *monſtroſum ſelem* inter ſe ob ambulare cernunt, & abhorrent; qui tandem per reſtem campanilem euadens euaneſcit.

Talibus repleuit Gallias fidei teſtimonijs.

AN. MCCV. Coloniensis Archiep. etſi coronaffet Ottonem, ab eo tamen ad Philippum deſciuit.

Monitus à Papa contempſit; itaque *Innocentius eum & Episcopatu & Electoratu deiicit*; iuſſique Canonici ſurrogant alium Comitem à Seien.

Dux Philippi S. Goarem ad Rhenum impugnans oppoſitum ab obſeſſis *crucifixum* telo per brachium traijcit; itque cruor.

Ottonis miles crucifixo ad Herbipolim dum haſtili veſtem detrahare vellet, forte vulnerat imaginem; manatque cruor.

Ordinem Cruciferorum aſſerunt à S. Cle-

Cleto, Petri discipulo, duxisse originem; cui angelus crucem exhibuerit, qua insignirentur Romam peregrinantes, in memoriam Dominicæ Passionis: dictumque *Ordinem Crucigerorum*.

Sanctus Cyriacus Hierosolym. Episcopus eum auxit sub Iuliano Apostata; confirmavit Alexander III. & Innocentius III. Crucigerorum duces secum eduxit Albertus Livonum Episcopus.

Ordinem Eremitarum S. Augustini hoc anno adprobavit Innocentius PP. Secus volunt alij.

ANNO MCCIX. *Simon Comes Montifortius* Dux Crucesignatorum ad Biterras cædit 17000. Albigensum.

Otto Imp. confirmat *Privilegia Rom. Ecclesiæ* datâ *Bullâ aurea*. Ferreâ Mediolanum, aurea Romæ coronatus; Mox ingratum eripit S. Petro donata ab S. Mathilde dominia.

Ad quinquies centena millia Crucesignatorum ducit Montifortius contra Albigenes. *S. Francisci Ordo* instituitur hoc anno; confirmatur an. 1224. *S. Dominici Ordo* institutus an. 1201. confirmatur an. 1216.

AN. MCCX. Ottoni raptori Mathildis patrimonij, monitoq; sed contemtori, Papa abrogat Imperium; iussique Electores Francofurti renunciât Rom. Regem Fridericum, Regem Siciliæ; petuntq; confirmationem à Papa.

Henricus Imp. Orien. publicatû à se edictum; *Quod Ecclesias nemo possit, debetque bonorum immobilium instituere hæredes*: iussu Papæ obedienter reuocat; & cogit Satrapas, Ecclesiasticorum bonorum raptores, ad restitutionem.

Montisfortio armis, S. Dominico prædicatione & miraculis urgente Albigenes, visæ per XV. dies argenteæ cruces in aere; demum senem cum illustriore cruce distringere visus gladium aduersus Tolosam, cui cæteræ cruces opitulabantur. Secutaq; protinus est Papalis excommunicatio in relapsum Comitum Tolosanum, tutorê Albigeniû. Inuita matre filius peregrinationem votivam obibat ad B. Mariâ miraculis clarâ. Digressum mater impensis precibus Deiparæ commendat. Is capitur, truncatur manibus, & exoculatus dimittitur; perreptatque domum. Mæsta parens orat Deiparam, ut commendatum sibi filium restituat integrum. Ecce oculos recipit momêto; manus sensim recrescunt.

AN. MCCXI. Fridericus Romæ præstat *iuramentum fidelitatis* in Eccl. Rom. dependêdis fructibus ex feudis Romanis; item de omittenda Laicali Inuestitura. Simul ducit in Germaniam; Otto ne interim Apuliam, Calabriam & Neapolitanum regnum occupante.

Contra Albigenes acriter pugnatû & feliciter. Leuauri palliû cruce signati potuit flammis absumi; at non crux. Sabbato Sacris operantem Albigenes capiunt, & exlecta lingua dimittunt Deiparam implorantis ori digitum illa imponit; redditaque lingua in Angelicæ Salutationis recitationem primam resoluitur.

AN. MCCXII. Montisfortio percunctante, quousq; tam Cruentum bellum durabit? Respondit S. Dominicus; Dû exterius Rex ceciderit, cum innumeris hæreticis, Erecce hoc an. Rex Aragonum

num ducit contra Crucesignatos. *Alfon-
sus Rex Hispaniæ* occidit prælio ducen-
ta millia Maurorum, præsidio Crucis in
acie apparentis. Indictumque est *festum
victoris Crucis*.

Rex Angliæ, anno superiore excom-
municatus, hoc anno supplex Papæ fa-
cessit ab Inuestituris Laicis, restituit bo-
na Ecclesiastica, *coronam deponit in ma-
nus Legati Apostolici*. recipitque reddi-
tam post V. dies ab excommunicatione
absolutus; & dependit S. Petro annuas
auri marcas, ex Anglia 700. ex Hiber-
nia quadringentas.

AN. MCCXII. *Fridericus*, præstitis
Papæ solennibus, Principum Germa-
niæ suasu, dato diplomate confirmat
prisca, nouaque lura, Dona que Eccle-
siæ Romanæ: sicque coronatur Impera-
tor.

Rex Aragonum suas ingentes copias
iungit Tolosanis; Montfortius ad oppi-
dum Muretum 10000. peditum dispo-
nit; procedit cum 800. equitibus, tres
in turmas diuisis, crucem præferente
Episcopo Tolosano, precesque conge-
minante S. Dominico.

Funduntur cum Rege, fuganturque *Albi-
genses*; delideratis è grege Crucesigna-
torum vix duobus.

Montfortij arma benedixerat prius
in Missa Episcopus: Comes illacry-
mans regi cæso & spoliato, redit ad tem-
plum, Victoriæ referens Deo: equum,
& arma distribuens in pauperes.

ROSARIIS. *precibus* ea tribuitur vi-
ctoria.

Nam cum post tantos tot annorum
labores prædicationum, & miraculo-

rum signa, pauci tamen Albigenium
errore damnato resipiscerent;

Sanctus Dominicus inter flagra vo-
taque deprecans Deiparam, audiit,
eam *Laureolam conuersionis Restituto Suo
Filijque Psalterio* ex Deo deberi, ac refer-
uari.

Proinde in Angelicæ Salutationis
prædicationem sedulus incumberet; si-
mul, quæ, qualia prædicaret, aperiens,
eum momento reddidit Theodida-
ctum: ipse vero cum socijs omnem in-
ter plebem, in primis ad plerarumque
nationum proceres, Rosarium peruul-
garat; sicque commendauit miraculis,
vt Crucesignatorum esset ferme nemo,
qui cum Cruce Christi Filij signo, non
gereret, simul & *Matris Dominicæ Sym-
bolum Rosarium*.

*De hisce nuper reddidimus orbi,
Ecclesiæ ac Ordini Dominicano
B. ALANVM RE-
DIVIVVM.*

*Quem editione Henninganâ
deprauatum reddidit emendatio
rem mea Schönvvetteriana; Bo-
ni consulas, oro;*

Hic Prætereo.

Papa Concilium Generale denun-
ciat Sacris, laicisque Principibus ob
hæreses, Terram S. & disciplinæ refor-
mationem.

AN. MCCXIV. Papa dat vngitque
Regem Aragonū, his ita supplicatibus.

Philippus Rex Galliarum post nuptias cum Blanca Alphonsi Hispaniarum regis congressurus cum Otthone Eximperatore ab 150000. militum instructo, prius orat in proximo templo S. Petri; aitque suis; *Feliciter pugnabimus; Facile enim paucis vincere plurimos, iudicio Ecclesie damnatos.* Otthone fuso fugatoque Rex largissimus est in loca sacra. Querentibus de eo proceribus ait: *Ecce negem Deo tantilla; qui donauit omnia?* Itaque e spolijs ponit basilicam Deiparae Victrici. Archiepiscopum Colonensem Theodoricum, Ottoni inhaerentem excommunicato, Papa exuit Episcopatu; alio surrogato.

AN. MCCXV. Concilium Lateranense Generale statuit de Baptismo, Pœnitentia, & Eucharistia: adprobauit vocem *Transubstantiatio*; Almerici hæresiarchæ condemnat figmenta; item Albigensum; Montifortio in præmium donat Ducatum Tolosanum; qui, ut Beneficiarius Philippi regis Gallorum, ei præstat iuramentum fidelitatis.

Exercitus 20000. puerorum, autore incerto, ducit in Terram S. At in mari à pyratis capti pereunt omnes.

S. Dominicus cum Fulcone Tolosano Episc. adiens Concilium petit Ordinis sui Confirmationem: sed eum distulit Papa; quod plures inissent societatem; ut ut S. Franciscus cum Christi; Carmelitarum quidam; alij sub nomine S. Augustini. Vbi vero didicit Papa secundum quietem ei reuelante Deo, Lateranum lapsabundum ab S. Dominico & sociis sustentari; esse petenti propensior cœpit: Iussuque Tolosam reuerti ad socios, eis diuinitus instinctus dat nomē PRÆDicatorum, Alius Professor ad plu-

teum obdormiscens videt VII. stellas intrare scholam; & ecce aduenit S. Dominicus cum socijs. Idem Papa durior S. Francisco, ob paupertatem intolerabilem visam, eluditur ab eo isto; *Virgo pauperula, Regi nupta, dotis secura est.*

Montfortij saluo labaro, sæpe perticam vexilli contigit transfigi telis; præstante id cruce; S. Dominicus sæpe telis instar niuiū petitus stetit illæsus, protegente Patrona Maria.

AN. MCCXVI. Innocentius PP. III. amantissimus decoris domus Dei, plus octo millibus egenis ministravit necessaria; omni Sabbato 12. pauperulis pedes abluebat. Moritur sancte: Succedit ei Honorius III.

Ab hoc obtinet S. Dominicus Ordinis confirmationem hoc fine; ut aduersum Albigenes prædicet. Vidit in Sancti Petri Christum Iudicem irarum tela in tria scelerum capita vibraturum, intercedente Deipara retardatum, sistenteque famulos duos orbem reformaturos. Altero mane ignoti inuicem ruerunt in amplexus S. Dominicus & Franciscus; cui ille; *Stemus simul, & nullus aduersariorum praeualebit.*

Alias ibidem comprecanti apparentes S. Petrus baculum, S. Paulus librum præbent, cum mandato; *Vade, prædica hoc enim tibi ministerium à Deo est demandatum.* Leodiensis peregrinatus per loca sacra omnia demum constitit in loco Dominicæ ascensionis, & ait; *Vbi que te quæsiui; nusquam inueni, Domine; non datur hinc ultra, ni tu me rapueris post te, dicto que occidit.*

AN. MCCXVII. Honorius III. cunctatus Carmelitarum Ordinem confirma-

firmare, ab apparente Deipara monitus audit: *Non est aduersandum in his, dum iubeo: nec dissimulandum, dum promoueo.* Teutonici *Brussiam* armis edomant; dein ad *Christum perducunt.* Isti huc plurimum templarij conferunt.

AN. MCCXIX. S. Dominicus Bononiam cum tribus suam infert Coloniā; quæ urbem trahit in pœnitentiā, supplicationes frequentantem. Mortem cuiusque Dominicani campanula cœnobij sua sponte insonans prænunciare diu solebat.

Otto Eximperator obit desertus, inglorius; sed *pœnitens* de sua in Ecclesiam rebellionē: petijt æger colū à coquinariis suis calcari, præbuit Sacerdotibus dorsum disflagellandum, absolutus ab Episcopo Hildeshemensi, Honorio adprobante.

Ordinem B. Mariæ de mercede auspiciatur Rex Aragoniæ; habitū dedit B. Raymundus, vestem & cucullam candidam cruce rubra insignitam. Alij rectius id reterunt in an. 1223.

AN. MCCXX. Fridericus II. data & fide, & confirmatis iurib. Ecclesiæ, coronatus iā imperat. *Ordines* S. Dominici, S. Francisci, Carmelitarumque mirifico cum progressu propagantur.

Capta Damiana ab Cruce signatis, pestem gis, quam armis Columna Cardinalis, bis à Saracenis captus, Romam secum *transtulit Columnam*, ad quā Dom. flagellatione rubuit.

AN. MCCXXI. Recrudescente Albigensium hæresi iubet Papa *Sacramentum de Pœnitentia* prædicari ab Dominicis S. Dominicus, Clero Romæ otio diffuente, permouit Papam, *Sacri Palatii*

Magistrum institueret, qui S. Scripturam Clericis interpretaretur. Sic hodieque perseuerat. Famosæ peccatorum & peccatricum fiunt Romæ conuersiones prædicatione meritoq; Rosarij. Inter ea S. Dominicus, Ordo latissime propagato, concedit fatis.

AN. MCCXXII. Conradus Henrici Bauariæ filius Parisijs in Germaniam abiens, visis Prædicatoribus Deum orat, nosse cupiens, quid Instituti id esset: apertoq; libro primum occurrit oculis, *Laudare, Benedicere & Prædicare.* Inde Ordinis amantissimus extitit.

Fridericus I. I. contra fidem datam violat Iura Ecclesiæ: & subterfugit succurrere Cruce signatis.

At PP. vicesimā Galliarum partem exactam submittit eisdem. *Nascitur Sanctus Thomas Aquinas* maximo orbis bono.

Conuentus Prædicatorum Colonia ædificatur ex occasione tali: Petrus Canonicus S. Andreæ, & medicus audit ægrum communicandum percunctanti: *Credis hoc esse verum Corpus & sanguinem Christi?* respondere, *Credo:* quærit. Num bene respondit? Affirmante Sacerdote exclamat: *Veni mihi!* Quomodo tot annis Missas celebraui; putavi species istas esse merum signum veri Corporis Dominici. Ergo in pœnitentiā construit in Stollano vico templum S. Magdalene & Hospitale: quæ ex hoc vertunt in Conuentum Prædicatorum.

AN. MCCXXIV. S. Francisci Ordo Minorum confirmatur: Et ipse die S. Crucis exaltatæ, quadragesimam ieiunans meruit vere Stigmatis Christi passim insigniri. Secus ac impostor quidam

in Concil. Oxoniensi deprehensus est præstigiöse stigmata Christi in suo corpore mentiri: ideoque combustus.

ANNO MCCXXV. Fridericus II. etsi dolo malo tardaret promissam à se expeditionem in Terram S. & Ecclesiæ Iura pessundaret: *hereticos tamen edictis exagitat, pœnisq; coerces; eorumq; pariter fautores*: S. Ludouicus Rex Galliæ Animum eis eripit.

ANNO MCCXXVI. Obiit Sanctus Franciscus exhausto per stigmatum cruciatus corpusculo.

A. MCCXXVII. Tolosæ Prædicatores septem pro fide plexi, capitareceperunt, ac in Prædicatorum ecclesiam detulerunt.

Ac idcirco Raymundus Comes Tolosanus hætenus pertinax, eiurata heresi, redit in gremium Ecclesiæ, iam persecutor Albigenium, S. Ludouico & Blancha eum adiuantibus anno 1228.

A. MCCXXVIII. Excommunicato Friderico II. inuitatisque ad Bellum Sacrum Danis, Suecis, Anglis, Gallis, Germanis quiescit per Italiam *factio Guelforum & Gibellinorum*: orta sub Rogerio Siciliæ anno 1137.

Episcopus Ambienfis, quod Decreto Prædicatorum Parisijs isti: *Plura beneficia præter unum, tenere posse neminem, salua conscientia ac salute*: isti inquam contradicēs apparuit mortuus Episcopo Parisiensi, ac damnatus.

AN. MXXIX. Fridericus ad decennium paciscitur cum Sulthano, turpiter sibi, Christianis iniuriose: gessitque nihil gloriose. Nemine Ierosolymis volente ei, vt excommunicato, coro-

nam imponere post Missam Paschalē; ipse eam sibi imposuit ab ara raptam, seq; gladio accinxit; & sic urbem obiuit. Papa nouam indixit, excitauitq; Expeditionem cruciatam.

AN. MCCXXX. Fridericus II. ipse supplex Papæ absoluitur ab anathemate: sed continuo exauget factionem Guelforum & Gibellinorum; diuulque diuexat Ecclesiam atheus, Iuraque pessundat.

Juliana virgo, Leodij seruicens leprosis, ex reuelatione crebra accepit de *festo Corporis Christi instituendo*: itemq; alia ibidem duæ, ex sanctitate claræ.

AN. MCCXXXI. Gregorius IX. confirmat *Ordinem Monachorum Mercenariorum*: & Ordinem B. Mariæ de mercede redemptionis.

Seruitarum Ordo, seu Seruorum B. Mariæ, cœptatur Florentiæ à VII. nobilibus, quibus Deipara cum Angelorum choro apparens in veste pulla sic fieri monuit sub regula S. Augustini. Eum approbavit Gregorius XIII. an. 1578.

Cruz prædicata contra Mauros in Aragonia, eos obterit: Passimq; rarescunt hæretici Albigen. & V Valden'ses: Imperatorijs eos opprimentibus pœnis.

AN. MCCXXXII. Papa per S. Iordanum Prædicatorem, miraculis inclytum ac eloquentia, componit pacem inter Fridericum vrbesque Lombardiæ: S. *Inquisitionis officio*, Prædicatoribus passim mandato, hæreles euanescent. S. Elisabetha obit.

AN. MCCXXXIII. Barbarę gentes accipiunt legem Christianam per missos à Papa Prædicatores, ac Minores.

Sed

Sed & vtrorumque martyres sancti cumulantur, Confessores miraculis illustrantur.

AN. MCCXXXIV. S. Dominicus, anno superiore translatus, ob miraculorum densitatem, canonizatur, Ludovicus Rex ab vitæ sanctitate toti Galliae inclarescit desponsatus.

An. 1235. S. Elisabetha, canonizatur, testatò ipsius vita perscripta, & innumeris miraculis attestantibus, transfertur an. 1237. Marpurgum: Quo etiam *Lacea Domini* Venetis donatur à Balduino II. Im. Latinorum. Fridericus autem turbat Italiam, cum proposito evertendi Papæ: simul huic studiosum filium Henricum mori in carcere cogit: vt cui Imperij spes facta fuisset.

An. 1238. Fridericus tandem erupit; cæsis Papæ Legatis ipsi necem molitur. Sed

An. 1239. Excommunicatus ita scribit Papæ:

*Roma diu titubans, longis erroribus acta,
Corruet; & mundi de sinet esse Caput.*

Cui Papa *Niteris incassum nauem submergere Petri.*

*Fluctuat, at nunquam
desinet esse ratus.*

Contra Frider. *Fata volunt; stellæq; docent*

Animumque volatus;

*Quod Fridericus ego
Malleus orbis ero.*

Cui Gregorius. *Fata volūt; Scriptura doce;*

Peccata loquuntur;

*Quod tibi vita brevis,
pœna perennis erit.*

An. 1240. Indictum à Papa Conc. generale nititur impedire vincēs Legatos eius prælio nauali, & nexos retentans: quos an. 1243, dimisit,

AN. MCCXLIII. Innocentius IV. tentat Fridericum Ecclesiæ conciliare; sed hie ei molitur necem, turbatque Italiam. S. Hedviggis Ducissa Poloniae obit, vltis prius S. Virginibus cum quibus ab it in cœlos.

A. MCCXLIV. Ordo Equitum Christi instituitur in Liuania, cum signo ensis rubri & crucis in pallio. Coronam Spineam Christi dat Balduinus II. Venetis, qua nunc Parisiani gloriantur.

AN. MCC LVI. Innocentius III. indictum Concilium celebrat Lugduni I. Fridericum excōmunicat, exuit Imperio: contra eū creat XII. Cardinales, quos pileo rubro insignit, indicio, quod sanguinem fundere parati sint pro Libertate Ecclesiæ. Hic furere Fridericus, necare Sacerdotes, Missam ipso coram patrare detrectantes, data encyclica Claues ambas Papæ derogare, Parmam obsidere evertendam, ideoq; eius loco condere Victoriā: sed ante victoriā triumphabat. Nam Papa contra eum prædicari Crucem curauit; Parmenses eruptione facta Fridericum castris exuunt, ac profugant, eversa victoriā an. 1241. S. Ludgardis Ord. Præd. moritur.

Henricus Turingiæ Landgravius an. 1244. Rex Romanorum designatus, capessit Imperiū hoc an. vincitq; Friderici filium ad Francofurtū. Et Papa hortatur omnes Principes ad eius obedientiam, simul *Authenticas addit ad Decretales.* Raynoldus Archiepisc. Colon. de uicto Mediolano transmittit corpora trium Magorum & SS. Naboris ac Felicis Coloniam.

A. MCCXLVII. Henricus Rex Rō. ad Vlmā ictus sagitta toxicata extinguitur:

tur: Papa Prædicatores cum officio Inquisitionis mittit in Lotharingā, Burgundiam. &c. Sancit de hæreticis non sepeliendis in loco sacro: *Quia non conuenit in locis sacris fidelium, tumulari corpora excommunicatorum; ut, quibus uiuis Ecclesiam non communicauit, nec communicet & mortuis.*

A. MCCXLVIII. *Guilielmus* Comes Hollandiæ creatur Aquisgrani Rex Ro. contra Fridericum eiusq; filium Conradum, sub Decembre ab *B. Alberto Magno* exceptus in refectorio Conuentus Coloniae inter florentes arbusculas, arte viuificatas in aquis calidis, quas inter auiculæ fritillantes vernabant. Imperiti magicâ fieri putabant.

Papa *Carmelitarum Regulam*, ab Alberto Patriarcha perscriptam, nunc datam Hugoni & Guilielmo Prædicatoribus mitigandam, confirmat.

A. MCCXLIX. *Guilielmus* Rex Rom. confirmat priuilegia Ecclesiastica, iuratque fidem Papæ: Friderico heresin circumcellionum permittente, ut quæ Papam proclamaret ut hæreticum.

Erfordij, Hierotheca seruata argentea, fures *S. Hostias corporali inuolutas* in lacunam abijciunt. Quinto post mense vnus æger confitetur, & moritur. Cōfessarius cum Magistratu lacunā adit in octaua Epiphaniæ, in lacu non congelato reperit linteolum cum Hostijs siccum: visæque ibi fuerant nocturnæ faces. Archiepisc. Moguntinus cum Clero & plebe defert inde ad B. Mariæ solenni cum processione.

A. MCCL. *S. Ludouicus* exacto quinquennio in terra S. recepit Damiatam, bis prælio vicit; demum peste attrito ex-

ercitu recessit, visitata prius religiose edicula Conceptionis Dominicæ, quæ nunc est Laureti.

Fridericus II. velut atheus, vixit: Hi ex mœrore obijisse narrant: at verius, qui produnt eum à Mafredo suo notho, ore compresso, Tarenti suffocatum.

A. MCCLIV. *Carthusiani* hoc anno primum *renunciant esui carniū* in perpetuum. Qui cum adhæserent, num tantæ austeritati esse ferendo possint, medius adstet grandæuus certam eis spondens perseuerantiam, patrocinate Deipara, si *Horarias ei Preces* quotidie sese persoluturos sponderent. Hodieq; fit vtrumque.

A. MCCLV. Ezelinus Comes in Italia, dire iam diu tyrāizauit eripuitq; plurima Papæ: Manfredus, iam tyrannus Siciliae, cætera Italię Dominia sibi rapit, nudato Papa.

Electores *an. 1257.* Francofurti Regē Ro. creant hi Richardum Anglum, illi Alphonsum Castellæ Regem: qui inuicem digladiantur.

Papa Henricum & Edmundum Reges Angliæ euocat ad capeßenda regna Siciliae & Neapoleos: fulminatque in Manfredum & Ezelinum contemtores.

Apud barbaros procul per Dominicanos & Franciscanos fides Christiana proficit; deficit indies hæresis apud Gallos. &c. *S. Ludouicus* solus regnat in pace.

A. MCCLIX. Cardinalis per Cruce signatos extinguit Ezelinū fratremque tyrannos. At *Michael Paleologus*, tutor Lascaris, hunc exoculat, Imperium orient-

Orientis sibi vendicat; Balduinum I. cum Latinis fugat, Constantinopolim inuadit: Latinum imperium in oriente extirpat; Venetis interim & Geneuensibus digladiantibus: *Hæc ianua ad Turcicum Imperium futurum; & ruinam nostram.*

AN. MCCLX. Parisiis in eleuatione plerisque; Puellum in S. Hostia conspicatibus, monitus S. Ludouicus adspicere noluit, dicens: *Credo: eoque certius video.* Strumas tactu & crucis signo persanandi gratiam habet. Oratorei Roma attulit licentiam instituendi Pastores: at is ait: *De temporalibus mihi periculosa reddenda est ratio Deo: de Spiritualibus quid potero?* simul abiicit in ignem diploma.

Italiâ perturbatâ totâ, visum est ad *Supplicationes publicas* solennesque confugere: itaque ubique peregrinantur *processiones Flagellantium.*

Quibus in turbis, sæculo hoc toto, nihil vulgatus fuit tû *Miraculis*, tum *viris Sanctis Ordinum* S. Dominici, & Francisci, & Carmelitarum.

OTTOMANNVS nascitur, dum Gibellini seu Manfredani atterunt Guelfos.

AN. MCCLXI. Alexandro mortuo Urbanus IV. barbarum excipit plena omnia, medeturque sedulo per Crucem signatos. Qua occasione Bononiæ exortitur nouus *Ordo militum Mariae*, dicti *Gaudentes*, quod domi remanerent.

AN. MCCLXII. Manfredi excommunicati tandem à Cruce signatis deletur exercitus; S. Petri Patrimonium Ecclesiæ restituitur. In hisce mores Cleri perditæ erant pessundati.

AN. MCC. LXIII. Richardus Cornubiæ Rex creatur & Rex Ger. Aquisgra-

ni; cedente Alfonso Castillie, sic suadente Papa.

Ordo Guilielmitarum, & Eremitarum S. Aug. alias a. 1256. adprobati confirmantur. Turca interim per totum Orientem prædas agit, cogitque ad eas incitas Palæologum; ut supplex Papæ *unierit Græcos cum Latinis*; at instabiles.

AN. MCCLXIV. Urbanus IV. instituit, seruarique præcepit *Festum Corporis Christi*. AN. 1266. Occiso Mafredo per victorem Carolum Siciliae & Neap. Regem; itemque Maurorum victore; Serenit s redijt Italiae; Papis nil de iure suo tantas inter turbas remittentibus.

AN. MCCLXVII. Rodolphus Comes Habsburg. eligitur Rex Rom. ita de SS. Eucharistia meritus olim. In venatione, die pluuiæ, incidit in Sacerdotem, qui SS. Eucharistiâ ad ægrotum peregre deferret; equo defiliens ipsum imponit, sequiturque pedes, & capite nudus SS. Sacramento præeuntem ad usque domum ægri, reducemque pariter secuto prædicat Sacerdos: *Honoraisti omnium Imperatorem, honoraberis Imperio tu, posterique tui.*

Papa pro S. Ludouico cum tribus filiis in terram S. ducente, *indicit Decimam*, tota Francia & late circum pendendam; proque Iure id Pontificis Max. in terras, in causa Religionis.

AN. MCCLXVIII. Conradinus excommunicatus, iunctis Gibellinis, animo excindendi Papam, ducit in Carolum, qui capit ipsum, enecatque fuso exercitu. Obijtque Papa: Vacatque sedes triennio ex Cardinalium dissidio.

A. MCCLXIX. Ad Neapolim aleatore *imaginem Deiparae* secundum faciem vulnerante, cruor manauit.

AN. MCCLXX. S. Ludoui. ad Carthaginē dysenteria moritur: eademque pene extinguitur exercitus. *Reliquiarum obseruatissimus Lanceæ Dominica ferrum præfixū accepit à Balduino II. Amabat Theologos, in primis Robertū Sorbonē; à quo Sorbona Parisiensis originem habet, ab S. Ludouico erecta ac fundata.*

AN. MCCLXXIII. Perfecta vnione Græcorum cū Ro. Eccle. mandat Papa Electoribus VII. viris vt Rodolphū coronent Imp. & Aduocatū Ecclesiæ: sin' se Ecclesiæ, Imperioq; consulturū Deliberatione Comitiali ad tridū variante, demū renunciatur Imp. Alberti Magni, vt putatur, consilio, qui illius fuerat Cōfessarius, & Electorib. Colo. & Treuir. gratissimus. In Coronatione Aquisgrani proditur, coruscā crucē super basilicam fuisse delapsam. Inuitat⁹ læpius in Italiā pro coronatione distulit; demū causam edixit: *Lata, bonæq; spei v'stigia Imperatorū semper fuisse video in Italiā ingredientium; at mæsta & infelicia egredientium.* In coronatione cū sceptrum minus in promptu adesset, tacta cruce ait: *Ecce signū, in quo redempti sumus; hoc utamur loco sceptri.*

Montfortius quod filiū Regis Anglię Romæ sub Misra occidisset, cū recte ex collo supplex Papæ subit pœnitentiam, qui eum tetro claudit carcere, dum Principum audierit de eo sententias.

A. 1274. Conc. Lugdun. II. Generale 500. Episco. aliorumq; totidem Præsulum ex utroq; orbe celebrat Gregor. X. de subsidio Syris Christianis submittendo; de Græcis Ecclesiæ restituendis; de reformatione morum. Ad hoc tendens itineri immoritur S. Thomas Aquinas. In hoc S. Bonauentura creatur Cardinalis.

AN. MCCLXXIX. Rudolph. Imp. in Comitibus Viēensibus data aurea Bulla complexus est & confirmauit Eccles. Rom. omnia iura, priuilegia, & bona; idque omnium Principum consensu.

Turcici Imperij ominata origo est talis: Etruales clara die somniauit vti & referebat Ebebuli: *Somniaui splendorem luna è tuo sinu prodire, & in meum peruenire; dein ex meo umbilico enasci arborem, quæ varias regiones inumbraret: ad radices autē nasci aquam, quæ vineas hortosq; rigaret.* Cui Ebebules: paulisper meditatus: *Nascetur tibi filius Osmanes: qui victoriam famamque pariet, ac posteri Reges terrarū erunt. Mea autem filia Osmani nabet. Ex utroq; arbor.*

A. MCCLXXXIII. Carolus Claudus, Caroli Siciliæ filius, post Siculas Vesperas an. 1280. nauali in prælio captus, omni spe liberationis desperata, patronā suam S. Magdalenam inuocat. Quæ in vigilia suæ festiuitatis apparens ei postulat, vt sui Corporis S. reliquias subleuet, Ordiniq; Prædicatorum isthic monasteriū collocet, ac fundet, centum isthic sustentandis. Spēdet: & ecce ab Diua libere educitur. Eius parēs Franciscano apparens petit ab eo liberari è purgatorio. Vt factum.

Mortuo Palæologo, facta quoq; Græcorum cum Romanis Vnio abrupta est: interq; res inquietas illas ex Turcis Ottomannica familia sese erexit.

An. 1285. Carolus Claudus fit Rex Siciliæ. Cuius exercitum Gallorum in Hispaniā ductum, grandium muscarū versicolorum nimbus aculeis, ceu gladijs, occidunt: præsidio, vt creditur, S. Felicis & Narcissi, Gerundæ in Hispanijs patronorum,

Ista inter plurimi claruere Sancti miraculis ante, postq; fata. Papæ vero conciliandis, coercendisue Principibus ac Regibus plurimum destinabantur.

AN. MCCLXXXIX. *Sultanus* invadens *Protophila* dire sævit; confugis ad templa donat vitā: sed dum resistunt abutētis sexui fœmineo, trucidatur. *Sanctimoniales* S. Claræ se mutuo denafatas deformāt; ideoq; mactantur. Papa Nicolaus IV. indicit bellum sacrum in sequentem annum, Sed res Orientis fata urgebant, an peccata.

Carolus opitulās Guelfis, seu Pontificijs Florentina è repub. tota eiecit *Gibellinos*: qui *Vgolinum* Guelforum principē humana felicitate ebrium, misere, sed iuste, fame necarunt anno superiore.

AN. MCCXC. *Ordo Penitentium* S. Francisci confirmatur.

AN. MCCXCI. Iudæi ab infanticidijs multis passim per annos præteritos infames, proscribuntur tota Anglia in Conc. Londinensi.

In suprema Palæstinæ clade, *Mariana Domus Incarnatione Dominica incluta*, transfertur Angelorum manibus è *Nazaretho Syria in Dalmatiam*. Deipara Tersacensi Episcopo ægro apparens indicat Domū esse natalem sui, at Christi conceptione sanctam aram à S. Petro consecratam, effigiem à S. Luca depictam; post sui Assumptionem vertisse in sacellum.

Rodolphus moritur, cum ann. 1289. consensisset coronari à Papa.

AN. MCCXCIV. Ior. Duacius Scottus semel sepultus, bis mortu⁹ est, *exolimus* à plerisq; dictus; apoplexia sopitus Colonia sepelitur: redditus sibi nequicquam pulsitans ac mugiens eliso capite

perijt. In dubium omnia vocantis mors venit in dubium.

Augusta Domus B. Mariæ transfertur ab Angelis è Dalmatia in syluam Pice-nam Lauretæ matronæ piæ.

AN. MCCXCV. In Iulio *Domus Lauretam* transmigratur ob odia duorum fratrum in quorum agro communi stabat.

Adolphus Nassouius astu Moguntini electus Rex Romanorum iuramentum fidelitatis & obedientiæ præstat Papæ. Sed An. 1296. compertis eius flagitijs, Electores ei abrogant imperium; creantq; Albertum Austriæ, dum Moguntinus Pragæ inungeret Wenceslaum II.

AN. MCCXCVII. S. *Ludovicus* Caroli Claudi Siciliae filius, Franciscanus, canonizatur: Et Festa Apostolorū, Evangelistarum ac Doctorū sub præcepto indicuntur a Bonifacio VIII. Et *Sextus Decretalium* euulgatur.

AN. MCCXCIX. Albertus Adolphum occidit in prælio sex horis pene ancipiti, intra Spiram & Vormatiam: iterumque electus in Francofurdanis Comitijs est.

Cassanus Rex Tartarorum ethnicus vultu deformis ex Christiana prolem accepit deformem, ut parens hanc cum matre, ceu adultera, flammis addiceret. Illa rogat infantem baptizari, seque confessione prius expiari: Et ecce infans baptizatus fit formosissimus. Quo permotus Rex fit Christianus, petitq; Romā Catechistas.

E R G O:

1. Dicage; Quæ sincera FIDES hoc constitit AEVO XIII?
At SIC P A P I S T I S R E S t a t R O M A N A, F I D E S Q V E:
Non SIC R E M s e r u a t L u t h e r o - c a l u i n i s t a, F I D E M Q V E.
2. I V R E S V O s t a b i l i P a p a, a t q u e E c c l e s i a g a u d e n t:
Q u i s q u i d E i A V G V S T V S p r o p r i o d e i u r e r e m i s i t?
3. A N T I N E C H R I S T V S e r a t q u i s q u a m h o c R o m. i n A e u o?

4. *Et sic continuant tria Saecula sequentia: Quo de
Est nec & Hæreticis iam Quæstio.*

F I N I O.

Salve.

SCHE-

THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
ART AND
ARCHAEOLOGY
OF THE
UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE

S C H E M A

C H R O N O L O G I C V M

E X B E L L A R M I N O, B A - R O N I O E T B Z O V I O.

PONTIFICES ROM. An.		IMPERATORES.
IESVS CHRISTVS à sæculis Chr.		AVGVSTVS an. 57.
in sæcula.	I 16	Tiberius an. 22.
S. Petrus Christi Vicarius	34 39	Caius an. 3. m. 10.
Sedit Antiochiæ an. 7.	39 43	Claudius a. 13. m. 8.
Roma 25. an.	44 57	Nero a. 13. m. 7.
Martyrizatur.	68 70	Galba m. 3. d. 25.
Linus an. 11.	69 71	Otto m. 3. d. 5.
Cletus an. 12.	81 71	Vitellius m. 8.
Clemens a. 9.	93 72	Vespasianus an. 9. m. 11.
	81	Titus a. m. 2.
	83	Domitianus a. 15. m. 15.
	99	Nerva a. 1. m. 4.

II. Ethnico-Christianum

Anacletus a. 9. d. 3.	103 100	Traianus a. 19. m. 6.
Evaristus a. 9. m. 3.	112 120	Adrianus a. 10. m. 5.
Alexander a. 10. m. 5.	121 140	Antoninus a. 22. m. 8.
Sixtus a. 10. m. 1.	132 163	M. Aurelius Lu. Verus a. 19.

Talespho-

HÆRESIARCHÆ

An. Christi.

VARIA

303

Simon Romæ	51	<i>Conc. Hierosolym.</i>
Menander.	44	<i>Persecutio Ierosolym.</i>
Cerinthus.	66	<i>1. Persecutio Neron.</i>
Ebion.		
Iudaizantes.		
Nicolaitæ		
Gnostici		
Apollonius Tyanæus	73	<i>Excidium Ierosolymitanum</i>
	92	<i>2. Persecutio Domitiana</i>
Elaxi.	100	<i>3. Persecutio Traiana</i>
Saturnius Basilides.		
Chiliastæ. Valentinus	143	<i>4. Persecutio Anton.</i>
Carpocrates	164	<i>5. Persec. Aurel.</i>

Apel-

<i>Talesphorus</i> a. II. m. 9.	142		
<i>Hyginus</i> a. 4.	154	182	<i>Commodus</i> a. 12. m. 9.
<i>Pius</i> a. 9. m. 6.	158	195	<i>Pertinax</i> m. 3.
<i>Anicetus</i> a. 8. m. 9.	167	195	<i>Didius Iulianus</i> m. 2.
<i>Soter</i> a. 5.	175	195	<i>Seuerus</i> a. 17. m. 8.
<i>Eleutherius</i> a. 15. d. 23.	179		
<i>Victor</i> a. 4. m. 1.	195		

III. Christiano - Ethnicum

<i>Zephyrinus</i> a. 78. m. 18.	203	213.	<i>Antonin. Caracalla</i> a. 6.
<i>Calistus</i> a. 5. m. 1.	221	220	<i>Macrinus</i> a. 1. m. 2.
<i>Urbanus</i> a. 6. m. 7.	227	220	<i>Heliogabalus</i> a. 3. m. 9.
<i>Pontianus</i> a. 5.	233	224	<i>Alex. Seuerus</i> a. 13.
<i>Anterus</i> a. 1.	238	237	<i>Maximianus</i> a. 3.
<i>Fabianus</i> an. 14.	239	240.	<i>Balbinus</i> a. 1.
<i>Cornelius</i> a. 2.	254	241	<i>Gordianus</i> a. 5.
<i>Lucius</i> a. 2. m. 8.	256	246	<i>Philippus</i> a. 6.
<i>Stephanus</i> a. 3. m. 3.	257	253	<i>Decius</i> a. 1. m. 3.
<i>Sixtus</i> a. 1.	260	254	<i>Gallus & Volusianus</i> a. 3.
<i>Dionysius</i> a. 11. m. 3.	261	257	<i>Valerian. & Gallienus</i> a. 8.
<i>Felix</i> a. 2. m. 5.	273	265	<i>Gallienus</i> a. 7.
<i>Eutychianus</i> a. 8. m. 6. d. 4.	275	269	<i>Claudius</i> a. 3.
<i>Caius</i> a. 12. m. 4.	284	271	<i>Aurelianus</i> a. 6.
<i>Marcellinus</i> a. 8.	296	278	<i>Tacitus</i> m. 6.
		278	<i>Florianus</i> m. 2.
		278	<i>Probus</i> a. 5.
		283	<i>Carus cum filiis</i> a. 2.
		284	<i>Diocletianus & Maximianus</i>
			an. 10.

IV. Christianum.

<i>Marcellus</i> a. 5. m. 1.	304	304	<i>Constantinus & Galerius</i> a. 3.
<i>Eusebius</i> a. 2. m. 7.	309	306	<i>Constantinus Magnus</i> a. 31.
<i>Miltiades</i> a. 2. m. 2.	312	337	<i>Constantinus Iunior</i> a. 4.
<i>Syluester</i> a. 21. m. 10.	314	337	<i>Constans</i> a. 13.
<i>Marius</i> m. 8.	336	337	<i>Constantius</i> a. 24.
<i>Iulius</i> a. 15. m. 5.	337	361	<i>Iulianus</i> a. 1. m. 9.
<i>Liberius</i> 15. m. 4.	352	363	<i>Iouianus</i> m. 7. d. 20.

Felix

Apelles.	158	<i>Pascha Celebrandum Dominica an luna 14.</i>
Tatianus cum Encratitis		
Bardasanes, Florinus		
Seueriani		
Praxeas cum Monarchicis	196	<i>6. Persecut. Seueri</i>
& Patropassianis	180	<i>Sex Britannia petit doceri fidem Christianam</i>
Theodorus cum Melchise- dechianis.		
Quartadecimani.		

Caiani Valentinus		
Marcion. Hermogenes		
Montanus. Origenes		
Helchiseitæ. Rebaptizan- tes	238	<i>7. Persec. Maximiana</i>
Nouatianus. Sabellius.		
Paulus Sanofatenus	254	<i>I. Schisma Nouatiani</i>
Manes. Anglici.		
Apostolici. Priuatus.		
Hierax.	159	<i>8. Persec. Deciana</i>
Nepos Chiliaſta	258	<i>9. Persec. Valeri.</i>
	272	<i>10. Persec. Aureliana</i>
	284	<i>11. Persec. Diocletiana</i>

Donatus. Arius. Photinus.
Macedonianus. Aetius &
Eunomius. Appollinarius.
Vadius Anthropomorphita
Heluidius. Acacius
Circumcelliones. Audeus
Hilarius Anabaptista.
Semiariani. Eudoxius
Euchitæ. Enthusiaſtæ.

306	PONTIFICES	An. Christi.	IMPERAT. OCCID.
	<i>Felix II. a. 1. m. 3.</i>	365	
	<i>Damasus a. 17. m. 3.</i>	367	364 <i>Valentinianus a. 12.</i>
	<i>Siricius a. 13. m. 1.</i>	385	366 <i>Gratianus & Valentinianus</i>
	<i>Anastasius a. 4. m. 1.</i>	398	<i>Iunior a. 17.</i>
			395 <i>Honorius a. 28. m. 5.</i>
	<i>V. Arianum. & c.</i>		425 <i>Valentinianus III. a. 30.</i>
	<i>Innocentius a. 15. m. 1.</i>	402	455 <i>Maximus m. 3.</i>
	<i>Zozimus a. 1. m. 4.</i>	417	455 <i>Auitus m. 10.</i>
	<i>Bonifacius a. 4. m. 10.</i>	419	457 <i>Maioresanus a. 4.</i>
	<i>Cælestinus a. 8. m. 5.</i>	424	461 <i>Seuerus a. 5.</i>
	<i>Sixtus III. a. 7. m. 11.</i>	432	467 <i>Anthemius a. 6.</i>
	<i>Leo Magnus a. 20. m. 11.</i>	440	473 <i>Obibrius m. 7.</i>
	<i>Hilarius a. 6. m. 10.</i>	461	474 <i>Glicerius a. 1.</i>
	<i>Simplicius a. 15. m. 5.</i>	468	475 <i>Iulius nepos: Momillus, Augustulus m. 10.</i>
	<i>Felix III. a. 9.</i>	483	
	<i>Gelasius a. 4. m. 8.</i>	492	REGES GOTHI ITALIAE
	<i>Anastasius II. a. 2.</i>	497	476 <i>Odoacer a. 16.</i>
	<i>Symmachus a. 15. m. 8.</i>	499	493 <i>Theodoricus a. 34.</i>
	<i>VI. Italo-gothicum,</i>		<i>& Monotheliticum.</i>
	<i>Hormisdas a. 9.</i>	514	526 <i>Athalaricus a. 9.</i>
	<i>Ioannes a. 2. m. 9.</i>	524	534 <i>Theodatus a. 3.</i>
	<i>Felix IV. a. 4. m. 2.</i>	526	537 <i>Vitigis a. 4.</i>
	<i>Bonifacius II. a. 1. d. 2.</i>	530	
	<i>Ioannes II. a. 3.</i>	532	540 <i>Theobaldus a. 1.</i>
	<i>Agapitus a. 1.</i>	535	541 <i>Araricus a. 3.</i>
	<i>Syluerius a. 3.</i>	537	542 <i>Totila a. 10.</i>
	<i>Vigilius a. 15.</i>	540	553 <i>Theias a. 1. Ultimus</i>
	<i>Pelagius a. 4. m. 10.</i>	555	554 <i>Narses Exarchus Iustiniani a. 17.</i>
	<i>Ioan. III. a. 13.</i>	560	LONGOBARDORVM
	<i>Benedictus a. 4. m. 1.</i>	573	Reges in Italia.
	<i>Pelagius II. a. 11. m. 3.</i>	578	568 <i>Alboinus a. 3. m. 6.</i>
	<i>Gregorius a. 13. m. 6. d. 9.</i>	590	570 <i>Celphis a. 10. m. 5.</i>
			571 <i>Duces per an. 10.</i>
			585 <i>Autaris a. 7.</i>
			591 <i>Agilulphus a. 25.</i>

Valens a. 25.

Theodosius a. 17.

Arcadius a. 13. m. 3.

364

379

395

325

439

362

361

366

367

381

390

Saccofori. Collyridiani.

Antidicomarianitæ.

Helpidius. Polemiani.

Conc. Nicænum gener.

12. Persec. Constantiana

2. Schisma Felicis II.

Persec. Iuliana 13.

14. Persec. Valentis.

3. Schisma Vrsicini

2. Conc. gener. Constantin. I.

Ordo Clericorum regularium S. Aug.

Theodosius Iunior an. 43.

Marcianus a. 6. m. 6.

Leo a. 18.

Zeno a. 18.

Basilus a. 2.

Zeno restitutus

Anastasius a. 27.

m. 3.

408

451

457

474

476

478

491

410

419

452

431

492

451

427

499

Priscillianus. Iovinianus.

Vigilantius. Pelagius. Nestor. Eu-

tyches. Pacificantes. Pet. Gna-

phæus. Sarratius, Cœlestius.

Timotheani. Acephali.

Xanaias Iconoclasta Persa.

Arma capta ab Alarico

4. Schisma Eulilij

Venetia conduntur

3. Ephes. Conc. gen. I.

Attila atterit Italiam

4. Conc. Chalced. gen.

14. Persec. Vandali in Afr.

5. Schis. Laurentij

gna Italię, Frãcię, Hispaniæ, Gal-
liæ.

Iustinianus a. 38.

Iustinus Iunior a. 16.

m. 9.

Tiberius II. a. 5.

Mauritius a. 17.

Phocas a. 8.

527

566

582

587

603

Iulius Halicarnassæus

Agnoitæ.

Philoponus Tritheita

Gaiani seu Phantasiastæ.

Iac. Syrus cum Armenis

Samaritani. Monotheli-

tæ. Aphtardocitæ.

Ordo S. Benedicti.

530

6. Schisma Dioscori

537

7. Schisma Vigilij

553

5. Conc. gen. Constant. 2.

Benedictini Angliam con-
uertunt.

VII. Longobardicum,

*Sabinianus m. 5. d. 19.**Bonifacius II. m. 8. d. 23.**Bonifacius IV. a. 8. m. 6. d. 13.**Deus dedit a. 3.**Bonifacius V. a. 7. m. 10.**Honorius a. 12. m. 5.**Seuerinus m. 11.**Ioan. IV. a. 1. m. 9.**Theodorus a. 7. m. 5.**Martinus a. 6. m. 3. d. 12.**Eugenius a. 6. d. 23.**Vitalianus a. 14. m. 5.**Adeodatus a. 7. m. 2.**Donus a. 1. m. 5.**Agatho a. 4.**Vacat S. Sedes.**Leo II. a. 10. d. 8.**Benedictus II. a. 1.**Ioan. V. a. 1. d. 11.**Conon. a. 11. d. 23.**Sergius a. 13. m. 8.*

605

606

607

615

618

626

639

640

641

649

654

655

669

676

678

682

683

684

685

687

688

& Mahumetanum.

616

626

639

654

660

662

663

673

673

699

*Adalualdus a. 10.**Arinwaldus a. 12.**Rotaris a. 16.**Rodoaldus a. 5.**Aripertus a. 2.**Gundipertus a. 1.**Grimoaldus a. 9.**Garibaldus m. 3.**Pertharitus a. 17.**Cunibertus Catholicus an. 12.*

VIII. Iconoclasticum,

*Ioan. VI. a. 3. m. 2.**Ioan. VI. a. 2. m. 7.**Sisinnius d. 20.**Constantinus a. 6. m. 1.**Gregorius II. a. 16. m. 8.**Greg. III. a. 10. m. 9. d. 12.**Zacharias a. 10. m. 3.**Stepha. II. d. 4.**Steph. III. a. 5. d. 28.**Paulus a. 10. m. 1.**Vacat S. Sedes.**Stepha. IV. a. 3. m. 5.**Hadrianus a. 23. m. 10.**Leo III. a. 20. m. 5.*

702

705

708

708

715

731

742

752

752

757

758

768

772

796

703

704

704

716

716

746

746

750

757

& Longobardicum.

*Luispertus m. 8.**Regimpertus m. 3.**Aripertus a. 11.**Aspirandus m. 3.**Luitprandus a. 30.**Hildebrandus m. 7.**Rachis a. 6.**Aistulphus a. 6.**Desiderius, Ultimus**Longob. a. 18.*

Monothelitæ. Aphtardocitę. Mahu-
metani. Manichæi.
Pantheon consecratur

Heraclius a. 31.

Constans a. 27.

Constantin. Pogonatus a. 17.

610

641

668

Iustinianus Iunior a. 10.

Leontius a. 3.

Aasimar a. 5.

670

678

678

680

685

680

694

696

689

690

Veneti accipiunt Duces.

Cometes trimestris, & siccitas triennis.

6. Conc. gen. Constantinop. 3.

7. Conc. gene. Romanum. 1.

Pectis dirissima.

Francis predicat S. Kilianus.

Quintisexta Synodus erratica.

*Iustinian. Iunior iterum
an. 8.*

Philippicus a. 3.

Anastasius a. 2.

Theodosius a. 1.

Leo Isaurus Icon. a. 24. m. 2.

Constanti. Cop. lco. a. 34. m. 2.

Leo IV. an. 5.

Constantinus & Irena.

Constantinus solus a. 7.

Irena sola a. 5.

703

711

713

715

716

741

776

786

790

796

764

646

750

772

774

787

Hic osculatur Papa pedes palam.

Anglia fit S. Petro vectigalis.

Pipinus fit Rex ab PP. Zach.

Rachis Rex fit monachus.

8. Schif. Theophylacti.

Venetis datus Episc. primus.

Carolus Rex Fra. gradus S. Petri oscul.

7. Conc. gen. Nican. 2.

Iconoclastæ. Manichæi.

Adelbertus. Mahanes.

Felix Vrgelitanus Sergiotæ.

IX. Germano-ſcepticum.

Stepha. V. m. 7.	816	800	CAROLVS Mag. a. 14.
Paschalis a. 7. m. 3. d. 16.	817	814	Ludouicus Pius. a. 27
Eugenius II. a. 3. m. 2. d. 20.	824	841	Lotharius. a. 15.
Valentinus d. 4.	827		
Greg. IV. a. 16.	828		
Sergius II. a. 3. m. 1.	844		
Leo IV. ann. 8. m. 3. d. 5.	847		
Benedictus II. a. 2. m. 6.	855	856	Ludouicus Iun. a. 20.
Nicolaus a. 9. m. 6. d. 20.	858		
Hadrianus II. a. 4. m. 17.	868		
Ioan. VIII. a. 10.	873	876	Carolus Caluus. a. 2.
Marinus. a. 1. d. 20.	883	878	Ludouicus III. a. 1.
Hadrianus III. a. 1. m. 3. d. 19.	884	881	Carolus Crassus an. 7.
Stepha. VI. a. 6.	885		
Formosus. a. 4. m. 6.	891	888	Arnulphus a. 12.
Bonifacius VI. d. 15.	895		
Stepha. VII. a. 4.	897		

X. Ferreum & obſcurum.

Ioan. IX. a. 4.	901	900	Ludouicus IV. a. 6.
Benedictus IV. a. 3.	905	906	Conradus a. 7.
Leo V. d. 4.	907		
Christophorus. m. 7.	908		
Sergius III. a. 2.	908		
Anastasius IV. a. 2. m. 2.	910		
Lando. m. 6.	912	912	Henricus a. 20.
Ioan. X. a. 16.	912		
Leo VI. m. 7.	928		
Stepha. VIII. a. 2.	929		
Ioan. XI. a. 5.	931		
Leo VII. a. 4.	936	936	Otto Rex. a. 26.
Steph. IX. a. 3. m. 4.	940		
Marinus II. a. 3. m. 3. d. 13.	943		
Agapitus II. a. 10. m. 3. d. 10.	946	962	Otto idem Imp. a. 12.
Ioan. XII. a. 9.	956		
Leo VIII. a. 1.	964	973	Otto II. a. 10.
Benedict. V. a. 1.	965		
Ioan. XIII. a. 6. m. 11. d. 5.	966	984	Otto III. a. 18.
Bonus m. 3.	972		
Bened. VI. a. 1. m. 3.	973		

<i>Nicephorus. a. 10.</i>	802		<i>Michael Balbus. Mœckiani, Asta-</i>
<i>Mich. Curopalata. a. 2.</i>	812		<i>biles. Claudius Taurin. Gode-</i>
<i>Leo Armenius. a. 7.</i>	814		<i>scalcus Gallus. Theopaschitæ</i>
<i>Mich. Balbus. a. 9.</i>	821		<i>iterum.</i>
<i>Theophilus a. 12.</i>	830	824	<i>9. Schis. Zinzini.</i>
<i>Mich. cum Theodora matre</i>		831	<i>Persecuto. Iconocl.</i>
<i>a. 25.</i>	842		<i>Inter Leonem IV. & Benedi-</i>
			<i>ctum fingitur Papissa.</i>
		855	<i>10. Schis. Anastasij</i>
		848	<i>Leonina conditur.</i>
<i>Basilus Macedo. a. 20.</i>	867	869	<i>8. Conc. gen. Constant. 4.</i>
<i>Leo VI. a. 25. m. 3.</i>			<i>Post Carolum Crassum turbat Imp.</i>
			<i>Germanis alium, alium Italis e-</i>
			<i>ligentibus.</i>

			<i>Nicolaitæ iterum.</i>
			<i>In Sæculo lacero, obscuro hereses</i>
			<i>nullæ: at schismata fœda.</i>
	910		<i>Ordo Cluniacensis.</i>
<i>Constantinus VIII. a. 49.</i>	912		
<i>Romanus a. 2.</i>	961		
			<i>12. Schis. ab a. 964, ad a. 967.</i>
<i>Nicephorus & Phocas a. 7.</i>	963		
<i>Ioan. Zemiscis. a. 6.</i>	970		
<i>Basilus & Constantinus an. 50.</i>	975		

Ioan. XIV. a. 1.

984

Ioan. XV. a. 10.

985

Ioan. XVI. m. 4.

995

Greg. V. a. 2. m. 8.

996

Syluest. II. a. 4. m. 6. di. 12.

999

XI. Schismaticum

Ioan. XVII. m. 5.

1003

*Ioan. XVIII. a. 6.*1014 *Henricus II. a. 11.**Sergius IV. a. 2. m. 8.*

1009

Benedict. VIII. a. 12.

1012

Ioan. XIX. a. 10.

1014

1025 *Conradus II. a. 15.**Benedict. IX. a. 11.*

1034

1040 *Henricus III. a. 16.**Greg. VI. a. 3.*

1044

Clemens II. a. 9.

1047

Damasus II. d. 13. & vacat S. Sedes.

1048

Leo IX. a. 5. m. 2. d. 8.

1049

Victor. II. a. 2. m. 3. d. 13.

1055

Steph. X. m. 7.

1057

1057 *Henric. IV. a. 50.**Nicol. II. a. 2. m. 6.*

1058

Alexan. II. a. 11. m. 6. d. 22.

1061

Greg. VII. a. 22. m. 1. d. 3.

1073

Victor. III. a. 1.

1086

Urban. II. a. 11. m. 4. d. 18.

1087

Paschal. II. a. 18. m. 5.

1099

XII. Politico Schismaticum &
Cruce signatum.*Gelasius II. a. 1. d. 4.*

1118

1106 *Henricus V. a. 10.**Callistus II. a. 5. m. 10.*

1119

1125 *Lotharius II. a. 14.**Honorius II. a. 5. m. 1. d. 17.*

1125

1139 *Conradus III. a. 3.**Innocent. II. a. 13. m. 7.*

1130

1152 *Frideric. AEnobarbus. a. 37.**Cælestinus II. a. 5. m. 13.*

1143

Lucius II. m. 11. d. 14.

1144

Eugenius II. a. 8. m. 4. d. 13.

1145

*Anastasius. IV. ann. 1. men. 4. dies
14.*

1153

*Hadrianus IV. ann. 4. mens. 8. dies
28.*

1154

Alexan. III. a. 22.

1160

996

13. Schisma Ioannis.

		1049	Græci Schismat.
		1058	Berengarius.
			Basilus cum Bogonilis.
		1010	Ordo Comaldulen. Degenerant Papa & Principes Laici fiunt Sancti.
		1034	14. Schif. Syluest. & Ioan.
Constantinus solus. a. 3.	1026		
Romanus. a. 5.	1029		
Michael IV. a. 8.	1034		
Michael V. a. 1.	1042		
Constant. Monomachus. a. 12.	1043		
Theodora Porphyrognita. a. 1. m. 9.	1055		
Mich. VI. a. 1.	1057	1058	15. Schif. Benedicti.
Isaacius Connenus. a. 8.	1058		
Constantinus Duca. a. 7.	1061	1061	16. Schif. Cadalo.
Romanus Diogenes. a. 4.	1068	1073	17. Schif. Guiberti.
Mich. VII. an. 6.	1072	1081	Ordo Vallis umbrosæ.
Nicephorus Boto. a. 3.	1078	1099	18. Schif. Alberti.
Alexius Connenus. a. 38.	1081		

Ioan. Connenus. a. 24.
Manuel Connenus. a. 38.

1119

1143

Taudemus. Hentriciani Petrobrusiani.
Petrus Abailardus. Arnaldista
Pseudoapostolici. Catari seu Patari.
Waldenses.
Ordo Cisterciensis. à S. Roberto.
Ordo Canonorum Regularium.
Ordo Equitum Ioannitarum.
Conc Lateran. 1. gen. 1111.
Ordo Templariorum. 1119.
Ordo Præmonstratensium.
Ordo militum Teutonicorum.
19. Schif. Pet. Leonis. a. 1130.

rr

Conc.

*Lucius III. ann. 4. men. 2. dies
28.*

1181

*Urbanus II. ann. 1. men. 10. d.
23.*

1186

Greg. VIII m. 2.

1187

Clemens III. a. 3. m. 2. d. 26.

1188

Celestinus III. a. 6. m. 9. d. 11.

1191

1191

Henricus VI. a. 8.

Innocent. III. a. 18. m. 6. d. 9.

1198

XIII. Monasticum &
Crucesignatum

Honorius III. a. 10. m. 8.

1216

1200

Philippus a. 9.

Greg IX. a. 14. m. 5.

1227

1209

Otto IV. a. 4.

Cælestinus IV. d. 17.

1241

1212

Fridericus II. a. 33.

Vacat S. Sedes. a. 2.

Innocent. IV. a. 11. m. 5. d. 14.

1243

Alexa. IV. a. 6. m. 5.

1254

1245

Vacat Imperium per an. 28.

Urban. IV. a. 3. m. 1. d. 4.

1261

*Clemens IV. ann. 3. me. 9. dies
25.*

1265

Vacat S. Sedes. m. 9.

Greg. X. a. 4. m. 4. d. 10.

1271

Innoc. V. m. 5.

1273

Rodolphus a. 20.

Hadrianus V. d. 19.

1276

10. XX. m. 8. d. 8. hic voluit dici XXI.

*Nicolaus III. ann. 2. mens. 8.
d. 29.*

1277

Martinus II. a. 4. m. 1.

1281

Honorius IV. a. 2. d. 14.

1285

*Nicolaus IV. ann. 4. mens. 1.
d. 14.*

1288

Celestinus V. m. 5. d. 7.

*Bonifacius VIII. an. 8. men. 9.
d. 18.*

1294

1294

Adolphus. a. 6.

1299

Albertus I. a. 10.

<i>Alexius Comnenus a. 2.</i>	1181	<i>Conc. Later. 2. gen. 1139.</i>
<i>Andronicus Comnenus. a. 3.</i>	1183	20. Schif.
<i>Isacius Angelus a. 10.</i>	1186	21. Schif. trium contra Alex.
		<i>Conc. Later. 3. gen. 1180.</i>
		<i>Ordo Carmelitarum. a. 1180.</i>
		<i>Confirmatur ab Alex.</i>
<i>Alexius Angelus. a. 6.</i>	1195	<i>Ordo Crucigerorum 1199.</i>
<i>Balduinus Belga. a. 9.</i>	1200	Petrus Ioannis. Almaricus. Parisi-
<i>Henricus. a. 7.</i>	1209	enf. Albigenfes. Guiliel. de S. amore
<i>Petrus paucis m.</i>		Fratricelli. Raymundus Lullus. Fla-
<i>Robertus a. 11.</i>	1216	gellantes.
		<i>Ordo Prædicatorum</i>
		<i>Conc. Later. 4. gen. 1215.</i>
		<i>Ordo Minorum S. Francisci.</i>
<i>Michael Palæologus. a. 33.</i>	1261	<i>Ordo Redemptionis captiuorum.</i>
		<i>Ordo Monial. S. Clara.</i>
		<i>Ordo Eremitarum S. Augustini.</i>
		<i>Ordo Syluestrinorum.</i>
		<i>Conc. Lugd. 1. gen. a. 1244.</i>
		<i>Albigensium 100000. vincuntur mira-</i>
		<i>culose ab 8000. Cathol.</i>
		<i>Conc. Lugd. 2. gen. an. 1274.</i>
		<i>Ordo Celestinorum. a. 1295.</i>
		<i>Ordo Seruitarum. B. Maria.</i>
<i>Andronicus. a. 40.</i>	1294	
	1300	<i>Iubilæum reuocatur ad Censefimum quem-</i>
		<i>que annum ab Bonifacio VIII.</i>

XIV. Turcicum,		& Scholasticum.			
<i>Benedictus X.</i> a. 8. d. 6.	1303				
<i>Vacat S. Sedes</i> m. 11.		1309	<i>Henricus VII.</i> a. 5.		
<i>Clemens V.</i> a. 8. m. 10. d. 16.	1305				
<i>Vacat S. Sedes</i> an. 2.		1315	<i>Ludouicus V.</i> a. 33.		
<i>Ioan. XXI.</i> a. 18. m. 3. d. 18.	1316				
<i>Benedict. XII.</i> a. 7. m. 4.	1334			<i>Andronicus Iunior</i> an. 14.	1334
<i>Clemens VI.</i> a. 10. m. 7.	1342	1348	<i>Carolus IV.</i> a. 32.	<i>Calo Ioannes.</i> a. 30.	1348
<i>Innocent. VI.</i> a. 9. m. 8. d. 26.	1352				
<i>Vrbanus V.</i> a. 8. m. 2. d. 23.	1362				
<i>Greg. XII.</i> a. 7. m. 6. d. 5.	1371				
<i>Vrbanus VI.</i> a. 11. m. 6. d. 5.	1378	1380	<i>Venceslaus</i> a. 32.	<i>Manuel</i> a. 2.	1378
<i>Bonifacius IX.</i> a. 14. m. 11.	1389			<i>Andronicus III.</i> a. 39.	1380

XV. Hæreticotur-					
cicum.					
<i>Innocentius VII.</i> a. 2. d. 21.	1404	1402	<i>Robertus</i> a. 10.		
<i>Greg. XII.</i> a. 8. m. 7. d. 5.	1406				
<i>Alexân. V.</i> viuo Gregorio.	1409				
<i>Ioan. XXI.</i> a. 5. d. 15. viuo Gre.	1410				
<i>Martin. III.</i> a. 13. m. 3. d. 10.	1417	1412	<i>Sigismundus</i> a. 27.	<i>Ioan. Palæologus II.</i> a. 28.	1419
<i>Eugen. IV.</i> a. 15. m. 11. d. 21.	1431				
<i>Nicolaus V.</i> a. 8. d. 19.	1447	1440	<i>Albertus II.</i> a. 2.	<i>Constantinus XI.</i> a. 6.	1447
<i>Callistus III.</i> a. 3. m. 4.	1455	1441	<i>Fridericus III.</i> a. 54.	<i>Vltimus Imp. Orient. Chri-</i>	
<i>Pius II.</i> a. 5. m. 11. d. 27.	1458			<i>stianus euerso ereptoque per</i>	
<i>Paulus II.</i> a. 6. m. 10. d. 26.	1464			<i>Turcam Imperio.</i>	
<i>Sixtus IV.</i> a. 10. d. 4.	1471				
<i>Innoc. VIII.</i> a. 7. m. 10. d. 27.	1484				
<i>Alexand. VI.</i> a. 11. m. 8.	1492				
		1494	<i>Maximilianus</i> a. 26.		

XVI. Pantohæreticum,		& Pantodidactum.			
<i>Pius III.</i> di. 26.	1503				
<i>Iulius II.</i> a. 9. d. 3.	1503				
<i>Leo X.</i> a. 8. m. 8. d. 20.	1513				
<i>Hadrianus VI.</i> a. 1. m. 8. d. 6.	1522	1520	<i>Carolus V.</i> a. 38.		
<i>Clemens VII.</i> a. 10. m. 10.	1523				
<i>Paulus III.</i> a. 15. d. 25.	1534				
<i>Iulius III.</i> a. 5. m. 1. d. 16.	1550				
<i>Marcellus II.</i> d. 22.	1555				
<i>Paulus IV.</i> a. 5. M. 2. d. 27.	1555	1558	<i>Ferdinandus</i> a. 6.		
<i>Pius IV.</i> a. 5. m. 2. d. 15.	1560				
<i>Pius V.</i> a. 6. m. 3. d. 24.	1566				

1300	Ottomannus. a. 28.	Dulcinistæ. Beghardi & Beghi- næ. Lollardus. Mar- filius de Padua, & Ioan. de Ianduno. Io- an. VViclefus. Humiliati.	Papa Clemens transfuit Sedem in Galliam ubi per- mansit annis 70. Conc. Vienn. gen. a. 1310. in quo deleti Templarij. 22. Schif. Nicolai a. 1316. Ordo Equitum Christi in Lusitania. 1334. Ordo Iesuatorum. a. 1349. Gregorius XI. reducit Sedem ad Urbem. Ordo Montis Oliueti. 23. Schisma omnium grauiſſimum Clementis, ann. 1378. vt tres fuerint PP.
1328	Orchanes an. 2.		
1350	Sulaimanes: mox Amu- rathes. a. 23.		
1373	Baiazetes. a. 25.		
1398	Iosue an. 4.		

1402	Mulſumanes a. 2.	Ioan. Huſs, cum ſe- ctis Orebitis, Thabo- ritis, Orphanis, Ada- mitis, ſeu Pichardis. Herman. Riſnich.	Ordo S. Hieronymi. Ordo Scopetitorum. Ordo S. Georgii de Alga. Conc. Conſtantien gen. a. 25. Schif. Clementis. a. 1434. 26. Schif. Felicis. a. 1439. Con. Florent. gen. a. 1433. Conſtantinopolis capitur à Turcis a. 1452. Ordo Minimorum S. Franc. de Paula. Iubilæum reuocatur ad annum 25. à Sixto IV. Fraternitas S. Roſarii renouatur a. 1460. in Belgio & a. 1675. Colonia: inde per orbem.
1404	Mofes. a. 2.		
1406	Maometh. a. 13.		
1419	Amorathes Iunior. a. 23.		
1447	Mustapha. a. 3.		
1452	MAVMEVS Imp. I. a. 28.		
1480	Baiazethes a. 32.		

1520	Solimanus. a. 46.	Mar. Lutherus. And. Carolſtadius. Huld. Zvvinglius. Anaba- ptiſtæ. Io. Caluinus. Seruetus. Gaſparus Schvvenckfeldius. Melanchton molliū. Brentius vbiquitari- us. Matthæus Flac- cus cum Flaccianis. Libertini. Val.	Conc. Lateran. gen. a. 1511. ad 1512. Ordo Capuccinorum a. 1530. Ordo Clericorum S. Pauli. a. 1533. Henricus Angliæ deſciſcens a. 1535. fit caput Angl. Ec- cleſ. Societas IESV a. 1540. Conc. Trid. gen. a. 1545. finitur a. 1563. Hugonotæ infeſtant Galliam. a. 1560. Gueſci Caluiniani tumultuantur in Belgio a. 1566. Turca in Naupacto vincitur. a. 1571. Ordo miniſtrantium infirmis confirmatur. a. 1591.
1566	Solymus Iunior. a. 8.		

318 PONTIFICES	An. Christi	IMPP. OCCID.	IMPP. ORIENTIS	Anno
Greg. XIII. a. 12. m. 10. d. 27.	1572	1577 Rodolphus II. a. 35.		
Sixtus V. a. 5. m. 4.	1585			
Vrbanus VII. d. 12.	1590			
Greg. XV. m. 10. d. 10.	1590			
Innocent. 9. m. 2.	1591			
Clemens VIII. a. 12. m. 1. d. 3.	1592			
Leo XI. d. 26.	1605	1612 Matthias a.		

1574	<i>Amurates. III. a. 20.</i>	Gentilis. Franc. Da- uid Trinitarii. &c.
1595	<i>Maumethus III. a. 8.</i>	
1603	<i>Amatha. a.</i>	

NO-

NOMENCLATURA

ROMANO-CATHO-
LICORVM SS. PATRV, DO-
CTORVM, AC SCRIPTORVM, QVO
in Statu, Loco, & Tempore quique
claruerunt,

IRREFRAGABILE

Romano-catholicæ Fidei vniuersalis
TESTIMONIVM.

QVIA & in Lutherocaluinisticis meis, & in Historicis nonnisi Classicos secutus
sum; eorum hunc Classe in subycere duxi opera.

A		sub a.		
	Bdus Babylonius Disci- pulus Domini.	Chri.	Albinus Alcuinus Anglus Caroli Ma- gni Præc.	780
	Athaia Presbytero de	50	Albericus Bergomensis Canonista	1340
	Mart. S. Andree.	60	Alexan. de Hales Francisc. mon.	1245
	Adamus Goddamus in Anglia	1330	Alexa. ne Immola Canonista.	1470
	Adelmannus Episc. Brixien.	1070	Algerus Scholast. Leod. monac. Cluni.	1130
	Ado Viennensis Episc. hist.	879	Alphons. Vargas Hispan. Arc. Hispal.	1350
	Adrianus VI. Papa, è Belgio	1500	Alphon. Tostat. Hispan. Episc. Abul.	1440
	Æneas Gazæus Confessor Afric.	490	Amalaricus Treuirensis Episc.	830
	Æneas Sylvius, dein Papa Pius II.	1450	Ambrosius Amsbertus monach.	890
	Ægidius Romanus Gen. Ord. S. Aug.	1290	Ambrosius Cameldulensis Abbas	1480
	Aimoinus Monachus Gallus hist.	873	S. Ambros. Mediolan. Episc.	374
	Albertus Krantzius Cano. Ham. hist.	1500	Ammonius Alexandrin.	226
	Albertus Magnus Episc. Ord. Præd.	1265	Amphilochius Episcopus Icopli.	380
			Anastasius Bibliothecarius Rome.	858

Ana-

<i>Anastasius Nicenus Episcopus.</i>	An Chr. 680	<i>Berengosius Abbas.</i>	640
<i>Anastaf. Sinaita Episc. Antioch. Syria.</i>	544	<i>S. Bernardin. Senen. Franciscan.</i>	1440
<i>Andreas Barbatius Siculus Iurista.</i>	1460	<i>S. Bernardus Abbas.</i>	1130
<i>Andr. Casariensis Episc. in Cappad.</i>	370	<i>Berno Augiensis Aegiensis.</i>	1014
<i>Angelomus Monachus Gallus.</i>	850	<i>Bertholdus Constantiens. histor.</i>	1077
<i>Angelus de Clauasio Ligur Francisc.</i>	1480	<i>Bessarion Cardin. Gracus.</i>	1460
<i>Anselmus Cantuar. Archiepisc.</i>	1081	<i>Blondus Flavius historicus Italus.</i>	1440
<i>Ansel. Laudunen. Scholasticus.</i>	1077	<i>Boetius Seuerinus Senat. & Conf. Ro.</i>	520
<i>Ansel. Lucen. Episcopus.</i>	1077	<i>S. Bonauentura Cardin. Francisca.</i>	1265
<i>S. Anselmus Episc. Scotia.</i>	714	<i>S. Bonifacius Mog. Archiep. in Germ.</i>	740
<i>Antiochus monachus Homiliarius.</i>	630	<i>S. Bruno Carthus. Institutor.</i>	1088
<i>S. Antonius Ab. Eremita in Syria.</i>	330	<i>S. Burchardus Episc. Wormat.</i>	1010
<i>S. Anton. de Padua, Francisc. in Italia.</i>	1220	C	
<i>Anton. Bonfinus histor. non probus.</i>	1499	<i>CAEsarius Arelatensis Episc.</i>	499
<i>S. Antonin. Florentin. Arch. Or. Pra.</i>	1445	<i>Cerealis Massil. in Africa.</i>	490
<i>Anto-Melissa monachus.</i>	750	<i>Christianus Druthmar. monach. Gall.</i>	850
<i>Apollinarius Laodiceus Episc.</i>	365	<i>Chromatius Episc. Aquileien.</i>	390
<i>Apponius.</i>	812	<i>Claudianus Vienn. Episc.</i>	440
<i>Arator S. R. Eccl. Subdiac.</i>	540	<i>Claudius Scot. Commentator in Scrip.</i>	820
<i>Arnobius Afer Praeceptor Lact.</i>	285	<i>Clemens Alexandr. Presbyter.</i>	204
<i>Arnobius Iunior.</i>	445	<i>S. Clemens Papa Rom. S. Petri Discip.</i>	92
<i>Arnold. Abb. Carnoten. Bona Vallis.</i>	1177	<i>Conradus Vrspergen. Ab. iniquus PP.</i>	1215
<i>Astefanus Astensis Calista.</i>	1330	<i>S. Cornelius Papa Rom.</i>	254
<i>S. Athanasius Episc. Alexand.</i>	340	<i>Constantinus Magnus Imp.</i>	306
<i>Athenagoras Philos. Christianus.</i>	155	<i>S. Cypr. Carth. Episc. Martyr in Afric.</i>	250
<i>S. Aug. Hippon. Episc. in Africa.</i>	420	<i>Cyprianus Benetus Ordin. Prad.</i>	1490
<i>Augustinus de Ancona in Italia Mon.</i>	1301	<i>S. Cyrillus Alexandrinus Episc.</i>	430
<i>Augu. de Roma Episc. Augustinianus.</i>	1340	<i>S. Cyrillus Ierosolym. Episco.</i>	365
<i>S. Auitus Alcinus Episc. Vien.</i>	520	D	
<i>Aur. Prudentius Poeta Christianus.</i>	390	<i>S. Dacius Mediolan. Episc.</i>	560
<i>Aur. Cassiodorus senator Rom.</i>	530	<i>S. Damasus Papa Romanus.</i>	367
<i>Ausonius Poeta Rom.</i>	420	<i>Diadochus Episc. Photices.</i>	390
B		<i>Didymus Alexandrinus cecus.</i>	361
<i>Baldus Perusinus Italus Iurista.</i>	139	<i>Dinus Mugellanus Iurista.</i>	1295
<i>Baptista Mantuanus Carmelita.</i>	1500	<i>Diadochius Episco. Photices.</i>	390
<i>Bapt. Platina histor. Italus.</i>	1470	<i>S. Dionysius Areopag. Episcop. Paris. I.</i>	71
<i>Barlaamus Episc. Hieracensis Syria.</i>	1303	<i>S. Dionys. Alexand. Episc.</i>	250
<i>Barth. Pisan. Ord. Prad. Canonista.</i>	1330	<i>Dionysius Carthusianus Belga.</i>	1450
<i>S. Basil. Magn. Episc. Cesar mon. Cappa.</i>	370	<i>Dionysius Exiguus Scythia</i>	525
<i>Beda Vener. Anglus.</i>	720	<i>Don. inicus à Soto Dominicanus.</i>	1500

Dorotheus Archimandrita.
Dorotheus Tyrius.
Durandus Episc. Melden. Ord. Præd.

E

E *Berardus Archid. Ratisp. hist.*
S. Edmundus Cantuar. Episc.
Egisippus Historicus Eccles.
Eginhardus Cancell. Caroli Magni.
Ercgius Episc. Nouiomen.
Ennodius Episc. Ticinensis.
S. Ephrem Syrus Diac. Edessenus
S. Epiph. Salamine Cypri Episc.
Esatas Abbas homiliarius.
Euagrius Scholast. in Græcia.
Eucherius Episc. Lugd.
Eugippius Abb. African.
S. Eulogius Mart. & Episc. Tolet.
Euseb. Casarien. Episc. at Arian.
Eusebius Emesenus.
Eutymius Zigabenus monach.

F

F *Austinus Diac. bis Schismat.*
Faustus Regiensis Episc. in Gall.
Fatinus Sandeus Ferrar. Iurist.
Ferrandus Diac. Carth.
Finus Hadrian. Ferrar.
Fran. Ferra. Ord. Præd.
Fra. Mayronis Scotus Francisc.
Fran. Petrarcha Florentinus.
Fra. Zabarel. Card. Canonista.
Freculphus mon. & Episc. Lexouien.
Frodoardus Abbas Remens.
S. Fulbertus Carnot. Episc.
S. Fulgentius Carthag. Episc. Ruspensis.

G

G *Abriel Biel Tubingen. Germ.*
S. Gaudentius Episc. Brixien. Ita.
Gelasius Cizicenus.
S. Gelasius Papa Roman.
Gennadius Massilien. Episc.

An Chr.

390

285

1320

1305

1247

177

780

640

503

365

370

640

596

440

510

850

326

430

1118

367

480

1500

504

1490

1500

1320

1350

1410

830

960

1000

500

1490

390

495

492

490

*Georgius Cedren. hist. Græc.**S. German. Constant. Episc. Græcie**Gilda Sapiens.**Glaber Rodulphus monach.**Gofridus Vindocinens. Abbas.**Gottfrid. Viterb. Notar. Conradi III.**Gratianus monach. Ital.**Gregorius Beticus Hisp. & Sebaud.**Greg. de Arim. Augustinian.**S. Greg. Nazian. Episc. Theolog.**S. Greg. Nyss. Episc. S. Basilij frater.**S. Greg. I. Papa Rom.**S. Greg. II. Papa Rom.**S. Greg. VII. Papa Rom.**S. Greg. Taumaturg. Neocas. Episc.**S. Greg. Turonen. Episc.**Greg. Protosykel. Patriarcha Græcus.**Guido Archid. Bononien. Canon.**Guido Carmelitæ Catalanus.**Guido Papa Rom.**Guidmund. Auerfianus Episc.**Guilel. Antisiodoren. Episc. Theol.**Guil. Durantes Speculator Episc.**Guil. Neubrugen. hist.**Guil. Okam Anglus Francisc.**Guil. Paris. Episc. Theol.**Guil. Tyrius Archie. Palest.**Gunther. mon. Paris.*

H

H *Adrianus I. Papa Rom.**Hadrian. VI. Papa Rom.**Hatligarius Cameracensis Episc.**Haymo Halbestad. Episc.**Hector Boetius seu Pintius, Scotus.**Helimandus monach. Gallus hist.**Helmoldus Canon. Butsonien.**Herman, seu Pastor.**Herman. Contract. monach. Augien.**Henric. de Gandauo Archid. Torna.**Henric. Harph. Belga Francisc.*

1070

720

495

1040

1100

1186

1140

360

1350

370

380

600

714

1070

233

596

1440

1283

1330

1265

1070

1240

1280

1190

1320

1240

1180

1200

772

1520

830

850

1500

1203

1180

50

1050

1290

1460

<i>Henricus de Hasſia Carthus.</i>	An. Chr.	<i>S. Ioa. Chrysoſt. Epiſc. Conſtantinop.</i>	398
<i>Henric. de Kalteif. Dominic. Germ.</i>	1350	<i>Ioan. Calderin. Bouon. Iuriſta.</i>	1340
<i>Henric. Oſtienſis Card. Gallus.</i>	1440	<i>Ioan. Climacus mon.</i>	560
<i>Henr. Suſo Dominican. Germ.</i>	1260	<i>Ioan. Curopalates hiſt. grac.</i>	1070
<i>Henr. Vlidonen. hiſt.</i>	1345	<i>S. Ioan. Damasc.</i>	731
<i>Herueus Brito Ord. Præd. General.</i>	1140	<i>Ioan. Diacon. Rom.</i>	873
<i>S. Hieron. Stridonem. mon.</i>	1320	<i>B. Ioa. de Capistrano Franciſcan.</i>	1445
<i>Hilar. Arelat. Epiſc.</i>	390	<i>Ioan. Turrecremata Canonista Or. Præd.</i>	1460
<i>S. Hil. Pietau. Epiſc.</i>	458	<i>Ioan. Duns Scotus Franciſcan.</i>	1300
<i>Hincmar. Rhemenſis Epiſc.</i>	355	<i>Ioan. Eckius German.</i>	
<i>Hildebertus Turon. Epiſc.</i>	860	<i>Ioan. Gerson Cancell. Pariſ. Gall.</i>	1420
<i>S. Hildephonsus Toletan. Epiſc.</i>	1125	<i>Ioan. Ieroſol. Epiſc.</i>	390
<i>Hilduinus Abb. S. Dionysij Gall.</i>	658	<i>Ioan. de Immola Iuriſta.</i>	1430
<i>S. Hyppolit. Mart. & Epiſc. Portuenſ.</i>	830	<i>Ioan. Maxentius mon. Antioch.</i>	520
<i>Honor. Auguſtodun. Presb. hiſt.</i>	220	<i>Ioa. Moſcus ſeu Euiratus.</i>	
<i>Hugo de S. Caro Card. Ord. Præd.</i>	1220	<i>Ioa. Pariſ. Ord. Præd. Theol.</i>	1295
<i>Hugo de S. Victore Abbas Gall.</i>	1245	<i>Ion. Picus Mirandula Comes.</i>	1490
<i>Hugo Etherianus Tuſcus.</i>	1130	<i>Ioa. Roſſenſis Card. Anglus.</i>	1500
<i>Humbert. Card. Epiſc. Syluia.</i>	1170	<i>Ioa. Ragusiſus Ord. Præd. Theol.</i>	1438
<i>S. Humbertus Dominican. Italia.</i>	1054	<i>Ioa. Ruſtrochius mon. Belga.</i>	1350
I	1245	<i>Ioan. Taulerus Præd. Ord. Germ.</i>	1350
<i>S. Iacobus Apoſt. frater Domini.</i>	44	<i>Ioa. Trithem. Abb. Germ.</i>	1500
<i>Iac. Philip. Bergom. Auguſtinian.</i>	1494	<i>Ioan. Sarisberien. Epiſc.</i>	1577
<i>Iac. Sanazarus Poeta.</i>	1500	<i>Ioan. Villan. hiſt. Florent.</i>	1330
<i>Iac. à Vitriaco Gallus Card.</i>	1240	<i>Ioa. Zonaras monach. Græc.</i>	1118
<i>Iac. de Valentia Epiſc.</i>	1490	<i>Ionas Aurel. Epiſc.</i>	820
<i>Iac. V Vimphelin. Presb. Spiren.</i>	1500	<i>Ionas Hibernus hiſt. S. Columbani.</i>	630
<i>Idacius Clarus Epiſc. Hiſpan.</i>	380	<i>S. Irenæus Martyr & Epiſc.</i>	180
<i>Idiota Græcus Spiritualis.</i>	902	<i>Iſichius Epiſc. Hieroſol.</i>	600
<i>S. Ignat. Mart. Epiſc. Antioch. Syr.</i>	71	<i>S. Iſidorus Hiſpal. Epiſc. Hiſpa.</i>	630
<i>Ingulphus Anglus Abbas.</i>	1077	<i>Iſidorus Pelusiotes mon.</i>	482
<i>Innocent. III. PP. Rom.</i>	1200	<i>S. Iudas Apoſtolus.</i>	40
<i>Innoc. IV. Papa Rom.</i>	1243	<i>Iulius Africanus.</i>	222
<i>Innoc. V. Papa Rom.</i>	1270	<i>Iulius Firmicus.</i>	340
<i>Ioach. Ab. Floriès. cuius quædã nō proba.</i>	1195	<i>S. Iulianus Toletan. Epiſc.</i>	680
<i>S. Ioan. Apoſt. & Euang.</i>	90	<i>Ianilius Epiſc. Africanus</i>	545
<i>Ioan. Andr. Bonon. Iuriſta.</i>	1330	<i>S. Iuo Carnoten. Epiſc.</i>	1088
<i>Ioan. Bachon. Carmelita Theol.</i>	1341	<i>S. Iuſtin. Mart. & Philoſ.</i>	150
<i>Ioan. Baſſolius Minorita Theol.</i>	1460	<i>S. Iuſtus Orgelitanus Epiſc.</i>	540
<i>Ioan. Caſſian. Diacon. S. Chryſoſtomi.</i>	440	<i>Iuuenius Presb. Poeta Chriſtianus.</i>	330

L		An. Chr.		
L Aetantius Firmianus Afer Lat.	290		Monaldus Archiep. Beneuen. Francis.	1320
Lambert. Schafnaburg. histor.	1077		Moses Barzepha Episc. Syrus.	970
Landulphus Carthus. Sax.	1330		N	
Lanfrancus Episc. Cantuar.	1059		N Icephorus Callista histor. Græcus.	1305
Laur. Iustinianus Episc. Venet.	1464		S. Niceph. Constantinop. Episc.	800
L. Leo I. PP. Romanus.	440		Niceph. Gregoras hist. Græcus	1330
S. Leo IX. PP. Rom.	1050		Nicetas Choniates hist. Græc.	1205
Leo Sapiens Imp. Orient. Græc.	900		Nicetas David histor.	888
Leo Ostiensis Marsicanus Episc.	1101		Nicol. Cabasilas Græcus Theol.	1350
Leontius Bizantinus monachus.	540		Nico-de Cusa Cardin. Germ.	1450
Leont. alius histor. S. Ioan. Eleemosyn.	630		Nic. Gorrani Gallus Ord. Præd.	1350
Liberatus Archid. Carthag. Africa.	560		Nic. de Lyra Ord. S. Francis.	1320
S. Linus PP. Romanus S. Petri Discip.	70		Nicolaus I. PP. Romanus.	858
S. Lucas Euangelista.	40		Nicolaus Abbas Panormitan. S. Bene.	1440
S. Lucianus Martyr & Presbyter.	420		Nithardus filius Caroli Magni.	830
Lucifer Caralitanus.	350		S. Nilus Constantinop. monach.	445
S. Ludgerus Episc. Monasterien.	812		O	
Luitprandus Diaconus Ticinen.	946		O Ecumenius histor.	1080
Lupoldus Bamberg. de Iurib. Imperij.	1330		Olympiodorus histor.	1080
M			S. Optatus Mileuitanus Episc.	365
M Vcharius Senior S. Anto. discip.	340		Oresiesis Abbas.	340
Manuel Caleca Græcus.	1350		Origen. Adamantius Clem. Alex. Disc.	226
M. Ant. Sabellicus Coccinus	1500		Otto Frisingen. Episc. monach. hist.	1157
S. Marcus Euangelista.	45		P	
Marcus Eremita pius	906		P Achomius ex milite monachus Syr.	340
Marcellinus Comes	520		Pacianus Episc. Barchinon. Hisp.	360
Marcellinus Presb. S. Suiberti.	719		Palladius Galata.	390
Marianus Scotus Monachus Fulden.	1083		Paschasius Diaconus Card. Ro.	499
S. Martialis Lemouia Episc.	80		Paschasius Radbertus Abbas Corbein.	820
Martinus Bracarensis Episc. & Abbas.	560		Paulinus Aquileien. Episc.	780
Martinus Polonus mon. Archiep. Ital.	1250		S. Paulinus Nolanus Episc.	420
Martinus Nauarrus Canonista.	1540		S. Paulus Apostolus Gentium omnium.	50
S. Mattheus Apost. & Euang.	44		Paulus Burgen. Episc. ex Iudæo.	1430
Mattheus Parisien. monachus.	1245		Paulus Diaconus Aquileiens.	774
S. Maximus Confessor Episc. Taurin.	420		Paulus Orosius Presbyter Hisp.	425
Melito Sardensis Episc.	150		Pelagius Aluarus Hisp. Francis.	1325
S. Methodius Martyr & Episc. Tyri.	285		S. Petrus Apost. & Papa Rom.	57
Micrologus de Eccles. Observat.	1077		Petrus Aureol. Archiep. Aquita. Fræc.	1317
Minutius Felix Causidicus Romanus.	206		Petrus Bertrandus Cardinalis.	1330
			Petr. ab Alliaco Cardin.	1410

<i>Pet. Blesen. Archidiaconus Bathoniensis.</i>	An. Chr.	<i>Samuel Marochia. ex Iudæo Christian.</i>	1090
<i>Petr. Cluniacen. Abbas.</i>	1177	<i>Sedulius Presbyter Scotus.</i>	430
<i>Pet. Chrysologus Episcopus Ravennas.</i>	1130	<i>Serapion Episcopus Thymueos.</i>	340
<i>Pet. Comestor. hist. Scholasticae autor.</i>	442	<i>Seuerianus Gabalen. Episcopus Graecus.</i>	398
<i>Pet. Damiani monachus S. Benedicti.</i>	1150	<i>Seuerus Sulpitius S. Paulino amicissimus.</i>	420
<i>Petrus Petrarcha Card.</i>	1060	<i>Sidonius Apollinaris nobilis.</i>	440
<i>Pet. Diaconus.</i>	1320	<i>Sigebertus monachus Gemblac. hist.</i>	1100
<i>Pet. Lombard. Episcopus Parisiensis Gall.</i>	503	<i>Simon de Cassia Augustinianus. Heremicus.</i>	1340
<i>Pet. Paludanus Burgundus Ord. Praed.</i>	1145	<i>S. Simeon Metaphrastes.</i>	850
<i>Pet. Tarentasien. Card. Ord. Praed.</i>	1330	<i>S. Simeon Stylites in Syria.</i>	457
<i>Philo Carpath. ab Epiph. Episcopus ordinatus.</i>	1270	<i>Sifridus Presbyter Misnen. Hist.</i>	1305
<i>Philastrius Episcopus Brixiae Ital.</i>	374	<i>S. Sixtus II. P. P. Romanus.</i>	260
<i>Photius Constantinopol. Episcopus haereticus.</i>	380	<i>Sixtus III. Papa Romanus.</i>	442
<i>S. Polycarpus Martyr & Episcopus Asiae.</i>	858	<i>Socrates Nouatianus. hist.</i>	440
<i>Pontius Diaconus S. Cypriani.</i>	71	<i>S. Sophronius Episcopus Hierosol.</i>	630
<i>Primasius Episcopus Africanus.</i>	250	<i>Sozomenus Nouatianus. hist.</i>	440
<i>S. Prochor. unus ex 7. Diaconis Act. 6.</i>	545	<i>Stephanus Eduensis Episcopus.</i>	950
<i>Prochus Constantinopol. Episcopus.</i>	40	<i>Strabus Fuldensis monachus.</i>	840
<i>Procopius Gazæus Sophista.</i>	430	<i>Sylvester Prieras Ord. Praed. Canon.</i>	1460
<i>S. Prosper Aquitanus. Episcopus Rhegiensis.</i>	560	<i>Synesius Ptolomaidis Episcopus.</i>	420
<i>Prudentius Poeta Christianus.</i>	460		
	390		
R			
<i>Rabanus Maurus Episcopus Mog.</i>	835	T <i>Atianus S. Instini auditor.</i>	170
<i>Radulphus Flavianus monachus.</i>	910	<i>Tertullianus at denique Marcionita.</i>	203
<i>Raym. Lullus ipse Cath. at scripta haer.</i>	1290	<i>Theodoretus Episcopus Cyriae in Syria.</i>	430
<i>S. Raym. de Pennaforti Ord. Praed. Ita.</i>	1230	<i>Theodorus Presbyter monachus.</i>	460
<i>Remigius Antiscodoren. monachus.</i>	890	<i>Theodor. Balsamon Antioch. Episcopus.</i>	1190
<i>Reghino Abbas Prumien.</i>	908	<i>Theodorus Studita monachus.</i>	820
<i>Richardus Armachan. Archiepiscopus Syriae.</i>	1350	<i>Theodulphus Aurelianensis Episcopus.</i>	835
<i>Rich. de mediauilla Francisc.</i>	1290	<i>Theophylactus Archiepiscopus Bulgarorum.</i>	1070
<i>Rich. Victorin. Scotus monachus.</i>	1130	<i>Theophilus Alexandrin. Episcopus.</i>	390
<i>Robertus Holkot Anglicus Ord. Praed.</i>	1350	<i>S. Theophilus Antioch. Episcopus.</i>	171
<i>Robertus Sorbona Paris. Doctor.</i>	1265	<i>Theorianus Graecus.</i>	1150
<i>Rogerus de Houeden histor.</i>	1190	<i>S. Thom. Aquinas Doctor Angel. Ital.</i>	1265
<i>Ruffinus presbyter Aquileiensis.</i>	390	<i>Thom. Cantiprat. Episcopus Praed. Ord.</i>	1265
<i>Rupertus à Russia Francisc. Theo.</i>	1280	<i>Thom. de Argentina Augustinianus.</i>	1350
<i>Rupertus Tuitien. Abbas.</i>	1119	<i>Thomas de Kempis Belga.</i>	1460
		<i>Thomas Morus nobilis Anglicus.</i>	1510
S			
<i>Salonius Episcopus S. Eucherij filius.</i>	470	<i>Thom. Caietanus.</i>	
<i>Saluianus Episcopus Melitensis.</i>	460	<i>Thom. Waldensis Anglicus Carmelita.</i>	1420
		<i>Titus Bostrenus Episcopus.</i>	305

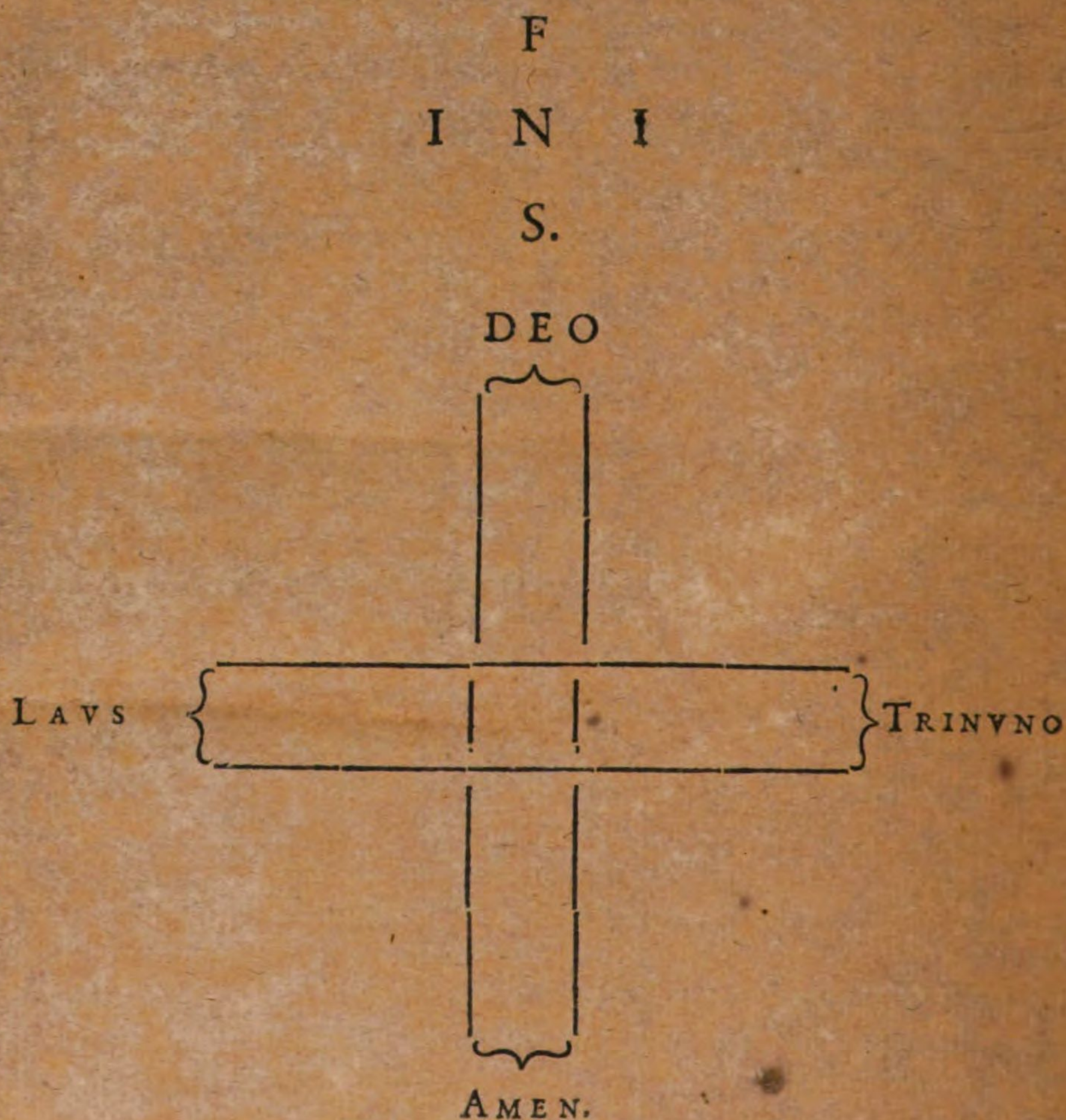
V		An. Chr.		
V Dalric. de Argent. Or. Pra. The.	12 80	S. Vincent. Ferrer. Valent. Ord. Prad.	14 10	
Venantius Fortunat. Episc. Picta.	570	Vincentius Lirinen. monach.	440	
Victor Africanus Episc.	530	Vsuardus monach. Gallie.	812	
Victor Capuanus Episc.	540	VValfridus Strabo Abbas Augia.	849	
Victor Vticensis Episc.	490	VVitichindus mon. Corbeien.	946	
Victorin. Pictabien. Episc. & Mart.	270	VWilb. Malmesberien. mon. Angl.	1130	
Victorinus Afer.	350	Z		
Vigilius Martyr.	495	Z Acharias Chrysopol. Episc. Græc.	1101	
Vincent. Belouacen. Episc. Ord. Prad.	1250	S. Zeno Veronen. Episc. & Mart.	260	

INDEX ALPHABETICVS HÆRESIAR- charum potissimorum.

Acephali in Græcia an. 482.	513	Circumcelliones Afric. 340. Gall.	1249
Adelbertus Gallus.	745	Claudius Taurinensis Gall.	800
Actius Græcus.	359	Clemens Scotus.	740
Agnoita Ægyptij.	540	Collyridiani Græc.	373
Albigenses Galli.	1178	Confessionistæ Scoti. 779. Germani.	1530
Amalaricus Gallus.	1200		
Anabaptistæ Afric. olim. & Germ.	1530	Docita Græc.	191
Antidicomaranitæ Arab. & Græ.	873	Donatistæ Afric.	331 313
Angelici & Apostolici Græ.	200	Dulcinistæ Ital.	1310
Aphardocita.	450		
Apollinaris Syrus & Græ.	349	Ebion Syrius.	73
Apostolici iterum Gall.	1140	Encratitæ seu Aquarij.	180
Apostolici Sylvestrini, Fratricelli.	1282	Eudo Gall.	1140
Aquarij Latini.	257	Eutyches Græc.	441
Arius Græc.	330		
Arnoldistæ Rom. Ital.	1145	Flacciani Saxon.	1540
Audeus in Syria.	341	Flagellantes Ital. Germ.	1273
Basilides in Syr. & Græ.	50	Gaianistæ Græc.	513
Berengarius Ital.	1004	Gaspar schwenckfeldius Germ.	1530
Beghardi & Beghinæ Gall.	1320	Gildebertus Gall.	1146
Bongomiles Gall.	1118	Græci Schismatici.	578
		Guilielmus de S. Amore Gall.	1261
Caiani Ægyptij.	120		
Carpocras Græc.	120	Helbesaitæ Græc.	103
Cherinthus Græc. Asia.	40	Heluidius Ital.	302
Cerdon Syrus.		Hieracitæ Ægypt.	288

	An Chr.		
<i>Henriciani Germ.</i>	1047	<i>Pacificantes Græc.</i>	450
<i>Huldericus Zwvinglius Heluet.</i>	1530	<i>Paulus Samosatenus Syrus.</i>	264
<i>Humiliati Ital & Gall. 1199.</i>	1260	<i>Pelagiani Sicul.</i>	416
<i>Iconoclastæ Græc.</i>	710	<i>Petrus Gnafaus Græc.</i>	471
<i>Incestuosi.</i>	1065	<i>Petrus Abailardus Gal.</i>	1140
<i>Ioan. de Ianduno Gall.</i>	1330	<i>Petrobrusiani Gall.</i>	1126
<i>Ioan. Parmensis Ital.</i>	1258	<i>Priscillianistæ Hispan.</i>	381
<i>Ioan. Huss Boem.</i>	1420		
<i>Ioan. Caluinus Gall.</i>	1530	<i>Radulphus Gall.</i>	1146
<i>Ioan. VViclefus Angli.</i>	1350	<i>Raymundus Lullus.</i>	1260
<i>Iovinianus Mediolan. Ital.</i>	382	<i>Sabellius Ægypt.</i>	260
<i>Libertini Belga.</i>	1540	<i>Samaritani.</i>	640
<i>Lollarus Gall.</i>	1303	<i>Saturninus Syr.</i>	120
		<i>Sethiani Syr.</i>	120
<i>Macedonius Græc.</i>	351	<i>Sergiotæ Græc.</i>	820
<i>Manes Persa</i>	277	<i>Seuerus Græc.</i>	513
<i>Marcionitæ Græc.</i>	230	<i>Simon Magus Palest.</i>	42
<i>Marcus Magus.</i>	175	<i>Symmachiani.</i>	203
<i>Maumetbus Arabs.</i>	630		
<i>Menander Samarit.</i>	74	<i>Tanchelinus Belga.</i>	1126
<i>Messaliani Græc.</i>	361	<i>Tatianus Assyrius.</i>	174
<i>Michael Balbus Imp. Orient.</i>	820	<i>Theopaschitæ Græc. 479. &</i>	869
<i>Mæchiani Græc.</i>	808	<i>Tertullianus.</i>	201
<i>Monarchici Ital.</i>	196	<i>Trinitarij Transylu.</i>	1550
<i>Montanistæ Græc. Ital.</i>	173	<i>Tritheitæ Græc.</i>	480
<i>Monothelitæ Græc.</i>	540	<i>Valentinus Ægypt.</i>	130
<i>Nepos Ægypt.</i>	264	<i>Valentinus Gentilis.</i>	1540
<i>Nestorius Græc.</i>	429	<i>Vigilantius.</i>	395
<i>Nicolaitæ Palest. 35. Iterum.</i>	910		
<i>Novatiani Afric. Ital.</i>	253	<i>Waldenses Gall.</i>	1110
<i>Ophitæ Ægypt.</i>	120	<i>Xenaias Persa.</i>	485
<i>Origenistæ Græc.</i>	230		

*Carminē qui cæpi, faciam quoque Carminē finem.
Gratia Trinūno, Gloria sitque Deo.
Adque hanc me posthac adiuvet Illa. Faue.*

Coppenstein, Johann Andreas,

Index romano-catholicus

Moguntia 1625

4 H.eccl. 220

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10004145-2

VD17 12:116694L